
UNIVERSITY OF TORONTO
3 1761 00001269 0

ADNOTATIONES

WESSELINGII, VALCKENAERII, LARCHERI, SCHWEIGHAEUSERI

ALIORUMQUE

IN

HERODOTI HISTORIARUM

LIBROS IX.

EDIDIT

THOMAS GAISFORD, A. M.

GR. LING. PROF. REG.

TOM. II.

LIPSIAE,

APUD E. B. SCHWICKERTUM.

MDCCCXXVI.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ἉΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ

ἹΣΤΟΡΙΩΝ ΛΟΓΟΙ Θ.

HERODOTI

HALICARNASSEI

HISTORIARUM LIBRI IX.

CODICEM SANCROFTI MANUSCRIPTUM

DENUO CONTULIT

NECNON

RELIQUAM LECTIONIS VARIETATEM

COMMODIUS DIGESSIT

THOMAS GAISFORD, A. M.

GR. LING. PROF. REG.

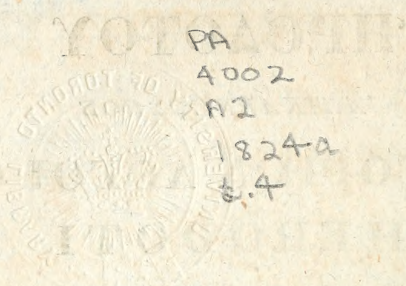
TOM. IV.

LIPSIAE,

APUD E. B. SCHWICKERTUM.

MDCCCXXVI.

PA
4002
A2
1824a
t.4

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SEXTUM.

1 4. Τ*ΟΥΤΟ τὸ ὑπόδημα ἔῤῥαψας μὲν σύ*] Dictum proverbiale, quo scitissime usus Gregorius est Naz., ut culpam tot regionum, in Mesopotamia Persis cessarum, a Joviano Imp. in Julianum verteret, Stelit. II. p. 118. c. *καὶ τὸ τοῦ Ἡροδότου περὶ τῆς Σαμίων τυραννίδος καιρὸς εἰπεῖν, ὅτι τοῦτο τὸ ὑπόδημα ἔῤῥαψε μὲν Ἱστιαῖος, ὑπεδύσατο* (*ὑπεδήσατο*) *δὲ Ἀρισταγόρας.* Hinc hausit Nicephorus, [Hist. Eccl. X. 38.] quem antestatus Gronovius est. Wess. qui in var. lectt. monuit Nonnum in Gregor. Stelit. II. p. 162. exscriptum esse ab Apostolio XIX, 95.

Ib. *τοῦτο τὸ ὑπόδημα* etc.] Explicat Tzetzes Chil. III. 324. et IX. 240. *τὴν ὑπόθεσιν δέδωκεν Ἱστιαῖος, Ἐς τέλος δ' ἐξεπέρανεν αὐτὴν Ἀρισταγόρας*: sed ipsi fraudis architecto Histiaeo dixit ista satrapa, non Dario. Proverbii vim obtinuisse Herodotea liquet ex Diogeniani VIII. 49. Cleonem *τὸν βυρσοδέψην*, decebant ista in Aristoph. Eq. 314., *Οἶδ' ἐγὼ τὸ πρᾶγμα τοῦθ' ὅθεν πάλαι καττύεται.* Valck.

3 1. *τὴν μὲν γενομένην* etc.] Videri potest ab absurditate longe abesse priscorum codicum *τὴν μὲν νυν ἐν αὐτοῖσι* etc. *veram apud ipsos caussam non aperuit.* Vicinum admodum III. 65. *τοῦτο ἐς ὑμέας ἐκφῆναι.* Nec recipio tamen. Ordo, ut saepiuscule, turbatior consulto; juncta voluit *οὐ μάλα ἐξέφαινε αὐτοῖσι.* Histiaei autem de Ionum *μετοικισμῷ* commentum, ad perterrefaciendos satis erat adpositum, siquidem et Assyriorum et Persarum institutis respondens. Quid enim illi Hierosolymitanis testati fuerint olim, tam-
563 quam re minime dubia, docemur 2 Regum XVIII. 32. Persarum mos superiore tangitur libro c. 14. et post pauca c. 9. De Philippo Macedone Justinus culte, VIII. 5. *Reversus in regnum, ut pecora pastores nunc in hibernos, nunc in aestivos saltus trajiciunt, sic ille populos et urbes, ut illi vel replenda vel derelinquenda quaedam loca videbantur, ad libidinem suam transfert.* Mitto Romanos. Wess.

4 1. *δι' ἀγγέλου*] Reiskio placere *δι' ἀγγέλου ποιεύμενος* non potuit, propterea que *διάγγελον ποιεύμενος*, nexis vocibus, instauranti. Erant utique priscorum in castris *διάγγελοι* ad mandata ultro citro-

que transferenda; quales *optiones* et *tesserarii* Latinorum, *διάγγελοι καὶ διοπτῆρες*, ex Plutarchi versione in Galb. p. 1063. F., qui Sympos. p. 678. D. quoque, *δεῖ γὰρ οὐχ, ὥσπερ ἐν στρατοπέδῳ, διαγγέλοις — χρῆσθαι.* Noster autem, quantum recordor, vocabulo usus nunquam fuit: immo vero sicubi usurpasset, non obtruderem huic loco. Satis videbitur ex VIII. 134. *ὁ Ἀμφιάρεως διὰ χρηστηρίων ποιεύμενος*, quippe dictionem dubitatione et correctione liberans. Gentile *Ἀταρνεΐτης* Valckenarius I. 160. illustravit. WESS.

5 4. *ἀπωστὸς τῆς*] Necessaria non est praepositio. Sophocles Ajac. 1044. *Τέλος δ' ἀπωστὸς γῆς ἀποῤῥιφθήσομαι*: et Oedip. Tyr. 649. *ἢ γῆς ἀπῶσαι πατρίδος ἢ κτεῖναι λαβών.* WESS.

7 1. *προβούλους*] Docuit ex Aristot. Polit. IV. 14. Budaeus, *προβούλους* in Graeciae civitatibus fuisse, *qui ante sedulo consultarent, quam ad populum deliberanda referrentur*; atque inde Athenis *προβουλεύειν, προβουλεύματα*, apud Oratores, Demosthenem, Aeschinem, Lysiam, quibus atque Harpocrationi molestus non sum. *Πρόβουλοι* hic sunt *legati, ad conmune Ionum de gentis salute consultum missi*, uti I. 170. Tales *πρόβουλοι τῆς Ἑλλάδος*, simili caussa ad Isthmum missi VII. 172. indice Porto. WESS.

Ib. *ἔπεμπον προβούλους — ἐς Πανιώνιον*] De XII. Ioniae civitatibus foederatis octo tantum ad illud commune gentis concilium suos hoc tempore misisse videntur legatos, de re summa consultaturos; totidem enim tantum memorantur cap. seq. quae pro suis quaeque viribus naves adversus Persas instruxerint. Praeter istas in *Πανιώ-*
669 *νιον* convenire sueverant Ephesii, Colophonii, Lebedii, et Clazomenii. Recenset istas duodecim civitates Herod. I. 142., quae de gentis nomine templum *Πανιώνιον* dictum condiderint, cuius sui generis alios nullos voluerint esse participes: vide Wesseling. ad Diodori XV. 49. Praeter ceteros *τοῦ Πανιωνίου* meminerunt Diogen. Laërt. I. 40. Pausan. VII. 3. et 4. Max. Tyr. XXVII. 2. vid. Append. Vatic. Prov. II. 43. et IV. 11. VALCK.

2. *ἐς Λάδην*] Insulam Ladam, e regione Mileti jacentem, Gronov. ad Arrian. *Ἀναβ.* I. 19. docte declaravit. WESS.

9 2. *καταλυθέντες τῶν ἀρχέων*] Infra c. 13. Aeaces ab Aristagora *ἀπεστέρητο τὴν ἀρχὴν, κατάπερ οἱ ἄλλοι τῆς Ἰωνίης τύραννοι*: freque ter *τυραννίδος* et *ἀρχῆς κατάλυσις* memorantur. Perperam posita distinctio locum obscuravit Xenophontis *Ἑλλ.* V. p. 331, 7. sic ista vulgari debuerant: *τοὺς — βουληθέντας Λακεδαιμονίοις τὴν πόλιν δουλεύειν, ὥστε αὐτοὶ τυραννεῖν, τὴν τούτων ἀρχὴν ἑπτὰ μόνον τῶν φυγόντων ἤρκεσαν καταλῦσαι.* Similis accusativus non intellectus VI. p. 347, 17., peperit nobis additamentum, ni fallor, Xenophonteis interjectum ibid. vs. 26—29. quo sine jactura careremus. VALCK.

4. *ἐμπρήσεται*] Hoc an *ἐμπεπρήσεται* ex M. praeferendum sit, vix poterit constitui, quum utrumque sit ad normam veterum; quos imitatus Pausan. IV. p. 297., scripsit *συλήσεσθαι δέ σφισι καὶ τὰ ἱερὰ καὶ τὰς πατρίδας ἐμπρήσεσθαι.* Alterius generis apud Aristophanem inveniuntur *πεπράξεται, ἀποκεκόψονται, κεκλαύσεται, πεπλήξε-*

ται, ἐγγεγράψεται, κεκλήσομαι, λελήψεται: postremum restituendum est in Nubib. 1310. et forsan in Eurip. Herc. Fur. 729. pro γενήσεται, nisi praeferendum sit δεδήσεται. Hoc ubi Moeris adnotavit, plura dedit Pierson. p. 123. seq. Herodotus τὰ ἱρὰ et τὰ ἴδια similiter opponit c. 13. et VIII. 109. Persa τά ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια ἐν ὁμοίῳ ἐποιέετο, ἐμπιπρὰς etc., *Deorum templa* designans per τὰ ἱρὰ, per τὰ ἴδια non privatorum tantum aedes, sed *quaevis*, templis aliisque locis sacris exceptis, *aedificia* civitatum praesertim *publica*, qualia veteribus τοῖς ἱεροῖς opposita ὅσια dicuntur. Plerumque quidem per ἱερὰ et ὅσια, *sacra* et *profana*, intelliguntur apud veteres χρήματα: nonnunquam vero designantur et οἰκοδομήματα. Haeret in Isocra-
670 tis Areopag. turpis menda p. 153. B. τὴν δημοκρατίαν οὕτω κοσμήσασαν τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ ταῖς θυσίαις: *urbem* vertit Wolf. *exornatam templis et sacrificiis*: emendandum esse καὶ τοῖς ὁσίοις, demonstrant haec Harpocrationis in Ὅσιον: Ἰσοκράτης Ἀρεοπαγιτικῷ, Καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ τοῖς ὁσίοις: istum locum H. Steph. ceterique dimiserant intactum. Eosdem quos Isocrates, saepe laudat Demosthenes, qui Athenarum urbem templis exornaverant aliisque publicis aedificiis, velut in Olynth. III. p. 25., δημόσια μὲν τοίνυν οἰκοδομήματα καὶ κάλλη τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα κατεσκεύασαν ἡμῖν ἱερῶν et p. 101, 46. contr. Androtion. p. 386, 24. quae loca Ciceroni obversabantur I. in Verr. c. 21. et Sallustio Bel. Cat. c. XII. ubi notat Wasse. Valck.

5. ἐπηρεάζοντες] Vid. Raphelius ad Matth. c. V. 44. perspexit, scholiaste Thucydidis advocato, ad quem I. 27. praeclara Wasse, tum quoque Heraldus Animadvers. ad Jus Attic. et Rom. lib. II. 15. Wess.

11 2. ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς] Ad Homeri exemplum, quod Stephanus ostendit, Il. κ΄. 173. πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς: pro quo Synes. de Regn. p. 21. B. νῦν γὰρ πάντες ἐπὶ ξυροῦ ἵστανται ἀκμῆς. Junge Burmann. in Phaedri V. 8, 1. Wess.

Ib. ἐπὶ ξυροῦ γὰρ τῆς ἀκμῆς] Phocaeensis ista Dionysii Longinus in exemplum advocat hyperbati, 22, 4. monetque, ὡς μὴ δοκεῖν ἐσκεμμένα λέγειν, ἀλλ᾽ ἠναγκασμένα, Herodotum invertisse dicendorum ordinem, quae naturali suo situ sic secundum Longinum fuissent collocandi: Ὦ ἄνδρες Ἴωνες, νῦν καιρός ἐστιν ὑμῖν πόνους ἐπιδέχεσθαι· ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ὑμῖν τὰ πράγματα. Homericum illud expresserunt Theognis 557. κίνδυνός τοι ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς: et auctor Epigramm. Ἀκμᾶς ἑστακυῖαν ἐπὶ ξυροῦ Ἑλλάδα πᾶσαν, apud Plutarch. et Aristid. t. III. p. 648. Sed haec Herodoti, quaeque sequuntur, ἢ εἶναι ἐλευθέροισι ἢ δούλοισι, Aristides imitatur in Themistocle t. III. p. 303. ἀλλ᾽ ἐπ᾽ αὐτοῦ τοῦ ξυροῦ τῆς ἀκμῆς ἑστηκότος, (ἢ) εἶναι τὴν Ἑλλάδα ἢ μή: id est σωθῆναι ἢ ἀπολέσθαι, ut recte Schol. explanat. Herodotei quoque Dionysii forte meminerat Livius, dum ista Locrensem legatum Romae dicentem faciebat, XXXIX. 17. *In discrimine est nunc humanum genus, utrum vos, an Carthaginienses, principes orbis terrarum videat.*
671 Frequentatur in talibus ἀκμή. Demosth. p. 37, 56. ταῦτα—πρότερον μὲν ἐνῆν ποιεῖν, νῦν δὲ ἐπ᾽ αὐτὴν ἥκει τὴν ἀκμήν. Eurip.

Phoen. vs. 1088. *Ἀκμήν γ' ἐπ' αὐτὴν (ἦλθον.)* Ionas suos docere voluit Dionysius, in novacula stantem occasionem esse prehendendam, cujus opportunitatem frustra quaererent amissam; atque adeo, *ὡς ὁ καιρὸς οὐχὶ μέλλειν, Ἀλλ' ἔστ' ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀκμῆς*, Aristoph. Plut. vs. 255. Valck.

3. *ταλαιπωρίας ἐνδέκεσθαι*] Sententia dicti satis est perspicua: *molestias si velitis subire, labore vobis libertatem parabitis;* ut optima quaevis et jucundissima non nisi primum *impensa opera* comparari solent: *labor* enim *voluptasque, dissimillima natura, societate quadam inter se naturali sunt juncta*, ut vere scribit Livius V. 2. Cyrus Xenoph. *Κυρ. Παιδ.* I. p. 15. *πόνον τοῦ ζῆν ἡδέως ἡγεμόνα νομίζετε*: sic ista legit Longin. xxviii. 4. Dionys. Halic. t. II. p. 317, 23. *οὐδὲν τῶν μεγάλων μικρῶν ἐστι πόνων ὤνιον.* Forte non alibi lectum Musonii dictum nobis egregium servavit Gellius Noct. Att. XVI. 1. *Ἄν τι πράξῃς καλὸν μετὰ πόνου, ὁ μὲν πόνος οἴχεται, τὸ δὲ καλὸν μένει*: apte quadrant ista Herodoteis. Valck.

4. *θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων*] Recurret simili in negotio c. 109. Diversius abit de officiorum justis vicibus hoc Alcibiadis *τὰ ἴσα νέμων, τὰ ὅμοια ἀνταξιούτω*, Thucyd. VI. 16. Wess.

Ib. *ἐλασσωθήσεσθαι*] Nisi codices etiam alii concinerent M. revocarem *ἐλασσώσεσθαι*. Mos veterum, quibus praeivit Herodotus, pro passivis interdum adhibentium futura media, et ab aliis fuit adfirmatus, et luculentis exemplis a Piersono ad Moer. [p. 13. et 367.] Valck.

12 1. Quod hic legitur, *ἀνάγων ἑκάστοτε ἐπὶ κέρας* (ut et cap. 14.) *τὰς νέας*, id est, *ἀλλήλαις ἀκολουθούσας*: id Thucydidi semper, ut puto, dicitur et Xenophonti *ἐπὶ κέρως*. Apud illum *πλεῦσαι* naves dicuntur *ἐπὶ κέρως*, VI. c. 32. et 50. VIII. 104. *Ἀναχθέντας ἐπὶ κέρως* habet Xenoph. *Ἑλλ.* I. p. 264, 44. et hujus Herodoti simillimo loco VI. p. 343, 34. ubi Dionysii providentiam aemulatus Iphicrates exercendi gratia *ἐπὶ κέρως ἦγε.* Vid. Grammius ad Schol. in Thucyd. p. 653. et Davis. ad Tyr. XII. 3. Valck. — De formula *ἐπὶ κέρως*, quae Herodoto *ἐπὶ κέρας* est, conferri possunt quae ad Athen. XIII.
267 568. e. notavimus. Quae autem continua longa serie, alia *post* aliam, incedunt naves; eaedem levi facta conversione eodem longo ordine stant alia *juxta* aliam; ut apud Thucyd. VIII. 104. Atque ita apud Athen. XIII. 568. e. et f. et p. 569. b. *puellae ἐφεξῆς ἐπὶ κέρως τεταγμέναι* sunt *longa serie alia juxta aliam stantes.* Qui apud Nostrum (mox c. 14, 2.) *ἀντανῆγον τὰς νέας ἐπὶ κέρας*, eos mox navibus leviter conversis ex adverso navium hostilium stetisse intelligitur. Hoc loco, in quo versamur, Dionysius, *ἀνάγων ἐπὶ κέρας τὰς νέας*, binis longis ordinibus eduxisse naves videtur; quae, postquam in altum sunt evectae, levi facta utrimque conversione frontem fronti oppositam habebant: quo facto remiges in illo decursionis nauticae genere, qui *διέκπλους* vocatur, exercebantur; de quo consuli possunt Schol. ad Thucyd. I. 49., et quae ex Ernesti Indice Graecitatis Polybianae in nostrum Lexicon Polyb. p. 158. transtulimus. Apud Xenophontem *Ἑλλην.* I. 6, 22. Athenienses ad Arginusas aciem ita in-

struxerunt ut plures navium ordines alius post alium starent, (nempe non *ἐπὶ κέρως*, sed quod idem Xenoph. lib. VI. c. 2, 18. *ἐπὶ φάλαγγος* dicit,) ne τῷ διέκπλῳ hostium daretur locus. Schweig.

Ib. *δι' ἡμέρης*] Reddi hoc non debebat *quotidie*; sed *per totum diem*, pro *δι' ἡμέρης ὅλης*. Herodoto quoque scribitur *δι' ἡμέρης*, I. 97. II. 173. et VII. 210. Semel tantum recte cepit Valla. Apud Athen. IV. pag. 168. c. Amphis, *Πίνουσ' ἑκάστης ἡμέρας δι' ἡμέρας*. Apud eundem X. p. 417. c. Eubulus, *ἀνδρῶν ἀρίστων ἐσθίειν δι' ἡμέρας*: et XI. p. 463. b. Ion Chius, *ἴτω διὰ νυκτὸς ἀοιδή*. Similiter adhibentur *διὰ βίου*, *δι' ἐνιαυτοῦ*, *δι' ἔτους*. Hesych. *Δι' ἔτους*, *δι' ὅλου τοῦ ἔτους*. Attigit hunc usum Casaubon. in Athen. VII. c. 1. Valck. — Quod ait *καὶ τοὺς ἐπιβάτας ὁπλίσειε*, commode Schneiderus in Lexic. crit. *ὁπλίζειν* h. l. intelligit *exercere in armis*. Schweig.

2. *τετρυμένοι*] Multum ab hujus efficacia *τετριμμένοι* S. abest. Vide I. 22. II. 129. Appianus Bell. Civ. II. c. 30. *καὶ ἰσχυρίζοντο — τὴν στρατιὰν τοῦ Καίσαρος τετρυμένην τε πόνῳ καὶ χρόνῳ*: in quo tamen et Polybio saepiuscule *τετρυμμένος* et *τετριμμένος*, ubi non oportuerat. Jam *Τίνα δαιμόνων παραβάντες* ex poeta, *Quo numine laeso*,
673 recte Portus; convenitque Heliodori extr. lib. VII. Aeth. *ἐμοὶ μελήσει ταῦτα καὶ ὅρκοις καὶ θεοῖς, τοῖς παραβαθεῖσι*. Wess.

3. *τάδε ἀναπίμπλαμεν*] Imitatus Pausan. *ἐν ᾅδου*, inquit, *κακὰ ἀναπίμπλησιν*, X. 28. Mox, *ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ νόου*, supra fuit illustratum ad III. 155. In seqq. *ἐπιτρέψαντες ἡμέας ἑωϋτοὺς ἔχομεν*, Vallae non intellectum, ponitur pro *ἐπετρέψαμεν ἡμέας*: ut I. 28. *τοὺς σὺ δουλώσας ἔχεις*: I. 37. *ἀποκληΐσας ἔχεις*: et aliquoties alibi. Similem usum attigi ad III. 87. Valck. Vid. Valck. ad Eur. Phoen. 712. Mtth. Gr. Gr. p. 814. sq.

13 1. *παρ' Αἰάκεος τοῦ Συλοσῶντος* etc.] Nullum hic desideramus supplementum, ubi aptissime singula ad se invicem respondent: *παρ' Αἰάκεος — κείνους — ἐδέκοντο τοὺς λόγους*: his ad evitandam obscuritatem more suo quaedam interjecit. Quod sequitur *κατεφαίνετο*, alibi neminem offenderet; sed, si variant codices, scribi commode poterit: *ἅμα δὲ καὶ ἐφαίνετό* (vel *καὶ κατεφαίνετό*) *σφι εἶναι ἀδύνατα, τὰ βασιλῆος πρήγματα ὑπερβαλέσθαι*: sicuti scripsit de Aristagora V. 124. *πρὸς δέ οἱ καὶ ἀδύνατα ἐφαίνετο βασιλῆα Δαρεῖον ὑπερβαλέσθαι*. Tum Samii praeterea dicuntur *εὖ ἐπιστάμενοι, ὡς εἰ καὶ τὸ παρεὸν ναυτικὸν ὑπερβαλοίατο τὸν Δαρεῖον, ἄλλό σφι παρέσται πενταπλήσιον*: in his leniter corrigendum censeo *τοῦ Δαρείου*: opponuntur *τὸ παρεὸν τοῦ Δαρείου ναυτικὸν*, et *τὸ παρεσόμενον*: infelix prostat viri docti tentamen. Intelligebant facile perspicaciores, si forte nunc de Persis victoriam reportarent, *illam non finem, sed causam majoris belli fore*, quod suos postea docuit Themistocles apud Justin. II. 12. Valck.

3. *ἀρνευμένους εἶναι χρηστοὺς*] *Ἀρνεῖσθαι* et *οὐ βούλεσθαι* saepe tantundem valere, nemo ignorat: inde glossae origo. *Ἀπαρνεύμενον ποιέειν* offerent schedae VI. 69. Euripidesque, *καὶ νῦν γε φημὶ, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τέκνον* Electr. vs. 1057. Vide Wassei Indic. Thucydid. voce *Κέρδος*. De Acace et Sylosonte vide III. 139. Wess.

15 3. *μετ' ὀλίγων συμμάχων μεμουνωμένοι*] Tale Thucydidis *μο-*

νωθεὶς μετ' ὀλίγων τῶν ξυνδιαβάντων VI. 101. nec Josephi diversum in Histor. Vitae c. 18., nequaquam ab Abreschio neglectum, quem ad Aeschyli Pers. 736. inspice. Wess.

16 2. *Θεσμοφορίων*] Varias enumerans gentes Meursius, quibus hoc
674 festum fuerit muliebre, Ephesios omisit et Agrigentinos. Vide Polyaen. V. 1, 1. Valck.

17 2. *γαύλους — καταδύσας*] Vitiosa codicis est S. lectio *καταλύσας*: qualis obtinet et apud Diodor. Sic. XI. 27. emendata a Clar. Wesseling. Recte apud eundem legitur XII. 3. *πολλὰς μὲν τῶν νεῶν κατέδυσεν*: conf. XII. 48., XIII. 10. bis, ubi distinguuntur ista duo, *τριήρεις κατέδυσαν*, et *ἀχρήστους ἐποίησαν*: prius eidem dicitur *καταβυθίσαι* XV. 34. *Καταδῦσαι νῆας* praeter ceteros frequentat Herodotus, *γαύλους Φοινικηΐους* etiam alibi commemorans; vid. Alberti ad Hesych. in voc. *Γαῦλοι*. Valck.

18 1. *κατ' ἄκρης*] Nota formula, Homero etiam et Thucydidi frequentata. Proprie, *inde a summo vertice, a capite, ab arce;* de urbe penitus omni ex parte capta et expugnata: „cum enim caput „et summitas oppidi occupata est, (sic perspecte Sylburg. ad Etymolog. p. 494, 36.) de ceteris parum laboratur." Ista formulae origo manifeste respicitur apud Nostrum VI. 82. Imperitorum grammaticorum inventum est, *κατ' ἄκρης* vel *κατ' ἄκρας* idem ac *κατὰ κράτος* sonare. Conf. Heynii Observ. ad Iliad. *ν'*. 772. Mox *ὥστε συμπεσέειν τὸ πάθος* etc. proprie, *ut, quod accidit urbi, coinciderit, congruerit cum oraculi responso, in illam edito.* Schweig.

19 1. *τὴν δὲ παρενθήκην*] Phrynichus, *Ἐνθήκη· τὸ μὲν παρενθήκη, ὅπως ὑπὸ Ἡροδότου εἴρηται, ὕστερον ὀψόμεθα*: cujus promissi in Eclogis nulla nunc, nisi aberravi, vestigia. Est in I. 186. VII. 5. et 171. et Plutarcho ex imitatione, *ὁ δὲ παρενθήκην λόγου τὸ βλασφημεῖν — ποιούμενος*. Prave *παραθήκην* editur Malign. p. 855. D. Rectius Aristides t. II. p. 124. eiusque Scholiastes. Oraculum Argivis editum infra refertur c. 77. Wess.

3. *κομήταις*] De Persis *crinitis* post Brisson. docte Bochartus, Hieroz. I. lib. III. 9. p. 816. Wess.

4. *ἱρὸν δὲ τὸ ἐν Διδύμοισι ὁ νηός τε*] Sic aliquoties apud Herodot. *ἱρὸν* et *νηὸς* distinguuntur. Thucyd. V. 18. *τὸ δ' ἱερὸν καὶ τὸν νεὼν τὸν ἐν Δελφοῖς*. In talibus veluti pars totius templi, *τοῦ ἱεροῦ*,
675 consideratur *ὁ ναὸς*, et *cella* sive *Dei sedes* per *τὸν ναὸν* est intelligenda, atque id ipsum, quod vocant *σηκόν*. Huc pertinet minus intellecta, quam tradit Ammonius, vocum *ναὸς* et *σηκὸς* differentia, Poëtis certe non observata. Pollux excitat e tragoedia deperdita, *ἁγνὸν εἰς σηκὸν θεοῦ*: ubi locus *ἔνθα καθιδρύομεν (τοὺς θεοὺς) Σηκὸς* dicitur: Eurip. Rhes. 501. *εἰς Ἀθάνας σηκὸν ἔννυχος μολὼν Κλέψας ἄγαλμα*. Lucian. in Amor. t. II. p. 412. *Δόξαν οὖν ὅλην τὴν θεὸν ἰδεῖν, εἰς τὸ κατόπιν τοῦ σηκοῦ περιήλθομεν*: ante dixerat, *εἴσω τοῦ νεὼ παρήειμεν*. In Excerptis ex Diodoro t. II. p. 568. *τὸ περὶ Δωδώνην μαντεῖον συλήσας, ἐνέπρησε τὸ ἱερὸν πλὴν τοῦ σηκοῦ*: dici quoque potuisset *πλὴν τοῦ ναοῦ*. Idem dixit t. I. p. 18. *ἱδρύσασθαι ἱερὸν — καὶ ναοὺς χρυσοῦς δύο*: aureas istas aediculas templum, ni

fallor, complectebatur. Lesbonax in Protrept. p. 170, 37. *ἱερὰ — κοσμήσαντες ναοῖς καὶ βωμοῖς καὶ ἀγάλμασι.* Similiter apud Herod. IV. 108. *ἱρὰ* memorantur *κατεσκευασμένα ἀγάλμασί τε καὶ βωμοῖσι καὶ νηοῖσι*: et legitur II. 170. *ἐν τῷ ἱρῷ τῆς Ἀθηναίης, ὄπισθε τοῦ νηοῦ.* Nonnulla dedit Duker. ad Thucyd. IV. 90. Miror adeo quod legitur apud Philostr. Vit. Apoll. II. 20, *νεὼν πρὸ τοῦ τείχους ἰδεῖν φασιν, — καὶ κατεσκευάσθαι τι ἱερὸν ἐν αὐτῷ.* Valck. — *Ἱερὸν*, latiore sensu, (sicut *τέμενος*) *tota* intelligitur *area deo consecrata simul cum aedibus sacris* in illa exstructis. *Ναὸς* est *aedes deo sacrata*: a qua quum h. l. distinguatur *oraculum*, (exserte enim dicit *ὁ νηός τε καὶ τὸ χρηστήριον*,) intelligendum *χρηστήριον* fuerit *interior aedis pars, cella et dei sedes*, ubi responsa deus edebat. Schweig.

Ib. *συληθέντα ἐνεπίμπρατο*] Variis locis Strabo a Xerxe incensum spoliatumque, Branchidis adjutoribus, oraculum perhibet; Callisthenem, opinor, in Gestis Alexandri rebus secutus, XVII. p. 1168 = 814. et XIV. p. 941 = 634. Curtii eodem tendit narratio VII. 5. et Aeliani apud Suid. in *Βραγχίδαι.* Quid illis fiet, verax si auctor Herodotus? Wess.

5. *πολλάκις μνήμην — ἐποιησάμην*] Lib. I. 92. II. 159. Ceterum causam excidii Milesiorum Histiaeo soli Pausanias imputat X. p. 882. *ἐς τελέαν ἀπώλειαν ὤλισθον — Μιλήσιοι, διὰ τὸ ἐς τὰς ἐπιθυμίας Ἑστιαίου πρόχειρον, καὶ ἔρωτα ἄλλοτε μὲν τῆς ἐν Ἠδωνοῖς πόλεως, τότε δὲ εἶναι Δαρείου σύμβουλον, ἄλλοτε δὲ ἐπανήκειν ἐς Ἰωνίαν*:
676 quae, sic distinguenda, non bene cepit interpres. Rectius dixisset Pausanias *διὰ τὴν Ἑστιαίου ἀπόστασιν*, sive, ut Tzetzes Chil. VII. 992. *Δι' Ἱστιαῖον Μίλητον ἐπόρθησιν οἱ Πέρσαι.* Valck.

20 1. *Ἄμπη*] Conspirant prorsus egregie codd. in urbis nomine: Apostolius tamen XV. 59. *περί τινα πόλιν Ἄμβην.* Quam autem comparandam Gronovius ex I. 189. monet *Ὦπιν*, ea in maculae suspicione nulla: sedem illa habuit ad Tigrim, in Persicum sinum semet mersurum, apud Strabon. XVI. p. 1074 = 739. Arrian. Exp. Alex. VII. 8. Audiatur Noster, *ὁ δὲ Tigris παρὰ Ὦπιν πόλιν ῥέων ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν ἐκδιδοῖ*: quibus eadem ferme, quae hic de *Ampe*, nec omnino tamen. *Ampe* locatur ad sinum ejusque primordia, *Opis* nusquam. Tigris, si haec in dextra ejus ripa, illa in sinistra fuerit, aut contra, potuit utramque praeterlabi atque ita in mare se Rubrum infundere. *Ampen* memini ab aliis silentio premi, quod tantae Msstorum consentioni non officit. Berkelio vero lapsum ad Stephani *Ἄμπη* condono. Wess.

2. *τὰ δὲ Ὑπεράκρια*] Attigit Eustath. in Od. *ι'*. p. 365, 50. *Ἡρόδοτος τὰς ἄκριας Ἄκρια οὐδετέρως φησὶν ἐν τῷ, οἱ μὲν εἶχον τὰ περὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ πεδίον, τὰ δ' ὑπεράκρια ἔδοσαν Καρσί.* Attici Herodoto quoque *Ὑπεράκριοι* I. c. 59. qui plerisque dicuntur *Διάκριοι*, oppositi *τοῖς Πεδιαίοις* et *τοῖς Παραλίοις*. Errorem Diog. Laërt. I. 58. (ubi scribi quoque debebat *Πεδιαίων*) Marshamus jam correxit. Vid. Meursii Pisistr. c. 3. Valck.

21 1. *οἳ Λάον τε καὶ Σκίδρον οἴκεον*] *Laum* Lucaniae, Sybaritarum coloniam, signavit Strabo VI. p. 388.; cui *Scidrus* vicina for-

tasse fuit, Stephano Byz. nota, ignota aliis: utramque Mazochius Collectaneo I. ad Tab. Heracleenses p. 503. examinavit. *Ἀπεστερημένοι* Sybaritas, urbis possessione privatos, spectat, ut quisque animadvertit: *ἀπεστερημένοις* non indigemus. *Ἡβηδὸν* quod deinceps, optime Faber, Hemsterhusius, Bos, declaraverunt ad Luciani Timon. c. 37. Wess.

2. *ἀλλήλῃσι ἐξεινώθησαν*] Amicitiae et mutui hospitii originem Athenaeus XII. p. 519. c. hanc ex Timaeo descripsit: *Ἐφόρουν δ'*
676 *οἱ Συβαρῖται καὶ ἱμάτια Μιλησίων ἐρίων πεποιημένα· ἀφ' ὧν δὴ καὶ φιλίαι ταῖς πόλεσιν ἐγένοντο, ὡς ὁ Τιμαῖος ἱστορεῖ.* Ex lanae itaque Milesiae usu et ejus commercio illa hospitalis familiaritas Sybaritis Milesiisque; quae quidem Timaei significatio memoriam refricat legis Zaleuci, *ἱμάτιον ἰσομιλήσιον* maribus honestis prohibentis, et animadversionis Bentleianae, vocabulum istud proscribentis, inque sophistas fraudatores ablegantis, Diss. de Epist. Phalar. p. 350., me paene in partes abducto ad Diodori XII. 21., ubi ea lex. Verum Herodoto et Timaeo si sua fides, pars ejus observationis corruet. Potuit profecto Zaleucus, sive aetate Pythagoram brevi antevertit, quo superstite Sybaris a Crotoniatis pessum data fuit, luxu dudum perdita, seu ejus fuerit discipulus, potuit, inquam, de Sybaritarum mollitie vestibusque ex lana Milesia inaudire, et Locrensibus, non longe remotis, *ἱμάτια ἰσομιλήσια*, quippe hominum effeminatorum, prohibere. Alia in Bentleium nuper Warburton Legat. Mosaicae lib. II. sect. 3. Wess.

3. *ἐς δάκρυά τε ἔπεσε τὸ θέητρον*] Longini codices tametsi diversissimam hinc lectionem exhibeant, mihi quoque Herodotea scripsisse videtur Longinus prout vulgavit ex M. Gronovius. Satis istam adfirmat lectionem exemplum vicinum ex Demosthene (p. 136, 29.) petitum, *ἡ Πελοπόννησος ἅπασα διειστήκει.* Quid Athenis evenerit Phrynicho, qui praeter Herod. tradiderint, advocantur ad Aeliani Var. XIII. 17. Valck. Addit Wesseling. Bentleium Ep. Phalarid. p. 256.

22 1. *τοῖσί τι ἔχουσι*] Hoc saltem opinor liquere, quales *plebi* passim opponuntur, Samiorum *ditiores* designari. *Divites* saepe quidem, Tragicis praesertim, dicuntur *ἔχοντες*: aliis plene *τὰ χρήματα*, vel *τὰς οὐσίας ἔχοντες*, vel *τὰ κτήματα*. Diodorus Sinop. apud Athen. VI. p. 239. e. *τοὺς ἐκ δυναστῶν γεγονότας Ἔχοντας οὐσίας*: quibus mendose scriptis abusi sunt Petit. et Spanhem. Mantinensium *οἱ ἔχοντες τὰς οὐσίας* memorantur Xenophonti *Ἑλλ.* V. p. 323, 27. Apud Pausan. III. p. 223. Xenias Eleus *ἐπανέστη τῷ δήμῳ σὺν τοῖς τὰ χρήματα ἔχουσι.* Tales *ἐχεκτέανοι* sunt Rhiano Stobaei p. 54, 11., *κτηματικοὶ* Polybio, Diodoro, aliisque. Sed hoc sensu nusquam alibi
678 legere me memini *τὶ ἔχοντας*: nusquam etiam, quantum recordor, Herodoto *divites* vocantur *ἔχοντες*. Suspicor itaque vocem hic latere Herodoteam, et, pro *τοῖσί τι ἔχουσι*, scribendum *τοῖσι παχέεσι.* Samiorum adeoque dicerentur *οἱ παχέες*, ut V. 30. *ἐξ Νάξου ἔφυγον ἄνδρες τῶν παχέων ὑπὸ τοῦ δήμου*: V. 77. *οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων*: VI. 91. *Αἰγινητέων οἱ παχέες*: et VII. 56. Attigerunt usum Herodoti Pollux III. 109. Portus, Heraldus ad Martial. IX.

83., Kuster. ad Aristoph. Eq. 1136., et Raphel. in Psalm. XXII. 30. Per *Atticos* si plebem Atticam significari voluit Suidas [voc. *Παχεῖς*], hos equidem crediderim τοὺς πλουσίους dixisse παχεῖς, non elegantiores Atticos; nam praeterquam in comoedia vix invenietur apud Atticos hoc sensu παχύς. Aristoph. et alibi et in Pace 638. *Τῶν δὲ συμμάχων ἔσειον τοὺς παχεῖς καὶ πλουσίους.* Samiorum autem οἱ παχέες propria velut adpellatione dicebantur *Γαμόροι*, sive *Γεωμόροι*, *divites et agrorum possessores.* Plutarch. in Quaest. Gr. p. 303. E. de Samiis agens, τῶν γεωμόρων, inquit, ἐχόντων τὴν πολιτείαν: ap. Thucyd. VIII. 21. Samiorum ὁ δῆμος *remp. gerebat*, καὶ τοῖς γεωμόροις μετεδίδοσαν — οὐδενός. conf. c. 73. et Xenoph. Ἑλλ. II. p. 269, 10. Notiores Syracusanorum sunt *Γαμόροι* ex ipso quoque Herod. VII. 155. Hesychio interprete, οἱ ἀπὸ τῶν ἐγγείων τιμημάτων τὰ κοινὰ διέποντες, *ab agrorum censu rempublicam administrantes.* De his Syracusanorum optimatibus erudite notavit H. Vales. in Excerpta ex Diod. Sic. p. 549. VALCK.— Quod si τοῖσι τὶ ἔχουσι minus placebat, conjectare licuerat nude τοῖσι ἔχουσι scripsisse auctorem, (collatis quae ad Matth. XIII. 12. quum ab aliis, tum a Wetstenio congesta sunt;) voculam τι autem e scholio accessisse. SCHWEIG. Caeterum cfr. libellus, cui titulus: *Res Samiorum. Scripsit Theodor. Panofka.* Berolin. 1822.

4. πρὸς δὲ Τυρσηνίην τετραμμένη τῆς Σικελίης] Quod paulo ante dixerat, ἔστι μὲν Σικελῶν, id ambiguum erat: potuit enim Siculorum esse ea ora, nec tamen *in* ipsa *Sicilia* esse: itaque, postquam dixit, πρὸς δὲ Τυρσηνίην τετραμμένην (ἀκτὴ), adjicit τῆς Σικελίης, quo declaretur esse *ipsius Siciliae* oram. SCHWEIG. Vide Cluverii Siciliam p. 291. seqq.

23 1. Σκύθης] *Scythae*, Zanclaeorum monarchi, memorabile nomen in Aeliano Var. VIII. 17., ubi Perizonius non alium arbitratur ac
679 Scythen, Coorum tyrannum; cuius filius Cadmus, posita hereditaria tyrannide, socium se Samiis addidit, Zanclam occupantibus; quae mihi quidem observatio videtur speciosior, quam verior. Obstat enim rei et temporis ordo. Conf. VII. 163. etc. WESS.

2. τότε ἐὼν διάφορος] Iram Anaxilai in Zanclaeos etiam Pausanias memoravit IV. 23. in tyranni Rhegini aetate insignite aberrans, sicuti post Cluverium Sicil. Ant. I. p. 85. copiosius Spanhemius Diss. VIII. de Num. Praest. p. 554. commonstravit. WESS.

24 1. ἐκ τῆς Ἴνυκος] Aut in suo codice mendose legit Aelianus Ἰνυκῖνος, aut erravit, quod suspicatur Perizonius, praecedentium immemor, Var. Hist. VIII. 17. quo de Scythe hic tradita denarravit verbis etiam Herodoti plerisque servatis. In Herod. legisse videtur Steph. Byz. [c. 23.] ἐς Ἴνυκα πόλιν et [h. l.] ἐκ τῆς Ἴνυκος, ἀπὸ τοῦ Ἴνυξ. Ἴνυκον dixerunt alii: Cluverio Sic. Antiq. I. p. 230. omissa miror Platonis ex Hippia Mai. loca: p. 282. E. gloriatur Hippias, quantum brevi tempore confecerit pecuniae ἐξ ἑνός γε χωρίου πάνυ σμικροῦ Ἰνυκοῦ. ἐν Ἰνυκῷ legitur ibid. p. 284. B. Ridens sophistae stultitiam Socrates p. 283. C. τοὺς μὲν Ἰνυκινῶν, inquit, υἱεῖς οἷός τε ἦσθα ἀμείνους ποιῆσαι. Philostrat. in Hippia p. 495. παρῆλθε καὶ

εἰς τὴν Ἴνυκον ὑπὲρ χρημάτων, τὸ δὲ πολίχνιον τοῦτο Σικελικόν: proxime sequentibus vitium inest, quod ex Hippia forte tolli poterit Platonis. Valck. Eadem fere loca citans Wesselingius in Philostrato corrigit Σικελοί εἰσιν, οὓς — provocans ad Ep. p. 627. ubi ἡ δὲ Ῥάβεννα Ἰταλοί.

4. ἀπονητὶ] Samii Zanclam Siciliae, sive Messenen, *sine gravi labore* sibi occuparunt, in breve tamen tempus. Anaxilaus enim eosdem οὐ πολλῷ ὕστερον urbis possessione evertit, Thucydide VII. 5. teste. Wess.

25 3. τὰς μὲν ἐθελοντὴν] Requiri vocula videtur, quae connectat ista cum praecedentibus, a syllaba forte praecedenti absorpta: καὶ τὰς μὲν ἐθελοντὴν τῶν πολίων ὑποκυψάσας, τὰς δὲ ἀνάγκῃ προσηγάγοντο. In his optime Gronovius vocem restituit Herodoteam ἐθελοντὴν, quam, si per librarios licuisset, saepius forsan legeremus, et V. 104. ubi variant codd. Errat Galeus ad I. 3.; neque enim Graecis
680 ἐθελοντὸς magis fuit in usu quam ἀκοντός. Apud Suidam in Ἐθελοντὴν, tertio Polybii loco, ἐπέλεξε τοῦ στρατεύματος ἐθελοντὴν τοὺς ἀρίστους, accuratissimo Thucydidis more scribi quoque potuisset ἐθελοντηδόν. Valck.

26 4. ἐκ πολίχνης τῆς Χίων] Arbitror Πολίχνης oppidi proprium esse titulum in Chiorum insula. Tales Πολίχναι Troadis et Cretae apud Ethnicographum, et Πολίχνα Siciliae in Diodori XIII. 7. Wess.

27 1. Φιλέει δὲ προσημαίνειν] Potest impersonaliter positum intelligi verbum προσημαίνειν: possis vero etiam ὁ θεὸς subintelligere. In bello σημαίνει, scil. ἡ σάλπιγξ, *signum datur tuba.* Schweig.

2. ὑπολαβὼν] Belle Gronov. non dissentiente D'Orvillio ad Charit. p. 269 = 363. Infra tamen lib. VIII. c. 115. ἐπιλαβὼν δὲ λοιμός τε τὸν στρατὸν — ἔφθειρε, modo bene illud habeat. Wess.

3. ἐς γόνυ τὴν πόλιν ἔβαλε] Non discrepat Appiani de Masinissa, τὴν Καρχηδονίων δύναμιν ἐς γόνυ βαλὼν, Punic. c. 94. deque Caesare ἄγρια ἔθνη — ἐς γόνυ βαλὼν, Bell. Civ. II. 146. pro quo ἐς γόνυ ἔῤῥιψε III. 20. extr., et κλίνας ἐς γόνυ c. 30. Neque sine cultu Basilius Seleuc. Miracul. S. Theclae II. 12. p. 168. καὶ εἰς γόνυ κεκλίκασι μὲν αἱ ἐκκλησίαι, κεκλίκασι δὲ πόλεις καὶ ἀγροὶ καὶ κῶμαι καὶ οἶκοι. Possem adstruere Basilium M. Epist. 301. p. 437. c., et praeter ceteros Aeschylum Pers. 933., sed exitus non foret. Wess.

Ib. ἐς γόνυ etc.] Auctor Etymol. M. in voc. Πρηνὴς p. 687, 30. Ἡρόδοτος, ait, μεταφορικῶς χρησάμενος, εἶπε τὴν πόλιν εἰς γόνυ πεσεῖν, τοῦτο δηλῶν, ὡς εἰς δουλείαν αὐτὴν ἐπήγαγεν. Monstrat interpretatio, hic quoque primum scriptum ἔβαλε: alterum πεσεῖν fluxit ex vicinis; in eumdem enim sensum urbs dicitur ἐς γόνυ πεσεῖν. Nihil erat cur a grammatico reprehenderetur Euphorion, qui de Baccho dixerit, ἐπρήνιξε τὴν Εὐρυμέδοντος πόλιν; id est κατέβαλε, vel ἐπὶ στόμα ἔβαλε. Utrumque fuit in usu et ἐπὶ στόμα πεσεῖν, et ἐς γόνυ. Venuste Aelian. Var. III. 17., Aristoteles, inquit, *urbem patriam,* οὐ, τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο, εἰς γόνυ πεσοῦσαν, ἀλλ' ἐπὶ στόμα, ἀνέστησεν αὖθις: ubi notat Kuhnius, memor etiam loci Herodoti. S.

631 Johann. Chrys. in Epist. ad Innocentium t. III. p. 522. A. ὁ παρὼν ὑμῖν ἀγὼν πρόκειται ὑπὲρ ἐκκλησιῶν εἰς γόνυ κατενεχθεισῶν. Valck.

30 1. ἄχθῃ ἀγόμενος] Cum ἰόντες ἤϊσαν c. 34., φεύγων ἐκφεύγει lib. V. 95., οἴχεσθαι οἰχομένους VII. 220. etc. confert Wess.

Ib. οὔτ' ἂν ἔπαθε κακὸν οὐδὲν] Ista nititur Historici suspicio ingenio clementi Darii regis, beneficiorum semper memoris, et lege Persarum humanissima, cujus ille fuisse videtur observantissimus. Grave censeri poterat Histiaei delictum, sed hoc facile redemisset ingenti benefacto, quo regem olim et Persas e Scythia profugos mactaverat: more suo gratus Darius V. 11. beneficii meminerat in se collati: tandemque mortui honorificam quoque fecit mentionem, ὡς ἀνδρὸς μεγάλως ἑωυτῷ τε καὶ Πέρσῃσι εὐεργέτεω. Egregiam Persarum legem merito collaudat Herod. I. 137. τὸ μὴ μιῆς αἰτίης ἕνεκα μήτε αὐτὸν τὸν βασιλέα μηδένα φονεύειν etc. *sed tum demum*, λογισάμενος ἢν εὑρίσκῃ πλέω τε καὶ μέζω τὰ ἀδικήματα ἐόντα τῶν ὑπουργημάτων. Secundum hanc, ut puto, legem Teribazum absolverunt iudices apud Diod. Sic. XV. 11., atque ob eamdem rationem, ejusdem Diodori, sive Ctesiae potius, Arbaces τῶν κινδύνων ἀπέλυσε τὸν Βέλεσυν, — φήσας μείζονας εἶναι τὰς ἐξ αὐτοῦ προγεγενημένας εὐεργεσίας τῶν ὕστερον ἀδικημάτων, II. 28. Patriae plus malorum attulisse quam commodi Lysandrum statuit Pausanias IX. p. 776, Πέρσαις τε ἑπόμενος, καὶ δικάζων νόμῳ γε τῷ ἐκείνων: id est, utrorumque instituta justa comparatione. Copiose Persicam legem explanat Aristides in Apolog. pro IV. viris, t. III. p. 419. Solitum autem Darium animo grato Graecorum etiam in se collata beneficia recordari documento sunt Democedes, Syloson, Coës, Histiaeus, aliique. In Asiam traductos, quibus valde fuerat iratus, Eretrienses clementissime tractavit et Milesios: Herod. VI. 119. et 20. Sed magni animi documentum praebet egregium, undecunque tandem petitum, Aelianus Var. Hist. VI. 14. Valck.

3. λούσαντάς τε καὶ περιστείλαντας εὖ] Hoc si plures exhibebunt codices, mihi quoque placeret prae altero, forsan interpretamento: neque εὖ nec εὐπρεπῶς legisse videtur Valla; εὖ περιστεῖλαι et καλῶς in talibus adhibentur. Hippias judicabat Platonis t. III.
632 pag. 291. D. κάλλιστον εἶναι ἀνδρὶ πλουτοῦντι, *parentes suos vita functos* καλῶς περιστείλαντι, ὑπὸ τῶν αὐτοῦ ἐκγόνων καλῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς ταφῆναι. Erit forsan qui hic utrumque putet Herodoteum, περιστείλαντας εὖ, εὐπρεπῶς ἐνετείλατο θάψαι, atque a Tzetze hoc quoque lectum; qui hic narrata sequutus, ad illa sua quaedam adjecit additamenta, Chil. III. 535 — 543. Τέλος, δακρύσας περισσὰ τὴν κεφαλὴν ἐκείνην, Τοῖς Πέρσαις λέγει λούσαντας ἐντίμως καταθάψαι, Ὡς εὐεργέτου τῶν Περσῶν μεγάλως ὑπηργμένου· Ὁ Ξύλου παῖς Ἡρόδοτος γράφει τὴν ἱστορίαν. Male interpres ibi dedit *Oxyli:* Ὁ Ξύλου scribendum, vel Ὁ Λύξου. Valck.

31 3. σαγηνεύουσι] Vide Valckenarium ad III. 149. Nostri et Platonis studio frequens verbi ejus apud oratores Libanium, Polemonem, Himerium, atque alios est usus: amavit et Philo Jud. III. Vit. Mos. p. 690.; et in re Christiana, captisque Evangelii doctrina gentibus,

Gregorius Naz., Jo. Chrysost., Proclus, ad cuius Orat. xx. p. 550. pauca Riccardus. Wess.

32 2. *ἀντὶ εἶναι*] Vocula debebat interponi, quam constans requirit Graecorum usus, ut legatur *ἐποίευν ἀντὶ τοῦ εἶναι ἐνόρχιας εὐνούχους*: hoc vel unicus docere poterat Herodoti locus VII. 170., *ἀντὶ τοῦ εἶναι νησιώτας, ἠπειρώτας (γενέσθαι.)* Ut nostro loco vulgabatur *ἀντὶ ἐνόρχων*, illic scribi quoque potuerat *ἀντὶ νησιωτῶν*: qua forma loquendi Euripides Androm. 457., *σὲ — Ναύτην ἔθηκεν ἀντὶ χερσαίου*: et Theocrit. V. 150. *γενοίμαν — Μελάνθιος ἀντὶ Κομάτα.* Verum alterum illud rarius requirit articulum, *ἀντὶ τοῦ εἶναι ἐνόρχιας, εὐνούχους.* Sic Thucyd. VII. 28., *τῶν τε πάντων ὁμοίως ἐπακτῶν ἐδεῖτο ἡ πόλις, καὶ ἀντὶ τοῦ πόλις εἶναι φρούριον κατέστη.* Supra dederat eodem sensu Herod. c. 9. *τοὺς παῖδας ἐκτομίας ποιήσομεν*: haeret et illic articulus in sua sede. Aeschyl. Suppl. 305., *Βοῦν τὴν γυναῖκ' ἔθηκεν Ἀργεία θεός.* Aristoph. Θεσμ. 740., *Ἀσκὸς ἐγένεθ' ἡ κόρη.* Herod. I. 103., *νὺξ ἡ ἡμέρη ἐγένετο.* Ab Herodoto scribi non potuit, quod legit in suo cod. Theon Soph. vid. p. 49. Progymn. Valck.

33 1. *ἐπ' ἀριστερὰ*] Male S. *ἐπαριστερὰ* iunctim, sicuti *ἐπιδέξια* pleraeque. Non nescio in talibus variari, monueruntque Duker. ad Thucyd. I. 24. et Hemsterh. in Epistola Dukeri Praefationi inserta. Noster
683 (Homerico Iliad. *μ'*. 229. et *ν'*. 675. more) I. 51. *ὁ μὲν — ἐκέετο ἐπὶ δεξιὰ ἐσιόντι, ὁ δὲ — ἐπ' ἀριστερά*: et III. 90. *ἀπὸ δὲ Ἑλλησποντίων τῶν ἐπὶ δεξιὰ ἐσπλέοντι*: tum VII. 39. Apte ergo K., modo tonus vertatur; nam quae ad II. 39., alius sunt formae. Wess. — Conf. quae ad Appiani Praefat. cap. 2. lin. 37. olim notavimus. Schweig.

34 2. *τὴν Χερσόνησον ταύτην*] Miltiadem Cypseli fil., Chersonesi conditorem, erudita disputatione Rutgersius illuminavit Var. Lect. I. 9. Marcellinus vero in Thucydidis vita, *Θρᾷκες καὶ Δόλοπες ἐπολέμουν πρὸς Ἀψινθίους*, hac eadem in re, errans aut corruptus. Dolopes Thessalis fuere adfines; Dolonci Thraces, ut vere viri docti. Wess.

2. *Δόλογκοι*] Quae de Doloncis sequuntur, Apsinthiis tribuit Scholiastes in Aristidis Miltiadem t. III. p. 278. Historiam veterem qui tradiderit, quando praeter Herod. et Marcellinum in vita Thucyd. forte neminem habemus, ineditum Scholion ex cod. Ms. Petri Burmanni Sec. non pigebit descripsisse: *Δόλογκοι καὶ Ἀψίνθιοι ἔθνη ὅμορα περὶ τὸν Ἑλλήσποντον· οἱ δὲ Δόλογκοι κατεπολέμουν τοὺς Ἀψινθίους. ἐρωτῶσιν οὖν Ἀψινθίοις τὸν θεὸν, πῶς ἂν ἀπαλλαγῶσι τῶν κακῶν, ἔχρησεν αὐτοῖς, ὅτι τὸν πρῶτον ὑποδεχόμενον ὑμᾶς Ἀθήνησιν αὐτὸν ἐκεῖνον στήσατε τύραννον. ἀκούσαντες τοῦτο οἱ Ἀψίνθιοι ἤρξαντο περινοστεῖν τὰς πόλεις, καὶ τέλος ἐλθόντας αὐτοὺς εἰς Ἀθήνας ὑπεδέξατο ὁ Μιλτιάδης· ἐκ τούτου οὖν ἔγνωσαν ὅτι ὁ χρησμὸς τοῦτον δηλοῖ. εἶτα διελέχθησαν αὐτῷ περὶ τούτου· ὁ δ' οὐκ ἐβουλήθη, ἀλλὰ λέγει Ἀψινθίοις, ὅτι (ἔτι) πέμψαντες εἰς Πυθίαν μάθετε ἀκριβέστερον, εἰ περὶ ἐμοῦ λέγει ὁ χρησμός. πεμψάντων οὖν αὐτῶν λέγει, ὅτι καὶ περὶ αὐτοῦ λέγει· ἀκούσας τοῦ χρησμοῦ πάλιν Ἀψινθίοις λέγει ὁ Μιλτιάδης, ὅτι ἐὰν κελεύσῃ ἡ πόλις γίνομαι· κελευσάσης οὖν τῆς πόλεως, ἐγένετο τύραννος.* Valck.

4. *τὴν ἱρὴν ὁδὸν*] Celeberrima *sacra via*, quae Athenis Eleusi-

nem ducebat, in Pausan. I. 36. et Athen. XIII. p. 594. F. Haec ea fortasse, qua Athenienses sacra et Pythicam pompam Delphos mittebant, memorata a Strabone IX. p. 646. c. = 422. c. Wess.

35 1. *Φιλαίου τοῦ Αἴαντος*] Marcellino *Φιλαίας ὁ Αἴαντος* prave. Sine mendo in Plutarchi Solon. p. 83. D. *Φίλαιος καὶ Εὐρυσάκης*, Aiantis filii, Attica civitate donati. Non equidem nescio, *Φίλαιον τὸν Εὐρυσάκους* atque adeo Aiantis nepotem perhiberi a Pausania I. 35., et Kuhnium *Φύλαιον* malle: at illi obviam eunt, quos appellavi omnes; huic *ΦΙΛΑΙΔΑΙ* ex marmoribus, Plutarcho, Stephanoque inter Atticae demos. Wess.

2. *κατήμενος ἐν τοῖσι προθύροισι*] Apud Marcellin. in vita Thucyd. p. 2, 18. Dolonci Delphis *ἐπανιόντες περιέτυχον τῷ Μιλτιάδῃ πρὸ τῶν ὅρων καθεζομένῳ τῆς Ἀττικῆς*: ex Herod. corrigendum cen-
684 suit Rutgers. Var. Lect. I. 9. p. 32. *πρὸ τῶν θυρῶν καθεζομένῳ τῆς αὐτοῦ οἰκίας*. Sed ab Herodoto diversum Marcellinus iste sequutus est in his narrandis auctorem; neque adeo videtur absurda lectio vulgata; quum a finibus Attices non longe Miltiadis abfuerit villa, *ἐν Λακιάδαις* sita. Valck.

1. *πάντα τὸν βουλόμενον μετέχειν*] Non defuit Pisistrati consensus, cupide potentem et gratiosum virum amolientis, praetereaque copias et necessaria suppeditantis; quod narrantibus apud Marcellinum accredo. Wess.

2. *ἀπετείχισε*] Nonnunquam *ἐπιτειχίζειν* eadem est potestate ac *τειχίζειν*, saepe diversiore; quam admirabiliter luci Hemsterhusius exposuit ad Luciani Nigrin. c. 23. Hic inculcatum ferri nequit. Miltiades, *ducto* a Cardia ad Pactyam *muro*, *Apsinthios Chersonesi introitu prohibuit*. Id *ἀποτειχίζειν*, sive ut Diodorus *διατειχίζειν*, h. e. *οἰκοδομέειν διὰ τοῦ ἰσθμοῦ τεῖχος*, Nostri dictione VIII. 71. Opportune Xenophon ex ore Chersonitarum, *εἰ δ' ἀποτειχισθείη ἐκ θαλάττης ἐς θάλατταν*, de hoc isthmi jugo, Hist. Gr. lib. III. p. 487. D. ed. Steph. Addit elegantissimus scriptor, *ἀποτειχισμὸν* sive murum a Dercyllida Spartano fuisse absolutum et Thraces aditu ad Chersonesum exclusos, sequente Diodoro XIV. 38. Consimiliter *ἀποτειχίζειν* in isthmo Pallenes muro intersepto Thucydides I. 64., ab Harpocratione advocatus. Wess. Mox c. 37. in *ἀποτειχίσας* consentiunt libri omnes. Schweig.

Ib. *ἐπετείχισε τὸν ἰσθμὸν*] Paulo ante positis haec proxima subdit Scholiastes Aristid. ms.: *καὶ ποταμοῦ ὄντος τοῦ διορίζοντος τοὺς Δολόγκους καὶ τοὺς Ἀψινθίους ἐτείχισεν αὐτὸν, ὅπως ἂν μὴ βλάπτοιντο οἱ Ἀψίνθιοι παρὰ τῶν Δολόγκων*: imo contra, secundum
685 Herod. *ἵνα μὴ ἔχοιεν σφέας* (Doloncos) *οἱ Ἀψίνθιοι δηλέεσθαι ἐσβάλλοντες ἐς τὴν χώρην*. Valck.

3. *στάδιοι ἓξ τε καὶ τριήκοντα*] Jugi ejus latitudo in Xenophonte stadiorum xxxvii., in Scylace et Strabone Epit. lib. VII. fin. stadiorum xl. Longitudo vero a Cardia in Elaeuntem, ubi longissima, stadiorum cd Scylaci: quae in mensuris differentia utique non ampla. Wess.

37 2. Quid sibi velit, *ἦν δὲ ὁ Μιλτ. Κροίσῳ τῷ Λυδῷ ἐν γνώμῃ*

γεγονὼς, mihi minus liquet. Valck. Quidni vero ἐν γνώμῃ γεγονὼς idem fuerit ac γνώριμος, *notus et familiaris*? Schweig. *Croeso dilectus* vertit Coraius, idemque valere putat atque κατὰ νόον ἐοῦσα IX. 111.

Ib. πίτυος τρόπον] Diogenianus, Suidas, atque alii, πεύκης τρόπον, parili sententia. Docte disputatur, eadem-ne πίτυς et πεύκη? hanc *pinum*, illam *piceam* Latinorum esse, Bod. a Stapel ad Theophrastum lib. III. 10. vehementer urget. Verior Salmasii sententia, πίτυν et *pinum* non discrepare: nonnunquam quoque arborum eas voces, sicuti in Homeri Vita, quae Herodoto tribuitur, c. 20. clarissime, et in dicto, quod prae manibus est, conmutari, Homonym. Hyl. Iatr. c. 65. Quaestio alia, an sola arborum pinus, sicubi excisa fuerit, non regerminet? A. Gellius et Eustath. eam negari, viderunt aegrius. Theophrastus de sua *pinu*, πεύκῃ, adustis eam radicibus οὐκ ἀναβλαστάνειν, τὴν πίτυν δέ φασί τινες ἀναβλαστάνειν. Quomodocunque hoc Croesi verbum et Herodoti professio accipiantur, de intentata minis occidione constat. Videndi Kuhnius et Perizonius ad Aelian. Var. VI. 13. Wess. Vid. Bentleii Diss. Phalarid. V. p. 169. seqq.

3. ὅτι πίτυς μούνη δενδρέων] *Unam solamque pinum arborum omnium caesam nunquam denuo ex iisdem radicibus pullulare*, parum vere dictum Herodoto Gellius docuerat Noct. Att. VIII. 4. Cum Herodoteis ista iam comparavit Kuhn ad Aeliani Var. VI. 13. Hinc verba quaedam excitat miraturque Eustath. in Iliad. ά. p. 43, 38 = 32, 16. Valck.

38 2. θύουσι, ὡς νόμος οἰκιστῇ, nempe θύειν. Idem esset, ὡς νόμος ἥρωϊ θύειν: *vita functo sacra faciebant, ut mos est facere heroi.* Scribi quoque potuit unico verbo, in talibus proprio: καὶ οἱ τελευ-
636 τήσαντι ἐναγίζουσι, vel ἐντέμνουσι. Eodem Brasidam honore dignitati Amphipolitani apud Thucyd. V. 11. ὡς ἥρωϊ τε ἐντέμνουσι, καὶ τιμὰς δεδώκασιν ἀγῶνας καὶ ἐτησίους θυσίας. Conf. ibi citatus Spanhem. et Wesseling. ad Diodori t. I. p. 148. Pausanias II. p. 137. τῷ μὲν ὡς ἥρωϊ μετὰ ἥλιον δύσαντα ἐναγίζουσιν, Εὐαμερίωνι δὲ ὡς θεῷ θύουσιν. Valck.

3. ὑποθερμοτέρου] θερμουργοῦ, vocabulo Aeschyli Eum. 563., quo de critici ad Theb. 609. Alibi in Musis ὑπομαργότερος, III. 29. 145. Propius adpropinquat Prisci, Excerpt. Legat. Hoeschelii p. 36., de Hunnis in iram accensis, καὶ κατὰ μικρὸν ὑποθερμαινόμενοι ἐχαλέπαινον. Wess.

39 1. ἐν ἄλλῳ λόγῳ] Hoc ipso libro c. 103. Firmantur ergo disputata de λόγοισι Λιβυκοῖσι II. 161. Nefariam autem Cimonis caedem non multum ab obitu patris architectati fuerunt Pisistratidae: unde minime mirum, Athenienses, multimodis tyrannos gravantes ac exosos, Miltiadae abituro favisse. Wess.

2. τὸν ἀδελφεὸν Στησαγόρεα δηλαδὴ ἐπιτιμέων] Interpretatur Valla, *in honorem videlicet Stesagorae fratris.* Sententia satis esset commoda, si verbo constaret ista significandi dos: mihi non violenta fore videretur correctio, si pro ἐπιτιμέων scriberetur ἔτι πενθέων:

domi se continebat velut adhuc lugens fratrem Stesagoram; more scilicet antiquitus etiam recepto, quo *in luctu recenti publico abstinebant.* Ἔχειν, interdum idem ac μένειν, saepius adhibetur pro εἶναι. Κατὰ πόλιν notat in *urbe:* κατ᾽ οἶκον, *domi*, apud Sophoclem Aj. 1040. Trach. 540. Philoct. 470. In ejusdem dramatis 22. σήμαιν᾽, εἴτ᾽ ἔχει Χῶρον πρὸς αὐτὸν τόνδε γ᾽, εἴτ᾽ ἄλλῃ κυρεῖ. Plene Herod. III. 79. κατ᾽ οἴκους ἑωϋτοὺς οἱ μάγοι ἔχουσι τὴν ἡμέρην ταύτην. Valck.

Ib. δηλαδὴ ἐπιτιμέων] In Vallae olim Latinis *in honorem videlicet fratris*, sive ἐπὶ τιμέων disjunctim legentis, sive ἐπιτιμέων, ex communi ἐπιτιμᾶν, Ionum more: illi sane vocabulo *amplioris honoris* potestas adest apud Demosthen. in Leptin. p. 292., certe in msstis et Scholiis. Sophoclis ἐπιτίμια Elect. 917. Suidas τὰ ἐπὶ τιμῇ τινος γινόμενα explicavit. Paria etiam Reiskius. Quae quidem si probamus, concinna reliqua. Miltiades mortuum fratrem honoris, sed simulati, caussa servabat domi; quo audito Chersonesitae frequentes convolant in consortione luctus novo principi gratificaturi.
687 Placere tamen talia H. Stephano haud potuerunt, opinato, si ἐπιτιμέων extra labis culpam maneat, tantundem valere atque *ulciscens*, sive ultionem moliens. A Gronovio venit *puniens*. Neutrum admittit ὡς συλλυπηθησόμενοι, manifesto quidpiam *honori aut luctui* conveniens in praegressis desiderans. Memini δηλαδὴ ἐπιτύμβιον, *videlicet jam jam contumulandum* reponere, cui ὡς συλλυπηθησόμενοι recte aptatur. At sit in coniectura. Wess. — Tum Idem, in Addendis: "Elegans Koenii conjectatio sic verba ordinat et refingit, εἶχε „κατ᾽ οἴκους, τὸν ἀδελφεὸν Στησαγόρεα δηλαδὴ ἔτι τιμέων: *domi* „*se continuit, quasi fratrem Stesagoram honorans.* Iungit ex IX. „24. οἱ μέν νυν βάρβαροι — ἀποθανόντα ἐτίμων Μασίστιον: quod „tamen geminum planeque adsimile non est."

3. ἀπικόμενοι ὡς συλλυπηθησόμενοι] Nempe πενθέοντι, lugenti, luctum certe simulanti, *suum quoque verbis moerorem testificaturi*, sive πενθέοντα παραμυθησόμενοι. Olim etiam ad reges, viros principes, vel civitates, cum in finem publicitus legati mittebantur. Aeschinis c. Ctes. p. 88, 22. ὑπέμεινας πρεσβευτὴς ὡς Κλεοπάτραν τὴν Φιλίππου θυγατέρα χειροτονεῖσθαι, συναχθεσθησόμενος ἐπὶ τῇ τοῦ Μολοττῶν βασιλέως Ἀλεξάνδρου τελευτῇ. Funebris conf. Alexandri laudatio in Aristid. t. I. p. 142. Dion Chrys. Or. XII. p. 198. B. οὐδὲ πρεσβείαν ἐπρέσβευον συμμαχικήν, ἤ τινα εὔφημον (εὔσχημον legerim:) τῶν ἀπὸ γλώττης μόνον συναχθομένων, *speciosam legationem aegritudinem non veram verbis saltem significantium:* non cepit ista Morellus. Vid. Livius XXIII. 5. Idem in talibus significabant verba συνάχθεσθαι, συναλγεῖν, συμπενθῆσαι, συμπάσχειν, et συλλυπεῖσθαι. Contra, vel ob victoriam reportatam, vel in alia re laeta, legationes mittebantur quae civitatum gaudium, sive verum seu fictum, nunciarent, συνησθησόμενοι vel συγχαρησόμενοι τῇ νίκῃ, apud Diodor. Sic. XVII. c. 48. et 113. aliosque. Valck.

40 1. ἄλλα τῶν κατεχόντων πρηγμάτων χαλεπώτερα] H. Stephani καταλαβόντων nusquam reperi, neque vulgato praestat. Τὰ κατέχοντα πρήγματα, *quae instant et praesentia urgent:* qualia in Miltiadeae

tyrannidis principio rerum ordinatio, captura Chersonesitarum, auxiliatorum dilectus, tum expeditio una cum Dario contra Scythas. Ad-
688 ditum *τρίτῳ μὲν γὰρ ἔτεϊ τουτέων* protectum verbis erit c. 46. *δευτέρῳ δὲ ἔτεϊ τουτέων*, modo cetera, quod valde dubito, defendi queant. Calculis hic et consideratione nexus rerum utendum est. Miltiades, interfecto a Pisistrati filiis patre Cimone, in Chersonesum Athenis demigravit, c. 103. Itaque sub annum Per. Jul. 4196., aut paullo citius, siquidem Hipparchus Olymp. LXVI., Per. Jul. 4198. interemtus occubuit. Hippias tyrannidem reliquit invitus Olymp. LXVII., Per. Jul. 4202., Dario Babylonem eopse tempore obsidente; qua post XX. menses expugnata rex sequente Olympiade in Scythas movet comite Miltiade, reversusque Sardibus agit Per. Jul. anno 4206., in lib. V. 24. Scythae Nomades post illam Darii expeditionem irritati in Chersonesum excurrunt, coguntque Miltiaden aliorsum fugere. Haec si vero non dissident, quid fiet *νεωστὶ μὲν ἐληλύθεε*, cum ante hos decem annos in Chersoneso tyrannum Miltiades egerit? quid *τρίτῳ μὲν γὰρ ἔτεϊ τουτέων?* Vide quae consequuntur statim, *ταῦτα μὲν δὴ τρίτῳ ἔτεϊ πρότερον.* Ea si signant tres notatos annos, exitum non habent: si Miltiadae reditum Doloncorum auxilio, exilium tyranni producunt longissime, neque congruunt bene cum praefectura maritima Otanis lib. V. 25. Quomodo demum cunque intelligantur *τὰ τότε μιν κατέχοντα*, alia esse nequeunt, quam quae continuo succedunt. At hoc tum vide: Miletus a Persis funditus pessumdata est Olymp. LXXI., Per. Jul. 4218.; altero post urbis eam calamitatam anno Persica classis insulas Chium, Lesbum et Tenedum occupavit, c. 30. hujus Musae: apud Tenedum Phoenices (horum autem classis Persica) agere ut accepit Miltiades, convasatis, quae in promtu erant, et in naves impositis, aufugit. Haeccine *τρίτῳ ἔτεϊ πρότερον τῶν τότε μιν κατεχόντων* dici recte possunt evenisse? Animadverto in omni illa temporum notatione maculas, quas equidem detergere sine membranarum adjumento neque audeo, neque volo. WESS.

Fortasse vero haud ita magno molimine tolli hujus loco difficultates, omniaque ad liquidum poterunt deduci. Nempe *τὰ κατέχοντα πρήγματα, ἅ τότε μιν κατελάμβανε*, *res praesentes quae tunc eum occupabant*, (aut *ei acciderunt*) haud dubie eae res intelliguntur,
689 de quibus Scriptor noster c. 33., priusquam hanc digressionem de superiore Miltiade, primo Chersonesi tyranno, instituit, loqui coeperat, quas mox deinde cap. 41. exponere pergit. Quod §. 2. ait, *τρίτῳ ἔτεϊ τουτέων*, id quidem, per se positum, poterat *tertio post anno* significare, sicut *δευτέρῳ ἔτεϊ τουτέων* cap. 46; sed ex adjunctis h. l. facile adparet, *tertio ante anno* intelligi: quod ipsum quoque mox in fine hujus cap. diserte declaratur, *τρίτῳ ἔτεϊ πρότερον τῶν τότε μιν κατεχόντων.* Quae ei tertio ante anno acciderunt, ea *χαλεπώτερα* fuerant, *graviora*, *duriora*, quam quae nunc. Nunc enim (ut cap. seq. narratur) Athenas cum omnibus suis opibus, per otium quinque triremibus impositis, ultro Athenas repetens, unam quidem navem amisit a Phoenicibus cum filio suo captam; sed nihil mali accidit filio, quem admodum etiam liberaliter rex Per-

sarum excepit: tertio vero ante anno, Scythis Chersonesum invadentibus, fuga se proripere coactus erat, et in exsilio vitam agere. Σκύθας ἐκφεύγει vulgo editur; quae si vera scriptura, verbum ἐκφεύγειν non consueta alioqui notione, ut cap. 38. accipi debebit; (nec enim hoc *admodum grave* erat, quod *Scythas effugit*:) sed ἐκφεύγει h. l. idem atque simplex φεύγει sonabit, *ad Scytharum adventum e Chersoneso profugit*, *fuga salutem petere coactus est*. Sed hac notione rectius, ut mihi videtur, ἔφευγε scribunt S. et V. quod etiam Valla suo in cod. reperisse videtur: atque eodem modo mox libri omnes, Herodoteo more, id verbum repetunt, τούτους ἐπιόντας — ἔφευγε. Supersunt primora hujus cap. verba consideranda, *Οὗτος δὲ ὁ Κίμωνος Μιλτ. νεωστὶ μὲν ἐληλύθεε ἐς τὴν Χερσ.* quae partim ad proxime praecedentem referuntur narrationem, partim ad sequentia transitum parant. Ibi δὲ particula, ut saepe apud Nostrum, idem fere ac δὴ aut οὖν valet, et hoc dicit Scriptor: *Hic igitur Miltiades, Cimonis filius, novissimus* vel *postremus* (ex Miltiadis τοῦ Κτιστοῦ familia) *in Chersonesum venerat*; estque adeo hic illo posterior, nec cum superiore confundendus. Schweig.

2. συνεστράφησαν καὶ ἤλασαν] *Quum se in unum conglobassent* Scythae Nomades, *ad hanc usque Chersonesum processerunt.* Pro κατεστράφησαν I. 130. ex codd. merito receptum κατεστράφθη-
690 σαν: hic forte solemnem sibi posuerat formam συνεστράφθησαν, et II. 121. ἐπιτραφθέντων: quod placuit Abresch. Dil. Thuc. p. 209. Ubi vulgatur τραφθέντες, IV. 12. hujus generis prostant nonnulla; qualia habet et Thucyd. semper tamen scribens ξυστραφῆναι et καταστραφῆναι. Valck.

41 2. κατεῖλον] Si genuinum est κατεῖλον, pro simplici novator illud posuerit εἷλον, *ceperunt*. Fortasse tamen scripserat τὴν δέ οἱ πέμπτην τῶν νεῶν κατεῖχον διώκοντες οἱ Φοίνικες: sive potius κατῆγον: eo nempe sensu, quem tradit Harpocrat. in Κατάγων τὰ πλοῖα, quemque H. Vales. explicuit p. 104. et 105. Sic Miltiades istam navem insequuti Phoenices, non quidem mercibus sed onustam pecunia, in suum quendam portum averterint; quacum captum Miltiadis filium Metiochum ἀνήγαγον παρὰ Βασιλέα, δοκέοντες χάριτα μεγάλην καταθήσεσθαι: postremum hoc, exemplis undique conductis, tractavit Wetsten. in Lucae Act. Apost. XXIV. 27. conf. D'Orvill. in Charit. p. 409. Valck. Verbum καταιρεῖν *capiendi, corripiendi* notione supra positum vidimus c. 29. Possis etiam *auferendi* et *abstrahendi* notione accipere, ut V. 36. Schweig.

5. ἐποίησε κακὸν μὲν οὐδὲν Μητίοχον] Ea tribuit Herodoto Marcellinus in vita Thucyd. quae nusquam ille tradidit; nam primum navem captam scribit, in qua liberi fuerint Miltiadis; deinde, ἀφίενται δὲ, inquit, ὑπὸ βασιλέως, εἴ γε μὴ Ἡρόδοτος ψεύδεται. De uno tantum loquitur Herod. liberorum Miltiadis natu maximo Metiocho; hunc tradit variis commodis ornatum in Perside remansisse, atque ibi, uxore ducta, liberos procreasse: τέκνα, inquit, τὰ ἐς Πέρσας κεκοσμέαται: *liberos*, Valla, *qui inter Persas censentur:* scribi quoque potuisset, τὰ ἐς Πέρσας τετάχαται. Κοσμεῖν apud veteres

significabat etiam τάσσειν, et ἡ τάξις Κόσμος dicebatur: quibus curae juventutis erat εὐταξία, non Σωφρονισταὶ tantum, sed et Κοσμηταὶ vocabantur. Meursium in Att. Lect. II. 5. sequitur, ut saepe, non nominatum Petitus in Leg. Att. p. 385. Eadem qua hic structura Herod. III. 91. ἐς τὸν Αἰγύπτιον νομὸν αὗται (Cyrene et Barce) ἐκεκοσμέατο: id est τεταγμέναι ἦσαν. VALCK.

42 1. ἐς νεῖκος φέρον] ἐς νῖκος φέρον Sladus, διαφθορὰν ex He-
691 sychio interpretatus, maluit: frustra. Homerus saepe: etiam de *bello* infra, VII. 158. WESS. ἐς νεῖκος φέρον, *ad inimicitias pertinens, ad bellum spectans.* Opponuntur τὰ εἰρηναῖα, in fine cap. SCHWEIG.

43 1. ναυτικόν] Casaubonus στρατὸν hunc ναυτικὸν recte interpretatur *aptum ad conscendendas naves,* ad Strabon. I. p. 82 = 47. sequente Stanleio in Aeschyli Pers. 54. Neque enim naves una cum nautis Mardonius ex Perside in Ciliciam ducere valuit. Refer huc cap. 95. prodita. Genus Mardonii ac inter Persas auctoritatem non praeteriit Diodorus XI. 1. WESS.

3. παραπλέων τὴν Ἀσίην] Fuit, cui hoc valde ineptum: esse enim Ioniam Asiae partem, nec posse illum, qui ad Ioniam adpellit, dici παραπεπλευκέναι τὴν Ἀσίην, uti scriptum hic: praestare propterea τὴν Καρίην, quippe Ioniae vicinam et ex Cilicia naviganti obeundam. At hoc nimis est sapere. Ex Cilicia in Ioniam tramittenti praeternavigatur Pamphylia Lyciaque, quae utraque cur conjectanti negligitur. Verbo, Herodotus τὰ κάτω τῆς Ἀσίης, in quibus Cares et Lycii lib. I. 177., spectavit. WESS.

Ib. καταπαύσας] τῆς τυραννίδος nempe, vel τῆς ἀρχῆς. Sed, si forte variant codices, illud, an καταλύσας, posuerit, vix constitui poterit: prius plerumque plene dicitur Herodoto, καταπαῦσαι τῆς ἀρχῆς Μήδους· καταπαῦσαι Δημάρητον τῆς βασιληΐης· ἀρχῆς Κῦρον καταπαύειν. Dum Persa Mardonius in Ionia δημοκρατίας κατίστα ἐς τὰς πόλιας, videri debuit Graecis ea res secundum Herodotum vix credibilis; quia reges atque imperio regali adsueti popularem regiminis formam in civitatibus libertate usis sic plerumque voluerunt mutatam, ut saltem penes paucos esset imperium, quos dicto facilius haberent obedientes. VALCK.

44 3. πρὸς τὸν Ἄθων] Iterum πρὸς τὸν Ἄθων VII. 21., quamquam τὸν Ἄθω quidam ibi codd. ut paullo superius V. Non profecto nescio, Diodorum aliosque sic maluisse, quibus suum non invideo. Τὸν Ἄθων Servius Atticis tribuens, ad Aen. XII. 701., *Quod autem Herodotus,* scribit, *hunc Athon, hunc Apollon dicit, Atticae declinationis est.* De monte recte; τὸν Ἀπόλλων non novi. Ceterum Boreas μέγας τε καὶ ἄπορος, idem qui Strymonias μέγας τε καὶ κυμα-
692 τίης VIII. 118. Hic ἄπορος, *arcens transitu,* de Gronovii sententia; forte verius, πρὸς ὃν οὐδένα πόρον εὑρεῖν ἐστι, sicuti Ἀπορώτατον Isaei explicuit Harpocratio. Immo vero haud scio, respexit-ne Grammaticus et Nostri ἄπορον. Nam, quae sequenti Ἀποσάξαντα subjiciuntur, Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἕκτῃ, optime accedent prioribus, loco suo mota; siquidem ἀποσάττειν in hac Musa nusquam, et Suidas, exscribens Harpocrationis ἀποσάξαντα, Dinarcho vindicat, Herodoti

mentione neglecta. Atque haec nunc blandiuntur. Vide tamen c. 125. Wess.

45 1. *Βρύγοι*] Quando VII. 73. *Φρύγες* secundum Macedonas olim dicti traduntur *Βρύγες* vel *Βρίγες*, (vid. Holsten. ad Steph. in *Βρίγες*) pendet ista scribendi diversitas a dialecto. Macedones *οὐδέποτε κατ' ἀρχὰς λέξεων τῷ Φ χρῶνται, ἀλλὰ τῷ Β*, teste Heraclide ap. Eust. Od. *κ'*. p. 391, 16. Habet Etymolog. p. 179, 17. ut Macedonica, *Βίλιππον*, *Βρύγας*, et *Βαλακρόν*. *Βάλακρον τὸν Νικάνορος*, (Vales. in Excerpta pag. 76.) Diodor. XVIII. 22. qui *Κεβαλῖνον* forte dederat XIX. 44. sicut XVII. 79. *Βαλλήνην* et *Βαλληνικὸν* Eustath. in Od. *ι'*. p. 340, 21. In vicinis more suo scripserat forsan Herod. *οὐ μέντοι οὐδὲ αὐτοί γε δουλοσύνην διέφυγον πρὸς Περσέων*: qua forma loquendi III. 19. *Καρχηδόνιοι*, inquit, *οὕτω δουλοσύνην διέφυγον πρὸς Περσέων*: VII. 154. *nulla istarum civitatum πέφευγε δουλοσύνην πρὸς Ἱπποκράτεος*: I. 159. *φεύγων θάνατον βίαιον πρὸς Περσέων*. Passivorum loco saepe verba neutra, nonnunquam etiam nomina adhibita, sequuntur illorum structuram; in istis, *violenta morte affici*, atque *in servitutem abduci*, vocibus *θανάτου βιαίου* et *δουλοσύνης* significantur. Huc pertinent Thucydidea, *ὧν ἐν ἀξιώματι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων*, et *ὑπὸ τῶν ἀστῶν*, I. 130. VI. 15. Euripid. Phoen. 365. *μή τις δόλος με πρὸς κασιγνήτου κτάνῃ*, *ne a fratre dolose occidar*; quaeque pauca dantur similia. Valck.

3. *οὗτος μέν νυν ὁ στόλος* etc.] *ἀπαλλάχθη* *rediit* vertitur: sed nimirum innuitur, reliquias istius exercitus, post multas clades et calamitates, ad extremum salvas et e *periculis liberatas* in Asiam *evasisse*; secutas Xerxis exercitum, qui fere totus in Europa periit. Schweig. *in Lex.*

46 1. *Δευτέρῳ δὲ ἔτεϊ τουτέων*] Rerum earum, quas descripsit. Est autem annus Olymp. lxxii. secundus, quo et Thasii in ordinem coacti et legati aquam et terram petitum missi abierunt: namque *μετὰ δὲ τοῦτο* c. 48. huc referendum. Insequens annus pugna celeberrimus est Marathonia, decimus ante Salaminiam victoriam apud Thucydid. I. 18. Wess.

693 2. *ἔκ τε τῆς ἠπείρου*] Certum est, Thasios in Thraciae adversa ora metalli fodinas exercuisse, agrosque arasse, ex Thucyd. I. 100. Liquet insuper, insulam fuisse *εὔκαρπον*, Dionysii 523. indicio. Mox *ἐν Σκαπτησύλῃ* S. accuratissime observationi Steph. Byz. congruit, et Lambino opitulatur, *Scaptesylam* restituenti Lucretio, rejecta *Scaptensula*, cujus post Festum vindex Gifanius. At *Σκαπτὴν ὕλην* priscorum plerique disjunctim maluerunt, quorum exempla ad Stephan. stipavit Holstenius, inmemor occupata fuisse a Leopardo, Emend. VIII. 20. Wess. Ceterum aliorum mss. scripturam *ἐκ σκαπτῆς ὕλης* tuetur Matthiae Gr. gr. 270. et 596. a.

3. *ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι*] An *καρπῶν ἀτελέσι*, *quod ad fructuum proventus attinet, a tributo inmunibus?* Quod et Abreschio placuisse animadverto. Wess.

Ib. *ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι*] Valla: *si Thasii forent immunes tributorum:* in tributi vicem terrae proventum, fruges, sed vinum

in primis generosissimum Persae videntur a Thasiis accepisse; qui propterea, ut ἀτελεῖς φόρων alii, sic dici potuerunt καρπῶν ἀτελέες. Thasiorum aurifodinas ex Herod. memorat Eustath. ad Dionys. 517. Meminerunt earumdem Thucyd. I. 100. Marcellin. in vita Thuc. p. 3. et Zenob. Cent. IV. Prov. 34. Neque agrorum fertilitate motus, neque insulae divitiis, Archilochus Thasum in suis saepe carminibus habuit despicatui, quod e diversis liquet illorum fragmentis apud Athen. XII. p. 523. D. Eustath. in Iliad. θ'. p. 616, 46. Plutarch. de Exil. p. 604. B. qui, Ἀρχίλοχος, inquit, τῆς Θάσου τὰ καρποφόρα καὶ οἰνόπεδα παρορῶν, διὰ τὸ τραχὺ καὶ ἀνώμαλον διέβαλε τὴν νῆσον. Valck. Et frumenti copia abundabat Thasus, et vinum quoque in primis celebre Thasium erat. Sed videntur et fertiles Thasiorum agri et vineta in opposita *continente* (ἐν ἠπείρῳ) maxime fuisse; nempe in Thraciae ora, quae Thasiorum fuit: qui quum fructuum nomine ex ea regione perceptorum nec Thracum regibus nec Persis *vectigal* ullum aut *tributum* penderent, ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι, ad reditus, quos ex metallis percipiebant, insignis quotannis cumulus ex agrorum istorum vinetorumque proventu illis accedebat. Schweig.

48 3. νέας τε μακρὰς, καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα] Hic quidem ad Am-
694 monii mentem distinguit νέας, *longas naves*, et τὰ στρογγύλα πλοῖα. Sunt enim hic νέες sive νῆες, στρατιώτιδες et ὁπλιταγωγοί: πλοῖα vero, *quae equos veherent*. VII. 1. jussi sunt parare νέας τε, καὶ ἵππους, καὶ σῖτον, καὶ πλοῖα: haec scilicet εἰς ἵππους καὶ σῖτον: atque adeo νέας τε, καὶ πλοῖα ἱππαγωγὰ καὶ σιτηγά. Neque sane bellicas et longas naves πλοῖα dixit; sed *hippagogas*, etiam ἱππαγωγοὺς νέας, et onerarias cum commeatu ἐς σῖτα νέας, VII. c. 21. Haec firmant Dukeri sententiam ad Thucyd. VI. 43. Apud Ammon. in Aristotelis loco Alexander Molossus (*accitus ab Tarentinis in Italiam*, Livio VIII. 24.) ἐξέπλευσε ναυσὶ μὲν πεντεκαίδεκα, πλοίοις δὲ συχνοῖς ἱππαγωγοῖς καὶ στρατηγικοῖς: postremum, procul dubio mendosum, tentavit D'Orvill. in Charit. p. 674. sed a vulgata nimium abit vox σιταγωγοῖς: mihi restituendum videtur, ἱππαγωγοῖς καὶ φορτηγικοῖς: *naves onerarias*, φορτηγικὰ πλοῖα dixerunt Thucyd. VI. 88. Xenoph. V. Ἑλλ. p. 320, 37. aliique. Valck.

49 3. ἐπὶ σφίσι ἐπέχοντας] Aeginetae maris hoc tempore erant domini, ἐθαλασσοκράτουν, Eusebio et Syncello testibus. Id praeter alia ussit Athenienses, ansamque dedit augendae, quae toti deinceps praesidio fuit Graeciae, classi, consentientibus Herodoto VII. 144. et Thucydide I. 14. Wess.

Ib. Dedisse videtur Herodotus, ἐπὶ σφίσι ἔχοντας, lectum Eustathio in Od. τ'. p. 683, 21. ubi Homericum Τί μοι ἐπέχεις; interpretatus, τί κατ' ἐμοῦ ἔχεις, Ἡρόδοτος δὲ, inquit, διαλελυμένως φησὶν, ἐπὶ σφίσιν ἔχοντας τοὺς Αἰγινήτας: alia dedit in Iliad. χ'. p. 1355, 46. Eustathium sequitur H. Steph. in Prolegom. p. 736. [de Herod. voc. et loq. form.] Sunt et Herodoteae tmeses, μετὰ δὴ βουλεύεαι, VII. 12. ἀπὸ πάντα τὰ χρήματα ἄγων, VII. 164. etc. Valck. Equidem ἐπέχοντας ex scholio irrepsisse suspicatus, adeoque ἔχον-

τας revocans, nullam hîc tmesin vidi, sed simplex verbum suo nomine legitime positum judicavi ea notione, ut, quemadmodum ἔχειν ἐς τὶ vel ἐς τινὰ *ad aliquid* vel *ad aliquem spectare, pertinere, tendere*, frequenter apud Nostrum significat, sic ἔχειν ἐπὶ τινὶ, *adversus aliquem tendere* intelligatur. Schweig.

50 1. Κλεομένης etc.] Quae de Spartanorum rege, Aeginetas adgresso, eadem Pausanias III. 4. Wess.

695 3. ἐπιστολῆς] Vide supra IV. 10. Wess.

Ib. εἴρετο τὸν Κριὸν, ὅ τι οἱ εἴη τὸ οὔνομα] Suspicor Aeginetam istum Crium luctatorem fuisse, quem Simonides carmine memoraverit. Ad Aristoph. Nub. 1359. ᾆσαι Σιμωνίδου μέλος, τὸν κριὸν ὡς ἐπέχθη, ista leguntur in Schol.: τοῦτο τὸ μέλος Σιμωνίδου καὶ Ἐπινίκου, Ἐπέξαθ' ὁ κριὸς—ἦν δὲ παλαιστὴς Αἰγινήτης: forte scribendum, Σιμωνίδου ἐξ ἐπινικίου: ut verba, Ἐπέξαθ' ὁ Κριὸς οὐκ ἀεικέως, ἐλθὼν εἰς δένδρον ἀγλαὸν (f. ἐς ἀγλαόδενδρον) Διὸς τέμενος; ut ista verba fuerint in Crium Aeginetam Simonidis, alludentis ad arietem πεκτούμενον. Acerbo joco Herodoti Cleomenes, cum Aegineta sibi nomen esse dixisset Κριοῦ, ἤδη νῦν, aiebat, καταχάλκου, ὦ κριὲ, τὰ κέρεα, ὡς συνοισόμενος μεγάλῳ κακῷ. *Jam nunc tu*, velut, *vir gregis, aerata tua fac cornua, quibus possis luctari adversus magnum malum, quod tibi imminet.* Paulo inconsideratius negaverat Aegineta, Cleomenem οὐδένα ἄξειν χαίροντα Αἰγινητέων: dictum indignatus, ex Κριοῦ nomine captat hominis irridendi rex Spartanus occasionem; atque ea dicit, quae in veri nominis arietem petulantiorem, κριὸν ἀσελγόκερων, dici poterant, cujus protervia brevi refutaretur. Ne Cicero quidem abstinere se potuit, quin C. Verri, homini esse pessimo, ex ipso nomine *verris* crearet interdum invidiam, II. in Verr. c. 78. *Videtis Verrutium? videtis primas literas integras? videtis extremam partem nominis, caudam illam Verris tanquam in luto demersam esse in litura?* Sic IV. in Verr. c. 25. *ut hic nomen suum* (verris) *comprobavit, sic ille cognomen* (frugi.) Siculos dicentes facit c. 43., *in labores Herculis non minus hunc immanissimum verrem, quam illum aprum Erymanthium referri oportere.* Multo minus patienter legi poterunt frigidi Plautini joci, Bacchid. II. 3. 50. Menaechm. II. 2. 38. Trucul. I. 1. 58. quem rejicit versum tanquam spurium G. Canter. Nov. Lect. VII. 10. nisi sit in scena prolatus, quid sibi vellet Comicus, a plebe non potuit intelligi. Cicero Philipp. XI. c. 6. *C. Annium Cimbrum, Lysidici filium, Lysidicum ipsum Graeco verbo, quoniam omnia jura dissolvit.* Unicum licet de hoc genere, mirabar tamen in Livio, quod Scipionem facit dicentem, *Atrium Umbrium semilixam nominis etiam abomi-*
696 *nandi ducem*, XXVIII. 28. Apud recentiores inprimis Graeculos hujus generis reperiuntur plurima. Valck.

52 1. ὁμολογέοντες οὐδενὶ ποιητῇ] Quem innuat, Tyrtaeum-ne an alium, haud memini. Cum poëta isto plerique Graecorum faciunt: Xenophon tamen in Agesil. p. 72. ed. Hutch. cumque secutus Plutarchus, domum, quam Aristodemus Spartae erexerit, habent. Wess. At non *unum* aliquem *ex poëtis* hîc innuit Herodotus: sed *nullum*

ex poëtis ea in re, de qua hîc agitur, *adsentiri* ait *Lacedaemoniis*; adeoque famae apud Spartanos vulgatae opponit veterum poëtarum auctoritatem, quorum nempe carminibus alioqui memoria rerum superioribus temporibus gestarum certissima ratione ad posteros propagari existimatur. Schweig.

Ib. *τοῦ Κλεοδαίου*] *τοῦ Κλεοδήμου* dum hic scribendum putabat Meurs. de Regno Lac. c. 6. non recordabatur, apud ipsum Herod. constanter scribi *Κλεοδαίου*, VII. 204. VIII. 131. Sequi potius debuerat Sylburgii judicium, Aeliano quoque nomen restituentis *Κλεοδαίου*, ad Pausan. Lacon. p. 246. Illinc facile fluxerunt formae minus sincerae *Κλεοδάμου* et *Κλεοδάτου*. Spartani *Μενεδαίου* nomen male in *Μενεδάτου* transierat apud Thucyd. III. 100. alterum satis commendat notissimum *μενεδήϊος*: eamdem habent vim nomina Laconica *Κλεινόμαχος* et *Κλεοδαῖος*. Non *filios* tantum, sed *patrem* quoque Aristodemum Spartam tenuisse statuit et qui dicitur Xenophon in Encom. Agesil. p. 72. *θεάσθω τὶς τὰς θύρας αὐτοῦ· εἰκάσειε γὰρ ἄν τις ἔτι ταύτας ἐκείνας εἶναι, ὥσπερ Ἀριστόδημος ὁ Ἡρακλέους ὅτε κατῆλθε λαβὼν ἐπεστήσατο:* ubi notat Hutchins. Valck.

2. *Ἀργείην*] Fuerunt, qui Pindaro *Ἀργείδας* inculcabant Isth. Od. VII. 21. *μητρόθεν* appellatos, *διὰ τὸ Ἀργείαν ὀνομάζεσθαι τὴν Ἀριστοδήμου γυναῖκα*, quamquam frustra illi. Addita hic majorum series sororem ostendit Therae, quem *πρόδικον*, ut Spartae dicebant, sive tutorem pupillorum Eurysthenis et Proclis vidimus IV. 147. Wess.

3. *ἢ καὶ πρὸ τούτου*] Praecedentia verba satis indicant, missos fuisse probatos nonnullos viros, qui inspicerent pueros, viderentque uter illorum natu esset major. Hi igitur, postquam illos inspexerunt,
697 nec per se dignoscere natu majorem potuerunt, quum ambo inter se similes et aequales (eadem corporis specie, robore et statura) reperissent; tum vero, *aut jam antea etiam*, matrem interrogarunt. Ista, *εἰδυῖαν μὲν καὶ τὸ κάρτα λέγειν ταῦτα*, in Latina quidem versione eamdem in sententiam reddidi, quam Gronovius his verbis expresserat, *etsi optime nosset illa aperire*, quasi infinitivus *λέγειν* ab *εἰδυῖαν* penderet. Rectius vero *λέγειν ταῦτα* ad superiora, *οὐδὲ αὐτὴν φάναι διαγινώσκειν*, referetur: *hoc illam* (nempe, *nec se internoscere natu majorem*) *dixisse, quum quidem vel maxime nosset, sed cuperet* etc. *τὸ κάρτα*, abundante *τὸ* articulo, *vel maxime, quam maxime*, ut I. 71. III. 104. VII. 16. Schweig.

9. *διαφόρους*] Pausanias, *δίδυμοι δὲ ὄντες, διάφοροι τὰ μάλιστα ἦσαν*, Lacon. c. 1. Wess.

Ib. *τοὺς ἀπὸ τούτων γενομένους ὡσαύτως*] Non repugnat quod scribit Livius XL. 8. *sociabilem consortionem inter binos Lacedaemoniorum reges salutarem per multa secula ipsis* fuisse *patriaeque*. Nam, privatim saepius adversarii duo reges Lacedaemoniorum, unanimes conspirabant in publicae rei commodis juvandis; aut etiam inter se laudabiliter certabant *περὶ τοῦ ὁκότερος πλέω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται*, ut Aristides loquitur Herodoti VIII. 79. Neque noluit Lycurgus concordem talem discordiam in civitate sua locum

habere Plutarch. t. I. p. 598. c. *Ἔοικεν ὁ Λακωνικὸς νομοθέτης ὑπέκκαυμα τῆς ἀρετῆς ἐμβαλεῖν εἰς τὴν πολιτείαν τὸ φιλότιμον καὶ φιλόνεικον.* Conf. t. II. p. 232. c. 813. B. et Melanthii dictum de civitate Attica p. 20. c. VALCK.

53 1. *θεοῦ ἀπεόντος* a Valla versum *a Deo genitum* non laudo. Patrem mortalem Perseo Scriptor negat; *μέχρι Περσέος*, *usque ad Perseum*, non altius, adscendens, ut ait. Vere ergo *τοῦ θεοῦ ἀπεόντος*, *Deo in seriem non relato.* WESS.

3. Persei origo Aegyptia tangitur lib. II. 91., a qua suggillanda cavere sibi noluit Plutarchus. At unde Danaus et Lynceus, si non ex Aegypto? Ceteros consulto tacitos habuit. WESS.

Ib. *ἀπὸ δὲ Δανάης τῆς Ἀκρισίου*] Haec et sequentia quaedam, alio quam invenerat ordine collocata, Plutarch. exhibet, de Herod.
698 Malign. p. 857. E. *Οἱ δὲ Δωριέων, φησὶν, ἡγεμόνες φαίνοιντ᾽ ἂν Αἰγύπτιοι ἰθαγενέες ἐόντες καταλέγοντες* (leg. *καταλέγοντι*) *τοὺς ἄνω Δανάης καὶ Ἀκρισίου πατέρας*: quae prorsus obscuravit interpres. Ad Herodotea Plutarchus, *τὸν Ἔπαφον*, inquit, *καὶ τὴν Ἰώ, καὶ τὸν Ἴασον, καὶ τὸν Ἄργον ὅλως ἀφῆκεν.* Epaphum in Aegypto natum omittere potuerat; Ionem, Iasum et Argum Herodoteae narrationi merito opposuit; neque enim hos Aegyptios origine dixerunt Graeci, qui posteros Epaphi, atque adeo majores Acrisii, fatentur Aegyptios esse *ἰθαγενέας*, Libyen, Belum, Danaum et Aegyptum, Lyncea. Sed vituperare potius debuit Plutarch. quos habuit Herodotus auctores, non quid ipse sentiat, sed tradens quid Graeci de his fabulari sueverint: hoc non in fine tantum capitis, sed et initio, significavit, ubi, *Τάδε δὲ*, inquit, *κατὰ τὰ λεγόμενα ὑπ᾽ Ἑλλήνων ἐγὼ γράφω*, vel *γράψω*: ut I. c. 95. *κατὰ ταῦτα γράψω.* Quid sibi velit *τοῦ θεοῦ ἀπεόντος* mihi quidem non liquet. VALCK.

54 1. *Περσέϊ οὐδὲν*] De Persarum sententia si venerint quae VII. 61. scribit, Perseum videlicet Danaës et Jovis fuisse filium, creasseque ex Andromeda Persen, unde Persicae genti nomen; in matre patreque Graecos inter et Persas fuerit concordia, de avo lis et progenitoribus; quos una cum Acrisio a consanguinitate Persei si secluserint Persae, Danaë Assyriae aut Persicae erit stirpis. WESS.

55 1. *ἀποδεξάμενοι*] In regni successione *διαδέχεσθαι* et *ἐκδέχεσθαι* sedem habent: *ἀποδέχεσθαι*, in rerum *actu*. *Οἱ μέν νυν Κᾶρες οὐδὲν λαμπρὸν ἔργον ἀποδεξάμενοι* I. 174. saepissimeque alias. WESS.

56 1. *Διός τε Λακεδαίμονος*] Saepe quidem *Lacedaemonis*, Jovis filii, sed hujus *Jovis*, *Λακεδαίμονος* dicti, nusquam alibi factam invenit Meursius mentionem; et sane mirum est, si *Jovem* coluerint *Λακεδαίμονα*, hunc non ut Deum *ἀρχαγέταν* habitum saepiusque commemoratum. Coluisse Lacedaemonios *Ἀγαμέμνονα Δία* variorum contra constat testimoniis docuitque Meurs. Misc. Lacon. I. 4. Suspicabatur Casaub. in Athen. III. c. 21. dictum Jovem *Ἀγαμέμνονα* Spartanis, ut *ἀρίσταρχον* a Simonide; Agamemnone certe nomen antiquius *ἐπιθετικῶς* de Deorum rege potuit usurpari, et vera adpel-
699 lationis ratio Lycophronem ceterosque latere. Athen. III. p. 99. B. *Σιμωνίδης ὁ ποιητὴς ἀρίσταρχον εἶπε τὸν Δία, καὶ Αἰσχύλος τὸν ᾅδην*

ἀγησίλαον. Dedit ibi plura Casaubonus. Ἀγεσίλαν, *inferum Jovem*, attigit Bentleius ad Callim. in Lav. Pall. 130. Ubi vulgatur in Hesych. Ἀρίστ' ἀρχὰ μία, Simonideum forte dederat Ἀρίσταρχον, Δία. Asopii vocabant Aesculapium Φιλόλαον, teste Pausan. III. 22. Ἄλεξιν, τὸν Ἡρακλέα, Coi, Aristid I. p. 62. Τηλέμαχος, ἡ Ἄρτεμις dicitur in Luciani Lexiph. II. pag. 335. Habet istius generis nonnulla Aristoph. Ἱπ. 164. Θεσμ. 811. Λυσ. 554. Valck.

Ib. ἐν τῷ ἄγεϊ ἐνέχεσθαι] Omissa saepius, additur in legibus interdum Atticis praepositio; velut apud Demosth. contr. Aristocr. p. 408, 54. apud Andocid. p. 12, 26. τὸν βουλεύσαντα ἐν τῷ αὐτῷ ἐνέχεσθαι καὶ τὸν τῇ χειρὶ ἐργασάμενον. Unde corrigendus Antiphon p. 143, 19. ut, pro μήτε χειρὶ ἀράμενον, scribatur μήτε χειρὶ ἐργασάμενον. conf. Lysias p. 18. et Markland. Valck.

2. ἑκατὸν] Trecentos alii regi stipatores custodesque circumponunt: Agidem sane οἱ τριακόσιοι ἱππῆς καλούμενοι stipabant in praelio apud Thucyd. V. 72., suntque iidem τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, οἵπερ ἱππέες καλέονται, Themistoclem honoris caussa deducentes infr. VIII. 124. An ex trecentis *centeni* regum praecipui in castris satellites, in acie cuncti? Conf. Cragium, Reip. Spart. IV. 4. Jam ἐπὶ στρατηΐης, *in expeditione*, fingebat Reiskius, non utique praeter consuetudinem, siquidem ea in voce creberrime peccatum. Tuetur vulgatum Xenoph. Laced. Reip. p. 685. e. πάντων τούτων καὶ ἐπὶ στρατιᾶς οἱ Λακεδαιμόνιοι εὐποροῦσι, *eorum omnium copiam Lacedaemonii etiam in castris*, sive *in exercitu*, *habent*. Similiter p. 688. a. etc. Wess.

3. ἐν τῇσι ἐξοδίῃσι] Κοιναὶ ἔξοδοι *expeditiones* communiter susceptae IX. 26., etiam in Comici Nub. 579., cujus loco ἐξόδιον Ionibus Portus asseruit, vetere motus lectione. Gronovio adsentior. Ἐξοδείας ποιούμενοι Samnites apud Strabon. V. p. 382. a = 249. b. Wess. Vocabulo ἐξοδία de *bellica expeditione* saepius utitur Polybius: vide Lexic. Polyb. p. 230. Schweig.

57 1. δημοτελῆ] Τὰ ἱερὰ τὰ δημοτελῆ Demosth. in Neaer. p. 739.
700 esse ait τὰ ἱερὰ τὰ τῆς πόλεως. Philoni Leg. ad Cai. p. 1031. d. ἑορταὶ δημοτελεῖς, festi nationis Judaicae dies. Junge elegans matronae Pythagoreae dictum in Stobaei Serm. LXXII. p. 445. et Hesych. Δημοτελῆ cum Alberti adnotatione. Wess. Cum ista vero notione θυσίας δημοτελοῦς minus convenire videri poterat quod ait ἢν θυσίην τις δημ. ποιέηται, *si quis* etc. quod ad privatum hominem referri videtur: fortasse igitur intelligi debebit magistratus ille, ad cujus munus curamque id pertinebat. Sed poterit etiam θυσίη δημοτελὴς intelligi sacrificium a privato homine ita institutum, ut populares ille suos vel curiales ad convivium vocet. Schweig.

Ib. διπλήσια νέμοντας] Vetus mos, Homero descriptus docteque abs Eustath. explanatus pag. 72, 20 = 54, 32. et p. 682, 50 = 557, 22. Super eo prudentissime Xenophon extr. Rep. Laced. καὶ διμοιρίᾳ γε ἐπὶ τῷ δείπνῳ ἐτίμησεν Lycurgus, οὐχ ἵνα διπλάσια καταφάγοιεν, ἀλλ' ἵνα καὶ ἀπὸ τοῦδε τιμῆσαι ἔχοιεν εἴ τινα βούλοιντο. Wess.

2. προξείνους] *Proxenos* memorat Spartanos Xenophon, Clearchum, *πρόξενον ὄντα Βυζαντίων*, ab Agide illuc missum, Ἑλλ. I. p. 253, 40., et IV. p. 308, 31. Pharacem Boeotorum πρόξενον. Fuerunt isti vel quales Herod. designari voluit, vel quales fuisse dubitabat Cragius de Rep. Lac. II. 10. Sed sicut Athenienses aliique, suos etiam habuerunt Lacedaemonii, in aliis civitatibus a se publicitus constitutos προξένους. Apud Pausan. III. p. 223., Eleus Xenias fuisse dicitur Agidi *ἰδίᾳ ξένος, καὶ Λακεδαιμονίων τοῦ κοινοῦ πρόξενος*: ut Chius Hermesilaus privatim Sophocli ξένος, et πρόξενος Atheniensium, teste Ione Chio apud Athenaeum XIII. p. 603. F. Publicitus etiam Alciphron Argivus, secundum Thucyd. V. 59., fuit πρόξενος *Λακεδαιμονίων*, et Plataeënsis *Λάκων ὁ Ἀειμνήστου*, III. 52. Distinguuntur a talibus ἰδίᾳ πρόξενοι et ἐθελοπρόξενοι dicti; quales fuerint fortasse Lacedaemoniorum Athenis Cimon et Callias. VALCK.

Ib. *Πυθίους* hinc Timaeus in Lexicon intulit, ad quem bene Ruhnkenius. De iisdem Eustath. ad Iliad. ά. p. 55, 44 = 42, 7. *ἦν δὲ καὶ τάγμα τι θεῖον ἐν Δελφοῖς, οἱ θεοπρόποι· οἳ καθ' Ἡρόδοτον ἐσιτοῦντο μετὰ τῶν βασιλέων τὰ δημόσια*, labantis memoriae vitio
701 aberrans. Cicero vero praeter *Pythios* dedisse *regibus suis augurem adsessorem* Lacedaemonios, memorat lib. I. de Divinat. c. 43. WESS.

4. *ἣν μή περ ὁ πατὴρ* etc.] Vallam fefellit litera, *μήπερ* in *μήτηρ* convertentem: neque Etonensis codicis aberratio discrepat. Matris olim sane ad filiarum sponsalia nulla auctoritas. Vere Hermione Spartana, *Νυμφευμάτων γὰρ τῶν ἐμῶν πατὴρ ἐμὸς Μέριμναν ἕξει*, in Euripidis Androm. vs. 987. *Πατρούχου παρθένου πέρι* hoc ex loco Timaeus Lex. p. 151., ubi docta Ruhnkenii observatio. WESS.

Ib. *ἣν μή περ ὁ πατὴρ αὐτὴν*] Qualem Valla sequutus est, codicis Eton. lectio, *ἣν ἡ μήτηρ ἢ ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐγγυήσῃ*, correctoris illa videtur indocti: non mater filiam dicitur *ἐγγυῆσαι*, sed pater; aut, si illuc abiisset, puellam frater, vel avus paternus. *Orbae* nuptias, necdum a patre desponsatae, si plures sibi vindicarent, fieretque *ἡ ἐπίκληρος*, ut Athenis loquebantur, *ἐπίδικος*, Spartae lis ista dirimebatur a regibus solis; quos Herod. scribit *δικάζειν μούνους πατρούχου παρθένου πέρι, ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν, ἣν μήπερ ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐγγυήσῃ*. Herodoteam vocem *πατροῦχος* Hesychio restituit Hemsterh. voc. *Ἐμπάμονι, πατρούχῳ*. conf. Timaei Lex. Platon. in *Πατρούχου παρθένου*, et Ruhnken. Ut *ἐμπάμων*, sic *ἡ ἐπίκληρος* dicitur *ἔγκληρος*, in Euripid. Iphig. Taur. vs. 682. VALCK.

5. *δύο ψήφους τιθεμένους*] Denegat hanc Lacedaemoniorum regibus praerogativam Thucyd. I. 20., quem Herodotea sibi sumsisse refutanda vere monuit ante Palmer. Meurs. de Regn. Lac. c. 23. de senatorum agens et numero et dignitate, Misc. Lac. II. 4. Plura dederat Cragius II. 3. Civitatem memorat Indicam Diodor. XVII. 104., cujus forma regiminis Spartanae fuerit similis quod ad Senatus auctoritatem binosque reges e duabus semper familiis, *τῶν κατὰ πόλεμον πραττομένων ἡγουμένους*. Ne regum potestas in tyrannidem degeneraret, Lycurgus, secundum Platonem Epist. VIII. p. 354. B., *φάρμακον ἐπήνεγκε τὴν τῶν γερόντων ἀρχὴν, καὶ τὸν τῶν Ἐφό-*

ρων δασμὸν τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς σωτήριον. Insignis ejusdem locus est t. II. pag. 692. A. Curia τῶν γερόντων ceterorumque annuorum magistratuum tribunalia ubi fuerint Spartae tradit Pausan. III. p. 231., τῆς τε Γερουσίας βουλευτήριον, καὶ τῶν Ἐφόρων καὶ
702 Νομοφυλάκων καὶ καλουμένων Βιδιαίων ἀρχεῖά ἐστιν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς: in quibus corrigendum arbitror, καὶ Νομοφυλάκων καλουμένων Βιδιαίων. Hi annui magistratus Ephori et Bidiaei, sive Νομοφύλακες, erant πέντε ἀριθμὸν ἑκάτεροι secundum Pausaniam: contra οἱ Γέροντες, numero XXVIII, διὰ βίου ταύτην ἔχουσι τὴν τιμὴν, Plutarch. t. I. p. 597. E. Hinc intelligi poterit Xenoph. Ἑλλ. III. p. 289, 20., ubi numerare jussus ὁπόσοι εἶεν Σπαρτιᾶται ἐν τῇ ἀγορᾷ, dicitur ἀριθμήσας βασιλέα τε καὶ Ἐφόρους καὶ Γέροντας καὶ ἄλλους ὡς τεσσαράκοντα. Valck.

6. δύο ψήφους τιθεμένους] Equidem duo singulis regibus suffragia non largior, valdeque vereor, ut verba δύο ψήφους τιθεμένους illis contribuant. Regum absentium vicem maxime propinquos obiisse et duo posuisse calculos scribitur, tertiumque suum: totidem ergo ferebant suffragia, quot usi ambo reges fuissent, modo ne consessu abstinuissent seniorum; tulissent autem praesentes duo, singuli suum. Haud itaque bina singulis suffragia hac in descriptione. Sed rem non urgeo: falli possum. Wess. Rem videtur acu tetigisse vir doctissimus. In regum absentia eorum vices gerebat e senatoribus is, qui maxime eos sanguine attingebat. Is itaque trina ferebat suffragia, h. e., suum, necnon unum pro singulis regibus.

58 1. λέβητα κροτέουσι] Necesse non videtur, ut unum omnes lebetem pulsarint; neque requirunt opportune scripta Scholiastae Theocriti Idyl. II. 36. καὶ παρὰ Λάκωσι βασιλέως ἀποθανόντος εἰώθασι κρούειν λέβητα, ubi Meursius λέβητας, quemadmodum in Herodoti schedis pluribus. Magnas autem turbas movit καταμιαίνεσθαι, variisque conjecturis, quibus non utor, ansam dedit. Possunt utique μιαίνεσθαι dici, quorum caput aut corpus luto alia-ve re turpatur, ut χρῶτα μιαινόμενος Nicand. Alexiph. 253., et quidni καταμιαίνεσθαι, praesertim cum talia in luctu frequentarentur? Wess. — Nota Romanorum formula, *luctu squalere, in luctu et squalore esse.* Nescio an eodem pertineant οἱ μιασμοὶ, quibus in privatorum hominum obitu abstinere Spartani, ex Lycurgi legibus, debuerunt, referente Plutarch. in Institut. Lacon. p. 238. D. Schweig.

703 6. τῶν περιοίκων ἀναγκαστοὺς,] Sic ista capienda judico: *necesse est ut, praeter Spartiatas, funus vel inviti comitentur ceterarum urbium Laconicarum incolae certo numero.* De περιοίκοις forsan [a] alibi dicetur. Voces χωρὶς Σπαρτιητέων recte ceperunt Cragius de Rep. Lac. II. p. 107. et *L'Auteur des Essais de Critique* p. 179. Ἀριθμῷ significat *certo numero*, vel *definito.* Lucian. t. III. p. 302., τὸ μὲν ἀργύριον μηδὲ ἀριθμῷ ἄγειν αὐτὸν, ἀλλὰ μεδίμνῳ. t. I. pag. 750, 57. Thucyd. II. 72. Valck. Ubi ait Herod. ἐκ πάσης Λακεδαί-

a Vid. ad IX. 11.

μονος, *Lacedaemonem* patet hic τὴν Λακωνικὴν, *Laconicam terram*, intelligi, quemadmodum VII. 234. Schweig.

Ib. τῶν περιοίκων ἀναγκαστοὺς] Ex vulgata ὀνομαστοὺς formavit Pauw, *honoratiores* ac *nobiliores* explanans; quales fortasse inter Spartanorum περιοίκους exiguo numero, homines quippe contemtissimae et paene servilis conditionis, meritoque ab Isocrate deploratae, Paneg. p. 67. E. et uberius Panath. p. 270. C. ed. Steph. Quod autem schedae offerunt, id longe melius, stabilitumque Aeliani auctoritate, Var. VI. 1., ubi de Spartanorum in Messenios, itidem περιοίκους, acerbitate, τὰς ἐλευθέρας [γυναῖκας] εἰς τὰ πένθη βαδίζειν ἠνάγκαζον, καὶ τοὺς ἀλλοτρίους καὶ μηδέν σφισι προσήκοντας νεκροὺς κλαίειν. Nihil certe accommodatius. At gravis tria ista καὶ αὐτέων Σπαρτιητέων urget suspicio, tum quoniam ex duobus, illisque bonae notae, exsulant codicibus, tum maxime, quod turbae plangentium Spartanos eximant praecedentia χωρὶς Σπαρτιητέων: quippe genuinos cives ac Spartanae urbis incolas VII. 234., quibus Lycurgi decretum τὰ πένθη καὶ ὀδυρμοὺς vetabat, Instit. Lacon. Plutarchi p. 238. D. Atque haec efficere possunt, pro alienis ut putentur. Wess. Verba ista, καὶ αὐτέων Σπαρτιητέων, nisi temere prorsus et casu emissa sunt in codicibus nonnullis, consulto abjecta primum fuere ab homine, qui ista, χωρὶς Σπαρτιητέων, in eamdem partem acceperat, quae Wesselingio et Gronovio placuit. Quod vero de Lycurgo, τὰ πένθη καὶ ὀδυρμοὺς vetante, ex Plutarcho refert vir doctissimus, id ad privatorum hominum, non ad regum, obitum spectare, recte Larcherus monuit. Nam, regum quidem obitum ipsos quoque in urbe
704 Spartanos ingenti luctu prosequi debuisse, et superiora, et quae his mox subjiciuntur, abunde declarant. Schweig.

6. Regis in proelio mortui effigiem ἐν κλίνῃ εὖ ἐστρωμένῃ dicuntur ἐκφέρειν, si nempe cadaver commode Spartam non posset deportari. Peregre mortuus Agesipolis ἐν μέλιτι τεθεὶς καὶ κομισθεὶς οἴκαδε ἔτυχε τῆς βασιλικῆς ταφῆς. Xenoph. Ἑλλ. V. p. 330, 3. Valck.

7. ἐπεὰν δὲ θάψωσι] Justitium, functo Persarum rege, quot fuerit dierum Brissonii quaesivit exemplo Fabric. ad Sextum Philosoph. lib. II. adv. Gramm. p. 296. Wess.

59 ὁ ἐσιὼν,] ἐς τὴν ἀρχὴν videlicet, vel τὴν βασιληΐην, eodem sensu ponitur, quo saepe dicuntur εἰς τὴν ἀρχὴν εἰσιόντες, *qui magistratum ineunt.* Valck.

60 1. ἐκδέκονται τὰς πατρῴας τέχνας] Ex lege Sesostridis, qua sancitum μηδένα καταλιπεῖν τὴν πατρῴαν τέχνην, Dicaearcho teste in Schol. ad Apollon. Rh. IV. 273. Confer Diodorum I. 74. Wess.

61 1. φθόνῳ καὶ ἄτῃ χρεώμενος] Dudum indicatum (Diss. de Schol. Homer. ined. p. 120.) ἄγῃ recuperabit Herodotus, hic forsan etiam Vallae lectum, vertenti, *invidia et odio.* Non de *nimio* tantum *admirationis adfectu*, sed et illinc orta *invidia*, Homerum aliosque poëtas verbum frequentasse Ἀγάασθαι vel Ἀγάζεσθαι, in Hesychio servata monstrant praeter Ἀγᾶσθαι, et Ἀγάσσατο· Ἀγάσασθαι· Ἀγάσησθε· Ἀγασσάμενοι· Ἀγαιόμενον· Ἠγάσατο. Illuc referenda sunt ex eodem Ἄγασις, φθόνος: Ἀγαστὴς, βάσκανος: et forsan, quod

habet ex Aeschyli Thressis, Ἀγαῖς, ζηλώσεσιν. Secundum Eustath. in Od. ε'. p. 212, 51., τὸ Ἀγάασθαι φασὶν οἱ παλαιοὶ τρία σημαίνειν· τὸ θαυμάζειν, τὸ φθονεῖν, τὸ μισεῖν. Idem in Iliad. ω'. 1501. 1. scripsit ἀγαιομένους, καὶ ὡς ἂν Ἡρόδοτος εἴποι φθονοῦντας: Herodoti respiciens locum VIII. 69., quo dicuntur Persae ἀγαιόμενοί τε καὶ φθονέοντες τῇ Ἀρτεμισίῃ. Nostro loco genuinam legerunt vocem ἄγῃ Suidas et Etymologus, [p. 9. lin. 1.] sed hujus in edd. Herodoteo nomen Herodiani male fuerat substitutum. In his permutandis saepissime fuisse peccatum docuit Wesseling. in Diss. Herod. In Scholiis ineditis ad Iliada Homeri, quae ex Codice descripsi Wet-
705 stenii, ubi scribi debuerat Ἡρωδιανὸς, saepe scribebatur Ἡρόδοτος· velut ad Iliad. β'. vs. 8., Ἡρόδοτος μὲν τὸ Ἴθι ἐνεστῶτος φησὶν εἶναι: ad Il. δ'. 66., ἐν τοῖς ἐπιμερισμοῖς λέγει Ἡρόδοτος ὅτι μετοχή ἐστι (τὸ Ὑπερκύδαντας:) similiter ad κ'. 67. et ὁ. 10. VALCK. Vide Creuzer Comm. Herodot. p. 225.

1. καλλίστη ἐξ αἰσχίστης γενομένη] De eadem Pausan. III. 7., παρθένων μὲν τῶν ἐν Λακεδαίμονι εἶναι φασὶν αἰσχίστην, γυναικῶν δὲ τὸ εἶδος καλλίστην ὑπὸ Ἑλένης γενέσθαι. More suo multis fabulam enarrat Herodotus; cuius τὸ Φοιβήϊον ἱρὸν quale fuerit, docet Meurs. Misc. Lacon. I. c. 5. VALCK.

6. ὕπερθε τοῦ Φοιβηΐου ἱροῦ] Pausanias Φοιβαῖον non procul a Therapna, inque eo Castorum fanum locat lib. III. 20. Hinc Meursius "Verba, inquit, illustro, et, ὕπερθε τοῦ Φοιβηΐου ἱροῦ, sic "expono, *supra Phoebi fanum:* ut Dioscurorum id intelligatur, "quod dedicatum in Phoebaeo, ex Pausania cognoscimus." Misc. Lacon. I. 5. Quod demiror; siquidem *Helenae templum* scriptor limpide indicavit. Voluit-ne vir doctus, Helenam fratribus fuisse contubernalem, πάρεδρον, eodemque in fano cultam? Id vero ostensum oportuerat. WESS.

62 1. ἔκνιζε ἄρα τῆς γυναικὸς ταύτης ὁ ἔρως] Simili figura Pindarus Pyth. X. fin. καὶ γὰρ ἑτέροισιν ἑτέρων ἔκνιξε φρένας: et Isth. VI. 74. ἀδεῖα δ' ἔνδον μιν ἔκνιξε χάρις. Nec alia Euripidis Med. 567. εἴ σε μὴ κνίζοι λέχος. Paullo diversior infra VII. 10, 5. WESS.

Ib. τὸν δὲ Ἀρίστωνα ἔκνιζε] *Istius mulieris amor Aristonem pungebat.* In Glossar. et Suida Ἔκνιζεν redditur ἔδακεν, adhibitum etiam VII. 12. Sed, ut hic, saepe designat Sophocli dictum ἔρωτος δῆγμα: Xenoph. p. 516, 13. κνῆσμα. vid. Schol. in Aristoph. Plut. 975. In amore γλυκὺς ὀδοὺς ὁ τοῦ πόθου δάκνει, Lucian. II. p. 400. Plutarch. t. I. p. 602. ἔκνιζεν αὐτὸν οὐ μετρίως ὁ—ἔρως. Aptissima dedit ὁ πάνυ in Miscell. Obs. VI. p. 303. VALCK. Plura Creuzerus Comm. Herod. p. 226.

63 1. ἐν θώκῳ κατημένῳ μετὰ τῶν ἐφόρων] Interpretatur Pausanias ἐν βουλῇ, III. 7. idque optime. Herodotus exemplo Homeri Odyss. ε'. 3. Οἱ δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζανον, id est, εἰς συνέδριον, sicuti Eustathius, Hesychius aliique docent. WESS.

706 Ib. ἐν θώκῳ κατημένῳ] Filii nativitas Aristoni nunciata dicitur apud Pausan. p. 221. μετὰ τῶν Ἐφόρων καθημένῳ τηνικαῦτα ἐν βουλῇ: *in senatu sedenti*, Berglero ad Alciphr. p. 108. Nostro non

dicitur sedisse tum in curia *μετὰ τῶν Γερόντων*, sed *in consessu cum Ephoris*. Τὸ συνέδριον, ut Homerus, *θῶκον* vocat. Oenomaus Eusebii, Praep. Ev. V. p. 225. c. *δοκεῖ μοι ὁ Λυκοῦργος οὗτος οὐκ ἐσχηκέναι τιτθὴν, οὐδὲ σὺν θώκῳ πρεσβυτέρων οὐδέποτε κεκαθικέναι*: ubi legendum videtur *σύνθωκος*, *consessor*. Ephororum autem *ἀρχεῖον* proprio nomine vocant *Ἐφορεῖον*. Aelian. Nat. An. XI. 19. Pantelidas Lacedaemonius *καθήμενος ἐν τῷ Ἐφορείῳ ὑπὸ κυνῶν διεσπάσθη*. Laudator Agesilaum in Asia non minus Ephoris paruisse scribit p. 26. *ἢ εἰ ἐν τῷ Ἐφορείῳ ἔτυχεν ἑστηκὼς μόνος παρὰ τοὺς πέντε*. Valck. Apollonii Lexic. p. 354. ed. Toll. laudat Creuzerus.

2. *οὐκ ἂν ἐμὸς εἴη*] Eleganter Pausan. p. 221. *Ἀρίστων*, ait, *ἐπῶν τῶν ἐν Ἰλιάδι ἐς τὴν Εὐρυσθέως γένεσιν πεποιημένος λήθην, ἢ μηδὲ τὴν ἀρχὴν συνεὶς αὐτῶν, οὐκ ἔφη τῶν μηνῶν εἶναι καὶ αὐτοῦ τὸν παῖδα*. Duas ponit ibi conjecturas Kuhnius, quarum altera dubio vacat, dummodo paululum adjuvetur: Pausaniae scribi solet *εἵνεκα*: hoc facile transiit in *εἶναι καὶ*, ut apud Stobaeum p. 524, 6. vox *μαινίδων* in *μὲν εἰδῶν*, in loco Teletis, et p. 415. 39. verba Hieroclis, *οἷα δὲ κηδεμὼν*, depravata sunt in *οἷα δοκεῖ δαίμων*: hoc praecepit Bentleius. In Pausaniae verbis, *τῶν μηνῶν εἵνεκα* significat, *menses quod attinet*, vel *mensium habita ratione*: sic loquitur Pausan. IV. p. 368. *τύχης μὲν χρηστῆς εἵνεκα καὶ διὰ λαμπρότητα ἔργων ἕνεμεν Ἀλεξάνδρῳ—πλέον*. Dion Chrysost. XXXVII. p. 463. B. *διαβολῆς μὲν ἕνεκα καὶ Σωκράτης εἴη τῶν νέων διαφθορεύς*. Valck.

64 1. *διὰ τὰ Κλεομένεϊ διεβλήθη*] *Offensus erat Cleomeni* ob illa, quae recensentur. Id hic *διεβλήθη*, et V. 35. *καὶ Μεγαβάτῃ διαβεβλημένος*. Euripidis Hec. 863. *Ἀχαιοῖς εἰ διαβληθήσομαι*: et Iphig. Aulid. 1372. *μὴ διαβληθῇς στρατῷ*. Qua in dictione, ut antea significatum, lapsus vertentium est creberrimus. Vide Duker. in Thucyd. VIII. 82. Wess. *διὰ τὰ* Ionum idiomate idem ac *διότι*, *eo quod*. Schweig.

65 1. *τῷ Μενάρεος τοῦ Ἄγιος*] Vitiosum *τοῦ Ἄγιος* nomen est. In familiae Leutychidis serie VIII. 131. *Λευτυχίδης ὁ Μενάρεος, τοῦ*
707 *Ἡγησίλεω*. Avus ergo sermone Spartano *Ἀγεσίλαος*: quem eundem agnovit Demaratus, quippe filius Aristonis, nepos Agesilai. Video equidem Aristonem *τὸν Ἀγασικλέους* scribi in Pausania III. 3. male, nisi fallor. Hinc consequens, ut fratres fuerint patrueles Leutychides et Demaratus. Potest tamen hoc in conjectura manere; nam, quae Gronovius ad Agidem hunc protegendum VII. 204. adscripsit, non bene, qui meus est stupor, adsequor. Wess. Nempe ibi Agidem, Eurysthenis filium, cum eo qui hic Agis nominatur ex Proclidarum familia, confudisse Gronovius videtur. Schweig.

2. *ἦν ἐχθρὸς τῷ Δημ. μάλιστα* etc.] Aut jungenda sunt *μάλιστα γεγονὼς διὰ πρῆγμα τοιόνδε*, id est, *διὰ πρῆγμα μάλιστα τοιόνδε*, prout ceperat Valla; aut hic quoque more suo scripserat, *ἦν ἐχθρὸς τῷ Δημαρήτῳ τὰ μάλιστα* (vel *ἐς τὰ μάλιστα*) *γεγονὼς*, id est *ὁμοίως τοῖς μάλιστα*. *εἶναι φίλους τὰ μάλιστα* legitur II. 147. *φίλοι ἐς τὰ μάλιστα*, VI. 89. *ξεῖνον ἐς τὰ μάλιστα*, I. 20. Similiter adhibentur *ἐς τὰ μέγιστα· ἐς τὰ πρῶτα· εἰς τὰ ἔσχατα*. Valck.—Sed haec quidem non admodum hujus erant loci. Schweig.

3. οὐκ ἱκνεομένως βασιλεύειν] In Glossario redditur et in libello de Dialectis, οὐ προσηκόντως. *Rex legitimus* est, ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν (τὴν βασιληΐην) VI. 57. Quinam ἱκνεομένως censerentur Spartae βασιλεύειν, Cragius ostendit de Rep. Lac. II. 2. Herodoteum ἱκνεομένως tractavit H. Steph. in Vocum Herod. Recens. p. 728. Conf. Foesii Oecon. Hippocr. in Ἱκνεύμενος χρόνος. In oraculo apud Demosth. p. 609, 103. pro ἐνιχνούμενα ἀμεραιτελεῖν τοὺς ποθ. κατὰ τὰ ἀγημένα, corrigendum censeo: (τὰ πάτρια τοῖς ἀποφθιμένοις) ἐν ἱκνουμένᾳ ἀμέρᾳ τελεῖν τοὺς ποθήκοντας καττὰ τεταγμένα. VALCK. Consuli jubet Creuzerus Schaeferum ad Gregor. p. 548. Wyttenbach. ad Plutarch. p. 6. c. Multa lectu digna habet Creuzerus de ἀντωμοσία, κατωμοσία et διωμοσία, Comment. p. 228.

66 2. ἀνωΐστου δὲ γενομένου] Vallae Latina, *quum ergo nihil suspicionis exstaret de Cleomenis providentia ad conciliandam Pythiam*, quadam tenus laudavit Portus; cujus a judicio non abhorret Kusterus ad Suidae Ἀνώϊστος. Fateor ἀνώϊστον tantumdem ac ἀνυ-
708 πονόητον saepe valere, ponique de *inproviso* et *insperato*. Ἀγγελίης ἤκουσεν ἀνωΐστου Μελίτιννα, Epigr. Anth. I. 80. pag. 162. Μῦθος ἀνώϊστος, πότμος ἀνώϊστος, in Apoll. Rh. III. 670. et 799. Quae, tametsi plura aggerantur, Vallae non proderunt; siquidem simile nihil in hac narratione: ne adjungam, Latina ista ad intelligendum esse inplicatissima. Agnovit pro sua prudentia H. Stephanus: at quod refingit ipse, nulla lectionis addita caussa, ἀνωστοῦ δὲ γενομένου, potuerat in tenebris latere. Voluit fortasse, *repulsum* indicari Demaratum. Quid vero tum fiet sequentibus? Optime locum expedivit Valckenarius ad I. 157. ἀνοιστοῦ reponens; quae et Pavii sententia: ex ἀνοίσω VII. 149. περὶ μὲν σπονδέων ἀνοίσειν ἐς τοὺς πλεῦνας. Quare ἀνωΐστου sive ἀνοιστοῦ δὲ γενομένου, *re vero relata*. WESS.

Ib. προσποιέεται] Reddendum est, *sibi conciliat*, vel *in partes suas pertrahit*. Thucyd. I. 57. τοὺς Κορινθίους προσεποιεῖτο. Aristoph. Eq. 215. τὸν δῆμον αἰεὶ προσποιοῦ: docte Bergler. *semper fac plebem tuam*. Propria significandi dote Hegesistratus dicitur προσποιησάμενος ξύλινον πόδα. Herod. IX. 36. VALCK.

67 2. θεωμένου] Dederat forsan, ἡγεομένου: id est, quum esset τῶν χορῶν ἡγεμών, sive χοροποιός. Fuisse ἄρχοντα monstrant vicina, ἦρχε αἱρεθεὶς ἀρχὴν, et, ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν. Hujus Laconici festi *moderatorem* χοροποιὸν vocat Plutarch. t. II. p. 208. c. vid. Hemsterh. in Aristoph. Plut. p. 331, 332. De eodem festo loquens Sosibius apud Athen. XV. p. 678. B. τοὺς προστάτας memorat τῶν ἀγομένων χορῶν ἐν τῇ ἑορτῇ ταύτῃ. Non puerorum tantum, sed et virorum, chorum in hoc fuisse festo liquet ex Xenoph. Ἑλλ. VI. p. 349, 14. vid. Meursii Orchestra in Γυμνοπαιδία, et Ruhnken. ad Timaei Lex. p. 54 = 73. VALCK. Adhibe praeterea Ernestum ad Xenoph. Memor. I. 2, 61. Wyttenbach. ad Plutarch. p. 238. A. Welker. ad Alcman. p. 13. Sturz. ad Hellanic. p. 84. CREUZER.

Ib. ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ] Philaenidis nomine Aeschrion Samius apud Athen. VIII. 3. p. 335. c. Μή μ' ὦ μάταιε ναῦτα, —

χλεύην τε ποιεῦ καὶ γέλωτα καὶ λάσθην: pro quo Anthol. III. p. 323. *καὶ γέλωτα καὶ λέσχην*, non quidem insuaviter, tamen ex scholio.
709 Casaubonus *λάσθην* hinc et ex Suida declaravit, pariterque Spanhemius Diss. de Num. Us. XIII. p. 522. Wess.

Ib. *ὁκοῖόν τί εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασ.*] Eustathius in Iliad. *β'*. p. 178, 13. differentiam esse inter *ἄρχειν* et *βασιλεύειν δηλοῖ*, inquit, *Λευτυχίδης, ὃς Δημάρατον ἐκπεσόντα τῆς βασιλείας, εἶτα εἰς ἀρχὴν* (cur non *εἶτα ἄρχειν*?) *αἱρεθέντα, ἠρώτα, φασὶ, γελῶν, ὁποῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν*. Apte Leutychidis illud comparavit Wess. ad Herod. I. 129. ubi Harpagus Astyagen *εἴρετο,—ὅ τι εἴη ἡ ἐκείνου δουλοσύνη ἀντὶ τῆς βασιληΐης*. Reputantem facit Jugurtham Sallustius Bel. Jug. c. 66. *quam gravis casus in servitium ex regno foret:* ubi vid. Wasse. Ut ista Harpagus, sic haec Leutychides rogabat *ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ*. Glossar. Herod. *Λάσθη, αἰσχύνη*. Valck.

3. *ἢ μυρίης κακότητος, ἢ μυρίης εὐδαιμονίης*] Homericum est. Vid. Il. *Α*. 382. unde sumserunt Orphici, ut Hymn. LXIV. (63.) 11. LXXXVIII. 12. (vulgo inter Hymnos Homericos). Confer etiam Proclum in Platonis Timaeum p. 330. Nec minus Homericum atque Orphicum est illud in exitu cap. 66: *ἀνάπυστα ἐγένετο ταῦτα*. Vid. Gesner. et Hermann. ad Orphei Argon. (1159.) 1166. Eustath. ad Od. *Α*. p. 434. ed. Bas. Apollon. Lex. Hom. p. 135. ed. Toll. Creuz.

68 1. *ἐσθεὶς ἐς τὰς χεῖράς οἱ τῶν σπλάγχνων*] Notissimus in adjurationibus supplicationibusque aras tangendi et victimarum prosicia mos docte explicatur ad Appianum Iber. p. 431. ab Henr. Stephano, nisi si tamen Tollius omnia ista descripserit ex Heraldi Digress. XVI. libri primi ad Tertull. Apologet. Sunt enim ita gemina germana, ut nihil mage. Atque hoc opinor. Stephano accepta ea docti ferunt interpretes Thucyd. V. 47. Mox *θεῶν τε τῶν τε ἄλλων καταπτόμενος*, *alios deos Jovemque antestatus*, confirmatur VIII. 65. et Eustathii interpretamento ad Hom. pag. 155, 28 = 117, 34. Wess.

Ib. *Ἑρκείου Διός*] De Jove *Ἑρκείῳ* utiliter exposuit Larcherus ad h. l. Primarios autem veterum scriptores ipse indicavi in Meletemm. Part. I. p. 17. Adde Cratini fragmentum ap. Athenaeum XI. p. 460., quod Porsonus tractavit in Adversariis p. 107. ed. Lips. Nunc
710 ad Herodoteae narrationis argumentum applicanda haec a nobis quaestio est: *Cur in tali caussa potissimum Herceum Jovem testatus sit Demaratus.* Qua in re bina occurrunt nobis. Nam primum, qui Juppiter Romanis *Cortalis* et *Septitius*, Graecis *Ἑρκεῖος* dictus est, idem etiam *πατρῷος* appellatus. Igitur proprie ejus tutelae commissa erant gentilitia jura ac sacra privata. Hinc ap. Demosthenem adversus Eubulid. pag. 1319. Reisk. *εἶτ' Ἀπόλλωνος πατρῴου, καὶ Διὸς ἑρκείου γεννηταί.* et ap. Platonem in Euthyd. 72. p. 404. *Ζεὺς δ' ἡμῖν πατρῷος μὲν οὐ καλεῖται, ἑρκεῖος δὲ καὶ φράτριος, καὶ Ἀθηνᾶ φρατρία.* (Lege *κ. Ἀθηναίη φρατρία.* Antiquam enim formam hujus ipsius loci exemplo firmat Eustathius ad Odyss. III. 51. p. 112. Basil.) Athenis Minervae Poliadis mentio jungitur religionibus *Διὸς ἑρκείου*, cujus ara in Pandrosio fuisse videtur Philochor. ap. Dionys. Hal.

vol. V. p. 636. Reisk. cf. Philochori Fragmm. p. 2. Atque cum Romanorum quoque *Penatibus* a Graecis comparatos esse deos Ἑρκείους diserte prodit Dionysius Halicarnass. A. R. I. 67. p. 169. Reisk. Propterea quidquid ad heri patrisque familias potestatem, ad sanctitatem domus atque intemeratam illibatamque propaginem pertineret, id omne ejus ipsius Jovis Hercei judicio permittebatur. Proinde apud ejus dei aram Acrisius filiam suam Danaën una cum filiolo Perseo, quem ipso inscio pepererat, ad Jovis Hercei aram adduxerat et in nepotis ortum inquisierat (Scholiast. Apollon. IV, 1091. cf. Pherecyd. Fragg. I. 2. p. 77 — 80. ibiq. Sturzium. Qui vir doctus si Herodotei loci meminisset, haudquaquam eo in loco conjecturus fuisset: Ὁρκίου — Sed de hoc loco proxime videbimus. Hinc in excidio Ilii paterfamilias idemque rex Priamus ad ejus dei aram confugerat; sed, quo facinore atrocius nullum ex Graecorum religionibus cogitari poterat, ad eam ipsam fuerat a Neoptolemo occissus; ipsiusque Jovis Hercei signum in praeda abductum. Rem tradiderat ἐν Ἰλίου πέρσει Arctinus vid. Heynii Excurs. VI. ad Virgil. Aeneid. II. 512. seq. et Tzetz. ad Lycophron. 338. p. 544. ed. Mueller. E quibus exemplis jam satis intelligitur, cur Demaratus, quum de ortu suo dubitaret, et certo scire cuperet, utrum ipse ad Proclidarum nobile genus per-
711 tineret, an pro alieno adeoque spurio habendus esset, cur ille inquam potissimum *Jovem Herceum* rei testem faceret. Creuzer.

2. σε ἐλθεῖν παρὰ] Hoc genuinum arbitror; forsan olim etiam positum II. 112. [II. 115.] eodem sensu, quo dixit Aeschylus ἆσσον ἰέναι, in Ὅπλων κρίσει, non intellectum Stanleio, Ἀλλ' Ἀντικλείας ἆσσον ἦλθε Σίσυφος, apud Schol. ad Soph. Aj. 191. *Anticliam propius accessit*, vel *tetigit Sisyphus*; ex isthoc contactu natum ferebat Ulyssen Ajax. Quae *vectorem nondum tulerat* triremis, *virgo* illinc venuste dicitur Aristoph. Eq. 1303. ἥτις ἀνδρῶν ἆσσον οὐκ ἐληλύθει. Valck.

3. Ἐγὼ δέ σε ὦν μετέρχομαι] Idem significat Sophocleum, σὲ πρὸς θεῶν ἱκνοῦμαι, *te per Deos obsecro*, in Aj. 589. Ex similibusque liquet, quomodo venerit in istam significandi vim μετέρχεσθαι. σὲ ἱκέτης ἱκνοῦμαι, in Soph. Phil. 471. idem est ac σὲ λιτῇσι μετέρχομαι. [cap. 69.] In hoc autem familiari Demarati cum matre colloquio suavissima Herodoti elucet ἀφέλεια: quale illud est proximum, οὔτε γὰρ, εἴ πεποίηκάς τι—, μούνη πεποίηκας, μετὰ πολλέων δέ. Cicero Tusc. III. 33. *Consolatio—usitata est, et saepe prodest: "Non tibi hoc soli:"* quae de tragoedia petita sunt. Hoc argumento Merope se solabatur Euripidis apud Plutarch. t. II. p. 110. d. Paulo post elegans obtinet in istis contracta locutio, τεκεῖν γὰρ ἄν οἱ καὶ τὰς προτέρας γυναῖκας: plene fuisset dicendum, εἰ γὰρ ἐνῆν, (nempe σπέρμα παιδοποιὸν,) τεκειν ἄν οἱ καὶ τὰς etc. Sic in familiari praesertim sermone loquebantur. Aristophanes exemplo sit: Plut. 427., οὐ γὰρ ἂν τοσουτονὶ ἐνέκραγες ἡμῖν: *non enim alioquin tantum clamoris edidisses:* nec hic vim vocularum istarum expressit Bergler. neque in Eq. 1335. Vesp. 1135. Lys. 25. Valck.

1. ἀληθηΐην] ἀληθείην cod. F. nescio an et alii; utrumque

probum, hoc tamen magis Homericum, istud magis ex Herodoti more esse videtur, qui etiam in Dativo τῇ ἀληθηΐῃ scripsit III, 72. ubi quidem iterum cod. F. (quod in Var. lect. adnotari debuerat) ἀληθείῃ praefert. Quod si quem vero subierit mirari quid sit quod in hujus vocabuli primo etiam et quarto casu vocalis a, quae ibi vulgo brevis est, contra Ionum morem in η mutetur; adeat is Clarkii Not. ad Odyss. ή. 297. et quem ille laudat Eustath. ad Od. l. c. qui eum docebunt, veteres Atticos, Ionum progenitores, ἀληθείαν ultimâ syllabâ producta pronunciasse. Notandus vero in eodem vocabulo Gregorii lapsus, qui, (Dialect. ion. §. 45.) postquam recte monuit "Ionas "nonnisi longam vocalem α in η mutare" adjicit "Sequioris tamen "aetatis Ionas etiam brevem α subinde in η mutare," pro hujusmodi mutationis exemplo ipsum vocab. ἀληθείην adfert, quod tamen eadem hac forma in Iliade et Odyssea frequentatam novimus. SCHWEIG. *in Lexic.*

69 2. φάσμα εἰδόμενον Ἀρίστωνι] Hoc φάσμα continuo ἥρως dicitur, ac δαίμονα etiam dici infra docebimur. Hoc φάσματος nomen in mentione pugnae Salaminiae, in qua ipsius Demarati partes fuerunt, frequentat Aristides sophista. Cujus locos exhibuit Valckenaerius ad Herodoti VIII. 65. haec: Ἔφη δὲ Δικαῖος — ἰδεῖν δὲ κονιορτὸν χωρέοντα ἀπὸ Ἐλευσῖνος ὡς ἀνδρῶν μάλιστά κη τρισμυρίων. — καί οἱ φαίνεσθαι τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἴακχον. εἶναι δ'
'12 ἀδαήμονα τῶν ἱρῶν τῶν ἐν Ἐλευσῖνι τὸν Δημάρητον κ. τ. λ. Ubi quod pro εἶναι reponi jussit Villoisonus ad Sanctocrucii librum, *Recherches sur la relig. secr. des Anc.* (p. 199.) p. 327. ed. alter. ἰέναι, vix necessarium post ea quae Valckenaerius ibidem monuit. Et improbata est haec conjectura a Larchero et Silvestre de Sacy ad ll. ll. — Haec Herodotea respiciens Aristides loquitur de τοῖς ἀπ' Ἐλευσῖνος φάσμασι. Ad quem locum ibidem ex Scholiasta mscr. Leidensi locum commode apposuit Valckenaerius. Ego ejusdem Scholii mscr. extremam partem, utpote discrepantem a Leidensi Scholio, adscribam ex cod. Monac. fol. 44, cujus Apographum Werferus mecum communicavit (ad orat. Panath. vol. I. p. 143. Jebb.) Atque in ejus initio recte scriptum legitur: Δίκαιος καὶ Δημάρατος: clausula ita habet: ἐν δὲ τῇ τοῦ κονιορτοῦ ἄρσει, καὶ ὅσοι τῶν Ἀθηναίων ἦσαν μεμυημένοι, ἤκουσαν φωνῆς τινὸς ἐκ δαίμονος τινος ἀφανοῦς, λεχθείσης ὡς παρέσονται τῇ ναυμαχίᾳ Περσεφόνῃ καὶ Δημήτρᾳ. Mich. Psellus de operat. daemonum p. 105. ed. Kilon. ἡ δὲ δαιμόνιον ἔφη φάσμα σκιοειδὲς κ. τ. λ. Etiam Aristidis Scholiasta mscr. ad vol. I. p. 102. ed. Jebb. jungit Λαμίας et φάσματα; quem locum infra apponam. Scholiasta Platon. ad Theaet. p. 19. Ruhnken. φάσματα ex mente philosophi illustrat. Plato in Sympos. p. 179. p. 383. ed. Bekker. de Orpheo et Eurydice: φάσμα δείξαντες τῆς γυναικός, ubi cod. Darmstad. φάντασμα. Male Origen. contr. Cels. VI. 8. de ipso Platone: οὐκ Ἀρίστωνος υἱὸς, ἀλλὰ φάσματος ἐν Ἀπόλλωνος εἴδει προσελθόντος τῇ Ἀμφικτιόνῃ. Grammaticus nuper editus ad calcem Etymologici Gud. vol. II. p. 638. ed. Lips.: φάσματα τὰ ἐν ὕπνῳ φαινόμενα καὶ ὅσα φαντάζουσι τὰ δαιμόνια νύκτωρ ἢ μεθημέραν ἐν

ταῖς ἐρήμαις ἀπὸ τοῦ ἀέρος λαμβάνοντα τὰς μορφὰς οἵας ἂν ἐθέλωσι.
— De simulacris daemonum, praesertim Venereorum *φάσματα κακίας*
sive *φ. κακιῶν* usurpat Eusebius Pamphili, docente Henr. Valesio ad
illius Orat. de laudib. Constantini cap. 8. p. 672. ed. Taurin. Jam-
blichus Syrus in Babylonicis ap. Phot. cod. 94. p. 131. ed. Hoeschel.
1601. de daemone pulchram feminam depereunte: *καὶ τράγου τι
φάσμα ἐρᾷ Σινώνιδος.* Locum respexit Suidas in *φάσμα·* (tom. III.
p. 584. Kust. cf. Chardon. de La Rochette in *Mélanges d. Literat.*
713 vol. I. p. 76.) *καὶ ἔδοξε τράγος εἶναι, μὴ ταῦρος ἐκεῖνο τὸ φάσμα.*
Hi extremi loci quam similes sint huic ipsi Herodoteo, in quo ver-
samur, magis etiam sequentia docebunt. CREUZER.

5. *θύρῃσι τῇσι αὐλείῃσι*] Eodem etiam numero *αὐλείους θύρας*,
sed saepius alii *τὴν αὔλειον* memorant. Multa dederunt [b] Vales.
[c] Wesseling. [d] D'Orvill. [e] Pierson. *Janua* sic *vestibuli* dicebatur;
quod quale fuerit optime tradidit A. Gellius Noct. Att. XVI. 5. hinc
Macrob. Saturn. VI. 8. et Perizon. ad Aeliani Var. Hist. III. 4. Quam
vulgo vocant *αὔλειον*, Aeschylus cur dixerit *ἑρκείους πύλας* in
Choëph. 559. 569. 651. facile intelliget qui *vestibulum* (sive *τὴν
αὐλὴν*) *locum ante fores aedium vacuum*, a via *septo* fuisse noverit
separatum. Eustath. in Il. *ι´.* p. 669, 44. [p. 764. ed. Rom.] *κατὰ
τοὺς ἀκριβεστέρους ἡ τάξις οὕτως· ἕρκος, περὶ ὃ πύλαι· μετὰ δὲ τὸ
ἕρκιον, αὐλή· μεθ' ἣν αἴθουσα· εἶτα πρόδομος.* VALCK. Inter alia
lectu dignissima haec habet Creuzerus Comment. Herod. p. 238. "Il-
"lud a nobis est explorandum, *quomodo locorum vicinitate juncti*
"*fuerint in Demarati aedium impluvio Juppiter Herceus atque*
"*Astrabacus heros.* In domus Homericae delineatione J. H. Voss ad
"suam interpretationem Odyss. vernac. ponit Jovis Hercei aram *me-*
"*dia in aula.* Qua de re nunc non attinet dicere. Ad *historicam*
"*veterum* rationem, quam nunc expedire studeo, maxime facit Phe-
"recydis locus ap. Schol. Apollon. IV. 1091. ita legendus e cod.
"Paris. *Δανάην δὲ μετὰ τοῦ παιδὸς καταγαγὼν εἰς τὸν ὑπὸ τὸ ἕρκιον*
"*τοῦ Διὸς βωμόν*, h. e. ad Jovis aram, quae est *sub maceriam.* Quae
"si nostro loco adhibeas, dicas in Demarati corte vel impluvio, i. e.
"aula subdiali, et ipso Hercei Jovis aram maceriae (*τῷ ἑρκίῳ*) tantum
"non contiguam fuisse. Jam cum ibidem Astrabaci herois sacellum
"locatum dicatur *παρὰ τῇσι αὐλείῃσι θύρῃσι*, i. e. ad *ἑρκείους πύλας*,
"consentaneum est credere, Jovis Hercei aram locatam fuisse in aula,
"et quidem ab altera parte ejus portae, quae per maceriam aulae in
"viam patebat: heroum autem Astrabaci situm fuisse et ipsum in
"aula, itemque ab ejusdem portae parte altera, i. e. opposita, ita, ut
714 "introrsus et Juppiter et Heros utrinque aditum tenerent et quasi
"tutarentur. Ac pertinebant hae religiones cum ad securitatem
"aedium privatarum tum ad sanctitatem. Et quando Herceus Jup-
"piter Italorum *Penatibus* poterat accenseri, gentilitius heros Astra-
"bacus *Laris* locum sustinet."

b Ad Euagrii H. E. IV. 1.
c Diodor. XIX. p. 323.
d Charit. p 31=217.
e Moer. p. 88.

6. Ἀστραβάκου] De Astrabaco multa Creuzerus Comment. p. 242. seqq.

9. ἐννεάμηνα καὶ ἑπτάμηνα] Rationem quare octavum mensem premat Herodotus prodit Creuzerus p. 240. "Nimirum Herodotus "ejusque aequalis Hippocrates applicuerant se ad vulgarem senten-"tiam, *quae partum octavo mense aut edi posse negaret, aut certe "vitalem fore.*"

10. ἐκβάλλοι] Cum Reiskio scriberem ἐκβάλοι: praeterea vulgatae voci praeferrem ἀγνοίῃ: tandem dubito, legendumne sit αὐτὸς ὁ Ἀρίστων, an hic rectius sit ὁ αὐτὸς Ἀρ. ut sit, *idem Ariston*, velut ἕτερος ἤδη, καὶ οὐχ ὁ αὐτὸς ἔτι ὢν τῇ προτέρᾳ γνώμῃ. Aeschylus in eundem sensum dixit ἐκβαλεῖν ἔπη in Agam. 1672. Quid usu distent ἄνοια et ἄγνοια, ex iis satis liquet, quibus libello de Sacrificiis finem imponit Lucianus: ταῦτα—δεῖσθαί μοι δοκεῖ—Ἡρακλείτου τινὸς ἢ Δημοκρίτου, τοῦ μὲν γελασομένου τὴν ἄνοιαν αὐτῶν, τοῦ δὲ τὴν ἄγνοιαν ὀδυρομένου. Aristoni dictum imprudenter exciderat ἀγνοίῃ vel ἀϊδρείῃ, *ignoranti*, quod vel ex Homero discere potuisset, Eurysthea Sthenelo natum canente ἠλιτόμηνον ἐόντα, cum matri ὁ ἕβδομος εἱστήκει μείς. Postea Agidi, cujus uxore Timaea paulo familiarius Alcibiades fuerat usus, simile quid filio nato dicenti, ἄνοια potius imputari potuit. VALCK.

8. ἐξήκειν] II. 111. ὡς ἐξήκει τέ οἱ ὁ χρόνος. Sophocles Phil. 200. πρὶν ὅδ' ἐξήκοι χρόνος. Inprudens profecto Ariston, aut oblitus natalium Eurysthei apud Poëtam, negavit Demaratum septimestrem suum esse filium, quae et Pausaniae observatio III. 7. WESS.

70 4. Ὀλυμπιάδα] Neminem Ὀλύμπια morabuntur; Miltiades Ὀλύμπια ἀνῃρηκὼς—τεθρίππῳ descriptus fuit c. 36. Νικᾶν Ὀλύμπια in marmoribus priscorumque scriptis frequentatur. At optimae hic notae codices Ὀλυμπιάδα ἀνελόμενος, et IX. 32. νικᾶν Ὀλυμ-
715 πιάδα Aldus aliique, tum VI. 125. Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεται Quae quidem mendosa et syllaba justo auctiora profiteri vereor, praesertim quia c. 103. equae τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελόμεναι. Hercules praeterea, Olympici certaminis auctor, Ὀλυμπιάδα δ' ἔστασεν Ἡρακλέης Pindaro Olymp. II. 5., cujus μία δ' ἐκπρεπὴς Διὸς Ὀλυμπιάς, videlicet νίκη Python. VII. 14. rem in vado locaret, nisi gignendi casu Ὀλυμπίας editum spectaretur. Herodoti animo νίκη Ὀλυμπιὰς obversata videtur. WESS.

Ib. Ὀλύμπιά σφι ἀνελόμενος] Dum Valla scribebat *Olympiadem palmam* reportasse, legisse videtur, quod margo praebet Steph. Ὀλυμπιάδα. Alterum quidem saepius apud alios, et supra legitur VI. 36. Sed Herodoteum est Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεσθαι, vel ἀνελέσθαι, sive νικᾶν, nempe νίκην, VI. 125. IX. 32. lib. VI. c. 103. Cimoni Ὀλυμπιάδα ἀνελέσθαι τεθρίππῳ συνέβη: atque iisdem equabus secundam tertiamque dicitur ἀνελόμενος Ὀλυμπιάδα: prope Cimonem autem sepultae narrantur equae, αἳ τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελόμεναι. Illinc Aeliano de Nat. An. XII. 40. restituit Perizonius τὰς ἵππους τὰς τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελομένας, pro τὰς τρεῖς Ὀλύμπια: ubi scribi quoque potuit τὰς τρὶς Ὀλύμπια ἀνελομένας. Ipse etiam Herod. habet Πύθια ἀνε-

λόμενος, VI. 122. Pythicis ludis victores eximie dicebantur τὴν δάφνην ἀνελέσθαι: Olympicis, ἀνελέσθαι τὸν κότινον, prout loquitur aliquoties Pausanias; apud quem VI. 7. sub fin. pro Ὀλυμπιάδι scribendum est Ὀλυμπιάσι: dicebatur enim νικᾷν Ὀλυμπιάσι (vel ἐν Ὀλυμπίᾳ) vel Ὀλύμπια. Attigerunt Hemsterh. ad Lucian. p. 107. et Bentlei. in Aristoph. Plut. 583. Quando *solus* ad id usque tempus *Spartanorum regum Demaratus quadrigis Olympiacam* dicitur *reportasse victoriam;* priores fortasse de hoc certaminis genere idem senserunt, quod postea Agesilaus: vid. Plutarch. t. I. p. 606. E II. p. 212. B. VALCK.

71 3. Λαμπιτώ] Laconico titulo ad amicam Lysistrata, Ὦ φιλτάτη Λάκαινα, χαῖρε Λαμπιτοῖ, in Comici ista Fab. 77. Platoni tamen Alcib. I. p. 123. E. Λαμπιδώ: unde Dacerius et Solanus, Λαμπιδοῦς refingunt in Plutarchi Pr. Vit. Agesil. WESS.

72 2. χειρὶ διπλῇ ἀργυρίου] Non sane dubitandum, quin χεὶρ διπλῇ
716 necti possit, sicuti alia in re jungitur a Sophocl. Antig. 14. Sed quid tandem χεὶρ ἀργυρίου, et διπλῇ quidem? Fac utramque numis oppletam argenteis, ostendunt-ne id Graeca? et quantula haec pecuniae portio ad regem corrumpendum? tum ἐπικατήμενος χειρὶ quî conveniet? Pinge vero ΧΕΙΡΙΔΙΠΛΔΕΗι, et vitiosae lectionis patescet origo. Finxerunt boni homines χειρὶ διπλῇ, cum potuissent ad Scriptoris mentem ἐπικατήμενος χειρίδι πλέῃ ἀργυρίου, *insidens manicae pecunia plenae.* Sic procedit sermo, monstratque veritatem inesse ἐδωροδόκησε ἀργύριον πολύ. Non postulabitur, credo, ut χειρίδα πλέην exemplis firmem, siquidem utrique usus constat. Pausanias corruptelae auctores Aleuadas, Thessalorum nobilissimos, indicavit: III. 7. p. 221. WESS. De usu τῶν χειρίδων apud veteres videndus Eustath. ad Odyss. ώ. 229. ex quo nonnulla excerpsit H. Steph. Thes. t. IV. p. 458. *Scortea in manica*, crumenae loco, absconderat Spartanus pecunias furtim acceptas. SCHWEIG.

73 1. εὐωδώθη] Servo integrum, supra χρηστῶς ὁδοῦται IV. 139. tuitus. Ὡδώθη non mihi satis sententiae videtur facere. Recordor bene Sophoclei Oed. Col. 487. ἐμοὶ μὲν οὐκ ὁδωτὰ, in negotiis, quae absolvi non queunt, οὐκ ἀνυστὰ, οὐ βαδιστέα. De rei vero *successu fausto* ibid. 1500. σφῷν δ' εὐοδοίη Ζεύς. Philo Jud. in Joseph. p. 548. A. ἕως μὲν γὰρ τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν εὐοδοῦται πράγματα αὐτῷ, verbis huic loco accommodatis. Idem p. 557. A. ἀλλ' οὐκ εἰσάπαν εὐοδοῦται κακία. Plura non coacervo. WESS.

3. παραθήκην παρατίθενται] Ex M. mutatum restituerem κατατίθενται. Depositum, τὴν παρακαταθήκην, alibi quoque παραθήκην dixit, IX. 44. VI. 86. Hic vox ista potuerat etiam omitti. Κατατίθεσθαι eadem structura Thucydidi praesertim frequentatur: III. c. 28. supplices Taches κατατίθεται ἐς Τένεδον, *in Tenedum mittit custodiendos:* c. 72. *illos* κατέθεντο ἐς Αἴγιναν: similiter c. 102. IV. 57. V. 61. et 84. VIII. 3. Apud Xenoph. Ἑλλ. I. p. 255, 23. Chalcedonii τὴν λείαν ἅπασαν κατέθεντο ἐς τοὺς Βιθυνοὺς Θρᾷκας, ad vicinos *omnem praedam mittunt custodiendam velut depositum.* VALCK.

74 1. *δεῖμα ἔλαβε* etc.] Excerpsit Suidas in Ὑπεξέσχε: ubi Dionis illud, *πρὸ τῆς δίκης ὑπεξέσχεν* idem est, quod Athenis dicebatur
17 *οὐκ ὑπέμεινε τὴν κρίσιν*, vel *τὸν ἀγῶνα*. Cleomenes *ὑπεξέσχε ἐς Θεσσαλίην*, *furtim se subduxit abiitque in Thessaliam*. Supra [V. 72.] Clisthenes Athenis *ὑπεξέσχεν* id est *ὑπεξῆλθεν* et *ὑπεξέστη*: plene loquitur VIII. 132. [ubi *ὑπεξέσχον ἐκ τῆς Χίου.*] Valck.

2. *ἐνθεῦτεν δὲ ἀπικόμενος*] Hinc sequentia quaedam ob Stygis aquae factam mentionem descripsit Porphyrius, sive potius Apollodorus in opere de Diis, apud Stobaeum Eclog. Cant. p. 130. Herodoti verbis illic subjecta Callimachea et Heracleotae Philonis, de mirabili hujus aquae virtute, comparari poterant ad Aelian. de Nat. An. X. 40. et Antigon. Caryst. c. 174. ubi nonnulla notat Meurs. Plura dederant Leopard. Em. IV. 8. et Loënsis Misc. Epiphyll. III. c. 10. Valck.

Ib. *πρόθυμος ἦν — ἀγινέων, ἐξορκῶν*] Ex Apollodoro sive Porphyrio Stobaei meliorem eruit vulgata lectionem Wesseling. in Diss. Herod. p. 115. Mihi visus fuerat Herodotus scripsisse: *ἐς Νώνακριν πόλιν πρόθυμος ἦν τῶν Ἀρκάδων τοὺς προεστεῶτας ἀγινέων ἐξορκοῦν τὸ Στυγὸς ὕδωρ*: atque ita legisse Valla. Ista certe *πρόθυμος ἦν* infinitivum poscunt, aeque ac *προθύμως ἔχω*: quod in Plutarchi Gryllo p. 986. E. restituendum censeo, *ἀλλὰ μὴν ἔχω προθύμως ἀκροᾶσθαι.* Egregia reddi poterit Alcinoo sententia Isagog. in Platon. c. 27., si sic scribatur: *οὐ δὴ ὑπὸ θεῶν ποτε ἀμελεῖται, ὃς ἂν προθύμως ἐθέλῃ δίκαιος γενέσθαι*, pro vulgatis *ὡσὰν προθυμεῖσθαι θέλει.* Valck.

3. *τῶν Ἀρκάδων*] *ὑπ' Ἀρκάδων* legit etiam Valla: ego neutrum requirerem, si abessent ista codicibus. Neutrum forte legit Eustath. qui in Il. β'. p. 301 = 228, 2. *Ἡρόδοτος*, ait, *φησὶν, ὅτι Νώνακρις πόλις Ἀρκαδίας, ἔνθα λέγεται εἶναι τὸ τῆς Στυγὸς ὕδωρ, ὀλίγον φαινόμενον, στάζον ἐκ πέτρας εἰς ἄγκος.* Pausan. VIII. 19. extr. *ὕδωρ κατὰ τοῦ κρημνοῦ στάζει, καλοῦσι δ' Ἕλληνες αὐτὸ* (non itaque soli Arcades, quod optime Gronov. animadvertit:) *Στυγὸς ὕδωρ.* Rursus p. 635., *τὸ ὕδωρ τὸ ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ παρὰ τὴν Νώνακριν στάζον.* Quia urbes erant in Arcadia vicinae *Νώνακρις* et *Φενεὸς*, eidem dicitur p. 637. *τὸ πρὸς Φενεῷ ὕδωρ, ὃ Στύγα ὀνομάζουσιν.* Valck.

75 2. *ἐνέχρανε* etc.] Quod prostat apud Suidam velut Herodoti,
18 *ἐνέχρανε τὸ πρόσωπον τῷ σκήπτρῳ*, non diversam lectionem, sed partem praebet interpretationis: patebit erroris origo sic intermedia scribenti, quae videntur excidisse: *ἐνέχρανε* (*ἐς τὸ πρόσωπον τὸ σκῆπτρον· ἤγουν ἔπληξε*) *τὸ πρόσωπον τῷ σκήπτρῳ*: quo modo verba Herodoti interpretatur Eustath. in Od. β'. p. 1434 = 79, 42. exhibens velut Herodoteum non isto tantum loco, sed bis terve etiam alibi *ἐνέχρασεν*, velut ad Il. ε'. p. 579 = 440, 12. et ad π'. p. 1063 = 1082, 23. Utrumque reperitur apud Homer. *χράω* et *χραύω*: hoc quidem propria *stringendi* virtute in Il. ε'. 138., ubi *χραύσῃ* recte redditur in Schol. *ἀμύξῃ ἐπ' ὀλίγον, τὸν χρῶτα ἐπιξύσῃ*: alterum apud Apollon. Rhod. II. 283. *τάων ἀκροτάτῃσιν ἐπέ-*

χραον ἤλιθα χερσίν: ubi Schol. ἐθελήσαντες αὐτὰς πλῆξαι, μάτην ἐπήνεγκαν τὰς χεῖρας. Homerea spectant glossae Hesychii, apud quem pro Ἐπεχράοντο scribendum, Ἐπέχραον· τὸ ἐπεβάρησαν· Illuc recte referuntur ab Eustathio aliisque Ζαχρηεῖς ἄνεμοι, *stringentes venti.* Valck.

4. καταχορδεύων] Incerti scriptoris verba apud Suidam in Κατεχόρδησε huc refero, opinatus Theopompi ex Herodoti esse Epitome, Εἶτα τῶν φρενῶν ἐξέπλευσε, καὶ μανεὶς ἑαυτὸν μαχαίρᾳ κατεχόρδευσε. In Cleomenem enim dicta aptissime quadrant, et Theopompi cognitum istud compendium. Culte Valesius in Dione Chrysost. Or. XXXVII. p. 467. B. ἡμεῖς δ' οὐ παρέχομεν τὸν ἀνδριάντα χορεύειν ἂν αἰσθάνηται, correxit χορδεύειν, sive, quod malim καταχορδεύειν, clarissime ad haec alludente: negant enim se statuas, si sentirent, praebituros, ut ita lancinarentur. Contra peccatum in Libanii Or. VI., nuper Venetiis publicata, p. 100. οὐ τοῦ μὲν ὁ πατὴρ ἐχόρδευε; h. e. Bongiovanni interprete, *nonne pater illius chordas efficiebat?* Immo *saltabat*, ἐχόρευε. Longinus sententiam consideravit duntaxat, et Plut. t. II. p. 223. B. Post pauca μοῦνοι manere possunt. Conferendus Pausanias est III. 4. p. 213. Wess. — Athenaeus X. p. 436. de Cleomenis furore, simul hunc locum, simul inferiorem cap. 84. respiciens, Ὅτι δὲ, ait, διὰ μέθην ἑαυτὸν καὶ μαχαίρᾳ κατέτεμε, Ἡρόδοτος ἱστόρησε. Bellum Atticae inlatum, quo lucum Eleusinum Cleomenes vastavit, tetigit Herod. lib. V. c. 74. Schweig.

719 Ib. καὶ ταύτην καταχορδεύων] Modum, quo maniacus corpus conciderit, tradiderunt quidem alii; verbum vix alibi repertum καταχορδεύειν retinuit Aristides II. p. 393. Cleomenes, inquit, τὸ αὑτοῦ σῶμα κατεχόρδευσεν ἐκ ποδῶν ἀρξάμενος: *se ipsum minutatim dissecuit*, Canterus. Ex usu plebeio petitum velut hic aptissimum laudat Longin. π. Ὕψ. p. 170., qui vicinorum tantum sententiam expressit. In Glossis Herod. simplex Χορδεύων redditur τέμνων: in iisdem pro Κατασώχουσι simplex ponitur Σώχουσι: pro Herodoteo Καταψῶσαν Suidas habet Ψῶσαν. Sic saepe solent Grammatici. Quae in Schol. ad Aristoph. Eq. 765., ad Διαπρισθείην adscripta sunt, εἰς μέρη λωροτμηθείην, pertinent ad vicina: Διατμηθείην τε λέπαδνα: Εἰς μέρη λωροτμηθείην. Idem illud dici potuit χορδευθείην, id est, εἰς χορδὰς sive λέπαδνα διατμηθείην. Καταχορδεύειν significat εἰς χορδὰς τέμνοντα διαφθείρειν. Vim praepositionis non intellexerunt in κατατετρωματίσθαι apud Herod. VII. 212. Valck.

5. Fraus, qua supplices luco deducti, traditur c. 79. Vere Eustath. ἄλσος et τέμενος saepe non discrepare docet, hoc tamen ἐν Ἐλευσῖνι inconsiderate ponens. Wess. Ἄργος, Argus heros, cui sacer erat lucus in Argolide. De hoc consuli potest Pausanias lib. II. c. 16. p. 145. c. 22. p. 161. c. 34. p. 191. et lib. III. c. 4. p. 211. Schweigh. *in Lex.*

76 2. Στυμφηλίης] Urbs Homero Iliad. β'. 608. Στύμφηλος, more Ionum, ad quem Pausaniae ἀνὴρ ἐκ Στυμφήλου VI. 8. et ἐπὶ Στυμ-

φήλῳ V. 10. Hinc Στυμφήλιοι, Criticis ad Poëtam monentibus, qui Aeliano Var. II. 33. aliisque Στυμφάλιοι. In *Erasino* Herodotus accuratior Strabone VIII. p. 567.[f] Wess.

77 1. Σίπεια] Praestet-ne haec loci scriptura, an Σήπεια, cum taceant veteres, non audeo asseverare. Est Arcadiae mons Σηπία in Pausan. VIII. 16., a serpentibus nomen sortitus: a *sepiis* in littus ejectis Italiae *Sipus*, olim Σηπιοῦς, ἀπὸ τῶν ἐκκυματιζομένων σηπιῶν, ni fallit Strabo VI. p. 435 = 284. B. Nobilis praeterea Σηπιὰς ἀκτὴ inf. lib. VII. 183. Quid si ob *sepias* e mari fluctibus littorali loco adpulsas hic Σηπίας aut Σηπείας titulus? Wess.

3. Ἀλλ' ὅταν etc.] Partem oraculi hinc exhibet Pausan. II. 20. extr. ubi, pro πρότερον δὲ ἐπὶ, corrigi debet πρότερον δὲ ἔτι τὸν ἀγῶνα τοῦτον προεσήμηνεν ἡ Πυθία. Sic saepissime loqui solet; 720 cuius moris immemor Casaub. ad Polyb. p. 118. sana docte tentabat. Valck. Alteram ejusdem oraculi partem, ad Milesios spectantem, supra vidimus cap. 19. Schw.

Ib. τριέλικτος] Eunapio apud Suidam talis serpens μυριέλικτος ὄφις, quem glossa, historici verbis inprudenter innexa, πολυέλικτον explicat. Τριέλικτον ὕδωρ dat idem Grammaticus in Μαίανδρος ex Epigrammate. Quid multis? Nonnus Dionys. IX. 256. Ἀγκυλαῖς τριέλικτον ὄφιν σπειρηδὸν ἐθείραις Ἥρπασε. Ceterum Pythiae hoc responsum ex Herodoti narratione planum non est. Quorsum enim ὅταν ἡ θήλεια τὸν ἄρσενα νικήσασα Ἐξελάσῃ? Praeterita sunt Telesillae documenta virtutis et prudentiae, quibus matronas Argivorum, ut sumtis armis urbem protegerent, Cleomenemque et invadentes Spartanos repellerent, animavit, petenda ex Pausaniae II. 20. Wess.

4. ἐποίευν καὶ οἱ Ἀργεῖοι τὠυτὸ τοῦτο] Copiosior in eo strategemate Polyaenus I. 14., sed paucis nunc verbis mancus: ὁπλιζομένων, ἀνθωπλίζοντο· ἐξιόντων, ἀντεπεξίεσαν· ἀναπαυομένων, ἀντανεπαύοντο: nihil de prandio, cujus abesse mentio non debebat. Recte scriptus codex, quo se usum Fermat in Epist. post Diophantum profitetur, ἀριστώντων, ἠρίστων· ἀναπαυομένων, ἀντανεπ. Vide et Plutarch. t. II. p. 223. Wess.

79 2 ἄποινα — δύο μνέαι. Similiter vero apud Athenienses: vide V. 77. Schweig.

2. ἐπὶ δένδρος] Inmanem Cleomenis in supplices Argivos crudelitatem intactam haud reliquit Pausan. III. 4. Wess.

3. δένδρος] Ante vulgatum ἐπὶ δένδρον vix se tueri poterat: poscebat usus ἐπὶ δένδρον, ut ἀναβῆναι ἐπὶ ναῦν· ἐφ' ἵππον· ἐπὶ δῶμα. Commodum δένδρος hic subministravit M. Δένδρεσι hic illic reperiri Pierson. docuit ad Moerin p. 132. In exemplaribus suis Xenophonteis δένδρος et δένδρει et δένδρη reperisse videtur Aelius Dionys. Eustath. in Il. γ'. p. 300, 21. cujus observato non nominati H. Stephanus utitur, Anim. in Corinth. de Dialect. p. 25. Valck.

f Consentit tamen cum Herodoto idem Strabo, p. 371. A. ed. Cas. Schw.

80 3. ἐξήκειν] De temporis certi spatio, quod expletum est, verba frequentantur ἐξήκειν et ἐξελθεῖν. Verum sicut Graecienses Judaei non in istum tantum sensum verba πλησθῆναι et πληρωθῆναι, sed et hoc de divinis adhibent oraculis, quae suum jam habuisse cense-
721 rentur eventum; sic Herodoto *oraculum* et *somnium* dicitur ἐξήκειν et ἐξελθεῖν. I. 120. ἐξήκειν τὸν ὄνειρον: VI. 108. τὴν ὄψιν συνεβάλλετο ἐξεληλυθέναι: hic paulo inferius, de eodem oraculo, cap. 82. δοκέειν οἱ ἐξεληλυθέναι τὸν χρησμὸν τοῦ θεοῦ. *Oraculum impletum* vulgo dicebatur τέλος ἔχειν: ἐπιτελέεσθαι Herod. VI. 140. ἐκπεραίνεσθαι Eurip. Cycl. 692. Duo loca praebet Suidas in Ἐξήκει et in Ἐξῆλθεν, in quibus ista *de oraculis* ponuntur, *quae suum habuerant eventum:* eorum alter prostat et in Zonarae Lexic. msto, velut Xenophontis, in cujus libris vulgatis ista non opinor reperiri. Valck.

81 1. Ἡραῖον] Erat in Argivorum et Mycenaeorum confinio, Mycenis x. stadiis, ab Argis xl. sejunctum, teste Strabone VIII. p. 566 = 368. d. et Pausania Corinth. c. 17. Ubi si femina, qualis famosa Chrysis ex Thucydide, sacris sola fuerit operata, sequentia labem habebunt. Verum super ea re dubito. Wess.

82 4. ἀπέφυγε] Sequitur in hoc verbo usum Herod. receptum. VI. 104. similiter Miltiades dicitur ἀποφυγὼν τοὺς διώκοντας. Adde II. 174. Andocidi restituendum p. 16, 17. εἰ δὲ ἐγὼ αὐτὸν ἀποφεύξομαι, pro ἀποφθέγξομαι. Antiphon pag. 115, 24. πολλὰς γραφὰς διώξας οὐδεμίαν εἷχεν· (corrigendum est εἷλεν·) ἔτι δὲ — πλείους διωχθεὶς, οὐδεπώποτ᾽ ἀποφυγών. Demosth. p. 154, 183., γραφεὶς παρανόμων ἀπέφυγον. Aristoph. Vesp. 577. Thucyd. III. 70. Valck.

83 1. Ἄργος δὲ ἀνδρῶν ἐχειρώθη] Suum recuperabit Herod. ἐχηρώθη, firmatum (a Wesselingio) in Diss. Herod. p. 86. Haeret eadem menda in Solonis senario apud Aristid. t. III. p. 398., uno de quinque et viginti ab illo servatis ex poëmate, quod condidit Solon εἰς ἑαυτὸν καὶ τὴν ἑαυτοῦ πολιτείαν, quorum ista leguntur ibid. ultima: εἰ γὰρ ἤθελον, Ἃ τοῖς ἐναντίοισιν ἥνδανεν τότε, Αὖθις δ᾽ ἃ τοῖσιν ἀτέροις, δρᾶσαι, διὰ Πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἥδ᾽ ἐχειρώθη πόλις. Canter. *Jam capta multis urbs fuisset a viris.* Sed nec *a multis capta urbs* Graecis dicitur διὰ πολλῶν χειρωθῆναι, neque is sensus illic congruit. Nisi σεισάχθειαν suam Solon introduxisset, *civitas multis fuisset civibus viduata:* hanc postulant quae praecessere sententiam. Pro δρᾶσαι, διὰ, corrigerem δρᾶσαι κακά: sed praeterea minime dubitanter: Πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἥδ᾽ ἐχηρώθη πόλις. Hoc
722 alibi dicitur ἠρημώθη ἡ πόλις ἀνδρῶν, velut in Aeneae Poliorcet. c. 14. Valck. In Solonis iambis Brunckius (Gnomic. Graec. p. 83.) utramque Valckenarii emendationem adoptavit: alteram quidem, ἐχηρώθη, haud dubie verissimam; alteram vero, κακὰ pro διὰ, tam violentam arbitrariamque, quam parum necessariam. Quanto fuerat simplicius certiusque δι᾽ ἃ legere, quod ipsum in ΔΙΑ perspicue inerat! Schw. Dum prae manibus est Aristidis Solon, alii ejusdem loco opitulemur. Vulgatur t. III. p. 680 = II. 397. ἅμα μὲν ἄελπτα σὺν θεοῖσιν ἤνυσα ἅμα δι᾽ οὐ μάτην ἔρδον — et paulo

post, *καὶ ταῦτα μέν ἐστιν ἐν τοῖς τριμέτροις*. Sed cum habeat Junt. *ἃ μὲν ἄελπτα*, et mox *ἐν τοῖς τετραμέτροις*, consentiente ms. vetusto Canoniciano, quis dubitet bonum trochaicum cum initio alterius reponere, *Ἃ μὲν ἄελπτα σὺν θεοῖσιν ἤνυσ᾽, ἄλλα δ᾽ οὐ μάτην Ἔρδον?*

Ib. *ἐχηρώθη*] Correxit e Vallae Latinis praefectus edit. Genev. MDCXVIII., adprobavitque D'Orvillio ad Charit. p. 102. Reiskioque. Nihil ea profecto scriptura melius certiusque, tametsi *Ἄργος χειρωθὲν ἀνδρῶν* apud Eustathium ad Perieg. 364. pag. 176.; eodem enim (quod Tan. Faber docuit) in luto. Suidas: *Ἐχηρώθησαν ἀνδρῶν, ἐστερήθησαν*. Eunapius Exc. Hoesc. p. 13. *πάντα ἀνδρῶν ἐχήρωσαν*, sed in Aedesii Vit. p. 38. *τὰς ἄλλας χειρώσας πόλεις ἀνθρώπων*, consimili vitio: *χηρώσας* dederat, Homerum Iliad. έ. 642. aemulatus, sicut et Virgilius Aen. VIII. 571. *tam multis viduasset civibus urbem*. Mitto nunc Strabonem, Poëtae versum illustrantem XIII. p. 891 = 596. WESS.

2. *ἔπειτά σφεας οὗτοι*] Plutarchus De Virtut. Mulieb. pag. 245. E. ab hac Herodoti recensione abit, nec servis Argivas mulieres, sed vicinorum optimis, in civitatem receptis, conjungit, Argivorum gloriae studiosus. WESS.

Ib. *Φιγασεὺς*] Incognitam hinc Arcadiae gentem finxit Ortelius. *Φιγαλεὺς*, vera scriptio, a Galeo saltem restitui debuerat; cui venit in mentem instructo codicum lectione *Φιλαγεύς*. Arcadiae urbis incolae plerumque semper *Φιγαλεῖς* dicuntur Pausaniae: semel apud illum vulgatur *Φυγαλεῖς*, V. p. 385., ut apud Dionys. Halicarn. II. p. 224, 46. et alibi: mendose *Φιγάλιοι*, VIII. p. 624.,
723 pro *Φιγαλεῖς*: ubi pro *Φιλλοῖ* forte scribendum *Φιαλοῖ*. *Φιαλεῖς* dicuntur Diodoro Sic. XV. 40. ubi vid. Wess. *Ναρυκίδαν ἐκ Φιγαλίας* habet Pausan. VI. p. 465., ut *Πυθέας ὁ Ἀρκὰς ἐκ Φιγαλίας* est apud Athen. XI. p. 465. D. ubi Lepreates citatur Harmodius *ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ Φιγαλίαν νομίμων*. Urbem poëtae dixerunt *Φιγάλειαν*, velut in oraculo: *Ἀρκάδες Ἀζᾶνες βαλανηφάγοι, οἳ Φιγάλειαν Νάσσασθ᾽*. Excitat Steph. Byz. ex V. Messeniacorum Rhiani: *Τὴν μὲν ἀνήγετ᾽ ἄκοιτιν ἐπὶ κραναὴν Φιγάλειαν*, Tharyx nempe sororem Aristomenis: ut Achillem Homerus, sic Aristomenem isthoc carmine sibi sumserat laudandum Rhianus. Herodoteus autem Cleander, genere Phigalensis Arcas, fuisse dicitur *ἀνὴρ μάντις*, nempe *τὴν ἐπιστήμην*: ut *ποιητὴν ἄνδρα* dixit Aristoph. *Θεσμ.* 156. et Amphilytum Herod. [I. 62.] *χρησμολόγον ἄνδρα*. Haud verisimilis videbitur nonneminis conjectura, suspicati Mantinensem fuisse Cleandrum, patrem vero et majores Phigalenses; scripsisse adeo Herodotum *ἀνὴρ Μαντινεὺς Κλέανδρος, γένος ἐὼν Φιγαλεύς*. Pausaniae pag. 698. memoratus *ἀνὴρ Μαντινεὺς Κλέανδρος* illo longe fuit recentior, tutor quippe Philopoemenis. VALCK.

Ib. *τέως μὲν δή σφιν — πόλεμός σφι ἦν*] Ex hoc loco temere in Lexica receptum videtur vocabulum *Ἀρθμία, ἡ*, quod apud nullum (quod sciam) veterem scriptorem reperitur. Nempe, in Sylloge quidem ionicarum vocum, Editioni Londinensi Musarum sub-

jecta, sic legitur, Ἀρθμία, φιλία, quo etiam modo scribitur in Fragmento Lexici Herodoti quod in nostro codice F. superest. Sed recte Wesselingius ex codice Sangermanensi (in vocabulis ionicis ex Musarum libro VI. excerptis) edidit Ἄρθμια, φίλια, cum accentu in antepenultima. Pariterque apud Suidam recte legitur: Ἄρθμια· φίλια, Ἡρόδοτος. Sed, quod ibidem veluti exemplum hujus vocabuli ista notione usurpati continuo adjicitur, Ἀθηναίων μὴ ἐόντων ἄμμιν ἀρθμίων, facile intelligitur intercidisse ibi aliqua verba hujus modi: καὶ Ἄρθμιοι· φίλοι. ὁ αὐτὸς Ἡρόδοτος. Bene Hesychius: Ἄρθμιοι· φίλοι. παρὰ τὸ ἡρμόσθαι καὶ συμφωνεῖν ἡμῖν. Schweigh. *in Lex.*

84 2. μεμονέναι] Homero probatissimum verbum librariis latuit: hinc aestus et mutationes. *Impetum desiderium*que exprimere non est in obscuro. Hesychius Etymologusque possunt mitti in consilium. Gestae rei tempus et alia expendit Bayerus, Comment. Acad. Petrop. t. III. p. 380. Wess.

4. ἔκ τε τοῦ — Ἐπισκύθισον λέγουσι] ἔκ τε τοῦδε significaret *atque ex isto tempore.* ἐκ τοῦδε Sophoclis est in Electr. 516. et Antig. 584. Margo Steph. praebet ἔκ τε τόσου. Prout vulgatur, legisse videntur Chamaeleon et Eustathius; ille apud Athen. X. p. 427. B. ὅθεν, ὅταν βούλωνται πιεῖν ἀκρατέστερον, Ἐπισκύθισον λέγουσιν: Eustath. in Od. α΄. p. 1398 = 29, 33. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου Σκυθικοῦ κακοῦ τὸ ἀκρατέστερον πίνειν Ἐπισκυθίζειν φασὶν οἱ Λάκωνες. Excitans Herodoti verba Athenaeus legisse videtur Ἐπισκυθίσαι, quod dudum monuit Heraldus ad Martial. IX. 37. Eustathii verba contulit ad Herodotea Meurs. Misc. Lacon. III. 7. Sua quidem Lacones Dialecto pro ἐπισκύθισον dixerunt Ἐπισκύθιδδον:
724 ut Ὁμηρίδδεν, Μουσίδδεν, Αἰτίδδεν, et similia. Valck. Ἔκ τε τοῦ, quod inde ab Aldo ubique editum est, ex Ionica dialecto idem atque ἐκ τούτου vel ἐκ τοῦδε valet: idque tam *ex hac caussa*, quam *ab hoc tempore* significare potest. Ego vero h. l. formulam paullo quidem rariorem, sed Nostro familiarem, ἔκ τε τόσου, quam probati servarunt codices, haud ambigue *ab illo tempore* significantem, restituendam auctori arbitror. conf. V. 88. VII. 215. Communi sermone ἔκ τε τοσούτου diceres: sed et alibi τόσος et τόσον pro τοσοῦτος et τοσοῦτο idem Noster usurpat. Schweig.

85 4. ὅκως ἐξ ὑστέρης μή τι ὑμῖν] Plene Thucyd. in hujus simillimo dicto III. 57., εἰ δὲ περὶ ἡμῶν γνώσεσθε μὴ τὰ εἰκότα, — ὁρᾶτε ὅπως μὴ οὐκ ἀποδέξωνται. Apud Diogen. Laërt. II. 102., βλέπε ὅπως μὴ παρέσῃ πρὸς ἡμᾶς ἔτι. Qua Noster ellipsi, eadem Aeschyl. Prom. 63., ὅπως μὴ σαυτὸν οἰκτιεῖς ποτέ. Eustath. interpretatur δέδιθι μὴ πάθῃς οἴκτου ἄξια, in Od. ε΄. p. 231, 37. Aristophanea collegit Dawes, Miscell. Crit. p. 229. Valck.

86 1. παραθήκην] Eusebii, Democriti, pluriumque aliorum apud Wasse ad Thucydid. II. 72. testimoniis παρακαταθήκη adfirmatur. Herodoto παραθήκην contribuunt Thom. Magist. et Phrynichus, cujus haec: *Παραθήκην Ἱππίαν καὶ Ἴωνά τινα συγγραφέα φασὶν εἰρηκέναι*, Nostrum *Ionis scriptoris* titulo signantis. Supra certe

cap. 73. *παραθήκην παρατίθενται* libri omnes. Hic boni codices, et in progressu constanter; tum Stobaeus. *Παρακαταθήκην* tamen bis deposuit V. 92. (7.) Relinquo ergo. Sequens *προφάσιας εἷλκον* in Comici Lysistr. 727. occurrit. Wess.

2. *καὶ γὰρ ἀποδιδόντες* etc.] Leutychides ex vero. Depositum reddere, per se res est expetenda: qui reddunt, funguntur officio, laudem stricto jure haud reportantes. Haec Democrito mens apud Stob. Serm. XLIV. p. 310. *ὥσπερ τὰς παρακαταθήκας ἀποδιδόντα οὐ χρὴ ἐπαινεῖσθαι· τὸν δὲ μὴ ἀποδιδόντα κακῶς ἀκούειν καὶ πάσχειν.* Ut res nunc habent et seculum est, quis laudem recusabit deposi-tum non abneganti? Wess.

3. *Γλαῦκον, Ἐπικύδεος*] Pausanias hominem nimium extulit
725 et cohonestavit, *Γλαύκου τοῦ Ἐπικύδους*, scribens, *Σπαρτιάταις βασιλεύοντος ἐπίορκα ὀμόσαντος*, II. 18. nisi si duo illa [*Σπαρτ. βασιλ.*] glossatori debeantur. Nihil hic de regia viri dignitate, neque alibi, quantum memini. *Τοῦτον — πάντα περιήκειν τὰ πρῶτα* Abreschius Dil. Thucyd. p. 374. ex VII. 16, 1. (ubi Ms. *πέρι ἥκοντα*) et *ἐν χρόνῳ ἱκνευμένῳ* ex Hippocrate illustravit Foesius. Consimile Abydeni in Praep. Eusebii IX. 41. *τῷ χρόνῳ δὲ ἱκνευμένῳ ἀφανισθῆναι.* Wess.

6. *καὶ διότι χρήματα* etc.] Puto Milesium hospitem Ionas Caresque in animo habuisse, Persis obnoxios et expositos, propterea-que rei pecuniaeque suae possessores minime securos. Wess.

7. *ἐξαργυρώσαντα*] Sic Thucydides VIII. 81. et docti ejus interpretes. De recentiorum *ἐξαργυρίζειν* multa Miscell. vol. V. tom. III. p. 54. Wess.

Ib. *ἐξαργυρώσαντα, θέσθαι παρὰ σοὶ*] Deterior est lectio, quam habet Stobaeus Gesneri p. 195, 39. *θέσθαι παρὰ σέ.* Probari posset quod ibid. sequitur *χρόνου δὲ διελθόντος*, si vox *πολλοῦ* omitteretur in codicibus. *Παρὰ σοὶ*, ut in Isaei verbis ex oratione perdita apud Dionys. Halic. t. II. p. 167, 49., *οὔσης μοι παρακαταθήκης παρ' Εὐμάθει τούτῳ.* Herodotum sequutus *ἐξαργυρῶσαι* quoque scripsit Thucyd. quod plerumque dicitur *ἐξαργυρίσαι* et *ἐξαργυρίσασθαι.* Attigit Dounaeus in Demosth. p. 88. Veterum locis adfirmarunt Duker. Hemsterh. et Wesseling.: hic ad Diodor. II. p. 562. Valck.

10. *περιφέρει*] Plato Lachete p. 246. E. *περιφέρει δέ τις με καὶ μνήμη ἄρτι τῶνδε λεγόντων.* Wess.

12. *εἰ ὅρκῳ τὰ χρήματα ληΐσεται*] *Quaerebat* Spartanus, *quae Numinis esset Mens*; *et an hoc illi facinus suaderet Apollo?* secundum Juvenal. Sat. XIII. vs. 202. ubi historiam enarrat Schol. ex Herod. Eximium quod sequitur oraculum attigerunt etiam Clem. Alex. Strom. VI. p. 749. et Pausan. II. 18. (emendatus a Palmerio Exercit. p. 372.) et VIII. 7. versum hinc excitans ultimum, *Ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀρείων*: qui est in Hesiodi *Ἐργ. κ. Ἡμ.* versus 285. Valck.

14. *Ἀλλ' Ὅρκου πάϊς* etc.] Cultius expressit Grotius Latine
726 Jur. B. et Pac. II. 13, 1., ubi optime Gronovius *Horcon* instar nu-

minis considerat, quem poëtae fingunt *jurandi* veluti *exactorem et praesidem*. Ὅρκου proinde παῖς aliquid posterum et consequens est, nimirum animadversio divina, quae nec opinatis perjuris supervenicns fractae fidei poenas infligit. Loquendi genus in Epicharmi fragmento, Grotii medela curato, apud Clem. Alex. Strom. VI. pag. 749. Ἐγγύα θυγάτηρ μὲν ἄτας, ἐγγύας δὲ ζαμία. Et Eustath. Amor. Ismen. p. 426. Αἰδὼς γὰρ, παῖς ἐλέγχων ἐστί: excipit enim et sequitur reprehensionem pudor. Wess.

16. πρόῤῥιζος] Superius I. 32. προῤῥίζους ἀνέτρεψε: et III. 40. κακῶς ἐτελεύτησε πρόῤῥιζος. Sophocles Elect. 765. τὸ πᾶν δὴ δεσπόταισι τοῖς πάλαι πρόῤῥιζον ἔφθαρται γένος. Alia ejusdem, Euripidis, et Abydeni missa facio; minime mihi temperans in his Lycurgi Or. in Leocr. p. 157. fin. exscribendis, τοὺς δὲ θεοὺς οὔτ᾽ ἂν ἐπιορκήσας τις λάθοι, οὔτ᾽ ἂν ἐκφύγοι τὴν ἀπ᾽ αὐτῶν τιμωρίαν· ἀλλ᾽ εἰ μὴ αὐτὸς, οἵ παῖδές γε καὶ τὸ γένος ἅπαν τὸ τοῦ ἐπιορκήσαντος μεγάλοις ἀτυχήμασι περιπίπτει. Wess.

Ib. οὔτε τι ἀπόγονόν ἐστι οὐδὲν οὔτε ἱστίη] Ubi Juvenali dicitur *Extinctus tota pariter cum prole domoque*, Herodotea non omisit Grangaeus. Judaeis secundum Celsum Origenis VIII. p. 424. ἀντὶ τοῦ γῆς ἁπάσης εἶναι δεσπόταις οὐδ᾽ ὁποῖά τις βῶλος οὐδ᾽ ἑστία καταλείπεται: quando βώλῳ minus commode subjicitur ἑστίας mentio, scripserat fortasse Celsus οὐδὲ στία, qua voce, *lapillum* significante, designata quoque fuit ἡ στενοχωρία. Quod sequitur, hinc enotavit Eustath. in Il. γ΄. p. 314. Γλαῦκος — βουληθεὶς ἐπιορκῆσαι πρόῤῥιζος ἐξετρίβη ἐκ Σπάρτης. Multos Deus προῤῥίζους ἀνέτρεψε, Herod. I. 32. Eurip. Hippol. 682. Ὦ παγκακίστη, καὶ φίλων διαφθορεῦ, (sic Mssti Paris. et Flor.) — Ζεύς σ᾽ ὁ γεννήτωρ ἐμὸς Πρόῤῥιζον ἐκτρίψειεν. Hesychius Πρόῤῥιζον interpretatur σὺν ταῖς ῥίζαις ἀνασπώμενον. *A radicibus eversum*, et *ab stirpe sublatum* dixerunt Latini. Valck.

87 1. seq. τῶν προτ. ἀδικημάτων etc.] Vide lib. V. c. 80. et 81. Schweig.

2. πεντήρης ἐπὶ Σουνίῳ] Primum διήρης, sed et alia hic in suo cod. legisse Valla videtur, quae fortasse sunt ex Herodoteis La-
727 tina facta, haec scilicet: *Erat enim Atheniensium in Sunio biremis quaedam, quam Delum jam inde a Theseo quotannis mittebant.* A tempore Thesei, cui debetur institutum, quotannis in Delum missam navem, quam Θεωρίδα vocabant, luculentus testis est in Phaedone Plato p. 58. b., cujus eam in rem verba Meursius jam dedit in Theseo c. 16., plura Spanhem. in Callim. Hymn. in Del. 313. In Delo sacra curaturi, et qui publicitus Athenis ad ludos mittebantur solemnes, cives semper erant honoratissimi; quales ex sua quoque civitate mitti voluit Plato τοὺς ἄρχοντας τῆς θεωρίας ἑκάστης, de Legib. XII. p. 947. a. Unus erat plerumque Ἀρχιθέωρος: τῶν ἀρχιθεωρῶν tamen meminit et Andocid. p. 32, 44. Herodotus τὴν θεωρίδα νῆα fuisse scribit πλήρεα ἀνδρῶν τῶν πρώτων Ἀθηναίων. Stabat Attica Theoris in Delum trajectura ἐπὶ Σουνίῳ. Hinc in Delum olim trajecit etiam Latona: Hyperides in Deliaca,

ἀπ' ἄκρας τῆς Ἀττικῆς ἡ Λητὼ ἐπέβη τῆς νήσου: excitat ista Schol. in Aristid. Panathen. ms. Burmanni. Valck.

88 2. *ἐξέλασιν*] Tale V. 76. *ὅτε ἐπὶ Πεισιστρατιδέων ἐξέλασιν ὁρμηθέντες — ἀπίκοντο.* Non nescio Gronovio aliud placuisse: sed suum cuique pulcrum. Retulit ad Nicodromum Philosophi locum Polit. V. 6. *ἐν Αἰγίνῃ ὁ τὴν πρᾶξιν πρὸς Χάρητα πράξας ἐνεχείρησε μεταβαλεῖν τὴν πολιτείαν*: *in Aegina urbe mutare reipublicae formam aggressus est is qui oppidum Chareti prodiderat*, Casaubonus ad Polyb. p. 185. ed. Gron., dubius nonnihil ob Charetem. Wess.

89 1. *χρῆσαι*] Supra III. 58. *ἐδέοντο τῶν Σιφνίων δέκα τάλαντά σφι χρῆσαι*, *rogarunt Siphnios ut sibi decem talenta darent mutua*: et *οὐ φασκόντων δὲ χρήσειν τῶν Σιφνίων.* Quod deinceps *διδοῦσι δὲ πενταδράχμους*, sani coloris est, sicuti *ἔλυσάν σφεας διμνέως*, binis in singula capita minis, V. 77. Theocritus Idyl. XV. 19. *ἑπταδράχμως κυνάδας*, quemadmodum ex Aldina principe eximie reparavit Bentleius Diss. de Epist. Phalar. p. 443. Justum praeterea *δωτίνην — δοῦναι*, neque latuit Galeum. Superius c. 62. *ὑπεδέκετο δωτίνην δώσειν τῶν ἑωϋτοῦ πάντων*, Homeri praescripto Od. *ι*. 267. *ἠὲ καὶ ἄλλοις Δώης δωτίνην*: ubi Schol. *δωρεὰν*, quod ejus hic sedem invaserat violenter. De praepositione non rixabor, cujus alioqui absen-
728 tia nocet nihil. Prudenter vero Corinthii, apud Athenienses caussam perorantes, harum xx. navium, istis olim publice concessarum, mentionem interserunt apud Thucydid. I. 41. Wess.

90 2. *ἔφερόν τε καὶ ἦγον*] Optime vertit Galeus in notis, *depraedabantur*; ex agris popularium *rapiebant agebantque quae ferri agique poterant.* Semper apud veteres in isthac usitatissima formula observatur a Grammaticis tradita significandi differentia. Quam *portabant* praedam, *φέρειν*: quam *prae se agebant*, jumenta nempe, dicuntur *ἄγειν*: sive *φέρεσθαι τὰ βασταζόμενα, ἄγεσθαι τὰ βαδιστικά.* Quia jumenta potissimum praedam efficiebant, frequenter legitur *τὴν λείαν ἄγειν* et *ἐλαύνειν.* Valck.

2. *ἐκθύσασθαι*] Suidas hinc *Ἐκθύσασθαι· ἐξιλεώσασθαι καὶ ἐκμειλίξασθαι*, Obvium quoque in procurandis ominibus et prodigiis. Dio Cass. XLI. 14. extr. *οὐδὲν ἐξεθύσαντο*, *nullum prodigiorum piaculis procuraverunt.* Synesius Encom. Calvit. p. 74. B. *οὓς οἱ τερατοσκόποι καὶ οἱ μάντεις ἐκθύνεται.* Junge Eustath. ad Homer. p. 1223, 51 = 1306, 19. Wess.

Ib. *ἐκθύσασθαι*] Impium scelus *expiare* non potuerunt. In eamdem sententiam dicitur *φόνου ἄγος ἐκνίψασθαι*: sed ex sanguine supplicis concepta macula nullo modo potuit elui. Qui lustravit Athenas Epimenides, *τὴν πόλιν* dicitur *ἐκθυσάμενος* Maximo Tyr. XXXVIII. 3. Significavit et *Ἐκθύσασθαι* iram Deorum *piaculis*, sive *victimis placare piacularibus*: *ἐξιλεώσασθαι, ἐκμειλίξασθαι* Suidas interpretatur. Hoc sensu positum Euripidi latet apud Clem. Alex. Strom. V. p. 688, 27. in *ἐκθησαμένοις*: cujus loco quod Grotius minus considerate scripserat *εὖ θυσαμένοις*, ne Graecum quidem in tali structura, Barnesius nobis repraesentat ut Euripideum t. II. p. 510. vs. 243. Euripidis anapaesti sic scribi poterunt emendate:

Πέμψον μὲν φῶς ψυχᾶς ἀνέρων Τοῖς βουλομένοις ἄθλους προμαθεῖν, Πόθεν ἔβλαστον· τίς ῥίζα κακῶν· Τίνα δεῖ μακάρων ἐκθυσαμένους Εὑρεῖν μόχθων ἀνάπαυλαν. Valck.

91 3. *ἐξῆγον ὡς ἀπολέοντες*] In praegressis, *ἐξῆγον ἀπολέοντες*: sequunturque duo codd. *ὡς* contemtim habentes. Sed enim voculae saepe, ubi sine detrimento reticeretur, sua vis suusque lepor est. Su-
729 perius c. 28. *διαβαίνει — ὡς ἀμήσων τὸν σῖτον.* Plato Menex. p. 240. d. *ἠγγέλλετο βασιλεὺς διανοεῖσθαι ὡς ἐπιχειρήσων πάλιν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας.* Pausan. Boeot. cap. 13. p. 737. *Λακεδαιμόνιοι — τοὺς τεθνεῶτας διενοοῦντο ὡς θάψοντες.* Wess.

3. *ἐπισπαστήρων*] *Ἐπισπαστὴρ* monente Hemsterh. ad Poll. X. 23. id proprie fuisse dicitur, *quo januam clausuri attrahebant;* hoc Odysseae Paraphrastes dixit *ἐπισπάσασθαι τὴν θύραν καὶ ἐπικλεῖσαι.* Qui Thracis ista Demosthenis Eustathius in Od. *α'*. pag. 72. varias nobis enotavit adpellationes, quibus designaretur *januae marculus;* inter illas est etiam ex Herod. *ἐπισπαστὴρ, ὃς καὶ ῥόπτρον ἐλέγετο.* Ut apud Herodotum, sic Irene dicitur *ἐχομένη τῶν ῥόπτρων τῶν θυρῶν τοῦ ἱεροῦ*, Phylarche apud Athen. XIII. p. 593. b. cum Ephesi confugisset in templum Dianae Ptolemaeus. Ubi vulgatur apud Xenoph. *Ἑλλ.* VI. 351, 29. *ἐπισπάσασα τὴν θύραν εἴχετο τοῦ ῥοπάλου,* antiquitus lectum fuisse *εἴχετο τοῦ ῥόπτρου* monstrant haec Harpocrationis: *Ῥόπτρον — Ξενοφῶν Ἑλληνικῶν ἕκτῳ*: ad Lysiam, qui testis ibid. citatur, vid. Taylor p. 103. Sed si Herodotea sunt, quae Suidas exhibet, nostris in exemplaribus voces aliquot videri deberent omissae: apud Suidam in voce *Ἐπισπαστήρων* ista leguntur absque scriptoris nomine: *εὑρὼν προσκειμένας τὰς θύρας, καὶ λαβόμενος τῶν ἐπισπαστήρων ἀπρὶξ εἴχετο.* Herodotea videbantur H. Stephano Thes. t. III. p. 920. Neque negari potest huic illa loco satis esse accommoda, si *εὑρὼν δὲ* poneretur cum viro Summo ad Pollucem cui nunc illa forsan incerti potius videbuntur imitatoris, ex hoc loco expressa. Valck.

92 2. *ἀνάγκῃ λαμφθεῖσαι ὑπὸ Κλεομένεος* etc.] Scilicet in ea expeditione, de qua c. 76. seqq. Schweig.

5. *στρατηγὸς ἀνὴρ*] Specimen abundantiae est Herodoteae, quale c. 83. *ἦλθε ἀνὴρ μάντις Κλέανδρος.* Dedi alias plura. Wess. Series forsan verborum talis concipienda, *στρατηγὸς ᾧ* (sive *τῷ*) *οὔνομα Εὐρυβάτης, ἀνὴρ πεντάεθλον ἐπασκήσας.* Si quidem de eodem homine, IX, 75. *Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον, ἄνδρα πεντάεθλον.* Schweig.

94 1. *ἀναμιμνήσκοντός τε ἀεὶ τοῦ θεράποντος* etc.] Redi ad lib. V. c. 105. Schweig.

730 2. *Ἀρταφέρνεα τὸν Ἀρταφέρνεος*] Tentavit ducis nomen Palmerius Exercit. p. 28. ob Arundelianum marmor, ΑΡΙΕΝΤΕΑ ex Seldeni scriptione ostentans. Ibi vero fractum et exesum illud erat, ductusque litterarum agnitu difficiles: unde Prideaux ad illud Chron. Marm. p. 217. *ΑΡΤΑΦΕΡΝΕΑ* fuisse, merito conjicit. Nostro saepe, Pausaniae I. 32. Cornelio Nep. in Miltiade c. 4. atque omnibus potiori Aeschyl. Pers. 21. *Artaphernes* audit. Quid Datidi rex,

nisi mandata absolveret, minatus fuerit, Plato Menex. p. 240. E. indicavit. Wess.

95 1. *Ἀλήϊον πεδίον*] Meminit Homerus, Iliad. ζ'. 200. cf. Leopardi Emend. VII. 20. Wess.

2. *ἐσβιβάσαντες ἐς τὰς νέας*] Veterum de navium Persicarum hac expeditione numero discordiam attigit Bosius ad Nepotis Miltiad. c. 4. Quod deinceps autem *παρὰ τὴν ἤπειρον ἔχον τὰς νέας*, Ἔχειν Homero idem nonnunquam ac *ἐλαύνειν*. *Νῶϊν δ' ὧδ' ἐπ' ἀριστέρ' ἔχε στρατοῦ*, Iliad. ν'. 326. ubi Eustathius. Itidem Herodotus. Wess.

96 1. *ἐπεῖχον*] Vide ad I. 80. Explicuit Eustathius *σκοπὸν εἶχον κατὰ τῆς Νάξου στρατεύεσθαι*. Geminum I. 153. *ἐπ' οὓς ἐπεῖχέ τε στρατηλατέειν αὐτός*. Mox *μεμνημένοι τῶν πρότερον* non repudio, quantumvis *τῶν προτέρων* in absurdis haud sit. Miscentur talia et variantur; veluti in Diodori XVII. 69. et Maximi Tyr. Diss. IV. 4. ubi Davisius. *Τὰ πρότερον*, quorum Naxii in memoriam redibant, V. 34. Wess.

97 2. *Ῥηναίῃ*] Verius fortasse et Ἰωνικώτερον ex codicibus *τῇ Ῥηνέῃ*. Thucydidi quidem certe, Dionysio Halic. pluribusque aliis, Holstenio ad Ethnicographi *Ῥήνη* advocatis, *Ῥήνεια*. Pausaniae itidem IV. 34. et Diodoro XII. 58. In Harpocratione ex Or. Deliaca Hyperidis *Ῥήναια*, in Excerptis vero Orationis apud Sopatrum ad Hermogenem p. 184. *Ῥήνεια* saepius. Vide Casauboni Animadv. in Athen. X. 6. et D'Orvillii Exercit. de Inscript. Deliac. in Miscell. vol. VII. p. 109. Wess.

3. *ἐν ᾗ χώρῃ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο*] In Aeschinis Socr. Axiocho p. 160. Gobryes Magus *κατὰ τὴν τοῦ Ξέρξου διάβασιν* missus dicitur in Delum, *ὅπως τηρήσειε τὴν νῆσον, ἐν ᾗ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο*. Conf.
731 Spanhem. ad Callim. H. in Del. 255. et Brisson. de Regn. Pers. II. p. 218. Secundum *Valerium* Max. I. 1. ext. 6. *Persae mille navium numero Delum compulsi templo Apollinis religiosas potius quam rapaces manus adhibuerunt.* Pietatem suam demonstrasse Datis dicitur Pausaniae X. 28. *λόγοις τε οὓς εἶπε πρὸς Δηλίους*, factisque, cum inventum in nave Phoenicia signum Apollinis Delum detulit, ut Tanagraeis, quibus fuerat subreptum, restitueretur: coll. Herod. VI. 118. Quae sequuntur Herodotea, Tzetzes adhibuit I. Chil. 863. *Δᾶτις δὲ τῷ Ἀπόλλωνι ἐνθυμίᾳ τῇ Δήλῳ Τάλαντα τριακόσια λιβανωτοῦ πρωτίστου*: et Eustath. in Dionys. 525. Unus plerumque Datis commemoratur, rarius facta ducis alterius Artaphernis mentione. Ubi in Aristidis Miltiade t. III. p. 269. Datis audit *ὁ τοῦ στρατοπέδου κύριος καὶ ἡγεμών*, Schol. Ms. *ἐπειδή*, ait, *τὸν Δᾶτιν οἶδε κύριον πάντων τῶν πραγμάτων, διὰ τοῦτο αὐτὸν μόνον ὀνομάζει.* Illic et saepius in isto praestantissimo P. Burmanni Sec. Codice alter ducum vocatur *Ἰνταφέρνης*, prout aliis etiam dicitur. Valck. Addit Wesselingius Ciceron. Verr. I. 18.

98 1. *Δῆλος ἐκινήθη — πρῶτα καὶ ὕστατα*] Thucydidis II. 8. *Ἔτι δὲ Δῆλος ἐκινήθη ὀλίγῳ πρὸ τούτων, πρότερον οὔπω σεισθεῖσα, ἀφ' οὗ Ἕλληνες μέμνηνται*: memorabilis adprime. Nam si insulam tremor *circa bellum Peloponnesiacum*, quo modo Attici scriptoris verba

accepit Seneca Q. Nat. IV. 26., agitavit, oblitus Thucydides hujus fuit motus; neque inportune propterea ejus Scholiastes, *καὶ μὴν Ἡρόδοτος λέγει, ὅτι ἐκινήθη ἐν τοῖς Μηδικοῖς.* At, non recordatum fuisse, habet oblivionis et oscitantiae non laudabile crimen, a quo tum immunis Herodotus non erit ipsemet. Asseverat *ad suam usque aetatem Delum πρῶτα καὶ ὕστατα* tremuisse: quae si paullo ante Peloponnesiacum quassata motu fuit, utique secunda vice ipso vivo et superstite contremuit: prorogavit enim aevum in illud usque Graecorum bellum, memoratis etiam nonnullis VII. 137. 133. atque alibi, quae ejus tempora testantur. Quod tandem ergo pacto πρῶτα *καὶ ὕστατα ad ipsius aetatem usque?* Equidem utrumque auctorem in concordiam vocare, quam supinitatis convictos relinquere, malim, Thucydidisque *ὀλίγῳ πρότερον* laxius sumere atque ad hunc Deli tremorem adplicare, tantoque cupidius, quod et ille Nostri ex-
732 emplo in rerum futurarum prodigiis insulae motum censitum fuisse prodidit. Qui alia optant, Wasse ad Thucydid. consulent. Wess.

Ib. *Δῆλος ἐκινήθη* etc.] Quod additur, *ὡς λέγουσι Δήλιοι*, monstrat, ut puto, motum istum, quem tum sensisse videbantur Delii, rem Graecis passim ignotam fuisse, vel dubitanter receptam. Huic certe Deliorum narrationi fidem non adhibuit Thucydides; qui, paulo ante bellum Peloponnesiacum, atque adeo septuaginta circiter annis post, quam haec evenerunt Herodoto narrata, immotam ante Delum scribit prima vice *κινηθῆναι* II. 8. Historici utriusque loca compararunt Wasse, Spanhem. [ad Callim. H. in Del. 11.] et Gronov., et Herodoti meminit Schol. Thucyd. Quo tempore terram movisse secundum Thucydid. senserunt Delii, vixit quidem Herodotus, sed haec jam olim scripto consignata dudum ante videtur in vulgus emisisse; ut adeo Delus ipsi dici potuerit, si vera narrabant Delii, tum temporis *πρῶτα καὶ ὕστατα μέχρι ἐμεῦ σεισθεῖσα*: sic legit etiam ista Valla. Valck.

3. *καὶ Ἀρτοξέρξεω*] S. *Ἀρταξέρξεω* auctoritatem a Thucydide, Diodoro, Cornelio Nepote, Stephano Byz. in *Ἀρταῖα* aliisque aufert. Enimvero Herodotus vulgatum probavit VII. 106. et 151. et una cum eo Ctesias et Plutarchus. Sunt in Persicis nominibus plurima, quorum initium ΑΡΤΑ, sunt quoque *Artobazanes*, *Artochines* etc. Wess.

4. *καὶ ἐν χρησμῷ ἦν* etc.] A Gronovii judicio non dissiderem, si aliis etiam in codicibus omitterentur oraculi versus, quaeque versum antecedunt proxima: sed quod addit vir egregius, *non magis Herodoto fuisse caussam adscribendi oraculi, quam fuit Thucydidi*, id vero miraturos scio, qui utrumque bene noverint. Oracula, portenta, somnia, et similia credulorum ludibria, Thucydides historiae gravitate censuit indigna; Herodotus ista talia non libenter tantum commemorat, sed ita, ut vix notam effugere possit hominis superstitiosi. Quantum hac etiam in parte distent isti duo, vel hic locus esse queat documento: terrae motus Herodoto prodigium esse videbatur, quo mala ventura Deus portenderet; secundum
733 Thucyd. talis persuasio vulgi animos occupaverit, *ἐλέγετο καὶ ἐδό-*

καὶ ἐπὶ τοῖς μέλλουσι γενήσεσθαι σημῆναι. Sed legat quis Herodot. VII. 57. VIII. 37. 65. 77. IX. 64. et 99. tum Thucydid. II. 17. VI. 70. VII. 79. et in his ingeniorum animadvertet differentiam. Semel tamen Thucydides, II. 54., praedictionem memorat Athenis celebratam: *Ἥξει Δωριακὸς πόλεμος, καὶ λοιμὸς ἅμ' αὐτῷ*: et evaluisse tandem scribit, ut *λοιμὸς* non *λιμὸς* antiqua vocis scriptura crederetur, *ἢν δέ γε, οἶμαι,* inquit, *ποτὲ ἄλλος πόλεμος καταλάβῃ Δωρικὸς τοῦδε ὕστερον, καὶ ξυμβῇ γενέσθαι λιμὸν, κατὰ τὸ εἰκὸς οὕτως ᾄσονται.* Hinc etiam constare poterit, quid de talibus senserit Thucydides, et quantum hujus cauta perspicacitas Herodoti praestet superstitiosae credulitati. VALCK.

5. *Δαρεῖος, ἑρξείης*] Occupantur eruditissimi viri in his examinandis Bochartus, Hyde, Burtonus, et Relandus in primis, Dissert. de Vet. Ling. Persica sect. 23. 24. 61.[g] Res est obscura, et in penuria priscae Persarum dialecti inplicata. Advertit tamen animum meum *Ἑρξίης* S., cui facile primas tribuo ob haec veteris poëtae apud Hephaestion. Enchirid. p. 19. *Ἑρξίῃ πῇ δῆτ' ἄνολβος ἀθροΐζεται στρατός.* Quae quidem Simonidis si sint, (Uptoni ea conjectura,) pondus addent explicationi, tangentque Darii hanc in Graecos expeditionem: sententia namque, *Dario sane infelices comparantur copiae.* Haec vir doctus ad Dionysium de Struct. Oration. sect. 3. p. 23. WESS. Adscribam verba Etymologici ms. Vossiani in bibliotheca Leidensi: *Ἐρξίας ὄνομα· ἐρξίη πῇ δ' αὐτ' ἄνολβος ἀθροΐζεται στρατός. παρὰ τὸ ῥέζω ῥέξω ῥεξίας, καὶ ὑπερθέσει ἐρξίας, ὁ πρακτικός.*

100 3. *ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα*] Indocti lectoris supplementum videtur, quod codices praebent Vallae et S. *ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν, καὶ ἐλθεῖν ἐς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης.* Verbum enim Noster posuisset adcommodatius, qualia nonnunquam subjiciuntur phrasi *ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν*: vid. quae Taylor adscripsit ad Lysiae p. 48, 49. Herodoteum, quod vulgatur, satis ista commendarent etiam sola VIII. 50., *αὐτέων ἐκλελοιπότων ἐς Πελοπόννησον*: alia praeterea dedit Abresch. aptissima Diluc. Thuc. p. 493. Illuc *urbe derelicta fugere* voluc-
734 runt, ubi Persicae classi non patebat accessus. Fuerunt ab antiquissimis temporibus infames *Εὐβοίας ἄκραι. Euboicae cautes, ultorque Caphareus,* Virg. Aen. XI. 260. In Schol. ad Eurip. Orest. 432. Nauplius *φρυκτωρίας ἧψε περὶ τὰς ἀκτὰς τῆς Εὐβοίας*: frequens haeret illic etiam menda: scribendum *ἄκρας*. *Εὐβοίας ἄκραι* Sophocli memorantur Trach. 801. Ut hic Herod. meminit et *τῶν ἄκρων τῶν Εὐβοϊκῶν*, VII. 192. Dion Chrys. in Euboica p. 99. D. *ὅταν οὕτω πιεσθῇ τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίας ὑπὸ τῶν νεφῶν*: orationis initio, *μόλις*, ait, *διεσώθημεν πρὸς τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας*: sic proximum vocabant scopulosum mare. Ibid. p. 100. A. *ἄγρια καὶ σκληρὰ τῆς νήσου τὰ πρὸς τὸ πέλαγος· καὶ ταῦτ' εἶπεν ἐστὶ τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας λεγόμενα*: scil. Herodoto VIII. 13. aliisque. Philostr. in Heroicis p. 716., *τὸ λεγόμενον πῦρ ὑπὸ Ναυπλίου περὶ κοίλην Εὔβοιαν ἐπὶ τοὺς Ἀχαιοὺς ἀρθῆναι.* Livius XXXI. 47. *Est,* ait, *sinus Euboicus, quem Coela*

g Adde Anquetil, Comment. Acad. Inscript. t. XXXI. p. 365. SCHWEIG.

vocant, suspectus nautis: prostat ibi docta Dukeri nota. Sunt itaque eadem propemodum *τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας* et *τὰ ἄκρα.* Cur sic dicantur, ex his Polyaeni p. 300., *εἰ δὲ ἡ θάλασσα κοίλη γένοιτο,* similibusque et hodiedum usitatis licet aestimare. VALCK.

4. *τὰ πρῶτα*] Ionicis Atticisque tritissima locutio. Euripid. Med. 917. *Οἶμαι γὰρ ὑμᾶς τῆσδε γῆς Κορινθίας Τὰ πρῶτ' ἔσεσθαι:* et Orest. 1252. *τὰ πρῶτα κατὰ Πελασγὸν ἕδος Ἀργείων.* Dio Cass. lib. XXXVI. p. 16. c. *ὅτι τά τε πρῶτα τῆς βουλῆς ἦν.* Synesius Dion. p. 35. B. *Εὔδοξον ἄνδρα τὰ πρῶτα τῶν Ἀριστοτέλους ὁμιλητῶν.* Non adcumulo plura. Vide Hemsterhusium ad Luciani Tim. c. 35. WESS.

101 1. *κατὰ τέμενος*] Articulus saltem requireretur *κατὰ τὸ τέμενος*: sic vicinum Apollinis templum fuisset designatum. Sed Herodotum scripsisse suspicor *κατὰ Ταμύνας.* Strabonem sequutus Harpocrat. in voc. *Ταμύναι: πόλις ἐστὶν ἐν Εὐβοίᾳ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἐρετριέων αἱ Ταμύναι.* vid. Holsten. ad Steph. Byz. In urbis nomine scribendo Demosthenes et Aeschines sibi constant: *ἐν Ταμύναις* et *εἰς Ταμύνας* legitur apud Dem. contr. Mid. p. 364, 301. contra Boeot. p. 578. 20. Aesch. contr. Ctes. pag. 66, 5, 14. qui in Or. de falsa legat. p. 50, 40. *τὴν ἐν Ταμύναις μάχην* memorat, laudemque sibi reportatam; quo spectat Philostr. p. 508. VALCK.

735 3. *Εὔφορβος*] Eretriae proditores Euphorbus et Philagrus sunt in Plut. de Garrul. p. 510. B., et Pausania VII. 10., ubi in Graecis *Φίλαβρος Κυνέου*, in Latinis melius. Strabonem memoria fefellit, quando lib. X. p. 687 = 448. a. de Eretria, *τὴν πόλιν,* ait, *κατέσκαψαν Πέρσαι, σαγηνεύσαντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς ἀνθρώπους τῷ πλήθει.* Nihil hic talis modi. Platonis in Menex. p. 240. verba in doctissimi scriptoris haerebant recordatione. Vide Valckenarium ad III. 149. WESS. *Φίλαγρος* Pausaniae reddendum docuit etiam Valckenaerius, ad Strabonis *σαγηνευθῆναι* addens, „*Nullam* Herodo„tum tamen *istius rei fecisse mentionem* monuerat jam Petavius in „Juliani p. 79. A."

102 1. *κατέργοντές*] Vallae Latina, *magnam partem vastaverunt*, *κατεργάζοντες* trium codicum explicant, ad rem bene, modo isti formae ea inesset notio. Taliter *κατεργάζεσθαι* in Musis atque apud alios frequens. Fieri fortasse potuit, idem ut significatus illi participio adhaeserit: alioqui *κατέργοντες* valere oportebit, non, quae Gronovii versio, *se coërcentes,* sed Athenienses *in angustias cogentes et concludentes*, veluti V. 63. [h] Vastitatem agrorum, a Persis tum effectam, Plutarch. Aristid. p. 321. A. indicat. WESS.

2. *ὁ Μαραθὼν*] *Διγενὴς ἡ λέξις, ὁ καὶ ἡ Μαραθὼν,* monitore Eustath. ad Odyss. p. 1568, 44.; Ionum ore *ἡ Μαραθὼν,* ni fallit Thom. Magister: fallere autem H. Stephanus App. de Dialect. p. 157. decernit, Grammatico Herodotum I. 62. et hoc ipsum aliaque ex c. 107. objiciens. Sed enim *ἡ Μαραθὼν* hic in schedis: neque latet, quantum sibi amanuenses in mutanda Scriptoris dialecto in-

h Sic quidem et Thucydid. VI. 6. *κατεῖργον αὐτοὺς τῷ πολέμῳ καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν.* SCHWEIG.

dulserint. Adde Porphyrium Q. Homer. VIII., τὴν Μαραθῶνα Ἴωσι vindicare, et eruditos ThomaeM. interpretes. Wess.

103 1. *Μιλτιάδης, τοῦ τὸν πατέρα* etc.] Conf. cap. 39—41. hujus Musae. Schweig.

5. *διὰ Κοίλης*] Atticae *Κοίλη* e Marcellino scriptisque marmoribus nota, haud longe Ceramico aberat. Unde Aelian. Nat. Anim.
736 XII. 40. *Μιλτιάδης δὲ τὰς ἵππους τὰς τρεῖς Ὀλύμπια ἀνελομένας ἔθαψεν ἐν Κεραμεικῷ· καὶ Εὐαγόρας ὁ Λάκων.* Quae cuncta hinc derivata cum sint, bene Perizonius ad Aeliani Var. IX. 32. τρεῖς Ὀλυμπιάδας reposuit, alioqui τρὶς Ὀλύμπια, cum Gesnero, qui de equabus hujusmodi erudite in Columellam de Re Rust. III. 9. Wess.

Ib. Fuit sepulcrale Cimonis monumentum prope urbem ἐν Κοίλῃ, atque adeo ultra viam, quae vocabatur ἡ διὰ Κοίλης ὁδός. Marcellin. in vita Thucyd. p. 3, 25. πρὸς ταῖς Μελιτίσι πύλαις καλουμέναις ἐστὶν ἐν Κοίλῃ τὰ καλούμενα Κιμώνεια μνήματα. Huic vitae subjectus scriptor incertus, a praecedentium auctore diversissimus, (cujus incipiunt observata p. 7. 46. [ed. Dukeri] ab Ἰστέον) p. 9, 23., ἐστι δὲ αὐτοῦ τάφος πλησίον τῶν πυλῶν ἐν χωρίῳ τῆς Ἀττικῆς ὃ Κοίλη καλεῖται. conf. tertius vitae Thuc. scriptor p. 12, 12. Praeter Archinum, Meursio memoratum de Pop. Att. in Κοίλη, qui ἐκ Κοίλης censerentur cives innotuerunt Attici Chaeredemus Εὐαγγέλου, Phidon., et Leptines ex Schol. in Aristoph. Av. 1128., Isocrate p. 375. D. Demosth. p. 397, 104. Valck.

7. *πρεσβύτερος τῶν παίδων τῷ Κίμωνι*] Consimili structura εἷς μὲν δὴ τῶν ποταμῶν τοῖσι Σκύθῃσι IV. 51. et IX. 107. καὶ ἠγάγετο ἐς ἑωυτοῦ Δαρείῳ τὴν γυναῖκα, *filii Darii uxorem.* Error Thomae Mag., παρὰ τῷ πάτρῳ explicantis ἤγουν τῷ πάππῳ, reprehensus merito fuit a Leopardo Emend. VII. 20. et Rutgersio Var. Lect. I. p. 33. Wess. At sicut IX. 107. dativus Δαρείῳ non a substantivo γυναῖκα, sed a verbo ἠγάγετο regitur; sic IV. 51. dativus τοῖσι Σκύθῃσι pendet a sequente verbo ἐστὶ, et h. l. dativus τῷ Κίμωνι a verbo ἦν pendet: qua structura in Graeco sermone nihil usitatius. Schweig.

Ib. *παρὰ τῷ πάτρῳ Μιλτ.*] Recte Eustath. in Il. β΄. pag. 239, 16., ὡς παρ᾿ Ἡροδότῳ Πάτρως ὁ ἀπὸ πατρικοῦ ἀδελφοῦ θεῖος, οὕτω νῦν (Il. β΄. 661.) ὁ ἀπὸ ματρικοῦ, Μήτρως. Hac etiam in voce sibi constat Herodotus II. 133. IV. 76. VIII. 10. In his nostris errasse Thomam Magist. J. Rutgers. ostendit Var. Lect. p. 33. Valck.

104 2. *μιν οἱ ἐχθροὶ,*] μιν in μὲν docti viri suspicione conversum memini, quoniam αὐτὸν ἀγαγόντες consequitur. Ejicerem ego po-
737 sterius potius fide librorum, si quae rei necessitas; qualis in Herodotea redundantia et aliorum nulla. Confer Diodoro adposita I. 97. IV. 39. Wess.

105 1. *Φειδιππίδην*] Corn. Nepos expressit, *Philippidemque cursorem ejus generis, qui hemerodromi vocantur;* ubi in cursoris, prorsus uti hic, nomine libri non conspirant, *Phidippidem* dantes. In Polluce III. 148. Φιλιππίδης ἡμεροδρόμος, hinc, opinor, acceptus: eadem Luciani scriptura t. I. 727., Plut. Malign. p. 862. A.,

Pausan. I. 28., Libanii t. I. p. 138., Plinii Hist. N. VII. 20., Solini Polyh. c. 1. Non me clam est, Salmasium Palmeriumque *Φειδιππίδην* ubique praeferre ob Herodoti exemplum; at dubium illud est. Retinebo tamen, valde metuens de explorata scriptionis ejus veritate, *Φειδιππίδην*. Hemerodromos, *οὐ χρωμένους ὑποδήμασι ἐν ταῖς ὁδοῖς*, Musonius *ἀνυποδησίαν* collaudans in Stob. Serm. I. p. 18., testimonio esse voluit: plura de iisdem et elegantia vetus scriptor in Steph. Sched. VI. 2. WESS.

3. *Ἀθηναίοισι κελεῦσαι ἀπαγγεῖλαι*] Eadem hinc de Pane narrat Pausan. I. p. 68., similia Suidas in *Ἱππίας*. Huic, a Miltiade forsan excogitatae, fraudi similem commentus est Pericles, narratam Frontino Stratag. I. xi, 10. Et summi duces Archidamus, Agesilaus, Epaminondas, plebis superstitione scienter leguntur usi. Tegeatis non minus quam Atheniensibus istam Panis adparitionem visam fuisse veram ex Pausaniae constat Arcad. p. 710. In Schol. msto ad Aristidis Panathen. Philippidae, seu Phidippidae, dixisse fertur Pan: *ὅτι τῇ μάχῃ παρέσομαι· εἶπε δὲ Ἀθηναίοις τιμᾶν με.* Huic quoque divino jussui libenter Athenienses rebus compositis obsecundasse docet Herod. *ἱδρύσαντο ὑπὸ τῇ ἀκροπόλι Πανὸς ἱρόν.* Testis est et Pan ipse Lucianeus Dial. Deor. XXII. 3. *Ἀθηναίοισι συμμαχήσας οὕτως ἠρίστευσα ἐν Μαραθῶνι, ὥστε καὶ ἀριστεῖον ᾑρέθη μοι τὸ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει σπήλαιον.* Panis *αὔλιον* et *τὸ τοῦ Πανὸς* dixit Aristoph. Lys. 722. et 910. Alia dedit Meurs. Athen. Att. II. c. 8. In Schol. ed. ad Aristid. t. II. p. 172., Pani dicuntur *βωμὸν ἱδρύσασθαι* et *θυσίας ἐπιτελέσαι.* Herodotea, *καὶ λαμπάδι ἱλάσκονται*, Meursius attigit in Gr. Feriata voc. *Λαμπάς*. VALCK.

106 1. *δευτεραῖος ἐκ τοῦ Ἀθ. ἄστεος*] Obscura de Phidippide Plu-
738 tarchi insectatio est, injusta tamen. Spatium ab illo cursore, absolutum biduo, stadiis MCCXL finiit Solinus et magnus ejus interpres p. 33.; Plinius vero MCXL. Hist. Nat. VII. 20. ubi docte Harduinus. WESS.

Ib. *δευτεραῖος — ἦν ἐν Σπάρτῃ*] Plusquam mille ducenta stadia biduo confecisse Salmas. monuit ad Solin. p. 45. Miror quod scribit Plutarch. de Herod. Malign. p. 862., Phidippidem *παρακαλοῦντα Λακεδαιμονίους ἐπὶ τὴν μάχην ἐκ τῆς μάχης γεγενημένον.* Ante pugnam Marathoniam Spartam missus, victoriae reportatae nuncius Athenas venit, Luciano teste t. I. p. 727. *Λέγεται ἀπὸ Μαραθῶνος ἀγγέλλων τὴν νίκην εἰπεῖν πρὸς τοὺς ἄρχοντας, — Χαίρετε, νικῶμεν, καὶ τοῦτο εἰπὼν συναποθανεῖν τῇ ἀγγελίᾳ, καὶ τῷ χαίρειν συνεκπνεῦσαι*: ubi forte scribi praestiterit *ἐναποθανεῖν τῇ ἀγγελίᾳ*. In Scholiis ineditis ad Aristidis Panathen. vatis jussu Plataeis missus ad ignem sacrum Delphis petendum *ἀπῆλθεν εἰς Δελφούς, καὶ ἦλθεν αὐθημερὸν χιλίους σταδίους ποιήσας· καὶ ἐλθὼν ἐς Πλαταιάς, καὶ ῥίψας ἐν μέσῳ τὸ πῦρ ἐτελεύτησε, μὴ ἐνεγκὼν τὸν κάματον.* VALCK. Pertinet haec historia ad Euchidam Plutarcho celebratum vit. Aristid. p. 331. D.

5. *ἱσταμένου*] Sermonis indolem hoc postulare Gronovius agnovit. Bene V. et Plutarchus, in cujus Glor. Athen. p. 349. E. *ἕκτῃ μὲν ἱσταμένῃ Βοηδρομιῶνος* simili peccato. Superius c. 57. *καὶ ἑβδό-*

μας ἱσταμένου τοῦ μηνός. Plutarch. Sympos. VIII. p. 717. B. *τῇ ἕκτῃ τοῦ Θαργηλιῶνος ἱσταμένου.* In talibus enimvero pauca abunde sunt. Hic criminosa Plutarchi accusatio Malign. p. 861. F. Herodoteum asperrime stringens, examen meretur. Negat *τῆς πανσελήνου* religione Spartanos ab expeditionibus abstinuisse; audacter ea in re Pausaniae, Luciano, si tamen is auctor *Ἀστρολογίης*, c. 25., scriptori *περὶ Ποταμῶν*, cui Plutarchi nomen imponitur, Hermogeni, et quos plures Meursius Miscell. Lacon. II. 9. adpellavit, obnixus. Ad hoc, partae victoriae Marathoniae diem sextum fuisse Boëdromionis, in perpetuum ejus monumentum ad posteros sacratum: quod, ne vacillantem putes, ter insinuat, etiam in Camilli Vit. p. 138. A. Falsum propterea largitur Herodotum, alios turpiter circumscribere, coelum ipsum, dierum rationem, omnes res confundere. Gravis pro-
739 fecto accusatio; sed in insectatoris reditura (siculi prudenter Camerarius Prooem. in Herodot. p. 715. ed. Gronov.) caput. Nam de lege, (verba eruditi ejus viri sunt) deque praelii die, sua fide adfirmante utroque, venia, opinor, dabitur ei, qui fidem Herodoti, proxime ad Marathonii certaminis aetatem pertinentis, atque ex illis, qui conflictui adfuerunt, haud pauca edocti, pluris sibi faciendam quam Plutarchi putaverit. At sextus tamen Boëdromionis dies solemnis illi victoriae Athenis? Esto. Quid enim, si mense, cujus nomen Herodotus pressit, Metagitnione, quo Spartae Carnia celebrabantur, pugna in campo Marathonio fuerit pugnata? Carnia sane, pariterque luna, nondum pleno orbe fulgens, ne abitum Lacedaemonii maturarent, inpedimento erant, uti VII. 206. Ita praelium festo illo die, quod accusator non diffitetur, fuit prius, relato deinde in sextum Boëdromionis. Haec et plura pro Herodoto Freretus, Comment. Acad. Inscript. t. XVIII. p. 138. ed. Paris. Dici speciose poterit, Carniorum nullam hic mentionem. Servemus ergo mensem Boëdromionem, et pugnam in XVI. ejus diem conferamus. Nam Spartani nono mensis die ad belli consortionem invitati, post plenilunium confecto tridui itinere, Persis tantum quod profligatis, Athenas advolarunt. Sit, inquam, certamini dies XVI. Boëdromionis, potuit victoriae memoria anteverti, et sexto die sacrari, quod Mysteriorum sollemnia extremo eodem mense sanctissima essent, aut alia de caussa. Neque insolens et praeter usum, ut victoriae sollemnis pompa alio celebraretur tempore, quam reportata ipsa fuerat. Persas Graeci ad Plataeas quarto Boëdromionis straverunt; Eleutheria tamen, recordationi ejus rei dicata, die XIV. Maemacterionis peragebantur, Plut. Aristid. p. 332. A. Qua in opinatione de consensu Corsini Fastor. Attic. Diss. IV. p. 184. gaudeo. Alia Dodwellus de Cyclis Diss. VIII. p. 330. Utram autem cunque in re adeo remota adoptemus defensionem, Plutarchus caussa cadet. WESS.

107 1. *ἐν τῷ ὕπνῳ*] Quibus supervacuae hae voces, arbitrium illis relinquo. Adduntur infra c. 118. et 131. etiam III. 30. et 65., absunt VII. 12. De hujuscemodi *per quietem visis* Jocasta callide, *Πολλοὶ*
740 *γὰρ ἤδη κἀν ὀνείρασι βροτῶν Μητρὶ ξυνευνάσθησαν· ἀλλὰ ταῦθ' ὅτῳ Παρ' οὐδέν ἐστι, ῥᾷστα τὸν βίον φέρει*, in Soph. Oed. Tyr.

1000., quo et Burmannus usus ad Suetonii Caesar. c. 7. Eum Casaubonumque vide. WESS.

4. *πταρεῖν τε καὶ βῆξαι μεζόνως*] Non sane miror, si istud quoque sternutamentum adparuerit ominosum Herodoto, *εἰπόντι ὡς Ἱππίας — ἔπταρε καὶ ἔβηξε μεῖζον τοῦ συνήθους*, juxta Eustathium in Od. ρ΄. p. 647. Ne Xenophon quidem *πταρμὸν* memorare dedignatus in historia, *Κυρ. Ἀναβ.* III. p. 178, 15., ne mali militibus videretur ominis sternutamentum, ut *οἰωνὸν τοῦ Διὸς τοῦ σωτῆρος* accipiendum persuasit. Insaniam popularem ridendo feliciter confutavit Timotheus apud Polyaen. III. 10, 2. vid. Davis. in Ciceron. de Div. II. 40. VALCK.

Ib. Hippiae *πταρμὸν* et dentem excussum exscripsit in Suidae *Ἱππίας* Aelianus aut Scriptorum alius quis. WESS.

108 3. Quae dixisse narrantur Plataeënsibus Lacedaemonii, Herodoti praesertim ea de re judicium, non miror invidiosa Spartanisque injuria visa Plutarcho, qui t. II. p. 861. D. E. *Οὐκοῦν*, inquit, *εἰ μὴ κακοήθης Ἡρόδοτος, ἐπίβουλοι μὲν καὶ κακοήθεις Λακεδαιμόνιοι, ἀναίσθητοι δὲ Ἀθηναῖοι παρακρουσθέντες, Πλαταιεῖς δὲ οὐ κατ᾽ εὔνοιαν οὐδὲ τιμὴν, ἀλλὰ πολέμου πρόφασις, εἰς μέσον ἐῤῥίφησαν.* Quid mirum inter aemulos, et suis quemque commodis invigilantes? Herodotea Spartanorum ingenio atque institutis minime disconveniunt. VALCK.

Ib. *ἑκαστέρω*] Suum scriptori rediit. *Ἑκατέρω* alienum erat, corrigendumque ex Foesii (Oecon. Hippocr. p. 184.) doctrina. Herodoti sunt III. 101. *οὗτοι μὲν τῶν Ἰνδῶν ἑκαστέρω τῶν Περσέων οἰκείουσι.* Hesychius: *Ἑκαστέρω, ποῤῥωτέρω.* Saepe Apollon. Rhod. IV. 90. etc. Mox *ψυχρὴ ἐπικουρίη* uti *νίκη ψυχρὴ* IX. 49., et *ἐλπὶς ψυχρὰ* Euripid. Iph. Aul. 1014., et Josephi Bel. Jud. I. 18, 3. WESS.

4. *συμβουλεύομεν δὲ ὑμῖν δοῦναι ὑμέας* etc.] Res testificatione Thucydidis III. 55. extra dubii periculum, non insectationis Plutarchi, malignitatis hîc manifesta cubilia detegentis. Spartani-ne Plataeensibus *οὐ κατὰ εὐνοίην*, ut Atheniensibus se jungerent, suaserint; an hos bello Boeotico, Plataeensium caussa, expositos voluerint; dictu quidem nunc difficile. Cognitissimi tamen Athenis tota-
741 que Graecia *Σπάρτης ἔνοικοι, δόλια βουλευτήρια*, Euripid. Andromach. 446. WESS.

6. *ἠπίστησαν*] Qui hic scribendum credidit *οὐκ ἠπείστησαν*, non recordabatur quod saepe legerat apud Sophoclem, *ἀπιστῆσαι* positum pro *ἀπειθῆσαι*. Saepius id ipsum legeremus apud veteres, si per correctores licuisset. Qui vulgo *ἀπειθὴς*, illis etiam *ἄπιστος* dicebatur: *ἀπιστεῖν* idem erat ac *ἀπειθεῖν*, vel *εἶναι ἀπειθῆ*. Zonaras in Lexico Ms. *Ἄπιστος λέγεται καὶ ὁ μὴ πειθόμενος, ὡς φησὶ Πλάτων· καὶ Ξενοφῶν Κύρου παιδείας ά* (p. 4, 14. p. 26, 11.) *Εὐπιστοτάτους, (τοὺς) εὐπειθεστάτους ἢ μάλιστα πειθομένους.* Luculentus testis est Harpocration, *Ἀπιστεῖν, ἀντὶ τοῦ ἀπειθεῖν*, dixisse scribens Antiphontem et Isocratem: *Ἀπιστίαν, τὴν ἀπείθειαν*, Demosthenem (p. 70, 43. p. 71, 53.) aliosque plures. Antiphontis oratio citata periit: in Isocratis vulgatur ad Philippum Epist. p. 409. A.

εἰ μὲν ἐπείσθης — εἰ δ' ἠπείθησας: reponendum *ἠπίστησας* ex Harpocr. Conf. Hesych. in *Ἠπίστησεν*. Inter Leunclavium et H. Steph. motam litem componere conatus Hutchinson ad Xenoph. *Κυρ. Παιδ.* p. 114. Sophoclis excitat loca, quibus nixus Stephano suffragatur: sed Sophoclea debet ille Aem. Porto, qui collegerat illa initio notarum in Xenoph. Ad Hesych. in *Ἀπιστεῖ* et in *Ἄπιστος* errat Kuster: recte judicat Abresch. conf. Porti Lex. Ion. in *Ἄκριτος*, et Hemsterhusius ad Lucian. p. 197. Valck.

9. De Hysiis ante disputatum V. 74. Wess.

109 1. *ὀλίγους γὰρ εἶναι, στρατιῇ — συμβαλέειν*] Intellige *ὡς* vel *ὥστε συμβαλέειν*. Schweig. Conf. Matthiae Gr. gr. 448. b.

2. *ὁ τῷ κυάμῳ λαχὼν Ἀθ. πολεμαρχέειν*] Athenis *κυάμοισι τὰς ἀρχὰς αἱρέεσθαι* legitimum facit Pythagoras in Luciani Vitar. Auct. c. 6., et plures a Davisio nominati ad Max. Tyr. Diss. XXII. p. 582. Meursius, autem primum omnium Polemarchum Callimachum hunc creans, Att. Lect. II. 14., in fraudem Simsonium induit Chron. A. M. 3514., deceptum Pausaniae verbis I. 15., ubi Kuhnius melius. Wess.

Ib. *ἦν δὲ τότε πολέμαρχος Καλλίμ.*] Incogitanter Meursio Callimachus iste dicitur Athenis *primus* polemarchi munus obiisse, Att. Lect. II. c. 14. Meursium sequitur Kuhnius ad Poll. VIII. 92. Ut
742 primus forte Polemarchorum Callimachus decem ducibus hoc tempore fuerit adjunctus undecimus, qui in acie honoratiorem ex lege locum teneret, (a qua suspicione non multum abfuit Perizon. ad Aeliani Var. Hist. p. 421.) certo constat non primum fuisse Callimachum apud Athenienses polemarchum. Pausaniae verba I. p. 37. quibus solis niti potuit Meursius, vel aliter accipienda sunt, vel ita leviter refingenda, ut de Callimacho scripserit, *ὃς, Ἀθηναίοις πολεμαρχῶν*, (vid. Herodiani Philetaer. a Piersono vulgatus p. 441.) *ἤρξατο* nempe *μάχεσθαι*, vel *τῆς μάχης*. Apud Herod. c. 111. *τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρεος ἡγέετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος*: de eodem Polemo Soph. p. 3. *ἐξῆρχε γὰρ, κἂν τοῖς πρώτοις ἔταττεν αὐτὸν ἡ πολεμαρχία.* Nobile votum, quo Dianae *τῇ Ἀργοτέρᾳ* ante pugnam Marathoniam se obstrinxerunt Athenienses, fecisse dicitur Callimachus polemarchus in Schol. ad Aristoph. Eq. 657. Recte Meurs. observat, Athen. Att. II. 5., eadem sacra postea quotannis fecisse Dianae polemarchum, *quia primus olim Callimachus polemarchus ita instituit.* Nollem eadem pag. scripsisset vir egregius, *votum illud, Dianae factum, ante Xenophontem Herodotum quoque retulisse lib. VI.; quem malignitatis accusat eo nomine Plutarchus.* Apud Plutarch. t. II. p. 862. B. pro *φησὶ* scribendum *φασὶ*, nam votum nusquam memorat neque sacri solennis originem Herodotus, atque idcirco Plutarcho accusatur negligentiae l. c. *ἐσπουδακὼς περὶ τὰς Ἀθήνας διαφερόντως, οὐδὲ τὴν πρὸς Ἄγρας πομπὴν ἱστόρηκας, ἣ πέμπουσιν ἔτι νῦν τῇ Ἑκάτῃ χαριστήρια τῆς νίκης ἑορτάζοντες*: in var. lect. *πρὸς Ἀργοτέραν* legitur; nisi sit ex codicibus, alterum non mutarem, inprimis cum sequatur *τῇ Ἑκάτῃ*. Scripserat-ne forsan *τῇ ἕκτῃ Θαργηλιῶνος*? Isthoc die quotannis Athenienses *τῇ Ἀγροτέρᾳ ἀποθύουσι τὰς χιμαίρας* juxta Aelian. Var. Hist. II. 25. Qui hujus sacri memi-

nerunt viri docti, caute abstinuerunt loco Xenoph. Ἑλλ. IV. p. 302, 17. VALCK.

4. ἐς κίνδυνον ἥκουσι μέγιστον] Scribi potuit: νῦν γὰρ δὴ ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, ἐς κινδύνων ἥκουσι μέγιστον: ut forte legit Valla. Herodoteo, ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, idem significat hoc Demosth. p. 204. ἀφ' οὗ γέγονεν ἡ πόλις: et Lysiae p. 115. ἐξ ὅσου Ἀθηναῖοι ἀείμνηστοι εἰσίν. Deinceps, ταῦτα ὦν πάντα, ait, ἐς σὲ
743 νῦν τείνει: sicut Eurip. Phoen. 438. Ἀλλ' εἰς σὲ τείνει τῶνδε διάλυσις κακῶν. Paene ultima Miltiadis, ἢν δὲ τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβουλὴν ἕλῃ, satis adparet quid sibi velint: una tamen adjecta litera, una ablata, clariora evaderent: τὴν δὲ (nempe γνώμην) τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἢν ἕλῃ. Sed eleganter corrigit Reiskius, ἢν δὲ τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἔχῃ· vertitque *si vero iis adhaerescas qui student conflictum impedire.* τῆς αὐτοῦ γνώμης ἐχόμενος dicitur Thrasybulus Thucydidi VIII. 81. De Callimacho polemarcho Polemon p. 16. τῶν ἄλλων πολεμάρχων δειλίαν ἐντιθεμένων τῷ πλήθει, ἡ τούτου ψῆφος προσγενομένη τὴν ὅλην συμβολὴν ἐποίησε. Calida saepe ducum consilia sua videtur auctoritate moderatus polemarchus; cujus tamen in bellis sequentibus Atheniensium rara fit mentio. VALCK.

4. δέδοκται] Quid ab Hippia Medisque in Athenienses *decretum* fuerit, significat. Tale δέδοκτο IX. 73. et δέδοκται sive δεδόκηται γίνεσθαι VII. 16. WESS.

6. κελευόντων συμβαλέειν] Jucundior additamento oratio, et consuetudini propior. Supra c. 106. ἦν — μηνὸς εἰνάτῃ· εἰνάτῃ δὲ etc. et IX, 11. στείχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους· ξείνους γὰρ ἐκάλεον etc. Adde III. 12. WESS.

111 1. τὸν πολέμαρχον ἔχειν κέρας τὸ δεξιόν.] Rhetor Glaucias in Plutarchi Sympos. I. 10. Aeantidis pugna Marathonia cornu dextrum Aeschyli testimonio contribuit, atque ex illis Callimachum polemarchum fuisse, quippe Aphidnaeum. Quod non quidem recusandum, modo praecipua ratio Callimachi, tanquam polemarchi, ducatur. Rex olim in cornu dextro imperabat, teste Euripide Supplic. 657. Mutata reipublicae forma polemarcho honor iste cessit. De serie tribuum, et quo se ordine exceperint, ampla disquisitio Corsini Fast. Att. Diss. III. p. 119. et praecipue Diss. IV. WESS. Conf. Taylor. Lect. Lys. cap. 3. p. 235. seq. ed. Reisk. SCHWEIG.

112 1. διετέτακτο] Vid. Matthiae Gr. gr. 296. fin.

Ib. ἦσαν δὲ] Vid. Matthiae Gr. gr. 304.

2. Si narranti Pausaniae veritas constat, diu ante Athenienses δρόμῳ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐχρῶντο Messenii, IV. 8. Prisci certe Graeci non ita, Poëta Iliad. γ'. 8. indice. WESS.

744 4. πρῶτοί τε ἀνέσχοντο] Ubi Miltiades Aristides t. III. p. 283. ἰδιώτας ἐξαγαγὼν, ὡς εἰπεῖν, ἐπανήγαγε νικηφόρους: Schol. in codice Burm. Ἰδιώτας λέγει οὐ τῶν πολεμικῶν, ἀλλὰ νίκης — ἢ — οὐ μάχης ἀπείρους, ἀλλὰ τοιαύτης Μηδικῆς νίκης. καὶ Ἡρόδοτος ἐν τῇ ς' λέγει, ὅτι τὸ (an τότε?) πρῶτον Ἕλληνες ὑπέστησαν σχῆμα θεάσασθαι Μηδικόν. vid. Maxim. Tyr. xxx. 6. Aristoph. Nub. 958. et 981. VALCK.

113 3. *πῦρ τε αἴτεον*] Scribens ista Herodotus, ut multa saepius alia Homerica, sic h. l. respexisse videtur illud Hectoris ex Iliad. ό. 718. adclamantis Trojanis, *Οἴσετε πῦρ.* SCHWEIG.

114 1. *πόνῳ*] *Πόνον*, Nostri studio, Procopius creberrime: veluti, *ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ γενόμενος*, Bel. Pers. II. 25. Ex Sosicratis Graecis Rutilius Lupus de Figur. Sent. p. 3. *Deinde in ipso belli labore ac periculo deseruit nos Philippus.* Callimachi nomen, quod codicibus nonnullis abest, delere non sustineo, quippe orationem colorans. Ipsum autem innumeris confixum sagittis et jaculis immotum stetisse, nugantur Rhetores: *ἔμενεν ἐν τῷ τῆς στάσεως σχήματι, καὶ ἐδόκει ἑστάναι, πεσεῖν μὴ δυνάμενος*, Polemo Or. 1. p. 2. WESS.

Ib. *Κυναίγειρος*] Sic Aeschyli fratrem plerique indigetant. At *Κυνέγειρος* est (quemadmodum et schedis Med. et Paris.) poëtis. *Οὔ σε μάκαρ Κυνέγειρε, τὸν ὡς Κυνέγειρον ἔγραψε Φᾶσις*, Anthol. lib. IV. p. 453. ubi Brodaeus. Laudabilis Cynaegiri audacia a Justino lib. II. 9. Polemone Or. 1. atque aliis ita pingitur, ut supra fidem longe sit. Fluxit ex frivola Atheniensium et Sophistarum jactantia, in certamine Marathonio immanem in modum exsultante. WESS. — Conf. Jacobs ad Anal. Br. t. II. p. 200. SCHWEIG.

Ib. *Κυναίγειρος ὁ Εὐφορίωνος*] Cynaegiri militis Atheniensis rabiem, Persicam navem manu retinentis, explicatius enarrat Justinus II. 9. Callimacho quid evenisse diceretur tacet Herodotus, obortam Epizelo coecitatem tradens c. 117. Sophistarum ingeniis exercendis Callimachus praesertim et Cynaegirus praebuere materiam: duae nobis supersunt Polemonis orationes, utriusque laudes decantantis: de Callimacho non nominato vid. Aristid. Panathen. I. p. 216. Scholiastes ibi Ms. et Cynaegiri facinus enarrat, et Callimacho quid evenerit. Tres istos patriae defensores egregius memo-
745 rant Aelian. de Nat. An. VII. 38. Maximus Tyr. V, 9. *τὴν Κυναιγείρου χεῖρα, καὶ τὴν Πολυζήλου συμφορὰν, καὶ τὰ Καλλιμάχου τραύματα*: ubi docuit Davisius alibi quoque Herodoti Epizelum [c. 117.] dictum *Πολύζηλον*, et Plutarcho. Epizeli loco Stesilaum nominat cum Miltiade, Callimacho, et Cynegiro, Tzetzes Chil. I. 867. Unum de decem ducibus Stesilaum in praelio cecidisse novimus ex Herodoto; plerorumque nomina ignorantur, quorum gloriam Miltiades obscuravit, qui *δέκατος αὐτὸς στρατηγήσας, μόνος, ὡς εἰπεῖν, ὀνομάζεται, καὶ ταῦτα Ἀριστείδου τοῦ Λυσιμάχου παρόντος*, ut scribit Aristid. t. III. p. 286. Milites gregarios Cynaegirum et Epizelum, sive Polyzelum, in duces transformavit qui Plutarchi nomen mentitus confinxit *Parallela* quae vocant *minora*, t. II. p. 305. c. quique magnam mendacis libelli partem, ista quoque, descripsit Stobaeus p. 91, 11. Propter tot egregia vetustatis monumenta credere maluissem, Stobaeanis hic illic ex isto fuisse libello ab alia manu inculcata; sed in suo Florilegio eadem jam legisse Photium monstrant scriptores citati, quorum nomina et opera pleraque etiam omnia ficta sunt. VALCK.

115 1. *ἐξανακρουσάμενοι*] Interpretatus sum *in puppim remigan-*

tes, tamquam esset ἐπὶ πρύμνην ἀνακρουσάμενοι, quo Noster VIII. 84. utitur: similiter Larcher, *ils se retirèrent sans revirer de bord*, coll. Schol. Thucyd. I. 50. Quae interpretatio haud male conveniret huic loco, si *proris littori obversis* stetissent naves. Atque hoc ipsum quidem ita cogitari posset, si ἄφλαστα, (c. 114.) quae *manu tenuisse Cynaegirus* perhibetur, cum Grammaticis nonnullis (de quibus Heynius ad Iliad. ό. 717. et ί. 242.) eadem intelligere liceret quae alias ἀκροστόλια. Sed hi quum a doctioribus manifesti erroris arguantur, *aplustre* in *puppi navis* fuisse praecise contendentibus; rectius ἐξανακρουσάμενοι intelligetur *citatis (valide pulsatis) remis sese recipientes*. Neque enim magis hujus loci est Gronovii interpretatio, quam Wesselingius etiam tenuit, *navibus caeteris inhibuerunt*, dictione ex Ciceron. ad Attic. XIII. 21. repetita. Schweig.

Ib. τὰ ἐξ Ἐρετρίης ἀνδράποδα] Offenderunt Plutarchum τὰ
746 ἀνδράποδα, de captivis Eretriensibus. Potuisset leniore vocabulo αἰχμαλώτους, uti deinceps, eos scriptor describere: hic ex Persarum judicio, quibus utique pro *mancipiis* capti illi, sive ἀνδραποδισμένοι post pauca. Wess.

2. αἰτίη δὲ ἔσχε Ἀθην.] Plutarchi editi lectio t. II. p. 862. c. αἰτίην δὲ ἔσχον, mihi, ut aliis, genuina videretur, nisi hic sequeretur αὐτούς. Αἰτίαν ἔχειν, ut saepe apud alios, apud Plutarchum etiam significat *dici*, *perhiberi*, ex gr. t. II. p. 803. c. 807. e. 850. b. 959. e. 1134. b. vid. Casaub. in Athen. IX. p. 639 = 368. b. Mos usitatus scribendi illic quoque substitui potuit Herodoteo. Quod aliis diceretur, αἰτίαν ἔχουσιν Ἀλκμαιωνίδαι φονεῦσαι αὐτοὺς, vel τοῦ φόνου αὐτῶν, (ut Aesch. Eum. 582.) id Herodoto dicitur, φονεῦσαι αὐτοὺς αἰτίη ἔχει Ἀλκμαιωνίδας, V. 71. ut cap. 70. τὸν Κλεομένεα εἶχε αἰτίη φοιτᾷν. Ad istam normam ordine suo hic verba collocari potuerant: αἰτίη δὲ ἔσχε αὐτοὺς (ἐν) Ἀθηναίοισι ταῦτα ἐπινοηθῆναι, *istud excogitasse perhibebantur apud Athenienses* ἐξ Ἀλκμαιωνιδέων μηχανῆς. Plutarchi tamen lectionem, si codices praeberent, reciperem. Valck.

116 1. Ἀθηναῖοι δὲ, ὡς ποδῶν εἶχοντο, τάχιστα ἐβοήθεον] Dubito sit-ne τὸ τάχιστα natum ex interpretamento; sed minime cunctanter corrigo, ὡς ποδῶν εἶχον. Hoc in talibus semper invenietur: ὡς ἕκαστος τάχους εἶχε· ὡς εἶχον τάχους· ὡς ποδῶν, vel ᾗ ποδῶν εἶχον, apud Thucydid. VI. 97. VII. 2. Demosth. p. 740, 148. Xenoph. p. 309, 41. etc. Herodotus IX. 58. ἐδίωκον ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχον, *quantum quisque pedibus valebant*. VIII. 107. ὡς τάχεος εἶχε ἕκαστος restituetur ex codd. vid. Wessel. Diss. Herod. p. 129. et ad Diodori II. p. 628. De aquila eleganter Aelian. Nat. Anim. VII. 11. ὥσπερ οὖν ὁρμῆς τε ἅμα καὶ πτερῶν εἶχεν ἐμπηδᾷ, *quanto potuit maximo alarum volatu*, Gesner. Livius XXXV. 26. *cetera classis, praetoria nave amissa, quantum quaeque remis valuit, fugerunt.* Aut ad hunc e campo Marathonio properantium reditum, aut ad illud tempus, quo primum obviam ibant Persis, pertinet quod scribit Clemens Alex. I. Strom. pag. 418. Valck. Potuerat quidem abesse vox τάχιστα: potest vero etiam, pro copia praesertim quam amat Noster,

percommode locum suum tueri. Et verba quidem commode sic di-
747 stinguentur: Ἀθηναῖοι δὲ, ὡς ποδῶν εἶχον, τάχιστα etc. Possis vero etiam ταχιστα tamquam ad ὡς pertinens accipere, quasi dixisset ὡς τάχιστα εἶχον ποδῶν. Schweig. Vide Matthiae Gr. gr. 315.

Ib. Ἡρακλήϊον — ἐν ἄλλῳ Ἡρακλ.] Duo in Herculis templa Harpocration etiam memorat in Ἡράκλεια, ubi Valesius attigit Herodotea. Valck.

2. ὑπὲρ τούτου (τοῦ Φαλήρου) ἀνακωχεύσαντες τὰς νῆας etc.] Perperam Glossator ἀνακωχεύσαντες interpretatus est ἀναχωρήσαντες, quae interpretatio etiam in Hesychii Lexicon voc. Ἀνακωχήσαντες (sic ibi mendose pro Ἀνακωχεύσαντες) intravit; sed recte ibidem Hesychius adiecit μετεώρους κατέχοντες. Schweig. *in Lex.*

117 1. κατὰ ἑξακισχιλίους etc.] Plutarchi Malign. p. 862. d. iudicio, ἀνατέτραπται τῆς νίκης τὸ μέγεθος, καὶ τὸ τέλος εἰς οὐδὲν ἥκει περιβοήτου κατορθώματος, ob exiguum adeo caesorum numerum. Quod illi condonamus, nimium memori inscriptionis, Ἑλλήνων προμαχοῦντες Ἀθηναῖοι Μαραθῶνι Ἔκτειναν Μήδων ἐννέα μυριάδας. Herodotus veracis officium scriptoris functus est, Atheniensium laudibus nec detrahens, neque, quod exprobatum acerbius, blandiens. Ceterum Epizelus Cuphagorae fil. recentioribus Πολύζηλος audit, Plutarcho, Suidae, Stobaeo et Maximo Tyr. Diss. V. ubi p. 513. Davisius. Wess.

1. λέγειν δὲ αὐτὸν ἤκουσα] Sic acceperunt ista nonnulli, ac si ipsum narrantem audisset Herodotus Epizelum; quae *ab aliis accepisse se* duplici formula significat. Contra IX. 16., τάδε ἤδη τὰ ἐπίλοιπα ἤκουον Θερσάνδρου: hinc utique longe diversum esset, λέγειν ἤκουσα (vel ἐπυθόμην) Θέρσανδρον. In his errantes recte corrigit eruditus Auctor *des Essais de Critique* p. 187. Valck.

118 1. ζήτησιν] Corrigendum suspicor, ἐξέτασιν ἐποιέετο: neque enim quae adessent *quaerendae* naves erant, sed *perscrutandae*; λίαν ἀκριβῶς ἐξετάζων invenit Datis in Phoenissa nave signum Apollinis, a sacrilegis furtim atque inscio duce subreptum. Phrases sunt usitatissimae, ἐξέτασιν ὅπλων ποιεῖσθαι, vel ἀνδρῶν, vel τοῦ ἱππικοῦ. In Attica lege, quam habet Petitus p. 209., pro Γενέσθαι ζήτησιν, emendari debet, γενέσθαι ἐξέτασιν πάντων τῶν ἐγγεγραμμένων τοῖς Ληξιαρχικοῖς γραμματείοις: ut legitur in Isaei fragmento apud Dionys. Halic. t. II. p. 175, 11. conf. Harpocr. in Διαψήφισις. Valck. Vocem ζήτησιν non debuisse sollicitari, ut taceam librorum omnium et Suidae (voc. Δᾶτις) consensum, vel frequens usus vocabuli ζητητὴς, *inquisitor*, poterat ducere, de quo consuli Harpocration potest. Schweig.

748 3. ἐς Δήλιον τὸ Θηβαίων] Pausanias, repertam in navi Phoenissa Apollinis imaginem Nostri verbis describens, traditam ait X. 28. Ταναγραίοις ἐς Δήλιον, contractiore usus narratione. Namque in Tanagraeorum agro, ipsisque Boeotiae finibus maritimis Delium illud; de quo ad Diodori XII. 69. Multum autem conducunt ad Herodoti finiendam aetatem xx. isti, quibus evolutis in Tanagraeorum Delium Apollinis signum rediit, anni. Wess.

119 2. Ἀρδέρικκα] In barbara voce nihil tento, ignarus quid praestet: certum est, discrepare, situm si spectes, abs similis tituli loco lib. I. 185. Philostratus collocat, ex Damidis monumentis, Eretrienses in Medorum regione, unius, sed citati cursus, diei itinere a Babylone, Vit. Apoll. lib. I. 24. Itaque, nisi a Damide decipimur, medii ferme Susa inter et Babylonem sedes a Dario acceperunt. Wess.

Ib. Fontem Philostratus bitumine, oleo et aqua, sale neglecto, scaturiisse, inprudenter perhibet. Wess.

5. De cultu, scribendi modo, et Eretriensium exsulum sepulturae ritu Philostrati Damis plura, nonnullis intempestiva Olearii cura perversis. Wess.

120 2. ὕστερον] Venerunt Spartani τῇ ὑστεραίᾳ τῆς μάχης in Platon. Menex. p. 240. c. Wess.

121 1. οὐκ ἐνδέκομαι τὸν λόγον] Narratum sibi, vel ab aliis scripto mandatam, Atheniensium quorumdam suspicionem tot argumentis repellit Herodotus, ut in his etiam vexandis modum excessisse videatur Plutarchus de Herod. Malign. p. 862. E. et 863. contendens primum et solum Herodotum istam accusationem commemorasse: πρῶτος, inquit, ἀνθρώπων ἐπενήνοχας ἐγκλήματα. — σὺ κατηγορεῖς, εἶτα ἀπολογῇ· καὶ γράφεις κατ' ἐπιφανῶν ἀνδρῶν διαβολὰς, ἃς πάλιν ἀναιρεῖς. ἀπιστῶν δὲ, σεαυτῷ δηλονότι, σεαυτοῦ γὰρ ἀκήκοας λέγοντος, Ἀλκμαιωνίδας ἀνασχεῖν ἀσπίδα νενικημένοις καὶ φεύγουσι τοῖς βαρβάροις. Valck.

Ib. Καλλίῃ — Ἱππονίκου δὲ πατρί etc.] Horum vellem historicus mentionem omisisset, haud sane necessariam. Quod prioribus subdit Plutarch. de Callia et Hipponico, habet illud multo majorem veri speciem; nam isthac certe via sibi videtur Herodotus occasio-
749 nem parasse Calliam laudandi, patrem Hipponici; *patri*, sic legitur apud Plutarchum, προσάψας τὸν υἱὸν Ἱππόνικον, ὃς ἦν καθ' Ἡρόδοτον ἐν τοῖς πλουσιωτάτοις Ἀθηναίων. Ista quidem acerbissima videbitur criminatio consideranti quae Plutarchus alibi de Herodoto prodidit, suos etiam nonnunquam testes excitans, veluti Diyllum historicum Atticum p. 862. B. et 864. C. D. Aristophanem Boeotum, quaeque Nostro minus honorifica narrat Dion Chrys. in Corinthiaca p. 456. c. Sed ista Plutarchi difficultate non carent: neque enim Herodoto fuisse dicitur Hipponicus unus ex Atheniensium ditissimis, nec primi istius Calliae filius Hipponicus aetate floruit Herodoti. Suspicor verba quaedam Plutarchi transposita sic in proximis olim fuisse lecta: Τοῖς δὲ Καλλίου τοῦ Φαινίππου χρησάμενος ἐπαίνοις, καὶ προσάψας αὐτῷ τὸν υἱὸν Ἱππόνικον, ὡμολόγησεν ὅτι μηδὲν τῶν πραγμάτων δεομένων, ἀλλὰ θεραπείᾳ καὶ χάριτι τοῦ Ἱππονίκου (ὃς ἦν καθ' Ἡρόδοτον ἐν τοῖς πλουσιωτάτοις Ἀθηναίων·) τὸν Καλλίαν παρενέβαλεν: ut Calliae laudes filiique Hipponici nomen in hanc historiae partem inculcasse dicatur, quo gratificaretur Hipponico, hujus nominis in ista familia secundo, *qui, καθ' Ἡρόδοτον, aetate Herodoti, unus erat ex Atheniensium ditissimis.* Primus quidem Callias Phaenippi fil. fuit pecuniosus; sed

secundus praesertim Callias, thesauro quodam ditatus[i], filium reliquit Hipponicum itidem secundum, qui (Plut. I. pag. 321. D.) Graecorum fuisse fertur ditissimus. Callias iste secundus, velut Princeps legationis ad Artaxerxem missae, Herodoto quoque memoratus in transcursu VII. 151., Aristidi velut aequali dissimillimus saepius opponitur: vid. Hemsterh. ad Luciani Timon. p. 137. Quod legitur apud Stobaeum p. 521, 13. *εἴγε μὴ τῶν ποτὲ Ἀθηναίων ὁ πλουσιώτατος ἀμείνων ἦν Ἀριστείδου καὶ Σωκράτους (Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους) ἐν πενίᾳ τῆς ἀρετῆς:* id mea sententia ferri nequit: scioli videtur adsumentum *Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους*, et non nominatus Callias Hipponici fil. fuisse designatus: conf. Aristides Soph. t. I. p. 340. Lucian. t. II. p. 633. et 696. Themist. II. p. 36. D. Hujus familiae historiam *non paucis adhuc difficultatibus*
750 impeditam fatetur Hemsterhus. ad Lucian. Qui de illa egerint, citantur ad Diodor. Sic. XII. 4. n. 23. VALCK.

122 1. *Καλλίεω δὲ τούτου* etc.] Memorabile Calliae elogium cur trium codicum scriptores contemtui habitum praeterierint, caussam non perspicio, nisi illi id ignorarint, adsutum aliunde. Gronovio cupide largior, rerum nexum, si omnia ista exsulent, non dissolvi: perhibere praeterea honoris et magnificentiae testimonium, quale vix aliud. Si Herodoto auferantur, id sane fatendum est, non indocti admodumque recentis esse hominis, sed adprime in Calliae negotiis et familia callentis. Pertinet eo victoria Olympica, quam Olymp. LIV. indeptus est, *νενικηκὼς ἵππῳ*, ut scholia habent ad Comici Nub. 284. Meursius oblitus eorum, quae in Herodoto, imprudenter ex Critici Olympiade LIV. fecit *τετάρτην καὶ ἑβδομηκοστὴν*, sive LXXIV., de Archont. II. 4. Pisistrati enim bonorum sector vitam tam longe haud extendit. De Phaenippo Calliaeque gente plura Palmerius Exercit. p. 754. et Perizon. ad Var. Aeliani XIV. 16. WESS.

Ib. *Καλλίεω δὲ τούτου ἄξιον πολλαχοῦ* etc.] Hic sane miror codicis Medicei bonitatem, in quo nihil horum reperiri scribit Gronov. Quod viro clarissimo, idem mihi quoque verum videtur, quaecunque continentur hoc capite in laudem Calliae, ab alia fuisse manu adjecta, hominis forte non longe recentioris in gratiam Calliae cujusdam vel Hipponici: atque idem sensisse videntur antiquarii, qui in codicibus ista censuere praetermittenda: sed, si vel in omnibus legerentur, nihilominus indigna prorsus illa judicarem Herodoto. Quibus illa modis lecta sibi Plutarchus excepisset, turpi adulatione in laudem ditissimae familiae composita[k]! Horum conditor, imitator ille quidem Herodoti, sibi tamen nativam in scribendo faciem dissimulare non potuit. Prima illa, *Καλλίεω δὲ τούτου ἄξιον πολλαχοῦ μνήμην ἐστὶ πάντα τινὰ ἔχειν*, Sophistam sapiunt, non Herodotum; quem, isto nusquam modo loquentem,

i) Conf. Athen. lib. XII. cap. 52. SCHWEIG.

k) At satis invidiose Nostrum incusavit Plutarchus, Calliae laudes non nisi in Hipponici gratiam ab illo huic narrationi fuisse insertas. SCHW.

ordine verborum perturbato voluit imitari. *ἄξιόν ἐστι* sequente in-
751 finitivo non est Herodoteum, quantum memini[l]. *Sed cur tandem decet unumquemque istius Calliae πολλαχοῦ meminisse*[m]? *τοῦτο μὲν*, inquit, — *τοῦτο δὲ*, — *τοῦτο δὲ* —, tria nobis enumerat, propter quae memoratu videri deberet omnibus dignissimus: *τοῦτο μὲν γὰρ*, ait, *τὰ προλελεγμένα ὡς ἀνὴρ ἄκρος ἐλευθερῶν τὴν πατρίδα.* Quaenam illa tandem? virum praecellentem Pisistratum oderat invidus, et, ut erat pecuniosus, ejecti quae publicata fuerant emit[n]. *Τοῦτο δὲ*, ait, *τὰ ἐν Ὀλυμπίῃ ἐποίησε, ἵππῳ νικήσας* etc. Sed quid ibi fecit adeo prae ceteris laudabile? an forte *τἀπινίκια θύσας* totam panegyrin excepit convivio? nam *ἵππῳ νικῆσαι*, et *τεθρίππῳ δεύτερον γενέσθαι*, quod cum multis habuit commune, nihil adeo erat cur prae aliis Nostro memoratis Olympionicis posterorum esset memoria dignus. *Φανερωθῆναι ἐς τοὺς Ἕλληνας πάντας μεγίστῃσι δαπάνῃσι:* ea, opinor, laus, si quid illa est, Calliis et Hipponicis congruit[o]. Quod addit denique de filiabus, in libro Oeconomico patribus forsan in exemplum proponi potuerat; sed propterea nunquam in historia Herodoto Callias fuisset dignus visus seculorum memoria[p]. Tandem abjiciantur ista; et Herodotea male divulsa cohaerebunt. Valck.[q]

Ἀνὴρ ἄκρος] vir eximius, acri et forti animo: nam non cohaerere videntur verba *ἄκρος ἐλευθερῶν*, sed incidenda oratio, *ὡς ἀνὴρ ἄκρος, ἐλευθερῶν τὴν πατρίδα.* Similis locus est V, 112. Schweig. *in Lex.*

125 4. *προσέφερε*] Scribi malim una litera auctius *προσεφεῦρε.* Aviditas Alcmaeonis, dono nondum contenta, *πρὸς τὴν δωρεὴν ἐοῦσαν τοιαύτην τοιάδε ἐπιτηδεύσας προσεφεῦρε: insuper talia commentus est.* Commentum hominis ridiculum indignatus bis enarrat Dion Chrys. primum paucis sub finem Or. XVII. pag. 253. dein-
752 ceps explicatius et ad Nostri ductum, Or. LXXVIII. p. 659., thesaurum scribit ingressum Alcmaeona *χιτῶνά τε ποδήρη καταζωσά-*

l At vide hoc ex lib. I. c. 14. *τοῦ μάλιστα μνήμην ἄξιον ἔχειν ἐστί.* Schw.

m Quidni vero *πολλαχοῦ*, *qualibet oblata occasione*, laudetur ab omnibus vir laude praecipua dignus? Schw.

n At de eodem viro ibidem memoraverat Herodotus, *καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἔχθιστα ἐς αὐτὸν πάντα ἐμηχανᾶτο.* Schweig.

o Atqui est hoc illud ipsum, quod paullo ante requirebat vir doctissimus, quaerens: *An forte τἀπινίκια θύσας totum panegyrin excepit convivio?* Sed et ipsae per se victoriae in illis certaminum solennitatibus reportatae quanta fuerint apud Graecos laudis materia novimus omnes: earumque mentionem ab eodem Herodoto in virorum quorumque elogiis, quos Musae ejus illustrant, frequentissime factam videmus. Schweig.

p Immo vero ipsa illa admirabilis amabilisque aequitas et indulgentia, qua adversus filias suas usus erat Callias, quo magis aliena illa fuit a constanti Graecorum more, tanto majori laude et honorifica ad posteros commemoratione digna videri Scriptori nostro, optimo viro, debuit. Schw.

q Ego vero mihi videor luculente satis ostendisse, immerito *νοθείας* adeo suspectam Herodotoque indignam visam esse viris doctissimis istam de Calliae laudibus *παρενθήκην.* Schw.

μενον, καὶ τὸν κόλπον ἐμπλήσαντα γυναικεῖον καὶ βαθὺν, καὶ τὰ ὑποδήματα ἐξεπίτηδες μεγάλα καὶ κοῖλα ὑποδησάμενος· τέλος δὲ τὴν κόμην διασπάσαντα (leg. *διαπάσαντα* ex Herod.) *καὶ τὰ γένεια τῷ ψήγματι, καὶ τὸ στόμα ἐμπλήσαντα καὶ τὰς γνάθους ἑκατέρας, μόλις ἔξω βαδίζειν, — γέλωτα καὶ θέαν Κροίσῳ παρέχοντα καὶ Λυδοῖς.* In Herodoteis Diss. Wess. p. 116. obtulit *κόλπον πολὺν*, procul dubio genuinum: illinc parum distant *manus quantum extendi poterant*, *πολλαὶ χεῖρες* dictae Callim. Hymn. Dianae 27. Sophoclis, *πολλὴν γλῶσσαν ἐκχέας μάτην* in Stobaeo pag. 163, 27. quaeque dantur similia. Valck. — *Κόλπος πολλὸς*, *sinus amplus*. Ut *πλῆθος*, I. 203. 204. IV. 123. (ubi vide Adn.) sic et *πολὺς*, de *amplitudine*, IV. 39. 109. VII. 14. Verbum vero *προσέφερε* sollicitatum nollem, peraptum huic loco: *ad donum illud* (scil. *capiendum*) *tale inventum adtulit Callias.* Ipsa illa notio, quam verbo *προσεφεῦρε* expressam Valckenarius voluerat, in verbo *ἐπιτηδεύσας* inest. Schweig.

5. *παρέσαξε παρὰ τὰς κνήμας*] Harpocrationis *Ἀποσάξαντα, ἀντὶ τοῦ φράξαντα τὸ τρῆμα, καὶ ἀποπληρώσαντα, Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἕκτῃ*, huc olim referri posse putabam, siquidem nulla huic verbo opportunior tota hac Musa statio. At vide, quae supra c. 44. disputata fuerunt. Wess.

Ib. *διαπάσας*] Quid Tzetzae oculos, ut Alcmaeonem dentibus comam, auro g[illegible]vem, dixerit retinentem, praestrinxerit, non adsequor. Falsum certe et nugatorium de Pindaro, quasi eadem ille de Alcmaeone. Graecos ejus interpretes ad Pyth. Od. VII. justius nominasset. Wess.

7. *οὕτω τεθριπποτροφήσας*] In argumento secundo Nubium Aristoph. *ἡ τῶν Ἀλκμαιωνιδῶν οἰκία — ἐξ ἀρχῆς, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τεθριπποτρόφος ἦν καὶ πολλὰς ἀνῃρημένη νίκας, τὰς μὲν Ὀλυμπιάσι, τὰς δὲ Πυθοῖ*, etc. Bigis primus Atheniensium Alcmaeon victoriam reportasse dicitur Olympiacam Isocrati Or. de Bigis p. 351. c. *ζεύγει πρῶτος Ἀλκμαίων τῶν πολιτῶν Ὀλυμπιάσιν ἐνίκησε.* Valck.

Ib. *Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεται*] In laudibus Alcmaeonidarum apud Pindarum Pyth. Od. VII. 13. praeter alias sacrorum certaminum
753 victorias, *μία δ' ἐκπρεπὴς Διὸς Ὀλυμπίας*, a Criticis Megacli, Alcmaeonis patri, Olymp. XLVII. assignata: quorum quidem adfirmatio haud scio an poëtae, unam duntaxat Olympicam Alcmaeonidarum lauream celebrantis, bene consulat famae, si Alcmaeoni, Megaclis fil., altera debeatur ex Nostri testimonio. Malim opinari, idem Olympici ludi praemium a Pindaro et Herodoto praedicari. Wess.

126 2. *τοῦ Μύρωνος, τοῦ Ἀνδρέω*] Avus Clisthenis Pausaniae II. 8. *Πύῤῥων* est, ubi Kuhnius Orthagorae Sicyonii tyranni filium censuit, Andrei sive Andreae non recordatus. Orthagoram, familiae principem, agnovi V. 67., deditque eundem Plut. Ser. Num. Vind. p. 553. A., *Σικυωνίοις μὲν Ὀρθαγόρας γενόμενος τύραννος, καὶ μετ' ἐκεῖνον οἱ περὶ Μύρωνα καὶ Κλεισθένην, τὴν ἀκολασίαν ἔπαυσαν*, verum Myroni titulum egregie asserens, in Pausania vi-

tiosum ac reformandum. Wess. Proavo Clisthenis nomen *Andreas* fuit, non *Andreus*. Ἀνδρέω in medio decurtatum ex Ἀνδρέεω, a nominativo Ἀνδρέας, Ionice Ἀνδρέης. Sic Πυθέω VII. 181. pro Πυθέεω, a nom. Πυθέας, Ion. Πυθέης. Conf. ad I. 180. Schweig.

127 1. ὃς ἐπὶ πλεῖστον δὴ χλιδῆς εἷς ἀνὴρ ἀπίκετο] His quae proxima subjiciuntur apud Athen. XII. pag. 541. c. εἵποντο γοῦν αὐτῷ χίλιοι μάγειροι καὶ ὀρνιθευταὶ, verba videntur Timaei. De Smindyridis luxurie egit Perizon. in Aeliani Var. Hist. IX. 24. attigerat Vales. in Exc. ex Diodoro p. 40. Illud Herodoti, πλεῖστον — εἷς ἀνὴρ, adhibuit de Antiphonte oratore Thucyd. VIII. c. 68. τοὺς ἀγωνιζομένους — πλεῖστα εἷς ἀνὴρ — δυνάμενος ὠφελεῖν, *unus omnium maxime*. Cyrus Xenophontis Ἀναβ. I. p. 159, 16. δῶρα πλεῖστα μὲν, οἶμαι, εἷς γε ἀνὴρ ὢν ἐλάμβανε. Conf. Aesch. Pers. 327. Praeter Smindyridem ex Italia Sicyona venit procus Agaristae Δάμασος Ἀμύριος: sic enim pro Δάμας ὁ Σαμύριος optime restituit Galeus ex S. Ἄμυρις etiam Italiota proverbio fuit nobilitatus, de quo plura dedit ex Pausaniae Lex. Eustathius in Il. β'. pag. 298 = 225., quam Diogenian. III. 26. Oraculum, quo respiciunt, servavit Athen. XII. p. 520. A. Hos ex Italia procos Agaristae designari voluit Dion Chrys. XI. p. 163. D. ubi Plisthenis nomini nomen Clisthenis cum Casaubono substituendum est. Valck.

754 2. ὑπερφύντες τε Ἕλληνας ἰσχύϊ] Nihil muto. Pausanias VI. 3. οἱ πάντες ἄνθρωποι θεραπεύουσι τὰ ὑπερέχοντα τῇ ἰσχύϊ. Titormi robur corporis, Milonis viribus exsuperantius, describunt Aelian. XII. 22. et Athen. X. p. 412. f. Ambiguum autem καὶ φυγόντος ἀνθρώπους explicatur verbis similibus IV. 174. οἳ πάντα ἄνθρωπον φεύγουσι καὶ παντὸς ὁμιλίην, *qui fugiunt quemcunque hominem et cujuscunque commercium*. Wess.

3. Φείδωνος τοῦ Ἀργείων τυράννου πάϊς Λεωκήδης, Φείδωνος δὲ τοῦ τὰ μέτρα etc.] Sunt haec turpiter interpolata, luxata certe et mutila. Phidon, qui pondera et mensuras Peloponnesiis invenit, et Olympiade VIII. Eleos certaminum praesidio privavit, multo prior Phidone est, cujus filius Leocedes inter procos Agaristae nomen profitebatur. Non latuit ea loci insulsitas Palmerium Gronoviumque, quorum hic opitulaturus, Φείδωνος πάϊς Λεωκήδης, ἀπὸ Φείδωνος δὲ τοῦ Ἀργείων τυράννου, τοῦ τὰ μέτρα etc. ille vero Φείδωνος τοῦ Ἀργείου πάϊς Λεωκήδης, τυράννου δὲ Φείδωνος ἀπόγονος, τοῦ τὰ μέτρα etc. Quae ego quidem laudare, certa praestare non possum. Prisci Phidonis τυράννων τῶν Ἕλλησι μάλιστα ὑβρίσαντος memoria in Pausaniae VI. 22. Wess. De superiore illo Phidone, emendationem Gronovii probans Larcherus accurate egit in Adnotatione ad hunc locum: et de aetate quidem illius ac de mensurarum ac ponderum usu, quem in Peloponnesum introduxisse perhibetur, ad Strab. VIII. p. 549 = 358. ad Plin. VII. 56. (57.) et ad Marmora Oxon. Epoch. 31. provocavit; de insolentia vero ejusdem in agonothetas Eleenses admissa, praeter Pausaniam a Wess. laudatum, ad eumdem Strabonis locum modo citatum. De eodem homine consuli potest ejusdem Larcheri Commentatio in

Actis Acad. Inscript. tom. XLVI. p. 43. seqq. Schweig. Recte Gronovius judicat vocem ἀπογόνου excidisse. Vid. Musgravii dissert. p. 178. seqq. Porson. *Tracts* p. 325.

Ib. Παίου] Commode Ortelius et Palmerius Πάου κώμης ἐρείπια ex Pausaniae Arcadicis c. 23. conpararunt, quibus contento esse licet. Nam Παλαιοπόλιος, ex suspicione Pauwii, de Arcadiae Mantinea, locuplete caret teste, abitque longius. Multum quoque codicum quorundam Πάγου πόλιος versavi, sed irrita opera. Cer-
755 tum est, Phormionem, Castores hospitio excipientem in Plutarch. t. II. p. 1103. A., diversum videri ab Euphorione, Laphanis patre: hic Arcas ex Azania, ille Spartiata, et dubiae hospitalitatis apud Pausan. III. 16. Wess.

5. Σκοπαδέων] Scopadarum familiam hinc Perizon. ad Aeliani Var. XII. I. illustravit. Wess.

128 1. ἐν τῇ συνεστίῃ.] Quod ostentant libri ἐν τῇ συνεστοῖ, tale profecto adparet, ut progredientem injecta quasi manu moretur. Antea ἐν τῇ ὦν παρελθούσῃ εὐεστοῖ de praeterlapsa felicitate admirati fuimus: de absentia vero, τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης IX. 84. Indene ἐν τῇ συνεστοῖ, *in familiari usu ipsoque convictu*, deflectit? Equidem arbitrari id, Ionici moris gnarus, nequeo. Sed vide adscripta I. 85. Wess. — Ut εὐεστὼ et ἀπεστὼ a verbo εἰμὶ, *sum*, derivantur; sic et vocab. συνεστὼ, ab eodem verbo ductum, idem prorsus ac συνουσία, quod paullo ante positum, valebit. Atqui manifeste videtur Scriptor h. l. vocabulum ponere voluisse, quod paullo saltem diversum a superiore significatum haberet. Jam, ut συνεστία, sic et συνουσία quidem *convivium* subinde significat, veluti II. 78.; sed συνουσία latiorem habet significationem, quamlibet etiam *conversationem* et *familiarem usum* indicans; nunc igitur illa generalior notio vocabulo συνεστία, quod nihil aliud nisi *convivium* significat, restringitur. Schw.

129 1. τῆς τε κατακλίσιος τοῦ γάμου] Est, cui placuit, τῆς τε κατακλήσιος τοῦ γάμου, *concludendarum nuptiarum*, dictione apud Graecos ignota, in Germaniae finibus frequente. Loci sententiam Hippoclidae verba explicant, ὅτι πάρεστιν ἢ μετὰ τῆς γυναικὸς ἢ μόνος κατακλιθησόμενος, *adesse se, ut aut cum Agarista aut solus accumbat*, in Diodori t. II. p. 550. Wess. Germanicum vocab. *Beylager* id ipsum exprimit, quod κατάκλισιν τοῦ γάμου Herodotus dicit. Schweig.

2. κατέχων πολλὸν τοὺς ἄλλους ὁ Ἱπποκλείδης] Valla, quasi προέχων τῶν ἄλλων legisset, *quum longe alios antecederet:* quam fere in sententiam etiam κατέχων τοὺς ἄλλους accipi posse Corayus (apud Larcherum) censuit: quo etiam tendit Schulzii (in Herodoti Bellis Persicis) ad hunc locum adnotatio. Vallae interpretationem quum tenuisset Gronovius, illius loco Wesseling. hanc posuit, *quum*
756 *longe detineret;* perapte ad consuetum verbi usum, sed sensu haud satis perspicuo. Larcherus in hanc partem accepit, *animos omnium advertens, attentionem omnium in se prae ceteris convertens.* Equidem, quum *continendi, cohibendi* notione passim Herodotus ver-

bum κατέχειν frequentet, in eam fere sententiam illud h. l. interpretatus sum, quam H. Steph. in Thes. Gr. Ling. t. I. col. 1345. ex Isocrate adnotavit, dicens: "Invenio autem κατέχειν et pro *Cohibeo* "vel potius *Reprimo* loquentem, et quasi *Silentium ei impono.*" Schweig.

Ib. αὐλῆσαι ἐμμέλειαν] Tragicus saltandi canendique modus ἡ Ἐμμέλεια plerumque intelligitur, honestusque censebatur. Vide Athen. I. p. 21. E. XIV. 631. c. et Hesych. hac voce. Monuit vero idem Hesychius, eodem nomine ab Aeschylo satyricum etiam modum indigitari, qui alias *sicinnis:* atque ea notione forsan ἐμμέλεια h. l. fuerit accipienda. Schweig.

3. ὑπόπτευε] Ὑπόπτευε Clisthenes, saltatorio illo Hippoclidae orbe viso, de proco *suspicatus levissima quaevis.* Potest alioqui ὑποπτεύειν, *limis* et *iratis oculis adspexisse* Clisthenem, ut ὑποβλέπειν, ὑπιδεῖν, innuere; de qua ejus vocabuli dote erudite Ernesti ad Callimachi Hymn. Del. 62. Wess.

4. σχημάτια] Σχήματα sive σχημάτια saltantium lucem accipiunt ex Casauboni Anim. ad Athen. XIV. p. 628. d.[r] Jam, τὴν κεφαλὴν ἐρείσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν, sic Zenobius Cent. V. 31. eloquitur, ἐπὶ κρὰς κυβιστήσας, non ἐπὶ κρέας, quod Schottus vulgavit et male vertit, in adnotatis insuper delinquens varie. Wess.

Ib. τοῖσι σκέλεσι ἐχειρονόμησε] Attigit ista saepius et cum similibus comparavit Eustath. in Hom. Il. ά. p. 159 = 120, 44. ψ΄. p. 1334 = 1460, 21. Od. ε΄. p. 1531 = 219, 10. Contra τὸ χειρονομεῖν, *gesticulari*, ταῖς χερσὶν ὀρχεῖσθαι dixit Antiphanes apud Athen. IV. p. 134. B., qui nobis XI. p. 482. E. ex Andromeda Sophoclis hunc unicum servavit senarium: Ἵπποισιν ἢ κύμβαισι ναυστολεῖς χθόνα; interpretatur Eustath. ἱππότης ἥκεις, ἢ διὰ πλοίου, p. 1205 = 1281, 20. Sed hoc ad aliud etiam genus referri potest, D'Orvillio operose tractatum in Chariton. p. 395. et seqq. Alia
757 quaedam notata sunt ad Eurip. Phoen. 28., ubi omitti non debuerant Philostrati ἱπποκόμος τῶν καμήλων e lib. II. de Vit. Apoll. c. 1. et ex cap. 6. ἱππόται τῆς ἀγέλης ταύτης, *elephantis equorum loco vecti*, Hemsterh. in Lucian. p. 401. Conf. Meursii Orchestra in Χειρονομία. Valck.

6. ἀπωρχήσαο γε μὴν τὸν γάμον] Clisthenis dictum merito videbatur Athenaeo XIV. pag. 628. D. χάριεν καὶ σημεῖον διανοίας πεπαιδευμένης. Optime Budaeum sequutus H. Steph. Thes. L. Gr. II. pag. 1485., interpretatur, τῇ ἀσχημοσύνῃ τῆς ὀρχήσεως τὸν γάμον ἀπέβαλες. Herodoti verbum Suidas adhibuit in Οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ. Ἐξωρχήσῃ τὸν γάμον scripsit Zenob. V. 31., monente Kustero: conf. Diogenian. VII. 21. Erasmus et H. Steph. Plutarchi verba jam compararunt, quae leguntur in Herodotum acerbissima t. II. p. 867. B. Forte verbi memor in hac narratione Aelianus de Nat. An. XVI. 23. proprio significatu scripsit τὸν πόλεμον ἐξωρχήσαντο, de equis, qui in bello ad tibiam saltantes, excussis

r Conf. eumdem Athen. I. 21. c. Schweig.

sessoribus cladem dominis attulissent. Ad ἐξορχεῖσθαι apta quaedam dedit Normann. in Aristid. p. 590. Valck.

130 1. πάντας ὑμᾶς ἐπαινέω etc.] Similis Jovis ad uxorem filiasque excusatio in Luciani Dial. Deor. XX. 1., forsan ad hanc Clisthenis efficta. Wess.

2. Μεγακλέϊ ἐγγυῶ παῖδα] Oblatam accipiens conditionem Megacles mox dicebat ἐγγυᾶσθαι. In talibus ὁ διδοὺς ἐγγυᾷ· ἐγγυᾶται ὁ λαμβάνων, apud Isaeum p. 40, 37. 42. p. 41, 27. Pausan. IV. p. 302. f. Eadem significandi differentia multa distabant in Attico foro. Valck.

131 1. ἐβώσθησαν] Oblitus horum H. Steph. in Recensu Vocum Herodoti, verba scriptoris lib. VIII. 124. Θεμιστοκλέης ἐβώσθη τε καὶ ἐδοξώθη — ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα reformat ἐβώθη, facto ex ἐβοήθη, cui calculum non addo. Utrumque ex βόω, per syncopen ex βοάω, genito; quod Sylburgius ad Clenardum et Portus ostenderunt. Wess. Herodoteum ἐβώσθησαν vulgo diceretur διεβοήθησαν. In βωθῆναι inserta litera sequentis erat asperitas mollienda. Valck.

2. Κλεισθένης ὁ τὰς φυλὰς etc.] Vide lib. V. c. 66. Schw.

133 3. κατειλημένους] Herodotei moris esse κατειληθέντας ἐς τὸ
758 τεῖχος et ἐντὸς τείχεος, nemo non novit. Itaque bene V., a quo una littera alii differunt, uti saepe erratur. Vid. IX. 30. et 69., atque D'Orvillium ad Charit. p. 601. Wess.

Ib. ἐγκατειλημμένους] Una de duabus litera praetermissa scripserat, opinor, ἐγκατειλημμένους, ut saepius in talibus κατειληθῆναι ἐς τὸ τεῖχος· ἐς τὴν ἀκρόπολιν· ἐς τὸ ἄστυ. Apud Nepot. c. 7. Miltiades *urbem operibus clausit, omnique commeatu privavit.* Ephorus, e quo suam sumsisse Cornelium narrationem vidit Lambinus, apud Steph. Byz. in Πάρος, de Miltiade, Πάρον, ait, — καθεζόμενος (προσκαθεζόμενος scribendum puto) ἐπολιόρκει πολὺν χρόνον τῆς θαλάττης εἴργων. Mirarer quomodo scribi posset ad Κατέκλεισαν in Scholiis ad Thucydid. V. 83. τουτέστι τῶν εἰσαγωγίμων ἢ τῆς θαλάττης αὐτοὺς ἀπέκλεισαν: nisi dederit Thucydides, ἐγκατέκλεισαν — Μακεδονίας Ἀθηναῖοι Περδίκκαν, ut Sophocles dixit in Aj. 1292. ἑρκέων ἐγκεκλεισμένους, pro ἐντὸς ἑρκέων κεκλεισμένους. Valck.

4. Interpunctione mutata scribendum: καὶ, τῇ μάλιστα ἔσκε ἑκάστοτε ἐπίμαχον, τοῦ τείχεος τοῦτο ἅμα νυκτὶ ἐξήρετο (vel ἐξῇρτο) διπλήσιον τοῦ ἀρχαίου. Scribi quoque potuit, τὸ τοῦ τείχεος, sed alterum praefero. Thucyd. IV. 115., ᾗ — ἦν ἐπιμαχώτατον, nempe τὸ τείχισμα. Xenoph. pag. 360, 13. Valck. Potest vero etiam, τοῦ τείχεος ad superiora relato, commode intelligi ἐπίμαχόν τι (vel μέρος, aut ἐπίμαχον χωρίον, ex I. 84.) τοῦ τείχεος. Schweig.

Ib. καὶ τῇ μάλιστα ἔσκε etc., contendi cum lib. I. 84. poterit. Wess.

134 4. τὸ ἕρκος] *Septum templi*, ἕρκος Nostro, περίβολον dixerunt Plato t. III. p. 116. c. et saepe Pausan., qui, nulla quoque templi mentione facta, VIII. p. 664. περίβολον θεῶν ἱερὸν τῶν με-

γάλων, *Cereris et Proserpinae*, quarum sacerdos Herodotea fuit Timo: p. 675. *ἐντεῦθεν ἐς τὸν ἱερὸν περίβολον τῆς Δεσποίνης* (filiae Neptuni Cererisque) *ἐστὶν εἴσοδος*. *Septum* si Miltiadi licuisset ingredi Cereris, viro certe fas non erat *ἰέναι ἐπὶ τὸ μέγαρον*. Sic eximie sanctius *penetrale* vocabant, *in quo mystica sacra* Cereris recondebantur. Attigit Hemsterh. in Aristoph. Plut. p. 275. et in Lucian. p. 136. vid. Hesych. in *Ἀνάκτορον*. In Plutarch. de Is. et Osir. p. 161. [p. 378. D. E.] ubi *μέγαρα* in *μεγαλάρτια* mutanda
759 censebat Spanhem. ad Callim. p. 673. legerem: *Βοιωτοὶ, ὅτε τὰ τῆς Ἀχαιᾶς μέγαρα κινοῦσιν*. Profano non licebat Miltiadi *κινεῖν τι τῶν ἀκινήτων*. De aliorum etiam templorum *interiori recessu ἀνάκτορα* frequenter Euripides, *μέγαρον* adhibet Herodotus. VALCK.

135 4. *ἐκφήνασαν*] Eleganter Liban. t. I. p. 486. *ἀλλ' ἡ κρίνασα θεὸς μὴ εὖ τελευτῆσαι τὸν μέγαν Μιλτιάδην, αὐτὴ τοῦτο τὸ κακὸν ἔπεμψε*, haec Nostri aemulatus, addito accusatore Xanthippo. WESS.

136 1. *τῆς Ἀθηναίων ἀπάτης εἵνεκα*] Ephorum sequitur probabiliter Nepos. Scholion est ineditum in Aristid. t. III. p. 292. *Ἕνα λέγει τὸν Μιλτιάδην· ὅτε γὰρ ἐκρίνετο ἐπὶ τῇ Πάρῳ, ἠθέλησαν αὐτὸν κατακρημνίσαι. ὁ δὲ Πρύτανις εἰσελθὼν ἔξῃ* (*ἐξῃτήσατο*) *αὐτόν. ἡ δὲ αἰτία τῆς Πάρου αὕτη ἦν, καταδουλοῦσθαι τὰς νήσους τοῖς Ἀθηναίοις· καὶ ἐξελθὼν εἰς Πάρον πρώτην, καὶ παρελθὼν τὸ* (*εἰς τὸ*) *ἱερὸν μεμολυσμένος αἵματι τῶν πολεμίων, οἱ μὲν φασὶν ὡς βέλει ἐβλήθη· οἱ δὲ ὡς ἀπὸ τοῦ τείχους κατηνέχθη· κατεαγῆς οὖν τὸν μηρὸν ὑπέστρεψεν ἄπρακτοι ἀεὶ ἐκρίνετο*. Postrema sic emendanda sunt, *κατεαγὼς οὖν τὸν μ. ὑπ. ἄπρακτος, καὶ ἐκρίνετο*. VALCK.

Ib. *αὐτὸς μὲν παρεὼν οὐκ ἀπελογέετο*] In fine suae pro Miltiade apologiae Aristides, *οὐδὲν πλέον*, inquit, *τοῖς δικασταῖς δείξαντα τοῦ τραύματος, οὐ δακρύσαντα, οὐ παιδία ἀναβιβασάμενον·* Postrema rectius omisisset Sophista. In his sua Nepos debet, opinor, Ephoro. Secundum Herodotum, verba pro eo fecerunt amici. *τῆς μάχης τε τῆς ἐν Μαραθῶνι γενομένης πολλὰ ἐπιμεμνημένοι, καὶ ὡς ἑλὼν Λῆμνόν τε καὶ τισάμενος τοὺς Πελασγοὺς παρέδωκε Ἀθηναίοισι*. Si sic scripta codex praeberet antiquus, voces *τὴν Λήμνου αἵρεσιν* ex nota marginali crederem adjectas. VALCK. Perinde vero suspicari licebat, post *τὴν Λήμνου αἵρεσιν* intercidisse fortasse verbum aliquod, veluti *ἐπιλέγοντες*, aut in eamdem sententiam aliud. Sed fortasse etiam neutra opus erat conjectura. Verbum *ἐπιμεμνημένοι* proinde et cum accusat. et cum genit. casu jungi potest. Itaque, sicut et alias variare multis modis constructionem orationis amat Noster, et ab alio structurae genere ad aliud subito transire, sic fortasse et hoc *ἀνακολουθίας* genus, quod in vulgata hujus loci scriptura consentientibus libris inest, licitum sibi judicavit. SCHW.

2. *τῆς ἐν Μαραθῶνι*] Quod schedae adjungunt *γενομένης*, ne-
760 cessarium quidem non est, Herodoteum tamen VII. 1. Tale etiam *τὸ ἐν Μ. γενόμενον τρῶμα*, supra c. 132. Continuo nexum aut debebat scribi *καὶ τῆς Λήμνου αἱρέσιος*, quae Pavii doctrina, aut, quod et Valckenario Nostro in opinionem venit, ex parte tolli, legique *καὶ ὡς ἑλὼν Λῆμνον* etc. His jungo ex Gruteri Thes. p.

ccccxxxviii. 6. epigramma priscum, *ΠΑΝΤΕΣ, ΜΙΛΤΙΑΔΗ, ΤΑΛΑΡΗΙΑ ΕΡΓΑ ΙΣΑΣΙΝ ΠΕΡΣΑΙ, ΚΑΙ ΜΑΡΑΘΩΝ ΣΗΣ ΑΡΕΤΗΣ ΤΕΜΕΝΟΣ*: cujus quidem *ταλαρήϊα*, si pingeretur, *τά σ' ἀρήϊα*, non morarentur lectores. Alia Burmannus Sec. ad Anthol. Lat. II. p. 195. Wess.

3. *προσγενομένου δὲ τοῦ δήμου* etc.] Venerat Miltiades in barathri periculum ex Platonis narratione in Gorg. p. 516. E.; cui adstipulatur Aristides t. II. p. 224. ed. Jeb. Alii id reticent, sollemni in talibus variatione. Wess.

137 2. *μισθὸν τοῦ τείχεος* etc.] *Τεῖχος τὸ περὶ τὴν ἀκρόπολιν* signatur V. 64. et Bouherio, Diss. Herod. c. 9. p. 100. Wess.

Ib. *τὴν πρότερον εἶναι κακὴν*] Quod paulo legitur ante, *ἐοῦσαν*, hic meo judicio aptius esset, quam *εἶναι*: illic ad ambiguum evitandum omitti potuit: *ἐπεί τε γὰρ ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους τὴν χώρην, τὴν σφίσι αὐτοῖσι* (*ipsis*, Pelasgis nempe) *ὑπὸ τὸν Ὑμησσὸν ἔδοσαν οἰκῆσαι μισθὸν τοῦ τείχεος τοῦ περὶ τὴν ἀκρόπολίν κοτε ἐληλαμένου*. Ut Valla, cepit ista Meurs. Cecrop. cap. 5. Conf. Solan. ad Lucian. t. II. p. 22. Schol. in Eurip. Phoen. 24.[s] et in Schol. ad Aristoph. Av. 833. *Τυρσηνῶν τείχισμα Πελασγικὸν*, quod attigit Graevius in Prooem. ad Callim. Valck. — At *ἐοῦσαν* commode suum locum tuetur: hic *τὴν*, Ionice pro *ἣν* positum, in oratione infinita recte cum *εἶναι* construitur, sicut *ταύτην ὡς ἰδεῖν*, et paullo ante *ἐπεί τε γὰρ ἰδεῖν*. Schweig.

6. *τοσοῦτο — ὅσῳ*] v. Matthiae Gr. gr. 479. Obs. 2.

7. *καὶ δὴ καὶ Λῆμνον*.] Sic solent istae voculae adhiberi: I. 29. *Sardes venerunt ἄλλοι τε, — καὶ δὴ καὶ Σόλων*. Cap. 129. *καὶ ἄλλα λέγων — καὶ δὴ καὶ εἴρετό μιν*. IV. 150. ex codd. scriptum, *εἵποντο δέ οἱ καὶ ἄλλοι τῶν πολιητέων, καὶ δὴ καὶ Βάττος*. Valck.

138 1. *κτησάμενοι*] Opportunius *στησάμενοι*, *positis navibus*, vi-
761 deri potest; nisi tum demum naves sibi Pelasgos *parasse* placeat, quae vix credibilis de insulanis opinio. Rapuerunt autem insidiatores *κανηφόρους παρθένους*, *πλεύσαντες εἰς Βραυρῶνα*, teste Philochoro apud Scholiasten Venetum, a Bongiovanni publicatum, in Iliad. *α*. 465.[t] Vide ad IV. 145. Wess.

3. *γλῶσσάν τε τὴν Ἀττικὴν, καὶ* etc.] Herodotum sequutus Didymus apud Schol. in Eurip. Hec. 886. *αἱ δὲ τοὺς παῖδας*, inquit, *τὴν πατρῴαν φωνὴν καὶ τὰ ἤθη ἐδίδαξαν*. Quae succedunt ibidem vitiosa, *οἱ δὲ συνήρχον τότε ἀλλήλοις, καὶ, εἴ τις τύπτοι ἀπ' αὐτῶν τινα, ἐβοήθουν ἅπαντες*: expressa sunt ista ex Herodoteis, quae respicit Eustath. in Il. *α*. p. 158 = 119, 41. Conf. Zenob. IV. 91. Valck.

7. *τοὺς ἅμα Θόαντι* etc.] Thoantem Hypsipylae pietate conservatum poëtae perhibent. Alia omnia Herodotus, vitii suspectus propterea Barthio ad Papinii Stat. Theb. V. 328. *Nemo*, decernenti, *de Thoante hoc tradidit. Igitur duae voces ἅμα Θόαντι, aut glos-*

s At ibi nihil huc spectans. Schweig.

t Schol. Villois. ad Il. *α*. vs. 594. Schweig.

sema sunt, aut corrupta est prior, et legendum, παρὰ Θόαντος. Quid si vero Herodotus, ut saepe, separatas ab aliis habuerit rationes? Habuisse autem, membranae clamant omnes, et laudati ad Euripid. Hecub. interpretes, καὶ μετὰ ταῦτα αἱ Λήμνιαι γυναῖκες τοὺς σὺν Θόαντι πάντας ἀπέκτειναν. δι᾽ ἀμφότερα οὖν ταῦτα ἡ παροιμία ἐδόθη, τὰ Λήμνια κακά. Errant fateor in tempore necis, alioqui Nostro conspirantes plenissime. De famoso Lemniis dicto multa Stanleius ad Choëph. Aeschyli 631. Wess. — De Lemniorum virorum caede a mulieribus patrata consuli Apollodorus potest I. 9, 17. et Apollon. Rhod. I. 608. seqq. Quod vero de Thoante Herodotum separatas ab aliis auctoribus rationes habuisse scribit vir doctissimus, pro ea sententia ad Euripidis Scholiasten frustra provocatur; quippe quem sua, loco citato, ex ipso Herodoto hausisse (partim quidem nonnihil mutata, partim vero memoriae lapsu depravata) dubitari vix potest. Credibile est utique, legisse eum apud Herodotum, quod et libri nostri exhibent, τοὺς ἅμα Θόαντι, suo vero arbitratu σὺν pro ἅμα, non discrepante sententia, po-
762 suisse. Sed illud h. l. quaeri haud immerito posse videtur, recte-ne verba ista Scriptoris nostri acceperint Interpretes, quos et ego imprudens secutus in Latinis posui, *maritos suos simul cum Thoante occidentes.* Id si ille voluisset, non τοὺς ἅμα Θόαντι scripturus erat, sed nude ἅμα Θόαντι ἄνδρας σφετέρους. Adjectus articulus indicat τοὺς ἅμα Θόαντι γενομένους, *qui cum Thoante* (i. e. *Thoantis aetate*) *vixerunt:* quo indicatur tempus, quo ea res gesta est; non negatur, caede exemtum per filiae pietatem fuisse Thoantem. Schweig. Recte quidem adnotasse mihi videor, non diserte scribere Herodotum, *simul cum aliis viris Lemniis interfectum Thoantem esse*, sed silentio praeterire non debueram id, quod apud Apollodorum, legitur III, 6, 4. ubi *Lemnias mulieres*, ait, *post maritorum caedem, tempore quodam interjecto, quum servatum ab Hypsipyla Thoantem intellexissent, hunc interfecisse, illam vero extra insulam abducendam vendidisse.* Idem in Lex.

140 1. κατανύσας] Utrum Valla, vertendo *solvens*, καταλύσας habuerit ante oculos, valde dubium: certe Scholion aut aberratio est, cujusmodi καταστήσας S. Praecessit ἐπεὰν — ἐξανύσῃ — ἐς τὴν ἡμετέρην: redibitque ἐξανύουσι VII. 183. Apud Diodorum XIV. 103. scripti libri πεμπταῖος δὲ κατανύσας ἐς τὴν Μεσσήνην: antea καταλύσας, quod hic in Etonensi. Wess.

2. Ἡφαιστιέες] Lemnus δίπολις erat, quarum Hephaestia in parte insulae versus orientem solem, Myrina ad ejus occasum; prodente, qui ad utramque invisit, Galeno lib. IX. Simpl. Medic. p. 118. Wess.

Ib. Ἡφαιστιέες μέν νυν ἐπείθοντο] In his quoque diversum ab Herodoto sequutus auctorem Nepos, tandem tamen, qui Lemnum incolebant, secunda fortuna adversariorum captos, narrat ex insula demigrasse. Herodoto tota dicitur insula sub Atheniensium redacta potestatem; nam primum, inquit, Ἡφαιστιέες ἐπείθοντο, tandem et coacti Μυριναῖοι παρέστησαν. Duae tantum erant urbes

in insula Lemno, *Μύρινα*, et *Ἡφαιστία*, quapropter dicta fuit *δίπολις* secundum alios et Etymologum p. 279, 5. conf. Harpocrat. in *Ἡφαιστία*, Schol. Hom. in Il. *ά*. 593. et Berkel. ad Steph. in *Μύρινα*. Sed ad Herodotum pertinet inprimis insigne fragmentum Chronicorum Characis, quod minus intellectum hactenus apud Steph. Byz. nobis fuit servatum in *Ἡφαιστία*. Priora istius fragm. verba sic reficienda videntur: *Χάραξ — φησὶν, ὅτι οἱ Μυριναῖοι, τῶν Πελασγικῶν ὑποσχέσεων οὐ φροντίσαντες, ἀπέκλεισαν τῷ Μιλτιάδῃ τὰς πύλας, κἀκεῖνος πολιορκίᾳ παρεστήσατο αὐτούς.* Sequentibus gravius vulnus fuit inflictum: *Τῶν δ' Ἡφαιστιέων τύραννος ὢν φοβηθεὶς τὴν δύναμιν ἔφη χαριζόμενος τοῖς Ἀθηναίοις, φίλοις*
763 *οὖσιν, ἐμπεδοῦν τὰ ὁμολογηθέντα ὑπὸ τῶν Πελασγῶν, καὶ ἀμαχεὶ παρέδωκε τὴν πόλιν.* Est qui voci *τύραννος* subjectum *ὢν* deleri voluerit, vestigium veri nominis olim a Charace positi, *τύραννος Ἕρμων.* His fac subjecta fuisse, (*τῶν Περσῶν*) *φοβηθεὶς τὴν δύναμιν*, omnia recte se habebunt. Hermonis nomen satis commendabit Zenob. III. 85. in *Ἑρμώνειος χάρις*: ubi in eadem historia, diversimode narrata, *Ἕρμων βασιλεύων τῶν Πελασγῶν ἐξέστη τῆς χώρας, τῇ μὲν ἀληθείᾳ τοῦ Δαρείου τὴν δύναμιν φοβηθεὶς, προσποιησάμενος δὲ ἑκὼν διδόναι τοῖς Ἀθηναίοις τὴν χάριν.* In Characis verbis, quod properanti Salmasio exciderat, Berkelius non debuerat in contextum inferre, *κἀκεῖνος τὴν πολιορκίαν παρεστήσατο αὐτοῖς*: illa vix Graeca; sincera sunt ante vulgata, *κἀκεῖνος πολιορκίᾳ παρεστήσατο αὐτοὺς*, *qui prius obsidione cinctos sub potestatem suam redegit.* De iisdem Myrinaeis Herodotus, *ἐπολιορκέοντο*, ait, *ἐς ὃ καὶ οὗτοι παρέστησαν*, *donec et hi in deditionem venerunt.* Conf. VI. 99. Demosth. c. Androt. p. 386, 28. Ejusdem est p. 6, 25. *Ὄλυνθον παραστήσεται.* In istum sensum praeter ceteros bis terve *παραστήσασθαι* Thucydides adhibuit, docente Dukero in Add. ad pag. 73. pro *ὑποχείριον ποιεῖσθαι* Herodot. IV. 136. III. 45. Attigit hunc usum Schol. Soph. Oed. in Col. 910. VALCK.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SEPTIMUM.

1 1. *ΚΕΧΑΡΑΓΜΕΝΟΝ*] Hesychius: *Κεχαραγμένος· ὠργισμένος.* Euripides Med. 156. *κείνῳ τόδε μὴ χαράσσου.* Schweig.

3. *Ἀσίη ἐδονέετο ἐπὶ τρία ἔτεα*] Tueri sese *πᾶσα* potuisset, ni stetisset per schedas. Appianus Bell. Civ. IV. 52. *τὰ ὑπερόρια πάντα πολέμοις — ἐδονεῖτο.* Herodianus VII. 5. *πᾶν δὴ τὸ Λιβύων ἔθνος εὐθέως ἐδεδόνητο.* Non exscribo Gregor. Naz. Or. XXVIII. p. 483. d. neque Agathiam Schol. II. p. 30. Tzetzes Chil. I. 870. *τρεῖς ὅλους ἐπὶ χρόνους* turbatam Asiam, conductasque undique copias scribit; seculi more, quo de Hemsterh. ad Plut. Comici p. 407. Wess.

2 1. *ἀποδέξαντα βασιλῆα — στρατεύεσθαι*] Secundum *Persarum legem*, soli forte memoratam *Herodoto*, *ante expeditionem susceptam a rege designandus erat, qui,* si quid ipsi humanitus accidisset, *in regnum succederet.* Ex Herodoto non liquet, sic designatum successorem, si pater e bello salvus rediisset, cum illo velut collegam regnasse, quod viri docti tamen statuisse videntur; vid. Spanhem. ad Julian. p. 278. seq. Quam deinceps enarrat Darii filiorum litem ab ipso Dario secundum Xerxen pronunciatam, illam post patris obitum a patruo velut arbitro compositam, alium auctorem sequuti, tradiderunt Justinus II. 10. et Plutarch. t. II. p. 488. d. hinc Simson. Chron. A. M. 3520. conf. Julian. Or. I. p. 33. b. et Spanhem. p. 217. Valck.

Ib. *κατὰ τὸν Περσέων νόμον*] Legem hanc Persarum, solius,
766 quod quidem memini, Herodoti testimonio cognitam, Brisson. Regn. Pers. I. 9. tetigit. Lata prudenter fuit, ne, rege peregre fatis functo, de successione, damno civium, jure aut mage ferro disceptaretur. Eadem caussa Eurystheus, in Heraclidas profecturus, *Μυκήνας τε καὶ τὴν ἀρχὴν, κατὰ τὸ οἰκεῖον,* Atreo commisit apud Thucyd. I. 9. Quod Justinus autem de Dario, ab Artaxerxe patre in regni societatem adscito, *contra morem Persarum, apud quos rex non nisi morte mutatur,* X. 1. id hinc convellitur. Confer Ez. Spanhem. ad Juliani Or. I. pag. 279. Wess.

3. *ἐπρέσβευε Ἀρτοβαζάνης*] Hinc Hesychius: *Ἐπρέσβευε, πρεσβύτατος ἦν.* Thomas M. in *Πρεσβεύονται*: *Πρεσβεύω, καὶ τὸ πρεσβύ-*

τερός εἰμι; quam in rem haec adfert Herodoti et Thucydidis verba. Sophoclis Polynices Oed. in Col. 1418. [1422. ed. Br.] *Αἰσχρὸν — τὸ πρεσβεύοντ' ἐμὲ Οὕτω γελᾶσθαι τοῦ κασιγνήτου πάρα*: erat ille quidem secundum Euripiden natu minor; sed Soph. in eodem dixerat dramate 366. *Ὁ μὲν νεάζων καὶ χρόνῳ μείων γεγὼς Τὸν πρόσθε γεννηθέντα Πολυνείκη θρόνων Ἀποστερίσκει.* Herodoti *Ἀρτοβαζάνης*, (Plutarcho et Themistio p. 74. D. *Ἀριαμένης*, atque ita forsan etiam dictus Justino) *aetatis privilegio regnum sibi vindicabat.* Valck.

Ib. Morem, quo natu major filiorum postgenitis in regni successione antefertur, juri gentium et naturae acceptum Justinus fert, Eusebius Vit. Constant. I. 21. *νόμῳ φύσεως.* Videndus est H. Grotius Jur. Belli et Pac. II. 7. 13. et quae ibi eruditi commentatores. Wess.

3 1. *Δημάρητος*] Vide lib. VI. c. 70. Schweig.

2. *ὡς ἡ φάτις μιν ἔχει*] *Sicuti rumor de eo fert.* Quae quidem dictio tentanda non fuerat. *Τούτους μὲν τοιαύτη φάτις ἔχει* scripsit VIII. 94. capite vero 5. post pauca. *ἵνα λόγος τέ σε ἔχῃ.* Nec multum Pindari abit Pyth. Od. I. sub fin. *ἐχθρὰ Φάλαριν κατέχει παντᾷ φάτις.* Alia, eaque jucunda figura, IX. 83. *ἔχει δέ τινα φάτιν καὶ Διονυσιοφάνης*: et Euripid. Helen. 257. *τὸ δ' ἐμὸν ὄνομα Μαψίδιον ἔχει φάτιν.* Sed abstineo manum. Wess.

4 2. *μετὰ ταῦτά τε καὶ Αἰγύπτου ἀπόστασιν*] Requisiveram *καὶ τὴν Αἰγ. ἀποστ.* Sed ignorant articulum libri omnes. Schweig.

767 Ib. *τῷ ὑστέρῳ ἔτεϊ*] Anno a pugna Marathonia quinto; quandoquidem eam apparatus ad novum bellum triennalis excepit, et quarto anno Aegyptus defecit, Persarum excusso jugo, uti signatur clarissime c. 1. Supremum ergo diem Darius obiit sub annum Olymp. LXXIII. secundum. At haec uberius Petavius Doctr. Temp. X. 23. et Dodwellus Ann. Thucyd. p. 44. Wess.

5 1. *τὴν στρατιῆς ἄγερσιν*] Dixit *στρατοῦ ἐπάγερσιν* cap. 20. et *στρατοῦ ἄγερσιν* c. 48.; unde *στρατιῆς ἔγερσις*, exercitus quaedam ad praelium excitatio, longe differt: ut recte adeo, adprobantibus codicibus, Portus *ἔγερσιν στρατιῆς* proscripserit. Saepe peccatur, ut Dissert. p. 117. ostendi, in *στρατιὰν ἀγείρειν* apud Libanium, Procopium atque alios: quae quoque inter *ἀγείρειν* et *ἐγείρειν* adfinitas in Poëta turbas concivit, monitore ad eum Eustath. Il. p. 577, 17 = p. 438, 38. Wess.

2. Ut hic Mardonius Gobyrae fil. dicitur *δυνάμενος παρ' αὐτῷ μέγιστον Περσέων*, in excerptis e Ctesia *Ἀρτάπανος ὁ Ἀρτασύρα παῖς γίνεται δυνατὸς παρ' αὐτῷ, καὶ Μαρδόνιος ὁ παλαιός.* Paulo post in istis *ἀλλ' εἰ τὸ μὲν νῦν ταῦτα πρήσσοις*, quam vim indit Gronov. voculae *εἰ*, illa vereor ut idoneis exemplis possit firmari. *εἰ γὰρ* pro *εἴθε γὰρ* poëtis frequentatur, quos imitatur Noster I. 27. Valck.

5. *χώρη — ἀρετήν τε ἄκρη*] Recte Valla dederat *regionem summae bonitatis*, ut mirum sit alios hic interpretes aberrasse. *Ἀρετὴν* cujusvis rei vocabant *τὴν ἀρίστην διάθεσιν, ἢ καθ' ἣν ἄριστα διάκειται τὸ ἔχον.* Metopus Stobaei p. 7, 11. *ἕκαστον τῶν ἐόντων τέληον καὶ ἄκρον γίνεται κατὰ τὰν οἰκήαν τᾶς φύσιος ἀρετάν*, ut pro *ἀρετᾶς φύσιν* docte corrigebat Alb. Frisching Bernas. Phintidi apud Stob.

p. 443, 46. memorantur ἀρετὰ ἵππω, ἁ τᾶς ἀκοᾶς, et ἁ τῶν ὀπτιλῶν, *oculorum*. (ὄπτυλλοι Hesychio restituendum pro Ὀπτοιαλοί.) Similia dantur Platonis. Archestratus Athen. III. p. 105. A. Ἀλλὰ παρεὶς λῆρον πολὺν, (lege λῆρον, πολυώνυμον) ἀστακὸν ὠνοῦ· Εἰσὶν μὲν πλεῖστοι πάντων ἀρετῇ τε κράτιστοι Ἐν Λιπάραις. VALCK.

6 3. παρὰ τῶν Ἀλευαδέων] Graeciae Thessaliaeque hi proditores notantur IX. 57. et a Pausania VII. 10.[a] Luxus et opum ad sum-
768 tus tolerandos immoderata cupido, ut semper, Aleuadas ad perfidiam duxit, Critia teste apud Athen. XII. p. 527. B. WESS.

Ib. παρὰ τῶν Ἀλευαδέων] Larissaeos fratres Aleuadas, Ἀλεύεω παῖδας, memorat IX. 57. Θώρηκα, Εὐρύπυλον, et Θρασυδήϊον. Hi Thessalos primum invitos (VII. 172.) Xerxi prodiderunt. Pausan. VII. p. 546. Ξέρξῃ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλαύνοντι Θεσσαλία δι' Ἀλευαδῶν προυδόθη. Postea volentes etiam Thessali, a vicinis Phocensibus irritati, Persarum partes sunt sequuti: Philostr. Her. XIX. 15. In Epist. Socrat. 28. Alexander Graecis indicasse dicitur τὴν Ἀλέου καὶ Θετταλῶν προδοσίαν: ubi scribendum τὴν τῶν Ἀλεύου, vel τὴν Ἀλευαδῶν. Vetus et nobilissima familia Larissae viguit Platonis etiam et Demosthenis aetate; habuit enim Larissae Gorgias discipulos Ἀλευαδῶν τοὺς πρώτους, Platone teste initio Menonis t. II. p. 70. quo spectat in Lex. Timaeus: vid. ibi p. 15=22. Ruhnkenius, et Vales. ad Harpocr. in Τετραρχία. Apud eundem Harp. ex Demosth. p. 142, 86, memoratus Σίμος, εἷς τῶν Ἀλευαδῶν fuisse dicitur τῶν δοκούντων συμπράξαι τῷ Μακεδόνι. Philippo, nec mirum, nobiles hi Thessali favebant, quorum majores in Thessalia regnaverant, tum temporis a tyrannis vexata. VALCK.

4. πρὸς τούτοισι ἔτι πλέον etc.] Perfrequens πρὸς ἔτι τούτοισι III. 65. IX. 110. invectum ὅτι excludit. Conf. Abreschium Dil. Thucyd. 112. WESS.

Ib. προσορέγοντο οἱ] Verbo προσορέγοντο haud dubie alia subjecta notio est, quam equidem in nostra versione ex Schneideri fere sententia (in Lexic. crit. proposita) expressi, *regi conciliabantur* scribens; rectius forsan scripturus, *ad regem se adplicabant, instabant regi, eumque urgebant*. Paullo minus est, sed eodem fere pertinet, quod infra ait προσεφέρετο, *accedebat ad regem, cum eo agebat*. Praeterea suspicari licuerit, pro ἔτι πλέον fortasse ἐπὶ πλέον scripsisse auctorem: coll. Adnot. ad VI. 42. SCHWEIG.

Ib. Ὀνομάκριτον] Hinc Onomacriti constat aetas, quam justo priorem Tatianum statuisse et Clementem Alex. docuit Vossius Poët. Graec. c. 4. p. 23. et Bouherius Diss. Herod. c. 14. p. 154. Cur ille autem διαθέτης oraculorum Musaei? Thomae Mag. διαθέτης est ὁ
769 καθιστῶν καὶ οἰκονομῶν, quidam quasi *dispensator ac interpres*. Διαθετὴρ καὶ δημηγόρος junguntur in Themistii Or. XXVI. p. 321. D. Vide Harpocrat. in Διάθεσις, et Ulpian. ad Demosth. Olynth. II. p. 14. WESS.

5. Onomacritus ab Hipparcho dicitur ejectus ἐξ Ἀθηνέων, a

a Conf. Nostrum VII. 130. sub fin. SCHWEIG.

Laso Hermionensi deprehensus ἐμποιέων ἐς τὰ Μουσαίου χρησμόν. Ante Onomacritum Solon simillima fraude Homereis interserto versu effecerat, ut de Salamine contendentes Megarenses ab Atheniensibus vincerentur: praeter Plutarch. rem narrant Diogen Laërt. I. 48. Ulpian ad Demosth. p. 254. et Eustath. in Il. β'. p. 215, 42. Quod his στίχον ἐγγράψαι εἰς τὸν κατάλογον, vel ἐμβαλεῖν, et παρενθεῖναι πεπλασμένον, id Herodoto dicitur ἐμποιῆσαι, et Pausaniae II. p. 171. memoranti Ἡσίοδον ἢ τῶν τινα ἐμπεποιηκότων ἐς τὰ Ἡσιόδου τὰ ἔπη, συνθέντα ἐς τὴν Μεσσηνίων χάριν. Hinc distat quod idem scribit IX. p. 762. Ἡσίοδον ἢ τὸν Ἡσιόδῳ Θεογονίαν ἐσποιήσαντα de eo, qui ingenii filiolum Hesiodo contribuerat et velut in adoptionem emancipaverat. Valck. De similibus Onomacriti fraudibus vide Fabric. ad Sext. Empir. p. 136. et Porsonum ad Eurip. Orest. 5. Schw.

Ib. ἀφανιζοίατο κατὰ τῆς θαλ.] Geminum c. 235. κατὰ τῆς θαλάσσης καταδεδυκέναι. Plato Tim. p. 25. d. Ἀτλαντὶς νῆσος ὡσαύτως κατὰ τῆς θαλάσσης δῦσα ἠφανίσθη. Wess.

7 2. Achaemenem Ctesias Pers. c. 32. Ἀχαιμενίδην fratremque Artaxerxis perhibet, aberrans. Res certa ex III. 13. et Diodoro XI. 74. cladem Persicam et Achaemenis necem cum Olymp. lxxix. 3. annoque Artaxerxis tertio conponente. Wess.

8 1. σύλλογον ἐπίκλητον] Posteriores una voce σύγκλητον dixisse, quod scribit Galeus, non opinor: concio populi extra ordinem Athenis coacta σύγκλητος ἐκκλησία Demostheni dicitur et Aeschini: concionem Argivam σύλλογον πόλεως et ἔκκλητον Ἀργείων ὄχλον dixit Eurip. in Or. 728. et 611. ἀγορὴν Homerus: erat vero Homero βουλὴ τῶν ἐκκρίτων μόνων. Tale Herodotus intelligit *sanctius consilium*, quod ex delectis principibusque Persarum constabat. ἀποκλήτους vocabant Aetoli: Livius XXXV. 34., *Apocletos — vocant sanctius consilium: ex delectis constat viris.* Ἔσκλητον vel Ἐσκλη-
770 τὺν Syracusani: Hesych. Ἐσκλητὸς, ἡ τῶν ἐξόχων ἄθροισις ἐν Συρακούσαις. Eustath. in Il. β'. p. 130, 30. Βουλὴν ἐποίει σύγκλητον· — ὅθεν Τραγικός τις,(Soph. Ant. 165.) σύγκλητον λέσχην γερόντων τὸ τοιοῦτον ὠνόμασεν, Ἡρόδοτος δὲ σύλλογον ἐπίκλητον λέγει Περσῶν. Valck.

2. ἔλεξε Ξέρξης τάδε] Totam Xerxis orationem, μετακεκομισμένην εἰς τὴν Ἀτθίδα διάλεκτον, exhibet Dionys. Halic. t. II. p. 307, 308., velut insigne specimen, quo demonstret, Herodoti λέξιν τῆς τε αὐστηρᾶς καὶ τῆς ἡδείας ἁρμονίας μέσην εἶναι. In hac quoque μέσῃ τῶν δυοῖν ἁρμονιῶν juxta Dionys. περὶ Συνθ. Ὀνομ. p. 51. princeps eminuit Homerus; quem, longo tamen intervallo, proximi quinam hac in parte sint sequuti ibidem docet. Valck.

3. οὐδαμᾶ κω ἠτρεμ. ἐπεί τε etc.] Attico loquendi more, aut vulgo Graecis usitato, Dionys. οὐδένα χρόνον ἠτρεμήσαμεν, ἐξ οὗ παρελάβομεν τὴν ἡγεμονίαν τήνδε παρὰ Μήδων. Vocem ἐπεὶ relinquere potuerat intactam, Atticis etiam usurpatam pro ἐξ οὗ, vel ἀφ' οὗ χρόνου. Ubi vulgatur in Aristoph. Equit. 5. ἐξ οὗ, Thomas Mag. legit ἐπεὶ in voc. Εἰσήῤῥησε: quod vidit monuitque Alberti ad Hesych. in Ἐπεί. Hoc a Grammaticis saepe redditur ἀφ' οὗ, vel ἐξ οὗ, velut

in Aesch. Choëph. 607. Eurip. Androm. 29. etc. [b] In sequentibus nonnulla paulo melius scripta praebet Dionys. quam nobis vulgata prostant. In proximis, *ἀλλὰ θεός τε οὕτω ἄγει*, pro *ἄγει* legisse videtur *ἐνάγει*, Herodoto prae ceteris frequentatum; nihil enim alias habuisset caussae, cur *ἄγει* altero mutasset. *θεῶν ἀγόντων* Sophoclis est Oed. in Col. 992. Xenoph. *Κύρ. Ἀναβ.* VI. p. 223, 3. *ὁ θεὸς ἴσως ἄγει οὕτως*. Valck. — Potest vero etiam Dionysius interpretationis caussa *ἐνάγει* (i. e. *inducit*, *incitat*, *impellit*) pro *ἄγει* consulto posuisse. Schweig.

7. *ἵνα τὸ νοέω πρήσσειν ὑπερθέωμαι ὑμῖν*] Legitur apud Dionys. *ἵνα ἃ διανοοῦμαι πράττειν ὑποθῶ ὑμῖν*. Galeus omnino scribendum hic in Herodoto censebat *ὑποθέωμαι*, atque id ipsum, alibi quoque reponendum alterius loco. Quanto rectius judicavit H. Steph., probante Wesselingio, pro *ὑποθέμενος* corrigendum I. 107. *ὑπερ-*
771 *θέμενος τῶν μάγων τοῖσι ὀνειροπόλοισι τὸ ἐνύπνιον*. *Rem cum aliquo communicare*, vulgo Graecis *ἀνακοινῶσαι* et *ἀνακοινώσασθαι*, usitatissima Herodoto phrasi dicitur *ὑπερτιθέναι* et *ὑπερτίθεσθαί τι τινί*. Exemplorum affatim collegerunt H. Steph. in Prolegom. et Portus in voce. Valck.

9. *πυρώσω τὰς Ἀθήνας*] Mardonius ad regem, *σὺ δὲ — πυρώσας τὰς Ἀθήνας ἀπελᾷς* lib. VIII. 102. Eustathius, *παρὰ Ἡροδότῳ πυρῶσαι κεῖται τὸ ἐμπρῆσαι ἐν τῷ, πυρώσω τὰς Ἀθήνας· κεῖται καὶ ἡ λέξις παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, ἀμφικίονας ναοὺς πυρώσων ἦλθεν, ἤγουν καύσων*: quae sunt Antig. 290. Wess.

10. *ἀπικόμενοι ἐνέπρησαν*] Praecessit *ἐλθόντες*: et *ἀπικόμενοι* eadem verborum sequetur in periodo? Offensi repetitione Pavius ac Reiskius corrigunt, ille *ἀδικόμενοι*, sive, uti voluisse opinor, *ἀδικεόμενοι*: hic *ἀπισταμένῳ*, *deficiente*. Quibus de conjecturis tantum observo, utramque a Dionysio pessum dari: legit is Herodotea, ut sunt, *ἀπικόμενοι* prudenter omittens: quo quidem sublato suus sermoni habitus integer et dignitas. Sunt sane in Musis redundantiae exempla similia, quibus lib. VI. 30. locus fuit. Mallem tamen, ut sedulo dicam, ne toties *δὶς ταυτόν*. Wess.

Ib. *ὑμέας οἷα ἔρξαν, ἐς τὴν σφετ.*] Dionys. *ὑμᾶς* [c] *οἷα ἔδρασαν, εἰς τὴν γῆν τὴν σφετέραν ἀποβάντες, — ἐπίστασθέ που πάντες*. Ad hoc exemplum Herodoteis duas voculas intersererem, unam ejicerem, ut legeretur, *ἐς τὴν γῆν τὴν σφετέρην*: deinde, *οἷα ἔρξαν — ἐπίστασθέ κου πάντες*. Ut supra *ἰθύοντα στρατεύεσθαι*, Dionys. *προθυμούμενον στρατεύεσθαι*, sic in vicinis, *ἀνάρτημαι ἐπ' αὐτέους στρατεύεσθαι*, interpretatur *ἀνώρμημαι ἐπ' αὐτοὺς στρατ.* VI. 88. Athenienses dixerat *ἀναρτημένους ἔρδειν Αἰγινήτας κακῶς*: in istum sensum *ἐπηρμένος* interdum ab aliis adhibetur. Valck.

12. *ὁμοῦρον ἐοῦσαν*] Xerxis jactantia plures incessit, nimis inscribentes ex Poeta non sufficit orbis, uti Philippus II. Hispania-

b At *ἐπείτι*, pro communi *ἐπεὶ* vel *ἀφ' οὗ*, Ionibus propria formula est. Schweig.

c At recte Sylburgii codex *ἡμᾶς* dabat. Schweig.

rum rex apud Luckium, Syllog. Num. p. 279. Eadem Alexandri vanitas, *καὶ ὅρος τῆς ταύτης ἀρχῆς, οὔσπερ καὶ τῆς γῆς ὅρους ὁ θεὸς ἐποίησε*, in Arriani *Ἀναβ*. V. 26., non reminiscentis egregios versus,
772 quos patri Philippo paucis ante necem horis Neoptolemus accinuit Biblioth. Diodori XVI. 92. Wess.

14. Quam Wesselingius cum Gronovio recepit scripturam *ἐν ἡμετέρου*, eamdem apud Nostrum jam I. 35. observavimus, ubi vide a Wess. notata. Similiter vero etiam auctor Homerici hymni in Mercur. vs. 370. *ἦλθεν ἐς ἡμετέρου* dixit. Quarum formularum mentionem in Additamentis ad Bosii Ellipses v. *οἶκος* faciens Schaeferus, (idem Vir doctus, qui in Herodoti editione utroque loco scripturam *ἐν ἡμετέρου* intactam reliquit,) „quibus machinis, ait, permirae huic „locutioni sensus eliciendus sit, Ilgenius docet ad Hymn. Homer. p. „443.“ Ipse vero Schaeferus doctissimo Corayo se adsentiri profitetur, in Notis ad Heliodor. p. 199. seq. scripturam istam, *ἐν* aut *ἐς ἡμετέρου*, ubicumque reperiatur, vitiosam judicanti. Quibus ego viris doctissimis facile largior, in his talibus locutionibus haud adparere quodnam substantivum nomen ad adjectivum *ἡμετέρου* subintelligi commode possit. Simul vero et illud, primum, velim reputari, nihilo magis adparere aut intelligi posse, qua caussa quove casu factum sit, ut pro eo, quod in promtu fuerat, *ἐν ἡμετέρῳ*, scil. *οἴκῳ*, *ἐν ἡμετέρῃ*, scil. *χώρῃ*, *ἐς ἡμετέρον*, scil. *δόμον*, vel *δόμα*, non uno loco, sed pluribus in veterum auctorum locis, probati alioquin codices in miram istam scripturam *ἐν ἡμετέρου*, *ἐς ἡμετέρου*, consentiant. Deinde cogitari velim, quam multae reperiantur in omnium populorum linguis loquendi formulae, quibus, quantumvis cum justae syntaxeos regulis pugnent, usus tamen, quam penes arbitrium est et jus et norma loquendi, auctoritatem conciliavit. Quo magis Wesselingium probavi, ad eadem verba *ἐν ἡμετέρου* haec adnotantem: „Temeritatis foret, in scriptis Dionysii et Herodoteis „exstans respuere. Vide lib. I. c. 35.“ Schweig.

15. *ἵνα δὲ μὴ ἰδιοβουλεύειν ὑμῖν δοκέω*, etc.] Est haec ultima Xerxis oratio verbis in speciem lenissimis concepta; arrogantissima, quam regi tribuit Valerius Max. IX. 5., ubi, Graeciae bellum indicturus, Asiae principibus: *Ne viderer*, inquit, *meo tantummodo usus consilio*, (*ἰδιοβουλεύων*) *vos contraxi: ceterum mementote parendum magis vobis esse, quam suadendum*. Valck. Xerxes haec perorans,
773 *αὐθάδης καὶ μονογνώμων*, quales in Dionysii Ant. Rom. II. p. 86. reges plures, videri non vult: reapse *parendum magis quam suadendum*, ut verissime Valerius IX. 5., innuens. Wess.

9 1. *καταγελάσαι ὑμῖν*] Plures si *ὑμῶν* aut *ὑμέων* prae se ferrent, pro rejiculo non haberem. Supra V. 68. *πλεῖστον κατεγέλασε τῶν Σικυωνίων*. Plato pr. Lach. *εἰσὶ γάρ τινες οἳ τῶν τοιούτων καταγελῶσι*. Vulgatum in his libris crebrum. Wess. — Nolenti excidit doctissimo viro, ut *ὑμῖν*, *ὑμῶν*, *ὑμέων* in ista Adnot. scriberet: *ἡμῖν*, *ἡμῶν*, *ἡμέων* in animo habuerat. Nam et *ἡμῖν* recte in contextu cum aliis omnibus edidit, et *ἡμῶν* in Var. Lect. ex V. citavit. Caeterum verbum *καταγελᾷν* aliaque similia, quae alias vi praeposi-

tionis κατὰ cum genitivo casu jungi solent, cum dativo construere Herodotus amat: vide III. 37. 38. 155. IV. 79. quo minus sollicitari debet scriptura h. l. vulgata. Conf. Var. Lect. VII. 10. Schweig.

6. ἐπεὰν γὰρ ἀλλήλοισι etc.] Graecorum inscitiae ac stupori acceptum fertur, quod summis Achaeorum in laudibus apud Polybium XIII. 1. Magni sane animi et bellum humano more administrandi argumentum olim sollemnis erat clarigatio: immo ex justitiae Tibarenorum studio geminum gentis ejus institutum Critici ad Apollon. Rh. II. 1012. arcessunt. Ut nunc vero seculum est, Mardonii valet sententia; qui in alia omnia eunt, exploduntur. Lege Bynkershoekii Quaest. Jur. Publ. I. 2. Wess.

7. κήρυξι — καταλαμβάνειν τὰς διαφορὰς] Optime additur, καὶ παντὶ μᾶλλον ἢ μάχῃσι: *verbis* Graeci *dirimere* deberent *controversias, et quovis potius modo quam ferro atque armis.* Ut hic καταλαμβάνειν *dirimere* controversias, sib III. 128. ἐρίζοντας Δαρεῖος κατελάμβανε. Sententiae Herodoteae congruit hoc Eurip. in Phoen. 518. χρῆν δ᾽ αὐτὸν οὐχ ὅπλοισι τὰς διαλλαγὰς, Μῆτερ, ποιεῖσθαι· πᾶν γὰρ ἐξαιρεῖ λόγος, Ὃ καὶ σίδηρος πολεμίων δράσειεν ἄν. Secundum Isocrat. Panathen. p. 267. c. veteres Athenienses aliarum civitatum πρεσβείαις καὶ λόγοις ἐξαιρεῖν ἐπειρῶντο τὰς διαφοράς: postea maluerunt πολέμῳ μᾶλλον ἢ λόγοις τὰ ἐγκλήματα διαλύεσθαι, quod de Lacedaemoniis dicitur apud Thucyd. I. 140. vere de Philippo apud
774 Lucian. t. III. p. 516. Hinc in Epist. apud Demosth. p. 94., πότερον ait Philippus, κάλλιόν ἐστιν ὅπλοις ἢ λόγοις διακρίνεσθαι. Valck.

8. ἐς τούτου λόγον,] Id voluit, *nunquam ad ejus rei rationem et caussam*, ut secum in certamen descenderent, venisse. Congruit III. 99. ἐς δὲ τούτου λόγον οὐ πολλοί τινες αὐτέων ἀπικνέονται. Wess. ἐς τούτου λόγον idem fere ac ἐς τοῦτο sonare monet Schweighaeuser.

11. ἀπὸ πείρης πάντα ἀνθρώποισι φιλέει γίνεσθαι] Manilii nobilissimum, *Omnia conando docilis* etc., et Theocriti πείρᾳ θὴν πάντα τελεῖται, Idyl. XV. 62. simillima sunt. Statim ἐπιλεήνας, *leniens* et quasi *laevigans;* quale λεήνας τὸν Μαρδονίου λόγον, VIII. 142. et Clementis Alex. Strom. VII. p. 901. τὴν τῶν λογίων ἀκριβῆ σαφήνειαν λεπτουργεῖν καὶ καταλεαίνειν, sumta translatione a ruminantibus pecudibus, qua Philo de iisdem τὴν τροφὴν ἐπιλεαίνειν, et ἐπιλέανσιν τροφῆς, libri de Poster. Caini pag. 254. ed. Mang. Idem Judaeus Epicuri ἐπεντρώματα, sive *gulae scitamenta*, uti praeclare Casaubonus in Athen. XII. 12. traducens, ἅ φασιν οἱ φιλήδονοι ἐπιδύσεις [d] εἶναι τῶν προηγουμένων ἡδονῶν lib. III. Alleg. p. 115. ejusd. ed., ubi ex Mstis, in quibus ἐπιάνσεις, ἐπιλεάνσεις, posterius si pristinam in possessionem migraverit, redibit sententiae sanitas. Voluptatum priorum lenimenta quaedam indicantur. Verum haec non ago. Wess.

10 1. seqq. Ἀρτάβανος etc.] Artabanus gravi oratione fratris filio dissuadens expeditionem in Graeciam, dicendi praebuit Sophistis

d ἐπιχύσεις Toup.

materiam: ex Alexandri μελέτῃ specimen nobis exhibet Philostr. de Vit. Soph. II. p. 575. VALCK.

2. ὥσπερ τὸν χρυσὸν etc.] Ista quidem aptissima multis placuit comparatio. Isocrates in Panathen. p. 240. D. ὥσπερ τὴν πορφύραν καὶ τὸν χρυσὸν θεωροῦμεν καὶ δοκιμάζομεν, ἕτερα παραδεικνύοντες, etc. Dionys. Halic. II. p. 202, 24. οὕτω καὶ χρυσὸς ἑτέρῳ χρυσῷ παρατεθεὶς κρείττων τε καὶ χείρων εὑρίσκεται. Vetus fuit dictum: Ἡ πορφύρα παρὰ πορφύραν διακριτέα. Quinctilian. Inst. Or. XII. 10. *Ut lana tincta fuco citra purpuram placet; at si contuleris etiam lacernae conspectu melioris obruatur, ut Ovidius ait.* VALCK.

775 Ib. ἐπεὰν δὲ παρατρίψωμεν ἄλλῳ χρυσῷ] Valde metuo, ut παρατρίψωμεν bonae sit valetudinis. Negant certe periti artifices mutuo auri frictu praestantiam ejus metalli internosci discernique posse. Lydius lapis τῇ παρατρίψει τὸν χρυσὸν δοκιμάζει, quae Theophrasti de Lapid. p. 397. verba; cognitissimumque illud est examen. Accedit ad haec dissensus S., unde, ἐπεὰν δὲ ἑτέρῳ συγκρίνηται, *ubi vero cum alio comparatur*, si adprobetur, cessabit difficultas. Vallae Latina vergunt eodem, et similes priscorum sententiae. Una ex Dionysii Epist. ad Pomp. p. 126. sufficiet: οὕτω γέ τοι καὶ χρυσὸς ἑτέρῳ χρυσῷ παρατεθεὶς, κρείττων τε καὶ χείρων εὑρίσκεται. Quid faciendum ergo τῷ παρατρίψωμεν ἑτέρῳ χρυσῷ? exterminandum-ne, revocata S. lectione? Habet, ut sum professus, suum ea decus et commodum; nimirum tamen ab aliis deflectit schedis. Equidem, si παραβλέπειν eadem esset potestate, qua παραθεωρεῖν et παραθεᾶσθαι in rei cum alia comparatione gaudent, παραβλέψωμεν refingerem, cujus nunc simile exemplum desidero. Scribi poterit παραθεωρήσωμεν ἄλλῳ χρυσῷ, *contenderimus et spectaverimus ad aliud aurum:* poterit παραθήσωμεν aut παραβάλωμεν. Utrumcunque sumatur, constabit comparationis figura. Sed me doctiores considerent. WESS.

3. Ἐγὼ δὲ καὶ πατρὶ τῷ σῷ etc.] Artabani de Scythis ad fratrem dictum IV. 83. proditum prostat. WESS.

7. οὔκων ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε] Et hic haereo. Gronovii enim explicatio haud scio Artabani mentem an recte exponat. Hoc voluisse videtur: nec terra nec mari expeditionem prosperam fore: de terrestri conjecturam capi ex eventu in agro Attico posse: consimiliter de maritima, si ad praelium res devenerit, suspicandum. Quae Artabani si fuerit, uti ego arbitror, sententia, procedet melius nova periodo: Οὔκων ἀμφοτέροισι χωρήσει, ἀλλ' ἢν etc. *Ergo neutrubi succedet, sed si* etc. Praecesserat ἢ κατ' ἀμφότερα, ad quod reditum orator facit: sequetur cap. 11. οὔκων ἐξαναχωρέειν οὐδετέροισι δυνατῶς ἔχει, ἀλλὰ etc. simili ordine. Haec mihi plausibilia: aliis alia, neque intercedam, blandientur. WESS. — Quod cap. XI. legitur, οὔκων ἐξαναχωρέειν οὐδετέροισι δυνατῶς ἔχει, ἀλλὰ etc.
776 id, licet in verborum constructione cum his, quae hic habemus, similitudinem aliquam praeferat, tamen longe diversam habet rationem. Ibi omnia plana sunt, et particula ὦν, quae in οὔκων (sive οὐκ ὦν malueris, quod perinde est) continetur, usitata maxime no-

tione, *Itaque, ergo,* ponitur; hic orationis tenor et sententia loquentis non patitur, ut eadem notione accipiatur illa particula. Non enim ex praecedenti oratione concluditur aliquid aut colligitur: sed ad aliud quidpiam pergit oratio, et *ὦν* particula nonnisi continuativam quamdam vim potest habere. Jam, sicut formula *οὔκουν* sive *οὐκ οὖν* saepe interrogationi inservit, (quo de usu conf. Hermann. ad Viger. not. 261.) sic et h. l. accipi poterit; sed ita, ut interrogatio idem valeat ac sententia adfirmative expressa cum praecedente particula conditionali *εἰ*, prorsus ut IV. 118 ubi vide notata. Itaque h. l. perinde est ac si dixisset Artabanus, *εἰ ὦν οὐκ ἀμφοτέρῃ* (i. q. *κατ' ἀμφότερα* §. 5.) *σφὶ ἐχώρησε,* sive *χωρήσει.* Conf. Schaeferi Notam ad Bosii Ellips. p. 758. Schweig.

12. *εἰ γὰρ καὶ ἐναντιωθῆναί τι θέλει*] Recte Eustath. in Il. *β'.* p. 131, 38., *οὐκ,* ait, *ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων ἀεὶ κριτέον τὰ καλὰ εἴτε καὶ φαῦλα:* suumque illud dictum ex sententia firmat Herodoti. Vulgo perverse judicamus ab eventu: *πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον ἐκβὰν ἕκαστον τῶν προϋπαρξάντων ὡς τὰ πολλὰ κρίνεται* Demosth. p. 5.; quam tamen, ut scribit Thucyd. I. 120., *πολλὰ κακῶς γνωσθέντα, ἀβουλοτέρων τῶν ἐναντίων τυχόντα, κατωρθώθη· καὶ ἔτι πλείω, καλῶς δοκοῦντα βουλευθῆναι, ἐς τοὐναντίον αἰσχρῶς περιέστη:* quia *τὴν εὐβουλίαν* saepe fortuna destituit: *τοῦ εὐτυχεῖν καὶ τοῦ καλῶς βουλεύεσθαι — οὐχ ἅμα ἡ κτῆσις παραγίνεται τοῖς ἀνθρώποις,* Demosthen. contr. Aristocr. p. 421. Valck.

13. Qui *superbos sequitur ultor*, *φιλέει ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν,* sive *τοὺς μεγαληγορήσαντας, ὡς πλεῖον φρονοῦντας, ταπεινῶσαι,* ut loquitur Xenoph. *Κυρ. Ἀναβ.* VI. p. 223, 3. vid. Aeschyli Pers. 829. Valck.

Ib. *οὐδέν μιν κνίζει*] Considerarunt haec docti viri, ac si *οὐδὲ μὲν* esset: inde, *nihil laedit, nec leviter laedit,* aliaque, ad Artabani mentem concinne. Ut nunc sunt et codices volunt, bene Reinesius Var. Lect. III. 5. *ipsum non*, sive *nihil* potius, *angunt:* sic cap.
777 12. *καὶ Ξέρξεα ἔκνιζε ἡ Ἀρταβάνου γνώμη: Xerxemque angebat Artabani sententia.* Idem Reinesius *οὐδὲ ἐᾷ φαντάζεσθαι* bene explicuit, *non sinit ultra adparere, efferri, ostentare se,* quippe *ἀφανισθέντα* et in nihilum redacta, Var. Lect. II. 3.; cui jungi Valckenarius poterit ad Tragici Phoeniss. 93. Wess. *Φαντάζεσθαι* nonnumquam simpliciter *conspici, adparere,* significat; ut apud Euripid. loco cit. et passim alibi; similiterque aqud Nostrum IV. 124. ubi synonyma sunt *ἀφανισθῆναι* et *οὐ φαντάζεσθαι.* conf. VII. 15. Sed h. l. amplius aliquid dici facile intelligitur; quod haud incommode Valla expressit, *nec sinit insolescere.* Scilicet, quemadmodum *φαντασία* non modo *speciem, visum, adspectum,* sed subinde et sigillatim *majorem quamdam et insigniorem speciem* significat; (vide Lexicon Polyb. p. 645.) sic verbum *φαντάζεσθαι* h. l. denotat *insignem aliquam prae se speciem ferre atque ostentare.* Conf. H. Stephani Thes. IV. p. 37. a. Jam vero *κνίζειν* non tam *angere* significat, quam *pungere, mordere, irritare.* *ἔκνιζε αὐτὸν τῆς γυναικὸς ἔρως,* VI. 62. non *anxit,* sed *pupugit, ussit illum amor.* Xerxem VII. 12. *ἔκνιζε,*

non *anxit*, sed *pupugit*, *momordit*, *irritavit* Artabani oratio. Hoc loco, quemadmodum mox Deus (φθονήσας) *invidere* dicitur *arrogantibus*; (qua de locutione vide ad I. 32. et ad III. 40. notata;) sic κνίζει μιν significat *invidiam illius movent*, i. e. *vindictam ejusdem in se vertunt*. Schweig.

Ib. τὰ τοιαῦτα ἀποσκήπτει βέλεα] τὰ βέλεα ex M. nimium. Opportune Sophoclis Hercules Trach. 1103. ἐγκατάσκηψον βέλος πάτερ κεραυνοῦ. Wess. Immo vero percommode τὰ βέλεα dedere probati libri, *tela sua*, vel *tela illa*, quae paulo ante verbo κεραυνοῖ indicata sunt. βέλος de *fulmine* dixerat idem Noster IV. 79. τὰ τοιαῦτα h. l. ad δένδρεα pertinet, significatque τὰ μέγιστα. Schweig.

16. λόγους ματαίους dicit non modo *vanos* et *temere jactatos sermones*, sed et *injuriosos*, sicut cap. 15. et III. 120. VI. 68. Schweig.

17. διαβολὴ γάρ ἐστι δεινότατον· etc.] Eadem Pindari mens Pyth. Od. II. fin. *Βροτῶν ἄμαχον κακὸν ἀμφοτέροις διαβολιᾶν ὑποφάτιες*, ubi Graeci interpretes, ἀμφοτέροις καὶ τῷ διαβαλλομένῳ καὶ
778 τῷ πρὸς ὃν διαβάλλουσι. Non addo Dion. Chrysost. Or. XI. p. 185. C., nec Judaeorum scite dicta apud Buxtorfium Lexic. Talm. p. 1160. Consequens οὐ παρεόντι κατηγορέων defendit Gronovius, neque caret patronis. Accommodatius mihi οὐ παρεόντος ex orationis justa serie. Licebit credo in ista codicum discordia hoc amplexari. Wess. Ex Flor. codicis lectione, quam Stobaeus etiam exhibet, sensum eruit Gronov.; mihi videtur inter diversas sincera, quam praebent margo Steph. et Valla, οὐ παρεόντος κατηγορέων. Absentem dum accusat calumniator ἀδικέει: quia ὁ τῇ διαβολῇ λάθρα χρώμενος ὅλον τὸν ἀκροατὴν σφετερίζεται, — τὴν ἀπολογίαν τῷ λαθραίῳ τῆς κατηγορίας παραιρούμενος, juxta Lucian. de Calumnia non tem. cred. cap. 8. Paucis graviter Isocrat. de Permut. pag. 313. E. μέγιστον κακὸν διαβολή, — ἣ ποιεῖ τοὺς μὲν ψευδομένους εὐδοκιμεῖν, τοὺς δὲ μηδὲν ἠδικηκότας δοκεῖν ἀδικεῖν, τοὺς δὲ δικάζοντας ἐπιορκεῖν. Judices Athenis ex lege jurare cogebantur, ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι. Valck.

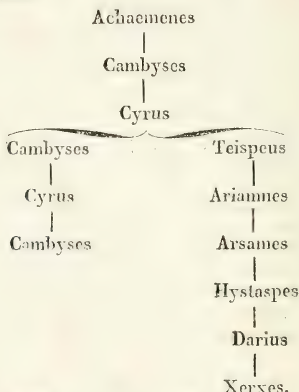
21. Formas κτεινέσθων et πασχόντων Grammatici tribuunt Atticis, Ionibus etiam et Doriensibus usurpatas. Prioris formae, altera multo minus frequentatae, praebent exempla Demosthenes, αἱρείσθων, p. 608, 88. Philostr. πιστούσθων, p. 229. ἀναβεβλήσθων, p. 302. alia illinc etiam attigit Hemsterhusius ad Luciani ἀπεῤῥίφθων p. 364. Paulo post ὑπὸ κυνῶν τε καὶ ὀρνίθων διαφορεύμενον, dixit; ut Pausan. II. p. 192., νεκρὸν, διαφορηθέντα ὑπὸ τῶν ἐκ θαλάσσης ὀρνίθων. Ab avibus carnivoris *dilacerari* dicitur et διαφορηθῆναι in Aristoph. Av. 338. et 354. Ἵν' ὑπὸ τούτων διαφορηθῶ; [e] T. H. *Ut ab istis differar?* Horat. Epod. V. 99. *Post insepulta membra different lupi, Et Esquilinae alites.* Plautus Curcul. IV. 4, 20. *Jam ego te faciam ut hic formicae frustillatim differant.* Valck.

22. διαφορεύμενον] Dirum omen. In lamentatione matris Euryali poëta: *Heu terra ignota, canibus data praeda Latinis, Alitibusque jaces*, Aeneid. IX. 485., ubi De la Cerda docte. Διαφθο-

e i. e. Hemsterhusii versio Latina in edit. Kusteri.

ῥεύμενον Aldi dispunxit H. Steph. in Prolegom. p. 737. optimeque explanavit Horatiano, *Post insepulta membra different lupi.* Wess.

11 3. ἐκ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος etc.] Frustra Salmasius (ad Solin.
779 p. 833.) stemmatis duplicem ordinem describi existimans, μηδὲ τοῦ Κύρου, τοῦ Καμβύσεω, post pauca addebat; quo facto poenas Gronovio dedit. Eumdem enim generis auctorem Cyrus et Darius agnoverunt Achaemenem. Avus Darii Arsames ex Achaemenidis designatur I. 209. liquido. Reliquam adscendentium descendentiumque seriem dabit Palmerius, Exercit. p. 30., omisso Teispeo, Achaemenis fil., quem familiae ex schedis Gronovius inseruit primus. Eum consule et Galeum ad I. 209. Wess. — Galeus in Notis brevibus ad Herod. I. 209. stemma regum Persarum usque ad Xerxem in hunc modum descripserat:

Gronovius, e cod. Med. alium insuper Teispen inserens, monuit in Notis, utroque quidem loco in eodem codice vitiose τοῦ τε ἵσπεος scribi; cum quo posteriori loco nostrae membr. F. consentiunt, quae priori loco recte τοῦ τεΐσπεος praeferunt. Idem Gronov. adnotavit, in ora ejusdem codicis Med. genealogiam Xerxis hoc modo repeti: Ἀχαιμένης, Τεΐσπης, Καμβύσης, Κῦρος, Τεΐσπης, Ἄρμνης, Ἀρσαμένης, Ὑστάσπης, Δαρεῖος, Ξέρξης. Schweig.

5. ἵνα καὶ τὸ δεινὸν, τὸ πείσομαι etc.] Per ironiam haec dicta
780 sunt: *ut cognoscam illud malum, quod tu, Artabane, mihi ominaris.* Perspecte in hanc sententiam verba ista interpretatus est Larcher. Schweig.

5. Πέλοψ ὁ Φρὺξ, ἐὼν πατέρων τῶν ἐμῶν δοῦλος] Jactantiae ac Persici fastus specimen haec dant. *Nam Pelopis tempore, Phrygia sub Medorum imperio non erat, neque unquam antea fuerat,* sic Palmerius in Exercitationibus. Vide tamen Platonem III. Legg. p. 685. D. Wess. Conf. ipsum Herodot. IX. 116. Schweig.

12 1. νυκτὶ δὲ βουλὴν διδοὺς] Intellige ἑωυτῷ, nisi prorsus adjectum olim fuit hoc pronomen, quod hodie quidem ignorant libri. Sic vero, eadem sententia, frequenter λόγον ἑωυτῷ διδόναι usurpat Noster, I. 209. II. 162. III. 25. etc. Schweig.

Ib. εὕρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι] Contra I, 19., Croesus βουλευόμενος εὕρισκε πρῆγμά οἱ εἶναι ἐλαύνειν ὡς τάχιστα ἐπὶ τὰς Σάρδις. vid. Wessel. ad IV. 11. Aristoph. Eccles. 656. *Τί γάρ αὐτῷ πρᾶγμα μάχεσθαι.* Plebeia locutio hodiedum est usitatissima. Valck.

Ib. στράτευμα μὴ ἄγειν] Jure negans vox accessit; frequens, ut docte Gronovius, post verba negandi mentemque mutandi. Notus ex Sophocle Antig. 449., Euripid. Orest. 1059. mos, doctorumque observationibus ad Aeliani Var. III. 43.[f] Δολόμητιν ἀπάταν θεοῦ, qua somnio Xerxes inpulsus post fluctuationes in bellum ruit, explicat ad Aeschyli Pers. 93. Stanleius. Wess.

13 1. ἀγχίστροφα] *Subitam et priori contrariam sententiam.* Tales ἀγχίστροφοι μεταβολαὶ Gregorii Naz. Or. XXVIII. p. 473. b. ad Thucydidis exemplum II. 57. Wess.

2. φρενῶν — ἐς τὰ πρῶτα] Idem esset ψυχῆς ἐς τὸ φρονιμώτατον. Xenoph. Symp. p. 522, 25., ἡ ψυχή, ὅσονπερ ἂν χρόνον ἴῃ ἐπὶ τὸ φρονιμώτερον, καὶ ἀξιεραστοτέρα γίνεται. Ἥβης ἐς τὸ σῶφρον dixit Sophocles in perditae tragoediae fragm. apud Etymolog. in voc. Νεῖκος: nam pro vulgatis, ἡβήσει τῷ σώφρονι dubium nullum est quin corrigi debeat, ἥβης ἐς τὸ σῶφρον ἵκετο: vidit et illud Piersonus noster. Valck.

Ib. ἐπέζεσε] Congruit ferme Euripid. Iph. Taur. 987. δεινή τις ὀργὴ δαιμόνων ἐπέζεσε. Wess.

15 1. πέμπει ἄγγελον ἐπὶ Ἀρτάβανον καλέοντα] Genuinum arbitror
781 quod praebuit M. ἐπὶ Ἀρτάβανον: sed omitti, ni fallor, tum debuerat καλέοντα: neque enim praepositio ἐπὶ in tali structura censeri posset a verbo avulsa. καλέοντα remanere potuit ex interpretamento olim adscripto καλέσοντα: *mittit qui Artabanum ad se vocaret.* πέμπειν ἐπί τινα significat *mittere ad aliquem arcessendum.* Xenoph. Κυρ. Παιδ. III. p. 43, 13. Τιγράνην ἐκέλευσε πέμπειν ἐπὶ τὸν πατέρα. Thucyd. VI. 61. πέμπουσι ναῦν ἐπὶ ἐκεῖνον. Cap. 53. dixerat ναῦν — ἥκουσαν ἐπὶ Ἀλκιβιάδην, non *adversus Alcibiadem;* sed navem, *quae ad eum deportandum erat missa;* ut recte Corn. Nepos interpretatur in Alcib. cap. 4. In Isaeo corrigerem p. 36, 39., Ποσείδιππον ἔπεμψεν ἐπὶ τὸν ἀστυνόμον: id est ἔπεμψε τὸν ἀστυνόμον καλέσοντα. καλεῖν τὴν ἀρχήν, [πέμπειν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν] et μεταπέμπεσθαι in eadem dixit Isaeus oratione. Valck. Familiaris Herodoto abundantia facile persuadere nobis possit, participium καλέοντα, qua utique non erat opus, ab ipso fuisse adjectum: intelligetur autem καλέοντα αὐτόν. Schweig.

16 1. οὐ τῷ πρώτῳ οἱ κελεύσματι] Sermonem adauxi: Casus ex verbali pendet substantivo, ut τῷ θεῷ ὑπηρεσία in Platon. Apolog. p. 30. a., τὰ Ἑλένης καὶ Μενέλεω Τηλεμάχῳ δῶρα Dion. Chryst.

f Conf. ad Herod. II. 27. notata. Schweig.

Or. VII. p. 117. C., ἐπίθεσις τῇ βασιλείᾳ τῶν Σύρων Strabon. XVI. p. 1092. A = 752. c. His similia Dukerus ad Thucyd. V. 46. VII. 50. VIII. 21. De κελεύματι, quod in schedis, superius IV. 141. Cunctabatur fortasse *in regio solio sedere* Artabanus, quoniam Persis *in sella regis consedisse capitale foret*, Alexandro apud Curtium VIII. 4. auctore. Wess. Ad τῷ πρώτῳ οἱ lubens equidem γενομένῳ intelligam, ut ab hoc subintellecto verbo pendeat dativus οἱ. Schweig.

2. Ἴσον ἐκεῖνο — παρ' ἐμοὶ κέκριται] Haec Gatakerus comparavit cum nobilissimo Hesiodi dicto Ἔργ. κ. Ἡμ. vs. 291, 293., ad M. Antonin. IV. 12. conf. Graevius ad Ciceron. pro Pub. Sextio c. 40. Proxima, qualia legit Valla, Gronovius egregie restituit: τά σε καὶ ἀμφότερα περιήκοντα κακῶν ὁμιλίαι σφάλλουσι. Eadem alibi semel Herod. verbum περιήκειν adhibuit structura, VI. 86. τοῦτον τὸν ἄνδρα φαμὲν τά τε ἄλλα πάντα περιήκειν τὰ πρῶτα, καὶ δὴ καὶ ἀκούειν ἄριστα δικαιοσύνης πέρι. Verbum σφάλλειν, Euripidi frequentatum,
782 veteribus semper adhibitum activa virtute, proprie notat id ipsum quod Latinum *fallere* in istis Livii XXI. c. 36. *lubrica glacie non recipiente vestigium, et in prono citius pedes fallente.* Sic emendarunt I. F. Gronov. et A. Drakenborch. Valck. Hunc locum recte cepit Schweighaeuserus in versione, *quorum quum utrumque tibi insit, pravorum hominum colloquia in errorem te inducunt*, perperam in adnott. statuens naturalem verborum ordinem esse, ὁμιλίαι ἀνθρώπων κακῶν σφάλλουσι σὲ περιήκοντα ταῦτα ἀμφότερα.

2. Κακῶν ἀνθρώπων ὁμιλίαι σφάλλουσι respondet Paullino Epist. ad Corinth. prior. c. xv. 33., ubi Wetstenius plena manu. Wess.

Ib. κατάπερ τὴν — θάλασσαν πνεύματα etc.] Ad multitudinem transtulerunt oratores, natura sua maris instar tranquillam, demagogorum flabellis tanquam ventis procellosis facile concitandam. Herodotea horumque similia I. F. Gronov. attulit ad ista Livii XXVIII. 27. *Multitudo omnis sicut natura maris per se immobilis est, venti et aurae cient; ita aut tranquillum aut procellae in vobis sunt* [g]. Dioni Chrys. III. p. 44. C. imperium populare dicitur ποικίλη καὶ παντοδαπὴ φορὰ πλήθους οὐδὲν εἰδότος ἁπλῶς, ταραττομένου δὲ ἀεὶ καὶ ἀγριαίνοντος ὑπὸ ἀκολάστων δημαγωγῶν, ὥσπερ κλύδωνος ἀγρίου καὶ χαλεποῦ, ὑπὸ ἀνέμων σκληρῶν μεταβαλλομένου. Valck.

3. τὴν σφαλερωτέρην σεωϋτῷ] Non minus adcommodate τὴν σφαλερωτάτην codicum priscorum. Potest utrumque blandiri, si vel posterius pro comparato habeatur. Casaubonus ad Athen. XIII. 1. hoc pro usu excitavit Thaliae c. 119. ὅς καὶ ἀλλοτριώτατός τοι τῶν παίδων καὶ ἧσσον κεχαρισμένος τοῦ ἀνδρός ἐστι. Clarissime Euripid. Andr. 6. Νῦν δ' οὔτις ἄλλη δυστυχεστάτη γυνὴ Ἐμοῦ πέφυκεν. Sed vide Abreschium Dil. Thucyd. p. 514. Wess.

5. τὰ ἐς ἀνθρώπους πεπλανημένα in Vallae Latinis, *quae adeuntia homines frustrantur*, latius porriguntur, et iterum deinceps. *Errantia* sunt et *vaga somnia* in Thebaid. X. 106. Papinii Statii. Illustres Homeri Odyss. τ'. 561. versus non exscribo. Wess.

g Conf. Polyb. XI. 29, 9. seqq. ibique notata. Schweig.

783 6. *τά τις ἡμέρης φροντίζει*] *Quae in vita usurpant homines, cogitant, curant, vident, Quaeque aiunt vigilantes agitantque, ea si cui in somno accidant, Minus mirandum est:* Accius in Bruto apud Ciceron. de Div. I. 22. VALCK.

Ib. *ταύτην τὴν στρατηλασίην καὶ τὸ κάρτα εἴχομεν μετὰ χεῖρας*] Supra c. 5., *τάπερ ἐν χερσὶν ἔχεις*, et I. 35. *Quum tantum belli in manibus esset,* Liv. IV. 57. *Quamcunque rem habent in manibus,* Cic. Tusc. V. 7. Longe frequentius obvium *ἔχειν τι μετὰ χεῖρας* quo hîc sensu rarius occurrit, pro *rem animo agitare*, vel *re quadam occupatum esse*, de Themistocle Thucyd. I. 138, *ἃ μετὰ χεῖρας ἔχοι καὶ ἐξηγήσασθαι οἷός τε.* VALCK.

7. *Οἷον ἐγὼ διαιρέω* optime, *quale ego esse statuo*, interpretabatur Lamb. Bos, Observ. Critic. c. 6. WESS.

10. *οὐδὲ ἐπιφοιτήσει*] Quam praebet Galeus codicum lectionem, *σὲ δὲ ἐπιφοιτήσει*, hanc postulant vicina: *εἰ δὲ ἐμὲ μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιήσεται, — σὲ δὲ ἐπιφοιτήσει*, (Valla necdum interpolatus, *sed te adibit;*) *τοῦτο μαθητέον ἤδη ἐστι· εἰ γὰρ δὴ ἐπιφοιτήσειε συνεχέως, φαίην ἂν καὶ αὐτὸς θεῖον εἶναι.* In istis nihil praeterea novandum puto. VALCK.

17 2. *κοῖτον ἐποιέετο*] Vit. Homeri c. 31. *καὶ τότε μὲν τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐποιήσατο.* Quo in genere *κοῖτον* et *κοίτην* non differre ex V. 20. constat. In consequentibus *Σὺ δὴ κεῖνος εἷς ὁ* etc. irato bene congruit. WESS.

18 1. *σιδηρίοισι*] Sic optime S. *Ὀβελοὶ σιδήρεοι* II. 135. pristinum non adjuvant. *Σιδήρια* enim sunt *ferramenta* III. 29. IX. 36. Platoni Gorg. p. 300. etc. WESS.

Ib. Scribendum *σιδηρίοισι*. Nam *ἡ σιδηρουργία*, *σιδηρεῖον* dicebatur; *ferramentum*, *σιδήριον*. *σιδήρια λιθουργικὰ* habet Pollux VII. 125. et *τοιχωρύχων σιδήριον*. Suidas: *Σιδήριον, τὸ μικρὸν, ὑποκοριστικῶς διὰ τοῦ ι.* Herod. IX. 36. *ἐσενειχθέντος κως σιδηρίου ἐκράτησε.* Quod sequitur Ionicum *ἀμβώσας*, restituendum arbitror in libello de Syria Dea inter Lucianeos t. III. p. 471, 88. pro *θαμβώσας*: illinc receptum fuit in Indicem Graecis inusitatum *θαμβόω.* VALCK.

3. *μεγάλα πεσόντα πρήγματα ὑπὸ ἡσσόνων,*] Vel potius *ἑσσόνων.* Ista proximum accedit hoc Thucyd. II. c. 89. *πολλὰ δὲ καὶ στρατόπεδα ἤδη ἔπεσεν ὑπὸ ἐλασσόνων τῇ ἀπειρίᾳ, ἔστι δὲ ἃ καὶ τῇ*
784 *ἀτολμίᾳ.* In proximis, *τῇ ἡλικίῃ εἴκειν* longe aliter est accipiendum ac V. 19. *σὺ μὲν, ὦ πάτερ, εἶκε τῇ ἡλικίῃ*: ubi de patre sene Macedo loquitur Alexander; hîc Artabanus fratris filium Regem *τὰ πάντα τῇ ἡλικίῃ εἴκειν*, *prorsus morem gerere* nolebat *juvenilis aetatis cupiditati*, qua coecatus amplificare desiderabat imperium: hoc obscurius indicatum voluisse sequentia monstrant, *ὡς κακὸν εἴη τὸ πολλῶν ἐπιθυμέειν.* *Εἴκειν* in talibus notat *animi concitati motibus* velut imperiosis dominis morigerum *cedere*. Achilles Homero pingitur ut leo, *μεγάλῃ τε βίῃ καὶ ἀγήνορι θυμῷ Εἴξας*, Iliad. ω. 42. Eustathius, *Istis*, ait, *εἴκειν δοκεῖ ὅσα καὶ δεσπόταις ἐγκελευομένοις αὐτῷ.* Eurip. Helena 79. *Ἥμαρτον· ὀργῇ δ᾽ εἶξα μᾶλ-*

λον ἢ μ' ἐχρῆν. εἴκοντας κάκῃ Platoni restituit H. Steph. Schediasm. I. c. 23. Valck.

4. ἀτρεμίζοντα] *Bellis supersedentem;* qua quidem mente principes ipsi se et cives beare solent. Κῦρον οὐκ ἀτρεμίζοντα, bella ex bellis cientem, I. 190. descripsit. Verissime Philo Jud. alia etsi in re, de Septen. p. 1186. A. ἐν μέρει δ' ἀτρεμίζοντες ἑτοιμότερα καὶ εὐκινητότερα τὰ τοῦ σώματος ἴσχωσι μέρη. Wess.

5. φθορή τις καταλαμβ. θεήλατος] Illa φθορὴ θεήλατος, sed Persas adflictura, tragica Aeschyli dictione pingitur in Pers. 102. etc. Wess.

6. θεοῦ παραδιδόντος] Conf. V. 67.

20 1. ἐπὶ μὲν τέσσερα ἔτεα πλήρεα] Testis Thucydides est I. 18. decimo a Marathonia pugna anno Xerxem expeditionem in Graecos suscepisse. Plato III. de Leg. p. 698. c. σχεδὸν δέκα ἔτεσι, *decem ferme annis*, ante Salaminium praelium Persas et Athenienses in Marathonio campo committit. Hinc dissidium de intervallo temporis, quo certamen disjungitur utrumque, his decem, illis undecim annos probantibus. Herodoti calculos nos subducemus. Apparatum Darii ad novum in Graecos bellum triennalem signavit c. 1.; adjungens, quarto post Marathoniam pugnam anno Aegyptios descivisse; tum proximo ab eorum defectione Darium diem obiisse supremum c. 4. qui quintus utique a praelio Marathonio. Sequuntur pleni quatuor anni, a Xerxe in conparandis ad Graecum bellum rebus absumti: πέμπτῳ δὲ ἔτεϊ, *volvente* sive *procedente anno quinto*, rex Persa expeditionem ingreditur; delatusque Sardes post
785 iter longum interquiescit, ac ibidem hiemem transigit c. 32., vere deinde ineunte Abydum proficiscitur c. 37. Unde consequens videtur, ut pro Herodoti rationibus rex undecimo post Marathoniam cladem anno in Europam moverit Graecosque. Certe Juliani Imp. Or. I. p. 42. c. χρόνος ἐτῶν οὐκ ἐλάσσων δέκα, a Xerxe in belli adparatu insumtus, nunquam procedet, nisi Darii quinque anni auxilio veniant, ex doctissimorum virorum Petavii et Spanhemii censura. Junge Duker. ad Thucydid. I. 18. et, quem ille merito laudavit, Alphenium in Commentar. Chronolog. ad Danielis cap. IX. Part. III. c. 3. Wess.

Ib. πέμπτῳ δὲ ἔτεϊ ἀνομένῳ] S. ἀναισιμουμένῳ laudibus Galeus et Wasse (Indicis Thucydidei voc. Χεὶρ) ferunt, restitutumque optant. Erit profecto Ionicae speciei, modo ἀναισιμουμένῳ formetur; hic valere utrum queat, dubito valde. Ἀναισιμοῦσθαι locum sibi capessit in rebus temporeque *absolutis*, veluti II. 31. οὗτοι γὰρ συμβαλλομένῳ μῆνες εὑρίσκονται ἀναισιμούμενοι ἐξ Ἐλεφαντίνης πορευομένῳ ἐς τοὺς Αὐτομόλους; *hi enim quatuor menses conputanti reperiuntur absoluti, ex Elephantina ad Automolos profecto;* et saepe alias apud Portum. Atqui annus quintus Xerxis *procedebat* duntaxat, ad finem nondum devolutus; τέσσερα ἔτεα πλήρεα, *pleni quatuor anni*, qui antecedunt, ita rem habere, clamant. Ἀνόμενον itaque ἔτος est *volvens*, cujus anni principio Xerxes expeditionem orsus fuit. Tale νέον ἤματος ἀνομένοιο, *inchoante die*, Apol-

Ion. Rh. II. 496. III. 1339. et ἤνετο τὸ ἔργον Nostri I. 189. et VIII. 71. in opere, quod continuo *procedit* et porrigitur. Homerus Iliad. κ'. 251. et Eustathius consimiliter. Wess.

Ib. ἀνομένῳ] Hinc Hesych. Ἀνομένῳ, ἀνυομένῳ: vetus ista verbi forma sic semper apud Hesych. redditur per alteram usu receptam, in Ἄνεται· Ἀνόντος· Ἄνων· Ἧνον etc. Suidas: Ἄνοις, ἀντὶ τοῦ ἀνύοις, Φρύνιχος. Vid. Eustath. in Hom. Od. β'. p. 1334 = 80, 2. et Miscell. Observ. V. p. 95, 96.; sed quod illic vir eruditissimus Xenophonti tribuit ex Suida, id ego velut minime Xenophonteum Suidae libenter reliquerim: habet et Hesych. Callimacheum Ἄνην, et bis ἄνυσιν interpretatur. Valck.

786 3. Teucrorum Mysorumque in Europam trajectum repetit VII. 75. Wess.

Ib. Ἰόνιον] Sic recte Aldus olim, uti VI. 127. IX. 91. Non nescio Marklandi observata ad Maxim. Tyr. Diss. XXXIX. p. 723.; certum tamen durat, veterum plerosque et soluta et ligata oratione Ἰόνιον πόντον sive πόρον et κόλπον maluisse[h]. Mox τοῦ πρὸς μεσαμβρίης, refingitur docti conjectura viri τοῦ πρὸς Σαλαμβρίης, et auctoritate quidem Tzetzae Chil. IX. 707. Peneum, Onochoumque et Sperchium amnes Salambriae titulo a barbaris ferri, prodentis. Mihi talis opinatio errans est et vaga. Wess.

21 1. Αὗται αἱ πᾶσαι, οὐδ' εἰ etc.] Scriberem literis quae male videntur repetitae deletis: Αὗται αἱ πᾶσαι, οὐδὲ ἕτεραι πρὸς ταύτῃσι γενόμεναι στρατηλασίαι, μιῆς τῆσδε οὐκ ἄξιαι. Delendum articulum [ante στρατηλασίαι] censuit et Reiskius. οὐδ' εἰ ἕτεραι prodierat ex Med. Reliquae στρατηλασίαι πρὸς ταύτην μηδὲν ἐφαίνοντο, sive μιῆς τῆσδε οὐκ ἄξιαι, *indignae sunt, quae cum una ista comparentur.* Scribi quoque potuit ab Herodoto μιῇ τῇδε οὐκ ἄξιαι συμβληθῆναί εἰσι. Utriusque usus exempla collegit ex Herodoto Raphelius in Ep. ad Rom. VIII. vs. 18. Valck.

22 1. τοῦτο μὲν] Orditur hic moliminum contra Graecos initia, clare docens, superbum regem contra Athon iram primo exstruisse, illique a continente avellendo jam ante triennium operam fuisse inpensam. Errant ergo, qui tres hos annos eosdem statuunt, ac quatuor adparatus ad bellum c. 20., uti Dodwellus Annal. Thucydid. p. 44.; illi enim pleni, et ad universum expeditionis paratum, hi intra eorum ambitum propter Athon erant. Neque extra usum, ut τοῦτο μὲν novam periodum, non excipiente τοῦτο δὲ, inchoët, uti VI. 125. Wess. — Familiarem Nostro formulam Τοῦτο μὲν utique non semper excipit τοῦτο δὲ, sed alia dictio similem huic vim habens: omninoque τοῦτο μὲν saepe idem fere valet ac πρῶτον μὲν, *primum quidem*, vel, *ut ab hoc incipiam.* Itaque illi τοῦτο μὲν, quod VI. 125 legitur, respondet Μετὰ δὲ, initio capitis 126.
787 Ad τοῦτο μὲν VII. 176. refertur ibid. ἡ δὲ αὖ etc. — III. 108. habes τοῦτο μὲν, ad quod paullo post refertur ἡ δὲ δὴ λέαινα. Hoc loco, in quo versamur, ad Τοῦτο μὲν, a quo incipit narratio ra-

h Conf. ad Appiani Prooem. cap. 3. olim a nobis notata. Schweig.

tionis qua isthmus ad Athon montem perfossus est, peracta illa narratione, referuntur ista, initio capitis 25. *Ταῦτα μέν νυν οὕτω ἐποίεε· παρεσκευάζετο δὲ καὶ ὅπλα* etc. SCHWEIG.

2. *ὤρυσσον ὑπὸ μαστίγων*] Atrocitatem, qua *ὑπὸ μαστίγων* fossores operi admovebantur, Plutarch. Anim. Tranq. pag. 470. E. jure taxavit; eadem infra cap. 56. WESS. — Infra cap. 56. dixit *τὸν στρατὸν ὑπὸ μαστίγων διαβαίνοντα.* Hic significatur, fodisse *flagellis coactos:* explicat ipse Herod. cap. 103. *ἴοιεν ἀναγκαζόμενοι μάστιγι ἐς πλεῦνας ἐλάσσονες ἐόντες.* In praelio Persarum duces secundum Herod. *ἔχοντες μάστιγας ἐῤῥάπιζον πάντα ἄνδρα*, ut *verberibus coacti*, *ὑπὸ μαστίγων*, pugnarent. Legitur illud ipsum in Xenoph. *Κυρ. Ἀν.* III. p. 184, 4. *ἔβαλλον, ἐσφενδόνων, ἐτόξευον ὑπὸ μαστίγων*: ubi quem sensum admittat non satis intelligo [i]. Herodotea comparat ibi Hutchius. p. 244. Illinc paululum distant, quae plurima dantur similia: Xenoph. p. 270, 22. *τὰ τείχη κατέσκαπτον ὑπ' αὐλητρίδων.* Cicero de Lege Agr. c. 34. *hostiae — ad praeconem et tibicinem immolabantur.* Thucydid. V. 70. *χωροῦντες — βραδέως καὶ ὑπὸ αὐλητῶν πολλῶν.* Herod. I. 17. Alyattes *ἐστρατεύετο ὑπὸ συρίγγων τε καὶ πηκτίδων. Πίνειν ὑπὸ τῆς σάλπιγγος* est in Aristoph. Acharn. vs. 1000. *ᾄδων ὑπ' αὐλητῆρος* Archilochi in Schol. ad Aristoph. Av. 1426. Alterius casus exempla dedit Hemsterh. ad Lucian. p. 355. VALCK.

3. *Ἀρταχαίης*, Tzetzae *Ἀρταχαῖος*, erronee, patre-ne Artaeo an Artachaea fuerit genitus, in codicum discordia dubium. Artaei redibit mentio c. 66., ubi in nomine alia variatio. Quae mox de Atho, a Scholiaste ad Iliad. ξ'. 229. exscripta fuerunt. WESS.

6. *αἳ δὲ ἐντὸς Σάνης*] Unde Valla *ἐκτὸς*, *extra*, acceperit, ignoro. Sane, Andriorum colonia, in ipsa cervice isthmi erat, montem Athon ejusque oppida amplexi; itaque, quod Thucydides
788 IV. 109. et ipsemet Herodotus indicat, eadem fossa a continente fuit dissecta. De fossa, cujus nulla nunc vestigia, erudite Is. Vossius ad Melam lib. II. 2. fin. WESS. — Easdem urbes memorat Thucyd. IV. 109. *Σάνην μὲν — παρ' αὐτὴν τὴν διώρυχα, — τὰς δὲ ἄλλας, Θύσσον, καὶ Κλεωνὰς, καὶ Ἀκροθώους, καὶ Ὀλόφυξον, καὶ Δῖον, αἳ οἰκοῦνται ξυμμίκτοις ἔθνεσι βαρβάρων διγλώσσων.* Ibidem *ἡ διῶρυξ* dicitur etiam *τὸ τοῦ βασιλέως διόρυγμα.* In Aeliano de Nat. An. XIII. 20. scribendum arbitror: *ἔνθά τοι καὶ ἡ τοῦ Πέρσου φαίνεται διατομὴ, ἣ διέταμε τὸν Ἄθω.* VALCK. Descriptionem isthmi a Dario perfossi, quo mons Athos continenti olim junctus erat, hodieque rursus jungitur, recenti aetate dedit Comes de Choiseil-Gouffier in *Voyage pittoresque de la Grèce*, t. II. Part. I. (Paris. 1809.) p. 145. seqq. qui satis clara priscae illius fossae vestigia hodieque reperiri testificatur p. 148. SCHWEIG.

23 4. *ἀγορή τε ἐγίνετο καὶ πρητήριον*] Attigit ista Casaub. in Polyb. p. 184. Ut vox *ἀγορὴ* quo hic esset sensu capienda intelligeretur, adjecit *καὶ πρητήριον.* Errorem Vallae Leopard. jam cor-

i Quidni prorsus intelligeremus ut apud Nostrum? SCHWEIG.

rexit, Em. VIII. 1. Moeris: *Πωλητήριον, Ἀττικῶς· πρατήριον, Ἑλληνικῶς.* Non tamen Athenis *forum rerum venalium πωλητήριον* dicebatur. Miror quod scribit Herod. I. 153. *οἱ Πέρσαι ἀγορῇσι οὐδὲν ἐώθασι χρῆσθαι, οὐδέ σφι ἐστὶ τοπαράπαν ἀγορή*: et verius opinor quod Xenophon tradidit *Κυρ. Παιδ.* p. 2, 36. illic a foro artium liberalium locus secernitur, ubi essent *τὰ ὤνια* et *οἱ ἀγοραῖοι*. In illud autem *πρητήριον* secundum Herod. *σῖτος πολλὸς ἐφοίτα ἐκ τῆς Ἀσίης ἀληλεσμένος*: *comportabatur*, recte Valla. Xenoph. p. 253, 39. *ὅθεν καὶ ὁ κατὰ θάλατταν σῖτος φοιτᾷ.* Andoc. p. 22, 17. *οὐ μέλλει ἐκ Κύπρου σῖτος ἥξειν ἐνταῦθα.* VALCK. *Ἀγορή τε καὶ πρητήριον* dixit Herodotus per figuram ipsi familiarem, quam *ἓν διὰ δυοῖν* vocant Grammatici: adjecto vocab. *καὶ πρητήριον* declaratur qualis intelligatur *ἀγορὴ*, scil. *τῶν ὠνίων, τῶν πιπρασκομένων, forum rerum venalium.* SCHWEIG.

24 1. *μεγαλοφροσύνης εἵνεκα*] Ubi montem sua quidem opinione perfossum scribit Aristides *πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως μᾶλλον ἐπιθυμίαν ἢ χρείαν*, in Themist. t. III. p. 297. Scholiasta Mstus hunc designavit Herodoti locum: *ἐπιθυμίαν μᾶλλον ἢ χρείαν εἶπεν, ὅτι ἠδύνατο*
789 *ταῖς τριήρεσι τὸν Ἄθω περιπλεῦσαι, καὶ οὕτως ἐλθεῖν· νῦν δὲ ὀρύξας (ὤρυξε) τὸν Ἄθω καθάπερ ἐπιθυμίαν πληρῶν· τοῦτο δὲ παρὰ Ἡρόδοτον ὠφέληται· λέγει γὰρ ὅτι διὰ μεγαλοφροσύνην τοῦτο ὁ Ξέρξης ἐποίησεν, οὐ διὰ χρείαν.* VALCK.

2. *μηδένα πόνον λαβόντας*] Ita-ne *nullo negotio*, in tanta navium multitudine? Rei difficultate perpensa Pauwius *μηδένα πόρον λαχόντας, nullum transitum nactos*, fingebat; cui nihil rescribo. Verba comparate sunt accipienda. Labor erat tot naves per isthmi jugum trahere, multo major fossam tam laxam et altam deprimere. Si Dionysii Siculi milites uno die locum planum, luto coenoque plenum, latitudine stadiorum viginti, egregie stiparunt, et triremes per eum octoginta traxerunt, apud Polyaen. V. 2, 6. quid ab immani Persarum numero exspectari non potuit? Hesychius *διειρύσαι* explicat hoc ex loco *διαστῆσαι, διελκύσαι*: quod Gronovius perspexit. Tali in re *διελκύσαι τὰ σκάφη* Diodor. IV. 56. XV. 50. Polybius *διϊσθμίζειν* et *ὑπερισθμίζειν* IV. 19. Pertinet huc Suidae observatio in *Ἰσθμὸς*, ad quam nonnihil Kusterus offendit in Comici Thesmophor. 654. WESS.

2. *διειρύσαι*] Herodoto praeter *εἰρύσαι, trahere*, et *διειρύσαι*, adhibentur verba *ἀνειρύσαι* (*τὰς νέας*, IX. 96. et 97. vulgo *ἀνελκύσαι τὰς ναῦς*·) *ἐξειρύσαι· ὑπεξειρύσαι· ἐπειρύσαι· κατειρύσαι·* et *παρειρύσαι*. Res ipsa, cujus hic primum fit mentio, est illa aliunde nota, qua itineris minuendi causa remulco naves per Isthmorum juga transducebant: ut Herod. *τὸν ἰσθμὸν τὰς νέας διειρύσαι: ναῦν διελκύσαι*, Diodor. IV. 56. *διαφέρειν τὸν ἰσθμὸν τὰς ἡμίσεας τῶν νεῶν* dixit Thucyd. VIII. 8. ubi c. 7. legitur *ὑπερενεγκόντες τὰς ναῦς τὸν ἰσθμὸν*, ut alibi apud eumdem plus semel: vid. Duker. ad Thucyd. IV. 8. Berkel. ad Steph. Byz. p. 8. sed in primis Wess. Obs. lib. I. c. 28. Illud novum, quod Annibalem fecisse narrat Livius XXV. 11. *viâ, quae in portum per mediam urbem ad mare* erat *transmissa, plaustris transvectae sunt naves.* VALCK.

25 1. Ὅπλα sunt *rudentes*, τὰ κατὰ τὴν ναῦν σχοινία, Galeno in Hippocrat. de Art. p. 659. et Erotiano docentibus; et βύβλινα, non *sirpea*, uti Valla, nec *iuncea;* sed ex *byblo* sive *papyro*, quomodo c. 36. et Eustath. Perieg. 912. Wess.

2. πορθμηΐοισι] Non repudio πορθμηΐσι S. fortasse (etsi ne-
790 glectius in linguae Thesauris) unice verum. Nostro πορθμήϊα, *trajectus*, aut proprium inde nomen IV. 12. 45. Callimacho, *naulum*, Fragm. CX. Πορθμεῖα tamen *pontones* in Diodori XIV. 74. Sicuti πορθμὶς autem, ita nihil praefert πορθμηΐς nisi legitimum. Wess.

26 3. καὶ ἑτέρου οὐκ ἐλάσσονος ἢ Μαιάνδρου] Apposite Abreschius, οὐκ ἐλάσσονες ἢ Μαιάνδρου nimirum πηγαί. Pausanias II. 10. τὰ δέ οἱ, paederoti herbae, φύλλα ἐλάσσονα ἢ φηγοῦ, μείζονα δέ ἐστι ἢ πρίνου. Longe gravius huic inflictum loco vulnus, si olim ex Salmasii conjectura ad Solin. p. 580. seqq. ἐὸν Μαρσύης, ὃς καταῤῥήκτης ἐξ αὐτῆς τῆς ἄκρης τῶν Κελ. scriptum fuerit. Neque enim notum hîc nomen fluvii *Catarractae:* Marsyae praeterea *fontem ex summo montis cacumine excurrentem magno strepitu aquarum cadere;* quae Curtii initio lib. III. verba. Sic fere Gronovius, Salmasiana utroque pollice premens. Fateor ultro plausibilia videri, de veritate licebit dubitare. Marsyam novit Herodotus V. 118., qui cum Celaenis praecipite cursu rueret, a civibus Καταῤῥήκτης justo titulo adpellari potuit: quo utique in negotio novi nihil, nihil insoliti, agnoscente Casaubono ad Strabon. XII. p. 865 = 577. De fontibus *in ipso foro*, ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγορῆς, res difficilior. Xenophontem Ἀναβ. I. p. 10. si audimus, scaturiebant illi ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει, *sub arce*, propter magni regni regiam, immo ἐκ τῶν βασιλείων. Non hîc obliviscor decreti Salmasiani, τὰ βασίλεια, *regiam*, in montis vertice collocantis: cujusmodi nihil suavissimus scriptor, utrumque Xerxis opus, τὰ βασίλεια, et ἀκρόπολιν, disertim secernens. Fluxa hinc et vaga ex Curtio περὶ τῆς ἄκρης τῶν Κελαινέων disputatio. Jam *ad fontes Marsyae* regia cum fuerit, absonum-ne putabitur, *forum* ibidem aliquod admittere? Sed hinc abeo, magni Salmasii ingenium laudibus ferens. Wess. Nil opus esse ut cum Abreschio ἐλάσσονες pro ἐλάσσονος corrigatur, recte Schaeferus ad Gregor. Dial. Attic. §. 39. observavit, ubi de pleonasmo voculae ἢ post comparativum agitur. Schweig. Conf. Aug. Matthiae Gr. Gr. §. 450. not. 2. Abesse utique ἢ particula potuerat, neque eam adpositurus fuisse videtur Herodotus, nisi praecedens Comparativus, a quo pendebat Genitivus Μαιάνδρου, ipse quoque in Genitivo casu (qui a subintellecto nomine πηγὴ regebatur) positus fuisset. Quod si praecessisset Nominativus ἕτερος οὐκ ἐλάσσων, nudum Genitivum Μαιάνδρου adpositurus fuerat Scriptor. *Schweigh. in Lex.*

Ib. Μαρσύεω ἀσκὸς] Xenophonti δέρμα, Aeliano Var. XIII. 21. δορά, ubi Perizonius omnes reprehendit, qui Vallam secuti Marsyae
791 pellem *utris forma* suspensam voluerunt: ἀσκὸν ipsam esse *pellem*. Paria Hutchinson ad Xenophontem Ἀναβ. I. p. 11. Volens utrique cum τοῦ ἀσκοῦ usum largior: Vallam tuebitur Plato Euthyd. p. 285. D. εἴ μοι ἡ δορὰ μὴ εἰς ἀσκὸν τελευτήσει, ὥσπερ ἡ τοῦ Μαρσύου,

ἀλλ' εἰς ἀρετήν: *modo ne pellis mihi in utrem, sicuti Marsyae, desinat, sed in virtutem.* Wess.

3. ἐν τῇ καὶ — Μαρσύεω ἀσκὸς ἐν τῇ πόλι ἀνακρέμαται] Qui vicina docte tractavit, Salmasium in Solin. dum saepius ista describebat, his miror non fuisse offensum, ἐν τῇ — ἐν τῇ πόλι. Voculis ἐν τῇ omissis, sequentia sic Perizon. interpretatur, *etiam Sileni Marsyae cutis in illa urbe suspensa est*, ad Aeliani Var. Hist. XIII. 21. Reprehendit ibi vir celeb. Vallam, cui non sanequam absurde *Marsyae pellis in utrem* dicitur *formata:* corpus quidem etiam hominis figurate vocatur θύλακος et ἀσκός, sed quod notum esse scribit Periz. vereor ut probari possit. Sequitur, ut saepe, Perizonium Hutchins. ad Xenoph. *Κυρ.* *Ἀν.* p. 11. Quid vero facient his Platonis in Euthyd. p. 285. D. εἴ μοι ἡ δορὰ μὴ εἰς ἀσκὸν τελευτήσει, ὥσπερ ἡ τοῦ Μαρσύου? Non Athenarum tantum acropolis, sed aliarum etiam urbium *arces* nonnunquam πόλεις vocantur: et hic nihil impediret, quo minus ἐν τῇ πόλι in hunc sensum acciperemus; nam Sileni pellis in arce fuit suspensa. Xenophonti *Ἀναβ.* I. p. 146, 6. aula Regis fuisse traditur Celaenis ἐπὶ ταῖς πηγαῖς τοῦ Μαρσύου ποταμοῦ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει — ἐνταῦθα λέγεται Ἀπόλλων ἐκδεῖραι Μαρσύαν νικήσας, — καὶ τὸ δέρμα κρεμάσαι ἐν τῷ ἄντρῳ, ὅθεν αἱ πηγαί. Sed arcis apud Herod. mentio jam praecesserat: nam non dubito quin pro ἀγορῆς recte correxerit Salmas. ἄκρης: ut flumen Marsyas *magno* dicatur *aquarum strepitu* ἐξ αὐτῆς τῆς ἄκρης τῆς Κελαινέων ἀνατέλλων. Tum scripsisse nostrum suspicor, ἐν τῇ (scil. ἄκρῃ, *in qua arce*) καὶ ὁ τοῦ Σειληνοῦ Μαρσύεω ἀσκὸς ἀνακρέμαται. Voce ἄκρης in ἀγορῆς depravata, nihil mirum si quis adscripserit ad hunc locum, ἐν τῇ πόλει. Valck.

27 1. Πύθιος] Stephano in Πυθόπολις et Plutarcho Virt. Mulier. p. 262. Πυθῆς audit, Plinio H. Nat. XXXIII. 10. *Pythius Bithynus*, non bene: fuit enim *Lydus* domo, ditissimus quidem, sed pariter miserrimus. Plura Holstenius et Harduinus, et de *aurea pla-*
792 *tano ac vite* Brisson. Regn. Pers. I. 77. Wess. Herodotum sequuti *Pythium* vocant Seneca, Tzetzes, Eustathius, Suidas. [in v. *Ἀπαρτίαν.*] Πυθέας dicitur in Schol. mss. ad Aristidem; Πύθης Plutarcho de Virt. Mulier. p. 262, 263. et Polyaeno VIII. 42. Non ille tantum ἐξείνισε τὴν βασιλέως στρατιὴν πᾶσαν ξεινίοισι μεγίστοισι: sicut Λυσιθείδης teste Diodoro XI. 56. κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ Ξέρξου τὴν δύναμιν τῶν Περσῶν ἅπασαν εἱστιακώς: sed Lydus etiam Pythius, secundum Nostrum, Xerxis patrem Darium ἐδωρήσατο τῇ πλατανίστῳ τῇ χρυσέῃ καὶ τῇ ἀμπέλῳ. De Xerxis loquens expeditione Aristid. in Panathen. p. 223. Εἰ δ', inquit, ἐπιθυμήσειε σκιᾶς, δένδρον ἦν αὐτῷ χρυσοῦν ἡ σκιά. Schol. ms. in Cod. Burmanni λέγεται ὅτι πλάτανον εἶχε χρυσῆν ἐπὶ τοῦ ὀχήματος συσκιάζουσαν αὐτόν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ἥν παρέσχεν αὐτῷ Πυθέας ὁ Λυδός. Neutrum tradit Herod., quem sequitur Tzetzes Chil. I. 925. De *aurea vita et platano* vid. Wess. ad Diodor. XIX 48. Valck.

28 2. ἀργυρίου μὲν δύο χιλιάδας] Lineola vel praetermissa vel loco non suo posita peperit errorem in edd. Eustathii ad Hom. Iliad. β.

p. 366 = 277, 31. Pythius illic habuisse legitur ἀργυρίου μὲν τάλαντα δύο, χρυσοῦ δὲ στατήρων Δαρεικῶν μυριάδας τετρακοσίας ἐπιδεούσας ἑπτὰ χιλιάδων: ex Herod. Tzetzes memorat Chil. I. 927. δισχίλια μὲν τάλαντα ἀργύρου ἀνεργάστου: scripserat Eustath. ἀργυρίου μὲν ταλάντων δύο χιλιάδας. Quae quidem essent intra μυριάδα χιλιάδες literis vulgo designabantur infra notatis obliquo ductu: β'. sunt duo: β'. δύο χιλιάδες. Ex istis etiam scribendi compendiis plures hic illic remanserunt errores. *Stater aureus*, sive Δαρεικὸς, valebat ἀργυρᾶς δραχμὰς εἴκοσι, sex adeoque florenos: vid. Perizon. ad Aeliani Var. I. 22. et IV. 27. Drachmae 6000. talentum conficiebant Atticum. Athenis florente republica ducenta talenta pecunia censebatur maxima: ditissimus inter Athenienses Callias διακοσίων ταλάντων ἐτιμήσατο, teste Lysia Or. XIX. p. 349. [§. 50.] Pythius Herodoti talenta habuit argenti duo millia; nummorum aureorum immensam summam. Tantum auri fecerat ex aurifodinis; et metalla tanto studio coli voluit a servis, ut agrorum necessaria cultura negligeretur, testibus Plutarcho et Polyaeno; prudentia tamen uxoris auri cupidissimum ab ista jam ante retraxerat
793 insania, quam evenirent hic Herodoto narrata; ut adeo Xerxi dicere potuerit, αὐτῷ δέ μοι ἀπὸ ἀνδραπόδων τε καὶ γεωπέδων ἀρκέων ἐστὶ βίος. Valck.

29 2. ἀπαρτιλογίη] Est ἀπηρτισμένος καὶ πλήρης ἀριθμὸς, sive λόγος: hinc enotarunt Grammatici: vid. Alberti ad Hesych. in voce. Sequentia, κέκτησό τε αὐτὸς τάπερ αὐτὸς ἐκτήσαο, reddi debebant, *et solus possideto, quae tutemet tibi parasti*. Notam verbi κτᾶσθαι vim exemplis adfirmarunt G. Raphel. ad Lucae Ev. XII. 12. et Wetsten. ad Matth. X. 9. Euripidis ex Inone fragm. apud Stobaeum p. 511. sic commode restitui poterit: Κέκτησο δ' ὀρθῶς ἃ ἂν ἔχῃς ἄνευ ψόγου, Κεὶ σμικρὰ σώζων· (τοὔνδικον σέβειν πρέπει.) Μηδ' ὡς κακὸς ναύκληρος, εὖ πράξας ποτὲ, Ζητῶν τὰ πλεῖον εἶτα πάντ' ἀπωλέσῃς. Versu secundo pro vulgatis, τοὔνεχ' ὃν σέβειν πρ. Grotius posuerat οὕνεκ' εὐσεβεῖ πρ. Valck.

30 2. Κύδραρα] Eamdem videtur urbem dicere quae Κούραρα apud Strabonem XII. p. 578. C. et XIV. 663. C. Schweig.

31 1. Δημιουργοὺς *mellificantes*, attigit etiam IV. 194. Wess.

2. εὗρε πλατάνιστον, τὴν κάλλεος εἵνεκα etc.] Velut ἐραστὴς, secundum Aelian. Var. II. 14. Xerxes ἐξῆψεν αὐτῆς κόσμον πολυτελῆ, στρεπτοῖς καὶ ψελλίοις τιμῶν τοὺς κλάδους, καὶ μελεδωνὸν αὐτῇ κατέλιπεν, ὥσπερ ἐρωμένῃ φύλακα καὶ φρουρόν: ubi notant Scheffer. et Kuhn. Platanum dicitur Herodoti Xerxes μελεδωνῷ ἀθανάτῳ ἀνδρὶ ἐπιτρέψας. Ex Brissonio praesertim de Regn. Pers. I. p. 165. (conf. notata ad Diodor. I. p. 409. et ad Hesych. in Ἀθάνατοι:) notissima quidem illa cohors decem millium lectorum equitum: quos *immortales*, ἀθανάτους, cur vocaverint Persae rationem pandit Herod. VII. 83. Sed ob eam ipsam rationem miror, unum ex istis, quem huic arbori servandae custodem constituit Xerxes, hic ab Herodoto dici ἀθάνατον ἄνδρα. Scripserat-ne fortasse μελεδωνῷ τῶν ἀθανάτων ἀνδρὶ ἐπιτρέψας? sic custodiendam demandasset *uni ex*

Immortalium cohorte: unus ex istis vereor ut usquam Graecis dicatur ἀθάνατος. Themistio dicitur τὶς ἀθάνατος ἀριθμὸς ἀποθνησκόντων στρατιωτῶν, II. p. 36. C. Juxta Pausan. VI. p. 464. Polydamas in Perside κατὰ πρόκλησιν Περσῶν ἄνδρας τῶν καλουμένων ἀθανάτων ἀριθμὸν τρεῖς, ἀθρόους οἳ μονομαχήσαντας ἀπέκτεινεν: non
94 utique scripsisset Pausanias Polydamanta Περσῶν τρεῖς ἀθανάτους ἄνδρας ἀποκτεῖναι. VALCK. Ἀθάνατον ἄνδρα hic dicere videtur, cui etiam nunc vivo successor est designatus, qui in mortui aut ab officio discedentis locum illico succedat: ita ut dici hactenus possit numquam intermori, qui officio, de quo agitur, fungatur. SCHWEIG.

2. δωρησάμενος κόσμῳ χρυσέῳ] Nimium Tzetzae ad Lycophron. p. 142. καθ' Ἡρόδοτον ἐχρύσωσεν αὐτὴν διὰ τὸ κάλλος, decepti *aurea platano* c. 27. Idem Io. Chrysostomi peccatum Homil. VII. in Ep. ad Colossens. p. 377. B., ubi felix memoria Montfauconium destituit. Cautior et copiosior Aelian. Var. II. 14. Μελεδωνὸν ἀθάνατον platani explicabit Noster c. 83. inferius. WESS.

32 1. Cur Xerxes nullos Athenas et Spartam ad petendam aquam et terram ablegaverit, docetur c. 133. WESS.

33 1. ἀκτὴ τραχέα,] *ora salebrosa.* Memini ἄκρας λεπτὰς τῆς ἠπείρου VIII. 107.; neque infitiabor adeo, παχέην dici quoque posse. At tractui isti sollemne id cognomen ex Tzetze ad Lycophron. v. 1432. p. 143. γεφυροῦν ἐπέμφθησαν τὸν Ἑλλήσποντον περὶ τραχεῖαν ἀκτὴν λεγομένην, μεταξὺ Σηστοῦ καὶ Μαδύτου, non Ἀβύδου, ut vulgo. WESS.

2. ζῶντα πρὸς σανίδα προσδιεπασσάλευσαν] Infra IX. 119. Artaycten σανίδα προσπασσαλεύσαντες ἀνεκρέμασαν: id est πρὸς σανίδα πασσαλεύσαντες. Nostro loco πρὸς σανίδα διεπασσάλευσαν legisse videtur Eustath. ad Od. χ'. p. 780, 28., ubi ex Lexico veteri Σανὶς esse dicitur, ἐν ᾗ τοὺς κακούργους ἔδουν. Hesych. Σανὶς — τίθεται καὶ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ: spectant ista locum Aristoph. Thesm. 937. In ejusdem Pluto legitur 944. πρὸς τὸ μέτωπον — Ὥσπερ κοτίνῳ προσπατταλεύσω τουτῳΐ: *ad frontem*, (calceos) *tanquam ad oleastrum, clavis affigam huic:* Berglerus. Hegesippus in Adelphis apud Athen. VII. p. 290. E. πρὸς τὴν θύραν, Ἑστήξετ' ἀχανὴς προσπεπατταλευμένος, Ἄφωνος ἄχρις ἂν etc. Ejecta voce Ἄφωνος, ex interpretamento voci ἀχανὴς olim adjecta, scribendum: Ἄχρις γ' ἂν αὐτὸν etc. sic suus versui constabit modulus. Herodoti Artayctes, praeter cetera flagitia, *in Protesilai templo*, ἀθέμιτα ἔρδεσκε. (ἐν τῷ ἀδύτῳ quippe γυναιξὶ μισγόμενος, IX. c. 115.) Vocem istis olim interjectam ἔργα recte Gronov. omisit: ἀθέμιτα mutari non debuit:
95 VIII. 143., μηδὲ ἀθέμιστα ἔρδειν παραίνεε: ubi ex S. enotatum, ἀθέμιτα ῥέξειν. Ad istam normam alibi scripsit ἀχάριτα παθήματα, et δῆμον συνοίκημα ἀχαριτώτατον· hoc enim mss. VII. 156. VALCK.

34 1. τὴν μὲν λευκολίνου etc.] τὴν μὲν — τὴν δ' ἑτέρην, scil. γέφυραν, nomen in verbo ἐγεφύρουν latens. Caeterum conf. c. 25. SCHWEIG.

35 1. τὸν Ἑλλήσποντον ἐκέλευσε τριηκοσίας ἐπικέσθαι μάστιγι πληγὰς] Persae institutum et mens Scriptoris in propatulo; structura implicatior. Gronovius ἐπικέεσθαι legisse videtur, opinione haud

probabili [k]: tolerabilius ἐπιθέσθαι Pauw, cui, si per codd. staret, accedere possem. Alii majora audent. Vulgatae si sanitas constat, dicendum est, ἐφικέσθαι et καθικέσθαι eundem praestare usum. Plato Hipp. Major. p. 292. A. ἂν τύχῃ βακτηρίαν ἔχων, ἂν μὴ ἐκφύγω φεύγων αὐτὸν, εὖ μάλα μοῦ ἐφικέσθαι (nempe αὐτῇ) πειράσεται. Sophocles Oed. Tyr. 819. διπλοῖς κέντροισι μοῦ καθίκετο. In quibus diversior ordo et junctura quidem, hic accommodanda verbo, sub dictione latenti, μαστιγῶσαι τὸν Ἑλλήσποντον, uti c. 54. et VIII. 109. Atque eum in modum Abreschius. Commode, haec dum meditor, in mentem redit Homericum Iliad. ε. 748. Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους, quo utantur volentes. Wess. Suo sic more scripsit Herod. pro ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἐκέλευσε τριηκοσίας ἱκέσθαι μάστιγι πληγάς. Hac opinor ratione collocata vir doctus non censuisset tentanda. Insanum utrumque facinus, quo fertur iratus Xerxes in mare saeviisse flagellis et compedes demisisse, quod Herodotum sequuti plurimi commemorant, Brissonio partim citati de Regn. Pers. lib. III. p. 420., illud equidem a Graecis confictum suspicor cum Stanleio ad Aeschyli Pers. 752., cujus locum adhibuit Spanhem. ad Julian. p. 195. De mari pontibus strato Aeschylus est intelligendus, ut ejus aetate fabula nondum vulgo fuisse videatur recepta: de filio Darius apud Aeschyl. Ὅστις Ἑλλήσποντον ἱρὸν, δοῦλον ὣς, δεσμώμασιν Ἤλπισε σχήσειν· — καὶ, πέδαις σφυρηλάτοις Περιβαλὼν, πολλὴν κέλευθον ἤνυσεν πολλῷ στρατῷ. Ira regis ob pontem vi tempestatis disjectum, atque isthaec Aeschyli Athenis
795 decantata, facilem fabulae fingendae ingeniis Atticis praebuerunt ansam: vid. Diogenis Laert. Prooem. §. 9. Istius aevi Persica monumenta si ad nos usque pervenissent, forsan intelligeremus (quod, altera tantum audita parte, et quid nostra aetate eveniat cogitantibus nobis certe licet suspicari) mendaces multa de Persis falsa nobis Graecos tradidisse, suasque semper res amplificasse. Dion Chrys. Or. XI. pag. 191. D. Ἀνδρὸς, inquit, ἤκουσα Μήδου λέγοντος, ὅτι οὐδὲν ὁμολογοῦσιν οἱ Πέρσαι τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησι· κ. τ. λ. Valck. Caeterum conf. cap. 54 sub fin. et VIII. 109. Schweig.

2. ἤδη δὲ ἤκουσα ὡς καὶ στιγέας] Quod Noster auditione tantum accepisse se testatur, sanequam absurdissimum, illud vix aliis commemoratur. De Xerxe Juvenal. Sat. X. 182. *Ipsum compedibus qui vinxerat Ennosigaeum: Mitius id sane, quod non et stigmate dignum Credidit:* ubi Herodotea dedit Grangaeus. Valck. Conf. Plutarch. de Ira p. 455. D. Wess.

3. Quae in mare dicta voluit a flagellantibus Herodoti Xerxes, illa supra modum admiratur Hermogenes p. 403. Σχεδὸν δι' ὅλου τοῦ λόγου ἡδονὰς ἐργαζόμενος ἐν τοῖς εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ὑπὸ Ξέρξου πραχθεῖσιν, ὑπερεβάλετο τῇ ἡδονῇ καὶ τῇ γλυκύτητι: tum, descriptis Herodoteis, Ἐνταῦθα, ait, πρὸς τὸ ὕδωρ, ὡς αἴσθησίν τινα ἔχον καὶ προαίρεσιν, διαλεγόμενον ποιήσας τὸν Ξέρξην, ὑπερέβαλεν

k At nihil ad h. l. notavit Gronov. in versione autem cum Valla posuit *infligi*, quod et ipse Wess. recte tenuit. Schweig.

ἡδονῇ. Prostant illic Herodotea ut in editis: postrema tamen rectius hoc modo scripta: σοὶ δὲ κατὰ δίκην ἄρα οὐδεὶς ἀνθρώπων θύει, ὡς ἐόντι δολερῷ τε καὶ ἁλμυρῷ ποταμῷ: in his lectio firmatur M. et καὶ recte omittitur. VALCK.

36 2. τὰς δὲ ἄλλοι ἀρχιτέκτονες ἐζεύγνυσαν] Quando nihil adest, quo τὰς commode possit referri, voculam cum Reiskio suspicor excidisse: fortasse scribi poterit: τὰς δὲ (ἀκτὰς) ἄλλοι ἀρχιτέκτονες ἐζεύγνυσαν. Erat enim cap. 33. ἀκτὴ τραχέα ἐς θάλασσαν κατήκουσα Ἀβύδῳ κατεναντίον: et cap. 34., ἐς ταύτην τὴν ἀκτὴν ἐξ Ἀβύδου ὁρμεώμενοι ἐγεφύρουν τοῖσι προσέκειτο. Hinc vocem γεφύρας plerique cum Valla forte censebunt subaudiendam. VALCK. Superius, cap. 34. ad τὴν μὲν, et τὴν δὲ ἑτέρην, ex praecedente verbo ἐγεφύρουν in promtu erat nomen substantivum γέφυραν intelligere. At hoc loco alia ratio est. Quamvis dictionem ζευγνύναι γέφυραν fre-
797 quentet Herodotus, ut IV. 85, 8-, 97, 118, etc. non idcirco ad τάσδε omitti nomen γεφύρας commode admodum potuerat. Quo magis speciosa erat Reiskii sententia, intercidisse vocab. νέας, ἀκτὰς aut γεφύρας. Verum tamen, quemadmodum paullo ante, ubi τῇ ζεύξι dixit Herodotus, quilibet lector τῇ ζεύξι τῶν γεφυρέων intelligebat, sic et hic fortasse haud ita magno incommodo praetermitti nomen γεφύρας potuit, utpote legentium animis praesens, et a quolibet ultro subaudiendum. Aliam expediendi hujus loci rationem Schulz in Animadverss. ad Herodoti Hist. Bellor. Pers. iniit. Primora hujus capitis verba, οἱ μὲν ταῦτα ἐποίεον, ad ipsa illa quae initio cap. 34. leguntur et ad priorum pontium architectos referens, interpretatur *Illos pontes isti fecerunt, hos alii architecti:* adjecta hac observatione: "Facilis esset mutatio τοῦ ταῦτα in ταύτας, at non necessaria; neu-"trum in talibus usitatissimum pro ceteris generibus. Τὰς δὲ (γεφύ-"ρας, nam de *duplici ponte* sermo) tamen respondet huic ταῦτα." Sic ille; cui Valla praeiverat, eumdem locum ita reddens: *Et illos quidem pontes fecerunt ii quibus haec ingrata merces proposita erat: at alii architecti, qui alios fecerunt, hoc modo junxerunt.* Latina Gronovii, quae Wess. etiam tenuit, obscuriora sunt, Graecis nimis anxie insistentia: *Et quidem ista fecerunt ii quibus hic ingratus honor propositus erat. At alii architecti illos junxerunt.* Equidem cum Larchero, οἱ μὲν ταῦτα ἐποίεον etc. de his accepi *quorum munus* fuit *exsequi* saeva *regis mandata.* conf. c. 39. SCHWEIG. qui infra contendit cum οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἐποίευν τοῖσι ἐπετέτακτο ποιεῖν cap. 238.

2. *Πεντηκοντέρους καὶ τριηρ.* etc.] Quae sequuntur, non intellecta, descripserunt Brisson. de Regn. Pers. III. p. 434., et Stanlei. in Aesch. Pers. vs. 71. Latine vertit atque explicuit Petav. ad Themist. pag. 451 seq., partim attigerunt Casaub. aliique: supersunt et in his nonnulla lucis indiga. VALCK. Mihi quoque in pontium descriptione, quae proxime subjicitur, multa obscura esse profiteor: quibus quum nihil certae lucis valeam adfundere, ancipiti disputatione non multum detinebo lectores, satis habens aliorum maxime super hoc loco sententias virorum doctorum referre. SCHW.

Ib. *ὑπὸ δὲ τὴν ἑτέρην τεσσαρεσκ. καὶ τριηκ.*] Magna codicibus
798 gratia harum restitutione vocum: erat enim *ἀναπόδοτος* minimeque consequens narratio. Duo pinguntur pontes, quorum alteri, Euxino Ponto obverso, CCCLX. naves substratae; alteri, qui Aegaeum mare spectabat, CCCXIV. Quae postrema si deficiant, luxa et manca oratio. Vidit defectum atque ex Vallae Latinis prudenter sarsit Pavius; animadvertit eundem Petavius ad Themistii Or. X. p. 451., in instauratione nimius: sic namque, *ὑπὸ δὲ τὴν πρὸς τοῦ Αἰγαίου ἑξήκοντα καὶ τριηκοσίας*, vel uno verbo *τοσαύτας*: neque enim rationem esse cur tanto plures in altero ponte fuerint. Speciose profecto; quam tamen speciem schedae respuunt, pontiumque ordo et series navium: namque prioris pontis naves stabant transversae, hinc plures: posterioris directae et propterea pauciores. Pet. Bertius de Aggerib. et Pontib. cap. 3. idem Xerxis opus adgressus fuit, sed levi brachio. Wess.

2. *ἵνα ἀνακωχεύῃ τὸν τόνον*[1]] Videlicet ὁ ῥόος. Valla dederat, ut *stabiliret funes armamentorum*, rectius veriusque *contentionem ac firmitatem rudentum*. Fluctus enim propellebat naves istas, quae inpulsae funium contentionem augebant. *Ἀνακωχεύειν* proprie est *inhibere*, ac *navem reprimere*: hinc *μεταληπτικῶς* Valla interpretatur *stabilire*, quod Petavius et Pavius perspexerunt. Statim *ἀγκύρας κατῆκαν*, indole sermonis postulante, reposui; mutato, quod tolerari potuisse miror, *κατῆκον*. Scripsissem quoque *τῆς μὲν πρὸς τοῦ Πόντου* cum Petavio, eo quod subinde sequitur *τῆς δὲ ἑτέρης*: ex utroque enim ponte anchoras demiserunt. Sed mssti aliter. Gronovii Latina reliqui, etsi pro mea opinione minime bona. Wess.

Gronovii versio haec erat: *Quinquaginta remorum naves triremesque trecentas sexaginta Euxinum versus Pontum composuere: item ab altero latere trecentas quatuordecim, Ponto quidem transversas, Hellesponto autem secundum fluxum, ut laxa esset fluitatio intentionis armamentorum. Quibus compositis, praegrandes ancoras demiserunt, partim ab latere contra Pontum, ventorum caussa qui intrinsecus exspirant:* etc. Reiskius ad hunc locum nihil adnotavit, nisi quod pro *ἀνακωχεύῃ*, *ἀνακωχεύωσι* maluerit. "*ἀνακωχεύῃ* si
799 "ferretur, inquit, debet referri ad *γέφυρα ἑκάστη*." Larcheri Gallica versio a Latina Gronovii nihil fere discedit: *Ils attachèrent ensemble CCCLX. vaisseaux de cinquante rames, et des trirèmes; et de l'autre côté CCCXIV. Les premiers présentoient le flanc au Pont-Euxin; et les autres, du côté de l'Hellespont, répondoient au courant de l'eau, afin de tenir les cordages encore plus tendus.* etc. Tum vero in Notis, primum, miratur idem doctus Interpres, quo pacto Wesselingius in altero ponte idcirco plures fuisse naves dixerit, quoniam transversae steterint. Sic enim multo paucioribus fuisse opus: statuendum potius, eo loci latiori spatio patuisse fretum, eoque longiore opus fuisse ponte. Deinde, postquam de obscuritate conquestus est, quae Rennelli interpretationem hujus loci (in *Geographical*

1 *τόνον*] Vide Dobraei addend. ad Porsoni Aristoph. p. 112.

System of Herodotus, p. 31.) premit, proponit conjecturam, cui quidem ipse non magnopere confidit: constructos fortasse hos pontes esse ea anni tempestate, qua constanter a meridie flabant venti; inde necesse quidem fuisse, ut naves ab illa parte secundum aquae cursum starent, istas autem ab altera parte, quae Pontum spectabant, transversas locari potuisse. Quod si nostra de conjectura statuas, non *Πόντου*, sed *πόρου* h. l. scripsisse Herodotum; (conf. infra.) duo ista, quae memorat, *ἐπικαρσίας* stetisse naves, et stetisse *Ἑλλησπόντου κατὰ ῥόον*, non ita fuerint intelligenda, ut prius ad unum ex pontibus, posterius ad alterum spectet; sed utrumque ad utrumque pontem pertinebit. *Utriusque pontis naves* ita locatae erant, ut *respectu trajectus* (respectu lineae rectae ab una ora ad alteram ductae) *transversae* starent; sed *rectae, secundum aquae in Hellesponto cursum.* Superest, ut, quae ad eumdem difficiliorem Nostri locum a Schulzio, viro docto, adnotata sunt, his subjiciam. Schweig.

Ib. *ὑπὸ μὲν τὴν* etc.] *Sub alterum pontem, Ponto Euxino obversum, trecentas et sexaginta*, scil. *συνθέντες*; *sub alterum*, qui Aegaeum mare spectabat, *trecentas et quatuordecim.* Sequentia videmus ab aliis minus recte explicata, quorum omitti possunt interpretationes, his positis. *Τοῦ μὲν Πόντου — κατὰ ῥόον*, est quasi *παρενθήκη*, quae directionem navium junctarum signare debet. Erant autem collocatae, non tanquam transmittentes Hellespontum,
800 sed tanquam invehentes, *rectae, secundum fluxum Hellesponti*, i. e. *τοῦ Ἑλλησπόντου κατὰ ῥόον*, et *τοῦ Πόντου ἐπικαρσίας*, [*ἐπικάρσιαι* puto scribere voluerat vir doctus.] *quoad Pontum transversae* sive *obliquae*. *Ἵνα ἀνακωχεύῃ* cet. non referas ad hanc parenthesin, sed ad superiora *ὑπὸ μὲν τὴν* etc. *ut stabiliret, fulciret funes* (*τὸν τόνον*) *armamentorum pontium*, quae initerentur navibus sive ipsis fluctibus; nam paulum refert, *ῥόος* subintellexeris post *ἀνακωχεύῃ*, an *τοῦτο*, *opus istud junctarum navium.* In condendis prioribus pontibus quum nihil simile factum esset, facile est intelligere, cur tam celeriter a fluctibus destructum sit opus. Nam per Hellespontum tam latum quo tandem pacto funes tantopere intendi potuissent, ne in medio saltem demissae aquam attingerent? Schulz. — At hoc ipsum mirum quodammodo poterat videri, quod in iterata etiam pontium horum constructione funibus ab una ora in alteram tensis imponere transversas trabes, quae transitum praebebant, maluerint, quam validis tignis ab unaquaque nave in proximam aut proximas porrectis, apteque inter se connexis firmatisque. Nempe amplius tribuerunt robustorum rudentium firmitati, qui simul ad cedendum, quod opus foret, impetui fluminis aptiores, quam tigna essent. — Haec cum superioribus, ad istorum pontium structuram pertinentibus, ita a me perscripta, jamque prelo erant commissa; quum, cuncta denuo relegens, intellexisse mihi visus sum, nihil opus fuisse conjectura illa, qua pro *τοῦ μὲν Πόντου ἐπικαρσίας*, *τοῦ μὲν πόρου ἐπικ.* legendum suspicatus eram. Eodem enim res redit. Hellespontus veluti fluvius consideratur, cujus cursus cum australi ora Ponti Euxini angulum fere rectum format. Igitur, quae naves *secundum*

Hellesponti cursum rectae stabant, eaedem commode dici potuerunt *respectu Ponti oblique* sive *e transverso* locatae fuisse: neque illae, ut Larcherus fingebat, latera obversa Ponto habebant, sed prorae earumdem Pontum spectabant. Schweig.

3. *τῆς δὲ ἑτέρης*] Fuit quum scribere vellem *τὰς δὲ ἑτέρης*: nam minus placebat Wesselingii mutatio praecedentis *τὰς μὲν* in *τῆς μέν*. Nunc intelligo, vulgatam lectionem negligentiae cuidam Scriptoris tribuendam esse, atque retinendam; aut, si qua corrigere
801 volueris, ponendum esse *τὰς δὲ τῆς ἑτέρης*: articulus enim ante *ἑτέρης* abesse nequit. *Τῆς δὲ* si nobiscum admittas, *τὰς δὲ* tamen quasi subintelliges, quod respondeat priori *τὰς μέν*. De utroque ponte, unde anchorae demittebantur, sermonem esse vides. Schulz.

4. *ὑπόφαυσιν*] *Ὑπόφαυσις fenestrae, lucem admittentis*, notionem habet apud Interpretes Ezech. XLI. 16. Hinc pro *hiatu* et *patente transitu*: par *διαυγείας* ratio, quae ab lucis transitu, spiraculum et foramen, quo fumus ex casis evolvitur, in Diodori XVII. 82., et *διαυγίου*, in vasculorum aperturis et spiraminibus apud Heronem Spirit. p. 163. Itaque *διέκπλοος ὑπόφαυσις*, *transitus* idem; *ἀραίωμα* Luciano Ver. Hist. II. 2., sive *interceptum spatium* et *vacuum*, per quod *ὑποφαίνεται*, adparetque lux, ut Petavius. Reiskio, *ὑπόφαυσιν* probanti, *διέκπλοος* adjectivi loco est. Mox Petavius scite, *καὶ τριηρέων τριχοῦ*: namque series ipsae tam *πεντηκοντέρους* quam *τριήρεας* habebant, et utrasque proinde interruptas esse oportuit. Wess. — Non ego *διέκπλοον* pro adjectivo nomine accipiam, sed pro substantivo, per adpositionem, quam Grammatici vocant, alteri junctum: *fenestram, aperturam reliquerunt, quae esset διέκπλους*, id est, quae inserviret *διέκπλῳ*, quae minoribus navigiis transitum praeberet. Inter *καὶ* et *τριχοῦ* in promtu erat suspicio intercidisse nomen *τριήρεων*: nec tamen illo adjecto opus utique fuisse intelligo. Alternis junctae erant triremes et naves longae sive penteconteri: *tribus in locis* inter duas triremes *aberat penteconterus*; et spatium, qua transirent minora navigia, vacuum relictum erat. Particula *καὶ* ante *τριχοῦ* similem quamdam vim habere potest, qualem passim alibi observavimus: scil. ut significet, non uno in loco, sed pluribus, et quidem tribus in locis. conf. Var. Lect. I. 99. Schweig.

5. *ὄνοισι*] *Ὄνοι* sunt *axes*; *ὀνίσκοι axiculi, suculae*, sive *machinae tractorii generis*. Galenus Gloss. Hippocrat. *Ὀνεύεσθαι, ἤγουν δι' ὄνων ἐπιστροφῆς τείνειν. Ὄνοι γὰρ καὶ ὀνίσκοι, οἱ ἄξονες*: et pluribus ad Hippocrat. de Fractur. p. 551. Adde Eustachium in Erotianum p. 82. [pag. 275. ed. Franz.] et Gronovium. Wess.

6. *τοῦ τάλαντον*] *τῶν τάλαντον* editor Genev. inprudenter:
802 transitus in distributivis numeri est. Unde vero Tzetzes acceperit *τριτάλαντον τῷ βάρει* Chil. I. 599. ipse dixerit. Wess.

7. *κατύπερθε τῶν ὅπλων τοῦ τόνου*] Series naturalis verborum, *κατύπερθε τοῦ τόνου τῶν ὅπλων*: id est, *κατύπερθε τῶν ὅπλων ἐντεταμένων*. Quod sequitur *αὖτις ἐπεζεύγνυον*, obscure Valla red

didit, *rursus desuper innexerunt:* Gronov. *tum ibi rursus superjunxerunt*, quod tenuit Wess. Planius Larcher, sed dubito an ex mente Scriptoris, *on posa dessus des planches bien jointes les unes avec les autres.* Schweig. qui reddidit, *atque ita continua serie dispositos denuo arcte inter se constrinxerunt.*

8. κατανάξαντες δὲ καὶ τὴν γῆν] Hesychius *Κατανάξαντες, ανάξαντες, εἰς τοὐπίσω ἀναχωρήσαντες*: forte, quae Abreschii suspicio, νάξαντες, εἰς τοὐπίσω ἀναχωρήσαντες, ut *conplanandi* significationem, quae hujus est loci, et τοῦ κατανάγειν junxerit. H. Stephanus Thes. t. IV. p. 1157. horum inmemor, κατανάγω *Conporto. Affertur enim κατανάξαντες γῆν pro Conportantes injicientesque terram.* Est ex κατανάσσω. In Josepho Bell. Jud. I. 21, 7. *νάγμα, terra stipata*, πύργος ναστὸς ibid. V. 4, 3. *solida* et *bene conpacta*, sive νεναγμένος, quomodo mss. Antiq. XV. 9, 6. verissime. Porro φραγμὸν, *sepem hinc atque hinc praetensam*, Tzetzes χειραγωγοὺς καὶ κλείσματα, Arrianus Ἀναβ. V. 7. κλίμακας, ubi excellenter Gronovius, adpellant. Ὑπερορῶντα non muto, rarum quidem tali usu, sed proprio et vetere. Wess. παρείρυσαν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, *secundum utrumque latus duxerunt* septum. De verbo εἰρύσαι vide Wess. ad VII. 24. Schweig.

37 1. οἵ τε χυτοὶ] Huc spectare videtur glossa apud Suidam: *Χυτόν· χῶμα*: et apud Hesych. *Χυτόν· χωστὸν, καὶ τὸ χῶμα.* Altera pars scholii, quod est apud utrumque, pertinet ad II. 69. Quod χυτὸν (non χυτὸς aut χυτοὶ) scribitur apud hos Lexicographos, id fortasse ex vetustioris cujuspiam Grammatici observatione ductum, quae hujusmodi fuerit: *Χυτὸν λέγει Ἡρόδοτος τὸ χωστὸν καὶ τὸ χῶμα.* Schweig.

2. οὔτ' ἐπινεφέλων ἐόντων] Aristoteles Problem. XXIV. 17. juvat codicum scripturam, rogitans, *Διὰ τί τῆς αἰθρίας μᾶλλον ψύχος γίνεται, ἢ ἐπινεφέλων ὄντων.* Per autem mira solis haec ob-
303 scurati descriptio; talis profecto, ut veram eclipsis caussam aut exploratam non habuerit Herodotus, aut tragice circumscripserit. Quid enim ὁ ἥλιος ἐκλιπὼν τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕδρην? Sed verum hunc solis fuisse defectum negant plerique sideralis scientiae professores, Calvisius Chronol. Ann. 3470., Petavius Doctr. Temp. lib. X. 25. Dodwellus Annal. Thucyd. p. 47. Wess.

2. ἀντὶ ἡμέρης τε νὺξ ἐγένετο] Supra, I. 103., νὺξ ἡ ἡμέρη ἐγένετο. Cap. 74. συνήνεικε ὥστε — τὴν ἡμέρην ἐξαπίνης νύκτα γενέσθαι. *Primus* istam *defectionem solis, quae Astyage regnante facta est, praedixisse fertur* Milesius Thales, juxta Herod. et Ciceron. de Div. I. 49. Causam solis obscurati dudum ante naturalem Graecis jam tradiderat Palamedes, teste Philostr. p. 709. Hic apud Herod. ὁ ἥλιος — ἀφανὴς ἦν, οὔτε ἐπινεφέλων ἐόντων, αἰθρίης τε ταμάλιστα: sicut apud Livium XXXVIII. 4. *coelo sereno interdiu obscurata lux est, quum Luna sub orbem solis subisset.* οὔτ' ἐπινεφέλων ἐόντων correctum ex M. *Τὰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ξυννέφελα ὄντα* dixit Thucyd. VIII. 42. Xerxi solis obscuratio, ut vulgo imperitorum, videbatur esse portentum. Insigne Pindari carmen

apud Dionys. Halicarn. II. p. 273. emendavit Scaliger in Propert. p. 239. Rei causas cognovisse saepe profuit Imperatoribus, *ne velut prodigio divinitus facto militum animi terrerentur*; Quinctilian. Inst. Or. I. x. Graecis, non Persis, hoc ostento mala portendi cur crediderint, certe dixerint Magi, Noster enarrat; in quibus *Ἑλλήνων προδέκτορα* bene cepit Palmer. In Aristidis Themistoclem t. III. p. 297. Schol. ms.: *ἐχομένου τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ γενομένου περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, ἔκλειψις ἐγένετο ἡλίου καὶ ἀνατολῆς·* (lege *ἐξ ἀνατολῆς·*) *εἶτα ὡς ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς τοὺς μάντεις, τί σημεῖον τοῦτο, ἀπώλειαν εἰπεῖν τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων. τοὐναντίον δὲ ἦν· ἐσήμαινε γὰρ αὐτῷ τὴν ἧτταν, διότι ἀπὸ ἀνατολῶν ἐξέλιπεν ὁ ἥλιος· εἴγε καὶ ἀπὸ ἀνατολῶν ἤρχετο ὁ Ξέρξης.* Valck.

4. *προδέκτορα*] Ex *προδείκνυμι* venit *προδέκτωρ*, *praemonstrator* malorum, et *vates* quidam. Magi, *φάσματος* mirabilis interpretes, respondent, *solem*, si quid praeter consuetum patiatur, *Graecis portendere et praesagire; lunam, suae nationi.* Wess.

38 2. *τὸ σοὶ μὲν ἐλαφρὸν, — ἐμοὶ δὲ μέγα*] Initio poëmatis The-
804 ognis: *Εὐχομένῳ μοι κλῦθι, κακὰς δ᾽ ἀπὸ κῆρας ἄλαλκε· Σοὶ μὲν τοῦτο, θεὰ, σμικρὸν, ἐμοὶ δὲ μέγα.* Propius ad Nostri structuram Andocides in exordio Orat. de Myster. *δεήσομαι ὑμῶν δίκαια, καὶ ὑμῖν γε ῥᾴδια χαρίζεσθαι, καὶ ἐμοὶ ἄξια πολλοῦ τυχεῖν παρ᾽ ὑμῶν.* Valck.

4. *στρατιῆς*] *στρατηΐης* mallem. Prave in Plutarch. Virt. Mul. pag. 263. A. Pythes seu Pythius *χάριν ᾐτήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως — ἕνα παρεῖναι τῇ στρατιᾷ, καὶ καταλιπεῖν αὐτῷ γηροβοσκεῖν.* Scripserat *παριέναι τῆς στρατείας*. *Unius vocationem petens*, de eodem Pythio, Seneca III. Ir. c. 17. Hoc, nisi erro, occupavit Solanus ad Plut. Alcibiad. Wess. *Στρατηΐης* et hic scribendum, ut in simillima narratione de Oeobazo, a militia vocationem uni filiorum petente IV. 84. *στρατηΐης ἀπολελύσθαι.* Apud Plutarch. t. II. p. 263. B. Pythes *χάριν ᾐτήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως, πλειόνων αὐτῷ παίδων ὄντων, ἕνα παρεῖναι τῇ στρατιᾷ, καὶ καταλιπεῖν αὐτῷ γηροβοσκεῖν.* Interpres quod sensus postulabat expressit, *ut unus eorum immunitate militiae donaretur:* scripserat, ut puto, Plutarch. *ἕνα παρεῖναι* (sive potius *ἀφεῖναι* vel *ἀφιέναι*) *τῆς στρατείας.* Sic passim loqui solebant. Ulpian. in Demosth. pag. 22, 15. *νόμοι ἦσαν ἀφίεσθαί τινας τῆς στρατείας, ὥστε πομπεύειν εἰς τὰ Διονύσια.* Leges istas respicit Diodor. Sic. IV. 5. fin. Lycurgo memorantur contr. Leocr. p. 152, 33. *οἱ ἀφιέμενοι τοῦ στρατεύεσθαι ἕνεκα τοῦ βουλεύεσθαι ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως.* *Ἀφιέναι τῆς στρατείας*, Herodoto dicitur *παραλῦσαι τῆς στρατηΐης*: ut VI. 94. Mardonium Darius *παραλύει τῆς στρατηγίης.* Quae Porto Herodotea dicitur locutio, *aliquem praetura amovere*, est et Thucydidea et aliorum. Thucyd. VII. 16., *τὸν μὲν Νικίαν οὐ παρέλυσαν τῆς ἀρχῆς.* vid. Duker. et Suid. in *Παραλῦσαι.* Valck.

39 2. *ἀνοιδέει,*] Homerus Iliad. *ι.* 550. *ὅς τε καὶ ἄλλων Οἰδάνει*

ἐν στήθεσσι νόον. Dicti Herodotei interiorem sententiam Camerarius Problem. Cent. I. 9. vestigavit. Wess.

4. *τὴν ψυχὴν ζημιώσεαι*] Hoc ego codicum lectioni a Galeo et Steph. enotatae non postponerem: in Matth. XVI. 36. nonnulla dedit Wetsten.; ad eamdem rationem aetate scribebant Herodoti. Thucydides III. 40. *μεγάλα ζημιώσεται*: ubi *ζημιωθήσεται*, natum
305 ex interpretamento, praebent codices. *οὔτε τι ζημιωθέντας* dixit Xenoph. Oecon. p. 491, 35. Jussit Xerxes natu maximum filiorum Pythii *μέσον διαταμεῖν· διαταμόντας δὲ* etc. Plutarch. t. II. p. 263. B. *ὁ Ξέρξης ὑπ' ὀργῆς τοῦτον μόνον, ὃν ἐξητήσατο, σφάξας καὶ διατεμὼν, ἐκέλευσε τὸν στρατὸν διελθεῖν· τοὺς δὲ ἄλλους ἐπηγάγετο, καὶ πάντες ἀπώλοντο κατὰ τὰς μάχας.* Secundum Senecam de Ira III. 17. *quem* pater *elegerat*, Xerxes *in duas partes distractum ab utroque viae latere posuit, et hac victima lustravit exercitum.* Senecae locum adhibuerunt Wess. ad Herod. IV. 84. et Brisson. Regn. Pers. III. p. 357. Valck.

5. *καὶ ταύτῃ διεξιέναι τὸν στρατόν.*] De Peleo, qui Acasti uxorem dissecuerat, Apollodorus Bibl. III. 12, 7. *καὶ διελὼν τὰ μέλη διήγαγε δι' αὐτῆς τὸν στρατόν.* In foederum sanctione multa hujusmodi apud Grotium in Matth. XXVI. 28. Wess.

40 1. Si abessent codicibus voces *οὐ διακεκριμένοι*, has ad *ἀναμὶξ* suspicarer olim adjectas. *Ἀναμὶξ* Hesychio redditur *ἀναμεμιγμένως*: vox Sophocli, Thucydidi, Xenophonti, ter adhibita Herodoto. Valck.

41 1. *ἐκ τοῦ ἅρματος ἐκ ἁρμάμαξαν*] Clara utriusque vehiculi distinctio, etiam in Xenophonte *Κύρ. Παιδ.* VI. p. 162. B. et 168. B. tum *Ἀναβ.* I. p. 247. C. *Harmamaxa* carpenti genus et mollissimae vectationis erat, mulieribus quam maribus accommodatius. *Essedum* Vallae inprobat Schefferus, neque geminum plane fuit, Rei Vehic. II. 17. p. 217., quem adi et doctos Curtii interpretes III. 3, 23. Wess.

4. *καὶ μῆλα, οἱ ἄγχιστα* etc.] Mala Persica ex auro imis adfixa hastis gestabant, *ἐπὶ τῶν στυράκων μῆλα χρυσᾶ ἔχοντες*, Athenaeus XII. p. 514. c. Hinc illi *Μηλοφόροι*, non alii ac *αἰχμοφόροι*, *hastati*, qui Persarum nobilissimi post regis vehiculum incedebant: nam quorum in hastis extimis mala punica aurea, *ῥοιαὶ χρυσέαι*, his locus erat ante decem Nisaeos equos, spiculaque in humum versus inflexa; cum hastati *Μηλοφόροι* hastas *κατὰ νόμον*, uti mos ferebat, erectas ostenderent et vibrarent. Haec plana. Wess.

43 1. *τὸ ῥέεθρον* intellige *κατὰ τὸ ῥέεθρον*, ut II. 19. Schw.

306 2. *τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Ἰλιάδι ἔθυσε*] Palladi Iliacae Alexander quoque Magnus, Ilium delatus, sacra fecit, Arriano I. 11. et Diodoro XVII. 18. testibus. Wess.

Ib. *ἔθυσε βοῦς χιλίας· χοὰς δὲ* etc.] Dum Xerxes Minervae Iliadi *chiliombe* faciebat sacra, *heroibus libabant Magi*, *χοὰς οἱ Μάγοι τοῖσι Ἥρωσι ἐχέαντο*, id est, *ἐνήγισαν.* Sumptuosum Xerxis sacrificium, *ἡ ἀπὸ χιλίων βοῶν θυσία*, secundum Eustath. dicebatur *Χιλιόμβη.* Valck.

44 1. *αὐτῷ ταύτῃ*] Suspicabatur Abresch. Diluc. Thucyd. p. 403.. legi commode posse *αὐτοῦ ταύτῃ*: quomodo saepe loquitur Noster; sed hic vicina requirere videntur pronomen *αὐτῷ*, Stobaeo quoque lectum p. 535. *Προεξέδρῃ* Xerxi ab Abydenis parata prima sedes fuisse videntur, quae in exedra prae reliquis emineret: *θρόνον ὑψηλὸν* dixit Tzetz. Chil. I. 937. *Ἐξέδρα* quid fuerit, post Budaeum docuit H. Steph. in Thes. Ling. Gr. I. p. 1084. Quae velut incerti Scriptoris excitat is e Suida, verba sunt Diogenis Laërt. IV. 19. quibuscum conferri possunt Dio Chrys. p. 258. D. et Harpocrat. in voc. *Λέσχαι*. VALCK.

45 1. *μετὰ δὲ τοῦτο ἐδάκρυσε*] *Specie alienam, revera suam conditionem deplorasse videtur*, (Valerio Max. IX. cap. 13. ext. 1.) *opum magnitudine, quam altiori animi sensu felicior*: videri enim voluit Xerxes lacrymans, *quod* tanta hominum multitudo *intra centum annos esset obitura*. Haec et seqq. paucis expressit Tzetzes Chil. I. 940. etc. Herodoteum autem Xerxis et Artabani colloquium ob sententiarum personis congruam magnitudinem miratur Hermogenes p. 509.. *Πλείονι τῷ μεγέθει πολλαχοῦ κέχρηται, ὡς ἔν τε ἄλλοις, καὶ ἐν τῇ ἑβδόμῃ τῶν Ἱστοριῶν κατὰ τοὺς Ξέρξου πρὸς Ἀρτάβαζον, κἀκείνου πρὸς Ξέρξην περὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων λόγους.* Facilis ipsi fuit Hermogeni lapsus in Persico nomine; qualis fuisse videtur et Philostrati de Vit. Soph. II. 5, 4. VALCK.

46 3. *Ἐπῆλθε γάρ με λογ. κατοικτεῖραι*] Scribendum, ut legit Stobaeus, *ἐσῆλθε γάρ με λ. κ.*; alterum quidem in talibus etiam adhibetur, sed junctum dativo, quem casum exhibent optimi quoque codices in Herodot. I. 30. *ἵμερος ἐπείρεσθαί μοι ἐπῆλθε.* Pausan. VIII. p. 634., *οὐκ ἐπῆλθεν ἐρέσθαί μοι.* In Isocratis Panathen.
807 scribendum p. 244. A. *νῦν δ' οὐδὲν ἐπέρχεταί μοι τοιοῦτο*, ut p. 252. C. Demost. p. 100, 39. etc. Sed eam in rem satis erit legisse Hemsterh. ad Luciani Prometh. pag. 26. *Ἐσῆλθέ με* dicatur, an *μοὶ*, nihil interest: prius tamen et apud alios frequentius occurrit et apud Herod. III. 42. *τὸν δὲ ὡς ἐσῆλθε θεῖον εἶναι τὸ πρῆγμα.* VI. 125. *ἰδόντα τὸν Κροῖσον γέλως ἐσῆλθε.* I. 116. *τὸν Ἀστυάγεα ἐσῆλθεν ἀνάγνωσις αὐτοῦ.* VALCK. Addit Wesseling. Plutarch. II. p. 109. E. Valcken. ad Phoen. 1379.

5. *προσπίπτουσαι*] *συμπίπτουσαι* est apud Stobaeum p. 536, 3. atque ita, ni fallor, scripserat etiam Herodotus: vid. I. 139. V. 35. etc. Thucyd. III. c. 60., *κατανοοῦντες, — ὡς ἀστάθμητον τὸ τῆς ξυμφορᾶς ᾧ τινί ποτ' ἂν καὶ ἀναξίῳ ξυμπέσοι*: et IV. 68. VALCK.

Ib. *καὶ αἱ νοῦσοι συνταράσσουσαι*] Paene arripio Vind. et Stobaei *συμφοραὶ προσπίπτουσαι, καὶ αἱ νοῦσοι, συνταράσσουσι*, quod Valla expressit. WESS. Qui hoc probant, hi juncta intelligunt *συνταράσσουσι, καὶ ποιεῦσι.* At *καὶ* particula hic non copulativam vim habet, sed intensivam, idemque fere ac *καί τοι* valet: *καὶ βραχὺν ἐόντα, quamvis (quamlibet) sit brevis.* SCHWEIG.

6. *οὕτω ὁ μὲν θάνατος* etc.] Ubi *in luctu atque miseriis mortem aerumnarum requiem* vocat Sallustius, Catil. c. 50. Herodotea quae sequuntur et similia veterum dicta collegit Wasseus p. 160.

Valck. Laudavit hoc Artabani effatum, compendio verborum usus, Choricius Or. in Procopium Gazaeum c. 24. Vide vero Eustathii illud ad Poëtam p. 411 = 311. *Εἰ δὲ τὰ Ἡροδότου ἀντίγραφα ἀσφαλῶς ἔχει κατὰ τὴν διὰ τοῦ ο΄ μικροῦ γραφὴν τῆς ζόης ἐν τῷ, ὁ θάνατος, μοχθηρᾶς οὔσης τῆς ζόης, αἱρετώτερος τῷ ἀνθρώπῳ γέγονεν:* et mirare doctissimi hominis haesitationem ob vocem tantopere Herodoto adamatam, et toties repetitam. Quae mutavit, vitio memoriae accepta fero. Wess.

Ib. *γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα*] Quo sit sensu capiendum verbo Wess. indicavit, Diss. Herod. p. 194. Prava interpretatio decepit eruditum scriptorem *des Essais de Crit.* p. 200. Plutarchus in fine libelli quo docet *Ὅτι οὐδὲ ζῆν ἔστιν ἡδέως κατ' Ἐπίκουρον*, p. 1106. F. sic adhibuit Herodotea, ut eorum sensum simul pandat: *Σοφώ-*
808 *τερος Ἡρόδοτος, εἰπὼν, ὡς ὁ θεὸς γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα φθονερὸς ἐν αὐτῷ ὢν φαίνεται, καὶ μάλιστα τοῖς εὐδαιμονεῖν δοκοῦσιν, οἷς δέλεαρ ἐστι λύπης τὸ ἡδὺ γευομένοις ὧν στερήσονται.* Hinc etiam manifesta constans est differentia *Γεύειν* inter et *Γεύεσθαι*: qui sibi videntur fortunati miseri mortales, *γεύονται, leviter gustant, ὧν στερήσονται, ea quibus mox privabuntur:* qui brevi jucunditatis sensu calamitates humanas temperat, sive *qui vitam jucundam* mortalibus miseris maligne *praebet* primis velut labris *gustandam*, Herodoto dicitur *γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα. Γεῦσαι* semper significat *gustum dare*, eximie rei vendendae: vid. Eubuli fragm. apud Athen. I. p. 28. F. et Casaub. p. 66. Firmus Caesariens. Epist. 27., *γεύσας ἡμᾶς Ἀττικοῦ μέλιτος.* Jamblich. Vit. Pyth. p. 16. *γεῦσαι βουλόμενος τῆς καλλονῆς τοὺς πατριώτας.* Polyaen. p. 10. in mss. *οἴνου τοὺς πολεμίους γεύων.* Venuste Silenus ad Ulyssen in Eurip. Cycl. 150. *γεῦμα τὴν ὠνὴν καλεῖ, gustus emptorem allicit.* Philostr. de Vit. Soph. pag. 557. F. *ἱκανὰ ταῦτά που δηλῶσαι τὸν ἄνδρα, καθάπερ τὸν ἀνθοσμίαν τὸ γεῦμα.* Idem de Vit. Apoll. VI. 12. *μήτε γεῦμα παρέχειν μήτε δεῖγμα.* Eubulus in Adelphis dixit *βαδίζειν εἰς τὰ γεύματα*, apud Athen. XI. pag. 499. Valck.

49 2. *φερέγγυος ἔσται διασῶσαι*] Talia fere Aeschyli VII. c. Theb. 402. *προστατεῖν φερέγγυος*, et 455. *φερέγγυον φρόνημα*, h. e. *ἱκανὸν φρουρεῖν τὴν πατρίδα.* Junge 476. et 803. Quae tamen omnia de hominibus.. Vide supra V. 30. et Criticos ad Sophoclis Elect. 948. Wess.

3. Ex *οὔκων δὴ ἐόντων τοι λιμένων ὑποδεξίων*, in Lexica receptum *Ὑποδέξιος λιμὴν*, pro *portu navium capace.* Intelliguntur hic certe *λιμένες δυνάμενοι δέξασθαι τὸ ναυτικόν*: quales forte dici possent *ὑποδέξιμοι*, id est *εὔθετοι εἰς τὸ δέξασθαι.* Talia sunt in usu plurima: *ξύλα ναυπηγήσιμα· ναυκληρώσιμοι στέγαι· ἁλώσιμον τεῖχος:* quodque propius accederet, *καταλήψιμος* Antiphontis p. 129, 4. Classis Atheniensium in Siciliam profectura, ut in portus facilius reciperetur, in tres partes fuit a tribus ducibus distracta, teste Thucyd. VI. 42. *τρία μέρη νείμαντες ἓν ἑκάστῳ ἐκλήρωσαν, ἵνα μήτε ἅμα πλέοντες ἀπορῶσιν ὕδατος καὶ λιμένων*: sic ista mihi videntur omnino
809 restituenda, admissa Vallae lectione Hudsono laudata. Cum iis quae

sequuntur apud Herod. comparandus est Aesch. Pers. 794. *Αὐτὴ γὰρ ἡ γῆ ξύμμαχος κείνοις πέλει.* VALCK.

5. *εἰ ἐθέλει τοι μηδὲν* etc.] Vallam redarguit Arnaldus, *εἰ ἐθέλει si vult* vertentem; debuisse enim, *si poterit*, Animadv. Critic. c. 30. Sed Herodoto Graecisque aliis *θέλει* et *ἐθέλει* saepenumero redundat, poniturque de rebus inanimatis[m]. Nilus II. 11. *εἰ ὦν ἐθελήσει ἐκτρέψαι τὸ ῥέεθρον, si alveum suum convertet;* tum I. 109. *εἰ δὲ θελήσει — ἐς τὴν θυγατέρα ταύτην ἀναβῆναι ἡ τυραννίς.* Negligo cetera, a Raphelio ad Act. Apost. c. XI. 12. conducta. WESS.

Ib. *τὸ πρόσω αἰεὶ κλεπτόμενος*] Stobaei *βλεπόμενος* displicet. Hesychio *κλέπτεσθαι*, praeter alia, *πορεύεσθαι*, si nempe *furtim* fiat. Philo Jud. lib. I. Vit. Mos. p. 648. E. *μήτε λανθάνειν τοὺς πολλοὺς πειρώμενον, μήθ' οἷα φιλεῖ, κλέπτοντα τὴν εἴσοδον.* Contra ea Synesius II. Provid. p. 119. C.. *οἱ βάρβαροι δὲ, τήν τε ἔξοδον ἐκεκλόφεσαν.* Conf. Perizon. ad Aeliani Var. III. 47. Sequens sententia (*εὐπρηξίης γὰρ — οὐδεμίη πληρώθη*) plane Aeschyleo respondet, *τὸ μὲν εὖ πράττειν ἀκόρεστον ἔφυ πᾶσι βροτοῖς*, Agam. 1340. WESS.

7. *εἰ βουλευόμενος μὲν ἀῤῥωδέοι, — ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς εἴη.*) Haec Wasseo censetur aemulatus Thucydides in verissima quidem, sed, ut ego judico, ab hac Artabani diversa sententia, II. 40. *ἀμαθία μὲν θράσος, λογισμὸς δὲ ὄκνον φέρει*: quam tractavit Hemsterh. ad Lucian. p. 38. Herodoteum illud mea sententia Thucydidis expresserunt Archidamus et Hermocrates: ille II. 11. *χρὴ αἰεὶ, — τῇ μὲν γνώμῃ θαρσαλέους στρατεύειν· τῷ δὲ ἔργῳ δεδιότας παρεσκευάσθαι*: id est *ἀῤῥωδέοντα βουλεύεσθαι, priusquam incipias.* Civibus suis utilissimum fore censebat Syracusanus Hermocrates VI. 34. *τὸ μὲν καταφρονεῖν τοὺς ἐπιόντας ἐν τῶν ἔργων τῇ ἀλκῇ δείκνυσθαι, τὸ δ' ἤδη τὰς μετὰ φόβου παρασκευὰς ἀσφαλεστάτας νομίσαντας ὡς ἐπικινδύνους πράσσειν.* Similia dantur Demosthenis et Polybii. VALCK.

Ib. *ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς εἴη*] Multa veteres his gemina. Satis unum erit Sallustianum: *Priusquam incipias, consulto, ubi consu-*
810 *lueris, mature facto opus est:* Catil. c. 1. ubi plena manu Wasse et Cortius, illisque prior Camerarius ad Aristotelis Ethic. Nicom. VI. 9. WESS.

50 6. *γνώμῃσι ἐχρέοντο ὁμοίῃσι καὶ σύ*] Ex M. dedit hoc Gronov. pro *τῇσι καὶ σύ.* Insolentius illud, *ὁμοίῃσι καὶ σὺ*, novator[n] fortasse posuerat pro *ὁμοίῃσι τῇ σῇ.* Ad istam rationem scribi potuit IV. 109. *Βουδῖνοι οὐ τῇ αὐτῇ γλώσσῃ χρέωνται καὶ Γελωνοὶ, non eadem lingua utuntur atque Geloni;* ubi hujus scribendi moris non recordabar: vid. VII. 95. Structurae rarioris sectator Pausanias IV. p. 302. *ἡ πεπρωμένη κατὰ ταὐτὰ ἐπικρύπτει, καὶ ἡ ἰλύς:* pro *τῇ ἰλύϊ*: I. p. 101, 12. *κατὰ ταὐτὰ οὗτος ἤχησε καὶ κιθάρα κρουσθεῖσα*, id est *ὁμοίως κιθάρᾳ κρουσθείσῃ, perinde atque cithara pulsata resonat*, ut interpretatur Budaeus in Comm. Ling. Gr. p. 483. Pausan. praeterea p. 52. *εὖ δ' ἐμοὶ φαίνεται ποιήσας Σκῦρον ὑπὸ Ἀχιλλέως ἁλοῦ-*

m Et infinitivo verbi junctum, vim illi tribuit futuri temporis. SCHW.

n Sic Herodotum adpellare amat Valck. SCHW.

σαν, οὐδὲν ὁμοίως καὶ ὅσοι λέγουσιν: quae Kuhnio tentata, bene ceperat Sylburg. in Praef. ad Lect. p. 932. Budaei observatis quaedam adjecit Duker. ad Thucyd. VII. 71. Valck. Sic vero saepius Noster: VI. 21. VII. 115. etc. Conf. Adn. ad VII. 100. Schweig.

Ib. κινδύνους ἀναῤῥιπτέοντες] Ad hujus imitationem bis terve κίνδυνον ἀναῤῥιπτεῖν dixit Thucydides; ab his recentiores illud transumserunt: κίνδυνον μέγαν ῥίπτειν Euripidis est in Inone 24. saepius ῥίπτειν in istum usum adhibentis. Lucian. t. I. p. 768. περὶ τῶν οὕτως μεγάλων οὐκ οἶμαι δεῖν παραβόλως ἀναῤῥιπτεῖν. Idem erat ἀποκυβεῦσαι περὶ τῶν ὅλων, et περὶ τῆς βασιλείας: quorum hoc Diodori Sic. illud est Polyaeni; ἐκκυβεύειν καὶ παραβάλλεσθαι τοῖς ὅλοις, Polybii. Valck.

7. Quod ille apud Terent. *Non fit sine periclo facinus magnum et commemorabile*, Herodoti Xerxes, μεγάλα, inquit, πρήγματα μεγάλοισι κινδύνοισι ἐθέλει καταιρέεσθαι. Male vulgatur in his apud Stobaeum καὶ αἱρέεσθαι: bene cepit Portus. Eurip. Suppl. 759. φόνῳ καθαιρεῖσθ', οὐ λόγῳ, τὰ πράγματα. Valck. Chariton lib. II. p. 37. τὰ μεγάλα τῶν πραγμάτων, ὦ γύναι, μεγάλαις ἐπινοίαις κατορθοῦται, fortasse haec imitans. Paullo enim diversius abit Heliodori, a D'Or-
811 villio haud neglectum, IX. p. 448. τὰ μεγάλα τῶν πραγμάτων, μεγάλων δεῖται κατασκευῶν, hinc tamen propagatum. Wess. Similiter Budaeus et Henr. Stephanus Thes. t. I. p. 198. A. B. Videtur utique Euripides, loco a Valck. citato, καταιρεῖσθαι τὰ πράγματα (nisi prorsus καθαιρεῖτ' ibi activa forma, non καθαιρεῖσθ' legendum) dixisse *conficere negotia, res peragere.* Tum apud Plutarchum in verbis ab H. Steph. citatis, καθαιρεῖν ἀγῶνα est *peragere, (feliciter) conficere certamen.* Idem Plutarch. de Cimone Atheniensi loquens (in ejus Vita p. 486. E.) ait, ἡμέρᾳ μιᾷ δύο καθῃρηκὼς ἀγωνίσματα, *qui uno die duo peregit (feliciter confecit) certamina.* Similiterque apud Herodotum, IX. 35. ἀγῶνας τοὺς μεγίστους σφὶ συγκαταιρέει, significat *operam suam eis contulit ad quinque certamina feliciter conficienda.* Schweig.

51 1. πλεῦνα λόγον ἐκτεῖναι] Sic μῆκος ἐκτεῖναι λόγου scripsit Aeschylus; μεῖζον' ἐκτεῖναι λόγον, Sophocles. Valck.

3. ἐπὶ τοὺς πατέρας] Ex more, quo *parentes*, qui coloniam deduxerunt; *liberi*, in eam profecti. Justinus de Iliensibus et Romanis XXXI. 8. *Tantaque laetitia omnium fuit; quanta esse post longum tempus inter parentes et liberos solet.* Indidem Themistocles, "Ἄνδρες Ἴωνες, οὐ ποιέετε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι, VIII. 22. Vide Duker. ad Florum I. 3, 9. Wess.

5. ἐς θυμὸν ὦν βαλεῦ] Puto Vallam habuisse βαλεῦ, ὦ βασιλεῦ, quorsum Ald. et S. vergunt. Simile VIII. 8. ὦ βασιλεῦ, καὶ τόδε ἐς θυμὸν βαλεῦ. *Veteri dicto*, (cujus alia, verum culta figura, in Achabi regis responso 1 Reg. XX. 11.) veritas, siculi proverbiis consuevit, constat. Wess.

52 1. γνῶμα] *Γνῶμα indicium documentum*que, exprimit. Sophocles Trachin. 599. ἔχοις ἂν γνῶμα μὴ πειρωμένη. Aretaeus Cap-

padox Morb. Acut. I. 1. fin. *τάδε μέντοι τῆς λύσιος τῆς νούσου γνώματα: haec morbi dissipati argumenta.* Wess.

3. *σπεύδεται*] Commodam H. Steph. adjecit interpretationem: sed quando *σπεύδεσθαι* vix alibi reperitur apud veteres, et nulla codicum est in talibus auctoritas, mihi quidem placet Gronovii *σπεύδετε: in hoc enim laboratis, quod sit omnibus commune bonum:* sic isthac aetate scribebant. Eurip. Hec. 119. *Ἦν δὲ τὸ μὲν*
812 *σὸν σπεύδων ἀγαθόν.* Phoen. 585. *δύο κακὼ σπεύδεις.* Troasin 955. Bacch. 911. Errat Barnes. in Suppl. 161. Herod. I. 206. *παῦσαι σπεύδων τὰ σπεύδεις.* Thucyd. VI. 39. *μανθάνετε κακὰ σπεύδοντες.* Andocid. p. 20, 4. *τὰ ἐναντία τῇ ἑαυτῶν ὠφελείᾳ σπεύδοντες.* Soph. Elec. vs. 253. *τὸ σὸν σπεύδουσ' ἅμα καὶ τοὐμὸν αὐτῆς.* Valck. Equidem non video quid incommodi habeat passivum *σπεύδεται*, scil. *ἡμῖν, studetur a nobis*, i. e. *studemus, quaerimus.* Quin immo multo probabilius mihi videtur id dicentem Xerxen fecisse Herodotum, quam *σπεύδετε, studetis.* Schweig.

53 5. *τοὶ Περσίδα γῆν λελόγχασι*] Haec regis professio simillima miris veterum Theologorum opinionibus, angelos *regna Dei jussu sortitos* curare et tueri. Sic, praeter Patrum alios, Michaël Glycas Ann. Part. I. p. 61. ed. Venet. *ὁ προφήτης Δανιὴλ μέγα τι χρῆμα λέγει τοὺς ἀγγέλους εἶναι· προστάγματι δὲ θεοῦ πᾶσαν τὴν κτίσιν διαλαχεῖν, καὶ τῶν ἐθνῶν ἐπιστατεῖν, καὶ τούτων τὸν μὲν τοὺς Πέρσας ἐφορᾷν*, etc. Cujus sententiae fundus in Daniel. c. X. 13. minime tamen firmus ex disputatione Ode, Comment. de Angel. Sect. viii. p. 785. Wess. Deterior est lectio marg. Steph. Apud Thucyd. II. c. 74. *Θεοὶ ὅσοι γῆν τὴν Πλαταιΐδα ἔχετε: Dii qui hanc terram colitis:* ut *colere* Latinis et *habere*, Graecis *ἔχειν* est in talibus usitatissimum: more loquitur Herodotus poëtarum. Theocrit. Eid. XVI. 83. *Κούρη, ἃ σὺν ματρὶ πολυκλήρων Ἐφυραίων Εἴλαχας μέγα ἄστυ:* ubi scribendum in Scholiis *εἰληχέναι.* Eid. VII. 103. *Πὰν, Ὁμόλας ἐρατὸν πέδον ὅστε (ὅσγε) λέλογχας.* Hinc *Λόγχας, τὰς μερίδας*, (sive *τὰς λήξεις*,) *Ἴωνες λέγουσιν*, Etymolog. p. 569, 34. Verbum illic legitur *Λογχεῖν.* Hesychio restituerunt viri docti: *Εὐλογχεῖν, εὐμοιρεῖν. Μοιρολογχῆσαι* scripsisse videtur Harpocrat. ex Antiphonte. Valck. Suspicari licuerit, scripturam *Περσίδα γῆν λελόγχ.* ex scholio natam esse, pro ea quam margo Steph. cum aliis praefert, *τοὶ Πέρσας λελογχ.* Schweig.

54 1. *στορνῦντες*] Adleverat margini Ald. viri docti manus *στορεννῦντες*, fortasse ob Strabonis *τὰς ὁδοὺς στορεννῦντες* XIV. p. 956. c.; quo quidem, et S. *μυρσίνῃ*, facile carebimus. Geminum VIII. 99. Isto autem de vias floribus odoratisque ramis consternendi more multa eruditi interpretes ad Matth. XXI. 8. Xerxes vero, phialam
813 et aurea vasa in mare projiciens, exemplum Alexandro M. praebuit apud Diodor. XVII. 104. et Arrian. *Ἀναβ.* VI. 19. Wess.

3. *ἀκινάκην*] Ex Herodoto excitat Suidas *ὠκινάκην* ista in voce, et Etymolog. p. 48, 31., incertum unde: nusquam enim nunc, ut ad Suidam verissime Kusterus, in Musis. Incidit olim suspicio, legisse Grammaticos hoc loco *τὠκινάκην καλέουσι*, uti *τὤγαλμα, τὠληθὲς*

alibi, aut τούτῳ δὲ τῷκινάκεϊ IV. 62., quae anceps et dubia. Wess.

56 2. Ὦ Ζεῦ, τί δὴ ἀνδρὶ εἰδόμενος etc.] Hausit hoc fonte Themistius, Or. XIX. p. 226. A. ἀλλὰ τὸν μὲν Ἑλλησπόντιον ἐξέπλησσεν — ὥστε θεὸν νομίσαι Ξέρξην τὸν Δαρείου. Indidem Declamationi XXI. Libanii p. 535. A. color, γῆν δὲ ποιεῖ τοῖς ὁπλίταις, καὶ τριήρεσι θάλατταν· καὶ δοκεῖ τοῖς ὁρῶσι θεῶν ὁ μέγιστος ἐν ἀνθρώπου τύπῳ πάντα κινεῖν: sed fuscus et parum ridens. Voluit opinor, γῆν δὲ ποιεῖ ταῖς τριήρεσι θάλατταν, καὶ θάλατταν τοῖς ὁπλίταις γῆν: certe illa Oratoris mens, perfossum Atho et stratum ponte Hellespontum innuentis. Quod si autem eo, quo vir ille Hellespontius, Libanius et Themistius modo, Gorgiae Leontino Ξέρξης ὁ τῶν Περσῶν Ζεὺς audivisset, risum sibilumque Longini περὶ Ὕψ. cap. 3. vitasset profecto, uti non absurde Langbaenius. Non nunc Plutarchum Anim. Tranq. p. 470. E. taxabo: adpositum est ex Epigramm. in Xerxem Anthol. Latin. lib. I. p. 192. *Quis novus hic hominum terramque diemque fretumque Permutat? Certe sub Jove mundus erat.* Sumsit hinc poëta, quod eruditos viros, multa inutiliter turbantes, fugit. Xerxes, talia commutans, merito *novus hominum*, εἰδόμενος ἀνδρί: idem *Jupiter, sub* quo *mundus erat;* cum non hominis ea opera, sed dei viderentur: θεῶν τοῦ μεγίστου ἐν ἀνθρώπου τύπῳ, Libanius. Wess.

Ib. ἄγων πάντας ἀνθρώπους] Frigidum videri poterit Hellespontii dictum, quod respicit Themistius Or. XIX. p. 226. A. Duxit secum Xerxes Παντοδαπῶν ἀνδρῶν γενεὰς Ἀσίης ἀπὸ χώρης, ut est in Epigrammate apud Plutarch. Themist. p. 116. κενώσας πᾶσαν ἠπείρου πλάκα, Aesch. Pers. 720. Vere dicitur Herodoto VII. 157., ἐπάγων πάντα τὸν ἠῷον στρατὸν ἐκ τῆς Ἀσίης: totius enim Asiae
814 vires contraxit, et quarumvis gentium subditarum auxilia. Notatur Demetrio περὶ Ἑρμην. §. 245. qui dixerat, ὅτι κατέβαινεν ὁ Ξέρξης μετὰ πάντων τῶν ἑαυτοῦ. μάλα γὰρ, inquit, ἐσμίκρυνε τὸ πρᾶγμα: scribi enim debuisse μετὰ τῆς Ἀσίας ἁπάσης. Contra Coelius apud Livium, XXIX. 25., *ad immensum multitudinis speciem auget, tantam* scribens *multitudinem conscendisse naves, ut nemo mortalium aut in Italia aut in Sicilia relinqui videretur.* Audaciam hyperboles velut μειλίγματι repressit Aristides t. II. p. 318.. συστάντων ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἁπάντων ὡς εἰπεῖν (*ut ita dicam*) ἀνθρώπων. Sed absque isthoc adminiculo παντοδαποὺς vel παντοίους saepenumero Scriptores etiam optimi πάντας ἀνθρώπους dixerunt. Xenoph. *Κυρ. Παιδ.* VII. p. 115, 37., ἦλθεν ἡ δεινὴ ἀγγελία τὸ πάντας ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς συλλέγεσθαι: omnes propemodum Asiaticos. *Ἑλλην.* VI. p. 341, 10. πελταστικὸν ἱκανὸν πρὸς πάντας ἀνθρώπους ἀντιταχθῆναι. Adde VII. p. 378, 11. Isocrat. p. 176. E. Demosth. p. 54, 7. 412, 91. 630, 89. Ephorus apud Macrob. p. 505., τὸν Ἀχελῷον μόνον πάντας ἀνθρώπους συμβέβηκε τιμᾶν. Talia nonnunquam vitii fuere suspecta. Valck.

57 2. εὐσύμβλητον] Aeschylus Prometh. 774. Ἡ δ' οὐκ ἔτ' εὐξύμβλητος ἡ χρησμῳδία: pro quo in Choëph. 168. εὐξύμβολον τόδ' ἐστί. Wess.

Ib. ἵππος γὰρ ἔτεκε λαγὼν] Herodotea paulo si pensiculatius exegissent viri docti ad Valer. Max. mendam forsan sutulissent ex istis I. vi. p. 71. *In exercitu Xerxis — equae partu leporem editum constat, eodem montem Athon vix tandem transgresso:* sic scripsit ex codd. Pighius; sentit vitium, tollere non potuit Glarean.; corrigendum ex Herodoto: *eodem pontem vix tandem transgresso: mons* ex *ponte* factus. *Athon*, ut puto, peperit scioli additamentum. Congruit et Herodoteis ostenti, quam dedit Valerius, interpretatio. VALCK.

2. ἀγαυρότατα] *Magno fastu superbiaque.* Ἀγαυρὸς Grammaticis αὐθάδης, ἔνδοξος, κομψὸς, ex Hesiodi Theog. 832. Ἀγαυρίαμα, ἔπαρμα, οἴησις. Ἀγαυριᾶν, τὸ μεγάλως γαυριᾶν καὶ ἐπαίρεσθαι Etymologo. Quod adnectitur περὶ ἑωϋτοῦ τρέχων, bene expedivit Por-
815 tus, ἀγῶνα sive κίνδυνον adsciscens. Eunapius Vit. Maximi Phil. p. 100. de Valente Imp., οὐ τὸν περὶ βασιλείας, ἀλλὰ τὸν περὶ σωτηρίας ἀγῶνα τρέχοντος. Adde Nostri VIII. 140. et cap. 74. WESS.

2. περὶ ἑωϋτοῦ τρέχων] Sicuti τὸν περὶ ψυχῆς θέειν vel τρέχειν, sic qui de vita certabant frequenter dicebantur περὶ ψυχῆς τρέχειν, vel ἀγωνίζεσθαι, vel κινδυνεύειν. τρέχων περὶ τῆς ψυχῆς est in Herod. IX. 36. vid. Wess. Diss. Herod. p. 129., Portus in Τρέχειν περὶ ἑωϋτοῦ, Gataker. Diss. de Stylo N. T. cap. X. Quando Xerxes hic dicitur in regnum rediturus ut lepus περὶ ἑωϋτοῦ τρέχειν, proverbium respicitur Suidae, memoratum in Λαγὼς περὶ τῶν κρεῶν, dictum ἐπὶ τῶν διακινδυνευόντων ταῖς ψυχαῖς: conf. Zenob. IV. 85. Illuc spectabat et Aristoph. quod vidit Kuster. in Ran. 193., quando scripsit: *Εἰ μὴ νεναυμάχηκε τὴν περὶ τῶν κρεῶν.* Aliud hic Nostro praeterea potuit obversari proverbium, quod in adversarium detorquet Demosth. de Cor. p. 183., λαγὼ βίον ἔζης, δεδιὼς καὶ τρέμων καὶ ἀεὶ πληγήσεσθαι προσδοκῶν: habet et Dion Chrys. p. 611. *D.* vid. Hemsterh. ad Luciani Somn. p. 13. Hinc nonnemini τρέμων placuerat in Herod. Antiphon. p. 118, 34. περὶ τῆς εὐδαιμονίας τρέμων μὴ ἀποστερηθῇ. VALCK.

58 3. ἐπὶ Σαρπηδονίης ἄκρης] Thraciae erat, Melanem sinum finiens, teste Eudoxo in Schol. Apollon. Rh. I. 922. Doctissime hoc de promontorio Holsten. ad Stephani Σαρπηδών. Aliud, et Ciliciae quidem, Σαρπηδόνιον χῶμα Aeschyli Suppl. 876. Statim πρὸς ἡλίου ἀνατολὰς, recte Palmerius θερίνας, *aestivas*, explicat: suadet postulatque itineris continuatio. WESS.

59 1. Ὁ δὲ Δορίσκος] Steph. Byz. hinc sua in voc. mutua accepisse vidit Holstenius, optime Vallam, τεῖχος *murum* reddentem, deserens: *urbem* enim *castellum*que Herodoto esse, quo nihil verius: exemplorum copia in penu est Porti, collectaque aliunde stipaverat Holsten., ejus ex schedis publicata ad Hieroclis Synecdem. p. 631. WESS.

Ib. τὸ δὴ Δορίσκος κέκληται] Τεῖχος istud, sive castellum, Doriscus dicebatur; neque tamen, quod sciam, oppidum illud Thraciae munitum voce τεῖχος, nomini adjecta designari solet; ut saepe commemorantur Σέββειον τεῖχος· Ἡραῖον τεῖχος· Ἀβώνου τεῖχος· Γορδίου τεῖχος, *Gordiuticho*, Livio. *Pierum castella*, τείχεα τὰ Πιέρων

816 dixit Herod. VII. 112., ubi *muros* reliquerunt in Latinis. vid. Vales. in not. Mauss. ad Harp. p. 288. et Spanhem. ad Julian. p. 62. Dorisco castello vicina planities apta nata Xerxi videbatur ἐνδιατάξαι τε καὶ ἐξαριθμῆσαι τὸν στρατόν: conf. Diodor. XI. 3. VALCK.

2. ἐπιτήδεος ἐνδιατάξαι] Qui corrigebat εὖ διατάξαι, non recordabatur χώρου ἐπιτηδεωτέρου ἐνστρατοπεδεύεσθαι lib. IX. 2. Equidem καὶ ἐναριθμῆσαι S. V. pro rejiculo non habeo: namque in actionibus, certo in loco peragendis, hujusmodi conposita adamare solent, ut pluribus patefiet IX. 7. *Salen* autem *Samothraciam*, justissime Gronov. vindicavit, et *Zonen* ad Ethnicographum Berkelius. WESS.

60 2. συνάξαντες] συνάξαι, *conducere*, notat *constipare*, vel *coarctare*; ut apud Longin. π. Ὕψ. p. 232., τὰ γλωττόκομα — οὐ μόνον κωλύει τῶν ἐγκεκλεισμένων τὰς αὐξήσεις, ἀλλὰ καὶ συνάγει διὰ τὸν περικείμενον τοῖς σώμασι δεσμόν: in quibus errat Pearce p. 267., jam emendatis Scaligero in Propert. p. 285. συνῆγον καὶ συνέσπων Xenoph. p. 152, 34. συνηγμένον apud Athen. XI. p. 474. E. *compressum* interpretatur Macrob. Praeter ceteros indicatos Brissonio de Regn. Pers. III. p. 407. Herodotea respicit Aristid. in Themist. III. p. 297. ubi Schol. MS. καινότερον φησὶν ἐξεῦρεν ἀριθμὸν, κατὰ μυρίους, οὐ καθ᾽ ἕνα μετρῶν· λέγει δὲ διὰ τὸ μυρίανδρον τεῖχος, οὗπερ ἐμνήσθη καὶ ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ, I. p. 224. VALCK.

61 1. πίλους ἀπαγέας] Salmasii ad Solin. pag. 392. *pileos incurvos*, non rectos, quales regum Persarum, attigit Gronovii sedulitas, cujus *pilea non densata* praefero. Ἀπαγὴς *minime conpactum* exponit: hinc οἱ ἀπλῆν καὶ ἀπαγῆ εἰς εὐσέβειαν παραλαβόντες ψυχὴν, quibus ad pietatem *parum firmus* animus Gregor Naz. Or. Stelit. II. p. 119. A., et Juliani Imp. αὐχὴν ἀπαγὴς, *cervix minime firma*, ibid. p. 122. A. Zeno quoque παχύκνημός τε καὶ ἀπαγὴς καὶ ἀσθενὴς, quippe corpore *haud bene conpacto*, in Laërtii VII. 1. Alibi Noster de Persis, ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες ἔρχονται ἐς τὰς μάχας, καὶ κυρβασίας ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι V. 49., quae utique κυρβασίαι non erant πεπηγυῖαι *conpactiles* admodum, quales Scytharum cap. 64. Quid Porto arriserit, Lexicon ejus docebit. WESS. Ἀπαγέας πίλους *impenetrabiles* reddiderat Valla; in eamdemque sententiam Portus intellige-
817 bat *ex solida materia firmaque compactos, qui adeo non facile frangi aut penetrari poterant*; scil. ex ἀπὸ (privationem significante) et ἄγω, *frango*, derivato nomine ἀπαγὴς, sive a verbo πήγνυμι cum α intensivo, non privativo, ut idem valeat ἀπαγὴς atque εὐπαγής. Recte vero Wesselingium ἀπαγέας *non compactos* interpretatum esse, docet Scholiastes ad Aristoph. Av. 487. ubi, Πᾶσι Πέρσαις, ait, ἐξῆν τὴν τιάραν φορεῖν, ἀλλ᾽ οὐκ ὀρθήν· μόνον δὲ οἱ Περσῶν βασιλεῖς ἐχρῶντο. — τοῖς μὲν ἄλλοις ἔθος καὶ ἐπτυγμένην καὶ προβάλλουσαν ἐς τὸ μέτωπον ἔχειν. Pro eo quod vulgo ἡ τιάρα Graeci dicebant, Herodotum in masculina forma usum esse hoc nomine, adnotavit Hesych. in voce. Caeterum super his, quae hoc cap. de Persarum cultu memorantur, consuli potest Commentatio eruditi Academici Parisiensis Mongez, T. IV. Actorum Instituti Literarum et Artium Gallofrancici p. 7. seqq. SCHWEIG.

1. *κιθῶνας χειριδωτοὺς ποικίλους*] *Tunicam manicatam* Persis Strabo et plures tribuunt. At nulla hic *lorica*, cum tamen *χιτῶσι φοινικοῖς, θώραξι χαλκοῖς* munirent corpus in Xenophont. VI. *Παιδ.* pr., et Masistius *ἐντὸς θώρηκα εἶχε χρύσεον λεπιδωτόν· κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος κιθῶνα φοινίκεον* inf. IX. 22. Cujus neglectae fortasse caussa, quod *lorica κιθῶνος* in vocabulo lateat. Hesych. *Στρεπτοῖο χιτῶνος, τοῦ ἁλυσιδωτοῦ θώρακος.* Propterea Heliodorus Aeth. IX. p. 431., absoluta elegante loricae squammatae pictura, *χιτῶνά τινα φολιδωτὸν ἀπεργάζονται.* Alioqui fatendum erit, *loricae* excidisse mentionem, fuisseque primitus *χειριδ. ποικίλους, καὶ θώρηκας λεπίδος σιδ.* etc. quae docta Bieli (Exercit. de Lign. Libani p. 29.) conjectura. Simile quid in Reiskii stilum venit. Ut ut illud est, mallem cum Pavio *ἰχθυοειδέας*, et ad *κιθῶνας* referre. Wess.

Ib. *λεπίδος σιδηρέης ὄψιν ἰχθυοειδέος*] Nisi quid interciderit, videri possunt non pectus tantum, sed totum corpus, habuisse *lorica* tectum, *ex ferreis laminis squammarum instar* sibi invicem impositis facta; ut erant armati equites *cataphracti*, de quibus egere Brisson. de Regn. Pers. III. p. 379. seqq. et Spanhem. ad Julian. p. 249., ut horum adeo *κιθῶνες χειριδωτοὶ* fuerint *λεπιδωτοὶ* vel *φολιδωτοί.* Herodotus tamen infra, de Masistio loquens interfecto, *τὸν θώρηκα* et *τὸν κιθῶνα* clarissime distinguit IX. 22., *ἐντὸς θώ-*
818 *ρηκα εἶχε χρύσεον λεπιδωτὸν, κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος κιθῶνα φοινίκεον ἐνεδεδύκεε.* In eundem sensum *φολιδωτὸν* dixit Posidippus Com. Athen. IX. p. 376. F. *ὅστις ἂν θώρακ' ἔχῃ φολιδωτὸν, ἢ δράκοντα σεσιδηρωμένον.* Ejusdem originis voces *λεπὶς* et *φολὶς* in usu distinguebantur: piscium squammae *λεπίδες*, serpentium *φολίδες* dicebantur; quod vere monuit Brissonius. *φολιδωτὰ δρακόντια* dederat Ignat. Ep. ad Antioch. p. 106. Valck.

3. *Ἀρταῖοι*] Vide Steph. Byz. voc. *Ἀρταία*: cujus ex observatione obiter firmatur id quod de corrupta scriptura Artoxerxes, Artobazus, et similibus, subinde in his Adnotationibus monui. De errore doctorum nonnullorum virorum, qui Arteatas etiam nominatos veteres Persas statuerunt, vide ad I. 125 notata. Schweig.

4. *ἐπεὶ δὲ Περσεὺς ὁ Δανάης τε* etc.] Conf. c. 150. Graecanicam de Persicorum regum origine fabulam attigit etiam Xenophon Cyrop. I. 2, 1. et Apollodor. Biblioth. II. 4, 5. Schweig.

62 1. *τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι*] Viri docti *ταύτην στολὴν* probare nequeo: *σκευὴν* ex secuturis Scriptor intellectam voluit. A Medis autem cunctum illum armaturae habitum Persas mutuum habere, Strabo XI. p. 797. c. = 525. d. exponit. Wess.

2. *ἐκαλέοντο δὲ πάλαι—Ἄριοι*] Fuit deinde particulare nomen populi, Persarum imperio subjecti, *Ἄρειοι* sive *Ἄριοι*, apud Nostrum III. 93. et VII. 66. Intelliguntur autem h. l. *Arii*, interprete Anquetilio (Act. Acad. Inscr. T. XXXI. p. 376.) incolae regionis cui nomen *Iran.* Quod vero adjecit Scriptor noster, Medos ipsos nominis sui originem a Colchica Medea derivare, (conf. Pausan. II. 3. p. 118.) id quidem ad credendum difficile est; nisi forte Medus ali-

quis, fabulatoribus Graecis per jocum gratificaturus, olim tale quidpiam alicubi jactavit. Conf. Vossium ad Melam, I. 2. p. 561. Schw.

3. μιτρηφόροι] Ex dialecto, qua ἀγγεληφόροι saepius, σειρηφόρος III. 102. et μιτρηφορέειν Arrian. Ind. cap. 7. In Eustath. tamen pristina est scriptura, ad Odyss. κ'. p. 1659, 10=398, 9. Melius contra pravum S. ἐτετάχατο idem ad Iliad. β'. p. 234, 12=
819 177, 26. καὶ παρ' Ἡροδότῳ τὸ, ἐσεσάχατο, ἀντὶ τοῦ ὡπλισμένοι ἦσαν. vid. c. 70. Wess. — Perversa lectio est S. ἐτετάχατο: alterum aliquoties in hac recensione recurrit: c. 70. κατάπερ Ἰνδοὶ ἐσεσάχατο: c. 73, Ἀρμένιοι κατάπερ Φρύγες ἐσεσάχατο: et cap. 86. Hesychius: Σεσάχθαι, ἐσκευάσθαι, καθοπλίζεσθαι. Σάγη γὰρ ἡ καθόπλισις. Theocrit. Eid. XVII. 94. πολλοὶ δέ οἱ ἀσπιδιῶται, Χαλκῷ μαρμαίροντι σεσαγμένοι. Valck.

63 2. οὗτοι δὲ ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων ἐκαλέοντο Σύριοι etc.] Etiam Cappadocas Graeci Σύρους et Συρίους adpellabant; vide I. 6. et 72. cum utrobique notatis: adde Strab. lib. XVI. p. 737. a. b. Schweig.

64 2. ἀπιγμένας] Ubi habentur οὔρεα ἐς ὀξὺ τὰς κορυφὰς ἀπιγμένα, II. 28., in S. scribitur ἀπηγμένα: nostro loco si legeretur ἀπηγμένας, sive potius ἀνηγμένας, alterum nemo requireret. κορυφὴ οὐκ ἐς ἄγαν ὀξὺ ἀνηγμένη est in Pausan. IX. p. 786. εἰς ὀξὺ συνηγμένης τῆς κεφαλῆς, Diodori T. I. p. 148. εἰς στενὸν συνῆχθαι, Athenaei XI. p. 477. Valck. Suidas: Κύρβασις· ἔνιοι μὲν τιάραν etc. Quam ad nominis formam, h. l. κυρβάσιας scriptum oportebat: sed κυρβασίας peracute apud Nostrum, ut hic, sic et V. 49. praeferunt edd. et mss. quemadmodum in sing. τὴν κυρβασίαν apud Aristoph. Av. 487. ubi Schol. ἔστι δὲ αὕτη, τιάρα. Unde et Hesychius idem capitis tegumentum perinde et Κυρβασίαν et Τιάραν dici, sub utraque voce monuit: quod etiam ex Herodot. VII. 61. coll. cum V. 49. intelligitur. Caeterum, ut Persarum tiarae ἀπαγέες erant, *non bene compactae firmaeque, sed in frontem propendentes*; (c. 61. et ibi not.) sic contra hae *Sacarum cyrbasiae* πεπηγυῖαι erant et ὀρθαὶ, *bene compactae* (*firmae, rigidae*, coll. c. 70.) et *erectae*; quales apud Persas non nisi reges gestabant. Schweig.

3. οἱ γὰρ Πέρσαι πάντας τοὺς Σκύθας etc.) Quod a Persis Scythas omnes scribit Σάκας dictos, hinc attigit Eustath. ad Dionys. 749. Ctesiae probabiliter debentur de Dario et Sacis Polyaeno narrata VII. c. x. §. 6. et 8. conf. Demetrius περὶ Ἑρμ. §. 249. Valck.

65 1. εἵματα ἀπὸ ξύλων] Indi veste utebantur linea, *lino ex arboribus facto*, sicuti hunc usque in diem. Arrianus Ind. cap. 16.
820 ἐσθῆτι δὲ Ἰνδοὶ λινέῃ χρέονται, — λίνου τοῦ ἀπὸ τῶν δενδρέων. Talis Nostro ad telas materia εἴριον ἀπὸ ξύλου III. 47. et uberius ibid. cap. 105. Latinorum ore aut *gossipion*, aut *xylon* Graeca voce. Plinius Hist. Nat. XIX. 1. *Superior pars Aegypti in Arabiam vergens gignit fruticem, quem aliqui gossipion vocant, plures xylon, et ideo lina inde facta xylina.* Id sequor. Σίδηρον ἦν ferri potest ob σίδηρα Aretaei Cappad. Morb. Diuturn. II. 13. p. 134., alioqui insolentius. Wess.

66 1. ῎Αριοι] Iidem ῎Αρειοι III. 93, 12. Caeterum conf. cap. 62. ibique not. SCHWEIG.

3. Ἀζάνης ὁ Ἀρταίου] In barbaris his nominibus multiplex amanuensium dissensus, compositu difficilis. Ἀρτύβιον Persam memoravit V. 108., Ἀρτάνην inf. cap. 224. Sunt ea cognomina Persica, sed quo jure edita recusabuntur? De Parthis, Chorasmiis, Sogdis vide III. 93. WESS.

67 1. σισύρνας] De σισύρνη et σισυρνοφόροις vide IV. 109. WESS.

2. εἵματα μ. βεβαμμ. ἔχοντες ἐνέπρεπον] Idem esset εἵμασι βεβαμμένοις ἦσαν ἐμπρεπεῖς, vel διαπρεπεῖς: sic c. 83., χρυσὸν πολλὸν καὶ ἄφθονον ἔχοντες ἐνέπρεπον. Rarissimum illud Aeschyli Agam. 1231. σπλάγχν' ἐποίκτιστον γένος Πρέπουσ' ἔχοντες: et 30. ὡς ὁ φρυκτὸς ἀγγέλλων πρέπει, pro ἔχουσι, et ἀγγέλλει, sic optime Abresch. interpretatur. Ut splendida vestis ἐμπρέπειν: sic ornatus veste splendida, illa dicitur ἐμπρέπειν. Lucian. adv. Indoct. §. 9., ἡ πορφύρα ἐνέπρεπε τῆς ἐσθῆτος. Sophocles apud Clem. Alex. Paedag. III. p. 286. 2. Γυναικομίμοις ἐμπρέπεις ἐσθήμασιν: quibuscum Euripidis ex Antiope locum recte comparavit Pierson, Praef. Moer. p. XLIII. VALCK.

68 2. Ἀρσαμένης ὁ Δαρείου] Mirum ni huic, ut reliquis Darii filiis, matris nomen historicus adjecerit. Idem Plutarcho dici videtur aliquoties Ἀριαμένης, T. I. p. 119. D. T. II. p. 488. D. Priori loco fratrum Xerxis audit πολὺ κράτιστός τε καὶ δικαιότατος: altero, filiorum Darii natu maximus, πρεσβύτατος τῆς γενεᾶς. Sed, cui cum Xerxe de regno fuit controversia, Herodoto vocatur Ἀρτοβαζάνης VII. 2. Hoc capite memoratus si Plutarchi est Ἀριαμένης, cur Nostro non dicebatur ὁ Δαρείου καὶ τῆς Γωβρύεω θυγατρός? ut Ἀριαβίγνης infra dicitur cap. 97. VALCK.

69 1. ζειρὰς] Ζειρὰ vel ζειρή, vestimenti aut indumenti genus:
821 quod quale fuerit explicaturi veteres Grammatici varias iverunt in partes, nec satis planum facere potuerunt. Illud unum h. l. monuisse juvabit, quod apud Suidam et alios nonnullos legitur, Σειραί· χιτῶνες ἀνακεκολαμμέναι: docente Ruhnkenio ad Tim. p. 129. ex Etymol. p. 410. ἀνακεκολπωμέναι corrigendum *tunicae in sinum replicatae*. SCHWEIG.

Ib. τόξα παλίντονα] Arcus omnes παλίντονοι quum sint, justa observatio Eustath. est, Arabum arcus forma fuisse singulari, atque *utramque in partem flexiles*, ἐπὶ θάτερα μέρη κλινόμενα, sive Attii voce *reciproca*, monente Scaligero in Varron. de Lingua Lat. VI. p. 78. Erant quoque προσδέξια, *habiles* in Latinis Vallae, sive, quemadmodum Edd. et scripti, πρὸς δεξιὰ, *ad dextram adpensi*: equidem περιδέξια novi, non illud. WESS.

1. ἐναμμένοι] Sic optime Gronov. ex M. Λεοντῆν ἐνημμένον scripsit Aristoph. Ran. vs. 433. νεβρίδα ἐνῆφθαι, Cornutus de Nat. Deor. c. 27. et Harpocrat. in Νεβρίζων. παρδαλῆν ἐνῆφθαι Schol. Theocriti I. 3., non, ut vulgatur, πάρδαλιν εἰλῆφθαι: hoc ubi est in Pollucis VIII. 151. ἀνῆφθαι verius est. παρδαλέην ἐνῆφθαι dederat et Eustath. in Ἰλ. γ'. p. 283, 43. non ἐνεῖσθαι. VALCK.

Ib. ὀϊστοὺς μικροὺς] Collatis Agatharchidae et Heliodori ver-

bis ita reposuit Bochartus Phal. IV. 26. p. 266.; quam magni viri correctionem in examen operosa Palmerius disquisitione misit, Exercit. p. 33.; probabiliter ostendens, arcui praegrandi minorem sagittam non optime convenire; incurvationis enim spatio haud sufficere; Heliodori verba et Agatharchidae controversa videri. Qua quidem in disputatione posterior mihi pars elumbis adparuit; sicuti quoque, sagittas *μακρὰς* et *βραχεῖς* recte dici, minus *μεγάλας* et *μικράς*. Verius Gronovius. [monens, nihil impedire quo minus sagittae *μικραὶ* dicantur.] *Δόρασι μικροτέροισι χρεώμενοι* codices quidam VII. 211. Equidem, nisi mssti obstarent, in partes ire possem. *Lapis acutus, quo sigilla sculpebantur, smiris,* Hebraeorum שמיר *Samir*, est; de quo eruditissime Bochartus Hierozoic. Part. II. VI. p. 842. Wess.

3. *Ἀρσάνης*] Fortasse hoc homini nomen fuit: liquido non ad-
69 firmaverim. In Persis plures *Arsames*; qualis Plutarchi, Artox. pag. 1026. fin., Antigoni Carystii c. 128., Polyaeni VII. 28., quem Maasvicus cum hoc male contendit. Immo ipsis Darii in majoribus *Arsames*, inf. cap. 224. Wess. *Ἀρσάμης* legitimum potius nomen videbitur: hujus proavus, pater Hystaspidis, *Ἀρσάμης* aliquoties vocatur Nostro: bis inter duces exercitus *Ἀρσάμης* memoratur Aeschylo Pers. 37. et 308. Casaubono idem esse videbatur Polyaeni *Ἀρσάβης* vel *Ἀρσάμης*, VIII. 28.; sed, qui Barcen fraude cepit, Persa Herodoto vocatur *Ἄμασις*, IV. 201. et 203. Arsamis germanus frater, Darii filius ex Artystone, *Γωβρύης*, infra VII. 72., *Βρύης* audit ex membrana Med. Valck.

3. *εἰκῶ*] *εἰκοῦν* scriptum oportuisse censuit Larcher ob Gregor. canonem 35. de Ionica Dialecto. Jam ad illam quidem normam *Ἰοῦν* et *Βουτοῦν* dixit Noster, a rectis casibus *Ἰὼ* et *Βουτώ*: sed, ut in aliis multis, sic et hoc in genere, licitum fuit Ionibus, Herodoto certe, eis etiam uti formis, quae aliis Graecis, et Atticis praesertim, usitatae erant. Sic, licet *αἰδοῦν*, ut Ionicum, ibid. commendet Gregorius, nusquam apud Herodotum reperitur haec nominis forma; sed *αἰδῶ*, sive rectius *αἰδῶ*, (ut nos cum probatis libris edidimus, nempe ex *αἰδόα* contractum, coll. Etymol. p. 30, 40.) praeferunt codices I. 8. quemadmodum constanter apud Homerum scribitur. Schweig.

70 1. *διξοὶ γὰρ δὴ ἐστρατεύοντο*] Veterum persuasio de Aethiopibus Afris et Asiaticis cognitissima ex Strabonis erudita super Homereo *Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται*, dissertatione est I. p. 58 = 30. et 33. Indi Aethiopes recta et promissa erant coma, *ἰθύτριχες*: Afri *οὐλότριχες*, crispo, ut nunc perseverant, capillitio. Consimilis de utrisque Strabonis XV. p. 1012. B. = 690. D. et Arriani Ind. c. 6. observatio. Wess. Conf. Heeren *Ideen über die Politik* etc. t. II. p. 352. Schweig.

3. *προμετωπίδια*] Frequentantur in equorum ante frontem ornatu *προμετωπίδια* apud Xenophontem, Achillem Tat., Aelianum, Jamblichum, et plures: in muliebri mundo *κόσμος προμετωπίδιος* Basilio M. t. II. pag. 55. c. Hic *προμετωπίδια* sunt, *pelles, equorum capitibus*

detractae, et humanis ad terrorem indutae et speciem. Nam, quod ante frontem, *προμετωπίδιον*, quale *προμετωπίδιον κέντρον*, quo
823 natura pisces xiphias armavit, in Aeliani Hist. An. XIV. 26. Atque haec, qui *προμετώπια* praeferunt, considerasse non videntur. Wess.

72 2. *τὴν αὐτὴν*] Toties in hoc recensu vocab. *σκευὴ* occurrit, ut nullo incommodo hic omitti potuisse videatur subintellectum. Conf. cap. 62. 71. 73. 77. et vide ad I. 109. notata. Schweig.

73 1. *Βρίγες*] Conveniunt *Βρίγες* et *Φρίγες* Macedonum sono, quo *Βίλιππος* et *Βάλακρος*, qui *Φίλιππος* et *Φάλακρος* alibi. Nollem tamen M. et P. scripturam obtrudi. *Βρίγες* hinc clarissime Steph. Byz., et de Mida Conon Narr. I. *ὑπὲρ Μυσίαν ᾤκισε, Φρύγας ἀντὶ Βρίγας, βραχύ τι παραλλαγείσης τῆς λέξεως, μετονομασθέντας.* Plura Holstenius ad Stephanum. Wess. Qui in Thracia manserunt ejusdem originis, *Βρύγοι* nominantur VI. 45. et VII. 185. Apud Strabon. VII. p. 295. c. et XII. p. 550, 4. ubi *Βρύγες* et *Βρίγες* olim edebatur, utrobique *Βρίγες* ex msstis posuit nuperus Editor Lipsiensis, cujus vide notata in Var. Lect. ad posteriorem locum, T. V. p. 92. seq. Schweig.

Ib. *ἐόντες σύνοικοι ἦσαν*] Hic est Nostro familiaris scribendi mos: IV. 47. *ἡ γῆ, ἐοῦσα πεδιὰς, — εὔυδρός ἐστι.* cap. 147. *ἦν ὁ Θήρας οὗτος, γένος ἐὼν Καδμεῖος, — ἀδελφεός.* VII. 129. *τὸ μέσον δὲ τουτέων — ἡ Θεσσαλίη ἐστὶ, ἐοῦσα κοίλη.* Valck.

74 1. *οἱ δὲ Λυδοὶ,* inquit, *Μήονες ἐκαλεῦντο πάλαι,* (sive *τὸ πάλαι,*) *ἐπὶ δὲ Λυδοῦ τοῦ Ἄτυος ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην.* In Codice, quem manu scriptum a Wetstenio habui utendum, hoc legebatur Scholion in Hom. Il. *γ'*. 401. *Μηονίας*] *Λυδίας λέγει· Μήονες γὰρ τὸ παλαιὸν ἐκαλοῦντο οἱ Λυδοὶ, εἶτα Λυδοὶ, ἀπὸ Λυδοῦ τοῦ ἄστεος,* (lege *Ἄτυος.*) *ὥς φησὶν Ἡρόδοτος ἐν τῇ πρώτῃ.* I. 7. Valck. Eadem leguntur in Villoisoni Scholiis Venetis, et ibi quidem recte *Ἄτυος* scribitur, sed perperam *Ἡρωδιανὸς,* pro *Ἡρόδοτος.* Schweig.

2. *ἀκοντίοισι δὲ ἐχρέωντο ἐπικαύτοισι*] Afris idem teli genus cap. 71. Mysii autem nobiles his jaculis, *ἀκοντισταὶ Μυσοὶ* Aeschylo Pers. 52., et *Ὀλυμπηνοὶ* Eustathio in Perieges. 810. Stephanoque voc. *Ὄλυμπος*, unde *Οὐλυμπηνοὶ* et hic, si qua necessitas. Wess. Adde Eustath. Dionys. 322.

75 2. Transitum Thracum in Asiam, justumque ejus tempus, Scaliger vestigavit ad Euseb. Chron. MXLV. Wess.

76 1. *ἀσπίδας δὲ ὠμοβοΐνας εἶχον* etc.] Cuncta haec de Thracibus
824 Asiaticis sive Bithynis eruditi accipiunt; quorum tamen armaturam, originem, praefectumque Persam, quod Scriptoris mos fert, summa descripserat ante accuratione. Et talia de iisdem iterum? Immo vero *ἀκέφαλα* sunt, defectaque et gentis titulo et praefecti Persae nomine. Hiatum sagax Pavii ingenium animadvertit, et agnoscent, opinor, in posterum omnes. Quo enim cunque verba versentur modo, ad Thraces Asiaticos non pertinebunt, nedum ad Europaeos, quibus suus demum locus c. 185. Venerant in mentem mihi *Chalybes*, ob Martis oraculum, et quoniam memoratis gentibus adfines fuerunt I. 28. Wess.

Ib. *λυκεργέας*] Quando inter Milyas *εἶχον τόξα μετεξέτεροι Λύκια*, quidni Thraces Asiatici *προβόλους* habuerint *Λυκιοεργέας*? id est, Athenaeo interprete XI. p. 486. D. F. *ἀκόντια ἐν Λυκίᾳ εἰργασμένα*: a quo commode comparantur *Ναξιουργὴς κάνθαρος*, *κλίνη Μιλησιουργὴς*, et *τράπεζα Ῥηνιουργής*. Athenaeum tamen suspicor in suo quoque codice legisse *Λυκεργέας*, cujus loco scribi voluerit *Λυκιοεργέας*, *ἵν' ἀκούηται τὰ ἐν Λυκίᾳ εἰργασμένα*, prout corrigit H. Vales. ad Harpocr. in *Λυκιουργεῖς*. conf. Index Thesauri H. Steph. VALCK.

77 1. *Καβηλέες δὲ οἱ Μηόνες*] Alibi *Καβάλιες*, ex Lydis propagati, eaque propter Meones. Mox *Λασόνιοί τε καλεύμενοι*, *et qui Lasonii dicuntur*, Pavius, ut a Cabalensibus, quemadmodum III. 90., separentur. Prostat ibi alia Valckenarii nostri conjectura. WESS. Adde quae a Larchero ad h. l. notata sunt; et consule, quos ille laudavit, Stephanum Byz. in *Καβαλὶς*, et Strabonem XIII. p. 630. C. D. et 631. A. SCHWEIG.

78 2. *Χεράσμιος*] *ὁ Χεράσμιος*, aut, si malueris, *ὁ Χοράσμιος*, patris nomen Artayctae dat. Neque is enim gente Chorasmius; sed, quod Noster planissime, *ἀνὴρ Πέρσης*, origine et domo Persa, IX. 115. WESS.

79 1. *Μάρες*, *ἔθνος προσεχὲς τοῖς Μοσσυνοίκοις· Ἑκαταῖος Ἀσίᾳ*. Steph. Byz. ubi h. l. citant viri docti.

80 1. *ἀνασπάστους*] His gemina III. 93. Qui solos Cares, ob haec Arriani *Ἀναβ.* III. 8. *οἱ δ' ἀνάσπαστοι Κᾶρες*, intelligit Bris-
825 sonius, Regn. Pers. II. 223. admodum parcus est, praesertim cum eos in insulis Arrianus non locet. Barcaei *ἀνάσπαστοι*, Paeones, Eretrienses, supra memorantur, nec has tamen in insulas depositi. Ctesiae verba, ab eruditissimo viro adscripta, *ἀνάσπαστος γίνεται εἰς Ἐρυθρὰν*, Persic. cap. 39. ipsos Persas, delicti adfines, huc relegatos nonnunquam fuisse ostendunt. Latius tamen vocis notio, ad IV. 204. exposita, semet extendit. WESS.

82 1. *Ξέρξῃ δὲ ἐγίνοντο ἀνεψιοὶ*, in positione dictionis concordat c. 5. *ὃς ἦν Ξέρξῃ μὲν ἀνεψιὸς*, *Δαρείου δὲ ἀδελφεῆς παῖς*. Vide ad superioris libri c. 103. WESS.

83 3. *χωρὶς δὲ χρυσόν τε πολλὸν* etc.] Quia Curtius de his III. 3. *Proximi ibant*, *quos Persae Immortales vocant*, *ad decem millia: cultus opulentiae barbarae non alios magis honestabat: illi aureos torques*, *illi vestem auro distinctam habebant;* Nostri *χρυσὸν* ad solas vestes referri Schefferus de Antiq. Torquib. c. 9. vetat; torques enim aureos suo continere ambitu: cui adsentior cupide. WESS.

84 1. *καὶ ὁ πεζὸς αὐτέων*] Puto fuisse *τὴν καὶ ὁ* etc. Idem requiri c. 86. *ἐσεσάχατο τῇ αὐτῇ καὶ ἐν τῷ πεζῷ*, nimirum *τῇ καὶ ἐν τῷ*, Reiskius agnovit. Fuerint-ne vero veterum Persarum in capitibus ex aere ferroque ducta *ποιήματα* prorsus eadem ac culte ab Heliodoro Aeth. IX. p. 431. expicta, non habeo dicere. WESS. Poterat utique *τὴν καὶ* scribere Herodotus, et *τῇ καὶ* c. 86. Sed invito nihil tale obtrudi Scriptori debebit. Sic sane et cap. 50. *γνώμῃσι ἐχρέοντο ὁμοίῃσι καὶ σὺ* scribere ei placuit, non *τῇσι καὶ σύ*.

Parique ratione Latine *idem atque* dicimus, et *similiter atque*. Conf. c. 86. Schweig.

85 2. σειρῇσι] Galeus potius adposuit ζειρῇσι futurum ex c. 75., longe aberrans. Ζειραὶ in *amiculorum* genere, in consertis *funibus* σειραί. Σειραῖος ἱμὰς Polluci I. 148., σειραῖαι *funiculi*, Philoni Jud. Vit. Contempl. p. 897. A. Σειραῖς δὲ ἁμαρτιῶν ἑαυτοῦ ἕκαστος σφίγγεται, Graecus Proverbiorum Salomonis interpres translate, sed eleganter, V. 22., ubi Aquila ἐν σχοινίοις ἁμαρτίας. Adi Ivon. Villiomarum, Animadv. in Loc. Controv. Titii IV. p. 84. Hanc autem Sagartiorum in pugnando habilitatem cur Pausan. I. 21. Sauromatis contribuerit, non adsequor. Eamdem-ne illi seriore ae-
826 tate, ut retiarii, de quibus Lipsius Saturn. II. 8., probarunt? Wess.

3. ἕρκεσι ἐμπαλασσομένοι] Ἐμπαλασσέμενοι iidem ac συμπλεκόμενοι, Schol. Thucyd. VII. 84. Ceteris congruit ὀλόμενος δολίοις βρόχων ἕρκεσιν Agamemnon, Euripid. Elect. 155., et Aeschyli ex Agamemn. 1620. ἰδόντα τοῦτον τῆς δίκης ἐν ἕρκεσιν. Non equidem obliviscor Euripidei Iphig. Taur. 77. ποῖ μ' αὖ τήνδε ἐς ἄρκυν ἤγαγες χρήσας, nec Aeschyli Choëph. 1000. ἄρκυν δ' ἂν εἴποις καὶ ποδιστῆρας πέπλους, elegantis utriusque et haud longe abeuntis figurae, neque potioris tamen. Wess.

Ib. ἕρκεσι ἐμπαλλασσόμενοι] Perparum interest utrum ἐν ἄρκυσι legatur, an ἐν ἕρκεσι: hoc tamen, altero rarius in talibus, dedisse videtur. Hesych. Ἕρκεσι, δικτύοις, Σοφοκλῆς Ἀθάμαντι δευτέρῳ. Saepe malis ponuntur αἱ τῆς Δίκης ἄρκυες. τῆς Δίκης ἐν ἕρκεσιν est in Agamemn. Aeschyli 1620. Eximi participio debet ἐμπαλλ. litera superflua, scribique ἐν ἕρκεσι ἐμπαλασσόμενοι, id est βρόχοις ἐμπλεκόμενοι. Sic scripta reperiuntur παλάσσεσθαι et ἐμπαλάσσεσθαι. Aelius Dionysius apud Eustath. ad Il. ε. p. 527 = 399, 20. μέμνηται τοῦ Θουκυδίδου εἰπόντος τὸ Ἐμπαλασσόμενοι, ἀντὶ τοῦ ἐμπλεκόμενοι, περιπειρόμενοι (δόρατι,) φυρόμενοι. Thucydidae verba, jam a Porto adhibita in Ἐμπαλάσσειν, reperiuntur VII. 84. H. Stephanus Ind. Thes. ceterique qui attigerunt Thucydidea, ad Hesych. etiam in Ἐμπαλάξαι, ἐμπλέξαι, hujus non meminerunt Herodotei loci. Duo nobis exhibet fragmenta Suidas in Ἐμπλασσόμενοι, in quibus mihi genuina scriptio fuisse videtur Ἐμπαλασσόμενοι, in his certe Aeliani: τοῖς φίλοις καὶ οἰκείοις ἐμπαλασσόμενοι ἀπέσφαττον αὐτοὺς ὡς πολεμίους. Valck.

86 3. ταχυτῆτα οὐ λειπομένας] III. 102., plenius κάμηλοι ἵππων οὐκ ἥσσονες ἐς ταχυτῆτα. Pollux de Bactrianis, καὶ εἰσὶν αὐτοῖς (κάμηλοι) ἵππων μὲν ὠκύτεραι τὸ τάχος, I. 140. Wess.

88 1. ἐπὶ συμφορὴν παριέπεσε] Malunt συμφορῇ περιέπεσε ex frequentiore usu. Demosth. in Mid. p. 345. καὶ τοιαύτῃ συμφορᾷ περιπέπτωκεν. In Diodoro XII. 60. Ἀμπρακιῶται δὲ ἐν μεγάλῃ συμφορᾷ περιπεπτωκότες: praepositio, ut ibi indicatum, redundat. Φαρνοῦχος, alius tamen, in Pers. Aeschyli 313. occurrit. Wess.

827 1. ἐπὶ συμφ. περιέπεσε ἀνεθέλητον] Non spernerem, si darent codices, περὶ συμφορὴν περιέπεσε ἀνεθ. Sed Herodotea, ni fallor,

ἐπὶ συμφορὴν vel ἐς συμφορὴν ἐνέπεσε ἀνεθ. commode reddi potuerunt συμφορῇ περιέπεσε δεινῇ, *in tristem incidit calamitatem.* Suspicor adeo, περιέπεσε, velut altero longe usitatius, his adscriptum, in codicem fluxisse Flor. Qua ceteris, eadem περιπεσεῖν Herodoto adhibetur structura. Est hic συμφορὴ ἀνεθέλητος *gravis* vel *tristis calamitas:* bene cepit H. Steph. Ind. Thes. Infra c. 133. ὅ τι δὲ τοῖσι Ἀθηναίοισι — συνήνεικε ἀνεθέλητον γενέσθαι, οὐκ ἔχω εἶπαι. Supra I. 32., *multa nobis eveniunt in vita*, τὰ μή τις ἐθέλει, id est ἀνεθέλητα: intelliguntur *calamitates* et *infortunia*, συμφοραὶ συμπίπτουσαι καὶ νοῦσοι συνταράσσουσαι, quae, καὶ βραχὺν ἐόντα, μακρὸν δοκέειν εἶναι ποιεῦσι τὸν βίον, secundum Artabanum VII. 46. Infortunium Herodoto exprimitur formula οὐκ ὡς ἤθελε, οὐχ ὡς βούλεται: et similia leguntur alibi. Iones in primis *tristia* quaevis verbis exprimunt in speciem lenissimis. Valck.

3. ἐν τοῖσι γούνασι] Gronovii explicationem vide. Pristino σὺν τοῖσι γουν. haec ex IV. 62. τοὺς δεξιοὺς ὤμους πάντας ἀποτάμνοντες σὺν τῇσι χερσὶ auxilio venire queunt. Wess. — *In commissura*, interpretatur Gronov. *qua femur cruribus committitur, quae est genu.* Haud ita male, me judice. De camelo loquens Noster, III. 103. ait, in posterioribus cruribus, σκέλεσι, quatuor habere illum γούνατα, id est, puto, quatuor *articulos*, quatuor *commissuras.* Schweig.

89 1. ἑπτὰ καὶ διηκόσιαι καὶ χίλιαι] In Herodotum semper malevolus Plutarchus, in Themist. p. 119. B. ad eumdem navium numerum definiendum uti maluit testimonio tragici poëtae, quam historici. De numero navium egerunt Stanlei. ad Aesch. Pers. 341. Spanhem. in Julian. p. 280. et Wesseling. ad Diodor. XI. c. 3. ubi eaedem atque hic enumerantur gentes, sed in navium numero, quas singulae subministrarunt, a Nostro multum discrepat Diodorus. Valck.

2. ἴτυς] In Glossis ἴτυς *umbo*, et inde Valla. *Clypei ambitus et labrum* est, *ex ferro;* Polybii σιδηροῦν σιάλωμα VI. 21., ab umbone discrepans et remotum. Phoenices pelta protegebantur: Πέλτη, ἀσπὶς ἴτυν οὐκ ἔχουσα apud Hesychium. Wess.

328 3. οὗτοι δὲ οἱ Φοίνικες etc.] Quod de Phoenicum primis ad mare rubens sedibus succedit, prorsus notabile, congruit lib. I. 1. et sacris Mosis Vatumque libris; mirumque accidit, a Bocharto, Vitringa, Relando, origines Philistaeorum vestigantibus, insuper haberi. Nemo infitiabitur, Palaestinos Philistaeosque eosdem censeri. Recensentur in posteris Mitzraimi, sive ex Aegypto orti, Casluchaei et Caphthoraei, hinc Philistaei, Genes. X. 14. Deuteronom. II. 22. et Amos IX. 7. Tractus, quem primitus habuerunt, mari erat adfinis, et forte insularis, ex Jerem. XLVII. 4. Talis autem ad sinum Arabicum, cumque extimum commodissimus; unde ante Mosis aetatem progressi inferioris Aegypti partem insederunt, Exodi XIII. 17. Quae quidem, cum Philistaei origine fuerint Aegyptia et prope Aegyptum habitarint olim, testenturque ipsi, suos majores ad Rubrum accoluisse primitus mare, credibiliora viden-

tur, quam insueto itinere in Colchidem et Cappadociam cum Bocharto eos ducere, et in Palaestinam reducere, aut, quae Vitringae Comment. ad Esaiae XIV. p. 449. divinatio, ex regione Cyrenaica et Creta. Venit horum pars in Palmerii Exerc. p. 35. cogitationes. Wess.

4. *κράνεα χηλευτὰ*] Scholion P. *πλεκτὰ χηλευτὰ* revocat mihi *ἀξίνας σαγάρεις* c. 64. in memoriam, simili modo auctas: immo suspicionem movet, *κράνεα πλεκτὰ* c. 79. indidem, vetere obliterato, propagata. Hesychius hoc ex loco *κράνεα χηλευτὰ, πλεκτὰ ἐκ σχοίνου*, cui Pollux ferme conpar. *Nexiles* itaque et *sutiles* fuerunt; non, ut Vallae Latina, *forcipiculatae*. Bene Stephan. Thes. t. IV. p. 515. Wess.

5. *ἐσταλάδατο*] In antecedentibus saepe reperiuntur *ἐσεσάχατο*, et *ἐσκευάδατο*, pro *ἐσκευασμένοι ἔσαν*, et *ἐσταλμένοι ἔσαν*. Quod hic editiones insidet crucem fixit grammaticis: *ἐσκευάδατο* Porto videbatur reponendum; *ἐσταλάδατο* Caninio et Reiskio: sed hoc nullo modo potuit a *στέλλω* formari: Ionicus iste flexus, *δατο*, praesertim obtinet in verbis in *άζω* et *ίζω* desinentibus. Si vel in omnibus legeretur codicibus *ἐστελάδατο*, codicibus antiquiorem mendam tollerem scribendo *ἐστολίδατο*, id est, *ἐστολισμένοι ἦσαν*, vel *ἔσαν ἐσταλμένοι*. Forma tantum differunt *Στέλλειν· Στολιδοῦν·*
829 et *Στολίζειν· στολὴ, στολὶς* et *στολισμός*. Valck. *ἐσταλάδατο* fortasse e duabus scripturis natum est, *ἐστάλατο* et *ἐσκευάδατο*, in unam coalitis. Schweig. Nescias utrum malit *ἐστάλατο* (vide Porti Lexic. v. *ἐστελάδατο*) an cum Valcken. *ἐστολίδατο* Matthiae Gr. gr. §. 198, 5.

90 1. *εἱλίχατο μίτρῃσι οἱ βασιλῆες* etc.] De regibus Cypriis bene: aptus-ne vero a capitis integumento ad *tunicas* transitus? Sic Pauw, rogitans praeterea, an *tunicis* Cypriorum vulgus *capita* obtexerit? Hoc cum insulsum, *οἱ δὲ ἄλλοι εἶχον κιτάριας*, *reliqui gestabant cidares*, maluit; eoque magis quoniam Pollux X. 162. *κίταριν* ex Herodoto produxit. Cui ego suspicioni, nisi *Cidaris* sive *citaris* Persarum esset, et codices officerent, accedere possem. *Tunicas* scriptor *vulgo Cypriorum* tribuit, *regibus* negat: capitis eorum tegmen, quod reticuit, abditum tenetur in sequentibus, *τὰ δὲ ἄλλα κατάπερ Ἕλληνες*. Wess. Suspicari fas est, memoria falsum Pollucem esse, quum Herodoto vocabulum *κίταριν* tribuit, quod apud Ctesiam legisset Grammaticus. Schw.

91 1. *λαισήϊα — ὠμοβοΐης πεποιημένα, καὶ κιθῶνας*] Voculam *καὶ*, ut superfluam, tollendam censeo, scribendumque *ὠμοβοέης*. In hac forma cum edd. conspirant mss. IV. 65. Ionica sunt *βοέη* et *ὠμοβοέη*, nempe *δορά*: quibusvis usitata, *ὠμοβόειος* et *ὠμοβόϊνος*. Supra VII. 76 et 79. Thracibus Asiaticis dat *ἀσπίδας ὠμοβοΐνας*, et Colchis. Ubi in Xenoph. *Κυρ. Ἀναβ.* IV. p. 200, 17. *γέῤῥα* habentur *δασέων βοῶν ὠμοβόεια*, ms. praebet *ὠμοβόϊνα* et Suidas. Deterior est in Herodoteis lectio quam praebet Eustath. in Il. *ε.* pag. 433, 16. *φησὶ περί τινων καὶ Ἡρόδ. ὅτι λαισήϊα εἶχον ἀντὶ ἀσπίδων ὠμοβοείοις πεποιημένα.* Fiebant autem *λαισήϊα* ex

ἀκατεργάστων βυρσῶν, secundum eumdem ad Il. μ'. p. 874, 47. *ex pellibus nondum confectis* sive *mollitis*, atque adeo ἐξ ὠμοβοέης. Cretensis Hybrias καλὸν memorat λαισήϊον, πρόβλημα χρωτὸς, apud Athen. XV. p. 696. A. VALCK.

3. οἱ δὲ Πάμφυλοι οὗτοι etc.] Herodotea de Pamphyliorum origine attigerunt Strabo XIV. p. 984. A. et Eustath. ad Dionys. vs. 854., Ἡρόδοτος φησὶν, ὅτι Παμφύλιοί εἰσι τῶν ἐκ Τροίας ἀποσκεδασθέντων μετὰ Ἀμφιλόχου καὶ Κάλχαντος. VALCK. — De Amphilocho cf. III. 91. SCHWEIG.

92 3. Τερμίλαι] De Termilis non repeto ex I. 73.; neque ex Dio-
830 doro XI. 3. in navium numero discordiam. WESS.

93 2. ἐν τοῖσι πρώτοισι τῶν λόγων] Vide I. 171. SCHWEIG.

94 1. Πελασγοὶ Αἰγιαλέες] Omnis olim Peloponnesus, *Pelasgia*; sed quoniam hi maritimam sinus Corinthiaci oram tenuerant, propterea Αἰγιαλεῖς. Multa Spanhemius ad Callimachi H. Del. 73., et Buherius Diss. Herod. c. 9. p. 92., optime Hesychii errorem in Αἰγιαλεῖς detegens. Falsum namque, πρότερον eos Ἴωνες, post dein Αἰγιαλεῖς adpellatos. WESS.

95 1. Ἴωνες οἱ ἀπ' Ἀθηνέων] Duabus primum literis repetitis scribendum arbitror, Ἴωνες ὅσοι ἀπ' Ἀθηνέων: *Iones sunt quicunque Athenis originem trahunt.* Herod. I. 147. Εἰσὶ δὲ πάντες Ἴωνες ὅσοι ἀπ' Ἀθηνῶν (Ἀθηνέων) γεγόνασι, καὶ Ἀπατούρια ἄγουσι ὁρτήν: hi paulo dicebantur ante, οἱ ἀπὸ τοῦ πρυτανηΐου τοῦ Ἀθηναίων ὁρμηθέντες καὶ νομίζοντες γενναιότατοι εἶναι Ἰώνων. Deinde voces istas, Ἴωνες ὅσοι ἀπ' Ἀθηνέων, huc suspicor ex nota traductas, quam ex lib. I. petitam lector in ora codicis posuerat[o]. Non nescio in hac gentium recensione Nostrum alia quoque dixisse, quae tradiderat explicatius alibi; verum voces istae, quas dicebam, hac in sede satis alienae cum vicinis nexum habent nullum. Herodotum itaque de his Insulanis tantum scripsisse censeo: καὶ τοῦτο Πελασγικὸν ἔθνος, ὕστερον δὲ Ἰωνικὸν ἐκλήθη κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ αἱ δυώδεκα πόλιες: *ista quoque gens Pelasgica; postea vero dicta fuit ob eamdem rationem Ionica, ob quam XII. civitates:* κατὰ τὸ αὐτὸ, καὶ, *aeque ac*, similiter adhiberi, supra fuit observatum ad VII. c. 50.[p] *Insulani* hi *Iones* neque Chii erant, nec Samii; distinguuntur enim a XII. civitatibus, quae in unum coaluerant reipublicae corpus, in Panionium canvenire solitae; inter istas autem XII. duae erant nobilissimae et potentissimae Chius et Samus. Quia memorabantur in hac recensione non Ἴωνες tantum, sed et Νησιῶται, quorum illi juxta Herodotum quoque centum naves regi subministrarint, ne quis erraret, Diodorus Sic. XI. 3., Ἴωνες, ait, μετὰ Χίων καὶ Σαμίων ἑκατὸν (*centum naves*) παρέ-
831 σχοντο· — Νησιῶται δὲ πεντήκοντα. Quinam Insulani sint intelligendi, declarant haec proxima Diodori: τὰς γὰρ νήσους τὰς ἐντὸς

o Fallacem illam fuisse viri doctissimi suspicionem, in Var. Lect. demonstravimus. SCHWEIG.

p Conf. VII. 84. et 86. SCHWEIGHAEUSER.

Κυανέων καὶ Τριοπίου καὶ Σουνίου προσηγμένος ἦν ὁ βασιλεύς: si nempe comparentur cum his Herodoti, insulanos designantis Ionas et colonos Atheniensium. Tales erant, secundum Nostrum, Céi, Naxii, Siphnii, Seriphii, VIII. 46. *Κῖοι (Κεῖοι) — ἔθνος ἐὸν Ἰωνικὸν ἀπὸ Ἀθηναίων. — Νάξιοι δέ εἰσι Ἴωνες ἀπ' Ἀθηναίων γεγονότες:* tum cap. 48., *Σίφνιοι καὶ Σερίφιοι — Ἴωνες ἐόντες ἀπ' Ἀθηναίων.* Thucydidi, praeter ceteras gentes, in Siciliam Athenienses sequuti narrantur VII. 57. ex Ionia Milesii, Samii, Chii; ex insulis *Κεῖοι καὶ Ἄνδριοι καὶ Τήϊοι, — Ἴωνες ὄντες καὶ ἀπ' Ἀθηναίων.* Sed ex media erant Ionia *Τήϊοι:* (*Τέων γὰρ μέσον εἶναι Ἰωνίης* ait Herod. I. 170., et Steph. Byz.) apud Thucydiden itaque, me judice, non *Τήϊοι*, sed memorari debuerunt *Τήνιοι.* Tenus Andro erat insula vicina: *Τήνῳ συνάπτουσ' Ἄνδρος ἀγχιγείτων*, Aeschylo Persis 888., utraque Atheniensium colonia. Tenios inter insulanos nostro quoque loco censendos liquet ex Herod. VIII. 82. Insulae autem, Cea, Naxus, Siphnus, Seriphus, Andrus, Tenus, omnes erant intra promontoria Triopium et Sunium positae; quas hîc intelligi monstrat Diodorus. Apud Pausan. lib. V. 23. ex Olympiaca tabula memorantur qui praelio ad plataeas interfuerint; praeter ceteros *νησιῶται Χῖοι καὶ Μιλήσιοι:* — deinceps, *ἐκ δὲ Αἰγίου* (leg. *Αἰγαίου, ex Aegaeo mari,*) *καὶ τῶν Κυκλάδων, οὐ Τήνιοι μόνοι, ἀλλὰ καὶ Νάξιοι, καὶ Κύθνιοι.* In his, pro *Χῖοι καὶ Μιλήσιοι*, corrigendum *Κεῖοι καὶ Μήλιοι.* De *Meliis* agentem, in *Milesios* transmutatis a librariis, Wesselingium Pausaniae locus praeterire non potuit, ad Diodor. Siculi t. I. p. 405. Valck.

96 1. *ἐπεβάτευον δὲ*] Valla *epibatae erant.* Insulae civitatesque *πληρώματα* navium, ut Diodorus, sive *remiges*, ex suis suppeditarunt: in iisdem pugnaturi Persae, Medi, Sacae, callide profecto, stationem habebant. Hoc *ἐπιβατεύειν* inf. cap. 181.; tales *ἐπιβάται* Athenis atque in Ionia, Porphyrio Q. Homer. I. testificante. Wess.

4. *ὥσπερ οἱ ἄλλοι στρατευόμενοι δοῦλοι*] Vocem *δοῦλοι* si qui codices omitterent, ad ista suspicarer adjectam; e quibus lector 832 satis intelligebat tanquam regis militasse *servos;* sicut ipsius imperio velut *δεσπότου* subditi habebantur omnes *δοῦλοι*, dicebanturque [q]. Artemisia ad Xerxem, VIII. 102. *σὸν τὸ ἔργον, ὦ δέσποτα, γένεται· οἱ σοὶ γὰρ δοῦλοι κατεργάσαντο:* c. 68, 3. *σοὶ, ἐόντι ἀρίστῳ ἀνδρῶν πάντων, κακοὶ δοῦλοί εἰσι.* Valck. Quo minus suspectum h. l. id vocabulum videri debebat. *Servi* autem (*δοῦλοι*) *regis* non nisi ii adpellantur, qui e gentibus erant bello superatis, atque ita imperio Persarum subjectis. Qui natione *Persae* erant, hi *liberi* esse censebantur. Schweig.

98 1. *Μάπην*] Codicum copia huic primas dat: Medicei *Μάρτην* solivagum est. Possem ex Phoenicum sermone illi titulo speciem parare, et *Εἰρώμου* (quomodo Hiramus apud Joseph. lib. I. in Apion. cap. 18.) si [pro *Σιρώμου*] fingeretur, longe lateque excurrere. At cui bono? cum verior scriptura necdum definita, et cognominum barbaricorum originatio dubii sit plenissima. Placuit tamen *Μέρ-*

q Conf. VII. 11. ibique not. Schweig.

βαλος, quod Phoenicum nomen apud Joseph. I. contr. Apion. c. 21. *Syennesis* apud Cilices titulus locum accepit I. 74. Sicuti *Gorgus*, sic adpellabatur Chersis filius V. 104. et VIII. 11. Wess.

99 1. *Ἀρτεμισίης — θῶυμα ποιεῦμαι*] Hanc ab Halicarnassense saepius elegantissimis verbis ornatam Plutarchus indignatur de Herod. Malign. p. 869. r. 873. e. Hinc explicandum, quod scribit p. 868. a. *Herodotum*, *Ἁλικαρνασσέων περιεχόμενον, οἳ Δωριεῖς ὄντες μετὰ τῆς γυναικωνίτιδος ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἐστράτευσαν.* Halicarnassenses, origine Dorienses, regina bellatrix ducebat Artemisia, *θυγάτηρ Λυγδάμιος.* Duarum, quae hoc insignes nomine claruerunt, juxta Harpocrat. *ἡ μὲν πρώτη (γέγονε) κατὰ τὰ Περσικὰ, θυγάτηρ Λυγδάμιδος:* sic ex Herod. et aliunde patris ibi nomen restituit Vales. Quae diversis in locis de Artemisia Noster, paucis enarrat Polyaen. VIII. 53. Valck.

Ib. *παιδὸς ὑπάρχοντος νεηνίεω*] Fortasse Lygdamis, quem paucos post annos tyrannum Halicarnassus experta fuit in Suidae *Πανύασις*, avo materno cognominis. Illud enim et Artemisiae nomen in urbis ejus tyrannis haud insolens. Wess.

833 3. *Καλυδνίων*] Ex Galei explorata opinione *Καλυνδέων* oportuerat, uti VIII. 87.; nam *Καλυμνίων*, quo modo Dio Chrys. Or. XXXI. p. 326. a. etsi prope abeat, et eosdem insulares, Strabone indice X. p. 749. b = 489. b. c. designet, non erit praestantior scriptura. Wess. — Videtur Galeum probare vir doctissimus, *Καλυνδέων* h. l. ex VIII. 87. corrigendum censentem. At Calynda oppidum fuit Cariae in Lyciae confinibus, cujus regulus ibi memoratur, idem qui paulo superius (c. 98.) in ducum numero nominatus est. *Calydnii*, qui sub Artemisiae fuerunt ditione, sicuti hic cum Cois et Nisyriis junguntur; sic etiam Homerus Iliad. β'. 676. seq. *Νισυρόν τε, καὶ Κῶν, νήσους τε Καλύδνας* junxit. Schweig.

3. *πέντε νέας παρεχομένη*] Naves illae quinque, ab Artemisia praebitae, augebunt catalogum mccvii. cap. 89. et 184., nisi si inter illas lxx. naves censeantur, a Caribus classi Persicae additas; quod quidem vero congruens opinor. Halicarnassus Cariae metropolis erat; ex Carum ducibus Damasithymus c. 98. ille ipse, qui Calyndensium navi, et sociae, *φιλίῃ*, Artemisiae, praeerat VIII. 87. Sic numero navium, finito ab Aeschylo et Herodoto, constans ratio durabit. Wess.

100 3. *ἀπογραφόμενος*] Quae Xerxes *ἀπεγράφετο*, *curabat adnotari*; illa *ἀπέγραφον οἱ γραμματισταὶ*, ut ait Herod. observato formarum discrimine. Frequenter in istum sensum adhibetur medium *ἀπογράφεσθαι*: rarius simplex *γράφεσθαι*, occurrens Herod. II. 82.[r] Xenoph. *Ἀπομν.* IV. p. 469, 11. *ἃ οἱ πολῖται ἐγράψαντο*, sunt *quae cives scribi curarunt.* Oecon. p. 493, 4. *οὐκ ἀρκεῖν δοκεῖ τοῖς πολίταις ἢν νόμους καλοὺς γράψωνται.* Quae ibidem paulo ante leguntur p. 492, 32. *ἀπαριθμήσαντες καὶ γραψάμενοι ἕκαστα*, Cicero con—

r Ubi quidem rectius intelliges *notant sibi*, *suum in usum scripto consignant.* Schweig.

vertit apud Columellam de Re Rust. p. 781. *adnumerata ipsi exscripsimus:* malim interpretari, *adnumerata adnotari curavimus singula.* In Demosth. p. 50, 19. τριήρεις κατασκευάζεται καὶ νεωσοίκους οἰκοδομεῖται: recte Ulpian. Κατασκευάζεται, ἀντὶ τοῦ κατασκευασθῆναι ποιεῖ. Apud eumdem contr. Mid. p. 323, 30. τοὺς
334 στεφάνους, οὓς ἐποιησάμην ἐγώ: *aureas coronas, quas faciendas curaveram.* VALCK.

4. Post ἀνεκώχευον interpunxi monitu Porti. Μετωπηδὸν, in navium ordinibus, quando *obversis in hostem proris* procedunt, apud Schol. Thucyd. II. 90. aut *aequata serie* stant. De carris, hosti *aequatis frontibus* objectis, τὰς ἁμάξας μετωπηδὸν στήσας, Procop. Bel. Vand. II. 17. WESS.

101 1. Δημάρητον τὸν Ἀριστ.] Nihil horum, quae Demarato tribuit Noster in seqq., sed illa duo praesertim Xerxi Demaratum facit dicentem Seneca de Benef. VI. 31., quae regi secundum Herodotum VII. 49. objecerat Artabanus: contra, patruum regis Artabanum ubi tantum commemorant Plutarchus, Justinus, alii; in istam scenam Demaratum nobis introduxit Herod. VII. 3. qui propterea Suidae dicitur (in Δημάρατος) συμπράξας εἰς τὴν βασιλείαν τῷ Ξέρξῃ. Quae sequuntur νῦν μοί σε ἡδύ τι ἐστὶ ἐπείρεσθαι τὰ θέλω, aliquoties expressit Pausan. VIII. p. 679. IX. p. 768. Apud Plutarch. de Musica p. 1141. D. Pherecrates Comic. σοὶ κλύειν, Ἐμοί τε λέξαι, θυμὸς ἡδονὴν ἔχει. VALCK.

3. ἄρθμιοι] Ἄρθμιοι, *concordes.* Ἀθηναίων ἡμῖν μὴ ἐόντων ἀρθμίων IX. 9. Theognis, Οὔ ποτ' ἂν ἀλλήλοις ἄρθμιοι οὐδὲ φίλοι. Alia de hoc genere Nansius ad Nonni Paraph. Joan. XIII. 157. et Barnesius in Hymn. Homeri Mercur. 521. Bern. Martini imprudentiam castigans. WESS.

102 1. ταῦτα λέγοντα τὰ μὴ etc.] Sententia contracta sic videtur explenda, ac si scriberetur: ἐπειδή με ταῦτα λέγοντα κελεύεις ἀληθηΐῃ χρήσασθαι, (λέξω,) τὰ (λέξας) μὴ ψευδόμενός τις ὕστερον ὑπὸ σεῦ ἁλώσεται: *quandoquidem his de rebus verba facientem me jubes ad veritatem loqui, ea dicam, quae qui dixerit a te postea non arguetur mendacii.* Paulo ante rogaverat, κότερα ἀληθηΐῃ χρήσομαι πρὸς σὲ, ἢ ἡδονῇ; *utrum ad veritatem loquar, an ad voluntatem?* Cicero de Amicit. c. 25. *vitium* esse scribit *levium hominum atque fallacium, ad voluntatem loquentium omnia, nihil ad veritatem;* πρὸς χάριν, sive πρὸς ἡδονὴν λεγόντων. Euripidis est fragm. in Stobaei Tit. XIII. primum: Πότερα θέλεις σοι μαλθακὰ ψευδῆ λέγω, Ἢ σκλῆρ' ἀληθῆ, φράζε· σὴ γὰρ ἡ κρίσις. Grotius: *Rigidi-ne veri,*
335 *mollis an mendacii Malis loquelas, ede; nam datur optio.* Difficile, quod fecisse se scribit Apollon. Tyan. Epist. 45. VALCK.

1. πενίη μὲν αἰεί κοτε σύντροφός ἐστι] Comparatur Luciani Nigr. c. 12. οἷ φιλοσοφίᾳ καὶ πενίᾳ σύντροφοί εἰσι, neque immerito. Talia in eodem, Polybio, Diodoro Sic. atque aliis plurima. Σύνεστι non displicet, artam familiaritatem exprimens. Notissima omnibus, συνεῖναι κόπῳ, οἰκουρίᾳ συνεῖναι, γεωργίᾳ, πράγμασι etc. Ceterum αἰεί κοτε vim deprecatur. WESS. Restituetur vox perpe-

ram ejecta *αἰεί κοτε: σύντροφος σύνεστιν*, quod est in Stobaei Floril. neque hoc forte rejiciendum. Graecia, natura pauper, virtutis fuit et sapientiae gymnasium: *ἀρετὴ δὲ ἐπακτός ἐστι.* id est *διδακτόν*. Opponuntur *τὸ διδακτὸν*, et *τὸ ἐν τῇ φύσει*. Epicharmi dictum est: *Ἁ δὲ μελέτα φύσιος ἀγαθᾶς πλεῦνα δωρεῖται φίλοις.* Democriti: *Πλεῦνες ἐξ ἀσκήσιος ἀγαθοὶ γίνονται, ἢ ἀπὸ φύσιος. Doctrina sed vim promovet insitam*, Horatii. De Graecia quoque artium magistra verissimum fuit illud Theocriti, XXI. 1. *Ἁ πενία, Διόφαντε, μόνα τὰς τέχνας ἐγείρει· Αὐτὰ τῶ μόχθοιο διδάσκαλος. Paupertas omnes artes perdocet, ubi quem attigit:* Plautus Stichi I. 3, 24. Euripidis ex Polyido, *Πενία δὲ σοφίαν ἔλαχε*, habet Zenobius V. 72. Valck. *Σοφία* apud Nostrum, ut fere constanter in Graecorum sermone, sunt *artes liberales, doctrina, ingenii cultura.* Schweig.

3. *ἤν τε γὰρ τύχωσι ἐξεστρατ. χίλιοι*] Haec personae conveniebant Demarati, atque in hac arte magistrum Herodotum decent, Quae dicentem facit Seneca de Benef. VI. 31. ferri quodam modo possunt ista: *In primo statim monte Lacones objecti dabunt tibi sui experimentum;* sed, quae sequuntur, illa scripta sunt incogitanter atque absurde: *Tot ista gentium millia trecenti morabuntur;* nisi *paucos* posuerit Seneca, quibus ex margine *trecenti* male sint substituti. Valck.

103 1. *σὺ φῂς*] Enotatum *οὐ φῂς* sectatus Valla est, Galeo plaudente; et dat profecto sententiam egregiam, quamquam vulgata, modo interrogatione animetur, haud meliorem. *Σὺ εἷς Ἕλλην*, c. 101. tum elegans hic repetitio, *σὺ ὦν ἐθελήσαις.* Wess.

2. *τὸ πολιτικὸν*] v. Matthiae Gr. gr. 267. a.

3. *σὲ δέ γε δίζημαι εἴκοσι εἶναι ἀντάξιον*] Scribentis animo
836 obversabatur Iliad. *θ'*. 234. *Τρώων ἀνθ' ἑκατόν τε διηκοσίων τε ἕκαστος Στήσεσθ' ἐν πολέμῳ*, haud sane contra centum ducentosque singuli pugnaturi, *ἀλλ' ὡς ἀντίσταθμοι καὶ ἰσοβαρεῖς ἑκατὸν καὶ διακοσίων*, explicante Porphyrio Quaest. Hom. XXV. Wess.

5. *πλεῦνες περὶ ἕνα ἕκαστον*] Praefixum numeralibus *περὶ* tantundem valet ac *ἐγγὺς* et *σχεδόν*: in comparatione adhibentur *πρὸς* et *παρά*. Hic itaque scribendum puto: *πλεῦνες παρὰ ἕνα ἕκαστον γινόμεθα ἢ χίλιοι, ἐόντων ἐκείνων πέντε χιλιαδέων.* In his etiam Herodotus Homeri sui meminerat, cujus Agamemnon in Il. *β'*. 126. (*Εἴπερ*) *δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοὶ, Τρώων δ' ἄνδρα ἕκαστον ἑλοίμεθα οἰνοχοεύειν, Πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οἰνοχόοιο.* Modestior Virgilii Juturna Aen. XII. 233. *Vix hostem alterni si congrediamur habemus.* Valck. Quidni vero commodus particulae *περὶ* hic locus sit? *mille erunt, qui unum circumstent.* Schweig.

6. *ἐλευθέριον*] Intactum *ἐς τὸ ἐλεύθερον* potuerat relinqui; quoniam istud paullo plerumque diversius et *liberalitatem* spectans. Democritus in Stobaei XCII. p. 513. *χρημάτων χρῆσις σὺν νόῳ χρήσιμον ἐς τὸ ἐλευθέριον εἶναι, ad exercendam liberalitatem.* Maneat tamen in qua depositum est sede, ob Dion. Chrysost. XIV. p. 229. D. *αὐτοὶ δὲ τοῦτο ὅ τί ἐστι τὸ ἐλευθέριον εἶναι, ἢ ὅ τι τὸ δουλεύειν, οὐκ ἴσασι:* et pag. seq. c. Wess.

104 3. *δυοῖσι*] Fluctuationes codicum non moror. Hesychius: *Δυοῖς, δυσί:* quomodo Manetho III. 217. Noster I. 32. *ἀνόλβιος δὲ δυοῖσι προέχει.* Sibylla apud Lactantium Divin. Instit. IV. 15. *καὶ ἰχθύεσσι δυοῖσιν,* certe in scriptis libris. Wess.

4. *ἕκαστός φησι*] *φασὶ* legendum puto cum Abreschio, Diluc. Thucyd. p. 240. Aliis usitata structura reperitur et apud Herod. VIII. 86. *ἐγένοντο — μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ — πᾶς τις* (id est *ἕκαστος*) *προθυμεόμενος καὶ δειμαίνων Ξέρξεα.* In his; *οἳ φασὶ ἕκαστος Ἑλλήνων τριῶν εἶναι ἄξιος,* postremum ponitur pro *ἀντάξιος.* Xerxis magniloquentiam postea temporis egregie Susis confutavit Polydamas Thessalus, de quo Pausan. VI. 5. Valck. Quod si cum plurali *οἳ* jungi singularis *ἕκαστος* potest, haud satis video quid obstet quo minus dein cum eodem *ἕκαστος* verbum singularis numeri *φησὶ* jungi
337 possit. Itaque in constanti librorum omnium scriptura adquiescendum. Schweig.

5. *δεσπότης, νόμος*] Alibi *νόμος πάντων βασιλεύς,* III. 38. et *νόμοι βασιλεῖς* Platoni Conviv. p. 196. c. Demaretus *δεσπότην, dominum,* maluit, ob aspera legis imperia et sanctionem in *τρέσαντας,* sane acrem, inf. IX. 55. et 71. Conf. Cragium Rep. Lacedaem. III. p. 361. Wess.

6. *οὐκ ἐῶν φεύγειν*] In proximis, *ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξι ἐπικρατέειν ἢ ἀπόλλυσθαι,* quid supplendum lectori relinqueretur, intellexit Valla, interpretatus: *vetans semper eos ex acie fugere, — sed jubens ut* etc. Similia legere se meminerat apud Ciceron. de Legib. II. 27. *Plato vetat, — sed — ut compleatur;* nempe *jubet,* quod recte subjicit Manucius. Isaeus p. 80, 44. *νόμος οὐκ ἐᾷ τὸν τῆς ἐπικλήρου κύριον εἶναι, ἀλλ' ἢ τοὺς παῖδας — κρατεῖν τῶν χρημάτων,* nempe *κελεύει.* Demosth. p. 143. r. *τῶν νόμων οὐκ ἐώντων —, ἀλλ' ἀνειπεῖν.* In Xenoph. *Ἑλλ.* V. p. 320, 35. *καταδύειν μὲν οὐκ εἴα· — sed τριήρη — ἄπλουν ποιεῖν:* subintelligi potest *εἴα,* ut in Euripid. Phoen. 1223. et in his Alexidis apud Stobaeum p. 454, 40. *Οὐκ ἠξίωσα καταλιπεῖν τὴν μητέρα· Πρώτην δὲ σώζειν:* nempe *ἠξίωσα.* vid. Hemsterhusius et quos citat ad Luciani Contempl. c. 2. In Paulinis ex I. ad Timoth. Epist. IV, 3. *Κωλυόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων,* errorem Isidori Pelusiotae recte corrigit Schol. in Var. Lect. Wetstenii: *οὐκ ἔστι,* ait, *σφάλμα καλλιγραφικὸν, — ἀλλὰ ὀρθῶς εἰς τὴν Ἀτθίδα συνήθειαν διαπεφρασμένον.* Valck.

105 1. *ἐς γέλωτά τε ἐτρέψατο*] Pro agente verbi forma stat Gronovius, media damnata. Possem easdem concedere in partes, modo *τὸ πρᾶγμα,* aut quid ejuscemodi, adesset. In Thucydide VI. 35. Syracusiorum nonnulli *ἐς γέλωτα ἔτρεπον τὸ πρᾶγμα.* Aristophanes, quem ibi antestatus est Abreschius, in Vesp. 1235. *κᾆτ' ἐς γέλων τὸ πρᾶγμ' ἔτρεψας.* Nihil hic simile: *versus in risum* rex *est,* sive, *semet vertit, ἐτρέψατο. Ὀργὴν ποιεῖσθαι,* Abreschii indicio, Thucydides I. 92. Wess.

2. *ἐν τῷ Δορίσκῳ τούτῳ*] Praestat *τοῦτον.* Nam *τούτῳ* ad c. 59. ubi de Dorisco, referre non ausim. *Τοῦτον* ait, quippe cum

838 hominem distinctius descripturus. Wess. At pronomen οὗτος adjicere eodem modo eis nominibus Herodotus adsuevit, quibus designantur res aut personae, de quibus antea ex professo verba fecerat. Itaque hac ipsa formula, ἐν τῷ Δορίσκῳ τούτῳ, remittit lectorem ad eam narrationis partem, (c. 59.) unde digressus erat ad exponendam rationem, qua numerus initus est copiarum, et ad insignienda ducum nomina, qui vel universo exercitui, vel singulis populis agminibusque praefuerunt. Schweig.

106 1. μούνῳ] Veretur ne nimium sit, in tanto Megistanum numero, Gronovius; eritque sine dubio, si huic *uni et soli ex Persis* munera a rege missa putaverimus: pluribus enim quotannis dona dividebat, I. 135. et III. 160. *Soli* tamen *Mascami ex omnibus praefectis, a se patreque Dario istic* [in Thracia] *constitutis.* Wess.

2. τοῦ Ἑλλησπόντου πανταχῇ.] Praeter alia plurima, οὐδαμόθι πάσης τῆς Εὐρώπης legitur VII. 126. μηδαμοῦ sic adhibetur Platoni Leg. XII. p. 958. d. Περὶ τελευτήσαντας — ὅσα προσήκει τελεῖσθαι, τοὺς ἐξηγητὰς γίγνεσθαι κυρίους φράζοντας· θήκας δ' εἶναι τῶν χωρίων, ὁπόσα μὲν ἐργάσιμα, μηδαμοῦ. Interserta litera Plato menda poterit liberari, si scribatur: γίγνεσθαι κυρίους φράζειν· τὰς θήκας δ' εἶναι etc. *vetat ex agro culto, cove qui coli possit, ullam partem sumi sepulcro*, Cicero de Leg. II. 27. Valck.

3. ἐδυνάσθησαν] Verbi forma Herodotea est II. 19. et 43. Habet et Sophocles Oed. Tyr. 1235. σ' ἄλοκες φέρειν, τάλας, Σῖγ' ἐδυνάσθησαν ἐς τοσόνδε; Wess.

10 1. Βόγην] Palmerius ad h. l. „*Plutarchus*, ait, *in Cimone* „(p. 482. e.) *Βούτην vocat; Pausanias* (VIII. p. 614. extr.) *Βόη.* „*Polyaenus* (p. 655.) *Βόργην.*" Factum memorabile, quo Boges inclaruit, attigerunt Plutarch. et Polyaen. Illum Plutarch. scribit, ἀπογνόντα τὰ πράγματα, τῇ πόλει πῦρ ἐνεῖναι, καὶ συνδιαφθεῖραι μετὰ τῶν φίλων καὶ τῶν χρημάτων ἑαυτόν. Juxta Herod. fecit illud Boges, ὡς οὐδὲν ἔτι φορβῆς ἐνῆν ἐν τῷ τείχεϊ: et in epigramm. apud Plutarch. et Aeschinem c. Ctesiph. p. 80., Persis dicuntur Athenienses ἐπ' Ἠϊόνι, Στρυμόνος ἀμφὶ ῥοάς, Λιμόν τ' αἴθωνα κρυερόν τ' ἐπάγοντες Ἄρηα. Nostro de Boge narratis simillima exem-
839 pla praebet vetus etiam historia plurima; Diodorus Sic. XVI. 45. XVII. 28. XVIII. 22. Phocensium ex desperatione rabies narrata Pausaniae X. 1. Plutarcho T. II. p. 244. c. Polyaeno p. 821. Comparari poterit cum illa Abydenorum apud Livium XXXI. c. 17. Plura dabit Casaubon. in Athen. XII. 7. Valck. Plutarchus, Pausanias, Polyaenus, omnes corrupti, et hinc adjuvandi. Res ipsa anno Olymp. lxxvii, 3. apud Diodor. XI. 60. usu venit. Wess.

08 3. Μεσαμβρίη] Ejusdem nominis, sed alius situs Mesambria, Ponto in ultimis Thraciae finibus contermina IV. 93. VI. 33. *Strymam*, ex Heraclide aut Philostephano, insulam Harpocratio perhibet, Thasiorum coloniam: quod non capio, si Lissus sive Lisus amnis Mesambriam et Strymam raserit et mediam utramque trans-

ierit: an insula contra urbem fuit posita ejusdem nominis[s]? Litis, qua de Harpocratio, Thasiorum et Maronitarum de Strymae possessione, meminit Philippus Epist. ad Athenienses apud Demosthen. p. 94 = 163. Wess.

4. *οὐκ ἀντέσχε*] Amnem Melanem *οὐκ ἀντισχόντα — τὸ ῥέεθρον, ἀλλ' ἐπιλιπόντα*, memoravit c. 58. Sequetur Apidanus, *οὐδὲ οὗτος ἀντέσχε* c. 196. De Scamandro Eustath. *οὐκ ἀντέσχε τὸ ὕδωρ*, ad Dionys. 538. Regio *Galiaica*, quae postea *Briantica*, non alia, judicio Glareani et Ortelii, ac Livii XXXVIII. 41. *campus Priaticus* sive *Prianticus*: nam *Priantae* sunt Plinio IV. xi. Hist. Nat. et Solino, ad quem Salmasius p. 112. Wess.

109 5. *καὶ αὕτη Κικόνων.* Conf. c. 59 et 110. Schweig.

2. *Βιστονίδα*] Steph. Byz. de voce, *τὸ θηλυκὸν, Βιστονίς· ἐκτέταται δὲ καὶ λέγεται Βιστωνίς*: cujus observationem damnat Berkelius, *Βιστονίδα* ob *Βίστονας* seq. capitis praeferens. Favent scripti libri, et Ptolemaeus Geograph. III. 11. tum Schol. Apollon. Rh. II. 706. et Strabo VII. fin. quibus *Βιστονὶς λίμνη*. Wess. cf. c. 110. Schweig.

4. *Πίστυρος*] Proxime adpropinquat ad Stephani Byz. *Πίστιρον, ἐμπόριον Θράκης*, sive potius, ut in *Βίστιρος* scribit, *Πίστι-*
840 *ρος*. Vocabulum idem, Macedonum ore et sono tantum discrepans. Wess. Corruptum esse nomen *Πίστυρος*, scriptumque oportuisse *Τόπιρις* suspicatus erat Larcher, provocans ad Antonini Itinerar. p. 321. et Plin. Hist. Nat. IV. xi. 18. tum ad Ptolem. et Procop. qui partim ad Plin. partim ad Antonin. a viris doctis citantur. Schweig.

111 1. *νιφάσι*] Scholion olet *χιόνι*. In Poeta *νιφάδες χιόνος, ἐντελῶς* dictae, quae *νιφάδες* aliis tantum, apud Eustath. ad Iliad. *μ'*. p. 904, 58 = 865, 6. *Oraculum Bacchi* in Thraciae ora Euripides spectat Hecub. 1267. *ὁ Θρῃξὶ μάντις εἶπε Διόνυσος τάδε*, ubi Critici illud circa Pangaeum aut Haemum locant, sibi in ceteris minime constantes. Aristoteles *Θαυμ.* p. 577. ed. Erasm. in Bisaltis templum Bacchi spectabile habet. Wess.

2. *Βησσοὶ*] *Βεσσοὶ* Straboni, Appiano, Ptolemaeoque. Dioni Cassio *Βησσοὶ* XLVII. p. 508. cum Reimari observatis; Hippocrati *Βησσιακῇ*, nisi fallat Galenus in Glossis, *τῇ ἀπὸ Βησσῶν ἐν Θράκῃ*. Anceps itaque scriptio et electio. Non displicet *ἡ χρέουσα* antistes. Hesychius *Χρέοντες, προφητεύοντες*. Wess.

Ib. *Βησσοὶ δὲ τῶν Σατρέων εἰσὶ οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱροῦ*] *E Satris Bessi* dicuntur. Satras, celsorum montium incolas, solos inter Thraces ad suam usque aetatem frui dixerat libertate. Meminit Thucyd. II. 96. *τῶν ὀρεινῶν Θρακῶν τῶν αὐτονόμων οἱ Δῖοι καλεῦνται*. Plinii *Diobessos*, gentem esse mixtam ex Diis et Bessis, Ortelius jam fuerat suspicatus. De Satris Herodotus, *οὗτοι*, ait, *οἳ τοῦ Διονύσου τὸ μαντήϊον εἰσὶ ἐκτημένοι*: in quibus e praecedenti vocem *οἳ* natam, atque ut inutilem delendam censeo. Ex Satris

s Potuit fluvius in duos alveos esse divisus, quorum alter Strymam oppidum circumfluxerit. Schweig.

Bessi quomodo dicuntur οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱροῦ, *templi prophetae?* an ut *antistites sacrorum* sive *templi?* Mihi tamen, fateor, illud valde videtur insolens; sed insolita sectatur Herodotus; atque in illorum illud forte classem referre maluerint viri docti, quam corrigere, οἱ προφητεύοντες τοῦ θεοῦ, *Dei*, vel *divinae mentis interpretes* Nusquam memini me legere προφητεύοντας ἱεροῦ, vel μαντείου, vel simile quid; saepenumero memorantur προφῆται τῶν θεῶν· τῶν Μουσῶν· τῆς ἀληθείας· etc. Paternae mentis interpres, Διὸς προφήτης ἐστὶ Λοξίας πατρὸς, secundum Aeschyl.
841 Eumen. 19. namque Ζεὺς ἐγκαθίει Λοξίᾳ θεσπίσματα, ut idem alibi scripsit. Prope Herodoteum accederet illud Xythi in Euripidis Ione 413. τίς προφητεύει θεοῦ; ad istam sic respondet quaestionem puer aedituus, ut Principes Delphorum, sorte lecti, Δελφῶν ἀριστεῖς, οὓς ἐκλήρωσεν πάλος, fuisse videantur οἱ προφητεύοντες τοῦ θεοῦ, ut hic inter Satras praestantissimi Bessi dicerentur οἱ προφητεύοντες τοῦ θεοῦ, *qui Dei* nempe *responsa*, *per mulierem, ut Delphis, edita fatidicam, interpretarentur.* Οἱ τῶν Ἀμμωνίων προφῆται ubi habentur apud Lucian. Dial. Mort. XIII. 1. judice Hemsterhusio, *poterat forte non deterius scripsisse* ὁ τῶν Ἀμμωνίων προφήτης. conf. Wesselingius ad Diod. XVII. 51. Quin Delphis etiam *templi* fuit *antistes*, eximie sic dictus Livio XXIII. xi. ὁ προφήτης Herodoto VIII. 36. πάντες οἱ Δελφοὶ ἐξέλιπον τὴν πόλιν, πλὴν ἑξήκοντα ἀνδρῶν, καὶ τοῦ προφήτεω· — ᾧ οὔνομα ἦν Ἀκήρατος, c. 37. Talis etiam praeter reliquos χαμαιεύνας insignis honore fuit in Dodonaeo sacrario, quem Θεσπρωτὸν ἄνδρα ἐν Δωδώνῃ vocat Maximus Tyr. XIV. i. Hunc designatum suspicor in oraculis, quae Demosthenes nobis custodivit in Orat. c. Mid. p. 332. ista formula bis illic repetita, ὁ τοῦ Διὸς σημαίνει. Quod si commentum illud non placet, doctis multo minus forsan adprobarem, quod mihi venit olim in mentem, scriptum hic primitus, οἱ προστατεύοντες τοῦ ἱροῦ: ut Satrae *oraculum tenere*, vel *possidere*, Bessi dicerentur *templum tueri*, sive rebus sacris administrandis esse praefecti. Elei προεστάναι τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου ἱεροῦ dicuntur Xenophonti Ἑλλ. III. p. 288, 32. cui in eundem sensum προστατεύειν frequentatur; illinc ortum προστατείᾳ ex mss. restitui debuerat Thucydidi II. 80. Valck. Quidni vero τῶν Σατρέων εἰσὶ οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱροῦ, plane intelligerentur οἱ προφῆται ὄντες (scil. τοῦ θεοῦ, vel τῶν χρησμῶν) ἐν τῷ τῶν Σατρέων ἱρῷ? aut οἱ τῶν Σατρέων προφῆται ἐν τούτῳ τῷ ἱρῷ? Schweig.

112 1. τείχεα τὰ Πιέρων, *castella* sunt Pierum, non *muri*. Valck.

113 2. ἐς τὸν οἱ Μάγοι etc.] In Strymonem, ad amnem placandum: tale ἀποσφάζουσι τοὺς ἀνθρώπους ἐς τὸ ἄγγος IV. 62. Simili ex superstitione Tiridates *equum placando amni* Euphrati *ador-*
842 *navit* in Taciti Ann. VI. 37. cui egregiam lucem hinc Casaubon. ad Strabon. XV. p. 1065 = 732. d. adspersit. Wess.

114 3. Περσικὸν δὲ τὸ ζώοντας κατορύσσειν] Fide Medic. cui paria alii faciunt, haec expunguntur. Quid tum vero continuo nexis fiet? an et illa eradenda? Non puto. Firmatur barbara supersti-

tio facto Amestris, a Plutarcho Superst. p. 171. D. advocato, ubi duodecim τῷ ᾅδῃ regina defodit. *Persicum* autem fuisse, exempla Cambysis III. 35. et aliorum apud Brisson. Regn. Pers. II. p. 218. testificantur, tum Aristides T. II. p. 414. ἢ ζῶντες ἂν κατορύττοισθε περσιστί; *an vivi more Persico defodiendi?* Morem ipsum admirabili consecutione *ab Abrahami exemplo filium primogenitum offerendi* arcessit Hyde Rel. Pers. c. 2.; processisse enim Persas *ad offerendum quemvis filium aut hominem: idque non semper filium aut filiam comburendo, sed et defodiendo in terra aut demergendo in aquis.* Haud vidi magis. WESS.

115 2. πόλιν] *Vicum* in Dionis Chrysost. Or. XLVII. p. 525. A. τὰ δὲ Στάγειρα κώμη τῆς Ὀλυνθίας ἦν, ex quodam contemtu. Στάγειρα numero multitudinis praefert Stephan., Στάγειρον agnoscens in Βίστιρος. Plura Nunnesius ad Aristotelis vitam, a se publicatam. WESS.

116 1. προεῖπε] Non Acanthiis ille praecepit, ut sibi ξένια praeberent; sed, quos honore voluit dignari, ἐσθῆτι donavit Acanthios Μηδικῇ, atque *in amicorum* jussit *hospitumque numerum referri*; id hic dicitur, ξεινίην τοῖσι Ἀκανθίοισι προεῖπε: Abderitanis ξεινίην συνθέμενος, VIII. 120. De utroque more regio egit Brisson. de Regn. Pers. I. p. 127. 139. VALCK. Formula ξεινίην προεῖπε, praesertim si cap. 119. et cap. 120. contuleris, intelliges puto non id significari quod ex Valckenarii sententia Wesselingius in Latina versione posuit, *Acanthiis jus hospitii obtulit*; sed quod Valla posuerat, *praecepit Acanthiis ut hospitalitatem exhiberent.* Aliud est ξεινίην τινὶ συντίθεσθαι, VIII. 120. SCHWEIG.

117 1. μέγιστον ἐόντα Περσέων] Attigit Tzetzes Chil. I. 918. Ὧν ἐπιστάτης ἦν σφοδρὸς Βουβάρης ὁ Σατράπης, Καὶ Ἀρταχαῖος σὺν αὐτῷ πεντάπηχυς μεγέθει. vid. Herod. VII. 21. Quatuor cubito-
843 rum apud Graecos justa hominis censebatur statura. Ad Aristoph. Ran. 1046. γενναίους καὶ τετραπήχεις, Casaubonum [Not. ad Sueton. III. 68.] citant Kuster et Spanhemius. Modum excedebant πενταπήχεις: Olearius vid. in Philostr. Vit. Apoll. II. 4. Gigantum cadavera δεκαπήχη dicuntur inventa Pausan. I. 35. qui de Scotussaeo Polydamante, ut mortalium post heroas maximae staturae, agit VI. 5. VALCK.

3. τῷ Ἀρταχαίῃ θύουσι] *Tumulum Artachaeae*, τὸν Ἀρταχαίου καλούμενον τάφον, ad Acanthiorum isthmum locat Aelian. Animal. Hist. XIII. 20. subdens, ἔνθα τοι καὶ ἡ τοῦ Παραίου φαίνεται διατομή, ἡ δίαιτα μὲν τὸν Ἄθω, valde vitiosa. Vossius ad Melam II. 2. manum illis medicam negare noluit, sed qua erroris reus Aelianus. Sana erunt ἔνθά τοι ἡ τοῦ Πέρσου, sic et Gronovius, φαιν. διατομή, ᾗ διέταμε τὸν Ἄθω. Valckenarii non discrepat opinatio ad c. 21. WESS.

118 1. Οἱ δὲ ὑποδεκόμενοι etc.] Haec ubi leguntur in Athen. IV. p. 146. A. in formas pleraque vulgares conversa, prostat ἐς πᾶν κακὸν ἀφίκοντο, pro ἐς πᾶν κακοῦ ἀπικέατο. Utrumque dicebatur; et, omissa voce κακὸν, vel κακοῦ, εἰς πᾶν ἐλθεῖν, aut ἀφικέσθαι.

Xenoph. Ἑλλ. VI. pag. 340. 13. *εἰς πᾶν ἀφίκετο βασιλεὺς, in extremum rex fuit adductus discrimen.* Demosth. contr. Conon. p. 690, 22. *οὐ — φαύλας λαβὼν πληγὰς, ἀλλ' εἰς πᾶν ἐλθὼν διὰ τὴν ὕβριν καὶ τὴν ἀσέλγειαν τὴν τούτων:* aderat in scripto cod. supplementum, *εἰς πᾶν κακὸν ἐλθών.* Demosthenem imitatus Lacedaemonios ait Aristides *εἰς πᾶν ἐλθεῖν* in Cimone, T. III. p. 257. ubi Schol. ms. *ἀντὶ τοῦ περὶ παντὸς κινδυνεῦσαι· — λείπει δὲ κινδύνου.* Plene loquitur Pausanias VII. p. 552. *ἀφικνεῖτο ἐς πᾶν ὁ Μεναλκίδας κινδύνου:* et p. 16., *Πτολεμαῖος ἐς πᾶν ἀφικόμενος κινδύνου;* sic scribendum omisso articulo, quem non admittit ista Pausaniae frequentata loquendi forma. Valck. Athenaei mss. praebent *ἐς πᾶν κακοῦ.*

Ib. *ὅκου γε Θασίοισι ὑπὲρ τῶν* etc.] *ubi*[t] *pro Thasiis—Antipater, vir inter cives probatus, expendit.* Non suo Antipater, sed publico civitatis nomine illa erogavit talenta. Factitarunt idem aliis in urbibus ad eam rem designati, sive *οἱ ἐπεστεῶτες ἀπεδείκνυσαν τὸν λόγον, expensi tabulas exhibuerunt.* Wess.

844 1. *ἀραιρημένος τῶν ἀστῶν*] Ex civibus ille quidem erat *delectus;* neque tamen ista, sed haec iungenda sunt, *τῶν ἀστῶν ἀνὴρ δόκιμος ὁμοῖα τῷ μάλιστα,* ut c. 141., *τῶν Δελφῶν ἀνὴρ δόκ. ὁ. τ. μ.* quam Bossio non satis intellectam formulam explicuit Hemsterhusius[u]. A civibus erat Antipater *ᾑρημένος, electus,* ad hujus rei *procurationem;* non enim haec *ἀρχή,* sed erat *ἐπιμέλειά τις καὶ διακονία:* quae distinguuntur ab Aeschine contr. Ctesiph. p. 55., 34. Pro more itaque postea *τὸν λόγον ἀπέδωκε τῶν δαπανημάτων,* vel *ἀπελογίσατο.* Secundum Herod. in coenam 400. talenta, prolato expensi codice, *demonstravit insumta, ἀπέδεξε — τετελεσμένα,* id est *δεδαπανημένα:* atque adeo tantum pecuniae ex aerario *ἐδαπάνησε,* quod in his enarrandis usurpat Athenaeus; qui recte alibi II. p. 40. E. *τελεῖν,* ait, *τὸ δαπανᾶν· καὶ πολυτελεῖς, οἱ πολλὰ ἀναλίσκοντες· καὶ εὐτελεῖς, οἱ ὀλίγα.* Valck.

119 2. *ἔν τε οἰκήμασι καὶ λάκκοισι, in cratibus et in vivariis.* Oves *textis cratibus* claudebant; aves alebant in *aviariis* vel *caveis, ἐν οἰκίσκοις:* sic *caveae* multo frequentius vocantur quam *οἰκήματα. ἐν οἰκίσκῳ* forte scripserant Diodorus Sic. t. I. p. 607, 73. (XIII. 82.) et Plutarch. t. II. p. 516. D. Ex marg. Steph. paulo post reciperem *κρητῆρας ἐποιεῦντο.*] Athenaeus IV. p. 146. B. *ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ κρατῆρας παρετίθεντο:* his proxima corrigenda sunt, ut conjecit Casaub. *καὶ ταῦτα μὲν τὰ τοῦ δείπνου· εἰ δὲ Ξέρξης δὶς ἐσιτεύετο, μεταλαμβάνων καὶ ἄριστον, ἀνάστατοι ἂν ἐγεγόνεσαν αἱ πόλεις:* quibus contraxit Herodoteum [cap. 120.] Abderitanis Megacreontis dictum. Valck.

120 2. *διατριβῆναι*] Hesychii *Διατριβῆναι, ἀπολέσθαι* hoc fonte manavit. Alioqui blandiri *ἐκτριβῆναι* Fragm. Paris. posset. Sophocles Oed. Tyr. 435. *σοῦ γὰρ οὐκ ἔστι βροτῶν κάκιον ὅστις ἐκτριβήσεταί ποτε.* i. e. *ἀπολεῖται, perdetur.* ubi recte de verbi virtute scholiastes. Synesius I. Provid. p. 108. D. *ὅλως γὰρ ἐκτριβήσεσθαι τὸ*

t Vel, *quandoquidem,* Schweig. u Ad Lucian. Somn. 2.

Σκυθικόν. Wess. Verbo *ἐκτρίβειν* notione *τοῦ ἀπολλύειν* et *διαφθείρειν* utitur Noster VI. 37. et 86. *Διατρίβειν* eadem notione, licet caeteroquin nil obstet quo minus illo sic usum esse Herodotum credamus, vix
845 ullibi, si unum hunc Nostri locum excipias, reperietur. Caeterum quantam apud Xerxem, splendide a se receptum, Abderitae gratiam inierint, memorat Noster VIII. 120. Schweig.

121 1. *συντομώτατον*] Xerxis exercitusque iter apud Diodorum XI. 5. prorsus idem. Wess.

2. *τρεῖς μοίρας — δασάμενοι*] Vulgatam jure praefert Gronovius lectioni quam Suidas praebet in voc. *Δάσασθαι· ἐς τρεῖς μοίρας — δασάμενος πάντα τὸν πεζὸν στρατόν.* In istiusmodi locutionibus eleganter omitti praepositionem Casaub. docuit ad hunc Alexidis versum, *Τὸ δ᾽ ἄλλο σῶμα κατατεμὼν πολλοὺς κύβους*, apud Athen. VII. p. 324. c. quo Kuster. usus est in Aristoph. Eq. 765. Platonis e Timaeo, p. 35. b. *ὅλον ἓν τοῦτο μοίρας ὅσας προσῆκε διένειμεν*, interpretatur Cicero: *id ipsum in ea, quae decuit, membra partitus est:* Chalcidius convertit, *totum hoc unum divisit in partes competentes;* nam sic scripsisse videtur. Hic sane subit mirari in editionis suae margine scribentem H. Stephanum: *Legendum videtur εἰς μοίρας, quamvis nec apud Proclum extet haec praepositio:* in adnotationibus in Platonem ista: *Deesse videtur praepositio εἰς, — et tamen alios invenire scio hujus scriptoris locos huic similes ubi non habetur.* Ex istis locis hic est, in Critia p. 113. e. *τὴν νῆσον τὴν Ἀτλαντίδα πᾶσαν δέκα μέρη κατανείμας.* Theocriteis eam in rem mallem abstinuissent viri docti. Valck. Vide Nostrum II. 147. et IV. 148. et facile persuasus eris, praepositionem apud Suidam e scholio esse adjectam. Schweig.

122 1. *διώρυχα — διέχουσαν δὲ ἐς κόλπον*] Nostrum suo more scripsisse suspicor *διώρυχα — ἐσέχουσαν* etc. Semel alibi *διέχουσαν* posuerant librarii loco simillimo, IV. 42. *διώρυχα — τὴν ἐκ τοῦ Νείλου διέχουσαν ἐς τὸν Ἀράβιον κόλπον:* ubi nunc legitur ex Codicibus *ἔχουσαν.* *Διώρυχα* satis commendabunt usus Herodoti, et ad Thom. M. in *Διῶρυξ* adnotatio Hemsterhusii. Valck. In *διέχουσαν* hic nihil variant libri: et pro *ἔχουσαν*, quod lib. IV. c. 42. a Gronov. ex M. receptum tenuerat Wess. et post eum alii, equidem probis ex codicibus consulto *διέχουσαν* revocavi, probum verbum, et peraptum utrique loco. Verbum *ἔχειν*, ut I. 180. sic jam saepius alibi apud
846 Nostrum ita positum vidimus, ut denotet *dirigi, tendere* versus aliquod extremum. Itaque compositum *διέχειν* (quamvis alias longe etiam diversa notione usurpatum) percommode significare potuerit *pervenire, pertingere, pertinere* usque ad illud ipsum extremum, quo *tendebatur.* Schweig.

1. *ἀπιέμενος*] *ἀπιέμενος* Gronovius, ad thema *ἀφίημι* (puto) referens, nauticum illud exprimere ait *velis immittere habenas.* Ego, sicut simplex *ἴετο* IX. 78. *ivit* significat, sic *ἀπίετο abiit, profectus est,* intellexi. Schweig.

2. *Σερμύλην*] Temerarium Maussaci, *Οἰσύμην* substituentis, conjecturam praeter Holstenium contudit H. Valesius ad Harpocra-

tionem p. 125. *Σερμυλία* Ethnicographo; cives *Σερμύλιοι* Thucydid. I. 65. Wess.

123 1. *Θεράμβῳ*] Haec *Θράμβος* Steph. Byz., unde *Θράμβου* Vossius ad Scylac. p. 62. ed. Gronov., plausibili suspicione. Quod si oppidi tamen nomen *Θράμβος*, *Θεράμβης*, *Θραμβοῦς* pictum fuerit olim, quae Holstenii ad Ethnicographum doctrina, *Θεράμβῳ* ex *Θεράμβεω* descendet. Quae sequitur *Sane*, alia est ac c. 22. Wess.

2. *Σμίλα, Αἴνεια*] Plerasque harum urbium Stephanus exscripsit; qui quoque *Κρουσὶς*, *μοῖρα τῆς Μυγδονίας* ex Strabonis VII. *ἀπὸ Κρουσέως, τοῦ Μύγδονος υἱοῦ*. Hinc ansa Pauwio suspicandi, *Κρουσαίη* in Herodoto fuisse. Addere potuisset *Κρουσίδα γῆν καλουμένην* Thucydid. II. 97., et hujus quidem tractus, tum maxime barbaros *Crusaeos*, *βαρβάρους, Κρουσαίους καλουμένους*, qui Pallenen olim tenuerunt, apud Dionys. Antiq. Rom. I. p. 39. Utcunque conjectura, praesidio schedarum defecta, cesserit, regio *Crossaea* et *Crusaea* eadem, nec discrepat Theod. Ryckii (Diss. de Primis Ital. Colon. p. 443.) opinatio. Wess.

4. *Χαλέστρην* plures *Χαλάστρην* nuncupant: Suidae tamen *Χαλέστρα πόλις*. Diodoro T. II. p. 578. *Χάλεστρον*, ubi alios excitavi. Ceterum regionem *Βοττιαΐδα*, reversuram c. 127., *Βοττικὴν* Thucydides I. 65. et Diodorus XII. 47. scribunt. Herodoteum ex *Βοττιαῖος*, quod incolarum nomen, formatur: unde Antiochiae *βωμὸς τοῦ Βοττιαίου Διός*, ab Alexandro Macedone constitutus, modo vera doceat Libanius Antiochici pag. 348. d.; *Βοττίου Διὸς* in Malalae Chronogr. p. 255., corrupte. Wess.

125 2. *θωϋμάζω δὲ τὸ αἴτιον*] Frigide Nostrum Aelianus laudat,
347 *ὀλίγα δὲ Ἡρόδοτος ᾔδει ἐξετάζων τροφὴν τήνδε καὶ τήνδε κατὰ τὴν ἡδονὴν λεόντων Θρᾳκίων*. Fuerint enim leones illi occulta quadam naturae vi, *φύσει τινὶ ἀποῤῥήτῳ*, et fauce inproba in camelos, quos ante non viderant, incitati: mirum-ne accidet, in hos ruisse solos, nullo neque homine neque jumento laeso? Wess.

126 2. *ὅ, τε δι' Ἀβδήρων* etc.] Aristotelem huc spectasse Hist. Anim. VIII. 28., p. 254. (ubi *ἐν τῷ μεταξὺ τόπῳ τοῦ Ἀχελῴου καὶ τοῦ Νέσου*) monuit Petavius ad Themist. Or. X. p. 140. a., insuper ex Dione Chrysost. Or. XXI. p. 269. c. adstruens, in Europa deinceps leonum genus defecisse. Certe de Acarnania locuples testis est Agathion, questus in Philostrati Vit. Herod. c. 7. magnum sibi fortunam negasse certamen, *ἐπεὶ μηκέτι βόσκει λεόντας Ἀκαρνανία*. Eidem rei Brodaeus diligentem inpendit operam, Micell. VIII. 13., lectu oppido dignam. Wess.

127 2. *ἐκ Κρηστωναίης ῥέων*] Inserto articulo scribendum: *ὁ ἐκ Κρηστωναίης ῥέων Ἐχείδωρος μοῦνος οὐκ ἀντέχρησε τῇ στρατιῇ πινόμενος*. Frequentius in talibus locutionibus usurpantur *οὐκ ἀντέσχε*, vel *οὐκ ἀπέχρησε*: quod utrumque legitur VII. 196., sed et *οὐκ ἀντέχρησε* Herodoteum est: vid. c. 187. Valck. Articulum ante *ἐκ Κρηστ.* ignorant libri omnes: et haud magno incommodo abesse videtur, quum praesertim haud multo ante idem memoratus fuerit fluvius, c. 124. Schweig.

128 3. εἴρετο] Quid spectans interrogaverit hoc Xerxes, cap. 130. declaratur. Schweig.

129 1. *Τὴν δὲ Θεσσαλίην λόγος ἐστὶ* etc.] Strabo IX. p. 658. A = 430. *τὸ παλαιὸν καὶ ἐλιμνάζετο, ὡς λόγος, τὸ πεδίον· — ὑπὸ δὲ σεισμῶν ῥήγματος γενομένου, καὶ τὴν Ὄσσαν ἀποσχίζοντος ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου, διεξέπεσε ταύτῃ πρὸς θάλασσαν ὁ Πηνειός.* Concinunt ista Herodoteis, de quibus pauca quaedam excerpsit Eustath. in Iliad. β΄. p. 337 = 355. Herodoto quoque *ἔργον* esse *σεισμοῦ* videbatur *ἡ διάστασις τῶν οὐρέων*: et Thessaliam *σεισμοὶ* dicuntur *ἀναπτύξαντες* Philostrato Icon. II. p. 835. f. qui picturam nobis exhibet p. 831. Neptuni *ῥήξοντος τῇ τριαίνῃ τὰ ὄρη*: nam, *quum Thessaliam scopulis inclusa teneret Peneo stagnante palus, et mersa ne-*
848 *garent Arva coli, trifida Neptunus cuspide montes Impulit adversos: tum forti saucius ictu Dissiluit gelido vertex Ossaeus Olympo:* Claudian. de Raptu Pr. II. 179. Secundum alios *discessit Olympo Herculea gravis Ossa manu*; et Diod. Sic. IV. 18. Egisse hac de re videtur in libro nono Philippicorum Theopompus. Valck.

3. *πέντε*] Pro quinque fluviis Scholiastes Apollonii quatuor annumerat, neglecto Onochono, tertium *Πασισὸν* adpellans. At idem in lib. IV. 132. de amnibus, in alios lapsis nomenque pristinum ponentibus, *τὸ δὲ αὐτὸ γίνεται ἐπὶ Ὀνοχώνου, τοῦ κατὰ Θεσσαλίαν, καὶ Παρμισοῦ καὶ Σπερχειοῦ· ὅταν γὰρ εἰς ταυτὸ συῤῥεύσωσι πάντες, Σπερχειὸς καλοῦνται*: insulse profecto, nisi tu corruptissima atque hinc refingenda decernas. Wess.

Ib. *Ἀπιδανοῦ*] Apidano forma reddi poterit Nostro consueta *Ἠπιδανοῦ*[v]. De istis quinque nobilioribus Thessaliae fluviis minime protrita notantur in *Critique du Diction. de M. La Martiniere* p. 340. et seqq. Valck.

5. *Ποσειδέωνα τὴν γῆν σείειν*] Neptuni *Ἐννοσιγαίου, Σεισίχθονος, γαίης κινητῆρος* cognomina nemo non recordatur. Terrae motus, hiatus, fluminum et fretorum *ἐκρήγματα* Neptuno apud Diodor. XV. 49. et Ammian. XVII. 8. credula supersitio contribuit: hinc *δοκεῖ γάρ μοι τὸ ῥῆξαι τὸν Ἰσθμὸν Ποσειδῶνος δεῖσθαι*, in Philostr. Vit. Herod. c. 6. Confer Icones Philostrati II. 14., ubi pictura Neptuni, montes Thessaliae rumpentis. Wess.

130 1. *ἀλλ' ἥδε αὕτη*] Nisi viae duces exitum digito monstrarint, verius videbitur *ἥδε αὐτή*, *nisi solus hic*, de correctione Abresch. Diluc. Thucyd. p. 605. Consequens, ex Homero propagatum, expressit Oppian. Halieut. II. 121. *Οὔρεσί τ' ἀμφοτέρωθε περίδρομος ἐστεφάνωτο.* Wess.

3. *ὑπόβρυχα*] Poëta Odyss. ε΄. 319. *Τόνδ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον*, i. e. *ὑποβρύχιον*. Veniat-ne id vocabuli ex *ὑπόβρυξ*, an ex *ὑπόβρυχος*, ab Eustath. disputatur Od. p. 1538, 54 = 228, 41. mihi prior placet derivatio. Wess.

131 2. *κεινοὶ*] Herodotea sunt *ἰδόντες τὸν χῶρον κεινὸν*, *vacuum*, IX. 56., et *χώματα χῶσαι κεινά*, *tumulos inanes*, mssti ibid. c. 85.
849 Hesychius: *Κεινὸν, κενόν.* Dictioni respondet quodammodo Beatae

v Nempe sic VII. 196. Schweig.

Virginis, *καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς*, Evang. Lucae I. 53. Wess.

132 1. *Ἐνιῆνες, Περαιβοὶ*] Hujus utriusque populi sic mihi nomina scripsisse videtur Noster ad imitationem Homeri, cujus est in Il. β'. 749. *τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί.* Codicum in talibus aut nulla aut certe perexigua est auctoritas. *Ἐνιῆνες* non veniet, opinor, in controversiam, quod in Herodoto legitimum agnoverunt Wasse in Thucyd. p. 349. et Davis. ad Max. Tyr. 604. Qui juxta Herodotum petenti Xerxi terram et aquam dederunt novem Graeciae populi, iidem enumerantur Diodoro Siculo XI. 3.; nam ibi, pro *Ἀχαιοί τε καὶ Φθιῶται*, scribi facile posset, *Ἀχαιοὶ οἱ καὶ Φθιῶται*, vel *Ἀχαιοὶ οἱ Φθιῶται*, ut vocantur aliis et hîc Herodoto; nisi considerarentur alibi tanquam diversi: vid. Wess. loc. cit. et t. II. p. 65. Hae novem de duodecim fuere gentibus, quae Amphictyonum concilii fuerant ab antiquis temporibus participes: ex Ionico Doricoque genere praecipui stabant pro libertate Athenienses et Lacedaemonii. Inter xii. gentes, olim *τῆς Ἀμφικτυονίας* consortes, ex Theopompo memorantur Harpocrationi tanquam diversi *Ἀχαιοὶ, Φθιῶται*: nisi et illic scribendum *Ἀχαιοί οἱ Φθιῶται* [x], ut unius illinc gentis nomen exciderit; ut excidit nomen ex Aeschine de Falsa Leg. p. 43, 22. ubi inter nomina *Ἴωνας* et *Περῥαιβοὺς* libenter ponerem *Αἰνιᾶνας*, pro *Μαλεεῖς* scribendum *Μαλιεῖς*: *Μαλιέας* dixit in harum quoque gentium recensione Pausan. X. p. 815. et Xenoph. *Ἑλλ.* VI. p. 354, 34. hi plerisque sunt *Μηλιεῖς*. Valck.

2. *τὸ δὲ ὅρκιον ὧδε εἶχε*] Jurisjurandi formula, quo se Graeci in Persarum fautores et studiosos obligarunt, in Diodori XI. 3. leviter discrepat, ut ibi monitum. Wess.

Ib. *τούτους δεκατεῦσαι τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ*] Secundum Lycurgum p. 158. et Diodor. Sicul. XI. 29., in eam sententiam jurarunt qui libertatem contra Persas tuebantur Graeci, antequam proelium inirent ad Plataeas; hoc autem temporis articulo eidem Dio-
350 doro XI. 3. decrevisse narrantur, *τοὺς μὲν ἐθελοντὶ τῶν Ἑλλήνων ἑλομένους τὰ Περσῶν δεκατεῦσαι τοῖς θεοῖς, ἐπὰν τῷ πολέμῳ κρατήσωσι* [y]. Hîc decretum illud jurejurando traduntur adfirmasse: alterum jusjurandum, quod jurasse perhibentur ad Plataeas, Theopompo suspectum, illud non commemorat Herodotus. Huc pertinent incerti scriptoris verba apud Suidam in *Δεκατεύειν*, ubi scribendum, *ἐφ' οὓς*, pro *ἐφ' οἷς* [z]. Quandoquidem hic Herodoto et Diodoro recensiti Graeciae populi, praeter Thebanos, plerique omnes coacti partes Persarum sunt sequuti, hoc jurando ceteri praesertim spectasse videntur Thebanos, *ἑκοντὶ Μηδίσαντας*. Xenophon *Ἑλλ.* VI. 3. *οἱ μὲν Ἀθηναῖοι οὕτως εἶχον τὴν γνώμην, ὡς νῦν Θηβαίους, τὸ λεγόμενον, δεκατευθῆναι ἐλπὶς εἴη*: quae eadem paene leguntur ibid. cap. 5. *νῦν ἐλπὶς, τὸ πάλαι λεγόμενον, δεκατευθῆναι*

x aut nude *Ἀχαιοὶ Φθιῶται.* Schweig.

y Conf. Polyb. IX. 39. Schweig.

z At, quemadmodum h. l. apud Nostrum *ἐπὶ τουτοῖσι*, sic et ibi apud Suidam ferendum *ἐφ' οἷς* videtur. Schw.

Θηβαίους. Atque id ipsum alteram illam formulam magis etiam reddit suspectam, quod in illa jurasse perhibentur apud Lycurg. p. 158, 5. *τὰς τὰ τοῦ βαρβάρου προελομένας (πόλεις) ἁπάσας δεκατεύσω*: quo spectat et Aristid. t. II. p. 82., et hujus Schol. in cod. ms. Burm. p. 131. et p. 299. ubi *ἔδοξεν*, inquit, *τὰς πόλεις τὰς μηδιεσώσας* (imo *μηδισάσας*) *δεκατεῦσαι· ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι ἐπέσχον ὕστερον καὶ Θεμιστοκλῆς*: priori loco Scholiastes *Δεκατεῦσαι* interpretatur *τὸ δέκατον μέρος ἀνελεῖν.* Budaeum sic miror in Herodoto verbum accepisse pro *decimum quemque interficere.* Romanis, ut notum est, *decimari legiones* dicebantur, resque Romanas tradentibus Graecis *δεκατευθῆναι* [a]: sed ab hujus temporis Graecorum humanitate crudelitas ista prorsus abhorret. Recte *τὰς πόλεις δεκατεῦσαι* apud Lycurg. H. Steph. interpretatur Thes. Ling. Gr. I. p. 937. *τὰς τῶν πολιτῶν οὐσίας*: et hic, *ad solvendam Deo Delphico decimam adigere.* Valck. In hujus loci Herodotei mentionem incidens Creuzerus, in Historicorum Graecorum antiquiss. Fragmentis p. 178. monuit, collatis Xanthi Lydii verbis apud Strabon. XII. p. 572. a. b. ed. Cas. cum alio Strabonis loco VI. p. 257. b. videri posse verbum *δεκατεῦσαι* in isto Graecorum decreto ita accipiendum, ut *ipsa hominum*
851 *corpora Delphico deo fuerint destinata;* puta, qui servituti fuissent addicendi ad opus faciendum in agris deo sacris; aut (quod in meam venerat cogitationem) deo in eam conditionem tradendi, ut ille, quid his fieri vellet, ediceret. Neque tamen omnino urget hanc interpretationem vir eruditissimus; neque ego eam utique premendam censeo. Schweig.

133 2. *οἱ μὲν αὐτέων — ἐς τὸ βάραθρον*] Quod vix definiri posse videtur scriptori *des Essais de Crit.* p. 63., quodque fecisse suspicatur Spartanos, id Atheniensibus attribuendum vel ex Herod. liquet, et Suida in *Δᾶτις καὶ Ἀρτ.* Conf. Brisson. Regn. Pers. III. p. 413. Apud Herod., qui dixerat *Ἀθήνας καὶ Σπάρτην, οἱ μὲν αὐτέων* sunt Athenienses, *οἱ δὲ,* Spartani: sic I. 56. et alibi: sed et in his saepe fuit peccatum [b]. Atheniensium erat *τὸ Βάραθρον*: de quo Meurs. Att. Lect. I. 25. In barathrum morti damnatos saepe praecipitabant: *εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλεῖν* dixerunt Alexis Athen. VII. p. 303. a. Plato Gorg. p. 516. e. Aristoph. Eq. 1359. ubi Schol. B. *τόπος — βαθὺς ὅπου καὶ τοὺς Δαρείου πρέσβεις ἔβαλον*: quos Herodoto dicuntur *ἐς τὸ βαρ. ἐσβαλόντες.* conf. Thucyd. II. 67. Valck.

134 1. *μῆνις — Ταλθυβίου*] Pausanias III. 12. *Ταλθυβίου δὲ τούτου μήνιμα ἐπὶ τῷ φόνῳ τῶν κηρύκων, οἳ παρὰ βασιλέως Δαρείου γῆν τε καὶ ὕδωρ αἰτήσοντες ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐπέμφθησαν, Λακεδαιμονίοις μὲν ἐπεσήμαινεν ἐς τὸ δημόσιον, ἐν Ἀθήναις δὲ ἰδίᾳ τε καὶ ἐς ἑνὸς οἶκον ἀνδρὸς κατασκῆψαι Μιλτιάδου τοῦ Κίμωνος. ἐγεγόνει δὲ καὶ τῶν κηρύκων τοῖς ἐλθοῦσιν ἐς τὴν Ἀττικὴν ὁ Μιλτιάδης ἀποθανεῖν αἴτιος ὑπὸ Ἀθηναίων.*

a Sic Dioni Cassio, locis in Reimari Indice citatis. Schweig.

b Nec vero constanter, uti hoc quidem in loco, formula *οἱ μὲν* ad eos qui priores nominati sunt, et *οἱ δὲ* ad posteriores refertur: sed haud raro etiam optimi scriptores vice versa utuntur. Schweig.

2. *τοῖσι αἱ κηρυκηΐαι* etc.] Conf. lib. VI. c. 60. Schweig.

3. *καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐδύνατο*] Interpretatione molliendum judicabat Abresch. Diluc. Thucyd. p. 443. Ego corrigendum suspicor *οὐκ ἐγίνετο*. Hoc in ista saepe recurrente formula frequentatur; *οὐκ ἐδύνατο*, pro *οὐ δυνατὸν ἦν*, nusquam, opinor, vir literatissimus legerat: semel tamen occurrit *οὐ δύναται*, sed valde diversa structura positum, apud Herod. IX. 44., *Μαρδονίῳ τε καὶ*
852 *τῇ στρατιῇ τὰ σφάγια οὐ δύναται καταθύμια γενέσθαι*: id est *οὐκ ἐθέλει γενέσθαι*, ut loquitur Xenoph. in fine lib. VI. *Κ. Ἀναβ. ἐμοὶ μὲν οὐκ ἐθέλει γενέσθαι τὰ ἱερά*: ubi paulo ante, *θυομένῳ αὐτῷ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερὰ*, ut p. 224, 35. et *Ἑλλ.* III. p. 283, 19. Quando hostiis caesis laeta erant exta, *θύεσθαι καὶ καλλιερεῖν*, *θυομένοις καλὰ τὰ ἱερὰ γενέσθαι* dicuntur, et simpliciter etiam *τὰ ἱερὰ γενέσθαι*, quod apud eumdem p. 234, 39. in msto cod. reddebatur *τὰ ἱερὰ καλὰ εἶναι*: apud Demosth. p. 775., *γέγονε καλὰ — τὰ ἱερά*: et *ἐκαλλιεροῦμεν*. vid. Taylor in Lys. p. 32, 33. quique plurima collegit Heraldus Advers. I. 5., Dukero citatus ad Thucyd. V. 54., ubi Lacedaemoniis *τὰ διαβατήρια θυομένοις οὐ προὐχώρει*: cap. 55. et 116. *οὐκ ἐγένετο*. Hoc Herodoto diceretur *καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐγένετο* *litare non poterant*, sive *consulentibus Deos laeta non erant exta; extis* enim *inspectis Deorum mentem scrutari*, sive *τὸ μαντεύεσθαι διὰ σπλάγχνων*, secundum Ammonium *Θύεσθαι* dicebant. Valck. — Huc spectant quae a Schaefero ad Bosii Ellips. Graec. v. *Καλὸς* adnotata sunt. „Istud *καλλιερῆσαι θυομένοις οὐκ* „*ἐδύνατο* non tentasset (inquit) vir summus si meminisset, *καλλιερεῖν* „sic absolute dictum in ipso Herodoto se passim legisse. *καλλιερεῖ θυομένῳ, sacrificanti laeta fiunt exta* Subaudias tu *τὰ ἱρά*. Plene Herodo-„tus IX. 19. *καλλιερησάντων τῶν ἱρῶν, litato*. ubi pulcre Wesselingius, „exempla locutionis ellipticae excitans." — Nempe *καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐδύνατο* idem valet ac *καλὰ γίνεσθαι τὰ ἱρὰ θυομένοις οὐκ ἐδύνατο*. conf. IX. 36. Eadem notione etiam passivum verbum usurpatur, IX. 19. *ὥς σφι ἐκαλλιερέετο*, i. e. *ὡς καλά σφι τὰ ἱρὰ ἐγένετο*. Schw.

4. *Σπερθίης τε — καὶ Βοῦλις*] Magna utriusque in nomine discordia. Suidae in *Βοῦλις* dicitur legationis princeps *Σπέρχις*, et alibi illo in vocabulo, Plutarchoque Praec. Reipubl. Gerend. p. 815. e. Idem cod. Eton. edit cap. 137., indice Galeo, et Valla, uti videtur. At in Plut. Apophth. Lacon. p. 235. f. *Βοῦρις καὶ Σπέρτις*: Stob. Serm. VII. p. 93. *Βούλης καὶ Σπέρχης*. Quae ad Herodotea facili auxilio revocari possunt et debent. Wess. Quod offertur ex Eton. codice, correctoris esse videtur, *Σπέχις*: Nostro dicitur eorum alter aliquoties *Σπερθίης*. *Σπέρχις* et *Βοῦλις* vocantur isti Spartiatae
853 Luciano in Demosth. Encom. p. 513., Plutarcho t. II. pag. 815. e. et bis apud Suidam; atque ad istam normam nomina redintegranda sunt apud eumdem Plutarch. t. II. p. 235. f. ubi Xerxi, virtutem Spartanorum miranti, eadem fere respondisse narrantur, quae nobis ex Sereni scriptis Stobaeus exhibet, historiam eamdem aliter enarrans p. 93. ex ignobili quodam Theseo. Haec pleraque ad manum fuere Leopardo: vid. Em. XIV. 18. Valck. In eumdem Sper-

chin (sive Herodoti Sperchiam) lugubre carmen a Spartanis cantari solitum intelligebat Toupius, memoratum Theocrito Idyll. XV. 98. (vide Wartoni Theocr. t. II. p. 338.) Cui sententiae non ego quidem cum Valckenario (Adnot. in Adoniaz. p. 389.) illud opponam, quod de Sperthia ejusque collega, (ut qui salvi rediissent), *non nisi laeta* dici potuerint. Confici enim id carmen eo tempore potuerat, quo legati isti Spartani, ad certissimum (uti videbatur) supplicium subeundum, cui se ipsi destinaverant, domo proficiscerentur. Schweig.

135 2. *ὁ δὲ Ὑδάρνης*] Prave in Plutarch. t. II. p. 236. *Ἰνδάρνης*. Hydarnes cognomen Persicum est, atque in Musis crebrum. Mox a mss. oblatum *ἱστία* blanditur. Ionicae sunt speciei, et Herodoti, *ἱστίη*, *ἱστιητόριον*, et quidni *ἱστιᾶν*; tamen *οἴκατε πανδαισίῃ τελέῃ εἱστιῆσθαι* lib. V. 20. Porro *εἴρετο λέγων τάδε* non abit a probato *ἔφη λέγων*, *ἔφησε λέγων*, I. 125. VI. 137. etc. Wess.

136 1. *οὐκ ἔφασαν, ὠθεόμενοι*] Quando voculas saepe copulat negantes, neque hic spernerem interjectam, *οὐκ ἔφασαν οὐδ' ὠθεόμενοι ὑπ' αὐτέων ἐπὶ κεφαλὴν ποιήσειν ταῦτα οὐδαμᾶ*. Sed et vulgata sic accipi possunt, ut cepit H. Steph. pro *ἔφασαν οὐδ' ὠθεόμενοι — ποιήσειν*. *Ὠθεῖν ἐπὶ κεφαλὴν*, *praecipitem in caput dare*, Hemst. attigit in Lucian. p. 213., cui illud *ἐπὶ κεφαλὴν* valde frequentatur; rarius adhibetur *ἐπὶ τράχηλον ὠθεῖν*, et *ἐπὶ στόμα*: quorum illud t. I. p. 437. hoc, *μὴ καὶ ἐπὶ στόμα ὤσῃ με*, forte reponendum t. II. p. 490, 35. pro vulgatis *μὴ καὶ ἐπιστομίσῃ με*, idem significans ac *ἐπὶ κεφαλήν*. Homerea certe, *ἐξεκυλίσθη Πρηνὴς — ἐπὶ στόμα*, vertit Virgilius, *pronus volvitur in caput:* alibi Homero dicitur *Κύμβαχος*, unde *Ἀνεκυμβαχίαζον* olim lectum in Hom. Il. π'. 379. He-
854 sychius explicat *ἀνετρέποντο ἐπὶ κεφαλήν*. *ἐπὶ κεφαλὴν ὠθεῖ* est et Platonis de Rep. VIII. p. 553. B. Livius XXVII. 32. *equus quum prolapsum per caput regem effudisset.* Similiter forte scripserat XXII. 3., *consulem lapsum per caput effudit:* proclivis fuit error syllaba repetita *lapsu super caput* scribentis. Valck.

2. *ἀπεμαχέσαντο τοῦτο*] Appian. Bell. Hispan. 89. *καὶ οἱ μὲν αὐτοὺς ἀπεμάχοντο*: Mithridat. 78. *ἀπομαχομένων αὐτοὺς τῶν Ἀμισέων*. Quo plura de genere Davisius ad Maximi Tyrii Dissert. I. pag. 499. Nec desero tamen vulgatum, siquidem ejus structura haud insolens; talis sane Polyaeni lib. VII. 6. 13. *ἡ δὲ στρατεία τοῦ Κροίσου ἀπομαχομένη*[c] *ταῖς τοῦ Κύρου προσβολαῖς*: talis Herodiani VIII. 2. *τοῖς προσιοῦσιν ἀπεμάχοντο*. In *προσκυνήσει*, mortalibus neganda, paria Spartanis Callisthenes facit apud Arrian. *Ἀναβ.* IV. 11. et Conon in Cornel. Nepot. c. 3. Wess.

3. *κείνους μὲν γὰρ συγχέαι τὰ* etc.] Legatorum jus, divino humanoque vallatum praesidio, Xerxes inter *τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα* recte ponit, admirabili H. Grotii sollertia uberius firmatum lib. II. Jur. B. et Pac. cap. 18, 1. Persae autem generosum et vere

c *τὰς — προσβολὰς* Markland. ad l. c. Maximi; et bene monet Schweighaeuserus, „Herodianus norma, puto, non fuerit, ad quam Herodoteum exigemus sermonem." Schweig.

regium facinus merito Libanius miratur, Panegyr. in Julian. p. 246. D., ubi haec, *κήρυκες ἠδίκηντο παρ' ὅλης πόλεως, εὐκαταφρόνητοι τῷ Μήδῳ. καὶ ἅμα τὴν ἀνδρίαν τῶν αὐτοὺς διδόντων ᾐσχύνθη*, ex scholio inserta, lenem orationis progressum conturbarunt, Morellumque in praecipita egerunt. Wess. Non immerito Xerxi videbantur Lacedaemonii *jus gentium violasse*, *συγχέαι τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα*, dum legatos suos contrucidassent: juxta Antiphontem pag. 125, 26. *ὅστις — ἀνόμως τινὰ ἀποκτείνει, ἀσεβεῖ μὲν περὶ τοὺς θεοὺς, συγχεῖ δὲ τὰ νόμιμα τῶν ἀνθρώπων*. Qui cadavera matris nolebant operimento tegi, *Ἄνδρας βιαίους* dixit Eurip. Suppl. 311., *Νόμιμά τε πάσης συγχέοντας Ἑλλάδος*. Valck.

137 2. *ἐν τοῖς θειότατον*] Vid. Matthiae Gr. gr. 289.

3. *ἐξῆλθε*] Vide Valckenaerium ad VI. 80.

855 3. *ἁλιέας*] Referebam Diss. Herodoteae c. XI. p. 195. ad *Halienses*, oram Peloponnesi maritimam prope Hermionem habitantes, *τοὺς ὀνομαζομένους Ἁλιεῖς* in Diodori XI. 78. et Thucyd. I. 105. cum adnotatione Wasse. Et hos quidem *τοὺς ἐκ Τίρυνθος*, quoniam ejus oppidi fuerunt coloni, auctoritate Ephori apud Stephanum in *Ἁλιεῖς* et *Τίρυνς*. Ad eosdem recta ducet S. *Ἁλίκας*, modo *Ἁλικοὺς* formes. Incoluerunt enim *Ἁλίκην*, desertam Pausaniae aevo III. 36., dictique etiam *Ἁλικοὶ*, teste eodem Stephanoque. Ob ista vertebam, *qui Halienses ex Tirynthe — cepit*. Consideravi deinceps Halienses in ditione et solo fuisse Spartano, neque adeo Aneristum socios atque amicos voluisse intercipere: Thucydidem praeterea II. 67. *τοὺς ἐμπόρους τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων*, qui Peloponnesi oram navibus onerariis, *ὁλκάσι*, legebant, captos interemptosque ab Aneristo et consociatis, perhibere: inde haesitatio mihi. Habe ergo conjecturam, deinceps mihi cognitam, Pauwii, qua *ὃς εἷλε — ὁλκάδι καταπλώσαντας πληρεῖ Ἀνδρίων*, *qui piscatores Tirynthios cepit*, *navi* oneraria *Andriis plena vectos*. Andrios fuisse bello Peloponnesiaco, quod verissimum, Atheniensium socios, *ξυμμάχους*: eos autem a Thucydide Spartanorum atque Aneristi insidiis captos et contrucidatos tradi. Accedit, quod ille neglexit, Vallam habuisse *καταπλώσαντας*, *navigantes*. Haec hactenus. Majorem distinctionem post vocem *ἀνδρῶν* ex praescriptis non inmerito fixisse mihi videor. Wess. Quos *piscatores* fuisse Herodotus scribit, eosdem fortasse *mercatores* fuisse contenderunt Athenienses. Forsan etiam primum quidem piscatores nonnullos, deinde vero etiam mercatores (ut quidem Athenienses praedicabant) interceptos homo ille occidit. Schw.

Ib. *ἁλιέας*] Halienses isti, *Ἁλιεῖς*, dicebantur et *Ἁλικοί*: oppidum ipsum etiam *Ἁλίκη* secundum Pausan. II. p. 196., citatum Wasseo ad Thuc. p. 67. Sed de Haliensibus interceptis ab Aneristo nihil aliunde constat. Thucydidi praeterea II. 67. narrantur Athenienses, interfectis Lacedaemoniorum legatis, Aneristo, Nicolao, Stratodemo (sic nomen scribendum videtur, *Στρατόδημος*, non *Πρατ.*) vindictam sumsisse de injuria, quam, gentium violato jure, priores
856 intulerant Lacedaemonii, *τοὺς ἐμπόρους, οὓς ἔλαβον, Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων ἐν ὁλκάσι περὶ Πελοπόννησον πλέοντας ἀποκτείναντες*.

Sed, huc si spectat Herodotus, quomodo quaeso mors legatorum *divina* potius quam *humana* videri poterat *vindicta?* Negaverat-ne forsan, quod Nostris ex editis posuisse videtur? Parentum quidem et majorum delicta puniri credebantur in posteris; sed isthac in parte nihil fecerant illaudabile Sperthies et Bulis, cur filiorum mors homini superstitioso (nam talis fuit Herodotus:) videretur *θεῖον πρῆγμα ἐκ τῆς μήνιος.* Praeter ceteros legatos, Corinthius etiam Aristeas idem fatum Athenis subierat. Tandem mirarer equidem cur sic ista scriberet Noster: *τοῦτό μοι ἐν τοῖσι θειότατον φαίνεται γενέσθαι. Ἐν τοῖσι; quibus* tandem? Fac scriptum antiquitus: *τοῦτο μέντοι θεῖόν γε οὐ φαίνεται γενέσθαι*: et paulo post, *δῆλον ὦν μοι ὅτι θεῖον οὐκ ἐγένετο τὸ πρῆγμα ἐκ τῆς μήνιος*: sic si scriberentur alicubi, forent intellectu facillima. Valck. Mirum vero doctissimi viri inventum: quod semel atque iterum disertissime adfirmat Herodotus, id eum praecise negantem fingere; et id quidem nulla prorsus cum specie veri. Quo magis Larcherum etiam mireris, inane commentum cupide amplectentem. Idem Larcherus illud etiam premit a Valckenario constanti librorum scripturae oppositum, quaerente „*ἐν τοῖσι; quibus* tandem?“ Pulcre tamen noverat uterque vir doctissimus, *ἐν τοῖσι θειότατον* valere *ἐν τοῖσι θειότατον* (i. e. *θειοτάτως*) *γενομένοις*. Sed nimirum ita praecellentissimam etiam mentis aciem praestringere valet praejudicato opinio animo insidens. Herodoti sententia, quam rectissime Schulzius perspexit, haec est: Talthybii ira ob violatos praecones merito incumbere in Spartanos, donec effectum sortita esset, debuit. Itaque, quum duo legati, qui illius criminis culpam luendam in se susceperant, salvi sospitesque domum redierint, hoc mihi, inquit, maxime divinitus accidisse videtur, quod tamen filii eorumdem, longo quidem post tempore, suo capite poenas illius criminis Talthybio dederint. Schweig.

4. *προδοθέντες δὲ ὑπὸ Σιτάλκεω*] *Proditos in Thracia legatos* scribit Herodotus *a Sitalce Teris filio et ab Abderitano Nympho-*
857 *doro.* Secundum Thucyd. II. 29. initio belli Peloponnesiaci conciliaverant Athenienses sibi Nymphodorum *τὸν Πύθεω, ἄνδρα Ἀβδηρίτην (οὗ εἶχε τὴν ἀδελφὴν Σιτάλκης) δυνάμενον παρ᾽ αὐτῷ μέγα*: opera Nymphodori filius Sitalcis Atheniensis factus juxta Thucyd. II. 67. legatos prodidit Atheniensibus. Valck.

4. *πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον ἐγένετο*] Anno Olymp. LXXXVII. tertio: itaque annis post Xerxis in Graecos expeditionem quinquaginta duobus. Temporis ratio ex Thucydide, miserabilem eorum hominum casum II. 67. describente, extra dubium. Wess.

139 1. *Ἐνθαῦτα ἀναγκαίῃ ἐξέργομαι*] Qui imitari voluit Plutarchus, dictum non expressit bene, *ἐνταῦθα κατὰ τὸν Ἡρόδοτον ἐξείργομαι γνώμην εἰπεῖν*, t. II. p. 1098. A. Tu vide superius c. 96. Wess.

Ib. *τειχέων κιθῶνες*] Hinc, opinor, *ἔλαβεν ἀφορμὴν ἀστείου λόγου καὶ ὁ εἰπὼν τὸ τεῖχος Ἱμάτιον πόλεως*, potius quam ex Homerico, *Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα*, quo cum rectius contulisset Xenophonteum *Ἐπιέσασθαι γῆν* Eustathius in Il. γ΄. p. 379=287, 16. Dixerat autem Demades *τὸ τεῖχος Ἐσθῆτα τῆς πόλεως*, Athenaeo teste III.

p. 99. D. Sequentia Plutarcho de Herod. Malign. p. 864. A. haec, vere in laudem Atheniensium ab historico scripta, non adeo dixisse videtur Herod. εἰς τὸν Ἀθηναίων ἔπαινον, ἀλλ' Ἀθηναίους ἐπαινῶν ἵνα κακῶς εἴπῃ τοὺς ἄλλους ἅπαντας. Ista si ratio valet, nullus est historicus, quin accusari possit malevolentiae. VALCK.

6. σωτῆρας γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος] Lesbonax Protrept. p. 174., expositis Atheniensium ad Artemisium, Salaminem, Plataeas egregiis facinoribus, ὥστε εἰς τόδε ἡμέρας σωτῆρας τῆς Ἑλλάδος ὀνομάζεσθαι, subdit, haec aut spectans, aut popularium jactantiae velificatus. WESS.

Ib. οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τἀληθές.] Omnino corrigendum puto τἀληθοῦς. Ut ψευσθῆναι τἀληθοῦς, sic dicitur ἁμαρτάνειν τἀληθοῦς. Lucian. de Hist. scrib. p. 9. ὁρᾷς ὅσον τἀληθοῦς ἡμαρτήκασι: atque istum casum constans poscit usus verbi etiam apud Herod. IX. 32. ἁμαρτὼν τοῦ χρηστηρίου: c. 78. γνώμης ἡμάρτηκας χρηστῆς. Antipho p. 138, 17. ἥμαρτε (vulgatur ἥμαρται) τῆς ὑμετέρας γνώμης:
858 ejusdem est p. 134, 40. ἂν ψευσθῆτε τἀληθοῦς. Incertus scriptor apud Suidam in Ἔῤῥει: πᾶσιν, οἷς ἐπέθετο, τούτων ἡμάρτανεν οὐδενός. VALCK. Reiskius οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τοῦ ἀληθοῦς scite fingebat. At quid si λέγων repetendum scriptor desideraverit? WESS. Potuerat etiam κατὰ τὸ ἀληθὲς intelligere. Quidquid sit, in consensione librorum nihil tale debuit ab editore mutari. SCHWEIG.

7. τοῦτο τὸ Ἑλληνικὸν] Scribi malim οὕτω τὸ Ἑλληνικὸν πᾶν τὸ λοιπὸν, ὅσον μὴ ἐμήδισε, αὐτοὶ οὗτοι ἔσαν οἱ ἐπεγείραντες, καὶ βασιλῆα μετά γε θεοὺς ἀνωσάμενοι. Postremum tuetur Taylor ad Lysiae Or. II. p. 41. Sed istam laudationem Funebrem Lysiae esse judico, ut Demosthenis, quae hujus nomen praefert: utraque deflectit ab ista simplicitate nativa, et sophistae debetur. VALCK. At in ejusmodi panegyrica quid aliud magnopere vel a consummatissimo exspectes oratore, nisi sophisticam aliquam orationem ad ostentationem comparatam? Quod οὕτω pro τοῦτο maluit vir doctus, et ego hoc malim. Sed vide ne idem τοῦτο valeat, scil. κατὰ τοῦτο intelligendum. SCHWEIG.

140 1. Ἀριστονίκη] Eadem ac Ἀριστονίκα videtur, quae et Sibylla aliis διὰ μέτρων ἐθεμίστευσαν, *carminibus vaticinatae fuerunt*, in Plut. De Pyth. Oracul. p. 406. B. Tzetzes tamen Chiliad. IX. 812. responsum illud Bacidi vati tribuit, errans longe. Initium Ὦ μέλεοι Ruhnkenius ad Timaei Lex. p. 198 = 279. illustrat. WESS.

4. Ἀσιηγενὲς legisse Vallam, ejus monstrant Latina, sic primum forte scripta: *Et Mars acer equis urgens Asiaegena currum.* Mars quidem Asiagenes dici potuit, ut *L. Scipio Asiagenes*, de quo I. F. Gronovius egit: *Ismenias Thebagenes* Varronis apud Nonium p. 172. Θηβαγενής. Ἀσιαγενεῖς dixit Athen. XII. p. 550. E. et ὄνομα Ἀσιαγενὲς, XIV. p. 653. B. VALCK.

Ib. Συριηγενὲς ἅρμα] An tenebris vera Aristonice involvit, currumque Syrium maluit prae Asiatico? Haud scio; quamquam mihi Ἀσιηγενὲς arridet, notum vocabulum, *Asiaticos* indicans. *L. Scipio Asiagenes*, a Jo. Fr. Gronovio egregie Livio XXXIX. 44. assertus, Obs. lib. IV. 25. et ῥαβδοῦχοι Ἀσιαγενεῖς Diodori XVII. 77.

859 erunt pro testimonio: adde ejusdem scriptoris t. II. p. 604. De templis statuisque sudantibus, ac veteratorum hoc in genere fraudibus, ad Diodori XVII. 10. Wess.

5. κακοῖς δ' ἐπικίδνατε θυμόν] Quamnam his verbis sententiam subjecerit Loxias deus, ipse dixerit. Mihi Graeca ista aeque obscura ac Vallae Latina, *malis effundite mentem*, quae quidem Schulzio video placuisse: nam et ille, postquam Larcheri Gallica, *armez-vous de courage contre tant de maux*, explosit, similiter convertit, *effundite animum his malis*. Nam "tristissima (inquit) iis pronun-"ciat deus, omnem spem salutis adimit." Henr. Stephanus Thes. t. III. p. 814. ait: "Fortasse iis verbis Pythia monet, ut *dispiciant* "*quo pacto possint occurrere malis imminentibus.*" Equidem, quum ἐπικίδνημι proprie *inspergo* significet, de pulvere salutari cogitavi qui vulneribus solet inspergi, hariolatusque sum, hoc dixisse oraculum, *spargite animi robur super mala*, id est, prouti Larcherus interpretatus est, *his malis opponite animi robur*. Schweig.

141 1. προβάλλουσι δέ σφεας αὐτοὺς etc.] Vallae Latina, *quibus inter se agitantibus tam triste responsum*, injuria tolerabantur. Nil tale in προβάλλειν, quod Pavius et Abreschius perspexerunt, trito in periculis et *abjectione animi*. Euripides Rhes. 183. χρὴ δ' ἐπ' ἀξίοις πονεῖν, ψυχὴν προβάλλοντ' ἐν κύβοισι δαίμονος. Mens consultorum et paene ominoso oraculo desperantium nunc in aperto. Wess. Significare ista non potuerunt Graeca: *quibus inter se agitantibus tam triste responsum*. Mihi sententia poscere videbatur, *anxiis*, vel *animum despondentibus*, vel simile quidpiam; qualis sensus phrasi καταβάλλειν ἑαυτὸν nonnunquam adaptari potest: alii nos forte docebunt προβάλλειν ἑαυτὸν vel in istum sensum usurpari, vel in alium, qui hic narratis congruat. Valck. Perapta huic loco foret sententia, quam proposuit Wesselingius: modo iste verbi usus certa niteretur auctoritate. At apud Euripidem quidem l. c. ψυχὴν προβάλλειν non est *animum abjicere*, sed *vitam objicere aleae fortunae*, *vitae periculo se objicere*; quod alias παραβάλλειν. Nescio an προβάλλουσι ἑαυτοὺς significare possit *humum sese prostraverunt*; quod nimirum desperabundi facere subinde adsueverunt. Schweig.

860 3. Οὐ δύναται Παλλὰς etc.] Ore liberrimo totum exagitat oraculum Oenomaus Eusebii, Praep. V. 24. Qui oraculi praeter illum fecere mentionem, prioribus versibus aliquot omissis, controversos praesertim attigerunt: hos inter, singulas oraculi partes pensiculate pertractavit homo superstitiosus explicuitque Aristides, in Apolog. pro Themistocle t. III. 346. et seqq. illinc orsus ὃ πάντες θρυλλοῦσι, Τεῖχος Τριτογενεῖ etc. Valck.

4. πελάσσας] Paulo quidem obscurius, quod *firmum* erat *instar adamantis* futurum, dicitur ἀδάμαντι πελάσσας. Sensum perspexit vir eruditus in Actis Lips. Ann. 1760. p. 222. Valck.

Ib. πελάσσας] Masculinum genus ad Apollinem referetur, qui hoc oraculum edens fingitur. Verbo activa notione posito, sententia erit *adamanti adpropinquare faciens hoc verbum*, i. e. *adamanti simile reddens*, *adamantis in modum illud firmans*. Schweig.

142 2. *Αἶδε συνεστηκυῖαι μάλιστα, contrariae et pugnantes;* vid. I. 208. Wess.

4. *ῥηχῷ ἐπέφρακτο*] Hujus non meminerat loci Meurs. in Cecrop. c. 4; Herodoti namque nititur auctoritate, quod illic tradunt Syrianus et Sopater: ille, *οἱ μὲν*, ait, *συμβουλεύουσιν ἔχεσθαι τῆς ἀκροπόλεως· ῥάχῳ γὰρ ἐπέφρακτο.* Sopater arcem scribit *κοτίνοις τότε πυκνοῖς καταπεφραγμένην*: legerat, ita suspicor, in Glossario veteri, quod nobis tradit Pausan. II. 32. *Ῥάχους καλοῦσι Τροιζήνιοι πᾶν ὅσον ἄκαρπον ἐλαίας, κότινον, καὶ φαυλίαν, καὶ ἀγριέλαιον.* Ex Herod. sua quoque sumsit Aristid. in Themist. t. III. p. 307. *οἱ μὲν πρεσβύται τῆς ἀκροπόλεως ἔχεσθαι παρῄνουν· (οὕτω παρελήρουν·) πεφράχθαι γὰρ αὐτὴν ῥάχῳ τὸ ἀρχαῖον, καὶ τὸν χρησμὸν εἰς τοῦτο φέρειν.* Schol. ms. *ἀντὶ τοῦ τετειχίσθαι· Ῥάχος δέ ἐστιν εἶδος ξύλου.* Herodotea forma vocis *Ῥῆχος* in Gloss. Herod. Suidae, Hesychio redditur *φραγμός.* Valck. De interpretatione responsi in istam partem conf. VIII. 51. Schweig.

6. *Ὦ θείη Σαλαμὶς*] Caliginosam horum ambiguitatem Oenomaus perstrinxit egregie apud Euseb. Pr. V. 24. Momusque Luciani Jov. Trag. c. 20. Dubia Pythiae more sunt, Persis aeque ac Graecis, si eventus respondisset, damnosa. Wess.

143 2. *εἰρημένον ἐόν κως*, ut Reiskio, mihi quoque videtur incom-
861 modum: *ἐόντως, revera*, non esset absurdum. *εἰ ἐόντως, si revera clades ista praedicta spectaret* Athenienses, *οὐκ ἂν οὕτω οἱ* (sic Koenius corrigit pro *μοι*) *δοκέειν ἠπίως χρησθῆναι*: Sed *Deum potius fuisse dicturum*, *Ὦ σχετλίη Σαλαμὶς, ἀντὶ τοῦ θείη*, sive *Ὦ δειλή.* Similia leguntur apud Plutarch. in Themist. p. 116. E. et Polyaen. I. 30. ubi eleganter Piersonus emendat, *καὶ ἡ νίκη τὴν ἐξήγησιν ἐπιστώσατο.* Themistocles enim, *responsa secutus, Obruit Eoas classes, urbemque carinis Vexit, et arsuras Medo subduxit Athenas:* Claudian. de Mallii Theodori Cons. 150. Valck. Non juncta intelligi debent *εὐρημένον ἐὸν*, sed naturalis verborum structura in hunc modum concipienda: *εἰ τὸ ἔπος εἰρημένον εἶχε ἐόν κως ἐς Ἀθηναίους*: et *εἶχε ἐὸν* idem valebit ac *εἶχε ἐόντως.* Vocab. *πάθος* autem haud dubie e scholio invectum. Schweig.

5. *αἱρετώτερα εἶναι μᾶλλον*] Neglectum in codicibus quibusdam *μᾶλλον* mordicus teneo: offendit librarios intendendi vox comparatis addita, uti Thom. Magistrum et alios isto de grege. Nostri sunt, *μᾶλλον ὀλβιώτερος*, I. 32. *κερδαλεώτερον μᾶλλον*, IX. 7. a Porto enotata: Aeschyli, *μᾶλλον ἐνδικώτερος*, in VII. c. Theb. 679., ubi plura Abreschius. Mitto Budaeum, Nansiumque in Paraphr. Nonni IV. 259., siquidem cumulatissime Wetstenius ad S. Paulli Epist. ad Philipp. I. 23. Wess.

144 2. *ἐν τῷ κοινῷ*] Series hoc requirit, *ἐν τῷ κοινῷ, in aerario*; neque Reiskium fugit. Tale Thucydidis I. 80. *οὔτε ἐν τῷ κοινῷ ἔχομεν*: ubi bene Schol. *ταμείῳ δηλονότι.* *Laurium* montem, in quo Atheniensium argenti fodinae, *Λαύρειον* et *Λαύριον* scribi, ex aliis ad Thucyd. II. 55. Dukerus docuit, et Casaubonus in Strab. IX. p. 612 = 399. hanc rem illustrans. Wess.

Ib. τὰ ἐκ τῶν μετάλλων σφι προσῆλθε] *Quum pecunia publica, quae ex metallis redibat, largitione magistratuum quotannis interiret; ille persuasit populo, ut ea pecunia classis centum navium aedificaretur:* Corn. Nepos Themist. c. 2. Plutarchus Themist. p. 113. c. eadem narrat ex Herodoto, τὴν Λαυριωτικὴν πρόσοδον vocans ἀπὸ τῶν ἀργυρείων μετάλλων. Quomodo hoc civibus persua-
862 serit, paratacque fuerint triremes, aliunde tradidit Polyaen. I. 30. De metallis Laurioticis Casaub. egit ad Strabon. IX. p. 613. Valck.

2. ὀρχηδὸν] Valla ex Hesychii et Scholiastae interpretamento ἡβηδὸν, *viritim in singulos puberes* Latine dedit: prius satis explicabat negotium, Porto recte judicante, ejusque ignaro Tan. Fabro Animadv. in Luciani Tim. cap. 2. Illi ὀρχηδὸν, quasi κατ' ὄρχεις, *qui mares virosque suo testimonio demonstrant;* huic κατ' ὄρχους, *una serie, uno et perpetuo ordine,* atque ita *viritim:* cultius opinor et origini congruentius[d]. Ridicule Morellus (quidni enim his accederet?) illa Libanii Or. de Saltator. p. 512. c. διόπερ καὶ τοὔνομα τοῖς ὀρχησταῖς, ἀπὸ τῶν ἐν ἀρχῇ περὶ τοὺς ὄρχους σκιρτημάτων, *et ea propter nomen saltatoribus datum a tripudiis circa testiculos salientes in primordiis artis* Latina fecit. Wess.

Ib. λάξεσθαι ὀρχηδὸν] Hinc primum Hesychio, pro Λάξασθαι· κληρώσασθαι: restitui debet Λάξεσθαι: alterum, non fuit in usu; uti nec ἀπολάμψασθαι: cujus loco recte positum ex codd. III. 146., ἔμελλε ἀπολάμψεσθαι. Deinde soli forsan ex veteribus usurpatum Nostro Ὀρχηδὸν, a Grammaticis redditum per ἡβηδὸν, significat *viritim*, ἀνδρακὰς Homero, (vid. G. Canter. Nov. Lect. III. 25.) id est κατ' ἄνδρα: proprie, ut puto, κατ' ὄρχεις, *testiculatim;* huc enim in ista voce Nostrum potius opinor respexisse, quam quo putabat T. Faber in Luciani Timon. t. I. p. 148. seq., vocem ἡβηδὸν docte pertractans. Corruptus est in hac voce Schol. ineditus in Aristid. Them. in codice P. Burm. Sec. Postquam originem ille tradidit belli Aeginetis illati, ἐπλεόνασεν, inquit, τότε Ἀθηναίοις τὰ μέταλλα τοῦ ἀργυρίου· ταῦτα ἐψηφίσαντο Ἀθηναῖοι ἀρχηδὸν μερίσασθαι, τουτέστι τοὺς ἄνδρας μόνον καὶ τοὺς παῖδας. Nemo his lectis dubitabit quin scribi debeat ὀρχηδόν: *in viros.* Plautus Aul. II. i. 30. *Nostrae qui est magister curiae Dividere argenti dixit nummos in viros.* Athenienses libera republica semper fuerunt hirudines aerarii. Valck.

Ib. λέγων] Themistocles Aegineticum bellum, τὸν πόλεμον, quod illud tum arderet maxime, dicendo innuebat. Huc, quae
863 continuo cohaerent, tendunt planissime omnia. Nec Plutarchus Themist. pag. 113. d. disconvenit; in triremium, quas centum constructas asseverat, Corn. Nepotis c. 2. consensu et Polyaeni I. 30, 5. gaudens. Wess.

2. λέγων] Hoc sincerum arbitror; *bellum intelligens cum Aeginetis,* quod instabat; hoc saltem intellectum voluit. Isocrates Panathen. p. 277. d. ἔλεγεν, ὅτι σὺ μὲν πεποίησαι τοὺς λόγους, ἐμὲ

d Eamdem originem voci (merito, ut mihi videtur) tribuit Reisk. Schw.

λέγων. Cicero de Finib. V. 3. *Hoc inquit non poterit sic abire, cum hic adsit, me autem dicebat.* VALCK.

145 1. seq. τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα Ἑλλήνων] Aut in his, sed potius in proximis, τῶν τὰ ἀμείνω φρονεόντων, articulus τῶν videtur superfluus. Horum τὸ κοινὸν συνέδριον fuit in Isthmo, sive Corinthi, secundum Diodor. initio lib. XI. et Herod. VII. 172. ubi memorantur πρόβουλοι τῆς Ἑλλάδος, ἀραιρημένοι ἀπὸ τῶν πολίων τῶν τὰ ἀμείνω φρονευσέων περὶ τὴν Ἑλλάδα. VALCK. Immo recte utrobique suo loco stat articulus. Οἱ περὶ τὴν Ἑλλάδα Ἕλληνες distinguuntur a Graecis Asiam et Thraciam incolentibus: οἱ τὰ ἀμείνω φρονέοντες opponuntur eis qui ad Mederum partes inclinabant. SCHWEIG.

Ib. Deliberantibus visum est, πρῶτον μὲν χρημάτων πάντων καταλλάσσεσθαι τάς τε ἔχθρας καὶ τοὺς κατ᾽ ἀλλήλους ἐόντας πολέμους. Themistocli tribuit hoc Plutarchus, ut omnium quae fecerit maximum, in Themist. pag. 114. F. In istis Herodoti scribi potuit olim πρῶτον μὲν χρῆμα πάντων: sed puto equidem scribendum πρῶτον μὲν πρηγμάτων πάντων. VALCK. Qui πρηγμάτων corrigunt, Leunclavii errorem errant, Xenophontea Κυρ. παιδ. I. p. 124. F. ἐκ πολλῶν δὲ καὶ πονηρῶν χρημάτων consimiliter mutantis. Prudentior Portus: χρήματα *res* saepe *quascunque* signant. Theognis 461. μηδὲ μενοίνα χρήμασι, τῶν ἄνυσις γίγνεται οὐδεμία: neque *animum rebus intende, quarum effectio nulla*, vere Sylburgius. WESS. Eodem fere sensu χρημάτων οὐδὲν Archilochi fr. XVI. apud Stobaeum p. 578.

2. ἐγκεχρημένοι] Altera mihi conjecturarum Reiskii venerat in mentem, ἐγκεχειρημένοι. Latine quoque dicitur *bellum in manibus esse.* VALCK. Portus ἐγκεχρημένοι ex ἐγχράομαι, *bella quae in manibus habebant*, ἐν τῇ χρήσει ἦσαν. Reiskius, levi mutatione,
364 ἐγκεκρημένοι, *quae quasi in mixtura erant*, ob V. 124. καὶ ἐγκερασάμενος πρήγματα μεγάλα: quod vereor ut geminum haberi queat. Mallem ἐγκεχειρημένοι.. WESS. Vulgatum tenendum censens Larcher (cum Dammio, Lexic. Etymol. p. 2762.) interpretatur *bella conserta cum aliis populis.* Eadem Schulzii sententia, intelligentis *bella impacta*, i. e. *conserta.* Schneiderus quidem in Adpend. Lexic. crit. vitiosam judicat scripturam vulgatam. SCHWEIG.

2. κελεύσοντας βοηθέειν] Qui locus difficilis et luxatus videbatur, aliis opinor facilis erit intellectu. Synedri legatos mittere decreverunt ad Gelonem, ad Corcyraeos, in Cretam, φρονήσαντες, *hoc consilio*, vel *hunc in finem*, ut, si fieri posset, inter omnes Graecos coalesceret concordia, mutuisque viribus Persam repellerent. Rarius illud συγκύψαντες supra III. 82. restituit explicuitque Wesseling. VALCK.

3. οὐδαμῶν Ἑλληνικῶν τῶν οὐ πολλὸν μέζω] *Nullis non Graecanicis rebus longe majores esse praedicabantur res Gelonis:* i. e. *Nullus erat Graeciae populus, cujus potentiam et opes non superare dicebatur Gelonis potentia.* Perspecte hunc locum cum eis contulit Hermannus, (Adnot. 29. ad Vigerum,) ubi οὐδεὶς ὅστις

οὐ Graece dicitur, ut Latine *nemo non;* velut apud Nostrum III. 72. et V. 97. nec vero idoneam video caussam cur h. l. cum eodem doctissimo viro aut καὶ ante αὐδαμῶν adjiciendum, aut μεγάλα delendum censeamus. Schweig.

146 4. Merito generosum hoc Xerxis facinus laudibus a Polyaeno fertur VII. 15, 2. et Plutarcho Apophthegm. p. 173. c., cui magnum illud et memorabile P. Scipionis apud Polyb. XV. 5. Liviumque XXX. 29. concedit nihil. Wess.

Ib. θεεύμενοι] Hinc θεεύμενος a Porto receptum: sed more Nostri scribendum θηεύμενοι. A θάω, praeter θαύω, θαῦμα etc. fluxerunt θεάομαι, θαέομαι, et θηέομαι: hoc Ionicum et Herodoteum. Speculatores Xerxes dimitti voluit incolumes, postquam ista *spectandi satietate cupiditatem explevissent.* Non illaudabile superbi regis factum Polyaenus enarrat VII. 15, 2. et hujus simile viri vere magnanimi P. Cornelii Scipionis VIII. 16, 8. Livio narratum XXX. 29., qui speculatores *per castra qua vellent circum-*
865 *duci jussit; percunctatusque, satin' per commodum omnia explorassent, datis qui prosequerentur retro ad Annibalem dimisit:* illud neutrius, sed factum memorat Valerii Laevini Frontinus IV. 7, 7. Valck.

147 1. παραδώσειν σφέας τὴν ἰδίην ἐλευθερίην] Pronomen ex redundantia quadam collocatum videtur. Non esse insolitam utroque in sermone eam abundantiam viri eruditi ad Livium lib. XXV. 27. et ad Lucian. Dial. Marin. III. 1. pleno horreo ostenderunt. Wess. Scilicet, quoniam post ἀκούσαντας τοὺς Ἕλληνας pluscula nonnulla verba interjecta sunt, perspicuitatis caussa deinde adponitur pronomen σφέας, ad ista superiora spectans. Schweig.

4. ἐξηρτυμένοι] Juvenes ὕδασί τε καὶ σιτίοισι εὖ ἐξηρτυμένοι II. 32. ad hujus tuitionem satis fuerant habiles. Accedet Athaenei lib. XII. p. 511. d. ὁ δὲ πᾶσιν ἐξηρτυμένος πρὸς ῥαστώνην: et Menandri Eclog. Legat. p. 124. ed. Hoesch., ἐπεὶ οὖν ἅπαντα αὐτῷ — ἐξηρτυμένα ἦν. ubi idem prius, quod in M. peccatum. D'Orvillium confer ad Chariton VI. 4. [p. 535. ed. Lips.] Xerxis illam in Graecorum nautas et mercatores lenitatem Polyaen. VII. 15, 3. neglectam noluit. Wess.

148 4. εἴσω τὸν προβόλαιον] Latine, liberius tamen et licentius, oraculum Chalcidius dedit: *Vicinis offensa, Deo carissima plebes, Armorum cohibe munimina, corporis omne Discrimen sola capitis tutabitur umbra.* Wess. Duo priores oraculi versus ex Oenomao habet Eusebius Praep. Ev. VI. p. 255. Quid per τὸν vel τὸ προβόλαιον intellectum poeta voluerit, non exputo. Per κεφαλὴν arcem forte designavit, Argis Λάρισσαν dictam, testibus Strabone, Steph. Byz. aliisque. Valck. Verissime, si quid video, Corayus in Larcheri ad hunc locum Notis monuit, προβόλαιον nihil aliud dici nisi *venabulum, hastam,* aut *verutum,* quod προβόλιον Xenophonti, Nostro VII. 76. πρόβολος vocatur. Itaque τὸν προβόλαιον εἴσω ἔχειν equidem intelligebam *hastam intus premere, non exserere, quietum sese tenere.* Idem vero vir doctissimus (collato Xenoph.

Cyneget. c. x. §. 12. et 16.) eum intelligi censet statum venatoris aut militis, quo paratus est vel ad ictum ferae aut hosti inferendum, vel ad illius impetum sustinendum avertendumque. Schweig.

6. *καί τοι κατά γε τὸ δίκαιον* etc.] Ob veterem Argivorum,
866 Agamemnonis aetate, eminentiam super caeteros omnes Graeciae populos, aequum esse censent, ut ipsis solis summum in consociatas cunctas Graecorum copias imperium deferatur. Schweig.

6. *ὅμως σφι ἀποχρᾶν κατὰ τὸ ἥμισυ ἡγεομένοισι*] Secundum Diodorum XI. 3. ipsi Argivi, missis ad commune Graecorum concilium legatis, *ἐπηγγέλλοντο συμμαχήσειν, ἐὰν αὐτοῖς μέρος τὶ τῆς ἡγεμονίας συγχωρήσωσιν*: quibus responsum refert praeter cetera, si barbarum habere mallent dominum, quam Graecum Imperatorem, *ὀρθῶς αὐτοὺς ἔχειν ἡσυχίαν*. Valck.

149 1. *ἀνδρωθέωσι*] *ἀνδρεωθέωσι* olim edd.; nec aliud quidquam a msstis enotatum: ubi Aem. Portus: „*Fortasse*, inquit, legendum *ἀνδρωθέωσι*. Si codex sanus, dicemus Ionice ε ante primum ω insertum. Vide *ἀνδρεών*, pro *ἀνδρών*." Schweig. *in Lex.*

Ib. *μηδὲ σπονδέων ἐουσέων ἐπιλέγεσθαι*] Structura verborum anomala est. Exspectabatur, *ἐπιλεγομένοισι σπονδέων μὴ ἐουσέων*, *considerantibus foedere nullo percusso*. Mutata series est ex productiore, ut saepe alias, et interciso sermone. Bona hic Porti sollertia, [in Lexic. Ion. voce *Ἐπιλέγεσθαι*,] nimis tamen sollicita. *Ἀνακόλουθος* oratio in Musis frequentatur, qua de Raphelius in Epist. ad Galat. cap. II. 6. Wess. *Ἀνακολουθίαις* utique quibusdam salebrosa quodammodo videri subinde potest mollissime alioqui fluens Scriptoris nostri oratio: at hoc quidem loco, lenissima vulgatae scripturae adlata medicina, quam et res ipsa clamabat, et veteres offerebant libri, vocula *μηδὲ* in duas *μὴ δὲ* divisa, recte atque ordine nunc omnia procedunt. Infinitivus *ἐπιλέγεσθαι*, sicuti praecedentes *ὑποκρίνασθαι* et *σπουδὴν ἔχειν*, a superiore verbo *λέγουσι* legitime pendet: satisque perspicua est naturalis verborum structura hujusmodi, *ἐπιλεγόμενοι δὲ, μὴ, σπονδέων μὴ ἐουσέων, τὸ λοιπὸν ἔωσι Λακεδαιμονίων ὑπήκοοι, ἢν ἄρα σφέας* etc. De verbo *ἐπιλέγεσθαι* (quod proprie *secum reputare*, *perpendere*, significat) commode Corayus apud Larcherum docuit, haud raro illud *metus* notionem includere, et idem fere ac *φοβεῖσθαι* sonare, provocans ad VII. 47. 49. 52. 236. Qui nimirum usus illius verbi hoc praesertim loco obtinet, ubi (quasi ipsum *φοβεόμενοι* hic esset positum) consequitur *μὴ τὸ λοιπὸν ἔωσι* etc. Schweig.

2. *οὔκων δυνατὸν εἶναι τῶν ἐκ Σπάρτης οὐδέτερον παῦσαι τῆς ἡγεμονίης* etc.] Miror equidem quae Lacedaemonii legati Argivorum senatui respondisse traduntur de rege Argivorum et duobus Spar-
7 tanis. De duobus regibus Spartanis unus tantum hoc tempore ducebat exercitum post legem ante aliquot annos latam, quam supra commemorat V. 75. Libertatis et aequalitatis studiosissimi si hac tempestate regem habuerunt Argivi, illius, in historia (quantum opinor) non memorati, vix ulla oportet fuerit auctoritas. Pausan. II. 19., *Ἀργεῖοι*, inquit, *ἅτε ἰσηγορίαν καὶ τὸ αὐτόνομον ἀγαπῶν-*

τες ἐκ παλαιοτάτου τὰ τῆς ἐξουσίας τῶν βασιλέων ἐς ἐλάχιστον προσήγαγον. VALCK.

4. *οὕτω δὴ οἱ Ἀργεῖοί φασι* etc.] Hic ab Argivis traditam *τῶν Σπαρτιητέων τὴν πλεονεξίην* illam equidem veram fuisse causam arbitror, cur bello hoc Persico neutri parti addicti quieverint, quin Persis potius faverint quam Graecis, et de duobus malis ut levius praeoptaverint *ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἄρχεσθαι, ἢ ὑπεῖξαι Λακεδαιμονίοισι.* His quia Mycenaei miserant auxiliares octuaginta ad Thermopylas cum Leonida profecturos, Argivi *τὰς Μυκήνας κατέσκαψαν*, Diodor. XI. 65. Pausan. II. 16. Oderant, nec immeritos profecto, superbos vicinos Lacedaemonios Argivi, a quibus semper vexati, et nuper adeo magna fuerant affecti clade, impia Cleomenis fraude decepti. Hinc, opinor, infra Noster c. 152. *οὐκ Ἀργείοισι*, ait, *αἴσχιστα πεποίηται*: et frustra Plutarchus excusare nititur Argivos tanquam *οὐκ ἀπειπαμένους τοῖς Ἕλλησι τὴν συμμαχίαν*, T. II. p. 863. B. Ob idem illud odium abstinuerunt postea bello Peloponnesiaco; quo Lacedaemoniorum socii fuerunt omnes Peloponnesii, teste Thucyd. II. 9. *πλὴν Ἀργείων καὶ Ἀχαιῶν*: solos Argivos excipit Diodor. XII. 42. Sed Achaei bello quoque Persico Argivorum sententiam sequuti videntur Pausaniae VII. 6., ut ille suspicabatur, quia *Λακεδαιμονίους Ἀργείοις ἐπηξίουν σφίσιν ἡγεῖσθαι.* Quiescentes Peloponnesiaco bello Argivi longae pacis primum commoda, postea perceperunt etiam mala; opibus enim ditati in sua saepe viscera saevierunt, intestinis agitati seditionibus: de pacis commodis Thucyd. vid. II. 28. Diodor. XII. 75. de incommodis Casaub. in Aeneae Poliorcet. c. XI. et Wessel. ad Diodor. XII. 58. VALCK.

150 2. *Πέρσην*] Vide supra c. 61. et Apollodor. Biblioth. II. 4, 5. WESS.

3. *οὔτε ὦν ἡμέας οἰκὸς*] Haec a Graecis ut suspicor conficta, comparari poterunt cum narratis VIII. 22. VALCK.

868 3. *ἄξω*] Fortasse aliis ἕξω, quibus paria non fecero, probabitur. Vetat Nostri II. 172. *καὶ ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλῃ ἦγον*, tritissimumque eidem et Pausaniae *ἐν τιμῇ ἄγειν*. Synesius Dion. p. 47. A. *ταύτῃ δὴ τὸν Ἕλληνα τοῦ βαρβάρου πρῶτον ἄγω.* WESS. *Οὐδαμοὺς μέζονας ὑμέων ἄξω*, id est, *οὐδαμοὺς τιμιωτέρους* vel *ἐν μείζονι τιμῇ ἄξω*. Hoc ego quidem anteponerem lectioni codicum ἕξω, tanquam usitatius ista aetate. VALCK.

4. *Ταῦτα ἀκούσαντας — πρῆγμα ποιήσασθαι*] Sic VI. 63. *τοῦτο σαν μὲν οἱ ἔφοροι, πρῆγμα μέντοι οὐδὲν ἐποιήσαντο τοπαραυτίκα*: *rem auditam παρ' οὐδὲν ἦγον*, vel *ἔθεντο*, *pro nihilo ducerent*, prout loquuntur Sophocl. Antig. 34. et Aeschyl. Agam. 238.; ...ra *περὶ πολλοῦ ἐποιήσαντο.* VALCK.

... *μεταιτέειν*] Non absurde Reiskius in *μετίειν* mutabat; mihi ... ex vicinia videbatur, atque idcirco delendum. Multa ... inc Plutarchus, et malevolus accusat malevolentiae, de ... ign. p. 863. VALCK. Nihil nec mutandum, nec delen... *οὐδὲν ἐπαγγελλομένους μεταιτέειν* idem valet ac *οὐδὲν ἐπαγ-* ... *καὶ οὐδὲν μεταιτέειν.* Potuerat dicere Scriptor *οὐδὲν ἐπαγ-*

γελλομένους οὐδὲ μεταιτέειν οὐδέν: sed vulgatae scripturae eadem inesse videtur sententia. Argivi primum, ut *nihil de societate professi* aut polliciti *erant*; (nec enim cum aliis Graeciae populis ad deliberandum convenerant: cap. 145. et cap. 148.) *ita nihil* (vel ab aliis Graecis vel a Lacedaemoniis) *vicissim postulaverant*. In verbo *παραλαμβάνειν*, quod consequitur, ponitur (ut persaepe apud Nostrum) actio, pro voluntate et conatu agendi; *adsumere*, pro *conari adsumere, invitare ad contrahendam societatem*. Sic idem ipsum verbum *παραλαμβάνειν* ponitur cap. 168. et 169. Schweig.

Ib. *ἐπὶ προφάσιος*] Alibi *προφάσιος δὲ τῆςδε* IV. 135., *ἐπὶ προφάσεως* Aristaenetus quoque I. 18., monitore Abreschio. In his taxandis, tanto recentior, malignitatem non excusabit Plutarchus. Wess.

151 2. *ἀγγέλους Ἀθηναίων* etc.] Haec, quae de Callia, Hipponici F., Atheniensium ad Persarum regem Artaxerxem legato, cum anno Olymp. LXXXII. quarto concurrunt in Diodori XII. 4. Wess.

869 3. *εἴ σφι ἔτι ἐμμένει τὴν πρὸς Ξέρξεα φιλίην συνεκεράσαντο.*] Graece doctis et Latine genus illud structurae notissimum est; sed inter exempla, quae sibi olim eam in rem collegerunt, ad haec perpauca respondebunt accurate; discrepant nonnihil ex gr. et haec Lysiae p. 348., *τὴν οὐσίαν, ἣν κατέλιπε τῷ υἱεῖ, οὐ πλείονος ἀξία ἐστὶν ἢ* etc. et Sophocl. Trach. 687. *ᾧ γὰρ ἔχριον — πόκῳ τοῦτ' ἠφάνισται*. Valck.

152 2. *εἰ πάντες ἄνθρωποι τὰ οἰκήϊα* etc.] Eximium Eusebii dictum, qualia multa sub hoc nomine solus nobis custodivit Stobaeus, (p. 567.) ex hujus florilegio cum his comparavit Wesselingius in Diss. Herodot. p. 122. Illud eodem modo emendaveram, nisi quod vocem *πολλῶν* in *πολλῷ* mutatam pertinere suspicabar ad ista, *ἑωϋτοὺς (πολλῷ) ἄμεινον πρήσσοντας*. Totius dicti sic paucis expressit sensum Plutarch. T. II. p. 863, 29. *ὅτι πᾶσιν ἀνθρώποις ἐστὶν ἐγκλήματα*. Obscurius de industria loquens significatum voluit, opinor, quosvis alios Graeciae populos ea fecisse nonnunquam, quae graviorem reprehensionem mererentur, nihilque hac in re admisisse Argivos, quod videri posset turpissimum. Non itaque debuerat Herodotus propter haec de Argivis dicta in acerbam incurrere Plutarchi criminationem; qui Philosophus in isthoc libello ab aequitate philosopha, quam commendat, nimium quantum deflectit. Quam sibi praefixit Herodotus formulam, se quoque sequutum scribit Pausan. VI. 3. *Ἐμοὶ μὲν οὖν λέγειν τὰ ὑπὸ Ἑλλήνων λεγόμενα ἀνάγκη· πείθεσθαι δὲ πᾶσιν οὐκ ἔτι ἀνάγκη*. Valck.

Ib. Socratis simile effatum (videntur enim haec amasse, unde *πάνυ ὡραῖον* in P. adpositum cernitur) dabit Plutarch. Consol. ad Apollon. p. 106. e. Wess. Suspicatus equidem eram, ex prisci alicujus Sapientis dicto sententiam hanc mutuatum esse Herodotum, et ita in suum usum convertisse, ut, quod ille de fortunae casibus et calamitatibus dixisset, quibus obnoxii sunt mortales, ad mala moralia, ad prava atque turpia facta hominum transferret. Jam opportune video Larchero observatum, eam ipsam quam dico sententiam Soloni auctori adscribi a Valerio Max. VII. 2. ext. 2. sic

scribente: *Aibat* (Solon), *si in unum locum cuncti mala sua con-*
870 *tulissent, futurum ut propria deportare domum, quam ex communi miseriarum acervo portionem suam ferre mallent.* Schweig.

3. Ἐγὼ δὲ ὀφείλω λέγειν τὰ λεγόμενα etc.] Nobilem et sinceram professionem cum Plutarchus haud ignorarit, cur iterum iterumque repetuntur criminationes? Idem recentioribus dictum esto, tanta, qua ille, eruditione plerumque defectis. Pausanias, quod Kuhnius et Berglerus viderunt, ad Nostri exemplum, Ἐμοὶ μὲν οὖν, ait, λέγειν μὲν τὰ ὑπὸ Ἑλλήνων λεγόμενα ἀνάγκη· πείθεσθαι δὲ πᾶσιν οὐκ ἔτι ἀνάγκη: VI. 3. p. 458. Wess.

4. πᾶν δὴ βουλ. σφι εἶναι πρὸ τῆς] Apud Plutarch. de Herod. Malign. p. 863. vulgatur vs. 36. πᾶν δὴ βουλ. σφι προσεῖναι τῆς παρούσης λύπης. Dubium scripserit-ne sensor προεῖναι, an εἶναι πρὸ τῆς π. λ. Supra VI. 12. πρὸ τούτων τῶν κακῶν ἡμῖν γε κρέσσον καὶ ὁτιοῦν ἄλλο παθέειν ἐστί. Euripidis Praxithea in Erechtheo: *Μισῶ γυναῖκας, αἵτινες πρὸ τοῦ καλοῦ Ζῆν παῖδας εἵλον.* Usitatius in talibus ἀντὶ verbo etiam προαιρεῖσθαι adjicitur. Valck.

153 2. οἰκήτωρ ὁ ἐν Γέλῃ] Οἰκήτωρ ὁ ἐν Γέλῃ idem erit Γελῷος: articulus tamen, quae et Reiskii opinio, minus adcommodatus. Ceterum interpretes Pindari Pyth. II. 27. Dinomenem ferunt, Gelonis patrem, τὰ ἱερὰ ἐκ Τριόπου τῆς Κύπρου in Siciliam deportasse, vehementer lapsi. Id bene, quod ταῖν θεαῖν ἱεροφάντην, sive Cereris et Proserpinae, sistant. Wess. Ferendum fortasse fuerat οἰκήτωρ ἐν Γέλῃ: sed rectius cum genitivo construitur id nomen, sicut mox, et IV. 34. Schweig.

6. οὐ πρὸς τοῦ ἅπαντος ἀνδρὸς] Non mihi quis facile persuadebit, apud Herodotum similesque scriptores reperiri τὸν ἅπαντα ἄνδρα. Aut ejiciendus est articulus, aut in talibus etiam usitatum requiritur participium: dederat-ne forsan οὐ πρὸς τοῦ 'πιόντος ἀνδρός? Sophoclea Noster suaviloquus sapienter adamavit, et est illud Sophoclis Oed. Tyr. 401. *Καί τοι τό γ' αἴνιγμ' οὐχὶ τοὐπιόντος ἦν Ἀνδρὸς διειπεῖν*: ubi Schol. οὐ τοῦ τυχόντος ἦν σαφηνίσαι. Hoc forsan argutum; sed si codicibus abest articulus, verum videbitur, οὐ πρὸς ἅπαντος ἀνδρός. Cratinus Athenaei II. p. 68. a. *Οὐ πρός γε παντός ἐστιν ἀρτῦσαι καλῶς*: sic enim, vocula γε tantum interjecta, corrigi malim, quam cum Casaub. οὐ παντὸς ἀνδρός etc. Lucian. T.
871 II. p. 506. οὐ πρός γε σοῦ τὸ τοιοῦτον. Sed est tamen illud in nobili senario apud Zenob. V. 37. *Οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐς Κόρινθον ἔσθ' ὁ πλοῦς*: *Non cuivis homini* etc. Aelian. de Nat. An. XIII. 9. ἵππον Ἰνδὸν κατασχεῖν — οὐ παντὸς ἦν. Eleganter, ut Sophista scilicet, Philostr. Vit. Soph. lib. II. c. xxxi. 2. εἶναι δὴ, ait, τὸ μὲν ζῶντα τὸν τύραννον ἐπικόπτειν ἀνδρὸς, τὸ δὲ ἐπεμβαίνειν κειμένῳ, παντός. Valck. Facile credo, alium auctorem οὐ πρὸς ἅπαντος ἀνδρὸς, absque articulo, scripturum fuisse: sed adjicere articulum non dedignatus videtur Herodotus. Sic quidem idem I. 91. τοῖσι ἅπασι scripsit, ubi alius satis habiturus erat nude ἅπασι scribere, quemadmodum idem ipse Noster I. 1. Schweig.

154 1. Decessit Cleander de vita anno Olymp. lxx. 3. cujus suc-

cessor Hippocrates Gelae tyrannidem in VII. annos continuavit, nactus dominationis succedaneum Gelonem Olymp. LXXII. anno secundo, quod Dionysii Hal. VII. pr. et Pausaniae VI. 9. constat testimoniis. Plura Dodwellus Ann. Thucyd. p. 42. Wess.

2. *Αἰνησιδήμου*] Hujus nomen h. l. insignivit Herodotus, quoniam filii ejusdem infra (c. 165.) mentionem erat injecturus. Schw.

Ib. *ὃς ἦν δορυφόρος Ἱπποκράτεος*] His si adesset *μετέπρεψε*, series verborum hians optime coiret. *Ὁ Γέλων — πολλῶν μετ' ἄλλων — μετέπρεψε· μετὰ δὲ* etc. *Gelon — cum aliis multis — excelluit; non multo vero post tempore* etc. Fieri certe potuit, ut ob consequens *μετὰ* similis initii verbum a librario transiliretur. Haec mera suspicio: quam qui recusant, tractam longius Scriptoris contra morem orationem vocibus *ἀνὴρ ἐφαίνετο ἐν τούτοισι* terminare, sublatis majoribus punctis, debent; quae Pauwii mens fuit. Ceterum praefecturam equitatus, *ἁπάντων τῶν ἱππέων τὴν ἐπιμέλειαν*, Geloni ab Hippocrate mandatam Timaeus quoque prodiderat apud Criticos Pindari Nem. Od. IX. prope fin. Wess.

5. *ἐπὶ τοῖσδε καταλλάξαντες*] *Hac lege reconciliantes.* Conditio fuit, *ut* ob cladem ad Elorum (qua de in Schol. ad Pindari Nemeon. Od. IX. 96.) *Syracusani Camarinam*, nuper eversam, Hippocrati bona fide *restituerent*, Thucyd. VI. 5. Wess.

155 1. *Κλεάνδρῳ*] Cleander-ne, an Cassander, justo fuerit nomine,
872 in msstorum dissensu non assevero. Gelo, modo ne fallant ex Timaeo Schol. Pindari, utriusque tutorem egit; specie tutelae, ut saepe similis ambitionis alii, pupillorum caussae studuit, reapse suae: quae quidem, ut alia in re Oedipus Sophocleus, *λόγῳ μὲν ἐσθλὰ, τοῖσι δ' ἔργοισιν κακά*, Oed. Col. 816. Wess.

2. *Κυλλυρίων*] Propius verum *Καλλικυρίων* aut *Κιλλικυρίων*. Hesychio certe et Eustathio, leviter erranti, *Κιλλικύριοι*: Suidae *Καλλικύριοι*, ubi Kusterus et vir eruditus Miscell. Nov. T. I. p. 79. De Syracusanorum *Γαμόροις* sive *Γεωμόροις* Valesius ad Diodor. t. II. p. 549. erudite. Wess. Pro vulgato *Κυλλυρίων*, in Med. est *Κιλλυρίων*: ex his duabus tertia lectio formari poterit *Κιλλικυρίων*, meo judicio hic etiam sincera. Sic nomen et alibi scribitur, et apud Hesych. in sua serie: *Κιλλικύριοι, οἱ ἐπεισελθόντες γεωμόροι·* (*γεωμόροις* leg.) *δοῦλοι δὲ ἦσαν οὗτοι, καὶ τοὺς κυρίους ἐξέβαλον.* Praeter haec, ista quoque Zenobii IV. 54. syllabam firmant quae excidit apud Herodotum: *ἡ αἰτία τῆς κλήσεως αὐτῶν, διὰ τὸ παντοδαποὺς εἰς τοῦτο συνελθεῖν, ὥστε τοὺς κυρίους* (*τοῖς κυρίοις* leg.) *ἐγκεῖσθαι*: sed apud Zenob. dicuntur *Καλλικύριοι*, ut in Plutarchi sub nomine divulgatis a Gronovio proverbiis §. x. et aliquoties apud Suidam, qui testes excitat Timaeum et Aristotelem in Rep. Syracusanorum. De his notavit quaedam vir doctus in Misc. Obs. Nov. I. p. 78. conf. H. Stephani schediasm. IV. 15. Valck.

156 1. *Γέλης μὲν ἐπικρατέων*] Si participium ad superius redeat structura *παρέλαβε τὰς Συρηκούσας ἐπικρατέων, Γέλης μὲν* etc. nihil hic incommodi: sin, non male *ἐπικρατέειν* aut *ἔτι κρατέειν* cum Abreschio pingetur. Reiskii aliud, sed violentius, remedium in Miscell.

Lips. Vol. VIII. p. 486. Wess. *Γέλης ἐπικρατέων*, id est, *ἧς ἐπεκράτεε. Gelam quidem, quam tenebat, minoris faciebat: hanc cum Hieroni fratri commisisset gubernandam, ὁ δὲ τὰς Συρακούσας ἐκράτυνε.* In his non egemus correctionis. Valck.

Ib. *ἔσαν ἅπαντα αἱ Συρήκουσαι*] Reiskii et Pavii *ἔσαν ἅπαντά οἱ αἱ Συρήκ.* elegans, sed minime, cum pronomen tacitum intelliga-
873 tur, necessarium. Multa docti viri ad III. 157. nominati. Wess. Lenissima Reiskii mutatio, legentis *καὶ ἔσαν ἅπαντά οἱ αἱ Συρήκουσαι*: ubi omitteretur forte rectius articulus: *et omnia erant ei Syracusae:* sic recte vertit Berglerus ad Alciphr. p. 237. Praeter illum multi hoc genus loquendi illustrarunt; locum huic simillimum protulit Raphelius Annot. in Pauli I. Ep. ad Cor. XV. 28. Atque haec nostra etiam valde accommoda Dukerus admovit his Herodotum imitantis Thucydidae VIII. 95. *Εὔβοια γὰρ αὐτοῖς ἀποκεκλησμένης τῆς Ἀττικῆς πάντα ἦν.* Eodem casu comitante Herodotus alibi [e], *ἦν οἱ τὰ πάντα ἡ Κυνώ*: et fortasse posuerat, omissa quae nunc adest praepositione *ἐν*, III. 157. *πάντα δὴ ἦν τοῖσι Βαβυλωνίοισι Ζώπυρος.* Valck. Parum interest: sed, ut expeditissima, sic verissima hujus loci scriptura fuisse videtur, quae Valckenario placuerat, *ἔσαν ἅπαντά οἱ Συρήκουσαι.* Schweig.

2. *αἱ δὲ παραυτίκα ἀνά τε ἔδραμον καὶ ἔβλαστον*] Sic de Lacedaemoniis, *ἀνά τε ἔδραμον αὐτίκα καὶ εὐθηνήθησαν*, I. 66. Damascius apud Suidam in *Γέσιος*: *ἀνέδραμέ τε καὶ εὐθήνησεν.* In *Ἀναδραμεῖν*, pro *αὐξηθῆναι* adhibito, Homerum imitantur. Herodoteam tmesin, Ionibus ferme solis et poëtis usitatam, saepius usurpare non dubitavit Eunapius, in cujus Porphyrio p. 13. legitur: *ἀνά τε ἔδραμε — καὶ ἐπέδωκε.* Valck.

Ib. *τῶν ἀστῶν*] Status his movetur, injuria tamen, controversia; siquidem *ἀστῶν* id vocabulum, ubi abesse alii juberent, in Musis saepe locum capessit. Hoc vide ex c. 170. *αὐτέων τε Ταραντίνων καὶ Ῥηγίνων, οἳ ὑπὸ Μικύθου τοῦ Χοίρου ἀναγκαζόμενοι τῶν ἀστῶν.* Alia lib. III. 123. IV. 33. IX. 93. Wess.

4. *συνοίκημα ἀχαριτώτατον*] Spartani populum Atticum *δῆμον ἀχάριστον*, ob gratiam sibi, uti prae se ferebant, non relatam, traducunt V. 91. Diversiore paullo usu plebs *συνοίκημα ἀχαριτώτατον*, quia tyrannis *insuavis* illa et *minime jucunda;* quippe qua *οὐδὲν ἀξυνετώτερον οὐδὲ ὑβριστότερον*, de Magabyzi Persae sententia, III. 81. Wess.

157 2. *τὸν γὰρ ἐπιόντα* etc.] Non nescio quomodo *γὰρ* isthac in sede possit defendi, neque adeo ista I. 163. *πυθόμενος τὸν Μῆδον*
874 *παρ᾽ αὐτῶν ὡς αὔξοιτο*: sed quia centenis, quae horum dantur similia, nihil inesse puto, quod ad haec respondeat, placet Koenii conjectura, voculam *γὰρ* transponentis hoc modo: *Ἔπεμψαν ἡμέας Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀθηναῖοι — παραλαμψομένους σε πρὸς τὸν βάρβαρον τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· πάντως γάρ κου πυνθάνεαι, ὅτι Πέρσης ἀνὴρ* etc. Valck. *Τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα* (ne qui

e I. 122. de quo quidem loco vide Hermanni Adnot. 95. ad Viger. Schw.

adhaerescant) repetit c. 177. Ceterum culte variegatam orationem sistunt, aliorum decursuram more, *πάντως κου πυνθάνεαι ὅτι Πέρσης ἀνὴρ, ἐπιὼν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, μέλλει, ζεύξας* etc. Non dissimiles figurandae dictionis modos Abresch. Diluc. Thucyd. p. 164. et ad Aristaeneti I. 5. conduxit. WESS.

3. *δυνάμιός τε ἥκεις μεγάλης*] Sentio aliquid hoc loco turbati. Semper tali in re *δυνάμιός τε εὖ ἥκεις*, aut etiam *πόῤῥω*. Edito geminum equidem haud reminiscor. Corrigitur a Reiskio *ἥκεις μεγάλως*, plaudente Abreschio Diluc. Thucyd. p. 121., sine exemplo tamen. WESS. Emendandum censeo, *σὺ δὲ δυνάμιός τε εὖ ἥκεις, καὶ* etc. ejecta voce *μεγάλης*, quae forsan ex interpretamento, *μεγάλην ἔχεις*, nata contextum irrepsit. *μεγάλως* legenti Reiskio suffragatur Abreschius Diluc. Thucyd. p. 121., sed constans in hac formula repugnat usus: *ἔχειν* in talibus quaevis adverbia sibi patitur adjungi; sed *ἥκειν* ferme tantum *εὖ* admisit. Ut Graece non dicitur *χρημάτων εὖ ἥκεις μεγάλων*, sic neque *δυνάμιος εὖ ἥκεις μεγάλης*. Obmoveri non debet illinc diversum quod legitur VIII. III. Quinquies usurpatum Herodoto, *εὖ ἥκειν*, totidem vicibus Aelianus repraesentavit, cujus loca dedit Bos ad Luciani Imagg. II. *μορφῆς μὲν εὖ ἡκούσας*. Apud Suid. in *Εὐτόκιος* legitur et *γένους εὖ ἥκων*. *φύσεως εὖ ἥκοντα* dixit Philostr. Vit. Apoll. VIII. 18. Hyperides, *πιθανότητος εὖ ἥκει*, juxta Demetrium Magnesium apud Dionys. Halic. t. II. p. 179, 40. Heinsii conjectura in Theocr. XIII. 15. magis videretur probabilis, si scripsisset: *Αὑτῷ δ'* (id est *ἑαυτοῦ*) *εὖ ἥκων ἐς ἀλαθινὸν ἄνδρ' ἀποβαίη*. *Ἑωϋτῶν εὖ ἥκοντες* Assyrii dicuntur Nostro I. 102. Thomas M. in *Ἔχω* locutionem, *φρενῶν εὖ ἥκει*, comparat cum Homerica *τόξων εὖ εἰδὼς*, quam similesque nobis explanavit Hemsterhus. ad Thom. in *Γεγυμνασμένος ῥητορικῆς*. VALCK. Rara utique et vix alibi reperiunda structura, quam
875 h. l. communi consensu praeferunt libri omnes: nec tamen idcirco temere mutanda ab editore. Multa passim in veterum scriptis reperiuntur *ἅπαξ λεγόμενα*, multae item formulae insolentiores, quae turbare quidem nos possunt, nec vero idcirco eliminari continuo debent. Immo vero, quum I. 149. *χώρην* dixerit Herodotus *ὡρέων ἥκουσαν οὐκ ὁμοίως*, non adjecta, sed subintellecta *εὖ* particula; quumque VIII. III. *θεῶν χρηστῶν* (non, nude *θεῶν*) *ἥκοιεν εὖ* scripserit; quidni idem h. l. *δυνάμιος ἥκεις μεγάλης* (quod aliquanto majorem vim habere videtur, quam *δυνάμιος εὖ ἥκεις*) scribere potuerit? SCHWEIG.

158 1. *πολλὸς ἐνέκειτο λέγων*] Convenit ex parte *πολλὸς ἦν λισσόμενος ὁ ξεῖνος* IX. 90. et VIII. 59. *πολλὸς ἦν ὁ Θεμιστοκλέης ἐν τοῖσι λόγοισι*: plenissime Dionis hoc Cassii XLII. 24. *καὶ ὅτι πολὺς ἐνέκειτο τό τε τοῦ Καίσαρος ὄνομα ἐπικαλούμενος* M. Caecilius WESS.

Ib. *λόγον ἔχοντες πλεονέκτην*] Gronov. cum Valla: *Insolentem habetis orationem*; satis commode ad sententiam, cui quidem rite exprimendae adcommodatius aliquod Latinum verbum desideres. Hoc enim Gelo dicit: *Vestris unice commodis intenti ab aliis ea*

postulatis officia, quae vos illis petentibus praestare dedignamini. Schweig.

2. *τὸν Δωριέος — πρὸς Ἐγεσταίων φόνον*] De his, infeliceque Doriei interitu, V. 46. Wess.

Ib. *ὑποτείνοντος*] *ἐλπίδα δηλονότι*: prout recte supplet Schol. in Thucyd. VIII. 48. In Aristoph. Acharn. 657. *ὑποτείνων μισθοὺς* redditur *ὑπισχνούμενος* a Schol. et Suida; qui Philostrato tribuit, quae sunt Synesii Ep. 105. p. 247. A. In istis infra, *οὕτω δὴ Γέλωνος μνῆστις γέγονε*, locum invenit observatio Demetrii *περὶ Ἑρμ.* §. 57. Vid. Taylor in Demosth. Midian. p. 299. seq. Valck.

4. *διηκοσίας τε τριήρεας*] Armasse Gelonem *διηκοσίας ναῦς καὶ δισχιλίους ἱππεῖς καὶ πεζοὺς μυρίους* ex Ephoro Critici produnt ad Pindari Od. Pyth. I. longe infra catalogum, quem hic annumeravit. Si verum est, Dionysium lapsis aliquot annis ex una Syracusana civitate c. et xx. m. peditum, et xii. m. equitum, navesque longas cccc. in aciem emisisse apud Diodorum II. 5., magnifica haec promissa inani jactantiae non erunt inputanda. Wess.

159 1. *Ἦ κε μέγ᾽ οἰμώξειεν*] Homerici versus est parodia ex Il. *η΄*.
876 125. *Ἦ κε μέγ᾽ οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεύς*. Sententiae non illa multum dissimilis in Il. *ά*. 255. *ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος*. Ad Homerum Herodotea comparavit Eustath. in Il. *η΄*. p. 540. *καὶ παρ᾽ Ἡροδότῳ εὕρηται σχῆμα ὅμοιον τῷ Ὁμηρικῷ* etc. Valck.

160 1. *ἀπεστραμμένους*] *Ἐπεστραμμένους τοὺς λόγους, dicta aspera*, fuisse autumo: quo sensu *λέγων μᾶλλον ἐπεστραμμένα* Themistocles acerbius locutus VIII. 62. et Demosthenis *σεμνότης ἐπεστραμμένη*, *asperior*, discrepans ab Isocratea, quippe quae *ἁβροτέρα καὶ ἡδίων* in Philostrati I. Vit. Soph. p. 504. ubi bene Olearius. Wess. At *ἀπεστρ.* communi consensu exhibent libri omnes, quod et ipse Wess. in contextu tenuit: merito; commodam enim offert sententiam, *sermonem aversantem, cum indignatione respuentem propositam conditionem.* Schweig.

2. *ὀνείδεα κατιόντα ἀνθρώπῳ φιλέει ἐπανάγειν τὸν θυμὸν*] Haec et seqq. prostant et ap. Stobaeum p. 171, 11. et p. 173, 32. Aeschines de Falsa Leg. p. 48, 11. *τὸ ψευδὲς*, inquit, *ὄνειδος οὐ περαιτέρω τῆς ἀκοῆς ἀφικνεῖται*. Juxta Xerxen Herodoti VII. 39. *ἐν τοῖσι ὠσὶ τῶν ἀνθρώπων οἰκέει ὁ θυμός*. Cum hoc Gelonis dictum iratae Tomyridis comparandum est ex I. 212. *οὕτω μαίνεσθε, ὥστε, κατιόντος τοῦ οἴνου ἐς τὸ σῶμα, ἐπαναπλώειν ὑμῖν ἔπεα κακά*. Nostro loco positum in medio pertinet ad utrumque, ni fallor, *ἀνθρώπῳ*: nam et *ὀνείδεα* dici possunt *κατιόντα ἀνθρώπῳ*, pro *ἐς ἄνθρωπον*: apud Thucyd. veram lectionem codex optimus servavit I. 78. Non mirabor, si cui placebit *ἀνθρώπων*, ut convitia per aures immissa dicantur *κατιόντα in pectus* sive *ἐς τὸν θυμόν*. *Iram in pectore* Plato, *cupiditatem subter praecordia locavit.* Valck.

6. *ἀρέσκεσθαι*] *Haec vobis oportet placeat conditio.* *Ἀρκέεσθαι*, quod, Vallae lectum, dat S., plures si habent Codices, optio difficilis erit inter ista duo; ut et in his apud Stobaeum (p. 4,

27.) Democriti, *ἐπὶ τοῖς δυνατοῖς δεῖ ἔχειν τὴν γνώμην, καὶ τοῖς παρεοῦσιν ἀρκέσεσθαι*, scribendum-ne totidem sit literis *ἀρέσκεσθαι*, an, una detrita, *ἀρκέεσθαι*; utrumque recepit usus. *Contentum suis rebus esse* vulgo certe dicebatur *ἀρκεῖσθαι τοῖς παροῦ-*
877 *σιν*, ut in Ep. ad Hebr. XIII. 5. et in locis adscriptis a Wetstenio. Idem Isocrati saepe *στέργειν τοῖς παροῦσι*: *ἀγαπᾷν τοῖς ὑπάρχουσι*, Lysiae; si hujus est *ὁ ἐπιτάφιος λόγος*, quod non opinor: aliis *ἀρέσκεσθαι τοῖς παροῦσι*. Postremum hoc veteribus ista structura multo est usitatius, quam *ἀρκεῖσθαι*: Thucyd. II. 68. *οὐκ ἀρεσκόμενος τῇ ἐν Ἄργει καταστάσει*: VIII. 84. Lucian. t. I. p. 648. II. p. 639. Longin. XXXIII. 5., *ἥκιστα τοῖς πταίσμασιν ἀρεσκόμενος*: quin ipsi Herodoto, IV. 78., *διαίτῃ οὐδαμῶς ἠρέσκετο Σκυθικῇ*: III. 34., *οὐκ ἀρεσκόμενος τῇ κρίσει*[f]. At alterum illud apud Nostrum etiam invenitur lib. IX. cap. 32., *οὐδ' οὕτω ἔφη ἔτι ἀρκέεσθαι τούτοισι μούνοισι*. Valck. Animus in *ἀρκέεσθαι* magis, quam *ἀρέσκεσθαι* vergit, motus istis IX. 32. *οὐδ' οὕτω ἔφη ἔτι ἀρκέεσθαι τούτοισι μούνοισι*. Accedunt *ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσι* in Teletis fragmento apud Stob. Serm. XCV. p. 523. et Epist. ad Hebraeos c. XIII. 5. Nemini tamen praescribo. Wess.

161 1. *προετείνετο*] Non male cepit Valla, [sic reddens: *Hanc Gelon conditionem offerebat*.] Sic V. 24. *τάδε τοι ἐγὼ προτείνομαι*. Passivo significatu, *δυοῖν πραγμάτων προτεινομένων*, scripsit Isocrates in Panathen. p. 257, A. Valck. *Προτείνειν*, activa verbi forma, significat *offerre*, (pacis conditiones) *proponere*. Vide Lexic. Polyb. p. 541. *Προτείνεσθαι*, verbo medio, est *pro opera alieri oblata vicissim certa jura aut mercedem postulare sibi*. Conf. IX. 34. Schweig.

6. *εἰ Συρηκουσίοισι ἐόντες Ἀθηναῖοι συγχωρήσωμεν*] Superbum oratoris Attici dictum infregit, hinc meo quidem arbitratu alienissima, vocula *εἰ*, quae, ex vicino *οι* facile nata, quo hic ponitur modo construi non solet. Quae praecedunt, sic sunt jungenda: *ἄλλῳ δὲ παρήσομεν οὐδενὶ ναυαρχέειν· μάτην γὰρ ἂν — εἴημεν κεκτημένοι*. Hic plena ponenda est distinctio. Novam periodum orator animosus sic orditur: *Συρηκουσίοισι, ἐόντες Ἀθηναῖοι, συγχωρήσωμεν τῆς ἡγεμονίης*; *Nos, qui sumus Athenienses, Syracusanis cederemus principatu!* Pendet modus subjunctivus, *συγχωρήσωμεν*, a suppressis, *θέλεις*, vel *βούλει ἵνα*. Vehementiam dicti sentient, qui vel ad similia, vel ad haec attenderunt Demosthenis p. 49, 8. *ἀξιῶν Ἀθηναίους ὄντας πρὸς τὸν ἐκ Πέλλης ὁρμώμενον περὶ τῶν νήσων διαδικάζεσθαι*. Pag. 126, 35. *ὑμεῖς δὲ, ὄντες Ἀθηναῖοι, βάρ-*
878 *βαρον ἄνθρωπον καὶ ταῦτα γυναῖκα φοβηθήσεσθε*; Tale quid indicatum voluit Thucyd. VI. 59., ubi Hippias Aeantidae filiam suam Archedicen, *Ἀθηναῖος ὢν Λαμψακηνῷ ἔδωκεν*. Quantam hic vim nomen haberet *Ἀθηναίων*, mox explicat Atheniensis: *ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μοῦνοι δὲ ἐόντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων*: quae tractavit Wessel. supra ad I. 56. Plutarchus de Exil. pag. 604.

f Adde IX. 66. Schweig.

D. *Τίς εἴρηκε τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος ἐγκώμιον τοιοῦτον οἷον Εὐριπίδης; Ἣι πρῶτα μὲν λεὼς οὐκ ἐπακτὸς ἄλλοθεν, Αὐτόχθονες δ' ἔφυμεν· αἱ δ' ἄλλαι πόλεις, Πεσσῶν ὁμοίως διαφορηθεῖσαι βολαῖς, Ἄλλαι παρ' ἄλλων εἰσὶν ἐξαγώγιμοι.* Euripidis ista, nobis ex Erechtheo servata, minus sincera prostant in oratione Lycurgi p. 160. VALCK. Quod abjectam voculam *εἰ* maluit vir doctissimus, id commodissimum foret, si vera esset scriptura verbi *συγχωρήσωμεν*: sed terminatio subjunctivi modi temere primum in editionem H. Stephani posteriorem invecta est; et, ut voculam *εἰ* libri omnes agnoscunt, sic probatissimi codices cum ed. Ald. et Steph. pr. in *συγχωρήσομεν* consentiunt, quam scripturam non dubito in aliis etiam scriptis libris, si diligentius inspiciantur, iri repertum. Caeterum, quam vim inesse monuit Valck. in verbis *ἐόντες Ἀθηναῖοι*, ea etiam sic integra manet. SCHWEIG.

6. *τῶν καὶ Ὅμηρος* etc.] Menesthea indicari Galeus admonuit, Poëta consentiente, Iliad. *β'*. 554. WESS.

162 2. *Ὑπιέντες* reciperem. Vim verbi propriam et translatam Kuster. attigit in Aristoph. Ran. 1251. Ubi Aristides pro Cimone t. III. p. 251., *ὥσπερ ἂν εἰ πλέων, καὶ παρὸν ἐξ οὐρίας κομίζεσθαι, εἶτα ὑφιέμην ὑπὸ δειλίας.* Schol. MS. *εἰπὼν τὸ ἐξ οὐρίας, ἐπήγαγε τὸ Ὑφιέμην ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν χαλώντων τὰ ἱστία.* Ut *ὑφίεσθαι τῶν ἱστίων*, sic et dicebatur *ὑφίεσθαι τοῦ τόνου, τῆς γλώττης, τῆς ὀργῆς*: quorum primum est in Aristoph. Vesp. 336., secundum restituendum est Philostrato Vit. Apoll. III. 25., tertium, *ὑπίεσθαι τῆς ὀργῆς*, habet Herodot. II. 122, [conf. IV. 181.] Qui vocatur Phalaris, Epist. 72., non *ὑφήρηκα*, sed scripserat, ut puto, *πάντως που θαυμάζεις, ὅτι ὑφῆκα τῆς ὀργῆς.* VALCK. Sic vero etiam Noster activa verbi forma subinde utitur eadem notione *remittendi: ὑπεὶς τῆς ὀργῆς* I. 156, III. 52 *ὑπήσειν τῆς ἀγνωμοσύνης* IX. 4. Similiterque h. l. *ὑπιέντες* unice verum arbitror: neque me movet
879 quod cum accusativo casu (non cum genitivo) constructum h. l. id verbum videtur: potest enim verbum absolute positum intelligi, et *οὐδὲν* valere *κατ' οὐδὲν*, *nulla parte cedere, nihil prorsus remittere.* Quin immo suspicari licuerit, proprie cum accusativo casu construi verbum *ὑφιέναι*, gignendi vero casum nonnisi elliptica quadam ratione ei jungi, v. gr. *ὑφιέναι τῆς ὀργῆς* dici pro *ὑφιέναι τὶ τῆς ὀργῆς*, *aliquid de ira remittere:* quod si ita est, recte legitimeque dicetur *οὐδὲν ὑφιέναι*, *nihil remittere.* SCHWEIG.

2. *οὐκ ἂν φθάνοιτε* etc.] Familiarem istam Graecis formulam lata et ingeniosa disputatione tractans Hermannus in Adnot. 204. ad Vigerum, hunc quoque Herodoti locum citavit, tamquam talem in quo ista formula non possit interrogative accipi. Quod ut Viro doctissimo ultro largior, sic mihi videtur locutioni illi ubique primitiva et propria vis inesse hujusmodi, *non poteris nimis cito, nimis celeriter hoc facere;* id est, *ocyus et quam ocyssime hoc fac.* Et est hic quidem plenior, quam alias, locutio, adjectis verbis *τὴν ταχίστην*: quasi diceret, *etiamsi quam citissime hinc abire properaretis, tamen non nimis cito abieritis.* SCHWEIG.

Ib. ἐξαραίρηται] Perversam videtur in suo Cod. scripturam invenisse Valla, ἐξαναίνηται, et ἐξαναινημένον: vertit enim, *ver ex anno illi exaruisse.* Hesychii Ἐξαναίνεται est ex Aristophanis fragm. apud Suidam in Ἀναίνεται, qui descripsit istam notam ex Scholiis plenioribus in Arist. Ran. 196. Ἐξαραίρηται, per se satis tutum, magis etiam adfirmat Periclis[z] dictum, quod, Leopardo memoratum Emend. VIII. 1., cum his Gelonis compararunt Wasse ad Thucyd. II. 35., et Wessel. in Diss. Herod. p. 46. Si verum licet fateri, mihi Herodoteum non valde placet Gelonis dictum, eleganter a Pericle correctum *ver enim tanquam adolescentiam significat,* Cicero de Senect. c. 19. Ipsa *pueritia* recte dicitur ἔαρ παντὸς βίου apud Stobaeum p. 453, 37. neque absurde Demades ὁ ῥήτωρ ἔλεγε (Athenaeo teste lib. III. pag. 99. D.) ἔαρ τοῦ δήμου τοὺς ἐφήβους. Juventutem ex civitate bello sublatam (Φιλεῖ γὰρ ἄνδρας πόλεμος ἀγρεύειν νέους, Sophocles in Scyriis:) non inepte dixerit quis in funebri laudatione, ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξαιρεθέν. VALCK.

3. οὗτος δὲ — στρατιήν.] Wesselingio suspectus iste locus erat, quod non credibile sit, Herodotum talia literis voluisse mandare, quae maculam Graeciae adfricent. At non suo ista nomine scribit Herodotus: sed, quid Gelo dixerit, magnifice de suis copiis sentiens, refert et interpretatur. Valckenario ipsa haec interpretatio tyronum in gratiam a nonnemine adjecta videtur, Herodotoque pariter, et illius lectoribus indigna. Novimus tamen (nec ipse diffitetur vir doctus) alibi etiam subinde scriptorem nostrum acute et figurate dictorum aut proverbiorum nonnullorum vim et originem, unde ortum ceperint, aut a quo primum edita reperiantur, declarare; ut IV. 149. VI. 37. 84. et 138. Unum mihi in verbis, quae h. l. leguntur, nonnihil incommodi habere videtur, nempe verbum ἐστὶ, quod verbum si abesset aut cum εἶναι permutaretur, (quae passim inter se permutata observare memini a librariis) reliquâ commodissime procederet oratio: δῆλα δὲ, ὡς (λέγει, vel ἐθέλει λέγειν) ἐν τῷ ἐνιαυτῷ (εἶναι) τὸ ἔαρ δοκιμώτατον, τῆς δὲ τῶν Ἑλλήνων στρατιῆς (δοκιμώτατον εἶναι) τὴν ἑωυτοῦ στρατιήν. SCHWEIG. Εἶναι sane poscit naturalis verborum constructio, quae cum ab Herodoto saepe violetur, in vulg. acquiescendum. Ceterum haec verba, Valckenaerium secutus, resecuit Larcherus.

163 2. Κάδμον τὸν Σκύθεω] Quem Delphos speculatorem misit, ut ob justitiam sibi habuit Gelo commendatum, Κάδμον τὸν Σκύθεω: similiter Scythen Zanclaeorum regem, secundum Herod. VI. 24., Darius ἐνόμισε πάντων ἀνδρῶν δικαιότατον εἶναι, ὅσοι ἐκ τῆς Ἑλλάδος πρὸς ἑωϋτὸν ἀνέβησαν. Hunc Cadmi Coï patrem esse censuit Perizon. dissentiente Wesselingio ad Herod. VI. 23. Quid si patris Cadmi fuerit ille patruus? ni enim ex eadem fuisset familia, mirum esset, Cadmum in Siciliam Zanclen habitatum concessisse, quam Scythes olim tenuerat imperio: cum Cadmo venisse traditur in Siciliam Epicharmus, Suidae in Ἐπίχαρμος. VALCK.

z Apud Aristot. Rhet. I. 7, 34. III. 10, 7.

Ib. φιλίους λόγους] *Quibus*, si ita res ferret, Persam *regem comiter alloqueretur*, Gelonique conciliaret. Sic VIII. 106. ἔλεγε πρὸς
881 αὐτὸν πολλοὺς καὶ φιλίους λόγους. Namque διφασίους λόγους corrigi, necessum haud opinor, siquidem ad amicitiae illam testificationem διδόναι γῆν τε καὶ ὕδωρ manifesto spectat. Wess.

164 1. Cadmus primum dicitur a patre traditam accepisse τὴν τυραννίδα Κώων εὖ βεβηκυῖαν, id est εὐσταθῆ: *bene stabilitam*, recte reddidit H. Steph. Monitore fidelissimo Hemsterhusio apud Lucian. Dial. Deor. XXV. 2. βεβηκέναι significat *firmo certoque gradu nixum consistere*. *Cautus* Imperator, ἀσφαλὴς Euripidi, Archilocho est ἀσφαλέως βεβηκὼς apud Dion. Chrys. p. 399. b. *Fortunati* Sophocli in Elect. 985., et eidem dicuntur Archilocho, εὖ βεβηκότες, sic ut primam verbi potestatem proxime respiciat, apud Stobaeum p. 561. 53. *Saepe Dii*, ait, μάλ' εὖ βεβηκότας Ὑπτίους κλίνουσ': ita scribendum est pro κινοῦσ'. Εὖ τὴν Ἑλλάδα ἔτι βεβηκυῖαν, *florentem adhuc Graeciam* dixit Pausan. III. p. 222. De felici civitatis statu posuerat forte Philostratus Vit. Apol. IV. 8. εὖ βήσεται ἡ πόλις, μᾶλλον δὲ ἑστήξει: eidem p. 702, 8. restituisse dicitur Salmas. εὖ βεβηκότα, quod illinc forsan, ut e Philostrato plurima, Suidas enotatum reddidit εὐσταθῆ. Valck. Contra ea ἐπισφαλῶς βεβηκότα, *infirmiter posita*, ut Hieronymus, Sapient. Solomon. IV. 4. Vide Valesium ad Eusebii Hist. Eccl. lib. X. 4. 192. Wess. qui et loca pleraque attulit a Valckenario citata.

Ib. In Thoma Mag. v. Ἑκὼν εἶναι, quae proxima succedunt Herodoteis, γράφεται δὲ καὶ ἑκόντες ὄντες duas habent syllabas male repetitas: scripserat Thomas ἑκόντες εἶναι: quod bis reperitur et apud Herod. VIII. c. 30. IX. 7, 4. His rarius dat exemplum Plato t. III. p. 252. a. Valck.

165 1. ἐβοήθησε ἂν τοῖσι Ἕλλησι] Talia de Gelone Ephorus apud Interpretes Pindari Pyth. Od. I.; quem an Timaeum in Punico contra Siciliam (uterque id descripserat) bello ducem sibi legerit Diodorus XI. 20. seqq., incertum manet. Wess.

Ib. ὑπὸ Θήρωνος τοῦ Αἰνησιδήμου] Hujus Theronis laudes celebratas esse a Pindaro Olymp. Ode II. et III. adnotavit Larcher. De Aenesidemo conf. c. 154. Schweig.

Ib. Ἑλισύκων] Bene habet. Ἑλίσυκοι, ex Hecataeo, ἔθνος Λι-
882 γύων Stephan. Byz. Apud alios silentium de illis. Equidem indicia Helviorum et Helvetiorum nominis agnosco; mirorque Lud. de Bochat Memor. Crit. de Helvet. t. I. p. 51., et quos ille laudavit, operam his tralaticiam negasse. Wess.

166 1. ὡς συνέβη τῆς αὐτῆς ἡμέρης etc.] Aristoteles περὶ Ποιητικ. c. 23. consentit; non Diodorus, qui eundem in diem hanc Gelonis et Leonidae ad Thermopylas pugnam contulit; male, ex disputatione Barbeyracii ad Histor. Pactor. et Foeder. tom. I. p. 90. Wess. Quod dicitur in Sicilia victus Amilcar quo die Salaminiacam de Persis Graeci victoriam reportarunt, accuratius traditur a Diodoro XI. 24. ubi vid. Wesseling., et Perizon. in Aeliani Var. VI. 11. Valck.

167 1. εἰκόνι χρεωμένων] Plausum abstulit meritissimum Galei εἰ-

κότι χρεωμένων, pro quo paullo plenius III. 111. *εἰκότι λόγῳ χρεώμενοι, probabili ratione utentes:* nec differt supra c. 103. *φέρε ἴδω παντὶ τῷ εἰκότι.* In rebus obscuris quod signis certissimis, qualia Poenis deerant, cognosci quitum non est, ad *τὰ εἰκότα, vero similia* et conjecturalia, venitur. Hyperides, *ἃ δ' ἐστὶν ἀφανῆ, ἀνάγκη τοὺς διδάσκοντας τεκμηρίοις καὶ εἰκόσι ζητεῖν*, in Clementis Alex. Strom. VI. p. 747. et Theodoreti Orat. ad Graec. VI. pag. 102. Wess.

2. *εἴτε ἑτέρῳ, ὡς Καρχηδόνιοι· τοῦτο μὲν οἱ* etc] Valla legit ut est in marg. ed. Steph. *ἀφανισθέντι δὲ Ἀμίλκᾳ, τρόπῳ εἴτε τοιούτῳ ὡς Φοίνικες λέγουσι, εἴτε ἑτέρῳ, ὡς Καρχηδόνιοί τε καὶ Συρηκούσιοι, τοῦτο μέν οἱ θύουσι.* Per *Phoenices* ego *Carthaginienses* intelligerem; quorum adeoque nomen in marginem malim rejectum, ut legatur, *εἴτε ἑτέρῳ, ὡς Συρηκούσιοι*: ut inventori stratagematis Geloni suo honorificam [h], narrationem de Amilcaris morte forte Syracusanorum nobis exhibet Polyaenus I. c. 27, 2. Valck. — Fieri non potest, quin aliquid turbatum hic sit. Superius enim *ὡς Φοίνικες* Carthaginienses includit, quippe ejusdem originis et meros *Φοίνικας*, lib. II. 32. et IV. 197. Si, Carthaginiensibus expulsis, legeris *ὡς Συρηκόσιοι*, qui in schedis nonnullis, opera frustranea erit; siquidem Syracusanis de Amilcaris (namque Gelo de eo sollicite quaerens nihil conpererat) interitu incerta atque inexplorata omnia. Sola 883 praeterea Poenorum super ejus exitu describitur narratio, alia nulla. Ista animum Pauwii adverterunt, opinati *ὡς Φοίνικες* aut alterum certe, *ὡς Καρχηδόνιοι*, ex scholio advenisse, negligentiaque scribarum sedem, quam non debebant, occupasse: qua quidem in suspicione quod vehementer offendat, nihil reperitur. Mihi, de his anxio, venerat in opinionem, neque eundem praeteriit, primitus fuisse, *ἀφανισθέντι δὲ, — εἴτε τοιούτῳ, εἴτε ἑτέρῳ, οἱ Καρχηδόνιοι τοῦτο μὲν* etc., articulumque ob praecedentia in *ὡς* conversum. Wess. — Quam cum Schaefero adoptavi superioris loci emendationem, *ὡς Συρηκούσιοι, Καρχηδόνιοι τοῦτο μὲν* etc. ei Polyaeni testimonium, narrantis strategemate Gelonis occisum Poenum esse, (quem ille quidem Himilconem nominat) speciem videtur conciliare. Caeterum denuo expendenti mihi Herodoteum locum per quam fit probabilis Wesselingii sententia, Syracusios hic non nominasse Herodotum, sed nude ita scripsisse, *εἴτε ἑτέρῳ, οἱ Καρχηδόνιοι τοῦτο μὲν* etc. Schweig.

2. *τοῦτο μέν οἱ θύουσι*] Regi Carthaginienses *ἀφανισθέντι θύουσι*, tamquam Deo. Praeter cetera, haec nobis de Juliano narrat Imperatore Gregorius Nazianz. Stelit. II. p. 117. B. *πολλοὺς εἰδὼς τῶν πρὸ αὐτοῦ δόξης ἠξιωμένων, ὡς ἂν ὑπὲρ ἄνθρωπον νομισθεῖεν, τέχναις τισὶν ἐξ ἀνθρώπων ἀφανισθέντας, καὶ διὰ τοῦτο θεοὺς νομισθέντας, ἔρωτι τῆς αὐτῆς δόξης ἑαλωκὼς — ῥίψαι κατὰ τοῦ ποταμοῦ πειρᾶται τὸ σῶμα.* Hujus rei sit penes oratorem Theologum fides: nostrae aetatis hominibus veraciora videbuntur de vanissimis philosophastris Heraclide Pontico et Empedocle narrata Diogeni

h An *parum honorificam* scribere vir doctissimus voluerat? Schweig.

quoque Laërtio V. 89. 91. VIII. 69. *Deus immortalis haberi Dum cupit Empedocles, ardentem frigidus Aetnam Insiliit.* VALCK.

168 3. Ὑπεκρίναντο — εὐπρόσωπα] *Sic illi quidem*, prolixe polliciti, *ad speciem pulcre responderunt*; ἄλλα νοέοντες. Sallust. Bell. Jug. cap. 75. *Ad ea rex, aliter atque animo gerebat, placide respondit.* Idem est εὐπρεπῶς: quod *honestum dictu* veritati praetenditur, τοῦ λόγου dicitur τὸ εὐπρεπές. αἰτίαν εὐπρεπῆ, *speciosam quae praetexitur causam*, ἀφορμὴν εὐπρόσωπον vocat Pausan. IV. p. 288. VALCK.

Ib. καραδοκέοντες καὶ οὗτοι τὸν πόλεμον] Ista obversabantur Diodoro, scribenti de Corcyraeorum hac simulatione, ὡς δέ τινες
884 τῶν συγγραφέων ἱστοροῦσι, καραδοκοῦντες τὰς τοῦ πολέμου ῥοπὰς, XI. 15., sive καραδοκοῦντες τὸ τοῦ πολέμου τέλος, siculi c. 3. Timaeum auctius hinc Lexicon suum fecisse, Ruhnkenius patefecit p. 111 = 152. WESS. Excitat ista verba Suidas in Ἀνεκώχευον. In Καραδοκήσοντα descripsit ex c. 163. πέμπει ἐς Δελφοὺς Κάδμον — καραδοκήσοντα τὴν μάχην ᾗ πεσέεται: illic Gelo, hic Corcyraei, V. 67. Parii ἐκαραδόκεον τὸν πόλεμον τῇ ἀποβήσεται: id est, περιεσκόπουν ὁποτέροις ἂν πρόσθωνται: *eventum exspectabant, ut fortunae adplicarent sua consilia*; sive *utrius partis melior fortuna belli esset, ut ad ejus societatem inclinarent*: quomodo ferme Livius loquitur XXXII. 21. et XXXI. 32. conf. XXXV. 48. Hanc suam in ope Graeciae laboranti ferenda cunctationem, τὴν πρότερον ἀπραγμοσύνην, mitibus verbis excusare nituntur opem Atheniensium expetentes Corcyraei apud Thucyd. I. 32. VALCK.

3. ἀελπτέοντες] In Hesychio fluctuant incerti, Ἀελπτέοντες scribi debeat, an Ἀέλποντες, pro Ἀελπέοντες et Ἀελίσποντες. In his judices desidero, qui Linguam Graecam tractarunt in sua amplitudine; hi negabunt Graecum esse Ἀέλπειν: [aut ἀελπεῖν:] fatebuntur ἀελπτεῦντες scribendum apud Homerum in Il. η΄. 310. quia hanc solam formam analogia monstrat esse legitimam. Non ab ἔλπω formatur Ἀέλπω: sed ab ἄελπτος formatum fuit Ἀελπτεῖν: sicut ab ἄβλεπτος, Ἀβλεπτεῖν: ab ἄσεπτος, Ἀσεπτεῖν: hoc, omissum Lexicographis, habet Sophocl. Antig. 1350. Ἀβλ πτῶ restituendum est Etymologo in Λεύσσω, pro ἀποβλεπτῶ. Λοξοβλεπτοῦντες Thomae M. in voce Διάστροφοι restitui debuerat ex msstis. VALCK.

169 2. Ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν etc.] *Conquerimini de omnibus illis quae.* Ita ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι, *de his conquerentes*, sive, *haec incusantes*, II. 161. WESS. Apollinem Cretenses interrogabant: εἴ σφι ἄμεινον γίνεται τιμωρέουσι τῇ Ἑλλάδι: *si res sibi publica fieret melior opem Graeciae ferentibus*[1]. Erat haec Delphicum Deum adhibentibus consueta rogandi formula: εἰ πολεμοῦσιν ἄμεινον ἔσται· εἰ λῷον καὶ ἄμεινον εἴη: ad quam ille simpliciter nonnunquam respondebat, ἄμεινον εἶναι. Livius expressit XXIII. 11. *Si ita faxitis, Romani, vestrae*
885 *res meliores facilioresque erunt, magisque ex sententia respublica vestra vobis procedet.* Et XXV. 12. *Haec si recte faxitis, — fiet res*

1 *An ex usu ipsis esset futurum, si opem ferrent Graeciae.* SCHWEIG.

vestra melior. Juxta Herod. Pythia respondit Cretensibus: *Mala conquerimini, o insipientes, quae multa propter auxilium Menelao latum vobis Minos immisit, iratus quod* etc. atque adeo, οὐκ ἄμεινον ἔσεσθαι, isthoc vobis νηπίοις constet experimento: παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω. In hanc ego sententiam Herodotea capienda judico, quae sic, opinor, scripta nobis prodibunt ex codicibus: Ὦ νήπιοι, ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν ἐκ τῶν Μενέλεω τιμωρημάτων Μίνως ἔπεμψε μηνίων δακρύματα. μηνίων ex S. enotatum est: Μενέλεω forma Nostro est usitata: de ultione loquitur in proximis; hic τιμώρημα est βοήθημα. Infra c. 171. bello Trojano non pessimos fuisse tradit Cretenses τιμωροὺς Μενέλεω. Idomeneo Merioneque ducibus *auxilia Menelao missa*, Herodoto dicuntur Μενέλεω τιμωρήματα: sicut *Herculi dono missa* Ἡρακλεῖ δωρήματα Sophocli Trach. 681. Deum heroumque *irae* saepius *immortales* proprie dicuntur μηνίματα: neque sane dedecent Minoa, dum esset in vivis, plus aequo cupidum vindictae. Minos μηνίων dicitur Graecis, ὅτι οἱ μὲν οὐ συνεξεπρήξαντο (vid. not. V. 94.) αὐτῷ τὸν ἐν Καμίκῳ θάνατον γενόμενον. Camicum cum venisset in Siciliam ad quaerendum exposcendumque Daedalum, illic tyrannus periit inhonesta morte: λουσάμενος ὑπὸ τῶν Κωκάλου θυγατέρων ἀνῃρέθη, ζέουσαν πίσσαν ἐπιχεαμένων αὐτῷ, Zenob. IV. 92. Hic sua, quae de Minoë non trita tradit, Ephoro forsan debet, aut Philisto; quorum narrationes περὶ Δαιδάλου τῆς ἀφίξεως πρὸς Κώκαλον, ut exempla pueris legenda, commendat Theon Progymn. p. 16. Minois mortem, diverse narratam Diodoro IV. cap. 79. Pausaniae VII. 4. et aliis, quos in Creta p. 133. Meursius citant et Cluver. Sicil. Ant. p. 31. et 221. quaeque veterem praeterea spectant historiam, probabiliter tractaverat Sophocles in perdito dramate Καμικίοις: bis quidem apud Athen. legitur Καμικοῖς, sed ante hos xv. annos dedit ad me literas A. Heringa, in quibus significabat scribendum Καμικίοις. Satyrico quippe dramati nomen inditum a Choro, sicut Trachiniis, Troasin, aliisque: placebit, sat scio, doctis viris amici mei emendatio. VALCK.

170 1. Λέγεται γὰρ Μίνεω] Caedem Minois, Cocali fraude patratam,
886 exponit Diodorus IV. 79. et Conon Narr. xxv. WESS.

2. πλὴν Πολιχνιτέων τε καὶ Πραισίων] Cretae *Polichnitanos* et *Praesios* illustrat Meursi[illegible] Cretae suae lib. I. 1[illegible]. A Praesiis discrepant Stephani Byz. Πριαίσιοι et Πριαισιεῖς ejusdem insulae, quos ΠΡΙΑΝΣΙΟΥΣ Holstenius et Chishull Ant. Asiat. p. 127. ob priscas foederum tabulas esse jubent; fortasse, quam decebat, confidentius. Memini bene nummum ΠΡΙΑΙΣΙΕΩΝ inter Wildianos videre, habuitque similem Harduinus, Pop. et Urb. Num. p. 409. Verum obiter illud. WESS.

Ib. λιμῷ συνεστεῶτας] [illegible]ntractos vox ista designat; λιμῷ, πιεζομένους atque εἰς ἐλάχισ[illegible]i συναχθέντας. *Aridos*, et *fame contabefactos* dixisse quen[illegible]um λιμῷ συνεσκλεῶτας non opinor; sed dixerunt certe λ[illegible]αι et κατασκλῆναι: vid. et Hemsterh. in Lucian. p. 44[illegible] ad Moer. p. 50. Alterum illud est Herodoti, qui IX. [illegible] συστάντας καὶ καμάτῳ, *fame*

atque labore enectos, Valla. Permutantur interdum *καθεστηκὼς*, *κατεσκληκὼς* et *συνεστηκώς*. Hesych. *Συνεστηκὼς*, *συνηγμένος*. Justitia Chrysippo pingitur *σκυθρωπὴ*, *καὶ συνεστηκὸς ἔχουσα τὸ πρόσωπον*, apud A. Gellium Noct. Att. XIV. 4. Valck. — Ut *συνιέναι* dicuntur non modo qui *amice coëunt*, sed et qui *hostiliter congrediuntur*: sic *συστῆναι* aut *συνεστάναι* dicuntur *qui iam stant alter contra alterum, et inter se conflictantur pugnantque*. Vide I. 214. VI. 108. et Adnot. ad I. 208. Itaque, quemadmodum Latine dicimus *morbo*, *malis*, *doloribus conflictari*, sic Graeci dicunt *λιμῷ*, *καμάτῳ*, *πόνῳ συνεστάναι*. conf. IX. 89. et VIII. 74. Schweig.

4. *Υρίην*] Strabonis *Οὐρίαν* mendose scribi consentiunt Cluverius Antiq. Ital. IV. p. 1247. et Meursius lib. IV. Cret. cap. 5., tum maxime Alex. Symmach. Mazochius Comment. ad aeneas Tab. Heracleenses p. 95.; verissime p. 537. adscribens, *τὰς ἄλλας οἰκῆσαι*, continuo succedens, notare, *alias condidisse*, quomodo Valla ex *οἰκίσαι* sui libri, et probe quidem: namque *οἰκεῖν* et *οἰκίζειν*, quod ille persuadere nititur, tantundem valere Graecis, id vero ser-
887 monis habitus respuit. Illud a veritate quoque, *Cretenses, qui postea Iapyges vocati, tribus generationibus, h. e. annis trecentis Trojae excidium praecessisse*, abludit longissime. Et huc stupenda trahitur argumentatione, quod deinceps sequetur, *τρίτῃ δὲ γενεῇ μετὰ Μίνεω τελευτήσαντα γενέσθαι τὰ Τρωϊκά*. Taceo, neque enim occultum est, *τρεῖς γενεὰς* pro Nostri more centum duntaxat annos absolvere II. 142. At sunt in egregio commentario plura, festinantius de properata. Wess.

5. *οἱ ὑπὸ Μικύθου* etc.] *οἱ τῶν ἀστῶν* [*qui ex civium numero*,] scriptoris more *Rhegini illi* sunt, *a Micytho auxiliatum missi*. *ἀπέθανον τρισχίλιοι οὕτω* non aliud, ac *ὁμοίως* Hesychii, sive, *τὸν αὐτὸν τρόπον*, uti opportune vir doctus Miscell. Observ. t. III. p. 145. Wess. *Οὕτω*, *ita*; scil. dum a Micytho coacti opem ferebant Tarentinis; quod haud incommode *ea occasione* Latine reddi posse putavi. De illo, *τῶν ἀστῶν*, vide Adn. ad c. 156. Schweig.

Ib. *ἀναγκαζόμενοι τῶν ἀστῶν*] A Valla bene conversa miror, cur se vir doctus neget intelligere. *τῶν περιοίκων ἀναγκαστοὺς* dixit c. 58. *Venire coacti*, *ἀφικέσθαι ἀναγκαζόμενοι*, more scribendi, quem valde Noster adamavit, hic dicuntur *ἀναγκαζόμενοι καὶ ἀπικόμενοι*. Tarentinis a Micytho coacti auxiliares, *tria tum civium millia ceciderunt*, *ἀπέθανον τρισχίλιοι οὕτω*. Postrema vox, saepe sic adhibita, tentari non debebat. Non definit numerum caesorum, cladem tamen Tarentinorum Rheginorumque suo loco Diodorus enarrat XI. 52. Valck.

6. *ὁ δὲ Μίκυθος οἰκέτης ἐὼν Ἀναξίλεω, ἐπίτροπος Ῥηγίου*] Donaria Olympica, quae dedicavit ex voto, variis locis memorans, decies virum optimum *Σμίκυθον* vocat Pausanias, cui V. 26. ex Herodoto, fuisse dicitur *δοῦλος καὶ ταμίας τῶν Ἀναξίλα χρημάτων*: sic *ἐπίτροπον* accepit Herodoti, qui I. 108. Harpagum scribit *πάντων ἐπίτροπον τῶν Ἀστυάγεος*: apud recentiores isthoc usu saepe vox usurpatur. De tutela filiorum herilium, quam fidelissime Micy-

thus administravit, nihil Herodot. aut Pausan., memoria dignissima posteris tradidit Diodor. XI. 66. et 48. Ut apud Herodotum, sic Justino dicitur et Macrobio (p. 238.) Micythus, qui *Σμίκυθος*
888 est Pausaniae. vid. Wess. ad Diodor. l. c. et H. Vales. ad Exc. ex Diod. p. 550. Eidem Diodoro dux quidam *Μίκυθος* memoratur ad Olymp. 117. XIX. 88. *πρὸς Μίκυθον* scribendum apud Dionys. Halic. II. p. 190, 20. vid. epigr. apud Kuster. ad Suid. t. III. p. 267. *Σμικύθου* meminit Demosth. p. 241. et Aristoph. *Ἐκκλ.* 293. Innotuerunt et *Σμικυθίων· Σμικρίων· Σμικρίνης.* A dialecto pendet in propriis etiam nominibus saepenumero scribendi diversitas. Valck.

171 1. *ἐς δὲ τὴν Κρήτην ἐρημ.* etc.] Nihil habent *ἐσοικίζεσθαι*, et cetera, a quo pendeant. Quae *τὴν παρενθήκην* antecedunt, illa verbo nitebantur *λέγεται:* [c. 170.] post illam vocula requiritur in talibus usitata. Videbatur amico meo *ὥς* in *ὦν* mutandum; idem et ego requiri suspicor, suo sic forte loco collocandum: *Ἐς ὦν τὴν Κρήτην ἐρημωθεῖσαν λέγουσι Πραίσιοι ἐσοικίζεσθαι ἄλλους τε ἀνθρώπους, καὶ μάλιστα Ἕλληνας:* neque displiceret *Ἐς δὲ ὦν*, quod aliquando minus considerate rejeci. Videtur mihi sic legisse Valla, dum vertebat: *In Cretam igitur desolatam Praesii aiunt* etc. Praesiorum erat ista narratio, qui *Ἐτεοκρῆτες*, non participes expeditionis in Sicaniam, domi manserant. Valck. Suspecta habens ista verba vir doctissimus, *ὡς λέγουσι Πραίσιοι* etc. non recordatus erat familiaris Nostro usus loquendi, de quo vide Adnot. ad I. 58. et IV. 5. Schweig.

2. *μετὰ τῶν ὑπολοίπων τρίτους* etc.] Haec arctissime, olim commate ante *τρίτους* divulsa, junxi. *Οἱ ὑπόλοιποι*, qui famem et pestem evaserant, cum tertiis Cretam advenis postea incoluerunt. Stant mecum Pauw et Abresch. Opinor autem in Herodoti oculis Homeri Odyss. *τ'.* vs. 175., ubi de insulae habitatoribus et varia origine, fuisse. Wess.

172 1. *ὡς διέδεξαν*] Minime sollicitandum verbum *διέδεξαν*: amat enim scriptor pro simplici *δεικνύειν* compositum illud ponere, I. 31. 73. II. 134. 162. III. 72. 82. VIII. 3. IX. 58. Tum vero etiam bene recteque habet *ὡς* particula, quae in plerisque locis modo citatis eadem ratione cum eodem verbo juncta legitur. Nec vero *ὡς διέδεξε* debebat cum Valla, et qui eum secuti sunt, *quum ostenderent* intelligi, nec *postquam ostenderunt*, ut nos reddidimus, nec *quoniam demonstravere*, ut Schulzio placuit: sed plane sicut in locis laudatis, *uti, sicuti, quemadmodum ostenderunt;* nempe *uti quidem* ea
889 re, quae continuo deinde exponitur, (nempe legatis ad Graecorum concilium missis, cum eis mandatis quae mox commemorantur) *satis et perspicue ostenderunt: satis*, inquam *et perspicue;* nam composito verbo *διαδέξαι* paullo major quaedam vis, quam simplici, inesse videtur. *Ostenderunt* autem ea ratione, *non placere sibi Aleuadarum artificia*, (de quibus vide supra, c. 6. et 130.) *neque se partes amplexuros esse Persarum, nisi necessitate fuerint coacti.* conf. c. 174. Schweig.

2. *ἐν δὲ τῷ Ἰσθμῷ* etc.] Conf. c. 145. Schweig.

6. *οὐδεμίην οἷοί τέ ἐστε*] *Nec debetis, neque aequum erit.*

Wess. — Similiter Reiskius: *nullum vobis est jus et fas nos armis cogendi.* Satis, puto, fuerat, *non potestis nobis necessitatem imponere*, scil. ut nos soli Persarum exercitui nos opponamus. Schweig.

173 2. Ἄλον] Urbis incolas Ἀλέας dixit Demosthenes, more istius aevi scriptoribus usitato: sic legit Harpocr. ubi nostris in edd. Demosth. vulgatur: διαλλάττειν τοὺς Ἁλεῖς πρὸς τοὺς Φαρσαλίους, p. 205, 64. infra οἱ Ἁλεῖς recte scriptum §. 68. sed τοὺς Ἀλέας dicebant: alterum apud eundem recurrit p. 238, 316. recte scribitur p. 236. Ἄλον πολιορκουμένου: et p. 88, 1. Φαρσαλίοις Ἄλον παρέδωκεν: ad hunc locum notata ubi citat Ulpianus qui vocatur, pag. 205, 64., nomen Ἄλος in ὅλως fuit depravatum. Mendosa apud Suidam sic possunt quodammodo redintegrari, si legatur: Ἀλέας — [Ἄλος] πόλις Θεσσαλική· οἱ δὲ πολῖται Ἀλεῖς. Valck.

3. συλλεγέντες] Eadem redibunt IX. 29. et c. 27. συλλεγῆναι. Alibi συλλεχθεὶς, συλλεχθῆναι, et similia, Nostro frequentantur: nihil quidem interest utrum scripserit, sed scripsisse tamen videbitur ista talia ad eamdem normam. Contra apud Demosthenem uno loco praebent editiones συλλεχθέντες, codices vero συλλεγέντες: hoc jure Piersonus alteri praetulit ad Moer. Att. p. 208. Aetate Demosthenis suaviores istas formas probabant Attici; asperiores aetate Herodoti. Valck.

4. Εὐαίνετος ὁ Καρήνου] Diodori Συνετὸς est XI. 2. perperam scriptus. Polemarchi, e quibus Euaenetus, Spartanorum regum in castris atque expeditione primarii fuerunt administri apud Thucy-
890 did. V. 66.; in civitate aliis, de quibus Cragius Reip. Spartan. II. 14. inpositi negotiis. Hinc vero, ab illo neglectum, cognoscimus, regio plerumque genere fuisse. Wess.

5. ἄγγελλοι παρὰ Ἀλεξάνδρου] *Venientes ab Alexandro nuncii.* Istius Alexandri, tanquam Φιλέλληνος, sed hujus inprimis beneficii, saepius Athenienses grati meminerunt. Hanc respicit Herodoti narrationem, ex Damaste diversa quaedam admiscens, inter Socraticas Epistolae 28. scriptor, adversus Isocratem ad Philippum datae: Speusippum auctorem dat L. Allatii haud absurda conjectura; cui quidpiam obmovisse Pearsonum in Vind. Ignat. aut Bentleium in Diss. de Epist. Phalar. non opinor. De Isocrate, *Debuerat*, inquit malevolus ille, τὰς Ἀλεξάνδρου τοῦ σοῦ προγόνου, καὶ τῶν ἄλλων τὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα γενομένας εὐεργεσίας ἐξαγγέλλειν. Quod primum ille ponit beneficium, legatos Alexander Darii (hunc dicere, non Xerxen debebat) contrucidari jussit, haud sane quam ut Graecis gratificaretur, sed ut ulcisceretur injuriam sibi suisque factam: ὕστερον δὲ, addit, στασιαζόντων (scribendum-ne πλησιαζόντων?) τῶν βαρβάρων οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ ἡμέτερον (leg. ὑμέτερον) Ἡράκλειον ἀπήντησαν· Ἀλεξάνδρου δὲ τὴν — Θετταλῶν προδοσίαν τοῖς Ἕλλησι μηνύσαντος, ἀναζεύξαντες οἱ Ἕλληνες δι' Ἀλέξανδρον ἐσώθησαν: tandem subdit: καί τοι τούτων χρῆν μὴ μόνον Ἡρόδοτον καὶ Δαμάστην μεμνῆσθαι τῶν εὐεργεσιῶν, *sed et, secundum suam legem, Artis oratoriae scriptorem;* postrema, in istum olim sensum scripta, nigrae sunt loliginis plena, neque Speusippo disconveniunt.

De Heracleo Macedoniae, dequo Heraclea, in radicibus Oetae montis sita, hic non est agendi locus. VALCK. Locum ex Epist. Socrat. laudat Wesselingius, similiter fere ac Valcken. emendans, quem vide supra c. 6.

174 2. *οὕτω δὴ ἐμήδισαν προθύμως*] Incerti verba Suidas habet in *Ἐμήδισαν: μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην Θεσσαλοὶ ἐμήδισαν, δείσαντες τὴν ἀπόφραξιν τῶν Τεμπῶν.* Sed quae praebet in *Ἀγχότερος*, Kustero non designata, Herodoti verba sunt ex proximo cap. petita: *στεινοτέρη ἐφαίνετο καὶ ἀγχοτέρη ἡ ἐσβολή.* VALCK.

175 1. *ὑπ' Ἀλεξάνδρου*] Quod hic margo dat Stephani, *ἐξ Ἀλεξάν-*
891 *δρου*, illud, a correctoribus non exspectandum, si habent et alii codices, probarem ut Herodoteum. *τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ ἐξ Ὀτάνεος* est III. 71. *τὸ ποιηθὲν ἐξ Ψαμμιτίχου*, II. 151. *τὸ προσταχθὲν ἐκ τοῦ Κύρου*, I. 114. Apud Quintilian. Inst. Orat. VI. 1, 41., *puer— ex paedagogo se vellicari respondit.* Passivis *ἐκ* frequenter sic adjungunt tragici: in tragoediis, quae supersunt, non puto reperiri dictum servatum M. Antonino VII. 41. *Εἰ δ' ἠμελήθην ἐκ θεῶν.* In Longino, castigatissimo scriptore, a Pearcio revocatum non feret, ut puto, Toupius, sect. IX. 30. *ἐκ Κίρκης συοφορβουμένους.* Faber bene correxit *ἐν Κίρκης*: prout Plutarch. etiam dederat t. II. p. 52. D. sed non illa socios Ulyssis fecit *συοφορβοὺς*, verum *συῶν μὲν ἔχειν κεφαλὰς, φωνήν τε, δέμας τε*: scribamus itaque totidem literis, *συομορφουμένους.* VALCK.

176 4. *Τῶν δὲ Θερμοπυλέων* etc.] Accuratissima haec loci pictura, nulli, nec Livianae XXXVI. 15. neque Strabonis IX. p. 655 = 428. concedens. *Ὦ ναύλοχα καὶ πετραῖα θερμὰ λουτρὰ, καὶ πάγους Οἴτας περιναιετάοντες* culte ad accolas chorus Trachin. Sophocl. 642. WESS.

Ib. *ὄρος ἄβατόν τε καὶ ἀπόκρημνον*] *ὑψηλὸν*, quod additur, in marginem libenter rejicerem. Recte junguntur *οὔρεα ὑψηλὰ καὶ ἄβατα*, c. 198. sed *ὄρος ἄβατόν τε καὶ ἀπόκρημνον*, esse *ὑψηλὸν*, Herodotus lectorem non monuisset, qui dederat III. III. *ἀποκρήμνοισι οὔρεσι, ἔνθα πρόσβασιν ἀνθρώπῳ οὐδεμίην εἶναι.* Mox *viam, qua spectat Orientem*, *θάλασσα ὑποδέκεται καὶ τενάγεα.* Secundum Appian. Syr. c. 17. *τῇ μὲν θάλασσα τραχεῖα καὶ ἀλίμενος, τῇ δὲ ἕλος ἄβατόν τε καὶ βαραθρῶδες.* *Loca usque ad mare invia palustri limo et voraginibus* dixit Livius XXXVI. 18. Idem c. 15., *quia*, inquit, *calidae aquae in ipsis faucibus sunt*, *Thermopylae locus appellatur.* conf. Strabo IX. p. 655. B. et Casaub., Appian. Syr. p. 158., Harpocrat. in *Θερμοπύλαι*, et Schol. in Aristoph. Nub. 1047. VALCK.

5. *χύτρους*] Excitans ista, *χύτρας* praebet Eustath. in Dionys. 437., alterum Pausan. IV. 35. memorans *τὴν κολυμβήθραν, ἥν τινα ὀνομάζουσιν οἱ ἐπιχώριοι χύτρους γυναικείους.* Praeceptor Pausaniae Herodes Atticus, ut erat aedificator pecuniosus, in gra-
892 tiam Thessalorum et Meliensium, cellas aegrotantibus accommodas hic construi curavit, ut suspicor ex Philostr. in ejus vita p. 551. *τὰς ἐν Θερμοπύλαις κολυμβήθρας* memorante *τῆς νοσοῦσι παιωνίους.*

Ex sacris nostris nota est Hierosolymitana *κολυμβήθρα, πέντε στοὰς ἔχουσα.* Valck.

6. *Αἰολίδα*] Diodorus IV. 67. de Boeoto, *καταντήσας εἰς τὴν τότε μὲν Αἰολίδα, νῦν δὲ Θετταλίαν καλουμένην.* Wess.

177 1. *ὅτι οὔτε πλήθεϊ — ταύτῃ*] Koenius in literis ad me datis ad h. l. "Alii forte, scribit, dudum viderunt legi debere *τῇ — ταύτῃ.* "Hoc ipsum Vallae codex habuit, qui vertit, *ubi — ibi. ᾗ — ταύτῃ,* "Polyaenus p. 333. §. 12. et p. 232. §. 2." Reiskio *ὅπῃ* venit in mentem. Mihi jam olim etiam placuit nostratis illud: *τῇ οὔτε πλήθει ἕξουσι χρέεσθαι οἱ βάρβαροι, οὔτε ἵππῳ, ταύτῃ. Angustias quaerebant ne multitudine circumirentur:* [Corn. Nep. II. 3.] et hoc Themistoclis fuisse videtur consilium. Apud Thucyd. III. 22. pro *ὅ τι* scriberem *ὅπῃ*: sed Herodoteum est *τῇ,* pro *ᾗ χώρᾳ.* Schol. in Sophocl. Aj. 826. *τὸ ᾗ τὸ ἐπίῤῥημα (ἀποδίδοται) πρὸς τὸ ταύτῃ.* Valck. Nec apud Thucyd. l. c. nec hîc apud Nostrum ulla novatione opus est. Schweig.

178 1. *ἀνέμοισι εὔχεσθαι*] Eruditione sua multiplici saepe sapienter usus ad Gentiles confutandos, Clemens Alex. verba nobis oraculi Delphici servavit Strom. VI. p. 753. *Δελφοὶ, Ξέρξου ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύσαντος, ἀνειπούσης τῆς Πυθίας, Ὦ Δελφοὶ, λίσσεσθ' ἀνέμους, καὶ λώϊον ἔσται, βωμὸν καὶ θυσίαν ποιήσαντες τοῖς ἀνέμοις, ἀρωγοὺς αὐτοὺς ἔσχον.* Oraculum ejusdem sententiae acceperunt Athenienses: vid. c. 189. Quos facere voluit, et revera reddidit, indignante Platone, *ναυτικοὺς* Themistocles, his effata talia facile Delphis comparavit: *Δεινὸς γὰρ ἕρπειν πλοῦτος ἔς τε τἄβατα.* Valck.

3. *βωμόν τε ἀπέδεξαν ἐν Θυίῃς*] *Aram Delphi ventis statuisse* dicuntur in loco, mihi aliunde incognito, *ἐν Θυίῃς*: forte, *prope Thyiae fanum? ἐν* in talibus etiam *loca* nonnunquam designat *circa templa:* sunt autem usitatissima, *ἐν Διονύσου, ἐν Ἀσκληπιοῦ, ἐν Θεσμοφόροιν, ἐν Ἀρτέμιδος*: hoc forte poni poterit, ubi legitur apud Pausan. II. 32. extr. *Σαρώνια κατὰ ἔτος ἐν Ἀρτέμιδι ἑορτὴν ἄγουσι.* Graece non dicitur *κατὰ ἔτος ἐν, quotannis.* Pausaniae sicut aliis est *κατ' ἔτος* et *κατ' ἔτος ἕκαστον*: aut hoc latet in *ἐν,*
893 aut scribi poterit *κατὰ ἔτος ἐν Ἀρτέμιδος ἑορτὴν ἄγουσι, circa aedem Dianae quotannis festos dies, Saronia dictos, celebrant* Troezenii. Valck. *Thyia,* modo eadem tamen, Castalii filia, Apollinis pellex, materque Delphi, a Pausania lib. X. 6. non negligitur. Wess. *Τὸ τῆς Θυίης τέμενος* continuo deinde memoratur, unde *hic locus* (*ὁ χῶρος οὗτος*) nomen invenerit. Inde probabile fit, loci nomen fuisse *ἡ Θυίη,* adeoque *ἐν Θυίῃ* veram esse scripturam. Schweig.

180 2. *διαδέξιον ποιεύμενοι τὸν εἷλον*] *Ex formae praestantia illius, quem primum Graecorum ceperant, laetum omen captantes.* In hunc ferme sensum Herodotea recte mihi videtur Portus interpretatus in *Διαδέξιος,* vicina pertractans in *Ἐπαύροιτο. Διαδέξιόν τι ποιέεσθαι* (non mirabor si cui venerit in mentem *Δία δεξιὸν*) idem videtur, quod saepius dicitur *οἰωνόν τι θέσθαι* vel *ποιεῖσθαι.* Eu-

ripides Iphig. Aul. 607. *Ὄρνιθα μὲν τόνδ'* (imo *τόδ'*) *αἴσιον ποιούμεθα, Τὸ σόν γε χρηστὸν, καὶ λόγων εὐφημίαν.* Valck.

Ib. *τάχα δ' ἄν τι καὶ τοῦ οὐνόματος ἐπαύροιτο*] *Forsan autem et ex nomine* (*Λέοντος*, *Leonis*) *fructum quendam perceperit*; ut nempe pejus cum illo sit actum, atque idcirco hoc tristo fatum subierit. Verbum *ἐπαύρεσθαι*, significans *fructum percipere*, de bonis et malis in utramque partem adhiberi docuit H. Steph. in Indice Thes. Ling. Graec. Idem in usu significans *Ἀπολαύειν* pertractavit Hemsterh. ad Lucian. Tim. cap. 2. Egregium Democriti dictum dat Stobaeus in Eclogis Canteri p. 205., *Ἀφ' ὧν ἡμῖν τἀγαθὰ γίγνεται, ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ τὰ κακὰ ἐπαυρισκοίμεθα.* Qui saepe Clementis Alex. libellum ingeniosissimum, *Quis dives salvandus sit*, interpolavit, vanissimus ille nostrae formulae virorum clarorum censor Combefisius, p. 937., 5.; posuit perperam, *ὅπως ἂν — ἐπαύροιντο τὰ τῆς ἐλπίδος*: ejiciendum est *τὰ*, ab illo inculcatum. *τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἐπαύρασθαι*, scripsit Clemens p. 957, 7. Valck.

181 1. *ἐς ὃ κατεκρεουργήθη*] Verbum, Longini excusatione laudabile, Xanthus in Lydiacis suis haud aversatus Cambletem descripserat *τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα κατακρεουργήσαντα καταφαγεῖν*, apud Athen. lib. X. 3. p. 415. d. Philo Jud., Josephus, Procopius, et
894 incertus scriptor in Suidae *Αἰθεροβατεῖν*, in hujusmodi lancinata membrorum scissura *κρεουργηθῆναι* maluerunt. Wess. Rabiem Pythes aemulatus Cynaegiri; quem Pythen sive Pytheam *κατακοπέντα* dixit VIII. 92. Usum hic verbi laudans vicinorum tantum expressit sententiam, ut solet, Longinus *περὶ Ὕψ.* sect. XXXI., *ὁ Πύθης ἕως τοῦδε ἐπὶ τῆς νεὼς ἐμάχετο, ἕως ἅπας κατεκρεουργήθη.* Cambletem Lydorum regem *πολυφάγον* uxorem suam noctu *κατακρεουργήσαντα καταφαγεῖν* ex Lydiacis Xanthi scripsit Athen. X. p. 415. d. *τοὺς ἄνδρας κρεουργηδὸν διασπάσαντες* est in Herodot. III. 13. *Ἀρταμεῖν* similiter adhibuisse suspicor Euripidem ob ista Hesychii: *Ἀρταμεῖν, κατακόπτειν· Εὐριπίδης Πελειάσιν. Διηρτάμηκεν* est Anaxandridae apud Athen. X. p. 455. f. *ὁ κρεουργὸς*, sive *lanius*, olim dicebatur *ἄρταμος*: quod pro *μάγειρος* restituendum ex msto Xenophonti *Κυρ. Παιδ.* II. p. 27, 29. Senarius apud Etymol. p. 149, 55. *Ἦ γὰρ βέβηκε χεῖρας ἀρτάμων φυγών*; fragmentum videtur perditae tragoediae. Valck.

182 2. *παρὰ πυρσῶν*] Genuinum est *παρὰ πυρσῶν*, et Vallae lectum: *περὶ Περσῶν*, et *διὰ περσῶν*, sunt a correctoribus. Eximie quidem usurpatur *παρὰ ἐπὶ τῶν ἐμψύχων*: Homerus etiam scribit *Πὰρ νηῶν ἀνιόντες*, Il. ξ'. 28. Vulgo verbis *μαθεῖν*, *πυνθέσθαι*, *ἀκούειν*, similibusque succedit *παρὰ*, juncta tamen *ἐμψύχοις*. *Ἐπὶ ἀψύχου* posuit Antiphon p. 112, 12., *αὐτῷ ἐξουσία ἦν σαφῶς εἰδέναι παρὰ τῆς βασάνου.* Sicut Soph. habet *πομποῖσι*, pro *διὰ πομπῶν*, Antig. 170. sic Herod. IX. 3. *πυρσοῖσι — ἐδόκεε βασιλέϊ δηλώσειν.* In bello Graeci quoque *πυρσοῖς* utebantur sive *φιλίοις* seu *πολεμίοις*: saepe meminerunt Tactici. *Περὶ πυρσῶν* qui egerint ubi indicantur a Leopardo Emend. V. 11., eadem emendatur opera Sui-

das, in quo tum legebatur *περὶ Περσῶν*, quae hic apud Herodot. est Aldina lectio. Valck. Quod ad ipsam *φρυκτωρίας* attinet rationem, de ea post Vulcanii ad Auctor. *Περὶ Κόσμου* p. 207. et Stanleii in Aeschyli Agam. vs. 1. diligentem curam nihil adjungo, nihil etiam de speculatoribus, *ἡμεροδρόμοις*, iterum iterumque memorandis c. 192. et 219., quippe dexterrime a Turnebo Advers. XXVII. 7. et Dukero ad Livii lib. XXXI. 24. illustratis. Wess.

183 3. *κατηγήσατο*] *κατηγήσασθαι* his in Musis idem nonnunquam
895 ac *monstrare* aut *praeeundo indicare*, sicuti II. 49. et 56. VI. 135. Wess. — Videtur (ut commode Larcherus observavit) saxum illud parum ac fere nihil super aquam eminuisse: quo magis necesse fuit, ut et indicaretur illud Persis ab homine locorum gnaro, et ut columna in illo erigeretur, quae de periculo monerentur navium gubernatores; quo spectat quod paullo ante dicebat scriptor *ὥς σφι τὸ ἐμποδὼν ἐγεγόνεε καθαρόν*. Schweig.

184 1. *τὸν μὲν ἀρχαῖον ἑκάστων* etc.] Accusativi a verbo *εὑρίσκω* pendent, quod e superiori formula, *ὡς ἐγὼ συμβαλλεόμενος εὑρίσκω*, hîc veluti repetitum intelligitur, eadem fere ratione de qua in Adnot. ad I. 58. et passim alibi monui. Schweig.

2. *ἐπεβάτευον*] De *propugnatoribus* sive *militibus classiariis* sigillatim poni hoc verbum ad c. 96. recte a Wess. monitum est, atque eodem modo hîc intelligendum id verbum. Qui vero mox nominantur *ducenti ἐπιχώριοι ἐπιβάται*, non debebunt, puto, *propugnatores* et *armati milites* intelligi, sed *nautae* et *remiges*. In quaque triremium Atticarum ad Salaminem, teste Plutarcho, (in Themist. p. 119. b.) nonnisi *octodecim propugnatores* erant, in quibus quatuor sagittarii, reliqui graviter armati. (Conf. Potter Archaeol. Graec. III. 18.) In Persicis navibus soli illi *triginta*, quos modo dicebat Noster, *propugnatores* fuisse videntur; licet reliquos etiam *ducentos* deinde c. 185. et 186. in universo *τῶν μαχίμων ἀνδρῶν* numero comprehendat scriptor. Schweig.

4. *ἂν' ὀγδώκοντα ἄνδρας ἐνεῖναι*, *ponens in earum singulis fuisse viros octoginta*. *Ποιῆσαι*, pro *τιθέναι*, *ponere*, *fingere*, similiter adhibetur Demostheni c. Leptin. p. 279, 36., *εἰσὶ τῶν ξένων ἀτελεῖς, δέκα θήσω· — καὶ μὴν τῶν γε πολιτῶν οὐκ εἰσὶ πέντε ἢ ἕξ· οὐκοῦν ἀμφοτέρων ἑκκαίδεκα· ποιήσωμεν αὐτοὺς εἴκοσιν*: *ponamus illos esse viginti*. *Faciamus*, quod est in scripto codice, dederat, opinor, Cicero, ubi vulgatur *facimus*, de Nat. Deor. I. c. 30. *Age et his vocabulis esse Deos faciamus*, *quibus a nobis nominantur*; id est *fingamus*. Cicero ad Fam. I. Ep. 12. *Eum te esse finge qui sum ego*. *Fac* occurrit frequentius. Tuscul. III. 18. *fac sane esse summum bonum non dolere*. *καὶ δὴ* Graecis adhibentur in eumdem usum. Eurip. Med. 386., *Καὶ δὴ τεθνᾶσι·*
896 *τίς με δέξεται πόλις; sed sint sane mortui*. Helenae 465. *Καὶ δὴ παρεῖκεν*: *Fac sane eum concessisse*. In animosa Xenophontis Imperatoris oratione *'Αναβ.* V. p. 214, 21. *Ποιῶ δ' ὑμᾶς* (scrib. *ποιῶ δὴ ὑμᾶς*) *ἐξαπατηθέντας — ὑπ' ἐμοῦ ἥκειν εἰς Φᾶσιν· καὶ δὴ*

καὶ ἀποβαίνομεν εἰς τὴν χώραν. Herod. infra, c. 186., *καὶ δή σφεας ποιέω ἴσους ἐκείνοις εἶναι.* VALCK.

8. *πλῆθος συντιθέμενον*] Nihil hoc verius esse, praemissa declarant. Certissimum praeterea *καὶ δεκὰς* ex conputatione, quam *καὶ δεκάδες δύο* manifesto violant, praecedente: ad calculos qui sederit, haud dubitabit. WESS. Colligitur sane universa ista summa 2,317,610 ex summis particularibus ante positis. Conficiunt enim

1207 × 200	241400
1207 × 30	36210
3000 × 80	240000
Unde prodit summa copiarum navalium . .	517610
His accedunt pedites	1700000
equites	80000
camelis et curribus vecti	20000
Unde prodit copiarum ex Asia transductarum summa, quae hic subducitur	2317610
Jam his porro accedunt navales copiae ex Thracia et vicinis insulis, 120 × 200	24000
et terrestres copiae ex eisdem regionibus . .	300000
Unde *hominum armatorum* (in quorum quidem numero etiam remiges comprehenduntur) prodit summa	2641610
Qui numerus duplicatus dat hominum summam	5283220

cap. 186. memoratam. Conf. c. 103. ibique notata. SCHW.

185 2. *δόκησιν δὲ δεῖ λέγειν*] Prudenter Lichas Sophocleus, *ταυτὸ δ' οὐχὶ γίνεται δόκησιν εἰπεῖν, κἀξακριβῶσαι λόγον*, Trachin. 432. WESS.

3. *Βρύγοι*] Iidem VI. 45., ubi docte Valckenarius, *Φρύγοι* Strabon. VII. p. 502. de sententia Casauboni *Βρύγοι* fuerunt. Ap-
897 pianus Bel. Civ. II. 39. eosdem *Φρύγας ἐκ Φρυγῶν ἐπανελθόντας* dicit. Vid. supra cap. 73. WESS. Apud Appian. *Βρίγας* nobis dedere meliores libri. SCHWEIG.

187 2. *ἐνίων*] Varia lectio duplex est in marg. ed. Steph. *ἔστι τῶν*, et *ἔστι ὧν*. Ubi Thomas Magist. in *Προέδωκεν*, citans Herodotea, habet *ἔστιν ὧν*, hoc quin ab Herodoti manu sit vix dubitat Oudendorpius: doctissimo viro placuit, quod saepe legerat apud scriptores Atticos, restituendum Aeliano de Nat. An. XVII. 19. pro (*ὀρνίθων*) *ἐστὶν ὡς*. Hic illud ut legitimum crederemus, primum monstrandum erat, hunc etiam Herodoteum fuisse scribendi morem; deinde, hac illud in sede convenire. Sed, nisi valde fallor, neutrum poterit ostendi: ex aliis multa sunt ad manum; nihil hujus generis ex Herodoto; sed fieri facile potest, ut hac in parte fallar. Verum illud contendo, neque *ἐνίων*, neque *ἔστιν ὧν*, hic congruere. Graece dicitur, *ἔνιοι τῶν ποταμῶν*, non item *οἱ ποταμοὶ ἔνιοι*. Herodotum

ego scripsisse puto, *προδοῦναι τὰ ῥέεθρα τῶν ποταμῶν*: effatum illud generale limitatum ab eruditulo lectore, adjecta voce *ἐνίων* vel *ἔστιν ὧν*. Recte Thomas *Προδοῦναι* hic interpretatur *ἐνδοῦναι καταποθέντα τῷ στρατοπέδῳ*. Significatur vel flumina *defecisse*; vel *destituisse*, si nempe repetas e vicinia *τοσαύτας μυριάδας*: hac potestate activa verbum usurparunt Aristophanes, Xenophon, Demosthenes, aliique. VALCK.

3. *εἰ χοίνικα πυρῶν ἕκαστος* etc.] Detegendus calculi error est, a Budaeo et Laurenbergio Otii Sorani p. 5. perspectus. Si choenices quadraginta octo medimnum, quod Pollux, Harpocration, atque hoc de grege alii asseverant, absolverint, patet medimnum tritici in milites XLVIII. erogari quot diebus solitum: ex quo, initis ex medimnorum hic signatorum numero rationibus, colligere licet, militum, in exercitu Xerxis merentium, 5296320. fuisse capita; atqui recensentur duntaxat 5283220; superant ergo choenices numerum hominum tredecim millibus et centum. Fac fuisse, quorsum schedae S. nos trahunt, omnem militantium ad 5303220 turbam, deerit diurnum sex millibus et nongentis militibus dimensum: nam, quae minime fallax Askewii adnotatio, tot choenices ad eam summam desiderantur. Liquet calculi error; ubi commissus, non item. WESS.
298 Videtur ipse Herodotus in subducendis calculis leviter errasse. Quod si pro singulis hominibus in singulos dies choenix requirebatur, qui est quadragesima octava pars medimni; requirebantur pro 5283220 hominibus quotidie medimni 110067 cum 4 choenicibus; ut subjectum schema ostendit:

5283220	48
4 340	110067
(4	

Jam quum loco numeri 67 numerum 340 ponat scriptor, manifestum fit, puto, oblitum illum esse postremum numerum 340, uti par erat, per 48 dividere. SCHWEIG.

183 1. *πρόκροσσαι*] Loci sententiam Portus bene vestigavit. *Πρόκροσσαι naves, quarum prorae ponto obversae erant, cum reliquae stationem ad littus haberent.* Homeri versus Iliad. ξ', 34 seq habent simile quidpiam, nec prorsus tamen, naves certo ordine subductas describentes. Multa ibi Eustathius. Eleganter Agathocles Babylonius, *καὶ οἱ Κυζικηνοὶ ἐξορμήσαντες ἐπ' αὐτὸν* (Pytharchum tyrannum) *ἐβοηδρόμουν. πρόκροσσοι φερόμενοι ἐπὶ τὸν κίνδυνον*: *summo impetu*, sive, *obversis*, qualis arietum pugna, *frontibus*, in Athen. I. p. 30. A. WESS. De isto vocabulo, cujus propria vis minime in liquido est, jam supra ad IV. 152. disputavi. Illud quidem perspicuum videtur, non satis esse quod *naves προκρόσσες* Wess. cum Porto intelligit *quarum prorae ponto obversae erant*: nam et, quae proxime terram stabant, perinde ponto obversam proram habebant. (conf. ad VI. 115, notata.) Nec Suidae interpretatio (*Πρόκροσσαι· ἄλλη ἐπ' ἄλλῃ*) satis facere videtur. Quod si enim nihil aliud significaret id vocabulum, satis fuerat quod paulo ante planissimis verbis

scripsit Herodotus, ἄλλαι ἐπ' ἐκείνῃσι. Quare mihi probabilissima illa ratio visa est, qua προκρόσσας νῆας apud Homerum veteres Critici κλιμακηδὸν locatas interpretantur; quod Gallice *par échelons* diceres, Latine equidem *in quincuncem locatas* reddidi, sed id ita intelligens, ut de octo seriebus sive ordinibus, quos memorat scriptor, quilibet ordo anterior una navi minor sive brevior esset quam consequens ordo, utque adeo veluti trianguli aequilateri (nunc quidem truncati) formam referret universa classis. Videndumque ne
899 simili quadam ratione, qui apud Athen. I. p. 30. dicuntur πρόκροσσοι impetum fecisse in hostem, intelligendi sint *facto cuneo irrupisse*. His ita perscriptis, nunc demum animadverto, eamdem in sententiam vocab. πρόκροσσαι a Reiskio esse expositum. „Πρόκροσσοι, ait, dicuntur res omnes *seriatim et per gradus porrectae et* „*procedentes*, ita ut, quo magis procedatur in altum eo res magis „introrsum recedat, et quasi minuatur, ut sunt gradus scalarum „ad plani inclinati modum positarum." Schweig.

2. τῆς θαλάσσης ζεσάσης] Longini κακόστομον elegantissimae dictionis tantum modo in repetitis toties sibilantibus est literis, quas alii ad aestuantis stridorem maris aptissimas putarent: namque, uti Latinis *fervere mare*, *fervor maris*, ita κύματα Gregor. Naz. Stel. I. p. 55. B. ἐπὶ πολὺ μετεωρισθέντα καὶ ἀναζέσαντα: et Liban. t. II. p. 516. C. ἐν ζέοντι τῷ κλύδωνι, parili translationis figura. Ventus ex septemtrione et Hellesponto flans, propter eaque *Hellespontias* dictus, Atticae regioni marisque Aegaei insulis gravis et damnosus accidebat, Aristotele Problem. XXVI. 57. p. 198. ed. Sylb. docente. Jucunda sunt Aristidis in tempestatis ἐκφράσει ad Arginusas, ἄρτι μὲν — ὤδινεν ἡ θάλασσα, καὶ κατέβαινεν Ἑλλησποντίας λαμπρὸς, apud Hermogenem Form. Orat. I. 5. p. 2?0. Wess.

4. περὶ αὐτὴν τὴν Σηπιάδα] Ex codd. decernendum, αὐτὴν scripserit, an ἀκτὴν, an ἄκρην τὴν Σηπιάδα: in quibus permutandis saepius errarunt librorum scriptores. Σηπιάδος ἀκτῆς meminit Noster c. 183. et 191. Aliis ἄκρα ἐν Μαγνησίᾳ dicitur Σηπίας: vid. Wess. ad Diod. XI. 12. et Cellar. Geogr. Ant. t. I. p. 870. Hic narrata spectans Clemens Alex. Strom. VI. p. 753, 36. (οἱ ἄνεμοι) πνεύσαντες, inquit, ἐῤῥωμένως περὶ τὴν Σηπιάδα ἄκραν συνέτριψαν πᾶσαν τὴν παρασκευὴν τοῦ Περσικοῦ στόλου. Eadem obversabantur Straboni IX. p. 675. C. D. ubi Xerxis στόλος partim dicitur ventis εἰς Ἰπνοῦντα τόπον τραχὺν τῶν περὶ Πήλιον παρενεχθείς: sic vocasse locum videtur Strabo: Herodotus, quod Casaub. monuit, naves partim scribit delatas πρὸς Ἰπνοὺς καλεομένους τοὺς ἐν Πηλίῳ, Pelii montis Ἰπνοὶ apte dici potuerunt instar similium Ἰπνόεις vel Ἰπνοῦς. Valck.

900 4. ἦν τε τοῦ etc.] Dederat scriptor accuratissimus: ἦν τε τὸ τοῦ χειμῶνος χρῆμα ἀφόρητον: duae hic quoque literae sunt a vicinis absorptae, quas postulat sermonis genius. Contra χρῆμα πολλὸν νεῶν et similia recte scripta leguntur IV. 81. Sed III. 109. πολλόν τι χρῆμα τῶν τέκνων: ut Xenoph. p. 23, 25. σφενδονητῶν πάμπολύ τι χρῆμα. ἄπειρόν τι χρῆμα νοημάτων, Dionys. Halic. II. p. 249,

1. Hinc etiam diversum hoc in loco τὸ τοῦ χειμῶνος χρῆμα, comparandum cum Aristophaneis: τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν· τὸ χρῆμα τῶν κόπων· τὸ χρ. τοῦ πλακοῦντος. Ἀσκητικὸν τὸ χρῆμα τοῦ νοσήματος. Valcl.

189 2. τὸν Γαμβρὸν ἐπίκουρον καλέσασθαι] Oraculo jussi, Boream intellexerunt Athenienses, qui κῆδος συνῆψε τοῖς Ἀθηναίοις, ἁρπάσας Ὠρείθυιαν Ἐρεχθέως, Schol. in Soph. Antig. 978. atque adeo generum Erechthei, Erechthidarumque affinem: Suidas videatur in Γαμβρὸς, qui in voc. Ἀφέται oraculo Deum jussisse scribit, ἀνέμῳ συγγενεῖ θύειν· εἶναι δὲ συγγενὴς λέγεται (ὁ Βορέας) διὰ τὴν Ὠρείθυιαν. Ubi dicitur Themistocles Aristidi t. III. p. 349. στησάμενος τὴν ναυμαχίαν κατιόντος τοῦ πνεύματος: Schol. ms. οὕτω φησὶν ἔστησαν τὰς ναῦς, ὥστ' ἔχειν Βορέαν ὄπισθεν, ἵνα προσβαλὼν τοῖς Πέρσαις ὀξέως ἐπέλθοι· τοῦτο δὲ φησὶν ἀπὸ τοῦ μύθου, ὅτι ὁ Βορέας ἐραστὴς ἐν (ὢν) Ὠρειθυίας — συνέπραξε τοῖς Ἀθηναίοις· τούτου δὲ ὁ Ἡρόδοτος οὐ μέμνηται. Ob opem sibi latam Boreae sacellum ad Ilissum sacrarunt Athenienses juxta Herodotum: neque tamen illud valde frequentatum aestimes e Phaedro Platonis p. 129. ubi ignoranti locum Phaedro, e quo puellam rapuerit Boreas, digito demonstrans Socrates, καί που τὶς, ait, ἐστὶ βωμὸς αὐτόθι Βορέου. vid. Meurs. Att. II. 5. Secundum Pausan. II. p. 138. in monte Sicyoniae βωμός ἐστιν ἀνέμων: et in foro Coroneae, IX. p. 778. Megalopolitae apud eumdem VIII. p. 673. θεῶν οὐδενὸς Βορέαν ὕστερον ἄγουσιν ἐς τιμήν. Valck.

3. κατὰ δὴ τὸ κῆδος τοῦτο] Pausanias hinc, Boream Atheniensibus διὰ τὸ κῆδος ἀμύναντα τῶν τριήρων τῶν βαρβαρικῶν ἀπολέσαι τὰς πολλὰς, prodidit lib. I. 19. p. 45. Proximum ὡς φάτις ὥρμηται relinquo. Quod si multitudinis numero φάτις haberetur, alienum ὡρμέατο haud foret, nunc secus. Vid. V. 104. Wess.

901 4. οὐκ ἔχω εἶπαι] Caute satis. Βορεασμῶν Atticorum, de quibus Alberti ad Hesychium in voce, et doctissimi viri in Aelian. Var. XII. 61., alii diversiorem perhibebant originem. Praeterea Delphis ex responso Apollinis Persicae classis damnum arcessebant in Clement. Alex. Strom. VI. p. 675. Wess.

190 1. τετρακοσιέων οὐκ ἐλάσσονας] De numero fractarum navium gemina Diodorus XI. 12. Wess.

2. παιδοκτόνος] Haec si sic Latine legantur, ut convertenda censeo, *nam angebatur ob liberos dira quadam calamitate necatos;* non ipse Aminocles haberi poterit παιδοκτόνος: qualem dum habuisse videtur, sumpsit hinc occasionem Plutarchus criminandi Herodotum, tanquam studiose quaerentem locum, ἐν ᾧ θήσεται τὴν Ἀμεινοκλέους παιδοφονίαν: hanc indignatus immixtam narrationi p. 871. B. Lapsus in minutis Palmerius se objecit Plutarcho; cui defensor venit Reiskius Anim. ad Gr. Auctor. t. II. p. 523. Valck.

Ib. Plutarchus malignitatis dum Herodotum proterve arcessit, ejusdem criminis culpam sustinet. Postulatne παιδοκτόνος ejus συμφορὴ, ut Aminocles παιδοφονίας, sive, *caedis liberorum*, in reatu sit? Equidem, etsi dictio ex ambiguo aliquid offert, non opiner.

"Αχαρις συμφορὴ παιδοφόνος, *ingratam calamitatem*, *liberos occidentem*, unice exprimit; quae quidem Aminoclem, alioqui opum copia fortunatum, sed casu liberis orbum, contristabat. Confer vindicias Herodoto a Palmerio paratas, Exerc. in Gr. Auctor. p. 37. „Wess. Reiskius „Ego quidem, ait, nullus dubito ex Herodoti verbis hoc efficere, *liberorum Aminoclis alienum patris manibus*, „quacunque demum caussa vel ratione, *periisse*." Quisquis citra praejudicatam opinionem Nostri verba I. 41. coll. cum I. 35. item III. 50. coll. cum c. 52. consideraverit, de veritate hujus interpretationis nullus, puto, dubitabit. Schweig.

91 2. ἔντομά τε ποιεῦντες] De ista formula vide ad II. 119. notata. Schweig.

2. καταειδόντες γόησι τῷ ἀνέμῳ] Dativus τῷ ἀνέμῳ est ex Herodoteo more scribendi, neque debet adeo sollicitari[k]. Ingeniose Reiskius tentabat χοῇσι: sic dicerentur *factis libaminibus incantantes ventum.* Euripidis Iphigenia in Tauris 1337. Ἀνωλόλυξε, καὶ κατῇδε βάρβαρα Μέλη, μαγεύουσ᾽: *ululatu barbarico magicos cantus* (Seneca Med. 684.) *occinebat:* ita corrigo vulgatum ματεύουσ᾽, illinc alienum. Κατάδειν, *occinere*, juxta Budaeum, Herodotus posuit pro *incantare.* Filiam mactatam putabat ad ventum sedandum Aeschyli Clytaemnestra in Agam. 1427. ἐπῳδὸν Θρῃκίων ἀημάτων, ut optime restituit Canterus. Apud Sicyonios sacerdos sacra faciebat, ἡμερούμενος τῶν πνευμάτων τὸ ἄγριον· καὶ δὴ καὶ Μηδείας, ὥς λέγουσιν, ἐπῳδὰς ἐπάδει, Pausan. II. 12. Valck. Wesselingii conjecturam γόοισι probat Schneider in Lexic. crit. Verum fortasse fuerit γόησι, quod et Pavius probavit, et nos cum Schaef. edidimus: nec vero hoc ego *cum praestigiatoribus*, sed *per praestigiatores* Latine reddendum censeam. Fuerint autem forsan γόητες *classis quaedam Magorum.* Schweig.

92 2. ἐκόπασε] Abydenus, τρίτῃ δὲ ἡμέρῃ ἐπεί τε ὦν ἐκόπασε *tempestas* eluvionis caussa, in Euseb. Pr. Evang. V. 12. Et Aelian. apud Suidam voc. Ἐστόρεσεν: οἱ δὲ ἄνεμοι παραχρῆμα ἐκόπασαν καὶ τὸ κῦμα ἐστορέσθη: quo de genere alia Wetsten. ad Matth. XIV. 32. Wess.

Ib. ἢ αὐτὸς ἐθέλων ἐκόπασε] *Aut sponte sua* velut lassus *conquievit ventus.* Tanquam ἄσεμνον τὸ Κοπιάσαι (ἐκοπίασε legisse videtur) καὶ ἰδιωτικὸν hic notavit Longinus π. Ὑψ. XLII. 2. Legitur in Ev. Matth. XIV. 32. ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, et alibi, apud Albertum ad Hesych. in voc. et Wetstenium. Reprehendendus idcirco Longinus illis videri poterit, qui in libris nostris sacris, ad populi captum sapientissime scriptis, voces tamen notatas nolunt ut ἰδιωτικὰς, quique, bonum Thomam Mag. supra modum nuper criminati, incogitanter Atticam verborum etiam venantur elegantiam, ubi sola rerum erat quaerenda puraeque disciplinae magnificentia. Valck.

193 1. ὡς ἐπαύσατο ἔστρωτο] Eustath. in Od. γ'. p. 119, 38., Ἡρόδοτος εὐδίαν φράζων φησὶν, ἐπαύσατο (sic Ἐκόπασεν reddidit Hesych.) ἄνεμος, καὶ κ. τ. ἔστρ. His usus est Schultens ad Jobi XXX.

k Vide ad VII. 9. notata. Schweig.

27. vid. Bergler in Alciphr. p. 2. Docto A. Gellius Noct. Att. II.
903 30. *Fluctus, — simulac ventus posuit, sternuntur et conflaccescunt, et mox fluctus esse desinunt.* κύματα οὐκ ἔτι εἰσὶ κύματα, *aequore* nempe *pacato. Stratum aequor* attigit I. F. Gronov. Obs. III. c. 22. Tueri voluit Burm. in Ovidii Her. XV. 213. vulgata: *Solve ratem; Venus, orta mari, mare praestat amanti:* me judice recte diceretur, *mare praestet aequor;* ut Metam. XI. 749. *ventos arcet Aeolus egressu, praestatque nepotibus aequor;* id est ἀκύμονα Πόντου τίθησι νῶτα, Eurip. Iph. in Taur. 1445. Sed in altero loco legendum, partim cum Slichtenhorstio: *Venus, orta mari, mare sternet amanti:* sic Epist. XIX. 16. *auso Venus ipsa favebit; Sternet et aequoreas aequore nata vias.* Valck.

2. ἐπὶ τὸ κῶας ἔπλεον ἐς Αἶαν] Dum *ad aureum vellus petendum Aeam navigabant:* id enim semper notat in talibus ἐπί: ἐπὶ τὸ κῶας, ἐπὶ τὸ νάκος πλεῦσαι. Poëtis μετά: Theocrit. XIII. 16. Ἀλλ', ὅτε τοι χρύσειον ἔπλει μετὰ κῶας Ἰήσων Αἰσονίδας, οἱ δ' αὐτῷ ἀριστῆες συνέποντο. *Lecti juvenes, Argivae robora pubis, Auratam optantes Colchis avertere pellem*, Catullo Carm. LXIII. 5. Theocrito praeivit aliisque Homerus Od. α'. 184. Πλέων — Ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκόν: id est: ἐκεῖθεν ἀπάξων χαλκόν. In Theocriti Παιδικοῖς, βαίην — πέδα (id est μετὰ) Κέρβερον. Apud Xenoph. Ἀναβ. VI. p. 220, 31., ἔνθα λέγεται Ἡρακλῆς ἐπὶ τὸν Κέρβερον κύνα καταβῆναι. Aristoph. Βατρ. 111. ἡνίκ' ἦλθες ἐπὶ τὸν Κέρβερον. Meminit peninsulae Diodorus XIV. 31., ὅσου φασὶν Ἡρακλέα τὸν ἐξ ᾅδου Κέρβερον ἀναγαγεῖν. Corrigatur Herodoto nostro tributus libellus de Vita Hom. c. 17. ἐς δὲ τὴν Ἐρυθραίην τινὲς ἐπὶ ξύλον παρεσκευάζοντο πλεῖν: male vulgatum, nuper etiam Londini, ἐπὶ ξύλου. In his ἐπὶ cum ἐς ponuntur ut nostro loco, et semper apud accuratiores, solos ferme dignos, quorum phrasis cum Herodotea componatur: Thucyd. IV. c. 13. ἐπὶ ξύλα ἐς μηχανὰς (ut ἐς τειχισμὸν ἐργαλεῖα VI. 44.) παρέπεμψαν τῶν νεῶν τινας ἐς Ἀσίνην. Xenoph. Ἑλλ. V. p. 337, 2. πέμπουσιν — ἄνδρας ἐς Παγασὰς ἐπὶ σῖτον: p. 260, 19. πέμψας τριήρεις ἐς Λακεδαίμονα ἐπὶ χρήματα: paulo post legitur, ἔπεμψα χρήματα ἄξοντας. Aristoph. Ἐκκ. 814. Ἔπειτ' ἐχώρουν εἰς ἀγορὰν ἐπ' ἄλφιτα. Valck. Sic statim ἐπ' ὕδωρ πεμφθέντα, *aquatum missum.*

904 8. βασιληΐων δικαστέων] Vide supra, III. 14. Wess.

194 2. λογιζόμενος ὁ Δαρεῖος πλέω ἀγαθὰ] Antiquae videlicet Persarum legi Darius libenter obsecundavit; de qua, laudata I. 137., quaedam notata sunt in VI. 30. sed praeter Brissonium citari debebat Heraldus Advers. I. 9. Valck.

196 3. Ὀνόχωνος] Tzetzae in Lycophr. 1424. Ὀνώχων, commentanti de Ilisso et Maeandro, a Xerxis exercitu potando exsiccatis, et Herodoti quidem fide, quae alios in amnes c. 42. et 109. dicta fuerunt. Οὐκ ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ non turbo, quantumvis ἀντέχρησε tali in re cap. 127. et 187. Geminum ferme cap. 43., οὐδ' ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ — πινόμενος. Quod enim hic accessit τὸ ῥέεθρον, ex

tacito *κατὰ* pendere, doctrina Porti est. Adi Abreschium Dil. Thucydid. p. 127. Wess. Conf. ad VII. 43. notata. Schweig.

197 1. *Λαφυστίου Διός*] Habet suum sibi cognomentum Jupiter, ab Holstenio [1] dudum laudatum. *Λαφύστιον* Jovem in Phrixi Hellesque fabula Critici Apoll. Rh. II. 655. et Pausanias Attic. cap. 24. (ubi Kuhnius bene) norunt; Bacchum *Λαφύστιον* Etymologus. Wess.

2. Ut locus detur istis, *Λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον οἱ Ἀχαιοὶ*, Herodotei non immemor moris, puto tamen praecedere debere mentionem *λήϊτον*: hanc ego vocem in ista sede libenter collocarem, quam nunc occupat vox *πρυτανηΐου*, Herodotum hac ratione scripsisse jam olim suspicatus: *ὃς ἂν ᾖ τοῦ γένεος τούτου πρεσβύτατος, τοῦτον ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι τοῦ λήϊτου αὐτοὶ φυλακὰς ἔχουσι· Λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον οἱ Ἀχαιοί.* *Quod esset populi, populicum*, sive *publicum*, *τὸ δημόσιον*, pro diversa pronunciatione cis *λαός*, *λεώς*, *ληός*, dixerunt veteres, *λάϊτον*, *λέϊτον*, *λεῖτον*, *λήϊτον*, et *λῆτον*. Horum primum suis in libris saepius invenisse Grammaticos, Hesychiana monstrant, quae Kusterus et Ruhnken. Epist. Crit. I. p. 54., redintegrarunt: *Λάϊτον*, *τὸ ἀρχεῖον*: *Λάϊτον*, *πρυτανεῖον*: *Λαΐτων*, *τῶν δημοσίων τόπων*. Cetera Piersonus attigit ad Moer. Att. p. 252 seq. De Graeciae civitatum prytaneis luculenta est Casauboni Dissertatio Animadv. in Athen. XV. c. 19. Inventis Casauboni quaedam addiderunt alii. Valck.

905 2. *τούτῳ ἐπιτάξαντες*] Interpres Apollonii Rh. II. 655. in suam usque aetatem valuisse scribit, *ἕνα τῶν Φρίξου ἀπογόνων εἰσιέναι εἰς τὸ πρυτανεῖον καὶ θύειν τῷ εἰρημένῳ Διΐ*, h. e. *Λαφυστίῳ*, discrepans ab Herodoto, et de victima tacens, quam humanam fuisse viae duces Xerxem condocefaciunt, adfirmatque Plato in Minoë p. 315. c. *καὶ οἱ τοῦ Ἀθάμαντος ἔκγονοι, οἵας θυσίας θύουσιν Ἕλληνες ὄντες*: namque victimas cum ejuscemodi indicare, quae de crudelibus Carthaginiensium aris et immolatis ibi Saturno liberis fuerunt praescripta, patefaciunt. Wess.

3. *ὥστ' ἔτι πρὸς τούτοισι*] Frequens *πρὸς δ' ἔτι τούτοισι* in talibus est, III. 65. IX. 110. *Ὡς* continuat narrationem *τῶν κατηγεμόνων*, cujus initium, *ὡς Ἀθάμας*, tum *ὡς ἐκ θεοπροπίου*, porro *ὥς τ' ἔτι πρὸς τούτοισι*, et in sequentibus similiter. Wess.

Ib. *ὡς θύεταί τε ἐξηγέοντο στέμμασι πᾶς πυκασθεὶς*: *totus infulis coopertus.* *Στεφάνοις πυκασθεὶς* Euripidis est in Alc. 796. et 832. *κάρα στεφάνοις πυκασθείς.* *Κάρη στεφάνοις πυκάσαντας* praebet oraculum in Demosthen. Mid. p. 532. Theocr. II. 153. *καὶ φάτο οἱ στεφάνοισι τὰ δώματα τῆνα πυκάσδεν.* *Εἰκόνισμα κισσῷ καὶ στεφάνοισιν ἀμπυκασθὲν* est in epigramm. Anthologiae ineditae Phalaeci. Phrixi filio quale datur hic nomen, *Κυτίσσωρος*, dederat et Apollon. Rhod. II. 1159. Genuino *Κυτίσωρος* modulus reluctatur in versu. Valck. Assentior fere Schweighaeusero *πᾶς* pro *πᾶς τις*, sive *ἑκα-*

1 Annot. in Ortelium p. 102.

στος accipienti. Vertatur igitur non cum Valckenaerio *totus infulis coopertus*, sed *unusquisque infulis coopertus*.

4. *Κυτισσώρου*] Criticis Apollon. Rhod. II. 1125., ipsique Apollonio 1159. *Κυτίσωρος*, Straboni XII. p. 820 = 544 extr. *Κύτωρος*, sine ulla menti suspicione, qua male a Palmerio Nostri lectio ibi premitur. *Κύτωρος* quoque Apollodoro I. 9. 1., ad quem Galeus [m]. Ceterum Athamas, ut *καθαρμὸς* regionis, arae fuit admotus, jam jam immolandus, at commodum liberatus a Cytissoro superveniente, uti Herodotus; sive, siculi in Sophoclis Athamante, ab Hercule, apud Interpretes Aristophanis Nub. 256. Wess.

198 4. *λόγος ἐστὶ ἀναφανῆναι.*] Sic loqui solet Noster: III. 5. *ἐν*
906 *τῇ λόγος τὸν Τυφῶ κεκρύφθαι*: c. 115. *ἀπό τευ τὸ ἤλεκτρον φοιτᾶν λόγος ἐστί*: VII. 129. *τὴν Θεσσαλίην λόγος ἐστὶ τὸ παλαιὸν εἶναι λίμνην.* In fabulosis, quae perpauca duntaxat attigit, *λέγεται* ponere solet Thucydides; quo historicorum principe mihi quidem minus digna videntur, quae prostant III. c. 83. *νομίζουσι δὲ* etc. quo libenter referrem Scholion e MS. ad finem cap. 83 [n]. relatum: *τὰ ὠβελισμένα οὐδενὶ τῶν ἐξηγητῶν ἔδοξε Θουκυδίδου εἶναι.* Nostro loco Dyras fertur auxilio venisse Herculi *καιομένῳ*, in summo scilicet Oetae montis cacumine, cujus illinc ducta nomina suo more tractavit Hemsterh. in Lucian. Tim. c. 7. Straboni IX. p. 655. c = 428. memoratur *Δύρας, ὃν φασὶν ἐπιχειρῆσαι τὴν Ἡρακλέους σβέσαι πυράν.* Valck.

199 2. *τοῦ δὲ οὔρεος — ἐστὶ διασφάξ*] Hinc Strabo IX. p. 656. a = 428. c. *πρὸς μεσημβρίαν τῆς Τραχῖνος φησὶν Ἡρόδοτος εἶναι βαθεῖαν διασφάγα*: hinc illum sequentia quoque sumsisse monuit Casaub. Fluminis *Μέλανος* ex c. 198. meminit Eustath. in Dionys. 414. *Φοίνικος* etiam Strabo ex cap. 200. Valck.

200 2. *δέδμηται*] *Ὁδὸν τὴν ἔδειμαν* legimus lib. II. 124.; cui Lucani simile, *construxisse vias*, II. 673., et *instructio viae publicae et pontium stratarumque* Legis VI. Cod. Theod. de Itin. muniend. Wess.

3. *κώμη τέ ἐστι τῇ οὔνομα Ἀνθήλη κεῖται*] In his verbis aut *τὸ ἔστι* aut *τὸ κεῖται* tollendum scribit Berkel. ad Steph. Byz. in *Ἀνθήλη*: et *τὸ κεῖται* omisit haec excitans Holsten. Prius e vicinis nasci potuit; si servant codices, neutrum loco moverem. Herodoteum est *κέεται*: lib. IV. 184. *ἁλέσι γάρ σφι ἐστι Ἄτλαντες οὔνομα, ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ αὐτέων οὔνομα οὐδὲν κέεται.* Valck.

Ib. *χῶρος περὶ αὐτὴν εὐρὺς* etc.] Concludit ex his Palmerius, Exercit. p. 36., nullam Herodoti aetate urbem hic Pylaeam, cujus Plutarch. t. II. p. 409. a. meminerit, fuisse; non sine veri specie, modo Plutarchus talem huic tractui urbem dederit, super qua re dubito. Opinor Cererem *Amphictyonidem* non diversam a *Pylaea* esse. *Δημητρὶ τῇ Πυλαίῃ τῇ τοῦτον οὐκ Πελασγῶν Ἀκρίσιος τὸν*
907 *νηὸν ἐδείματο*, Callimachus Epigr. XLI., templi ejus conditorem

m At mssti quidem Apollodori *Κυτιάσωρος* praeferunt. Schweig.

n Huic scholio obsecutus totum cap. 84. uncinis inclusit Bekkerus.

ostendens Acrisium. Eadem Ceres ab Erotiano in *Πύλαι* memoratur. Wess. Circa vicum Anthelen spatiosus erat campus, in quo templum fuisse traditur Cereris *Ἀμφικτυονίδος*. *Δήμητρος* etiam *ἱερὸν* commemorat Strabo p. 656. c = 429. *ἐν ᾧ κατὰ πᾶσαν Πυλαίαν θυσίαν ἐτέλουν οἱ Ἀμφικτύονες*. Ulpian. in Demosthen. p. 43, 27. *τὴν σύνοδον Πυλαίαν ἐκάλουν· — ἔθυον δὲ Δήμητρι οἱ Πυλαγόραι.* Suspicor istius Cereris *Πυλαίας* templum intelligendum in Callim. Epigr. XLI. *Δήμητρι τῇ Πυλαίῃ, τῇ τοῦτον οὐκ Πελασγῶν Ἀκρίσιος τὸν νηὸν ἐδείματο*: nam sic dictam Cererem liquet ex Erotiano: *Πύλας: Τόπος Θεσσαλίας, ἐν ᾧ καὶ τὸ τῆς Πυλαίας Δήμητρος ἱερὸν ἵδρυται*: quibus usus est in eam rem solis Meursius Att. Lect. IV. 3. Valck.

202 1. *Ἔσαν δὲ οἵδε Ἑλλήνων* etc.] Eosdem ubi Graeciae populos ex Herodoto recenset Pausan. X. 20., ex singulis totidem ad Thermopylas venisse scribit, quot hic nostris in exemplaribus memorantur. Quod si tamen ad calculos sedeas, ex Herodoto summam tantum colligas hominum 5200.; ex Pausania vero 11200. Hic nempe suspicatur Locros Opuntios fuisse 6000. *Λοκροὺς*, ait, *τοὺς ὑπὸ τῷ ὄρει τῇ Κνημῖδι Ἡρόδοτος μὲν οὐχ ὑπήγαγεν εἰς ἀριθμὸν, ἀλλ' ἀφικέσθαι σφᾶς ἀπὸ πασῶν ἔφη τῶν πόλεων.* Herodoteum est *πανστρατιῇ*. [cap. 203.] Sed in hac recensione nonnihil est adjuvandus Pausanias: ista, prout vulgantur, ab illo scribi non potuerunt, *παρεγένοντο δὲ καὶ Βοιωτῶν ἑπτακόσιοι· ἐκ δὲ Θεσπείας καὶ Θηβῶν τετρακόσιοι*: populares, sed hostes acerrimi, non bene junguntur Thespienses et Thebani; a Thebanis etiam perperam distinguuntur Boeoti. In plerasque civitates Boeotiae Thebani exercebant imperium, cui potentiores semper reluctabantur: una voce *ἐκ* transposita, cum Nostro Pausanias, et secum ipse, redibit in gratiam: scripserat procul dubio: *παρεγένοντο δὲ καὶ Βοιωτῶν, ἑπτακόσιοι ἐκ Θεσπείας, καὶ ἐκ Θηβῶν τετρακόσιοι.* Herodotus: *ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν (παρῆσαν) Θεσπιέων τε ἑπτακόσιοι, καὶ Θηβαίων τετρακόσιοι.* Reliquis stationem deserentibus, cum Lacedaemoniis (juxta Herod. cap. 222.) soli manserunt Thespienses et Thebani, hi quidem coacti, *Θε-*
908 *σπιέες δὲ ἑκόντες μάλιστα.* Secundum Diodor. XI. 9. Leonidas *Θεσπιεῖς μόνους παρακατέσχε.* Ejusdem Diodori XI. 4., si rite exigatur, numerus Graecorum in universum, qui cum Leonida ad tutandum introitum Graeciae narrantur profecti, non multum discrepat ab Herodoteo; vicinos ille Locrenses illuc venisse statuit mille; totidemque Melienses: *Μηλιέων* enim nomen *τῷ Μιλησίων* substituendum cum Wess. Ceterum quae laus ab aliis constanter tribuitur Thespiensibus, illam dat libertatis amantissimis Plataeensibus Auctor orat. c. Neaer. inter Demostheneas p. 740. *Μόνοι τῶν ἄλλων Βοιωτῶν — μετὰ Λακεδαιμονίων καὶ Λεωνίδου ἐν Θερμοπύλαις παραταξάμενοι τῷ βαρβάρῳ ἐπιόντι συναπώλοντο.* Mihi potius Athenienses videntur et Themistoclem sequuti Plataeenses, quam Leonidam et Lacedaemonios. Valck.

1. *καὶ Μαντινέων χίλιοι* etc.] Accedit Pausanias manifesto X. 20., eundem Graecorum numerum hinc repetens, imprudenter ta-

men e Thespiensibus et Thebanis cccc. arcessens, cum illi Boeotis Dcc. accesserint. Herodotum praeterea ait, Locros Epicnemidios in catalogum nominatim non addidisse, sed *ἀπὸ πασῶν πόλεων* Locros venisse, Nostri *πανστρατιῇ* explicans: venisse vero, si quid suspicioni detur, ad sex capitum millia; cujus conjectionis caussam subdit, me judice, vagam et incertam; sequeretur sane, Locros ista ad Thermopylas excursione conglobatam Graecorum multitudinem longe exsuperasse. Diodorus non plus mille annumerat lib. XI. 4., Strabo *μετ' ὀλίγων* ait *τῶν ὁμόρων τοῖς τόποις* Leonidam has fauces defendisse, IX. pag. 656. B. Wess.

203 3. *εἶναι δὲ θνητὸν οὐδένα*] Frequenter a numero singulari transeunt ad pluralem; hic tamen cum Koenio legendum puto, *θνητῶν οὐδένα*, ob sequentia, *τοῖσι δὲ μεγίστοισι αὐτέων μέγιστα.* Euripides in Antiopa: *τῶν πολλῶν βροτῶν Δεῖ τοὺς μὲν εἶναι δυστυχεῖς, τοὺς δ' εὐτυχεῖς.* Fortunatorum ullum aut esse aut futurum negat Herodot. *τῷ κακὸν ἐξ ἀρχῆς γινομένῳ οὐ συνεμίχθη.* Euripidis ex Aeolo sententia nobilis perplacuit philosophis et Platoni: *Οὐκ ἂν γένοιτο χωρὶς ἐσθλὰ καὶ κακὰ, Ἀλλ' ἔστι τις σύγκρασις, ὥστ' ἔχειν καλῶς.* *Alterum enim ex altero, sicuti Plato ait, verticibus inter se contrariis deligatum est; sustuleris unum, ab-*
909 *stuleris utrumque*, A. Gellius ex Chrysippo, Noct. Att. VI. 1. quod ex Epitome Lactantii p. 57., suppleri poterit et corrigi. Valck. Vide Matthiae Gr. gr. 462.

3. *τοῦ Δορύσσου*] Pausanias, Plutarchus, et quos Meursius Regn. Lacedaem. c. 9. laudavit, regium nomen haud edunt aliter; praeterque eos omnes, clypei, ad veteris Spartae ruinas a Fourmontio eruti, haec inscriptio:

ΤΑΛΕΚΛΟΣ ΤΟ ΑΡΧΕΛΑΟ
ΤΟ ΑΓΕΣΙΛΑΟ ΤΟ ΔΟΡΥΣΣΟ
ΤΟ ΛΑΒΟΤΑΣ ΤΟ ΕΧΕΣΤΡΑΤΟ
ΒΑΓΟΣ

tum medio in clypeo:

ΕΧΕΣΤΡΑΤΟΣ ΑΓΙΔΟΣ.

Provulgata ea est in Comment. Acad. Inscript. t. XVI. p. 103. per ad hunc locum utilis, cujus quidem *ΛΑΒΟΤΑΣ* una littera justo auctior scribitur. *ΒΑΓΟΣ* gentili dialecto, teste Hesychio, *βασιλεύς.* *ΕΧΕΣΤΡΑΤΟΣ ΑΓΙΔΟΣ*, Ionum sermone *τοῦ Ἥγιος.* Wess.

205 2. *Δωριέος — τελευτήσαντος ἐν Σικελίῃ*] Vide lib. V. c. 42 — 46. Schweig.

3. *τοὺς κατεστεῶτας τριηκοσίους*] *Omnes militari aetate*, *τοὺς ἐν ἡλικίᾳ* Demosthen. Philipp. I. p. 31. *τοὺς ἐν ταῖς ἡλικίαις* Polyb. IV. 82., sive *ἐν ἡλικίᾳ ὄντας μέσῃ τε καὶ καθεστηκυίᾳ*, quomodo Plato Ep. III. p. 316. c. et Thucydides II. 36. ubi Abreschius. Tales Epicurus, laxius tamen pro sua doctrina, *ἐν αἰσθήσει καθεστῶτας* dixit apud Stob. Serm. XVII. pag. 159. Wess. Larcherus, in Notis tum ad hunc locum, tum ad VIII. 124. perquam probabile fecit, intelligendos esse *trecentos ex honestioribus civibus*

Spartanos, qui (licet equis non uterentur teste Strab. X. 421. seq.) *Equites* nominabantur, regemque ad bellum proficiscentem comitabantur, et in acie ei praesto erant, coll. Thucyd. V. 72. Jam, quod ipsum verbum τοὺς κατεστεῶτας idem Larcherus interpretatur *le corps fixe et permanent*, quasi Latine diceres *stabile et perpetuum agmen*; id quidem minus convenire videtur cum eo quod hîc legimus, *selegisse regem hos trecentos*; nam si stabile et perpetuum agmen, constansque illa cohors fuisset, *delectui* non fuerat locus, et ἀναλαβὼν, non ἐπιλεξάμενος, dicturus scriptor erat. Quare superest ut intelligamus, Equitum, qui nominabantur Spartae, multo majorem fuisse numerum quam trecentorum; ex lege vero et instituto civitatis, regem ad bellum profecturum de illo numero *trecentos* sibi comites *selegisse*, et quidem (quod ex hoc loco discimus) *patresfamilias*, quibus domi liberi essent. Itaque τοὺς κατεστεῶτας τριηκοσίους recte cum Schulzio simpliciter Latine reddemus *constitutos illos* (nempe *lege constitutos*) *trecentos viros*, sive *legitimum numerum trecentorum virorum*. Schweig.

5. ἀλλοφρονέοντες] Auctore Diodoro XI. 4. scissi in factiones Thebani ἀπὸ τῆς ἑτέρας μερίδος quadringentos misere; quod an ex hac male sumta voce, an aliunde acceptum prodiderit, non novi. Acriter hîc Plutarchus insurgit, Malign. Herod. p. 867. a., Leontiaden Thebanorum ad Thermopylas ducem fuisse, testibus Aristophane et Nicandro negitans. Eos equidem scriptores revereri soleo, sed tanto aetate seriores an valide Herodotea dissipare potuerint, apud me dubium manet, atque hoc magis, quod Leontiadae filiique ejus Eurymachi Herodotus aevum proxime attigerit, et utrumque probe, ut cap. 233. innuit, noverit. Wess.

06 2. Κάρνεια γάρ σφι ἦν ἐμποδὼν] Maligne Nostrum, ut solet, criminatur Plutarch. t. II. p. 873. e. nam remorabantur illa saepius expeditiones suscipiendas, et natura bellicosos Lacedaemonios ab incoepto tamen retardare solebant *Carnea* et *Hyacinthia*; quos dies festos libentius ante agebant domi, quam alibi tractarent bellica: vid. Thucydid. V. 75. 76. et cap. 54. ubi Schol. τοῦ Καρνείου, (ait, μηνὸς) πολλὰς ἔχοντος ἱερὰς ἡμέρας, οὐκ ἐστρατεύοντο: his ineptulus quis interjecerat ista: ἢ καὶ πάσας ἱερὰς μᾶλλον. Attigit in Κάρνεια Castellanus: plura de festo τῶν Καρνείων, (quod nomen pro Καρίων ponendum in Schol. ad Aristoph. Ὄρν. 11.) Lacedaemoniis horumque colonis cum aliis Doriensibus communi, dederunt Meursius, Spanhemius, et Duker. Athenis iterum occupatis a Mardonio, ab auxilio laborantibus ferendo Lacedaemonios Hyacinthia remorabantur, Herod. IX. 6., quod turpiter domi manentibus acerbe objiciunt Athenienses ibid. c. 11. ὑμεῖς μὲν, ὦ Λακεδαιμό-
11 νιοι, αὐτοῦ τῇδε μένοντες, Ὑακίνθιά τε ἄγετε καὶ παίζετε, καταπροδόντες τοὺς συμμάχους. In Messenicis Pausanias IV. 19., quadraginta dierum pactas narrat cum Messeniis inducias, hac addita ratione: ἐπῄει γὰρ τὰ Ὑακίνθια. Eadem forma loquendi Lacon Theocriti V. 83. ait, τὰ δὲ Κάρνεα καὶ δὴ ἐφέρπει: est enim ἕρπεν Dorice idem ac ἐλθεῖν. Valck.

8. *ἦν γὰρ κατὰ τωὐτὸ Ὀλυμπιὰς — συμπεσοῦσα*] Anni aestas erat media, *τῆς ὥρης μέσον θέρος* VIII. 12., in quam et Spartanorum Carnia et Olympias LXXV. incurrebant. Carnia illos, ludi Olympici ceteros ex Peloponneso ac Graecia, hosti ne obviam cuncti irent, inpediebant. Res ad Thermopylas opinione citius fuit peracta, et sub ipsum quidem ludorum tempus: nam perfugae ex ea clade Arcades, *Olympia cum maxime celebrari, gymnicaque a Graecis spectari certamina*, rogitantibus Persis respondent, VIII. 26. Quin Peloponnesii, audita Leonidae nece, ubi Carnia et Olympia praeterierant, frequentes ad Isthmum iter maturarunt, ibid. cap. 72. Atque haec de tempore. Ceterum *ἐνενῶντο* et *διενενῶντο* pro diversa formandi ratione alium habere tonum possunt, pingique *ἐνένωντο* et *διενένωντο*, Sylburgio accurate docente ad Clenardi Grammat. p. 473. Supra lib. I. 77. *ἐνένωτο*. Wess.

207 2. *περισπερχεόντων*] Ut centies alibi, hic quoque literae *ΘΕ* in *ΕΟ* fuerunt, ut puto, depravatae. Corrigo, *περισπερχθέντων*: ceteris Peloponnesiis *ob istam sententiam cum vehementer indignabundi succensuissent Phocenses et Locri*; neque mirum; vid. Diodor. Sic. XI. 4. *Περιθύμως ἔχοντα* dixit Herod. II. 162. *κάρτα θυμωθῆναι* VII. 39. *Σπερχθῆναι τῇ γνώμῃ* accipi potest, ut *ἀθυμεῖν τοῖς γεγενημένοις, ἀχθεσθῆναι τινὶ πράγματι*, etc. Jam vero neque Herodoteum est, quantum intelligo, nec Ionicum, *σπερχέειν*, sed *σπέρχεσθαι* et *σπερχθῆναι*. Quaedam leguntur adscripta ad Herod. V. 33. *ἐσπέρχετο τῷ Ἀρισταγόρῃ*, *Aristagorae succensuit*. In Callim. Hymn. in Delum 60. Latonae Juno dicitur *Σπερχομένη μέγα δή τι καὶ οὐ φατόν*: id est *περισπερχομένη*. Hesychius: *Σπέρξομαι, ὀργισθήσομαι. Ἐσπερξάμην, ὠργίσθεν.* Phavorin. *Σπερχθεὶς ἀντὶ τοῦ θυμωθεὶς καὶ ταραχθεὶς λέγουσιν Ἴωνες*: imo vero Herodotus illud oportet utroque adhibuerit significatu. Suidas,
912 *Σπερχθεὶς παρ' Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ταραχθεὶς, θυμωθείς.* Horum prius, obvium et in gloss. Herodot., pertinet ad I. 32., ubi *conturbatus* Croesus dicitur *σπερχθείς*: posterius, *θυμωθεὶς*, mea sententia hunc spectat locum. Excerpentes ex Herodoto aliisque verba, saepe praefixas omisere praepositiones grammatici. Color quidam vulgato conciliari poterit Ionicus; sed ludibria librariorum ut Ionicae formae nobis non debent adnumerari. Valck. *Σπερχέειν* nec Herodoteum nec Ionicum esse verbum ultro concedo. Sed, si probum vocabulum *περισπερχὴς* est, a verbo *περισπέρχομαι* derivatum, quidni ab eodem vocab. *περισπερχὴς* legitime formari potuerit verbum *περισπερχέω* idem valens ac *περισπερχής εἰμι*? ut *λυσιτελέω, λυσιτελής εἰμι: ἀσεβέω, ἀσεβής εἰμι: ἀσελγέω, ἀσελγής εἰμι.* Quare, in librorum consensu, nihil hic novari debuerat. Schweig.

208 3. Placet *πρὸς τὸ στρατόπεδον*, prae vulgata *ἐς τὸ στρατ.* Contra apud Thucyd. V. 65. loco *τῆς πρὸς* reciperem ex mss. *τὸ ὕδωρ ἐξέτρεπεν ἐς τὴν Μαντινικὴν*, ut apud Herod. *ἐκτρέψαι τοῦ ποταμοῦ τὸ ῥέεθρον ἐς* etc. I. 186. II. 11. Quid ista duo distent vel haec monstrant Thucyd. eadem p. *πρὸς τὸ Ἡράκλειον πάλιν ἐς τὸ αὐτὸ στρατόπεδον ἰόντες.* Xenoph. *Ἑλλ.* lib. V. p. 328, 6., *ἐς τὸ*

προάστειον καὶ ἐς αὐτὰς τὰς πύλας ἤλαυνον: vs. 8. ἕως πρὸς αὐτὸ κατεδίωξε τὸ τεῖχος. Valck.

Ib. πᾶν μὲν οὐ τὸ στρατόπεδον] Duo postrema si viderentur ex proximo versu male repetita, suspicarer venustum illud μὲν οὔ more Nostrum elegantioribus usitato hac ratione collocasse: ἐθηεῖτό τε καὶ κατώρα τὸ πᾶν μὲν οὔ· τοὺς γὰρ ἔσω — οὐκ οἷά τε ἦν κατιδέσθαι· ὁ δὲ τοὺς ἔξω ἐμάνθανε. Prae reliquis adamavit hanc scribendi formam Xenophon: in Symp. p. 512, 12, ὠρχούμην μὲν οὔ· (οὐ γάρ πώποτε τοῦτ' ἔμαθον·) ἐχειρονόμουν δέ. Scripserat in Κυρ. Ἀναβ. IV. p. 200, 36., δασὺς δένδρεσι, παχέσι μὲν οὔ· πυκνοῖς δέ: de fluvio p. 193, 10. οὗτος δ' ἦν μέγας μὲν οὔ· καλὸς δέ: prout recte suis in exemplaribus legisse Demetrium, qui dicitur Phalereus, judicabat Muretus; quem sequitur Hutchins. p. 298. Ad istam Normam legi poterit in Ephesio Xenoph. III. p. 46., φάρμακον, θανάσιμον μὲν οὐχ, ὑπνωτικὸν δέ. Antiphon p. 139, 9. ἀπολομένους μὲν οὔ· κινδυνεύσαντας δέ. Videant harum rerum studiosi,
915 recte-ne correxerim Philostratum, sic legendo quae prostant de Vit. Apoll. IV. 25. p. 165., ἐρῶσι δ' αὗται, (αἱ Ἔμπουσαι) καὶ ἀφροδισίων μὲν οὔ. σαρκῶν δὲ, καὶ μάλιστα ἀνθρωπείων, ἐρῶσι: καὶ πιαίνουσι (vid. p. 333. r.) τοῖς Ἀφροδισίοις, οὓς ἂν ἐθέλωσι δαίσασθαι. Valck.

4. τὰς κόμας κτενιζομένους] Ex vetere lege, de qua Demaratus, ad regem c. 209. et Cragius Reip. Lacedaem. III. 4. Hinc Strabo X. p. 716. A = 467. καὶ τοὺς περὶ Λεωνίδαν κτενιζομένους. Dio Chrysost. in Orat. Synesii de Calvit. p. 65. B. ἐκάθηντο ἀσκοῦντες τὰς κόμας: olim quoque Libanius Orat. pro Saltat. p. 489. c., nam, quod nunc legitur, Λακεδαιμονίους ὁρᾷς ἐν Θερμοπύλαις ἠτενιζομένους, vertiturque *acriter intuentes*, absurdum est, et ex Herodoto refingendum. Wess. Vid. Dissert. Herodot. p. 48. Locis Wesselingio citatis addit Valckenaerius Meursii Misc. I. 16.

5. ἐνεκύρησε] Hic conpositum sequitur conditionem simplicis κυρῆσαι, sicuti ἐντυχόντες lib. IV. 19. Verterat autem dictionem Portus in Suida suo, *magnamque sui contemtionem offendit*, invito Kustero substituenteque, *apud eos soluta omnia deprehendit*: quod equidem valde miror. Non videtur ordinem rerum vir doctus dextre considerasse, neque recordatus Herodoteorum, ἐν ἀλογίῃ ἔχειν, ἐν ἀλογίῃ ποιεῖσθαι, quorum in *contemtu* perpetuus usus. Wess.

Ib. ἀλογίης τε ἐνεκύρησε] In his apud Suidam in Ἀλογία similiter scriptis graviter lapsus est Kusterus; sententia quid postularet vidit Portus ibid. et in Lex. Ion. voc. Ἀλογίη. Phrasin Herodoti per καταφρονηθῆναι interpretatur Strabo p. 716. A. Si sincerum est ἐνεκύρησε, cum amico meo scribendum ἀλογίῃ τε ἐνεκύρησε πολλῇ: qua passim verbum illud adhibetur structura Herodoto ceterisque. Vid. hujus Adnot. ad II. 82. et corrigatur in Epimenidis epistola apud Diog. Laërt. I. 113., αἰδέπῃ ἐπ' ἀλατείᾳ (*huc illuc* in peregrinatione *vaganti*,) ἐγκύρσωντί τοι τοὶ τήνω φίλοι. Sed nec Graece dicitur καταφρονήσει ἐντυχεῖν, pro *contemni*, neque

Ionice ἀλογίῃ ἐγκυρῆσαι. Emendandum censeo ἀλογίης τε ἐκύρησε πολλῆς: id est ἄγαν κατεφρονήθη. *Contemptus* Nostro dicitur ἀλογίη: *contemnere*, certe ὀλιγωρεῖν, et ἐν ὀλιγωρίᾳ τι ποιεῖσθαι, apud
914 Herod. est ἐν ἀλογίῃ τι ἔχειν vel ποιέεσθαι. Jam vero, sicut τυχεῖν ἐπαίνου, *laudem consequi*, idem est ac *laudari*; τυχεῖν κατηγορίας, *accusari*; ita τυχεῖν vel κυρεῖν ἀλογίης, *contemni*, vel *negligi*, ὀλιγωρεῖσθαι. *Sepeliri* Herodoto dicitur ταφῆς κυρῆσαι II. 136. *contumeliose tractari*, sive ἀτιμάζεσθαι, proprie *ignominiam consequi*, ἀτιμίης κυρῆσαι VII. 158., ubi ad Graecos Gelon, ἀτιμίης, ait, πρὸς ὑμέων κυρήσας οὐκ ὁμοιώσομαι ὑμῖν. Hinc paulum diversa sunt Sophoclea Elect. 855. Antig. 882. Philoct. 896. horumque similia. Valck. Suspecta merito est scriptura ἀλογίης τε ἐνεκύρησε πολλῆς, in magnum contemtum incidit; ubi videtur utique ἀ λ ο γ ί η σ ι — π ο λ λ ῇ σ ι corrigendum, aut ἀλογίῃ πολλῇ. Schweig. *in Lex.*

209 3. γέλωτά με ἔθεν] Tale irati Cambysis, ἀτάρ τοι ὑμεῖς γε οὐ χαίροντες γέλωτα ἐμὲ θήσεσθε, III. 29., et quiritantis Jobi XVII. 6. ἔθου δέ με θρύλλημα ἐν τοῖς ἔθνεσι καὶ ἀπέβην αὐτοῖς γέλως. Utrumque ex communi plerisque loquendi more; unde et, χλεύην με ποιεῦ καὶ γέλωτα καὶ λάσθην, Aeschrionis Philaenis [apud Athen. VIII. p. 335. c.] Wess.

5. τὰς κεφαλὰς κοσμέονται] Mirum ni suum singuli hi Spartiatae habuerint εἵλωτα, qui herilem tum comam *ornaret*; sed ne mulieres quidem Spartanae, libenter ἀνδριζόμενοι, suas habebant, ut aliae mulierculae Graecae, ornatrices et κομμωτρίας. Censeo equidem non sane muliebriter ornatam, sed bene pexam et viriliter nitidam Spartanos praelio paratos habuisse comam, tanquam palaestritas, λιπαρᾶς ἔκτοσθε παλαίστρας, Theocr. Eid. II. 51. Χρισαμένους ἀνδριστὶ παρ' Εὐρώταο λοέτροις, Eid. XVIII. 22. quo forte respiciens Ovid. Heroic. XVI. 148. *More tuae gentis nitida dum nuda palaestra Ludis.* Huc ducunt Cragio et Spanhemio jam adhibita Plutarchi verba t. I. p. 53. d. de Lacedaemoniis: μάλιστα περὶ τοὺς κινδύνους ἐθεράπευον τὴν κόμην, λιπαράν τε φαίνεσθαι καὶ διακεκριμένην: bene interpres, *ut nitida appareret et discriminata.* Eadem dixisse censebitur Herod., si verum est quod suspicor, hic non κοσμέονται, sed ab auctore σμέονται scriptum, τότε τὰς κεφαλὰς σμέονται. Habet ad hanc meam conjecturam apta quaedam Spanhem. ad Callim. II. in Pall. Lav. 32. λιπαρὸν σμασαμένα πλόκαμον: Herodotea quoque ex IX. 109. τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται. Vallae *ornatur* indicat pravam lectionem κοσμέεται: genuinam esse σμέεται demonstrant Ionismus et Athen. IV. p. 146.
915 c. Σμησάμενοι τὰς κεφαλὰς est in Herod. IV. 73. alterum quoque locum attigi supra ad III. 148. Valck. Conferri possunt quae ad Gregor. Dial. Ion. §. 15. Koenius adnotavit. Schweig.

9. χρᾶσθαι] Id est χρῶ. H. Steph. *de me ut mendace*, atque adeo pessimo, *statue*; nam et Persis αἴσχιστον τὸ ψεύδεσθαι νενόμισται, I, 138. Valck.

Ib ἢν μὴ ταῦτά τοι ταύτῃ ἐκβῇ] *Ista nisi isthoc tibi modo eve-*

niant quo dico. οὐ ταῦτα ταύτῃ sic junguntur in Aesch. Prom. 510. Euripid. Med. 365. Aristoph. Eq. 839. *Nequaquam istuc istac ibit,* est incerti Tragici apud Ciceron. de Nat. Deor. III. 26. Valck.

210 1. *Τέσσερας μὲν δὴ παρεξῆκε ἡμέρας*] Hoc significat, *quatriduum praeterlabi passus est;* ut παρῆκεν est *intromisit* vel *sivit ingredi.* Videatur Portus in *Παριέναι.* III. 146. *auxiliares, portis patefactis*, ἐξῆκε ἐπὶ τοὺς *Πέρσας, emisit in Persas:* verti non debebat *egreditur.* Valck.

4. *ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες*] Quia proxima praecesserunt, *δῆλον δ' ἐποίουν — οὐκ ἥκιστα αὐτῷ βασιλέϊ,* scripsisse Nostrum suspicabatur Koen, *ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποί οἱ εἶεν.* Eleganti conjecturae favet, praeter Xerxis dictum VIII. 88., Frontinus IV. 2, 9. *Xerxes hoc se deceptum aiebat, quod multos quidem homines haberet;* (*ὅτι — οἱ εἶεν·*) *viros autem nullos:* nam, ut Wesselingio, mihi quoque scripsisse videtur Frontinus. Similibus quibusdam ista subjiciuntur apud Eustath. in Il. ε'. 668 = 537, 49. *τὸ μέντοι,* (*ὅτι* excidit) *πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες, σεμνότερον τῶν προῤῥηθέντων.* Qui Graecis *ἄνδρες,* in talibus *viri* dicuntur Latinis. Quintilian. Declam. p. 738. *Illi vere fortes et* viri *fuerunt.* Apud Livium XXVII. 13. *concio demissa fatentium, jure ac merito sese increpitos; neque illo die* virum *quemquam in acie Romana fuisse praeter unum ducem.* Arcades Lycomeden *μόνον ἄνδρα ἡγοῦντο,* Xenoph. *Ἑλλ.* VII. p. 361, 25. Apud philosophos quidem *ἄνθρωπος* et *homo* saepe ponuntur in laude, velut in senario comici, *Ὡς χάριέν ἐστ' ἄνθρωπος, ἐὰν ἄνθρωπος ᾖ,* apud Clem. Alex. p. 916, 15. in his etiam, *si homo esset,* Ciceronis ad Att. II. 2. et, *demus huic aliquid aeris tanquam homines, non tanquam homini,* Herodis Att. apud A. Gell. Noct. Att. IX. 2. Ut in hoc
916 Xerxis dicto, *ἄνθρωποι* et *ἄνδρες* sic opponuntur in diversos usus. De C. Mario Cicero Tusc. II. 21. *Tulit dolorem ut* vir; *et, ut homo majorem ferre sine causa necessaria noluit.* Apollonius dicebat Philostrati p. 20. *οὐκ ἀνθρώπων ἑαυτῷ δεῖν, ἀλλ' ἀνδρῶν.* Xenophon in Hierone p. 533, 8. *ἄνδρες καὶ οὐκ ἔτι ἄνθρωποι μόνον νομιζόμενοι.* Apud eumdem *Ἑλλ.* VII. p. 363, 21. qui fuerat in Perside legatus, Antiochus Arcas retulit *πρὸς τοὺς μυρίους,* (*ad commune gentis concilium,*) *ὅτι βασιλεὺς ἀρτοκόπους καὶ ὀψοποιοὺς καὶ οἰνοχόους καὶ θυρωροὺς παμπληθεῖς ἔχοι·* (atque adeo *πολλοὺς ἀνθρώπους·*) *ἄνδρας δὲ, οἳ μάχοιντ' ἂν Ἕλλησι, πάνυ ζητῶν οὐκ ἂν ἔφη δύνασθαι ἰδεῖν.* Valck. Heind. Plat. Phaedr. p. 239. B.

4. *δι' ἡμέρης*] *δι' ἡμέρης, toto die dimicatum fuisse* indicat, uti I. 97. et *δι' ἔτεος, toto anno* II. 22. *Δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ* in Harpocratione. Wess.

211 2. *βραχυτέροισι*] Diodorus, praelium XI. 7. describens, Persarum *breviores hastas* negligit, non item eorundem clypeos breves et peltas. Wess.

3. *βοῇ τε καὶ πατάγῳ*] Persici hoc moris erat. *βοῇ τε καὶ πατάγῳ χρεώμενοι* ex aula erumpunt magorum interfectores III. 79.

quamquam hic spectasse scriptor videtur Homereum *Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν* Iliad. γ'. princ. Wess.

212 3. *ἐν μέρει*] *Ἐν μέρει* et *ἐν τῷ μέρει*, *sua quisque vice*, sive *per vices*. Euripides Cyclop. 179. *ἅπαντες αὐτὴν διεκροτήσατ' ἐν μέρει*, *cuncti per vices* etc. Eleganter post Budaeum dictionem Jac. Gronovius illustravit ad Arrian. *Ἀναβ.* III. 26. p. 142. Wess.

213 1. *ἔφρασέ τε τὴν ἀτραπὸν*] *Xerxi semitam indicavit* Persisque monstravit Ephialtes Meliensis sive Trachinius, de quo notavit Oudendorp. ad Frontin. II. 2, 13. In excerptis e Ctesia hoc facinus imputatur Trachiniis Calliadae et Timapherni. Judice Pausania III. p. 214. ne Graeciam quidem vidisset Xerxes, *εἰ μὴ κατὰ τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τῆς Οἴτης τείνουσαν περιαγαγὼν τὴν μετὰ Ὑδάρνου στρατιὰν ὁ Τραχίνιος κυκλώσασθαί σφισι τοὺς Ἕλληνας παρέσχε.* Ut Ephialtes Xerxi, sic Alexandro M. monstrata semita profuit proditor apud Diodor. XVII. 67. et Polyaen. IV. 3, 27. etc. Sed per eamdem semitam postea temporis Brenno Galatisque viam in Graeciam
917 Heracleotae patefecerunt et Aenianes apud Pausan. X. p. 852.; ubi duplex esse dicitur *ἀτραπὸς διὰ τῆς Οἴτης· μία μὲν ἡ ὑπὲρ Τραχῖνος,— ἑτέρα δὲ ἡ διὰ τῆς Αἰνειάνων, ὁδεῦσαι στρατῷ ῥάων, δι' ἧς καὶ Ὑδάρνης ποτὲ Μῆδος κατὰ νώτου τοῖς περὶ Λεωνίδην ἐπέθετο Ἕλλησι:* eamdem memorat Appian. Syr. 18. Valck.

2. *ὑπὸ τῶν πυλαγόρων τῶν Ἀμφ.* etc.] Voces *τῶν Ἀμφικτυόνων ἐς τὴν Πυλαίην συλλεγομένων* ex scholio Reiskius derivabat, aut duas saltem priores esse exterminandas. Fuit cum de interpretamento non dissentirem; unde, modo distinctio tollatur, vertaturque *a Pylagoris Amphictyonum*, nunc abeo. *Pylagorae* legati erant Amphictyonici concilii, congregabanturque ad consessum Pylaeum, consultaturi de communi ac templi Delphici salute. Aeschines propterea in Ctesiph. p. 71. *οἱ δ' ἄλλοι Ἀμφικτύονες συνελέγησαν εἰς τὰς Πύλας, πλὴν μιᾶς πόλεως.* Nec dissimilia Libanius Orat. in Aeschin. p. 692. c. Poterit, hoc si displiceat, etiam legi *καὶ τῶν Ἀμφυκτυόνων*, siquidem in coetum, quem *Ἐκκλησίαν* vocabant, praeter Pylagoras Hieromnemonasque admittebantur plures sacrorum et concilii participes: hanc *Ἀμφικτυόνων ἐκκλησίαν* debemus Aeschini dicto loco. Ego in priore ob conspirationem schedarum acquiesco. Ubi vero Herodotus *ἐν τοῖσι ὄπισθε λόγοισι de Epialtae nece, ejusque auctore Athenada* verba fecit? Ut nunc libri isti sese dant, nusquam, si bene memini. Proinde aut oblitus eorum scriptor est, aut desunt multa. Wess.

Ib. *τῶν Πυλαγόρων τῶν Ἀμφικτ.*] Infra [c. 214.] memorantur *οἱ τῶν Ἑλλήνων Πυλαγόραι*, et distinguuntur certe *τῶν Ἀμφικτυόνων οἱ Πυλαγόραι*: erant quidem *οἱ Πυλαγόραι Ἀμφικτύονες*, sed non sanequam omnes *οἱ Ἀμφικτύονες Πυλαγόροι.* Inter Amphictyonas, sive concilii Amphictyonici participes, quinam *Πυλαγόραι* dicerentur prae ceteris egregie nobis tradidit Auctor Etymolog. *M. Πυλαγόραι, οἱ προεστῶτες Πυλαίας, (conventus Amphictyonum principes,) ἢ οἱ πεμπόμενοι ἀπὸ τῶν πόλεων εἰς Ἀμφικτυονίαν ῥήτορες, ὥστε ἐκεῖ ἀγορεῦσαι.* De multis nunc satis sit Amphictyonum citasse de-

creta, servata Demostheni de Cor. pag. 165. *Ἔδοξε τοῖς Πυλαγόραις, καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων*: alterius *Δόγματος* hoc est
918 initium: *Ἐπὶ ἱερέως Κλειναγόρου, ἐαρινῆς Πυλαίας· Ἔδοξε τοῖς Πυλαγόραις καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων καὶ τῷ κοινῷ τῶν Ἀμφικτυόνων*: quae mihi sic primitus scripta non videntur; sed in hac quoque parte Graecae antiquitatis, praesertim ubi ventum est ad recentiora tempora, multa sunt tenebricosa. Valck.

214 2. *τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι*] Sic III. 15. et inferius c. 237. Tale, tanquam ex Herodoto, cujus non est, in Stob. Serm. XXVIII. p. 197. *ἄνδρα δὲ οὐκ ἔστι δεξιὸν γνώμῃ σταθμησάμενον ἀθρῆσαι.* Wess.

Ib. Qui hîc *Πυλαγόροι* ex codicibus, extra dubii stant aleam: modo enim *πυλαγόραι*, modo *πυλαγόροι* hi legati. Aeschines in Ctesiph. p. 71. iterat *τοὺς πυλαγόρους τοὺς εἰσαεὶ πυλαγοροῦντας*, jungitque *τοὺς πυλαγόρους καὶ τοὺς ἱερομνήμονας*. Libanius utramque vocis flexionem Or. in Aeschin. p. 699. c. et p. 706. deposuit: sunt quoque *Πυληγόροι* ex Hesychio [o] noti. Wess. — Quod si altera terminatio placuisset Herodoto, paulo ante non *Πυλαγόρων* fuerat scripturus, sed *Πυλαγορέων*. Schweig.

3. *ἐὼν μὴ Μηλιεὺς*] Alii potius usitato more scripsissent, *καίπερ οὐκ ὢν Μηλιεύς*: sed et rarius illud Herodoteum est, *καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεύς*. Sic scripsit VI. 66. et IV. 144. *τοὺς μὴ μηδίζοντας.* Philostrat. p. 186, 5. *πῶς, εἶπεν, ὅγε μὴ μάντις ὤν*: p. 494. *οὐ παιδεύουσι τοὺς μὴ Πέρσας Πέρσαι μάγοι, ἢν μὴ ὁ βασιλεὺς ἔφη*: scribendum *φῇ*, *nisi rex jusserit.* Tatian. ad Graec. p. 14. *ὅτι μὴ θεὸς ὢν τοῦτ' ὅπερ ἔλεγεν εἶναι κατεψεύδετο.* Non invenustum est quod sequitur: *εἰ τῇ χώρῃ πολλὰ ὡμιληκὼς εἴη.* VII. 26. *διαβάντες τὸν Ἅλυν ποταμὸν ὡμίλησαν τῇ Φρυγίῃ*: neque illud protritum Ecphantae apud Stobaeum p. 333, 29. *βασιλῆα — ὁμιλήσαντα*: sic *regem* vocat: in editis legitur *βασιλῆα — ὁμ.* Spondanus interpretatur, *regem qui conversatur cum hominibus*: *τῇ βασιλείᾳ ὁμιλεῖν* similiter dictum ut apud Thucyd. *ὡμιληκέναι τῇ ἀρχῇ.* Valck.

215 1. *περὶ λύχνων ἁφὰς*] *Ἁφὰς λύχνων* hinc Suidas excerpsit. *Noctis* designatur *initium.* Philostrat. de Vit. Apoll. VII. 15. *χρὴ περὶ λύχνων ἁφὰς ἐς τὸν Ῥωμαίων λιμένα ἀφεῖναι.* Diodor. XIX. 31.
919 *τῆς ὥρας οὔσης περὶ λύχνων ἁφάς*: ubi notat Wess. Pro *prima face* legitur et *λύχνων ἡμμένων*: vid. Jo. Brodaei Miscell. IV. c. 33. *Intempesta nocte* Sophoclis Ajax egressus tentorio, dicitur exiisse v. 285. *ἄκρας νυκτὸς ἡνίκ' ἕσπεροι Λαμπτῆρες οὐκ ἔτ' ᾖθον*: id est, ut legitur e Schol. apud Suidam, *ὅτε ἐσβέσθησαν οἱ λύχνοι*: altera enim interpretandi ratio alienior est, quam sequutus Spanhem. *stellas* intelligit ad Callim. Hymn. in Del. 303. Quales illic intelligi debeant *λαμπτῆρες*, aestimare licet ex observatis Casaub. in Athen. p. 995. Valck. Uno vocabulo *λυχναψίαν* Cephisodorus dixit, teste Athenaeo lib. XV. p. 702. b. Schweig.

o Hac voce, et voc. *Ἀμφυκτίονες*. Schweig.

216 2. *Ἀλπηνὸν*] Vid. cap. 176. et 229. Holsten. Steph. Byz. in v

Ib. *Μελάμπυγον*] Mallem cum Leopardo Emend. VIII. 1. *Μελαμπύγου*. *Herculis* enim *Μελάμπυγος* titulus, ex caussa doctissime ab Erasmo Chiliad. p. 207. Suidae et Zenobii fide adfirmata, fuit, non *lapidis*. De Cercopibus iidem conplura, quae missa facio. *Angustum tramitem* ad Diodor. XI. 8. explicare memini. Wess. De Cercopibus fraudulentis consuli posse Suidam in *Ἀγορὰ Κερκώπων* et in voc. *Ὅμηρος* monuit Schulzius. Schweig.

218 1. *ἀναβαίνοντες γὰρ ἐλάνθανον*] Idem accidit aevo recentiori, quando cum delectis suis Gallis Brennus *ἐποιεῖτο τὴν ὁδὸν διὰ τῆς ἀτραποῦ*, apud Pausan. X. 22. Nam tum quoque temporis *τῶν Φωκέων τοῖς ἔχουσιν ἐπὶ τῇ ἀτραπῷ τὴν φρουρὰν, οὐ πρότερον ἐπιόντες οἱ βάρβαροι παρέσχοντο αἴσθησιν, πρὶν ἢ πλησίον ἐγεγόνεσαν*: ut apud Herod. c. 212. Phocenses *ἐς τὸ οὖρος ἐτάχθησαν, φυλάξοντες τὴν ἀτραπόν*. Valck.

Ib. *ἀνά τε ἔδραμον*] *Ἀναδραμεῖν* h. l. sicuti III. 78. est *ἀναστῆναι καὶ δραμεῖν*, (vel *προσδραμεῖν*,) *surgere et adcurrere, raptim surgere*: quam in sententiam *ἀνά τε ἔδραμον* III. 78. *prosiluerunt* interpretatus sum. Schweig.

4. *φεύγοντες ἐπὶ τοῦ οὔρεος τὸν κόρυμβον*] Haec hinc attigit Eustath. in Dionys. 566. ut ostendat, *καὶ ἐπὶ ἐξοχῆς ὀρεινῆς Κόρυμβον* adhiberi. Aesch. Pers. 660. *ἔλθ' ἐπ' ἄκρον κόρυμβον ὄχθου*. Schol. *ἐπὶ τὴν ἄκραν ἐξοχὴν καὶ περιωπὴν τοῦ τάφου*. Vid. Perizon. in Aelian. Var. Hist. IV. 22. Horum montium cacuminibus quae nomina fuerint Livius tradidit XXXVI. 16. Valck. Graeci

920 *πάντα τὰ μετέωρα καὶ εἰς ὕψος ἀνατείνοντα κορύμβους λέγουσι*, Hesychius. Hic montis *cacumen*; in Aeschyli Pers. 661. summa tumuli pars, *ἔλθ' ἐπ' ἄκρον κόρυμβον ὄχθου*. Ceterum *ἐπιστάμενοι* in Vallae Latinis *gnari*: melius *credentes*: nam *gnaros* fuisse, non monstrant sequentia. Wess.

4. *Φωκέων* Persae *μὲν οὐδένα λόγον ἐποιεῦντο*: et postea, *spretis Phocensibus*, Brennus cum suis recta Delphos petiit. Valck.

219 1. *αὐτόμολοι*] Quae de transfugis, ad unum Tyrastiadam, domo Cumanum, Diodorus XI. 8. adstringit. Wess.

Ib. *ἐπεὶ δὲ*] Scribendum *ἐπὶ δὲ*, *deinde vero*. Vallae *deinde*, non in *postquam* deformari, sed attendenti monstrare debebat veram scriptionem, *ἐπὶ δὲ*, quod commode succedit post *πρῶτον μέν*. Exempla quaerenti dabunt Portus in *Ἐπὶ δὲ*, et Bos Obs. Crit. p. 15. Eustath. in Il. *α'*. p. 123, 6. *τὸ μετὰ δὲ, ἀντὶ τοῦ μετὰ ταῦτα δὲ, καὶ ἐπὶ δὲ, καὶ πρὸς δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τούτοις καὶ πρὸς τούτοις*. Valck.

3. *οἱ μὲν ἀπαλλάσσοντο*] Ceteros Graecos, ut Herodotus, *ἀπαλλαξείοντας* nobis sistit Diodor. Siculus XI. 9. et duraturam sibi suisque Spartiatis laudem cupientis Leonidae consilium, Nostro memoratum cap. seq. Apud Justin. II. 11., *hortatur socios, recedant, et se ad meliora patriae tempora reservent; sibi cum Spartanis fortunam experiendam*. Forsan scripserat Orosius II. 9. *sibi vero cum Spartanis suis aleam* [ubi vulgo *aliam sortem*] *esse subeundam*. Valck.

220 2. *μᾶλλον τῇ γνώμῃ πλεῖστός εἰμι*] Scripsit I. 120. *ταύτῃ πλεῖστος γνώμην εἰμί*: ubi Gronov. Hoc eodem ducit, casu ex defectu praepositionis discrepans. Congruit Sophocleum Oed. Tyr. 565. *καὶ νῦν ἔτ' αὐτός εἰμι τῷ βουλεύματι.* Itaque *πιστός εἰμι* in K., etsi *κτύποις πιστὸς* Aeschyl. Prometh. 915., *παραδιόρθωσις* est. Quid autem *ὄχλος* S. sibi velit, profiteor me non nosse. Wess. Imperitus puto homo ad *πλεῖστος* supplendum vocab. *ὄχλος* existimaverat. Schweig.

Ib. *ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ*] Sensus claret; rarissima forma loquendi significatur, quod usitata magis diceretur, *ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ προστίθεμαι*, vel *τίθεμαι*. Neutiquam tamen tentari debebat sincerum *πλεῖστος*. Qua hic structura, Astyages I, 120.
921 *καὶ αὐτὸς, ὦ μάγοι, ταύτῃ πλεῖστος γνώμην εἰμὶ, — ἐξήκειν τὸν ὄνειρον*: illic pro *τῇ γνώμῃ*, vulgatum ex codicibus *γνώμην*: idem hic etiam admitterem, aut, quod non postponerem, *ταύτῃ καὶ μᾶλλον τὴν γνώμην πλεῖστός εἰμι, Λεωνίδην — κελεῦσαι.* Lucian. in Demosth. Encom. t. III. p. 494., *εἰ καὶ πλείων εἰμὶ τὴν γνώμην πρὸς Ὁμήρου τετάχθαι*: *etsi magis fert animus ab Homero stare.* Quae proxima sequuntur, in tractandis Herodoteis solita sibi malevolentia Plutarchus excerpsit t. II. p. 865. B. Valck.

3. *ἐκέχρηστο — τοῖσι Σπαρτιήτῃσι*] Justinus II. 11, 8. *Initio hujus belli sciscitantibus Delphis oracula, responsum fuerat, aut regi Spartanorum, aut urbi cadendum.* Ipsi quidem Delphi circa hanc tempestatem oraculum adhibuerunt, quibus responsum fuerat, *ἀνέμοισι εὔχεσθαι*, Herod. VII. 178. At in istis Justini non sane *Delphi* sunt *sciscitantes*, verum *Lacedaemonii*, quorum praecesserat mentio: his *sciscitantibus, Delphis, oracula,* (vel *oraculum,*) *responsum fuerat, aut regi, aut urbi cadendum:* nomen *Spartanorum* illic a prima manu non videtur collocatum. Solet ita loqui Justin. II. 12, 13., *adventante Xerxe consulentibus,* (Atheniensibus nempe) *Delphis oraculum, responsum fuerat:* cf. III. 5, 4. XVI. c. 3, 4. Valck.

5. *εὐρυχόροιο*] *Spatiosae* et *choris aptae;* neque enim, quae Vigeri sententia ad Euseb., Spartanorum regio indicatur. *Εὐρύχορος Κόρινθος* in Epigr. 424., *εὐρύχορος Τεγέα* Epigr. 441. collection. Cephalae, ad eundem modum. Plura Taylor in Demosthen. Midian. p. 105=591. Wess.

Ib. *βασιλῆ*] Tale poëtae *ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοὶ* Iliad. δ'. 384., loco *Τυδέα*, de quo Etymolog. in *Πηλεύς*. Servare tamen *βασιλῆα*, modo postrema contraheretur, in promtu fuerat. Wess. Ut hic ante Gronovii ed. *βασιλῆα φθίμενον*, sic vulgatur in Eusebianis ex Oenomao excerptis, Praep. Ev. V. p. 219. *Πενθή|σει βασι|ληα φθιμε|*: ubi pro dactylo paeon est primus; ut in oraculi versu secundo, *Ἢ μεγα |αστυ ερι|*. Vitium, ut illic occultari potest elisione vocalis ε, hic tegit lectio M. *βασιλῆ φθίμ.* In Scymni Chii praefat. Perieg. 59. *τὸν Ἀπόλλωνα τὸν Διδυμῆ λέγω*, corrigit Is. Voss. ad Melae I. 17, 3. Talia nonnulla dedit Homerus. Iliad. δ'.
922 384. *ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί*: etc. In Euripidis vulgatur

Alcesti 24. Ἤδη δὲ τόνδε Θάνατον εἰσορῶ πέλας Ἱερῆ θανόντων. Valck.

221 1. Μεγιστίην τὸν Ἀκαρνῆνα] Θεμιστίας Plutarcho Lacon. Apophthegm. p. 221. c. Wess. Egregii vatis, qui fati praescius, tamen Οὐκ ἔτλη Σπάρτης ἡγεμόνας προλιπεῖν, ut est in Simonidis epigr. cap. 228. nomen latebat apud Suidam in Ἄγαμαι et in Ἀκαρνᾶνα: verba sunt Philostr. Vit. Apoll. IV. 23., e quo τὸν δὲ Ἀκαρνᾶνα Μεγιστίαν Suidae restituendum vidit Olearius; et Aeliano, [Nat. Anim. VIII. 5.] quod ex Med. cod. Gronovius adfirmavit. De Acarnane Megistia, praeter cetera, falsa quoque nobis narrat Tzetzes Chil. X. 685. etc. in hunc transferens et in Laconas, quae de Tellia vate legerat et de Phocensibus apud Herod. VIII. 27. aliosve. Lectu non indigna sunt haec ex ineditis Schol. in Aristidis Panathen.: Λέγουσιν ὅτι μάντις τις τῶν Λακεδαιμονίων εἶπεν ὅτι, ἐὰν μείνωμεν τελευτῶμεν· καὶ ὅμως ἠρήσαντο μὴ φυγεῖν, ἀλλὰ ἐνδόξως θανεῖν. Si legitur, ut puto, in ms. Burm. ἠρήσαντο, mihi ἠρήσαντο aeque videtur inusitatum ac ἤρησα: corrigerem, καὶ ὅμως ἠρνήσαντο μὴ φυγεῖν, ἀλλὰ ἐνδόξως θανεῖν: nempe εἵλοντο, vel προείλοντο, *nihilominus fugere recusantes, honestam mortem praeoptarunt.* Utrumque est ex optimorum scriptorum usu: pervulgatum quidem ἠρνήσαντο μὴ, alterum, *noluerunt*, sed, nempe *maluerunt;* ut Demosthen. p. 620, 48., similesque. vid. in VII. 104. notata: Schol. in Eurip. Phoen. p. 791, 4., ἀπέτρεπεν αὐτὸν τῆς ἐπὶ τὸν Ἀπόλλωνα ὁδοῦ, τῇ δὲ Ἥρᾳ μᾶλλον τῇ γαμοστόλῳ θύειν: videlicet ἐπέτρεπεν. Valck.

222 1. Θεσπιέες δὲ καὶ Θηβαῖοι] Hic de Thebanis scripta Plutarchus ea ratione repellit t. II. p. 865., ut haec quoque criminatio sua quadam specie non destituatur. Solos secum Leonidam retinuisse Thespienses narrat Diodor. Siculus XI. 9. ubi notat vir eximius. Herodoti Thebanis Mycenaeos octuaginta substituit Pausanias X. 20. et II. 16., ubi, Μυκηναῖοι, inquit, πέμπουσιν ἐς Θερμοπύλας ὀγδοήκοντα ἄνδρας, οἳ Λακεδαιμονίοις μετέσχον τοῦ ἔργου. Valck.

2. κατεῖχε γάρ σφεας Λεωνίδης] Cavillatorem audi Plutarchum: adeo insaniisse negat Leoniden, ὥστε κατέχειν ἐν ὁμήρων λόγῳ τοῖς
923 τριακοσίοις τοὺς τετρακοσίους ὅπλα ἔχοντας, *ut trecentis suis quadringentos Thebanos armis instructos obsidum loco retineret:* immo vero vereri magis debuisse, ne ab his, quam ne a barbaris, circumveniretur. Quae inanem futilemque habent criminationem. Neque enim non plures quam trecenti cum Leonida fuere, verissime in Prolegom. respondente Camerario. Nam praeter septingentos Thespienses, Spartano regi addictissimos, aderant trecentis ipsorum ditionis plures, siquidem quodam suorum satellitio cincti in expeditionem ire solerent, et singuli interdum ad septenos secum Hilotas traherent, teste scriptore IX. 28. Stipasse vero illos trecentos hac pugna Hilotarum haud paucos, nitidissime ex c. 229. et VIII. 25. patescit. Quid ad haec malignitatis accusator?

223 3. ὡς τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔξοδον ποιεύμενοι] Leonidae quod fertur

decantatum dictum, aut minus congruum judicavit Herodotus hujus diei gloriae personae-ve, aut excogitatum demum fuit post ejus aetatem, sicut alia non pauca: nam alibi legerat Seneca, quod Suasor. II. p. 18. putabat *etiam apud Herodotum esse*, οὕτως ἀριστᾶτε, ὡς ἐν ᾅδου δειπνήσοντες [p]. Romana majestate condignum dictum tribuni militum, qui se quadringentis secum morituris ducem offerebat consuli, nobis custodivit A. Gellius Noct. Att. III. 7., *Ego hanc tibi et reipublicae animam do*, etc. praeterea M. Catonis verba memoratu dignissima, virum illum excellentem jure comparantis cum Leonida. Periit nobis et illa pars Livii, qua praeclarum illud facinus Herodotea suavitate narraverat. Valck.

5. τότε δὴ συμμίσγοντες ἔξω τῶν στεινῶν] Falsum itaque quod Plutarcho Noster scripsisse perhibetur t. II. p. 866. A. πεσεῖν πάντας εἰπὼν ἐν τοῖς στενοῖς περὶ τὸν κολωνόν. Huc enim postea demum superstites se receperunt Spartiatae, quum jam Leonidas aliique multi cecidissent, postquam Persas quater in fugam verterant; tum demum c. 225. ἵζοντο ἐπὶ τὸν κολωνὸν πάντες ἀλέες οἱ ἄλλοι, πλὴν Θηβαίων. Fatendum tamen foret Leonidae ceterorumque laudem hic imminutam, si verum esset, quod alios sequutus auctores
24 tradidit Plutarchus, captis armis *noctu* Spartiatas cum duce suo castra irrupisse hostilia, ipsumque regis petiisse praetorium, *aut cum illo, aut, si ipsi oppressi essent, in ipsius potissimum sede morituros*, ut loquitur Justinus; quem sequitur Orosius II. 9. Νύκτωρ, inquit Plutarchus, ἀναστάντες ἐβάδιζον ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, καὶ τὴν σκηνὴν ὀλίγου δεῖν βασιλέως, ὡς ἐκεῖνον αὐτὸν ἀποκτενοῦντες, καὶ περὶ ἐκείνῳ τεθνηξόμενοι: conf. Diodor. XI. 10., et ibi Wess. Cur his potius crederemus, quam Herodoto? quum illa praesertim narratio fidem superet, multaque mentiantur in historia Graeci. Valck.

7. παραχρεώμενοί τε καὶ ἀτέοντες] Vallae *ingruentes et sese intrudentes* perstrinxit, tanquam aliena, Bos Obs. Critic. p. 157., eorumque in locum, *quos spernebant et pro nihilo habebant*, suffecit. Dubito de priore: belle memini IV. 159. Vallae παραχρεωμένους fuisse *contemtores*, sed aptavit isthic, quae erant disjuncta; namque καὶ παραχρεώμενοι διεφθάρησαν his consimiliter ponuntur de pugnantibus, *qui sibi corporibusque suis* nimio ardore *haud parcunt*, ac σὺν παραχρήσει ἑαυτῶν in hostes ingruunt, quae et Porti doctrina. Posterius *ingruentes* ex ἀττέοντες S. fluxit; quo quidem, si tamen iidem Ionibus ac ἄττοντες, nihil accommodatius. Ἄττοντες, ὁρμῶντες, πηδῶντες, Hesychio, Suidae [voc. Ἄττει] et hac de familia aliis. Non diffiteor, mihi vehementer illud placuisse quondam: nunc vereri occepi, ut exempla Diss. Herod. p. 88. quaestioni faciant satis [q]. Nec sequar tamen H. Stephanum, ἀτίοντες sive ἀτίζοντες scribentem: nam quae in Camerarium ille strinxit,

p Conf. Diodor. Sic. XI. 9. et ibi Wess. Schweig.

q Et ista profecto rectius ᾄττοντες et ᾄττει scribentur: sunt enim ex ἀΐττοντες et ἀΐττει contracta. Schweig.

ex Eustathio derivata, non feriunt admodum. Homeri enim *ἀτέοντα* Iliad. *ύ*. 332. explicant interpretes *ἀτιμάζοντα*, Hesychius cum Adnot. Alberti, aut *ὀλιγοφροντιστοῦντα, ἀφροντιστοῦντα*, aut diversius. Illud si arripiatur, *valde desperantes et nullam suae salutis rationem ducentes* sistet; tumque *παραχρεώμενοί τε καὶ ἀτέοντες* aptissime nexi procedent. Diodorus simili in re, *ἀφειδῶς ἐχρῶντο τοῖς ἰδίοις σώμασιν εἰς κοινὴν σωτηρίαν*, XIII. 60. et *ἀφειδεῖν τῆς ψυχῆς ἕνεκα νίκης*, XII. 62. Wess. Notavit ad hunc locum Reiskius:
925 „Cogitavi aliquando *λυττέοντες*, Ionice pro *λυττῶντες*: sed nunc „placet vulgatae adquiescere, atque interpretari *furentes, rabiosi.*" Haud dubie a poëta mutuatus id verbum Herodotus est. Vide ad Iliad. *ύ*. 332. Heynium; qui hunc ipsum etiam Nostri locum expendens, istud *καὶ ἀτέοντες* verissime interpretatur *et tamquam attoniti, mente capti.* Quem ibi Valckenarium nominavit vir doctissimus, ejus loco Wesselingius erat nominandus; cujus quidem sententia haud multum discrepat ab Heynii interpretatione. Schweig.

224 2. *ἐπυθόμην τὰ οὐνόματα*] Nomina trecentorum Spartanorum sibi forsan enotaverat ex columna in illorum memoriam Spartae erecta. Pausan. III. 14. *Κεῖται καὶ στήλη πατρόθεν τὰ ὀνόματα ἔχουσα οἳ πρὸς Μήδους τὸν ἐν Θερμοπύλαις ἀγῶνα ὑπέμειναν*: cui etiam c. 12. *μνῆμα* memoratur (*τοῖς*) *λόγου μάλιστα ἀξίως μαχέσασθαι μετὰ δὴ αὐτὸν δοκοῦσι Λεωνίδην.* Valck.

3. Nomina filiorum Darii, *Ἀβροκόμης* et *Ὑπεράνθης*, ex gentili sermone ad Graecorum morem esse deflexa Palmerius Exercitat. p. 38. monuit. Wess.

4. *τὸν οἶκον πάντα τὸν ἑωυτοῦ ἐπέδωκε*] *Insuper dedit omnia bona sua.* Isthac aetate Vallam in scopulum incidisse non sane mirum est. Veteris usus, ab Homero ducti, in Attico foro vulgati, saepius interpretes immemores *Οἶκον domum* interpretantur, ubi hac voce *totum patrimonium*, vel *universae* significantur *facultates.* Ammonius: *Οἶκος λέγεται ἡ πᾶσα οὐσία.* Xenoph. in Oeconom. p. 486, 3. *ἡ οἰκονομία ἐπιστήμη ἐφαίνετο, ᾗ οἴκους δύνανται αὔξειν ἄνθρωποι. Οἶκος δ' ἡμῖν ἐφαίνετο, ὅπερ κτῆσις ἡ σύμπασα.* Praeivit Homerus, cui saepe proci Penelopes dicuntur *ἔδοντες* et *κατέδοντες οἶκον Ὀδυσσῆος. bona comedentes Ulyssis;* qualia commodum admovit Wetsten. Ev. Matth. XXIII. 14. Nusquam, quantum recordor, in hunc sensum *οἰκίαν* veteres, saepissime ponunt *οἶκον*, prae ceteris Xenophon, et Isaeus; sed et Thucydides, Antiphon, Lysias, Isocrates, Demosthenes, quique ad horum se student normam componere Sophistae. Dedit nonnulla Heraldus in Salm. Obs. ad Jus A. et R. p. 217. De multis ad Herodotea haec accedunt proxima Gadatae Xenophontis, *Κυρ. Παιδ.* V. p. 82. 5. *nemo est ὅτῳ ἐγὼ ἀπ' ἐμοῦ φύντι καταλείψω τὸν ἐμὸν οἶκον.* Isocratis de Pericle p. 184. D. *τὸν μὲν οἶκον ἐλάττω τὸν ἑαυτοῦ κατέλι-*
926 *πεν, minorem censum reliquit, quam a patre acceperat.* Isaei pag. 80, 2., *ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ ἐν* (lege *ἐπὶ*) *παντὶ τῷ οἴκῳ ἐπίκληρος ἐγένετο.* Demosthen. c. Phaen. pag. 598, 34., *δύ' οἴκων λειτουργούντων κεκληρονόμηκε*: ante dixerat §. 31., *δύ' οὐσίας καρπούμενον.* Valck.

Notabilis utique vocabuli οἶκος usus: at nihil impedire videtur, quo minus Latinum *domus*, Graeco οἶκος respondens, in hujusmodi orationis connexione eadem notione ponere liceat. SCHWEIG.

25 3. ὁ δὲ κολωνός] Prope eum collem *Λεωνίδου σῆμα* apud Philostratum Vit. Apoll. IV. 23.; verius Noster. Adde Simonidae Epigramma Anthol. III. 5. p. 296. WESS.

4. *στόμασι μάχεσθαι* mera hyperbola Longino. Cicero Laconici in eo genere quidpiam observavit, *adolescentum greges*, inquiens Tuscul. Disput. V. 27., *Lacedaemone vidimus ipsi, incredibili contentione certantes pugnis, calcibus, unguibus, morsu denique.* Quod itaque his aptum haerebat, *κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες*, barbaros *manibus oribusque defensantes sese Spartiatas* jaculis *obruisse* et quasi contumulasse, cultissime pingit. Grande oppido *κατακεχῶσθαι βέλεσιν*, eodem Longino monitore. Hinc Aristides t. II. p. 190. *κατεχώσθησαν ὑπὸ τῶν βαρβάρων*: Philostratus Vit. Apoll. IV. 23. *ἐπὶ τὸν κολωνὸν, ἐφ' οὗ λέγονται Λακεδαιμόνιοι περιχωσθῆναι τοῖς τοξεύμασι*: Libanius Or. XXXV. p. 690. A. *ὡς δὲ πολλοῖς ὀλίγους καταχώσας τῶν Λακεδαιμονίων ἐν Πύλαις*, ubi Morellus nihil vidit. WESS.

Ib. *τοῖσι αὐτῶν*] *Τοῖσι*, dubio vacuum, sic adhibetur VIII. 89., *ἅτε γὰρ νέειν ἐπιστάμενοι, τοῖσι αἱ νῆες διεφθείροντο, — ἐς τὴν Σαλαμῖνα διένεον.* Sed haec, *τοῖσι αὐτέων ἐτύγχ. ἔτι περιεοῦσαι*, nempe *αἱ μάχαιραι*, apte respondent ad ista c. 223., *δόρατα μέν νυν τοῖσι πλέοσι αὐτέων τηνικαῦτα ἐτύγχανε κατεηγότα ἤδη, οἱ δὲ τοῖσι ξίφεσι διεργάζοντο τοὺς Πέρσας*: pro more videlicet istius aevi, quo, *hasta fracta, gladiis utebantur.* VALCK.

26 2. *ὡς — τὸν ἥλιον — ἀποκρύπτουσι*] *Sagittis Persarum solem obscurari solere:* sic optime Valerius Maxim. Herodoteum interpretatur *ἀποκρύπτουσι* III. 7. fin. Aliter Cicero Tusculan. I. 42. ubi de hoc egit Spartani dicto Davis. Pauca dederant viri docti ad Frontin. IV. 5, 13. Proxima *τοσοῦτό τι πλῆθος* (*τὸ πλῆθος* saltem
27 scribendum,) *αὐτέων εἶναι*: illa, nec minor, maluisset omissa Tollius ad Longin. p. 223 [r]. Unicum hoc tantum Dienecis Spartani dictum Noster retulit, nullum Leonidae vel aliorum de trecentis istis: feruntur tamen plura, et sane digna seculorum memoria; quorum omissionem non adeo negligentiae Plutarchus imputat, quam malevolentiae t. II. p. 866. C. D. et, ne quis minima diceret historicum intacta praetermisisse, *ὁ δὲ*, inquit, *τὴν Ἀμάσιδος ἀποφθέγματα* etc. qualia dum nequeunt negari, vellem equidem nec dici potuisse. VALCK.

2. *τοσοῦτό τι πλῆθος αὐτέων εἶναι*] Eustathium arbitreris hic aut superius *νέφος* invenisse: *καὶ σημείωσαι*, scribit, *ὅτι τὸ παρ' Ἡροδότῳ νέφος βελῶν, ὑφ' ᾧ ὡς ὑπὸ σκιᾷ ἐχρῆν μάχεσθαι, συγγενῶς ἔχει τῇ Ὁμηρικῇ ταύτῃ λέξει* Iliad. θ'. 159. Id si vere reperit, adcommodum utique fuisset. Ego vero ex scriptorum exemplarium

r Equidem nec invitus tueri illa suum locum passus sum: nec τὸ articulum pro τὶ requisivi. SCHWEIG.

taciturnitate addubito, vacillantique ejus memoriae adscribo. Cicero, non Trachinium quendam, sed Persen hostem in colloquio haec dixisse gloriantem Tusc. Disp. I. 42. adfirmans, notatur a Victorio Var. Lect. XXVII. 9., quem et Davisium adi. Wess. Ad vocab. πλῆθος quod adtinet, nisi consentirent (quoad quidem novimus) codices, facile crederes variandi caussa nunc h. l. νέφος scripsisse Herodotum, et sedem nominis, cui peropportunus hic locus erat, interpretamentum occupasse. Sic quidem *Νέφος* Hesychius cum Scholiastis Homeri et Euripidis πλῆθος interpretatur: conf. Wetsten. ad Epist. ad Ebraeos XII. 1. Schweig.

228 1. ἐπιγέγραπται γράμματα etc.] Ubi duo leguntur de his tribus epigrammata priora, Anthol. III. c. 5. plura sequuntur εἰς τοὺς ἐν Θερμοπύλαις θανόντας scripta: quod illic est 24. *Εἰ τὸ καλῶς θνήσκειν* etc. Simonidi tribuitur in Scholiis ineditis in Aristidis Panathen. Sed magnificum Simonidis ad lyram cantatum ἐγκώμιον τῶν ἐν Θερμοπύλαις θανόντων nobis custodivit Diodorus Siculus XI. 11., ipsemet exquisitis laudibus fortissimos viros dignatus. Valck.

229 1. ἐς τὸ ἔσχατον] Alia in re superius c. 107. ἀλλὰ διεκαρτέρεε
928 ἐς τὸ ἔσχατον. Diodorus, Polybius, Agatharchides etc., invitis tamen Grammaticis, de morbosis ἐσχάτως ἔχειν et διακεῖσθαι. Vide Diodorum XVIII. 48. et Trillerum in Thom. M. Ἐσχάτως. Wess.

1. ὀφθαλμιῶντες ἐς τὸ μέγιστον] Ἐς τὸ ἔσχατον legendum decernit Wasse ad Thucyd. IV. 12., codices (quod alibi solet) non commemorans: praebet illud margo Steph. lectum quoque Vallae, neque tamen non reperiuntur ἐς τὸ μέγιστον, et ἐς τὰ μέγιστα: permutanturque phrases, τὰ ἔσχατα ἀσεβεῖν, et τὰ μέγιστα ἀσεβεῖν. In malis tamen vitiisve ponere malunt εἰς τοὔσχατον· πρὸς τοὔσχατον· ἐπ' ἔσχατον: ἠνίασε μὲν εἰς τὰ ἔσχατα Ἀρχίδαμον, est in Xenoph. Ἑλλ. V. p. 334, 29. *Extremam lippitudinem* intellexit Valla. Plato Gorgia p. 496. A. νοσεῖ που ἄνθρωπος ὀφθαλμοὺς, ᾧ ὄνομα ὀφθαλμία: de *coecitate* posuit Aristoph. in prima ed. Pluti vs. 115. *Ταύτης ἀπαλλάξειν σε τῆς ὀφθαλμίας*: cui versui hunc postea substituit, illic in Scholiis memoratum: *Τῆς συμφορῆς ταύτης σε παύσειν, ἧς ἔχεις*: sive, ἥ σ' ἔχει. Timocles Athenaei VI. p. 223. c. *Ὀφθαλμιᾷ τις; εἰσὶ Φινεῖδαι τυφλοί.* Valck.

2. λειποψυχέοντα] Si verum esset quod lexicographis traditur, *apud Thucydid. λειποψυχεῖν sumi etiam pro ignavum esse;* illuc potuissent referri quae Wasseus alienissimo loco posuit ad IV. 13. *Τῇ εὐψυχίᾳ* opposita *ignavia* dicitur etiam ἀψυχία: *animi deliquium*, aliis *λειποψυχία*, Ionice vocabatur ἀψυχίη: forsan itaque *ignavus* sive *pusillanimis* novatori Herodoto est λειποψυχέων. Conjecisse se scribit aliquando Reiskius δειλοψυχέοντα. Poni saltem debuerat φιλοψυχέοντα: hoc si praeberet scriptus codex, anteponerem vulgato, velut isthac etiam aetate usitatum. Tyrtaeus apud Lycurg. c. Leocr. p. 163, 4. *Ἀλλὰ μέγαν ποιεῖτε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμὸν, Μηδὲ φιλοψυχεῖτ', ἀνδράσι μαρνάμενοι.* Ex Homericis expressum insigne Theopompi dictum habet Clemens Alex. Strom. VI. p. 749, 10. *Εἰ γὰρ ἦν τὸν κίνδυνον τὸν παρόντα διαφυγόντας ἀδεῶς*

διάγειν τὸν ἐπίλοιπον χρόνον, οὐκ ἂν ἦν θαυμαστὸν φιλοψυχεῖν: attigit Markland. in Lysiae p. 44, 4. et Joannis Ev. XII. 25. ubi plurima collegit Wetsten. Valck.

231 2. *οὔτε οἱ πῦρ οὐδεὶς ἔναυε*] Frequens inter Graecos olim abominandi flagitiosos et infames genus. Id Lycurgo in Aristogit. p. 106.
929 *μήτε πῦρ ἐναύειν, μήτε συσσιτεῖν μηδένα, μήτε θυσιῶν τῶν γενομένων κοινωνεῖν.* Et enucleatius atque amplius Demostheni Or. I. in Aristogit. p. 490., *μὴ πυρὸς, μὴ λύχνου, μὴ ποτοῦ, μὴ βρωτοῦ, μηδένα μηδενὸς τούτῳ κοινωνεῖν, μηδὲ λαμβάνειν, μηδ᾽ αὐτὸν τούτῳ διδόναι.* Atque hac aversatione Athenienses ulti Socratis fuerunt accusatores, *ὡς μήτε πῦρ ἐναύειν, μήτε,* uti Spartani Aristodemum, *ἀποκρίνεσθαι πυνθανομένοις* in Plut. tom. II. pag. 538. A. Sed talia privo Attici judicio et odio; Spartae lex ea infamiae nota *τοὺς τρέσαντας,* sive *fugaces,* atque *ἐν μάχῃ καταδειλιάσαντας,* adspergebat apud eundem, Apophthegm. pag. 191. B. Estque hinc Aristodemus *ὁ Τρέσας* Aeliano de Anim. IV. 1. et Suid. in *Λυκοῦργος.* Confer IX. 70. Wess. Cui publicitus inusta fuerat nota turpitudinis, (*Ἀτιμοῦται μὲν γάρ τις ὑπὸ τῶν νόμων ὁλοσχερεῖ ἀτιμίᾳ:* Ammon.) huic *πῦρ οὐδεὶς ἔναυε Σπαρτιητέων, οὔτε διελέγετο.* Veteres verbum adhibuerunt *Ἐναύειν* veluti proprium in hoc humanitatis officio, infamia notatis denegato: vid. apud Suidam in *Ἐναύειν* Polybii locus, et scriptoris incerti de Callixeno loquentis, ex historia Graeca notissimo; sed in hujus loco scribendum: *μήτε ὕδατος ἐκοινώνουν αὐτῷ, μήτε πῦρ ἐναύειν ἐβούλοντο.* Atque id ipsum verbum in Attici Buzygis fuisse videtur execrationibus. Diphili parasitus apud Athen. VI. p. 239. A. *Ἀγνοεῖς ἐν ταῖς ἀραῖς Ὅτι ἐστὶν, εἴ τις μὴ φράσει ὀρθῶς ὁδὸν, Ἢ πῦρ ἐναύσει, ἢ διαφθερεῖ ὕδωρ.* Cicero de Off. III. 13. *Quid est aliud erranti viam non monstrare, quod Athenis execrationibus publicis sancitum est.* Saepius *ἀραὶ* memorantur: *ἀραὶ Βουζύγειοι,* hujus legibus additae, non video cur prae aliis *publicae* dicerentur: in voce *publicis* nomen forte latet *Buzygis* antiquissimi legislatoris: velut in transcursu Petitus illius facit mentionem ultimo commentario in Leges Atticas. Buzygis leges, velut a natura praescriptas humanitati, omnium paene primas collocassem. *Vetuit* etiam *alteri facere, quod sibi quis fieri nollet; vetuit* et *περιορᾶν ἄταφον σῶμα.* Schol. in Soph. Antig. 262. *Βουζύγης Ἀθήνησι κατηράσατο τοῖς περιορῶσιν ἄταφον σῶμα.* Aliam *Βουζύγειον ἀρὰν, Buzygis execrationem,* ubi laudaverat Clemens Alexand. Strom. II. p. 503, 17. latet nomen in *βουζύγιον:* quod non intellexit interpres. Valck. Quem hic ex reconditae eruditionis suae penu Buzygen nobis produxit vir longe doctissimus, de eo
930 praeter auctores ab ipso citatos consuli Hesychius in *Βουζύγης* potest, et qui ibi alii a doctis interpretibus laudantur. Quod autem Ciceroni l. c. pro *publicis* restituendum *Buzygis* nomen suspicatus est idem admirabilis in indagandis sanandisque corruptis veterum scriptorum locis artifex, illi conjecturae speciem praesertim conciliare videri poterant ea quae in Proverbiorum e Vatic. Biblioth. Appendice Cent. I. num. 21. leguntur: ubi quod scribitur: *Βουζύ-*

γης· ἐπὶ τῶν πολλὰ ἀρωμένων: id recte Latine redditum, *Buzyges* (scil. *dicitur) de multa imprecantibus.* Tum vero, quae consequuntur interpreti non intellecta: ὁ γὰρ Βουζύγης Ἀθήνησιν ὁ τὸ ἱερὸν ἄροτρον, ἄλλα τε πολλὰ ἀρῶται, καὶ τοῖς μὴ κοινωνοῦσι κατὰ τὸν βίον ὕδατος ἢ πυρὸς, ἢ μὴ ὑποφαίνουσιν ὁδὸν πλανωμένοις: haec nonnihil partim defecta partim corrupta esse adparet. Supplendum ὁ τὸ ἱερὸν ἄροτρον ἄγων, aut ex Hesychio legendum ὁ τὸν ἱερὸν ἄροτον ἐπιτελῶν, et, pro ἀρῶται, ἀρᾶται scriptum oportuisse nemo dubitaverit. Sed haec quidem nihil ad Herodotum. Schweig. In collatione cod. ms. istorum proverbiorum penes me distincte legitur, ὁ τὸν ἱερὸν ἄροτρον ἐπιτελῶν — ἀρᾶται.

2. ὁ τρέσας Ἀριστόδημος] Hinc memoratur Aeliano de Nat. An. IV. 1. fin. Τῶν τρεσάντων qui dicebantur Spartae, Tyrtaeus jam meminit in Stobaei Flor. Grotii p. 191., Τρεσσάντων δ' ἀνδρῶν πᾶσ' ἀπόλωλ' ἀρετή. vid. Meurs. Misc. Lac. III. 7. Sed et his nonnunquam *redit in praecordia virtus;* ut huic etiam evenit Aristodemo; nam, cum apud Plataeas strenue pugnasset, ὁ ἄτιμος factus est iterum, ut ante fuerat, ἐπίτιμος. Spartae quoque οἱ ἄτιμοι liberabantur infamia: vid. Wesseling. ad Diodor. XIX. 70. Spartanorum ingenio congrua narrat Xenophon de Republ. Lacedaem. p. 398, 19. Qui nobis Aristodemum memorat, et Pantiten, si notos habuit, aliorum potius meminisse potuerat, quos laudat Plutarch. t. II. p. 866. c. Horum unus, epistolam Spartam deferre jussus, dixisse fertur Leonidae: μαχατὰς τοὶ, οὐκ ἀγγελιαφόρος, εἱπόμαν: sive potius, οὐ κάρυξ, ἀλλὰ μαχατὰς, ἀκολούθηκα: ut ferme legitur p. 225. e. Valck.

233 1. Οἱ δὲ Θηβαῖοι etc.] Quae de Thebanis sequuntur, hinc excerpta, refutanda sibi sumit Plutarch. t. II. p. 866. d. e. et p. 867. a. ubi Leontiadem negat, Thebanorum ducem ait Anaxandrum fuisse,
931 sequutus Aristophanem Boeotum et Nicandrum Colophonium. Hujus Leontiadae filium Eurymachum postea temporis scribit Herod. a Plataeensibus interfectum; quod, quinquaginta circiter annis postquam haec evenissent, accidit anno primo belli Peloponnesiaci: Thucyd. II. c. 2. et 5. Valck.

2. λέγοντες τὸν ἀληθέστατον τῶν λόγων] Triumphat hic Plutarchus, Nostri malignitatem traducens, nonnulla consulto negligentis, alia absurde tradentis. *Tanto in tumultu qui potuit inaudiri Thebanorum inploratio?* rogat. *Quomodo Thessalorum pro illis intercessio?* Enimvero, si quae scriptor dolo malo celavit, inprobo vehementer. At, unde explorata illi fuisse, quae silentio pressa dicuntur, cognoscemus? De precibus quid mirum, quum Thebani a Graecis sese sejunxerint; neque abhorret, allegasse, dum ipsorum plures contrucidarentur, deprecatores Thessalos. Possunt profecto multis veterum traditionibus difficultates cieri, eaeque expeditu operosae, quibus veritas non exstinguitur. Nam, *inpudentissime mentiri Herodotum de stigmatibus et Leontiada,* cujus filio aequalis fuit, *ceterisque Thebanis*, cum Camerario non adducor ut credam. Wess.

4. *ἀνδρῶν Θηβαίων τετρακοσίων*] Thucydides II. 2. trecentis paullo plures, *ὀλίγῳ πλείους τριακοσίων*, fuisse perhibet; Diodorus numero rotundo, ccc. XII. 41. Necem Eurymachi, *ἀνδρὸς Θηβαίων δυνατωτάτου*, quae principio belli Peloponnesiaci accidit, signat Thucydides c. 5. WESS.

234 4. *Λακεδαίμονι*] Sic optime ex membranis Gronovius. Nec male c. 235. *ἐπὶ τὴν Λακεδαίμονα χώρην* S. Omnem enim regionis tractum, in quo Sparta, Lacedaemonem esse et dici, notum nimis est. Aeliani Var. XII. 43. *ἐν Λακεδαιμονίᾳ Μόθακες ἐκαλοῦντο*, bene scripti codices *ἐν Λακεδαίμονι*. WESS.

Ib. *ἔστι ἐν τῇ Λακεδαίμονι Σπάρτη*] Parum puto referre, utrum *Λακεδαίμονι* probetur, an *Λακεδαιμονίῃ*: dummodo regio Laconica intelligatur per *Λακεδαίμονα*. *Λακεδαίμονα χώρην* dixit cap. sequenti. Multo mihi majoris videtur momenti ex his Herodotei Demarati manifesta *Spartiatas* inter et *Lacedaemonios* differentia: veteribus illa nonnunquam, sed a recentioribus saepenumero neglecta. *Lacedaemoniorum* in universum *magnum* ait Demaratus *esse numerum*,
932 *multasque civitates; sed inter has eminentem Spartam cives ad summum numerare octo* duntaxat *hominum millia; ceteros* quidem *Lacedaemonios egregios* esse *bellatores, sed qui non possint ad Spartanos aequiparari.* Penes Spartanos erat imperium, quod exercebant in Laconicae civitates ceteras, sive *τοὺς ἐκ τῶν περιοικίδων πόλεων*. Erant illi quidem dicebanturque *Λακεδαιμόνιοι*: sed non, contra, aliarum Laconicae civitatum incolae dicebantur olim *Spartani* vel *Spartiatae*; his ubicunque opponuntur *οἱ περίοικοι*, sive *οἱ Λακεδαιμόνιοι*, quinam sint intelligendi, clarum est ex his Herodoti. Credi vix potest quoties hac in re fuerit ab eruditissimis hominibus erratum; quae hic dici possent permulta, locus non admittit. VALCK.

235 3. *Χίλων*] Prudens Chilonis, *πρόνοιαν περὶ τοῦ μέλλοντος λογισμῷ καταληπτὴν* hac tenus arbitrati, de Cytheris effatum, hinc Diogenes Laertius I. 72. in hortos suos derivavit: nam quae de Nicia, insulam bello Peloponnesiaco occupante atque oras Laconicae ex ea infestante, Thucydidi debentur IV. 53. WESS.

236 4. In *ἐπὶ τῇσι παρεούσῃσι τύχῃσι* nisi ad sententiam *ἡμέων* adsumatur, ea profecto laborabit. WESS.

Ib. *τῶν νέες νεναυηγήκασι*] Tollendum puto litteram male repetitam, scribendumque, *τῷ νέες*: *Tu, τῷ, cui naves quadringentae naufragio perierunt, εἰ — ἄλλας τριηκοσίας ἀποπέμψεις.* Quod praecessit, *τρόποισι τούτοισι χρώμενοι οἱ Ἕλληνες χαίρουσι*: *istiusmodi moribus*, vel *isthoc ingenio solent esse Graeci*: me judice, non potuit illud inverti, scribique, *χαίροντες χρῶνται*: neque adeo ab Antiphane apud Athen. IV. p. 169. F. *χαίροντες ὀνομάζουσιν*: sed scribi debuit *χαίρουσιν ὀνομάζοντες*, ut recte vulgarunt viri docti in Poll. X. 106. Hoc constantissimus sibi postulat Atticorum usus, alterum non admittit; atque hic Graece doctissimum Casaubonum memoria fefellit. VALCK. His adde quae de isto usu verbi *χαίρειν* Hermannus ad Viger. Adnot. 207. enucleatius disputavit. SCHWEIG.

7. *ἀνιεῦνται*] Singularis in miranda hac verbi forma exemplarium scriptorum consensus exstat. Sunt docti homines, qui re-
933 peti posse negant ab *ἀνιᾶσθαι*, illo scilicet, quod ex *ἀνὰ* atque *ἰᾶσθαι* coaluit, reponuntque *ἀκέσονται*. Contra ea Portus, *ἀνὰ* nullam vim addere verbo adseverat, atque *ἀνιᾶσθαι* tantum valere, ac *ἰᾶσθαι*: cujus opinionis nullum, nisi fallax ancipiti in suspicione, fundamentum. Optime *τρῶμα ἰᾶσθαι*, *βλάβην ἰᾶσθαι*, et similia usurpari, in confesso est. Quid si ergo vocabulo disparato et secto *τρῶμα ἂν ἰεῦνται* scribatur? Sic Ionicum erit, loco futuri *ἰήσονται*, cujusmodi III. 53. *δοκέων μιν μάλιστα ταύτῃ ἂν πείθεσθαι*, pro *πείσεσθαι*, ac plura in Porti promtuario et Dawes Miscell. Critic. p. 80. Mihi, multum et varie versanti, lenissima haec vocis visa medicina fuit, nescio an aliis. Wess. Equidem cum Schaef. et Schneid. (Lexic. crit. voc. *Ἀνιάομαι*) in vulgato adquiescendum putavi. Ut Latine non modo *sarcire*, sed et *resarcire* dicimus; utque nonnulli non solum *mederi*, sed et *remediare* et *remediari* dixerunt: sic Graece non modo *ἰάομαι*, sed et *ἀνιαομαι* (Ionice *ἀνιέομαι*) nec ita male dici potuisse videtur. Schweig.

237 5. *ἔχεσθαί τινα*] Inmigravit in pleraque lexica *Περιέχεσθαι*, *abstinere*, ex vulgato; qua id tamen potestate in Musis Herodoti nusquam, sed *amplectendi* ac *retinendi*. Corrigit Abreschius Diluc. Thucyd. p. 373. addita negatione, *οὐ περιέχεσθαι*, quam res sane videbatur postulare. Placuit verbo caput, volentibus schedis, detruncare: *κελεύω ἔχεσθαι*, *jubeo abstinere*. *οἱ Αἰγινῆται ἔσχοντο τῆς ἀγωγῆς*, *ab illo abducendo abstinuerunt*, VI. 85. Homerus saepe, cujus versus, a Gesnero ad Luciani Syr. D. cap. 22. memoratos, praetermitto. Wess.

238 1. *διὰ τῶν νεκρῶν*] *Διὰ τῶν νεκρῶν*, *praeter* [vel, *inter*] *mortuos Leonidenque.* Ita I. 199. *δι' ὧν οἱ ξεῖνοι διεξιόντες ἐκλέγονται*, *praeter quas* mulierculas *transeuntes eligunt.* Graeci Interpretes Ezech. XVI. 8. *καὶ διῆλθον διὰ σοῦ.* Aristaenetus I. Epist. 13. *τῆς ποθουμένης ἐκ τ' αὐτομάτου παριούσης διὰ τοῦ μειρακίου.* Talium in Graecis uberrima messis. Wess.

239 5. *δελτίον δίπτυχον λαβὼν* etc.] Ex hac narratiuncula voces aliquot excerpsit Suidas; primum in *Ἐξέκνισεν*, quod interpretatur *ἐξέκοψεν*, ista: *τὸν κηρὸν αὐτοῦ ἐξέκνισεν*: appositis Herodoteis: ubi recte jam vidit Lud. Carrio Emend. lib. II. c. 6. veriorem
934 esse scripturam *ἐξέκνησεν*, neque significari, *abscidit* ceram, sed *abrasit.* Deinde Suidas in *Ἐπέτηξε* ista posuit: *τὸν κηρὸν αὐτῷ ἐπέτηξεν*: sed hoc etiam male reddidit per *ἐλέαινεν*, *λεῖον ἐποίησε.* Herodoti Demaratus, *sumptis tabellis biplicibus, earum ceram erasit*, (*ἐξέκνησε*) *cumque in ligno regis consilium scripsisset, ceram liquefactam literis superinduxit*: *ἐπέτηξε τὸν κηρὸν ἐπὶ τὰ γράμματα*, sive *ἐπεκήρωσε*, quod habet in eadem re Polyaen. II. 20. Herodoteum illud Aeneae restituendum arbitror in Poliorcet., inter veteribus excogitatos occultos scribendi modos hunc nonum enarranti, p. 1701 = 462. *ἤδη δέ τις ἐν δέλτῳ ἐγξύλῳ γράψας κηρὸν ἐπέθηκε* (scribendum *ἐπέτηξε*:) *καὶ ἄλλα εἰς τὸν κηρὸν ἐνέγρα-*

ψεν: huc rectius Herodotea magnus interpres retulisset, quam ad modum decimum. Ut Aeneas, simpliciter Orosius II. c. 9. *bellum, quod Xerxes per quinquennium instruxit, Demaratus — per tabellas primum scriptas, deinde ceratas, suis prodidit.* ἐπέτηξε legisse videtur apud Aeneam, e cujus libro Poliorcetico multa transscripsit in suos Cestos Jul. Africanus c. 53., ἄλλοι πάλιν ἐν τῷ τῆς δέλτου ξύλῳ γράψαντες κηρὸν ἐπέτηξαν, καὶ ἄλλα εἰς τὸν κηρὸν ἔγραψαν· εἶτα ὅτε ἦλθε παρὸν δὴ τὸν κηρὸν ἐκκινήσας, καὶ ἀναγνοὺς ὁμοιοτρόπως ἀντεπέστειλεν. Corrigendum, ὅτε ἦλθε παρ' ὃν δεῖ, τὸν κηρὸν ἐκκνήσας. His Africani inemendatis usus est Is. Voss. ad Justin. II. 10, 13. in quibus, doctam exhibens Justinum emendantis Eliae Boherelli conjecturam, Tan. Faber scribendum vidit ἐκκνήσας. Hoc quoque verbum restituendum videtur in Epigramm. Crinagorae Antholog. ined. Reiskio partim vulgatae, Ep. 478., *Αἰετοῦ ἀγκυλόχειλος ἀκρόπτερον ὀξὺ, — Ἤν τι λάθῃ μίμνον μεταδόρπιον ἐγγὺς ὀδόντων, Κινῆσαι πρηεῖ κέντρῳ ἐπιστάμενον*: sed illud κινῆσαι parum juvaret: sententia poscit, quod reponendum censeo, Ἐκκνῆσαι, *eradere*. VALCK. Geminam occultae scripturae fraudem Aeneas Poliorcet. c. 31. exponens, ἐκκνίσας τὸν κηρὸν nunc praefert, loco ἐκκνήσας. WESS.

6. *Λεωνίδεω δὲ γυνὴ*] Justinus, *haerentibus in conjectura viris, soror regis Leonidae consilium scribentis invenit*, non sine gravi aberratione. *Soror* enim Leonidae Gorgo non fuit, sed *uxor*, filia Cleomenis, V. 48. WESS.

———

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM OCTAVUM.

---

1 1. *Οἱ δὲ Ἑλλήνων ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντες*] Referuntur haec ad ea quae VII. 202. dicta sunt: *Ἔσαν δὲ οἵδε Ἑλλήνων οἱ ὑπομένοντες τὸν Πέρσην ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ*: nempe *ad Thermopylas.* Scilicet haud ita procul a Thermopylis aberat Artemisium: (VII. 175. extr.) ad Thermopylas copiae Graecorum pedestres oppositae sunt Xerxi; ad Artemisium, copiae navales. Jam, postquam quae ad Thermopylas acciderunt exposuit scriptor, nunc pergit ad exponendas res ad Artemisium gestas. Schweig.

Ib. *Πλαταιέες — συνεπλήρουν*] Gronovius: *quas* (naves) *Plataeenses propugnatoribus instruxerunt.* Debuerant haec paulo tractari cogitatius, atque ista saltem interponi, *una cum Atheniensibus.* Milites nautaeque, sive *propugnatores* et *socii navales*, efficiebant *τὰ πληρώματα*, quae dicuntur. Plataeenses, *ἀθάλασσοι*, inter Athenienses in navibus Atticis non *remiges* erant, sed *propugnatores.* De Plataeensibus Demosthenes, sive auctor Or. c. Neaer. p. 740. *ἐμβάντες εἰς τὰς ἡμετέρας τριήρεις, ἐπειδὴ αὐτοῖς οἰκεῖα σκάφη οὐχ ὑπῆρχε, συνεναυμάχουν ἡμῖν ἐπί τε Ἀρτεμισίῳ καὶ ἐν Σαλαμῖνι.* Pausan. IX. 1., *ἐς τὰς ναῦς ἐτόλμησαν μετὰ Ἀθηναίων ἐσβῆναι.* Valck. *Τὸ πλήρωμα*, *socii navales*, saepius quidem *remiges et nautae* intelliguntur, diversi a *τοῖς ἐπιβάταις*, *propugnatoribus:* non numquam vero utrique simul *πλήρωμα* dicuntur, quemadmodum in Lexico Polybiano olim monuimus: quo etiam spectat quod ipsae naves cum hominibus, quibus instructae sunt, *πλήρωμα*
936 apud Nostrum VIII. 43 et 45. dicuntur. Similiter h. l. *συνεπλήρουν* non modo de *propugnatoribus*, sed et de *remigibus*, quos Plataeenses contulerint Atheniensibus, intelligi fortasse debebat: licet enim mari non adsueti fuerint Plataeenses, haud aegre tamen horum nonnulli, quaque in navi remigibus Atticis mixti, utilem hac etiam in parte operam praestare potuerunt. Sic mox *ἐπλήρουν*, de *remigibus* simul et de *propugnatoribus.* Schweig.

2. *Λακεδαιμόνιοι δὲ δέκα*] Atheniensium moderationem, quae fuit in hoc rerum discrimine, sive vera, seu ficta, omnibus utilissima, laudantes sophistae decem istas naves saepe Lacedaemoniis

objecerunt. Vere Isocrat. in Panathen. p. 242. seq. *Σπαρτιᾶται — εἰς τὴν ναυμαχίαν — δέκα μόνον συνεβάλοντο τριήρεις· οἱ δὲ πατέρες ἡμῶν — κρείττους ναῦς παρέσχον καὶ μείζω δύναμιν ἐχούσας, ἢ σύμπαντες οἱ κινδυνεύσαντες.* Ducentas naves dedisse feruntur Athenienses. Epaminondas Diodori XV. 78. *Ἀθηναίους*, ait, *ἐν τῷ πρὸς Ξέρξην πολέμῳ διακοσίας ναῦς ἰδίᾳ πληροῦντας Λακεδαιμονίοις δέκα ναῦς παρεχομένοις ὑποτετάχθαι*: sic recte Reiskius emendat vulgata, *διακοσίαις ναυσὶ διαπληρ.* Si navium classis fuit trecentarum, ut Aeschylo dicitur in Pers. 339., *καὶ γὰρ Ἕλλησιν μὲν ἦν Ὁ πᾶς ἀριθμὸς ἐς τριακάδας δέκα Νεῶν*, ex vero propemodum Aristidae dicuntur Athenienses *τῶν συμπασῶν τριήρων τὼ δύω μέρη μόνοι πληροῦντες.* Fuerunt enim horum naves juxta Herod. CLXXX.; hoc quidem loco memorantur tantum CXXVII.; sed *ὀγδώκοντα καὶ ἑκατὸν*, cap. 44.; accesserant scilicet ad priores naves LIII.; vid. cap. 14. et Diodor. XI. 13. VALCK. Adde naves 20 Chalcidensibus suppeditatas, et prodibit numerus navium 200. cf. infra cap. 61. fin.

Ib. *Κεῖοι*] Sic insulae Ceae cives Thucydidi VII. 57. Lysiae in Harpocrationis *Κεῖοι*, (unde Suidas *Κίους*, quomodo *Κῖοι* hic prius et cap. 46., mutata, quae frequens corruptela, diphthongo) Diodoro IV. 82. etc. WESS.

Ib. *ἐπεβώθεον*] Jonicam praestant speciem *βωθέοντες*, vice *βοηθοῦντες*, Hesychii; *ἄνεμοι θεοῖσι βωθέοντες* Abydeni in Praep. Evang. Eusebii IX. 14. p. 416., Nostri *βωθήσαντες* VIII. 72., et *ἅπας ἐβώθεε* IX. 23., aliaque. Quis ergo receptum aversabitur, rediturum c. 14. et c. 45. scriptis ex exemplaribus? Quam Joni-
937 cam consuetudinem Eustath. ad Poet. p. 288, 16 = 218, 11. attigit, *τὸ ἐπιβωτᾶν* ex Herodoto in medium collocans; volens, quod censeo, *ἐπιβωθέειν*. Nusquam *ἐπιβωτᾶν* in Musis. WESS.

2 2. *διηκόσιαι καὶ ἑβδ. καὶ μία*] Ratio constat. Diodorus, diversiorem nactus auctorem, CCLXXX. annumerat, in pluribus (uti ad lib. XI. 12. adscriptum) dispar. WESS.

3 3. *Στάσις γὰρ ἔμφυλος* etc.] Ex tripode dictum. Adspice vero, quam facile bene posita mutentur. Excitat hinc Choricius Orat. in Summum Ducem cap. 11. Biblioth. Gr. Fabricii V. 31. [t. VIII.] p. 869. *Ὅσῳ γὰρ εἰρήνη, φησὶν*, Herodotus, *πρᾳοτέρα πολέμου, τοσούτῳ πόλεμος ἔφυ στάσεως ἱμερώτερος.* *Quanto, inquit ille, pax bello sedatior, tanto bellum seditione amabilius.* Nonne mera sententiae *παραδιόρθωσις* est? WESS.

4. *περὶ τῆς ἐ.*] *περὶ γῆς ἐκείνου* frustra legi malebat Galeus, qui saepe repererat apud veteres etiam *τὴν Ἰνδῶν, τὴν Ἀθηναίων*, et similia. Asiae pars maxima unius imperio Xerxis subjecta recte dicitur *ἡ ἐκείνου*. Satis erat dixisse, *τὴν Παυσανίεω ὕβριν προϊσχόμενοι*, ut *hoc illudve praetexere* dicitur *προέχεσθαί τι*: sed scribere Noster maluit *πρόφασιν προσχέσθαι*, ut IV. 165. VI. 137. VALCK.

Ib. *περὶ τῆς ἐκείνου* etc.] Alleverat docta manus Aldinae meae *γῆς δηλονότι*; satis est, ea vox si pro tacita habeatur. Infra c. 41. *Ἀθηναῖοι δὲ (κατέσχον) ἐς τὴν ἑωϋτῶν*: et cap. 106. *φεύγων*

ἐς τὴν ἑωϋτοῦ. Egregia Casauboni disputatio περὶ τῆς ἡγεμονίης Spartanorum et Atheniensium ad Polyb. I. p. 96 (=734 Ern.) huc transferri potest. Wess.

Ib. ἀπείλοντο τὴν ἡγεμονίην τοὺς Λακεδαιμονίους] Ad hanc normam supra scripserat, VI. 70. τοὺς θεράποντας αὐτὸν ἀπαιρέονται. Est ista verbi ἀφαιρεῖσθαι structura Atticis scriptoribus valde frequentata, ἀπαιτεῖν et ἀποστερεῖν similiter usurpantibus. Ista Thomae Mag., nuper nobis ex Oxon. cod. vulgata, prostant in nota Oudendorp. p. 130., Ἀφαιροῦμαι οἱ δόκιμοι μετὰ αἰτιατικῆς (sic leg.) ἀμφοῖν καὶ τοῦ πράγματος καὶ τοῦ προσώπου μόνον. Rem ipsam quod attinet, evenit illa triennio post, Ol. lxxv, 4. Athenienses tum temporis dicuntur Thucydidi I. 96., παραλαβόντες τὴν ἡγεμονίαν ἑκόντων τῶν ξυμμάχων, διὰ τὸ Παυσανίου μῖσος.
938 Spartani quidem Pausaniae, Περσίζοντος, superbia socios irritavit; sed ad imperium in Athenienses transferendum ceteros Graecos aequitas potissimum movit Aristidis: Corn. Nepos in Arist. c. 2. vid. et Diodor. XI. 44., qui cap. 46., utrumque memorat; et *Pausaniae vitia, Aristidis autem virtutes fecisse* scribit, πάντας ὥσπερ ἀπὸ μιᾶς ὁρμῆς ἀποκλῖναι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, atque adeo Athenienses χωρὶς κινδύνου παραλαβεῖν τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχήν: rectius dixisset Diodorus τὴν ἡγημονίαν, *ducatum*; nam περὶ ἀρχῆς, *de imperio*, necdum erat, aut esse poterat, concertatio: vid. Casaub. in Polyb. p. 96. Quam acceperunt oblatam, τὴν ἡγεμονίην Athenienses apud Herod. ἀπείλοντο τοὺς Λακεδαιμονίους: sua nimirum virtute virorumque principum artibus non illegitimis. Valck.

4 1. Referuntur haec, quae hoc loco leguntur, ad ea quae VII. 207. scripta sunt. Ut ibi ait Herodotus, Οἱ δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι Ἕλληνες, — καταῤῥωδέοντες, ἐβουλεύοντο περὶ ἀπαλλαγῆς: sic nunc, Τότε δὲ οὗτοι οἱ καὶ ἐπ᾽ Ἀρτεμίσιον Ἑλλήνων ἀπικόμενοι, — καταῤῥωδήσαντες, δρησμὸν ἐβούλευον. Schweig.

Ib. παρὰ δόξαν — ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκεον] Necesse non videtur ut duae voces παρὰ δόξαν ob sequentia avellantur. Dictio est abundantior, Herodotea tamen I. 79. Wess.

Ib. καταῤῥωδήσαντες, δρησμὸν ἐβούλευον] Haec et quae sequuntur de xxx talentis, in ista turbatione rerum forsan excusanda, viris tamen Graecorum principibus non valde honorifica, minime miror displicuisse Plutarcho t. II. p. 867. b. Si vera sunt, ut esse videntur, veracis historici laudem meretur Herodotus: verisimillima reddit aliunde nota viri maximi Themistoclis avaritia, quae summa saepius ingenia dedecorat. Eadem enarrans in Themistocle Plutarch. t. I. p. 115., Πελάγοντα nobis commemorat, qui pecuniam ex Euboea detulerit ad Themistoclem. Aristides in Themist. t. III. pag. 318., τὸν Εὐρυβιάδην, inquit, ὡς οὐκ ἔπειθε λέγων, ἐπρίατο: in Scholio, quod Jebbius edidit t. II. p. 190. absurde vox τριάκοντα bis ponitur, secundo loco omittenda, ut recte deest in cod. Burmann. in quo plura prostant huc pertinentia. Valck.

2. οἰκέτας] Verissima Thomae Magistri observatio est, οἰκέτας

939 non tantum *mancipia*, uti Gronov. maluit, sed omnes *domesticos*, (sic Valla,) sive πάντας τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ, ipsamque adeo *uxorem et liberos* designare. Plataeenses πρὸς ἐκκομιδὴν ἐτράποντο τῶν οἰκετέων, non servorum duntaxat, sed uxorum liberorumque, cap. 44. Hinc c. 106. τοὺς οἰκέτας scriptor τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα explicat ipse. Junge c. 142. et 144. Wess.

5 2. ἤσπαιρε μοῦνος] *Solus reluctabatur*, optime vertit Valla: aliis usitato more posuerat Noster ἤσπαιρον IX. 119. De usu, quo hic ponitur, rarissimo Grammatici plerique silent. Suidae satis erat in Ἔσπαιρεν excitasse Herodotea: quum olim in excerpendo vocem φάμενος omisisset, absurdam nobis dedit Eustathius interpretationem in Iliad. γ'. pag. 316, 4., Ἡρόδοτος, ait, καὶ τὸ θερμότερον σπεύδειν καὶ οἷον ἀνασκιρτᾶν, καὶ πάνυ προθυμεῖσθαι Ἀσπαίρειν ἔφη· εἰπὼν, Ἀδείμαντος ἤσπαιρε μόνος ἀποπλεύσεσθαι. Cupiebat ille quidem Isthmum versus abire; sed et, dum ceterarum gentium duces parati erant morem gerere Themistocli et Eurybiadi, unus omnium Adimantus juxta Herodotum, adhuc *obluctabatur*, ἤσπαιρε μοῦνος. Nihil est in Hesychii interpretamentis, quod huc pertineat; in quo idcirco miror legi Ἤσκαιρεν, ἐσκίρτα, quod non videtur usu fuisse receptum Ἀσκαίρειν. In primis tamen Scaligeran. p. 11. Faber, σκαίρειν, ait, et ἀσκαίρειν *itidem dicuntur*, *ut* ἀσπαίρειν ut σπαίρειν: sed verius Porphyrius in Hom. cod. MS. ad Il. ν'. 443. de verbis agens Σπαίρειν et Σκαίρειν, prius etiam scribi tradit μετὰ τοῦ α κατὰ Ἀττικὴν συνήθειαν· τὸ δὲ Σκαίρειν οὐκέτι μετὰ τοῦ α. Ut σπαρίζειν et ἀσπαρίζειν, sic usu viguerunt σκαρίζειν et ἀσκαρίζειν. Ad Herodoti locum aptiora videbuntur ista Plutarchi t. II. p. 327. C. ἐπὶ τοῖς Φιλιππικοῖς πολέμοις ἐπέσπαιρεν ἡ Ἑλλὰς, sic leviter emendata, ἔτι ἔσπαιρεν ἡ Ἑλλὰς, *moribunda velut Graeciae libertas pedes adhuc jactabat et obluctabatur morti.* Ἀσπαίρειν veteres, et Atticistae scribebant recentiores; Σπαίρειν Plutarchus aliique istiusmodi scriptores. Egregie Diodorum correxit Rhodomann. III. 22. sed non ἀσπαιρόντων, at σπαιρόντων efformare debuerat ex ἐπαιρόντων, ut recte ἐφάλλωνται in σφάλλωνται mutavit pag. 192, 99. In Stobaeo Gesneri p. 593, 28., Junco senex titubans non ἐφαλλόμενος, verum dici debuit σφαλλόμενος;
940 apud eumdem p. 147, 33. pro ὡς τὸ μ. δ. si leniter emendetur ᾤετο μὲν δεῖν, clara erit Themistii sententia: in Critonis apud eumdem fragmento p. 43, 52. ἐπῳδὰς καὶ παιδείας, attentus mecum corriget in σπουδὰς καὶ παιδιὰς, *seria et jocos*. In Stobaeo hujus quoque generis plura supersunt; et vix ullus est scriptor antiquus, ne sacris quidem exceptis, in quo hoc vitium ab accurratis criticis non fuerit detectum, ortum ex similitudine literarum C et Ɛ Valck.

4. πληγέντες] Venerunt πάντες ex librariorum, quibus vulgatum durius visum, ingenio. Alia mens Victorio Var. Lect. III. 22.; illustraturus enim Catullianum, *Non si illam rarae labefactas munere vestis*, Herodoteis percommode locum dedit. Addebam, quod propius est, ex Themistii Or. II. p. 26. A. ὁ μέν γε ἐπειδὴ τοῖς πεν-

τήκοντα ἅμα ταλάντοις οὐκ ἔτρωσε οὐδ' ἔκαμψε τὸν Καλχηδόνιον Ξενοκράτην: *hic enim postquam quinquaginta simul talentis nec vulneravit neque inflexit Chalcedonium Xenocratem.* Erat enim similis, quamquam asperioris, translationis; nec factum muto. Wess.

6 1. Δείλην πρωΐαν esse *horam pomeridianam*, uno ore Hesychius, Suidas, Moeris, Grammatici omnes, profitentur. Schweig.

2. μηδὲ πυρφόρον] Prima, quod quidem reminiscor, dictionis, in proverbii habitum deinceps conversae, mentio [a]. Talem πυρφόρον in Spartanorum militia atque expeditionibus, et quae ab eo agenda, accurate Xenophon de Rep. Lacedaem. p. 683. descripsit. Qui quidem πυρφόρος, etsi Graeciae more sacrosanctus, si belli furore una cum aliis occidione periret, ne cladis quidem nuncium (μηδὲ ἄγγελον διασωθῆναι Diodor. XI. 23.) superfuisse fatebantur. Non male de eo Critici ad Euripid. Phoeniss. 1386. ubi a Valckenario advocatis paroemiae explanatoribus adjungi Scholiastes poterit ad Gregor. Naz. Stel. II. p. 92. Wess.

8 1. Σκυλλίης Σκιωναῖος] Valla *Scyllias quidam Sicyonius*, deceptus praviore libri sui scriptura, quae in codd. obvia saepe. Vide ad Diodor. XII. 72, et infra c. 128. Wess.

Ib. Σκυλλίης Σκιωναῖος, δύτης] Qui *urinantur, Corporaque*
941 *immergunt undis, — Exportantque maris praedas, et rapta profundo Naufragia*, Manilio V. 432., Atticis potius dicuntur juxta Poll. VII. 137. κολυμβηταὶ, δυόμενοι. ὁ γὰρ δύτης, ait, εὐτελές· εἴρηκε δ' αὐτὸ Ἡρόδοτος ἐπὶ τοῦ Σκυλλίου. Legitur ibi de Scyllia Scionaeo docta Kuhnii nota: Pollucis verba bene jam tractaverat Salmas. in Solin. p. 1146. Artis ille suae peritissimus Scyllias filiam Cyanen eamdem docuit: Pausan. X. 19., ὁ Σκιωναῖος Σκύλλις καταδῦναι καὶ ἐς τὰ βαθύτατα θαλάσσης πάσης ἔχει φήμην· ἐδιδάξατο δὲ Κύαναν τὴν θυγατέρα δύεσθαι: imo vero filiam pater οὐκ ἐδιδάξατο τὴν τέχνην, ἀλλ' ἐδίδαξεν αὐτός. Una tantum omissa litera turpiter deformatum puellae nomen suo nitori restituetur, si pro *ΥΑΝΗC* scribatur *ΚΥΑΝΗC* in his Athenaei VII. p. 296. F. Αἰσχρίων ὁ Σάμιος ἔν τινι τῶν ἰάμβων Κυάνης φησὶ τῆς Σκύλλου τοῦ Σκιωναίου κατακολυμβητοῦ θυγατρὸς τὸν θαλάττιον Γλαῦκον ἐρασθῆναι. Non sane mirum si puellam Deus amaverit vetulus in mare se demergentem, qui juvenis olim fuerat κολυμβητὴς, ἐν τούτῳ ὑπερφέρων πάντων κολυμβητῶν, ut scribit Palaeph. π. Ἀπιστ. c. 28. In Anthol. I. 69. Ep. 1., Σκύλλις pro Σκύλλος scribendum putabat Brodaeus; sequor ego Kuhnii judicium, in talibus etiam exercitati. Valck. cf. Jacobs. Animadv. Anth. t. II. i. p. 363. Schweig.

5. ἐσήμηνε — ναυηγίην] *Persicae classis naufragium* Graecis quidem significaverant speculatores, secundum VII. 192.; sed, quantum hac Persae tempestate perdidissent, unus omnium optime noverat Scyllias, quo tum urinatore fuerant usi ad pretiosa quaedam recuperanda: Scyllias itaque, praeter id quod instabat, Graecis et-

a Vide Suid. in Οὐδὲ πυρφόρος, Zenob. Cent. V. 34. Diogenian. VII. 15. Schweig.

iam ἐσήμηνε τὴν ναυηγίην ὅση ἐγένετο, *quantum fuisset illud naufragium.* Sic libenter vulgata corrigerem. Sophocleum est: Ὁρᾷς Ὀδυσσεῦ τὴν θεῶν ἰσχὺν ὅση. Valck. At eamdem fere in sententiam bene habet vulgatum, ὡς γένοιτο, *quale fuerit naufragium,* quo modo acciderit, *quemque exitum habuerit;* nempe haec ille Graecis omnia particulatim renunciavit. Schweig.

9 3. ἀπόπειραν αὐτέων ποιήσασθαι] Nihil aliud ac ἀποπειρᾶσθαι αὐτέων, quod, cum *tentamenti gratia* quid *agitur*, Nostri more frequens Procopio Menandroque. Neque discrepat multum ἀνάπει-
942 ραν et διάπειραν ποιεῖσθαι, quoties periculum fit peritiae nautarum militumque ante pugnam, apud Polybium et Diodorum, ad cujus XIII. 8. exemplorum est affatim. Wess.

10 2. καταφρονήσαντες ταῦτα innuere non adeo *contemtum*, sed *considerationem*, videtur: etsi enim *aspernatio* haud afuerit, consilium Persarum spectandum est. Καταφρονεῖν gemina potestate animadvertimus I. 66., gavisum vero laxiore apud Ionas usu, etiam citra contemtum, Hippocratis haec Morb. Sacr. p. 309. de somniante declarabunt: ὁκόταν δὲ ἐπέγρηται καὶ καταφρονήσῃ, καὶ τὸ αἷμα πάλιν ἀποσκεδασθῇ εἰς τὰς φλέβας τὰς προειρημένας, πέπαυται: *ubi vero evigilaverit et mentis usum receperit:* a qua quidem notione ad *opinionem* et *considerationem* brevissimus est transitus. Plura ex Medicorum patre Foësius. Wess. — Conf. Adnot. ad I. 59. Schweig.

Ib. ἐκυκλοῦντο αὐτοὺς] Αὐτοὺς, quod in marg. posuit Steph. merito probavit in Thes. Ling. Gr. t. II. pag. 504. D. Sed quia legitur infra c. 16., ἐκυκλεύοντο ὡς περιλάβοιεν αὐτοὺς, quod me judice defendi nequit, et hic et illic scribi malim ἐκυκλεῦντο, quia hanc Noster adamavit scribendi formam in talibus etiam, quae Iones aliter vulgo pronunciabant. φείδου, *parce*, scribitur et φείδευ: sed *parcum*, τὸν φειδόμενον, Eusebius Stobaei mihi dixisse videtur φειδεύμενον: sic vulgatur X. p. 130, 30., οἱ πλεῖνες τῶν ἀνθρώπων παρὰ λόγον φιλεύμενοι: corrige φειδεύμενοι: his enim φειδωλοῖς opponuntur περὶ τὰ δεῖ ἀναλίσκοντες. vid. Diogen. Laert V. 20. Bis terve legitur in Eusebianis istis Stobaei ἀξιεῦσι, et apud Nostrum praeter cetera δικαιεῦν. Valck.

11 1. ἔργου εἴχοντο, ἐν ὀλίγῳ περ ἀπολαμφθέντες, καὶ κατὰ στόμα. Ἐνταῦθα τριήκοντα νέας αἱρέουσι] Sic scripta verba et sic distincta oratio in edd. omnibus; nec aliud quidquam e msstis adfertur. Vallae Latinam versionem, *quamquam in exiguo spatio deprehensi et a fronte: mox triginta barbarorum naves capiunt*, cum Gronovio tenuit Wess. eamdemque in Animadv. repetit Schulzius. Qui quum καὶ κατὰ στόμα ad ἀπολαμφθέντες retulisse videantur, miror cur interposito commate tria ista verba ab hoc sejunxerint. Ego, in Graeco exemplo eamdem cum his rationem secutus, suspicatus eram post κατὰ στόμα verbum aliquod aut nonnulla verba intercidisse in
943 eam sententiam, quam in Latina versione expressi, nempe *a fronte impetum in hostes fecerunt;* quam sententiam commode Larcherus his verbis expresserat: *Au second signal ils les attaquèrent de front,*

et prirent trente vaisseaux. Jam, nunc demum animadvertens in F. post στόμα non distingui orationem, sed continuo tenore sic scribi, καὶ κατὰ στόμα ἐνταῦθα τριήκοντα νέας αἱρέουσι, eodem modo editum velim, videndumque puto ne sic satis commoda integraque haberi possit oratio in eamdem fere, quam dixi, sententiam: *et ibi tunc triginta a fronte naves ceperunt barbarorum.* Κατὰ στόμα, *ex adverso, a fronte.* Polyb. II. 27, 8. οὓς μὲν γὰρ ᾔδεσαν ἑπομένους αὐτοῖς, οὓς δὲ κατὰ τὸ στόμα προσεδόκων ἀπαντήσειν. Idem lib. XXXI. 26, 10. nostrae edit. (Excerpt. Legat. cxv.) αὐτὸς ἐβιάζετο κατὰ στόμα πρὸς τὴν ἀνάβασιν: cui opponitur κατὰ νώτου τοῖς πολεμίοις ἐπιφαίνεσθαι: sic enim ibidem, κατὰ νώτου, pro vitioso καταvοεῖν τοῦ legendum, in Adnotationibus docui. In pugnis navalibus plerumque a latere primum adgrediebantur naves hostiles, διέκπλουν facientes, et remos conantes detergere; tum frequenter puppin hostilis navis rostro petebant: nunc hi a fronte facto impetu, rostris suarum navium in hostiles juxta proram impactis, illas ceperunt. Si quis certius quidpiam obtulerit, lubens ego accipiam. SCHWEIG.

3. πρῶτος δὲ Ἑλλήνων — Λυκομήδης Αἰσχρέου] Lycodmedi hunc etiam honorem contribuit Plutarch. in Themist. p. 119. F. qui aliunde hausit ista, quaeque tradit de Atheniensibus Aminia et Sosicle, Xerxis fratrem Ariamenem, in suam navem insilientem, in mare praecipitantibus: eorum alterum Scholiasta quoque memorat Aristidis ined. ubi in Panathen. t. I. p. 244. navale praelium auspicati πρῶτοι dicuntur Athenienses; Σωκλῆς, inquit, πρῶτος, Ἀθηναῖος, ἐνέβαλε Περσικῇ νηΐ, καὶ ἐνεπάγη ὁ ἔμβολος: hic Socles; apud Plutarch. scribitur Σωσικλῆς. Corinthius contra Sosicles Herodoto V. 92. Socles dicitur, ut Plutarcho t. II. p. 860. F. sic in duobus Herodoti codicibus. Ceterum patri Lycomedis nomen datur in edd. Herodoti Αἰσχρέου: in Med. cod. Αἰσχραίου. Sic in omnibus si forte codd. scriberetur, omnibus codicibus usus esset Atticus anteponendus: Attica fuerunt nomina Χαιρέας, Δημέας, Ταυρέας, Αἰσχρέας. VALCK.

944 3. Λυκομήδης Αἰσχρ.] Plutarchum Themist. p. 119. F. si audimus, Lycomedes navali ad Salaminem praelio primus hostilem navem intercepit et captae παράσημα Apollini consecravit. Sed non audio. Patris-ne ejus nomen Αἰσχρέας fuerit, an Αἰσχραῖος, ex dialecto bene Valckenarius decernit. WESS.

4. ἑτεραλκέως ἀγωνιζομένους] Libro IX. c. 102. ἑτεραλκέα μάχην dixit, ut Homerus μάχης ἑτεραλκέα νίκην. Quando victis virtus redibat in praecordia, tum, qui se putabant victores, νίκην reportasse dicuntur ἑτεραλκέα. Veteres sequuntur in hac voce sophistae; praeter alios Aelianus apud Suidam in Ἀτιμώρητος. Aeliani verba, quae illic leguntur, ni fallor, in libro περὶ Προνοίας illa praecesserant proxima, quae sine auctoris nomine prostant apud Suid. in voc. Ἀπωλεύτων. Ex eodem opere Aeliani perdito, praeter nota jam omnibus, fragmenta leguntur apud Suid. plurima; ex gr. in Ἀλώμενος, ὁ δὲ Θεοσύλης etc. Porti turpis error corrigi debuerat a Kustero,

scribique θεοσύλης, non *Theosylas*, sed *sacrilegus*; qui sic dicitur Aeliano bis in Var. Hist. et apud Suidam in Ἀνόστους: ὁ δὲ τοὺς θεοσύλας ἀπέκτεινε. Valck.

12 1. οἱ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια] Πίνακάς τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν dixit Homer. Od. μ΄. 67. Homero recentiores *fractae navis tabulas*, τὰς σανίδας vocant et ναυάγια. *Res naufragio demersas* minus cogitate H. Stephanus interpretatur Vallae *naufragia*; in summis undis *natantes tabulas* et ejectas ἐς τὰς Ἀφέτας, sic vocantis more Latinorum poëtarum. Cum Herodoteis comparanda sunt Aeschylea in Pers. 421., ubi θάλασσα dicitur Ναυαγίων πλήθουσα καὶ φόνου βροτῶν: in ejusdem Agamemn. 668. pingitur ἀνθοῦν πέλαγος Αἰγαῖον νεκροῖς Ἀνδρῶν Ἀχαιῶν, ναυτικῶν τ' ἐρειπίων, et *navium fragmentis*, ut recte Stanleius. Neutiquam absurdi sunt Choerili versus apud Athen. XI. p. 464. B. (χερσὶν ὄλβον ἔχω) κύλικος τρύφος ἀμφὶς ἐαγὸς, Ἀνδρῶν δαιτυμόνων ναυάγιον, (τὰ τῆς μέθης ναυάγια dixit Clem. Alex. Paed. II. p. 179, 29.) οἷά τε πολλὰ Πνεῦμα Διωνύσοιο πρὸς ὕβριος ἔκβαλεν ἀκτάς. Postrema sic restituit Canter. Nov. Lect. IV. 5. locum illustrat Martin. Var. Lect. III. c. 2. Neuter ulcus attigit primi versus; quod sic persanari putabam, 945 si legeretur, Χερσὶν ἔχων κολοβοῦ κύλικος τρύφος: apud eumdem legitur Athen. VII. p. 230. F. πίνειν ἐκ κεραμέων κολοβῶν: alibi, κύπελλον ὦτα συντεθλασμένον. Venustissimus est Virgilii versus: *Et gravis attrita pendebat cantharus ansa.* Valck.

1. τὰς Ἀφετὰς, ad Stephani Byz., cui ὀξυτονεῖται, morem, hoc loco et deinceps S. non item antea. At levius istud, et saepe arbitrarium. Ἐς οἷα κακὰ luce ex Valckenarii ad Phoeniss. 1633. observatis adspergi possunt. Wess.

13 2. ἄχαρι] Lenissima voce quam *dira* possit ab Ionico more loquentibus *calamitas* designari, proxima declarant. ἄχαρι sic saepius adhibetur Herodoto, I. 38. et 108. II. 141.; hinc Arriano, aliisque: vid. Diogen. Laërt. I. 54. Phalar. Epist. 89. Filiae cum patre concubitus ἄχαρι καὶ ἄθεσμον ἔργον dicitur Antonin. Liber. cap. 34. ἄχαρις συμφορὴ παιδοκτόνος est in Herod. VII. 190. Miror adeo cur hoc in loco τὸ τέλος ἄχαρι, ut τηλικούτου πάθους ἀνοίκειον notaverit Longinus π. Ὕψ. XLIII. p. 222. Non nescio, Longinum veterum vocabulis, quae potissimum spectat, sua saepe quaedam addidisse ad explendam sententiam; sed illic scribere non potuit, τοὺς περὶ τὸ ναυάγιον δρασσ. vel ἀρασσομένους ἐξεδέχετο τέλος ἄχαρι: cui satis erat notasse τὸ τέλος ἄχαρι. Longini observatis saepe sunt interjecta hominum otiosorum emblemata. Valck.

3. ἐποιέετό τε πᾶν ὑπὸ θεοῦ, ὅκως etc.] Hinc Diodori XI. 13. ὥστε δοκεῖν τὸ θεῖον ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν Ἑλλήνων ἵνα τοῦ etc. Κοῖλα τῆς Εὐβοίης *Coela* potius, quam *cava*, Livii exemplo dedi: *Est*, inquit XXXI. 41. *sinus Euboicus, quem Coela vocant, suspectus nautis*, ubi Dukerus praeclare, et Valckenarius VI. 100. Wess.

Ib. ἐποιέετό τε πᾶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ] Oblatum a codd. reciperem ἐποιέετό τε τὸ πᾶν ὑπὸ θεοῦ: nam, qua sede posuit Gron. articulum,

non magis requiro, quam in istis I. 34. ἔλαβε ἐκ θεοῦ νέμεσις μεγάλη Κροῖσον, similibusque. Herodoti hoc in loco sententiam expressit imitando Diodor. Siculus, tempestatem, quae Persarum naves fregit, providae quoque Dei, Graecis faventis, curae contribuens, XI. 13. init. ὥστε δοκεῖν τὸ θεῖον ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν Ἑλλήνων, ἵνα, τοῦ πλήθους τῶν βαρβαρικῶν νεῶν ταπεινωθέντος, ἀντίπαλος
946 ἡ τῶν Ἑλλήνων δύναμις γένηται, καὶ πρὸς τὰς ναυμαχίας ἀξιόχρεως. Fecit id omne Deus juxta Herod. ὅκως ἂν ἐξισωθείη τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικόν. Eleganter, ut solet, Isocr. ad Philipp. p. 90. B. πόλεις dixit ὡμαλισμένας ὑπὸ τῶν συμφορῶν: et collidendo ἐπανισοῦν τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἀλλήλους, Thucydid. VIII. 57. Quam hic dat Herod. rationem, noverat Atticis potius ingeniis placituram, quam si superbiam dixisset Persicam ab arrogantiae humanae vindice sic castigatam depressamque; alias saepe memorans ultorem superborum Deum. Frequenter Noster ἀνθρώπινά μοι δοκεῖ ἁμαρτεῖν. VALCK.

14 3. τὴν αὐτὴν ὥρην] Vallae *observata eadem hora* valde Allatio, ὥρης pro diei XII. parte usum priscis vindicanti, succurreret, si Latina sine inpedimento procederent. At quae *eadem illa hora?* Utique illud tempus, quo Atticae naves auxiliatum accesserunt, nunciusque perditarum Persicarum. Non negabo, Graecis Herodoti aevo diei in XII. partes descriptionem in notitia fuisse: liquidum illud ex II. 109. Τὴν tamen ὥρην et τὴν αὐτὴν ὥρην de *stato* aut *eodem tempore* usurpat II. 2. VII. 19. Vise et Casaubonum in Athen. I. 1. p. 3. WESS. Equidem cum Larchero φυλάξαντες τὴν αὐτὴν ὥρην de *eodem diei tempore, quo pridie*, accipiendum putavi, respici nempe cap. 9. ubi δείλην ὀψίην γινομένην τῆς ἡμέρης φυλάξαντες. SCHWEIG.

15 1. σφι] Nihil ad nexum proderit, hoc, an οὕτω σφέας, probetur. Λυμαίνεσθαι utroque strui modo, Gronov. ad III. 16. et Alberti in Act. Apost. VIII. 3. ostenderunt. WESS.

3 ἦν δὲ πᾶς ὁ ἀγὼν etc.] Studium Graecorum in Euripi et Thermopylarum angustiis defendendis, et contrariam Persarum contentionem hinc Diodorus XI. 13. mutuatus est. WESS.

16 3. αὐτὸς ὑπ' ἑωϋτοῦ ἔπιπτε etc.] *Angustias enim Themistocles (inter Euboeam continentemque terram) quaesiverat, ne multitudine navium circumiretur,* quae neque illic explicari potuit: Corn. Nepos in Them. VALCK.

17 1. Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ etc.] Ad haec comparandus est Diodor. Siculus XI. 13., juxta quem ἀριστεῦσαι ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ναυμαχίαις φασὶ παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησιν Ἀθηναίους, παρὰ δὲ τοῖς βαρβά-
947 ροις Σιδωνίους. In carmine Pindarus deperdito celebraverat τὸ καλὸν Ἀρτεμίσιον, ὅθι παῖδες Ἀθηναίων ἐβάλοντο φαεννὰν κρηπῖδ' ἐλευθερίας. Excitat ista Plutarch. t. II. p. 552. B. et alibi plus semel. Themistocles Aristides t. III. pag. 310. ad Artemisium δυοῖν ναυμαχίαιν δύο ἵστησι τρόπαια — ὥς φησι Πίνδαρος, κρηπῖδα τῆς ἐλευθερίας τοῖς Ἕλλησι βαλόμενος. VALCK.

2. Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδεω] Cliniam Plutarchus princ. Vitae Alcibiad. ἰδιοστόλῳ τριήρει ad Artemisium magna laude depugnasse

itidem prodidit, et patrem quidem nobilissimi Alcibiadis, professione non absurda. Congruit temporum ratio. Supremum diem Alcibiades obiit Olymp. xciv. 1. apud Diodorum XIV. 10., annos circiter quadraginta natus, teste Corn. Nepote in Alcib. c. 10. Vidit ergo primam lucem sub auspicia Olymp. lxxxiii., patre sexagenario majore. Fac eum, quando ad Artemisium rem optime gerebat Olymp. lxxv., annos habuisse triginta aut paullo pauciores; consequens erit, hunc ut filium post triginta et quinque annos genuerit. Clinias pugnando ad Coroneam occubuit haud multo post; relictusque adeo orbus est Alcibiades *κατελείφθη ὀρφανὸς*, in Isocrat. Or. de Bigis p. 352. Quod ibidem autem paternus ejus proavus, *πρόπαππος*, Alcibiades perhibetur, Cliniae pater, id veritati pugnat. *Πάππος* erat *πρὸς πατρὸς*, siculi docte Valesius Emend. IV. 1., cui junge notata Tayloro ad Demosth. Midian. p. 191 = 623. Wess.

Ib. *Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδεω*] Alcibiadis, qui cum ceteris Pisistratidas ejecerat ex Attica, filius Clinias; pater Alcibiadis vitiis et virtutibus suis maxime nobilitati; hujus, inquam, pater, illius juxta Herodotum filius, *Κλεινίας, ἰδιοστόλῳ τριήρει περὶ Ἀρτεμίσιον ἐνδόξως ἐναυμάχησεν:* ut scribit Plutarch. initio Alcib. t. I. pag. 191. Concinunt ista Herodoteis. Alcibiades antiquior, ejectus ostracismo, (vid. Andoc. p. 33. et Markland. ad Lys. pag. 291, 3. *Ἀλκιβιάδου τοῦ πάλαι* scripserat, opinor, Plato in Euthyd. p. 275. a.) dum Meursio videbatur nobilissimi Alcibiadis non avus, sed proavus, in hoc etiam haesit Herodoti loco, Att. Lect. VI. 12. Verum nimis saepe vir literatissimus festinans, quae ad genus ex utroque parente pertinebant Alcibiadis, omnia miscuit. Meursii correxit errores ea
948 de re agens accuratius Valesius Em. IV. 1. ubi quaedam aliter scripta leguntur, quam ex ejus collectaneis erant publicata in Notas Mauss. ad Harp. p. 214, 215. Valesii sententiam Dukerus adprobat ad Thucyd. VIII. 6. Supersunt etiam in hac parte veteris historiae difficultates non paucae, quarum unam alteramve conabor e medio removere. Quae supra posui de Clinia Herodoteo, haec sequuntur apud Plutarchum proxima: *ὕστερον δὲ Βοιωτοῖς μαχόμενος περὶ Κορώνειαν ἀπέθανε.* Platonis Socrates (t. III. p. 112. C.) ad Alcibiadem, *ἐν Κορωνείᾳ — καὶ ὁ σὸς πατὴρ Κλεινίας ἐτελεύτησεν.* Hinc Isocratem feliciter emendavit Hemsterhusius; amico Wesselingius adstipulatur ad Hieroclis Synecd. p. 644. et ad Diodor. XII. 7. XV. 52. Sua in ordinem digerenti venit idem in mentem Valesio; qui, ad Harp. p. 215. Isocratem citans, eumdem illum tantum respicere potuit Isocratis locum. Hoc itaque certum est, in praelio ad Coroneam, quo Tolmides ipse cecidit imperator, mortuum Cliniam: vellem nunc alicunde constaret, mortuum illic Cliniam relicto filiolo Alcibiade, tres saltem quatuorve annos nato. Atheniensibus luctuosum accidit illud praelium *multis annis ante bellum Peloponnesiacum,* ut vere scribit Dukerus ad Thucydid. I. 113. Belli autem Peloponnesiaci anno demum xii. aequalem suum Alcibiadem in scenam historicam prima vice producit Thucyd. V. 43., cui tum fuisse dicitur vir juvenis *Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου, ἀνὴρ ἡλικίᾳ ἔτι τότε ὢν*

νέος. Edvardo Simsono, ad A. M. 3562., *hoc circiter anno* (Ol. 84, 2.) *natus* videtur Alcibiades. Jam ante Clinias illuc abierat; nam clades Atheniensi[um] ad Coroneam evenerat Ol. 83, 2. Sed fallitur, ut puto, Simsonus; quodque retulit is in A. M. 3571., Alcibiadis ad Periclem dictum, id juveni potius congruit annos quindecim, quam puero novem annos nato. Sic triginta circiter annos natus prodiret in publicum apud Thucyd. V. 43., neque ante id aetatis licebat Athenis δημηγορεῖν. Sic potuit a patre Clinia relinqui vel triennis puer vel quadriennis: sed a patre mediam aetatem dudum praetergresso: nam hîc Herodoto narrata evenerunt duobus et triginta annis ante mortem Cliniae. Puer autem, in tutoris sui Periclis
949 domo educatus, paedagogum Thracem quemdam habuit Zopyrum, antequam a Gorgia juvenis aliisque erudiretur. Praeceptorem puer habuisse fertur *Σώφιλον*, patrem oratoris Antiphontis; quem inimicissimum Alcibiadi fuisse constat ex orationis fragm. apud Athen. XII. p. 525. A. De Sophilo praeceptore vid. illius vitae scriptor in Plutarchi t. II. p. 832. B. Philostratus in Antiph. p. 498. *Σώφιλος καὶ τὸν τοῦ Κλεινίου ἐπαίδευσε:* sic saepius ad Artemisium praecipue nobilitati filius dicitur Alcibiades: materno non minus genere (de quo Palmer. egit in Exercit. p. 632, 33.) superbum saepenumero ludit Socrates, et in Platonis t. II. p. 105. A. *ἐγώ*, ait, *δή σοί γε ἐρῶ, ὦ φίλε παῖ Κλεινίου καὶ Δεινομάχης.* De hoc clarissimo isthac aetate juvene centena nobis antiqui scriptores commemorant, et ne illud quidem adnotare neglexerunt, infanti puero nutricem fuisse Lacaenam. Ad hujus mentionem Thucydiden scripsisse recordor VIII. 6., Endii, Alcibiadae Laconis filii, Atheniensem istius temporis Alcibiaden *πατρικὸν ἐς τὰ μάλιστα* fuisse *ξένον· ὅθεν*, addit, *καὶ τοὔνομα Λακωνικὸν ἡ οἰκία αὐτῶν κατὰ τὴν ξενίαν ἔσχεν.* Hoc quidem, more satis usitato, quo liberis hospitum vel amicorum indebant nomina: hinc Timonis adulator Luciani p. 168., *τὸν υἱὸν ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι Τίμωνα ὠνόμακα.* Scholiasten Thucyd. ad l. c. erroris insimulant Meurs. Att. Lect. p. 335. et Duker. Haec auferantur ex isto Scholio, *ὃς ἦν πατὴρ τοῦ Ἐνδίου*: pertinent enim ad vicina; nihil erit adeo in reliquis rite acceptis, quod reprehendi mereatur. Hoc tamen modo, me judice, rectius scripsisset interpres minime contemnendus: *Ἀλκιβιάδης Λακωνικὸν ἦν ὄνομα· Κλεινίας δὲ Ἀθηναῖος, Λακεδαιμονίῳ Ἀλκιβιάδῃ ξένος γενόμενος, τὸ ὄνομα τῷ ἰδίῳ παιδὶ ἔθετο:* sic in medio relinqueretur, quis Clinias primus amici Laconicum nomen filio indidisset; qui, forsan isto tempore jam ignotus, nunc certe designari nequit. In isthac Attica familia potuerunt ante Cliniam hîc Herodoto laudatum plures fuisse Cliniae, plures etiam Alcibiadae, fortasse ne in istius quidem aevi monumentis commemorati. Herodoti Cliniam primum filio Laconicum imposuisse nomen plerique crediderunt; sed quo tandem argumento moti? Privatim amici fuerunt et *ξένοι* Clinias Atheniensis et Spartiata quidam Alcibiadas: sed
950 Alcibiadae Attici majores publicitus Lacedaemoniorum jam fuisse videntur *πρόξενοι*: ista permisceri non debuerant, quae sunt utique

diversissima. Atheniensi Alcibiadi a majoribus tradita cum Alcibiadae Spartani posteris colebatur amicitia, Thucyd. VIII. 6. sed Lacedaemoniorum non erat is *πρόξενος*: hunc honorem studuit ille recuperare, cujus onere illius se jam avus abdicaverat: Thucyd. V. 43., et 89. Alcibiades in oratione ad Lacedaemonios, *τῶν ἡμῶν*, inquit, *προγόνων τὴν προξενίαν ὑμῶν — ἀπειπόντων, αὐτὸς ἐγὼ πάλιν ἀναλαμβάνων ἐθεράπευον ὑμᾶς.* VALCK.

18 1. *δρησμὸν δὴ ἐβούλευον*] Vide superius c. 4. Accusat asperitatem vocabuli *δρησμοῦ* Plutarchus, quod de fuga consuluisse Graecos Noster dicat. At *nimis severus est Aristarchus. Atque etiam illud non tulerit, credo, quod rex regum censet aufugiendum de Troja: non enim, ut opinor, mollius est, φεύγωμεν Iliad.* β'. 140., *quam δρησμὸν βουλεύεσθαι.* Sic Camerarius ex vero. Aristides t. II. p. 191. *τῶν ἐν ταῖς ναυσὶ κατὰ κράτος ἤδη φυγόντων εἰς τὸ εἴσω τῆς Ἑλλάδος*, de his; neque Polyaenus mollius. WESS.

20 1. seqq. *Οἱ γὰρ Εὐβοέες παραχρησάμενοι* etc.] Toti huic capiti commodior futurus fuisse locus videtur proxime post caput quartum. SCHWEIG.

Ib. *τὸν Βάκιδος χρησμὸν*] Vaticinus iste de Persica expeditione cecinerat, Pausan. X. 14.; ex illo carmine haec durat portio. Idem c. 12. *ἐκ Βοιωτίας Βάκιν* adpellat, sicuti et Cicero Divinat. I. 18. Duos Bacides Clemens Alex. Strom. I. p. 398., Arcadem et Boeotium, memoravit; tertium Atheniensem alii addunt: super qua re sollicita exstat opera Loënsis Epiphyllid. IX. 11. interpretumque Aeliani Var. XII. 35. WESS.

Ib. *ἐξεκομίσαντο*] Commode ad h. l. Reiskius adnotavit: „*Ἐξεκομίσαντο*, *deportarunt in locum tutum extra insulam;* [quod „alias est *ὑπεκθέσθαι*, ut cap. 4.] *προεσάξαντο*, *rure in urbes compulerant.*" SCHWEIG.

2. *ζυγὸν*] Putes cum Stanleio, Bacidis versum in Pers. 72. Aeschylum aemulari, quando *πολύγομφον ὅδισμα ζυγὸν ἀμφιβαλὼν αὐχένι πόντου* tragice de *ponte* in Hellesponti angustiis, intenso funibus ex byblo VII. 36. WESS.

3. *συμφορῇ χρῆσθαι πρὸς τὰ μέγιστα*] Insolentior dictio *πρὸς*
951 *τὰ μέγιστα*: quae idem, puto, valet ac *ἐς τὰ μέγιστα* VIII. 144. SCHWEIG.

21 1. *παλήσεις*] *Παλήσεις* Hesychius exponit *διαφθείρεις*, quod de clade in belli certamine non illaudabile, et hinc, nisi erro, sumtum. Priscos sane *παλαίειν* ac *παλέειν* novisse, Ionesque in primis, vero mihi proximum. Hippocratis sunt *ἀποπαλέειν* atque *ἐκπαλέειν* in evibratione et concussu vehementiore. *Ἀποπαλήσει* Erotianus, *σαλεύσει καὶ σφόδρα κινήσει.* Foësius Oeconom. p. 78. plura. Sive ergo *εἰ παλήσεις* de *conflictu*, seu *clade* secuta, *agitationeve classis majore* accipiatur, vocabulo scriptura locoque sententia constabit. WESS.

Ib. *εἰ παλήσεις ὁ ναυτ. στρατ.*] Varias attulit conjecturas Portus verisimilioribus facile locum daturas. Quod hic vulgatur, lexicographis, credo, praetermissum, *παλήσεις* legitur in sua serie

apud Hesych. cum interpretamento διαφθείρεις. διαφθαρείη ab hujus loci sententia non esset valde alienum: παλήσεις quid sit, exspectabimus qui nos doceat. Licebit interea conjecturam proferre: εἴ τι πταίσεις ὁ ναυτ. στρατὸς literas prope accedit: id est, ἐάν τι περὶ τὴν ναυμαχίαν γένηται πταῖσμα, ut scribit Diodor. XI. 15. ἐάν ποτε συμβῇ τι πταῖσμα, Demosth. p. 59, 71. εἰ δέ τι πταίσεις, idem p. 16, 28. Thucyd. V. 16. Forma quidem paulo est insolentior: minime tamen absurdum quod nonnemini venit in mentem: εἴ τι παθήσεις, *si quid eveniret classi:* certe talibus uti solebant εὐφημισμοῖς, ne belli tristem eventum memorarent. Eurip. Phoen. 251. εἴ τι πείσεται ἑπτάπυργος γᾶ. Xenoph. *Κυρ. Παιδ.* II. p. 24, 9., εἴ τι πείσονται Μῆδοι. Si *naufragio navis perierit*, Euripidi dicitur, ἤν τι ναῦς πάθῃ, Iph. in Taur. 755. Plenius legitur in syngrapha nautica apud Demosth. p. 547, 16, ἐὰν δέ τι ἡ ναῦς πάθῃ ἀνήκεστον. Valck. Apud Hesychium, ubi Παλήσεις, διαφθείρεις legitur, videtur utique διαφθαρείη scriptum oportuisse. Similiter quidem apud eumdem: Ἐπάλλησεν· (rectius puto Ἐπάλησεν·) διεφθάρη: tum Πεπαληκέναι· ἐκπεσεῖν: et Πεπαλημέναι, βεβλαμμέναι. Quae nescio an cuncta ad verbum Παλαίω (παλάω, Ion. παλέω, coll. Foes. Oecon. voce Ἐκπαλέω, et Schneider Lexic. crit. voc. Παλαίω) sint referenda. Ut autem id verbum generatim
952 quidem *colluctari*, *conflictari*, significat, sic frequentius de *graviori lucta* et *periculoso certamine* usurpatur: quemadmodum etiam sequens dictio ἤν τι καταλαμβάνῃ νεώτερον in utramlibet quidem partem accipi potest. plerumque vero in tristiorem partem usurpatur. Nec vero diffiteor, videri mihi istud verbum παλήσεις certiorem etiam nunc lucem requirere. Schweig.

22 1. νέας τὰς ἄριστα πλωούσας ἐπιλεξάμενος] Corrigitur ἀπολεξάμενος, forte ob c. 101. τριήκοντα μυριάδας ἀπολεξάμενος τοῦ στρατοῦ, et ἀπολέξαντες τὸ ἄριστον V. 110. Quae quidem boni commatis, neque pravioris vulgatum. Ἐπιλεξάμενος ἄνδρας δέκα Αἰγινητέων VI. 73., ἐπιλεξάμενός τε ἄνδρας τοὺς ἐθέλεις VII. 10. Adde Thom. M. in Ἀναλέγομαι. Quae deinceps ex duobus codd. exsulant, non illa casu exciderunt, utpote nexa optime: praeberent profecto, si pluribus abessent, glossatoris specimen. Wess. Verba τὰ Ἴωνες etc. quae codicibus S. et V. desunt, agnoscit F. cum aliis omnibus: et quoniam in his recurrit verbum ἐπελέξαντο longe diversa notione, malles utique paulo ante ἀπολεξάμενος: sed non est hic unus locus apud Nostrum, ubi idem verbum, paucis interjectis repetitum, diverso significatu ponitur. Quid autem praetermittendis verbis nonnullis ansam h. l dederit, satis adparet, nempe vocab. γράμματα nonnullis interjectis repetitum; quo factum, ut oculus librarii a priori γράμματα ad posterius aberraverit. Schweig.

Ib. Θεμιστοκλέης ἐπορεύετο etc.] Callidum prudentis imperatoris factum memorant Plutarch. in Them. p. 116. b. Polyaen. I. 30, 6. aliique: eleganter Aristid. I. p. 314. ubi meliora sunt in Scholiis scriptis quam in edd. Sophistica mihi videntur atque absurda,

quae Themistocli tribuit ex Trogo Justinus II. 12.; neque enim, ut credidit Orosius II. c. 10., *apta* fuisset *increpatio*; sed in isthoc rerum discrimine prorsus importuna. Mendax scriptor Parallelorum in Plut. t. II. p. 305. D. fratrem nobis fingit Themistoclis Agesilaum, quem ad Artemisium Graeci miserint speculatorem: eadem paene praebet illinc descripta Stobaeus Gesneri p. 91. Nollem viros eruditissimos his mendaciis locum in historia dedisse veteri. Ut illi fratrem, Agesilaum quoque patrem dat Pausaniae, hujus nar-
953 rans proditionem p. 308. B. Stobaei p. 228. adeo puer in historia, ut ne Thucydiden quidem legerit, citat, qui nusquam extitit, Chrysermum ἐν δευτέρῳ ἱστορικῶν vel Περσικῶν. Valck.

1. ἐντάμνων ἐν τοῖσι λίθοισι γράμματα] Linguae non inutilis concinnari posset index verborum, quibus scriptor castigatissimus novam quamdam indidit vim significandi: locum illic inveniret etiam Ἐντάμνειν. Lapideis columnis Darius dicitur ἐντάμνων γράμματα, IV. 87. Proximum convenit Latinum *insecans*. Columellae bis terve; sed alia usurpatum structura, verbum *insecandi* bis adhibuerat, ut puto, qui nuper cura Burmanni sec. prodiit ornatior, Auctor ad Herennium, III. c. 14., *ipsa pronuntiatione — res inserere atque insecare* (*inscribere* satis erat Ciceroni de Orat. II. 87.) *in animis auditorum:* hoc ex codd. reciperem pro *intersecare:* idem IV. 49., *tanquam jubatus draco — circumspectans huc et illuc, si quem reperiat, cui aliquid mali faucibus adflare, — dentibus insecare, lingua adspergere possit:* hoc Graecis est ἰὸν ἐγχρίειν et ἐγχρίπτειν: quorum prius Oleario aliisque non debuerat esse suspectum. Omisit, ut alia multa, Stanleius Aeschyli fragm. ex Philoct. apud Plutarch. t. II. p. 1087. F. Οὐ γὰρ δράκων ἐνῆκεν, ἀλλ᾽ ἐνῴκισεν etc. aptius alterum illud, *venenum dentibus insecat.* Scribi potuit a Tragico apud Ciceron. Tusc. II. 9. *Hos ille cuneos fabrica crudeli insecans Perrupit artus:* vulgatum *inserens* nec ad vicina neque respondet Aeschyli grandiloquentiae. Literas lapidibus *incidere*, vel *insecare*, hic ἐντάμνειν λίθοισι γράμματα, alibi dicitur et Herodoto ἐγκολάπτειν, I. 93, 187. Hoc quibusvis fuit usurpatum, et restitui debet III. Maccab. II. 27., στήλην ἀναστήσας ἐνεκόλαψε γραφήν: idem esset ἐς στήλην ἐκόλαψε γραφήν: qua ratione legitur in veteri tabella apud Gruter. Inscr. p. CCCCI. 22. τὸ δὲ δόγμα τόδε κολάψαντας ἐς χαλκώματα δύο, τὸ μὲν ἓν ἀναθεῖμεν ἐς τὸ βουλευτήριον: *tabulae aereae*, quibus incidendum erat plebiscitum, χαλκώματα vocantur. Valck.

2. ἐπὶ τοὺς πατέρας] Redi ad VII. 51. Callidam Themistoclis inscriptionem iisdem verbis Polyaenus I. 30, 6. recitat, parum, quod vir magnus attigit, aberrans; Plutarch. Themist. p. 116. B.; Aristides t. II. p. 191. etc. Wess.

3. ἕζεσθε] κατῆσθαι sive ἕζεσθαι ἐκ τοῦ μέσου de illis, *qui rei*
954 *se non miscent, et ex ejus medio quasi otiosi sedent*, Herodotea sunt. Inferius c. 73. αἱ λοιπαὶ πόλις ἐκ τοῦ μέσου ἐκατέατο, et iterum ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι: quibus gemina III. 83. IV. 118. etc. Wess.

3. *ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι*] Hinc liquet quid supplendum sit aut lectori subaudiendum relinquatur apud Diodor. Sicul. XIX. 41., ubi jussu Antigenis, *cujus sub imperio phalanx erat Macedonum*, ut scribit Corn. Nepos in Eumene c. 7., in Eumenis exercitu eques Macedo, propius accedens phalanga Macedonicam Antigoni, proclamavit: *ἐπὶ τοὺς πατέρας, ὦ κακαὶ κεφαλαί, τοὺς μετὰ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου τὰ ὅλα κατειργασμένους:* nempe *στρατεύεσθε.* In Eumenis erant exercitu veterani milites, qui cum Philippo fregerant Graeciae libertatem, quique cum Alexandro Asiam pervaserant; sic itaque loquuntur velut annis et laboribus graves. Sed apud Herod. *πατέρες* sunt *conditores.* Justinus II. 12. *Quod facinus agitatis? bellum inferre olim conditoribus vestris, nuper etiam vindicibus cogitatis?* Eadem mente supra apud Herodot. VII. 150., Argivis fertur per legatum dixisse Persa: *οὕτω ἂν εἴημεν ὑμέτεροι ἀπόγονοι· οὔτε ὦν ἡμέας οἰκὸς ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους στρατεύεσθαι, οὔτε ὑμέας* etc. Valck.

4. *ὑπ᾽ ἀναγκαίης μέζονος κατέζευχθε*] Nihil differt, rem ubi spectes, Aeschyli Prometh. 108. *ἀνάγκαις ταῖσδ᾽ ὑπέζευγμαι τάλας:* Sophoclis Philoct. 1022. *ἀνάγκῃ ζυγεὶς ἔπλεις ἅμ᾽ αὐτοῖς:* et Ajac. 123. Aliter paullo Libanius in Basilico p. 104. c. Mox *ὥστε ἀπίστασθαι* legitimum solum est. Wess.

23 2. *ἅμ᾽ ἡλίῳ σκιδναμένῳ*] Homereum *ὅσον τ᾽ ἐπικίδναται ἠὼς* huic creditur originem, et Aeschyli Pers. 502. *πρὶν σκεδασθῆναι θεοῦ ἀκτῖνας*, dedisse. Non infrequens talis figura. *Σπείρειν ἀκτίνας* Philo Vit. Contempl. p. 899. f. *Spargere lumine terras* Latini poëtae, Lucretius, Lucanus, aliique, in La Cerdae Comment. ad Virgilii Aen. IX. 459. Wess.

4. *τὴν πόλιν ἔσχον τῶν Ἱστιαίων*] Scribendum est *Ἱστιαιέων:* hinc Diodor. XI. c. 13. fin. *κατῆρεν εἰς τὴν Εὔβοιαν μετὰ παντὸς τοῦ στόλου, καὶ τὴν τῶν Ἱστιαιέων πόλιν βίᾳ χειρωσάμενος* etc. vid. ibi Wessel. Non nescio quid scribat Steph. Byz. in *Ἱστίαια*, Epho-
955 rum cives *Ἑστιαίους* dixisse; sed Herodoto hujus capitis initio memoratur *ἀνὴρ Ἱστιαιεὺς*, quod pro *Ἱστιεὺς* recte posuit Gronov. ex M. a Galeo jam oblatum ex S. et a Valla, quin et a Plutarcho; cujus in edd. Herodotea describentis t. II. pag. 867. e. reperitur *ἀνὴρ Ἑστιαιεύς*: illic Ionica tantum pronuntiatio versa fuit in vulgarem. Hos ex Euboea Histiaeenses, *τοὺς Ἱστιαιέας*, istius aetatis Atticorum more talia contrahentium, Thucydides vocat *Ἑστιαιᾶς* I. 114. Ubi memorat Euboeam opera Periclis Atheniensibus subjectam Aristides in Pericle t. III. p. 226. hoc exstat Scholion in cod. ms. *Ἕως καὶ ταύτην*] *Ὁ Θουκυδίδης, ἐξοικήσαντες Ἱστιαίας* (leg. *ἐξοικίσαντες Ἱστιαιᾶς*,) *αὐτοὶ τὴν γῆν ἔσχον· ἡ δὲ ἱστορία πόλεως Εὐβοΐας*: miram in his corruptelam subiit *Ἱστίαια, πόλις Εὐβοίας.* In isthoc egregio Burm. codice ms. eadem pag. saltem octo nobis ex Androtione praebet ducum nomina, qui cum Pericle susceperant expeditiones Thucydidi narratas, pleraque aliunde ignota. Valck.

4. *Ἑλλοπίης*] Valla sui codicis pravam, qualis et S., lectio-

nem secutus, *Ellopiae*, qua de uberius Strabo X. p. 683. Α = 445. mentionem praeteriit. Vicinum τῆς Ἱστιαιήτιδος Ionum est formae, optime hic in membranis custoditum. Non obliviscor γῆς τῆς Ἱστιαιώτιδος VII. 175., cui, si verum amamus, prorsus idem, quod paludi Maeoti, *Μαιήτιδος*, titulo I. 104. et IV. 20. notae, usu saepe venit. Par periculum Ἀμπρακιήταις propulsandum IX. 28. Wess.

24 2. *γῆν ἐπαμησάμενος*] Ex Herodoteo Lexico petita Suidae interpretatio, *ἀνακινήσας*, traxit Vallam. Ulysses Homeri Od. ε΄. vs. 482., *εὐνὴν ἐπαμήσατο*, *aggessit sibi cubile*, ex foliis nempe: *Φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἤλιθα πολλή*, *Ἐν δ' ἄρα μέσσῃ λέκτο*, velut *in lecto* cubuit. Hinc sua apte transtulit Herodotus, *φυλλάδα τε ἐπιβαλὼν καὶ γῆν ἐπαμησάμενος*: *et frondes injecit arboreas terrae superingestae*: sic ista putem accipienda. Eustath. in Od. ε΄. p. 240, 49. suum citat in Iliada commentarium p. 321, 33., ubi legitur et *κόνιν ἐπαμησάμενος*. *Super cadaver terram congerere*, et *pulverem in cadaver accumulare* propria locutione dicebatur *ἐπαμήσασθαι γῆν*, et *κόνιν ἐπαμήσασθαι*. Pro *ἐναμησαμ.* scribendum usitato more *ἐπαμησάμενοι κόνιν* in Schol. ad Soph. Antig. 261. De
956 testudine, ova sua in litore tegente, posuit Plutarch. t. II. p. 982. B. *τὸ λειότατον ἐπαμᾶται τῆς θινὸς αὐτοῖς καὶ μαλακώτατον*. Rarissima forma activa scripsit Jamblich. de Vit. Pyth. p. 160., *γῆς ἐπαμήσαντες τοὺς πεσοῦσι*. Formae vim quoque tribuit verbi medii Origenes c. Cels. VI. p. 285., cui veste indutus lugubri dicitur *κόνιν ἐπαμώμενος*, *pulvere sibi caput adspergens*. Vid. D'Orvill. in Charit. p. 366. sed in versu Theognid. 427., quem citat, vulgata displicebat Hemsterhusio lectio, melior altera videbatur, *γαῖαν ἐφεσσάμενον*, ad Hesych. t. I. p. 1352. sic dicitur jacere cadaver, *operimento matris obductum*; quibus verbis Cicero de Leg. II. 22., istum adludebat Xenophontis locum, quem tractat vir summus. Sed ad Herodotum forte satis fuisset monuisse, Xerxis factum ad Thermopylas (quod attigit et Polyaen. VII. c. 15, 4.) Spartiatam postea temporis imitatum Agesilaum, qui fidos sibi jussit *Σπαρτιάτας νεκροὺς*, *ἐπαμησαμένους κόνιν*, *ἀποκρύψαι*, ut scribit Polyaen. II. I, 23. Valck.

26 1. *αὐτόμολοι ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίης*] Quae primo viderentur adspectu longe dissita, solerter sic comparavit Heringa, Obs. Crit. p. 156., ut Arcades hi fuisse videantur *Caryatae*. Nostro dicuntur *βίου τε δεόμενοι, καὶ ἐνεργοὶ βουλόμενοι εἶναι*: *victus egentes*, *et in agendo desiderantes occupari*, prout hic vocem *ἐνεργὸς* accipiendam puto. *Pecuniam numeratam*, *quam domi habebant*, *τὸ ἀργύριον τὸ ἔνδον κείμενον*, vocabant et *ἀργὸν*, id est, *οὐκ ὂν ἐν ἔργῳ*: contra *ἐνεργὰ χρήματα* erant *quaestuosae foenusque pensitantes pecuniae*, monente Budaeo Comm. Ling. Gr. p. 271. vid. Salmas. de Trap. Foen. p. 480. Rariori usu apud Demosth. p. 547, 7. *ἐδέοντό μου δανεῖσαι χρήματα εἰς τὸν Πόντον Ἀρτέμωνι — καὶ Ἀπολλοδώρῳ*, *ὅπως ἐνεργοὶ ὦσιν*, *ut negotiarentur*, sive *ὅπως ἐργάσωνται ἐν αὐτοῖς*, quae phrasis est in Ev. Matth. XXV. 16. Valck.

Arcadas illos, qui hîc memorantur, *transfugas* ex Carya Arcadiae oppido advenisse statuens Heringa, testimonio maxime Vitruvii usus erat; qui lib. I. cap. 1. originem *Caryatidum* quae in architectura vocantur expositurus, *Carya*, ait, *civitas Peloponnesi, cum Persis hostibus contra Graeciam consensit*; etc. Vitruvii verba jam olim Holstenius in Notis ad Steph. Byz. voc. *Κάρυα* adposuerat.
957 Quod autem duo Peloponnesi oppida fuisse statuunt docti viri, quorum utrique *Κάρυα* vel *Κάρυαι* nomen; rectius fortasse dicturi erant, unum idemque oppidum olim, quo tempore Graeciam Xerxes invasit, Arcadiae fuisse contributum, deinde vero Laconicae factum ditionis. Schweig.

4. *Τριτανταίχμης ὁ Ἀρταβάνου* Vallae et S. idem, ut videtur, ac VII. 82. *Tigranes* haud quidem ignotus inter Persas est, Achaemenidarum gente proseminatus; sed nusquam Artabani filius, VII. 62. IX. 95. Quare Galeo [*Τριτανταιχμ.* unice probanti] videor adstipulari posse. Wess. Ad eumdem *Τριτανταίχμην* spectare videtur *εἷς δέ τις πρὸ πάντων* etc. Schweig.

Ib. In istis quibus Arcades quale *praemium* esset *Olympiacum* Persis interrogantibus *εἶπον, τῆς ἐλαίης τὸν διδόμενον στέφανον*, leve forsan vitium latet, quod una lineola loco mota facile tolli posset, si nempe scriberetur *τῆς ἐλαίης τὸν ᾀδόμενον στέφανον*, *ex oleastro coronam* ut simpliciter dixerint Arcades; quorum verbis Noster, Olympiacae laudis admirator, interjecerit *τὸν ᾀδόμενον*, *illam* poëtarum, Pindari praesertim, carminibus *decantatam*. Quibus hoc forte videbitur non necessarium, fatebuntur tamen his Pausaniae III. p. 278., *ἄρχονται μὲν ἀπὸ Τηλέφου τῶν ὕμνων, προσδιδοῦσι δὲ οὐδὲν ἐς τὸν Εὐρύπυλον*, omnino corrigendum, *προσᾴδουσι δὲ οὐδέν*. Valck. Mihi quidem (ut dicam quod sentio) frigide praeter morem dicturus fuisse Herodotus videtur, si *ᾀδόμενον* hîc scripsisset. Schweig.

27 1. *ἅτε σφι ἐνέχοντες αἰεὶ χόλον*] Odii Thessalorum in Phocenses exordia VII. 176. signata sunt. Hinc *τὴν πρὸς Φωκέας ἔχθραν, ἣ προυπῆρχε Θετταλοῖς ἐκ παλαιῶν χρόνων*, non tacuit Aeschin. *περὶ Παραπρ.* p. 46. Wess.

3. *κατειλήθησαν ἐς τὸν Παρνησσὸν οἱ Φωκέες*] Mirum accidit, H. Stephanum ad haec adhaesisse; sed comma, male punctum post *Παρνησσὸν*, illi tenebras offudit. Melior in his Pavius, atque diu ante eum Polyaenus VI. 18. Nimirum Thessali subita incursione Phocenses in Parnassum concluserant. Unde deinceps *ταῦτα μέν νυν τὸν πεζὸν εἰργάσαντο τῶν Θεσσαλῶν οἱ Φωκέες, πολιορκέοντας ἑωϋτούς*: ubi multitudinis numerus, *πεζὸν* spectans, nemini molestus
958 esse debet. Verum audiamus Polyaenum: *Φωκεῖς εἰς τὸν Παρνασσὸν κατακλεισθέντες, γυψώσαντες αὐτοὺς καὶ τὰ ὅπλα νυκτὶ πανσελήνῳ.* Sic scripserat. Vulgo illi *γυψώσαντες* deerant, damno sententiae manifesto, sicuti Diodoro XI. 14. adscriptum. Animadvertit et illud Berglerus. Rem eandem, alio tamen ordine, operosius exsequitur Pausanias X. 1., ubi de Tellia et Telliadis (infra IX. 37. memoratis) Kuhnius et Leopardus Emendat. lib. IV. 18. Wess.

Eodem isthoc cum Thessalis bello quod evenit memorabile Phocensium facinus desperatione furentium et rabie, Pausaniae narratum, explicatius etiam atque in laudem mulierum praesertim Phocensium Plutarcho de Virtut. Mulier. p. 244., causam non exputo, quam tamen habuisse certam suspicor, cur hoc in loco silentio presserit Herodotus. Valck.

28 2. *κατὰ Ὑάμπολιν*] Ad haec Polyaenum VI. 18, 2. comparanti Koenio latere non poterat, in istis, *τάφρον ὀρύξαντες κατὰ τὴν πόλιν*, corrigendum ex Herodoto *κατὰ Ὑάμπολιν*: in transcursu eadem facta fuit comparatio ad Schol. in Phoen. Eurip. p. 749. Fraudem, qua vicinos Thessalos irretitos tenuerunt, explicate tradit Pausan. X. p. 799., *κατὰ τὴν Ὑάμπολιν — ὑδρίας κεράμου πεποιημένας κατορύξαντες, καὶ ἐπ' αὐτὰς γῆν ἐπιφορήσαντες* (Herodot. *χοῦν ἐπιφορήσαντες*) *ὑπέμενον τὴν ἵππον τῶν Θεσσαλῶν*. In foveas equites fuere praecipitati, equi autem *ἀπεχωλοῦντο*: quod Pausanias sumsit e Thucyd. VII. 27. Herodoto *οἱ ἵπποι τὰ σκέλεα διεφθάρησαν*. Hoc bello Phocensibus dux erat alter de duobus *Ὑαμπολίτης Δαΐφάνης*, juxta Pausan. p. 800. *Δαΐφαντος ὁ Βαθυλλίου τρίτος αὐτὸς ἄρχων* dicitur Plutarcho t. II. p. 244., ubi congressi cum Thessalis victoriam Phocenses reportasse narrantur *περὶ Κλεωνὰς τῆς Ὑαμπόλιδος*. De Hyampoli multis agens Palmer. in Gr. Antiq. p. 665. istas Phocidis Cleonas *vicum in Hyampolitarum vicinia* fuisse suspicatur. Jason Thessalus *Ὑαμπολιτῶν τό τε προάστειον εἷλε, καὶ τὴν χώραν ἐπόρθησε*, apud Xenoph. *Ἑλλ.* VI. p. 350, 28. Valck.

29 1. *ἔγκοτον*] H. Stephanus vocabulum *ἔγκοτος*, quatenus quidem substantivi sedem obtinebat, e Graecae linguae finibus procul
59 amandavit; dictionesque adeo, *ἀτάρ τινα καὶ ἔγκοτον εἶχε* VI. 133. et 73., scriptas fuisse *καὶ ἐν κότον εἶχε*, vice *καὶ ἐνεῖχε κότον*. Inspice ejus Prolegom. p. 736. Cui animadversioni valide repugnat hic locus, talem *τμῆσιν* recusans, et IX. 109. *τῇ μὲν γυναικὶ ταύτῃ οὐκ εἶχε ἔγκοτον*. Plura alias. Wess.

30 1. *οἱ γὰρ Φωκέες μοῦνοι* etc.] Si vero nititur Pausaniae X. 1. extr. narratio: Phocenses cum Persa, necessitate conpulsi, *ὑπ' ἀνάγκης*, primum fecerunt, postea ad Graecorum societatem reversi. Non ita Noster hic et superiore libro c. 203. et 218. Wess.

Ib. *τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν*] Consimile *κατά τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων*, quo Spartanos prosequebatur Hegesistratus, sive, ut ibidem, *τὸ ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους*, lib. IX. 36. 37. In Latinis talia saepe. Vid. Cortium ad fragm. Sallustii p. 936. Wess.

Ib. *οὐκ ἐμήδιζον, κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν*] Verisimillimam Herodoti conjecturam ingeniosa malevolentia nititur evertere Plutarch. t. II. p. 868. c. Sed Herodotea describens philosophus praebet ex suo codice lectionem unam alteramve vulgata apud Herodotum non deteriorem; velut in proximis, *κατὰ δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν, nulla alia de causa, quam quia oderant Thessalos:* similiter scribit et in eumdem sensum Noster IX. 37., *κατὰ τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, propter odium, quo Lacedaemonios oderat:* et Thucydides, *κατ' ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων· κατ' ἔχθος τὸ Ῥηγίνων· κατ' ἔχθος*

τὸ Κορινθίων, I. 103. IV. 1. VII. 57. Aptissima dedit in eam rem Perizonius in Aeliani Var. II. 25. et ex his suis observatis explicare debuerat apud eumdem XII. 53. τὸ Μεγαρέων πινάκιον: ubi commode Thucydideum τὸ Μεγαρέων ψήφισμα contulit Abr. Gronov. cujus avus I. F. Gr. vid. in Livii XXXIV. c. 26. Valck.

2. ἑκόντες εἶναι] Vide Valck. ad VII. 164. et conf. IX. 7. Schweig.

31 2. Μηλιάδος] Μηλίδος, usitatam alibi Nostro quoque formam, praetulit Wess. in Diss. Herod. p. 127. Ad Callim. Hymn. in Del. 287., ἱερὸν ἄστυ καὶ οὔρεα Μηλίδος αἴης, Ernesti aptissimum dedit Thucydidis locum, quo Melienses etiam Ἱερῆς nominantur. Exem-
960 plis aliquot ostendi posset, non inutilem esse observationem Scholiastae Aristid. in cod. MS. καλῶς εἶπε (t. I. p. 304.) Μηλίων, καὶ οὐ Μηλιέων. Μήλιοι μὲν γὰρ οἱ τὴν νῆσον οἰκοῦντες· Μηλιεῖς δὲ, οἱ ἐν τῷ Μηλιακῷ κόλπῳ. *Maliacum sinum* Livius XXVII. 30. et XXXV. 37. Μηλιέα κόλπον dixit Herodot. IV. 33. Attica contractione Μηλιᾶ κόλπον Aeschyl. Pers. 486. et Aristoph. Lysist. 1171. ubi notat Palmer. in Exercit. p. 769. Μηλιᾶ κόλπον Atticistam scripsisse puto Philostratum p. 551., non, quod ferri nequit, Μηλίδα κολπ. In proximis, καὶ οὐκ ἐδόκεε Θεσσαλοῖσι, vertendum, *neque Thessalis videbatur*, nempe *vastanda Doris*; horum enim ductu Persae utebantur, et ex horum libidine plus minusve mali regionibus inferebant. Valck.

32 2. τοῦ Παρνησσοῦ ἡ κορυφὴ etc.] Suo quoque nomine vocata dicitur Τιθορέα. Ista quidem clarent atque aliunde firmantur; sed his interjecta sic primum vulgabantur: τοῦ Παρνησοῦ ἡ κορυφὴ, κατὰ Νέωνα πόλιν, κειμένη ὑπ' ἑωϋτῆς· Τιθορέα οὔνομα αὐτῇ. Vallae Latina: *qui vertex est juxta urbem Neonem illic sitam, nomine Tithorea:* facta videntur de Graecis hoc modo scriptis, κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένην ἐπ' αὐτῆς. Sed codicum lectionibus instructus de Laurentianis certius judicabit. Pro sua linguae Graecae peritia H. Steph. scripsit *seorsim sitam*, legens κειμένην ἐπ' ἑωϋτῆς: sed nec hujus sibi lectionis sensum satisfacere fatetur. Holstenii commentum ad Steph. Byz. in Τιθορέα vix memorari meretur: Latina Palmerii in Graecia Ant. p. 635. Graecis neutiquam respondent. Urbem Νέωνα hinc Steph. Byz. adnotavit. Occasione loci Demosthenis de falsa Legat. p. 232. Harpocration in Νέωσιν urbem hanc Phocidis Herodoto dictam scribit Νεῶνα, Νεῶνας Androtioni. Ex Herodoto Pausanias X. 32. ὄνομα Νεῶνα μὲν τῇ πόλει, Τιθορέαν δὲ εἶναι τοῦ Παρνασοῦ τὴν ἄκραν. Valck. Plutarch. Syll. p. 461. Ὀρτήσιον δὲ Κάφις ἡμέτερος ὢν ἑτέραις ὁδοῖς, ψευσάμενος τοὺς βαρβάρους διὰ τοῦ Παρνασοῦ κατῆγεν ὑπ' αὐτὴν τὴν Τιθόραν, οὔπω τοσαύτην πόλιν οὖσαν ὅση νῦν ἐστιν, ἀλλὰ φρούριον ἀπορρῶγι κρημνῷ περικοπτόμενον (hoc est Herodoti κορυφὴ κειμένη ἐφ' ἑωυτῆς) εἰς ὃ καὶ πάλαι ποτὲ Φωκέων οἱ Ξέρξην ἐπιόντα φεύγοντες ἀνεσκευάσαντο καὶ διεσώθησαν. Hunc locum indicavit Wesselingius.

961 Ib. Phocenses in singularem et separatum aliquem Parnassi verticem confugerunt; et, quisnam ille fuerit vertex, declarat scriptor, non

solum nomen ejus edens, sed et adjiciens, *fuisse verticem in ea Parnassi regione situm ubi Neon est oppidum,* hoc scil. nomine ea aetate notum, humiliori fortasse tumulo adstructum, ex adverso Tithoreae. Id oppidum dein a Persis captum incensumque fuisse ex cap. 33. discimus: Phocenses autem in montis vertice tuti fuerunt ab hostium impetu. SCHWEIG.

33 1. *καὶ κατὰ μὲν ἔκαυσαν* etc.] Annumeravit has Phocidis urbes ex Herodoto, in quibusdam discrepans, Pausanias X. 3. *Δρύμον* adpellat *Δρυμαίαν*, dissentiente Eustathio ad Poetam: *Τεθρώνιον* cum Steph. Byz. *Τιθρώνιον*, Eustath. *Θρόνιον*, non bene: id oppidum enim Locridis, ad Thermopylarum angustias, teste Aeschine *περὶ Παραπρ.* p. 45. et Diodoro XVI. 33. *Ἀμφίκαιαν* vocitat *Ἀμφίκλειαν*: immo vero Nostrum ait urbem *Ὀφιτείαν* nuncupasse X. 33. p. 883., nec ipse tamen, sed inprudentes librarii, uti optime Sylburgius. *Ἀμφίκαιαν* scripsisse Herodotum, Stephanus Byz., et quae de tituli origine subdit ipse, testimonio sunt. *Τριτέας* adfirmat praeter Thucydidem ethnicographus: hinc Hesychii *Τριτῆες γενεὴν, οἱ ἀπὸ Τριτεῶν πόλεως κύνες, ἥ ἐστι πλησίον Φωκίδος.* Reliquis non inmoror, expositis a Palmerio Gr. Antiq. lib. VI. 15. WESS.

Ib. *κατὰ μὲν ἔκαυσαν Δρύμον* etc.] Secundum Plutarch. t. II. p. 868. B. narraverat Herodotus, *τρισκαίδεκα πόλεις τῶν Φωκέων ὑπὸ τοῦ βαρβάρου κατακεκαῦσθαι*: scribere saltem censor debuit *πεντεκαίδεκα*: hoc enim capite *duodecim* et paulo post *tres* memorantur urbes Phocidis, in quarum tecta incolis vacua igne Persae saevierint. His quindecim duas si eximas, quas incolentium nomine, ni fallor, designatas, *Πεδιέας* dixit et *Τριτέας*, ceteras omnes, iisdem plerasque nominibus memoratas Pausaniae, solo postea temporis aequari jussit Amphictyonum praesidio ferox Philippus Amyntae fil., cum funesto Graecae libertati bello sacro finem imposuisset. Praeter istas autem, hic et infra Herodoto memoratas, idem tum ceterae Phocidis urbes, quae praecipuae erant duae et viginti, triste fatum subierunt, unis Abis exceptis. Istas XXII. urbes tum deletas
962 recenset Pausan. X. p. 803. et 804. Herodoto enumeratas singulatim pro doctrina sua geographica tractavit Palmer. Graec. Ant. VI. 15., sic tamen, ut saepius vir egregius errare debuerit, nec critica sollertia neque instructus accurata linguae Graecae peritia. De multis, quae hic dici possent, nunc satis erit semel Pausaniae suo loco restituisse, quae in alienum immigrarunt X. [c. 34.] p. 885., *ἐν ταῖς Φωκέων πόλεσιν, ἃς ὁ Μῆδος ἐνέπρησεν, ἀριθμῆσαι καὶ τὴν Ἐλάτειάν ἐστιν ἐν ταύταις (κατὰ Ἡροδότου λόγους).* Novissima huc retraho ex fine p. 884. [c. 33.] VALCK.

2. *καὶ νῦν ἐστι χρηστήριον*] Celebris ejus in Musis mentio I. 46., supra 27. et dein 134., itidem apud alios in Leopardi Emend. VI. 22. et Casaub. ad Strabon. IX. p. 647=423. WESS.

35 1. *Αἰολιδέων*] Palmer. Graec. Ant. p. 675. miratur *nullum alium de hac Aeolide mentionem fecisse.* Iisdem paene servatis literarum ductibus jam ante aliquot annos veram, ut opinor, lectionem detexi corrigendo *Αἰλαιέων.* Quo quisque colore suum errorem in-

crustaverit nihil attinet dixisse, veritate monstrata. *Persae* *τῶν Πανοπέων τὴν πόλιν ἐνέπρησαν, καὶ Δαυλίων, καὶ Λιλαιέων*: *Panopensium urbem incendio vastarunt, et Dauliorum, et Lilaeensium*; atque adeo *Panopen*, *Daulida*, et *Lilaeam*, *Λίλαιαν*: hinc, auctore Steph. Byz. fit *Λιλαιεύς*. Juxta Pausan. X. 8. *οἱ Λιλαιεῖς — ἐς τοῦ Κηφισοῦ τὴν πηγὴν πέμματα ἐπιχώρια ἀφιᾶσιν*, accolebant Cephisi fontem: ab interitu tutos praestitit Homerus, a quo praeter ceteros Phocenses *Lilaeenses* etiam intexuntur Boeotiae, Il. β'. 523. seqq. *Οἳ Κυπάρισσον ἔχον — καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα, Οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισσὸν δῖον ἔναιον, Οἵ τε Λίλαιαν ἔχον πηγῆς ἔπι Κηφισσοῖο.* A Philippo solo aequatae hae primae memorantur urbes Pausaniae p. 803., *Λίλαια, Ὑάμπολις, Ἀντίκυρα, Παραποτάμιοι, Πανοπεὺς, Δαῦλις*: veteres omnes, partim Homeri carmine nobilitatae, partim Xerxis furore: de Lilaea Palmerius egit Graec. Ant. VI. p. 681. et seqq. VALCK.

36 2. *ὁ δὲ θεός σφεας οὐκ ἔα κινέειν*] Colorem ex his Pausaniae duxit conmemoratio Delphensium metus et responsi Apollinei, sub Brenni adventum X. 23., uti bene Kuhnius. Illud *τῶν ἑωϋτοῦ προκατῆσθαι* simile habet, sed explicatius IX. 105. *ἀδύνατον γὰρ — εἶναι ἑωϋτοὺς Ἰώνων προκατῆσθαι, φρουρέοντας τὸν πάντα χρόνον.*

963 Inde *στρατηγοὶ προκαθεδούμενοι τῆς χώρας*] *qui regionem tuentur*, Artapani apud Euseb. Praep. Evang. IX. 27. WESS.

3. *ἐς τὸ Κωρύκιον ἄντρον*] Cultissimam antri descriptionem Pausanias X. 32. instituit, et prior eo Aeschylus, ut alias monui, Eumenid. 22. WESS.

4. Quod hic ait *καὶ τοῦ προφήτεω*, unicum nobis sistit: serior aetas plures prophetas *(oraculorum interpretes)* Delphis tribuit, Plutarch. t. II. p. 410. F. Aelianus Hist. Animal. X. 26. Vid. Ant. van Dale de Oracul. c. 5. p. 104. Nimirum aucta oraculi fama et superstitione, ut duabus *προφήτισιν* sive Pythiis et tertia vicaria, in crebra sciscitantium turba, opus fuit, ita et pluribus prophetis. Videsis ad Diodori XVI. 26. WESS.

37 1. *ἔσωθεν*] Hic sane miror cur *ἔξωθεν* scribi maluerit H. Steph. quod, me judice, protinus altero deberet mutari, si hic forte legeretur. *ἔξω* infra recte scriptum in istis, *θῶϋμα — καὶ τοῦτο κάρτα ἐστὶ, ὅπλα ἀρήϊα αὐτόματα φανῆναι ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ.* Arma, credo, sponte sua templi exierant penetrali, ut heroës Delphorum Phylacus et Autonous, scutis sacris velut amuletis muniti, pro aris et focis Delphorum suorum propugnarent; vid. c. 38. et 39. Paulo ante Leuctricam pugnam, *Thebis, ut ait Callisthenes, in templo Herculis valvae clausae repagulis subito se ipsae aperuerunt*, (*ὡς τοῦ Ἡρακλέους εἰς τὴν μάχην ἐξωρμημένου*, Xenoph. Ἑλλ. VI. p. 348, 11.) *armaque quae fixa in parietibus fuerant, ea sunt humi inventa*: Cicero de Divin. I. 34. Plura, praeter ceteros, narrat illic prodigia Xenophon, ipse neutiquam liber a superstitionis morbo: nonnullos tamen dixisse fatetur, *ὡς ταῦτα πάντα τεχνάσματα ἦν τῶν προεστηκότων.* Delphis hoc tempore nec locus erat fraudibus nec tempus. Delphorum propheta Aceratus, exsternatus praesentis

periculi metu, facile sibi videri potuit duplices videre Delphos; quidni, sponte sua foribus patentibus, arma etiam *αὐτόματα ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ?* Neque est cur miremur ista talia elegantissimo Herodoti ingenio se probare potuisse tanquam vera. Valck.

4. *ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κεραυνοὶ*] Haec prodigia, si prodigia
964 dicenda sunt quae media aestate de coelo fulmina jaciebantur, memorat et Diodor. XI. 14. Quae Persas, eadem postea temporis Galatas a spoliando templo traduntur abegisse. Horum ubi facinus attigit, Herodoteis usum Pausaniam non latuit Kuhnium I. 4., *κεραυνοί τε ἐφέροντο ἐς τοὺς Γαλάτας, καὶ ἀποῤῥαγεῖσαι πέτραι τοῦ Παρνασοῦ, δείματά τε ἄνδρες ἐφίσταντο ὁπλῖται τοῖς βαρβάροις.* Explicatius eadem enarrat suo loco in Phocicis p. 854., *Herodotum eleganter aemulatus*, judice Wessel. ad Diodorum. Pausaniae narratis simillima tradit Justin. XXIV. 8. juxta quem II. 12. *miserat Xerxes quatuor millia armatorum Delphos ad templum Apollinis diripiendum; — quae manus tota imbribus et fulminibus deleta est, ut intelligeret, quam nullae essent hominum adversus Deos vires.* Tempestatis vehementia territos et superstitione, plerosque aufugisse, non totam manum deletam, ex Herodoto licet colligere. Valck.

4. Diodorus et Pausanias ipsam Apollinis aedem direptam a Persis atque incendio foedatam diffitentur: non ita Plutarchus Num. p. 66. C., *τὸν ἱερὸν λύχνον*, aeternum illum ignem, cum templum a Medis inflammaretur, exstinctum adseverans, incertum quo auctore. Herodotus tacet, immo infitiatur II. 180. et V. 62. Wess.

38 2. *μέζονας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἔχοντας, ἕπεσθαί σφι*] Sexcenties *μείζων ἢ κατ' ἄνθρωπον*, Plato Apol. p. 20. e. Isocrates Evagor. pag. 192. a. etc. Idem et hîc olim fuisse, optime D'Orvillius ad Charit. II. 4. p. 182. conjecit, *μέζονας* non tangens. Dederat Noster *μέζονα ἢ κατὰ ἄνθρωπον φύσιν ἔχοντας*, pro quo Josephus Antiq. lib. I. 19, 1. *ὄψεις* ex scalis *κατιούσας, σεμνότερον ἢ κατ' ἀνθρώπου φύσιν ἐχούσας.* Wess. Una tantum litera ex *ἔχοντας* detracta, (*ἔχων* autem et *ἐὼν* in Herodoteis codd. aliquoties inter se permutantur;) in literis ad me datis, feliciter, ut puto, corrigebat Koenius: *ὁπλίτας μέζονας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἐόντας, armatos hominum statura altiores.* *τὴν ἡλικίαν, φύσιν* dixit etiam Soph. Trach. 312., ubi est 1079. *Γυνὴ δὲ, θῆλυς οὖσα, κοὐκ ἀνδρὸς φύσις*: id est *οὐκ ἀνήρ.* Koenii conjecturam D'Orvillianae (ad Charit. p. 182.) longe praeferendam, et veram arbitror; nam, admissa D'Orvillii lectione, si *μέζονα* quis scribat, *μέζονα φύσιν*
965 *ἔχοντας* vereor ut Graece doctis hîc adprobet. Valck. Equidem nihil hîc novandum censui. *κατὰ ἀνθρώπων φύσιν* idem valet ac *κατὰ ἄνθρωπον*, quod Wesselingio placuerat. Participium *ἔχων*, verbis finitis adjici subinde solitum, non prorsus abundat, sed *continuitatem* quamdam videtur indicare; quod perspecte etiam Hermannus intellexit, Adnot. 228. ad Viger. monens, *ληρεῖς* significare *nugaris nunc; ληρεῖς ἔχων* autem, *nugator es.* Cur vero id participium non nisi cum verbis *nugandi, jocandi* et similibus jungi sta-

tueremus, ut docti volunt viri, caussam satis praegnantem vidi nullam. SCHWEIG.

39 1. *Φύλακόν τε καὶ Αὐτόνοον*] Phylacum, ejusque *τέμενος* ad Minervae *Προνηΐης* templum, habet Pausanias X. 8. pag. 817. praeter quem Brenni expeditione tres templo subvenisse heroas, Laodocum, Hyperochum et Pyrrhum, c. 23. p. 854. WESS. Gallis etiam postea terribiles adparuisse feruntur *ὁ Ὑπέροχος καὶ ὁ Λαόδοκος τε καὶ Πύῤῥος· οἱ δὲ καὶ τέταρτον Φύλακον ἐπιχώριον Δελφοῖς ἀπαριθμοῦσιν ἥρωα*, Pausan. X. pag. 854. Hinc *Λαοδόκου* nomen ponerem [apud eumdem Pausan.] lib. I. [c. 4.] pag. 11., loco *τοῦ Ἀμαδόκου*. Aetate Brenni miror quid cessaverit Autonous, Xerxis aetate bellator, et cum Phylaco, Persarum propulsator. Sed Justinus XXIV. 8. juveni *supra humanum modum insignis pulcritudinis* comites dat *duas armatas virgines ex propinquis duabus Dianae Minervaeque aedibus* occurrentes. Apud Pausaniam Pyrrho comites duo dantur mares, *Ὑπέροχος* et *Λαόδοκος*. Ex his facili transformatione puellae nobis enascentur *Ὑπερόχη* et *Λαοδόκη*: sic ferme vocabantur in Delo puellae, quae in Delum sacra primum ex Hyperboreis detulerant; illas enim, teste Herod. IV. 33., *οὐνομάζουσι Δήλιοι εἶναι Ὑπερόχην τε καὶ Λαοδίκην*. VALCK.

Ib. *ὑπὸ τῇ Ὑαμπείῃ κορυφῇ*] Una litera minus Ionice scribendum *Ὑαμπέῃ*. Innotuit *ἡ Ὑάμπεια πέτρα* ex scelere esurientis Delphorum populi, innoxium philosophum de isthac rupe praecipitantis: vid. Perizon. in Aeliani Var. Hist. XI. c. 5. et Wesseling. ad Diodori XVI. 28. Excitans Herodotea Palmerius, Graec. Ant. pag. 633., scribit in vicinis *τοῦ ἱροῦ τῆς Προνοίης*, perperam: legiti-

966 mum Delphis *anticae Minervae* titulum *Προναίης* praeter ceteros, quos citat, adfirmavit Wesseling. ad Diodori XI. 14. Ad aedem istam Minervae, Persis divinitus fugatis, erexisse Delphos tropaeum enarrat ibidem Diodor. Siculus, exhibens epigramma tropaeo inscriptum, quod pertinet ad hanc Herodoti narrationem. In isto epigrammate duae literae tantum omissae omni Jovem et Apollinem interceperunt honore, quo e fuga retracti Delphi Deos callide sunt dignati. Sic illud omnino videtur scribendum: *Μνᾶμά τ' ἀλεξάνδρου πολέμου καὶ μάρτυρα νίκας Δελφοί με στᾶσαν, Ζανὶ χαριζόμενοι Σὺν Φοίβῳ, πτολίπορθον ἀπωσαμένοις στίχα Μήδων, Καὶ χαλκοστέφανον ῥυσαμένοις τέμενος.* Non utique Delphi, qui, Dei sui tutela non multum fidentes, praeter aliquot sexaginta fanaticos, *πάντες ἐξέλιπον τὴν πόλιν*, ut ait Herodot. c. 36., non illi sane dici poterant Persas *ἀπωσάμενοι*, templumque *ῥυσάμενοι*: sed eleganter dicuntur *Ζανὶ χαριζόμενοι σὺν Φοίβῳ*, id est Jovi et Apollini, *ἀπωσαμένοις στίχα Μήδων*, et *ῥυσαμένοις τέμενος*: qua satis nota scribendi ratione nescio quis apud Suidam in *Δέρας· — ὅπερ ὁ Ἰάσων — σὺν τοῖς Ἀργοναύταις εἰς τὴν Κολχίδα παραγενόμενοι, ἔλαβον.* VALCK. Adpositum ex Diodoro Epigramma Analectis suis inseruit Brunckius III. p. 178. n. CXLIII. vulgatam tenens scripturam, quam et Jacobs Animadv. t. III. I. p. 370. contra Valck. ex ipsius Herodoti verbis cap. 38. probabiliter defendit. Quod si quid incommodi

haberent nominativi illi, *ἀπωσάμενοι* et *ῥυσάμενοι*, suspicari licuerat ex vetustissimo scribendi more, qui in inscriptionibus passim diutius etiam duravit, (conf. Koen. ad Gregor. Dial. Doric. §. 131.) terminationem *οι* idem ac *ωι* et *ῳ* valere, sententiamque esse *gratum facturi Jovi, qui cum Apolline Medorum catervas abegit*, etc. Schweig.

40 4. *ἐν τῇ Βοιωτίῃ ὑποκατημένους*] Uberius ista Plutarch. Themist. p. 116. c. In Isthmi munitione varios se dant docti homines, ablataque [*ἐς*] praepositione, *τὸν Ἰσθμὸν αὐτοὺς τειχέοντας, τὴν Πελοπόννησον περὶ πλείστου* etc. fingunt. Sed stare vulgatum posset, ac sumi de septo, in Peloponnesum versus spectante: malim tamen cum S. *καὶ τὴν Πελοπ.*; sic cessat difficultas. Conf. Diodo-
967 rum XI. 16. Wess. Sic sane planissima futura erat oratio. Sed codicum ferme omnium in difficiliorem scripturam consensio ipsam illam facilitatem suspectam reddere videtur. Schweig.

41 2. *ὄφιν μέγαν, φύλακα τῆς ἀκροπ.* etc.] Io. Meurs. in Cecropiae suae c. xx. ad hunc arcis custodem illustrandum verba quidem attulit Plutarchi e l. l. p. 116. E. Philostr. Icon. II. p. 837.[b], Hesychii; sed, quo nitebatur Hesychii nota, locum omisit Aristophanis Lysist. 760., *Ἀλλ' οὐ δύναμαι 'γωγ' οὐδὲ κοιμᾶσθαι 'ν πόλει, Ἐξ οὗ τὸν ὄφιν ἴδον τὸν οἰκουρόν ποτε.* Schol. *τὸν ἱερὸν δράκοντα, τὸν φύλακα τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς (ἐν τῇ ἀκροπόλει).* Huic draconi, juxta Herod. *ὡς ἐόντι, ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέντες· τὰ δ' ἐπιμήνια μελιτόεσσά ἐστι.* Postremum adfirmat legitimam scripturam vocis Atticae *μελιτοῦττα*[c], cujus vice saepius obtinet perversa, qualis ter relinqui non debuerat apud Thom. M. in *Μελίπηκτος*. Eusebius c. Hierocl. p. 466. non dederat *τὰ μελιττοῦτα*, sed *τὰς μελιτούττας καὶ τὸν λιβανωτόν*. Talem *e melle placentam*, singulis noviluniis recentem, veluti *menstruam pensionem* arcis persolvebant custodi, *ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι.* Ex oratione Lycurgi Harpocrat. attigit *Ἐπιμήνια*, quorum rarissimam occurrere mentionem et ex Harpocr. licet aestimare, et e Valesii nota. Testamentum Doricum, e tabula marmorea vulgatum Grutero Inscr. p. ccxvii. col. 2. vs. 33. offert *ἁμέρας τρεῖς ἐπιμηνίος*, id est *ἐπιμηνίους*, quibus sacra fieri voluit testatrix; saepius verbum *ἐπιμηνιεύειν*, et alia plura, quae frustra quaeras apud grammaticos etiam veteres. Sed placentam e melle apud Herod. dicuntur Athenienses draconi singulis mensibus *προτιθέντες*. Ut *οἱ ἄρτοι τῆς προθέσεως*, quos licebat *φαγεῖν τοῖς ἱερεῦσι*, sic panes nonnunquam memorantur apud veteres in mensis sacris Diis velut adpositi. Athen. III. p. 110. D. *Ἐγκρυφίας, ὃν καὶ Ἀλεξανδρεῖς τῷ Κρόνῳ ἀφιεροῦντες προστιθ.* (leg. *προτιθέασιν*) *ἐσθίειν τῷ βουλομένῳ ἐν τῷ τοῦ Κρόνου ἱερῷ*: conf. IV. p. 137. E. VIII. p. 346. E. Hesych. in *Θιαγόνες*, et Pausan. VI. 20. IX. 19. Valck.

4. *καὶ προθυμότερον*] Themistoclis commento sacerdotes in

b Addit Wesseling. Eustath. Od. 114. f. IV. 167. d. XIV. 645. e. p. 1423, 7 = 64, 11. Schweig.

c Athenaeo saepius memoratae, III.

968 vulgus sparserunt, *ὡς ἀπολέλοιπε τὴν πόλιν ἡ θεὸς, ὑφηγουμένη πρὸς τὴν θάλασσαν*, Plutarch. Themist. pag. 116. D. Inde tanta civibus discedendi alacritas. Wess.

4. Naturalis haec erat verborum structura, *καὶ μᾶλλόν τι προθυμότερον*: voculam *μᾶλλον* Noster etiam addit comparativis; quem morem attigi supra ad II. 137. Valck.

43 1. *Λακεδ. ἑκκαίδεκα*] Iidem ad Artemisium nonnisi decem habuerant, c. 1. Schweig.

2. *Μακεδνὸν*] Multa Salmasius de Ling. Hellenist. p. 279. et seqq.; cujus sollicita disquisitio, an Dryopis, ex qua in Peloponnesum venerunt, ea fuerit, quae ab urbe Dryope apud Stephan. Byz. dicta est circa Hermionensem sinum, Argolico proximum, faciliorem nacta exitum fuisset, modo in parato haec Nostri adfuissent: finitur enim et describitur, ut de ejus situ dubia auferantur omnia. Hermionenses autem, cum Dryopes, ab Hercule superati, aliorsum deducerentur, sedes, quas deinceps tenuerunt, inpetrasse, Pausanias IV. 34. non negat; alibi eosdem *Δωριεῖς τοὺς ἐξ Ἄργους* adpellans, II. 34., quoniam Asinen Argolicae regionis, uti ipsi jactabant, ab Eurystheo, Herculis inimico, concessam habitarant. Verum in talibus, ob civium diversa studia et gloriationes, multae dissensiones. Wess.

44 1. *πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους*] *πρὸς πάντας*, *prae aliis omnibus*, conf. II. 35. III. 94. et ibi not. De numero CLXXX. vide ad cap. 1. notata. Mireris vero, quo pacto tot navibus ad Salaminem pugnare Athenienses potuerint, quandoquidem in pugna ad Artemisium *dimidiam partem Atticarum navium vulneratam* esse ait scriptor cap. 18. neque eis reficiendis suppetiise videatur tempus. Schweig.

2. *τὴν περαίην τῆς Βοιωτίας*] *Περαίη τῆς Βοιωτίας*, quae contra Chalcidem in Boeotiae finibus; cujusmodi *περαῖα τῆς Ἀσίας* Diodoro XX. 97. Asiae continentis regio, ex adversum insulam Rhodum, *Peraea* apud Livium XXXII. 13. Wess.

3. *Πελασγοὶ, οὐνομαζόμενοι Κραναοὶ*] Koenius in litteris ad me datis, *Multa*, scribit, *sunt in his quae me offendunt. Primo Cranaos dictos fuisse sub Pelasgis; deinde vero Cecropidas; quum Cecrops Cranaum aetate praecesserit. Quid scripserit Herodotus, codices forte monstrabunt. Interim velim consideres, num tibi displiceat: ἐπὶ μὲν Πελασγῶν — ἔσαν Πελασγοὶ ὀνομαζόμενοι· ἐπὶ δὲ Κέκροπος βασιλῆος ἐκλήθησαν Κεκροπίδαι· καὶ ἐπὶ Κραναοῦ Κραναοί.* Dubium non est quin ista ratione vere scripsisset Herodotus; sed, quod in nostris est exemplaribus, in suo Scymnus Chius invenit, cujus ista sunt in Perieg. 558. *Ἑξῆς Ἀθήνας φασὶν οἰκητὰς λαβεῖν Τὸ μὲν Πελασγοὺς πρῶτον, οὓς δὴ καὶ λόγος Κραναοὺς καλεῖσθαι· μετὰ δὲ ταῦτα Κεκροπίδας*, etc. tum 564., *Ἡρόδοτος ἱστορεῖ δὲ ταῦτα συγγράφων.* Scymni testimonio, quem tunc Marcianum vocabant, usus est Meursius in Regn. Att. p. 30. 68. 124. neque omisit huc spectantia Eustathii verba in Dionys. 423. Valck. De Atheniensium origine Pelasgica conf. I. 56. Schweig.

969

3. *οὐνομαζόμενοι Κραναοὶ*] Meursium, haec loco non suo deposita arbitratum, in ordinem Gronovius coëgit justissime; addi potuerat, quod Bouherius Diss. Herodot. c. 9. p. 99. tacitum non habuit, valde dubium manere, utrum a rege Cranao Athenienses Cranai fuerint olim nuncupati; an potius, quod asperam et petrosam, *κραναὴν*, regionem haberent, quae Salmasii doctrina, Ling. Hellenist. p. 359. Ad veritatem proprior Berkelii accedit suspicio, ad Steph. Byz. *Ἰωνία*, in vicinis excidisse vocem *Ἐρεχθεῖδαι*: fuisse primitus, *Ἀθηναῖοι Ἐρεχθεῖδαι* [*Ἐρεχθηΐδαι*] *μετωνομάσθησαν*. Verborum enim et rei nexus conjectanti adprime favet. Wess.

46 3. *Νάξιοι*] Naxiorum naves male annumeravit Plutarchus, in carpendo scriptore malignitatis culpam haud excusaturus. Wess. In proximis frustra sibi Plutarchus visus est malevolentiam detexisse, t. II. pag. 869. A — C. Cum rerum facies multum esset mutata, illis abuti non debebat, quae olim evenerant sub Dario, Herodoto narratis VI. 96. Valck.

4. *Κύθνιοι*] De Cythniorum et Styreensium Dryopica origine, Steph. Byz. et Pausan. IV. 34. Wess.

47 2. *νηῒ μιῇ, τῆς ἦρχε — Φάϋλλος*] Unam navem ab opulentissima tum Italiae civitate Graecis auxiliarem missam nemo sibi facile persuadebit: multo verisimilius, ter Pythonicam Phayllum suis navem sumptibus instruxisse, qua Graeciae veteri, in qua toties ho-
970 norem fuerat adeptus, periclitanti sponte sua venerit auxilio; hanc movet suspicionem Pausanias, cui X. 9. Phayllus Crotoniata *ἐναυμάχησε καὶ ἐναντία τοῦ Μήδου, ναῦν τε παρασκευασάμενος οἰκείαν, καὶ Κροτωνιατῶν ὁπόσοι ἐπεδήμουν τῇ Ἑλλάδι ἀνεβίβασε*: ubi scribendum potius *ἐνεβίβασε*. Sic Atheniensis Clinias *ἐστρατεύετο — οἰκηΐῃ νηῒ*, Herod. VIII. 17. Parum exacta scripsit in hunc de Phayllo Herodoti locum Palmerius: *Consentit*, ait, *cum Herodoto Pausanias in Phocicis: et videtur omnia, quae de — illo narrat, ex hoc loco accepisse.* Praeter alia monumenta vetera, habuit Pausanias catalogos, in quos hieronicarum nomina et facta fuerant relata; nec certe de Phayllo tradita discere potuit ex Herodoto; sed in id ambo consentiunt, ut ter dicant fuisse *Πυθιονίκην*: addit Pausan. *Ὀλυμπιάσι μὲν οὐκ ἔστιν αὐτῷ νίκη*. Ab hoc diversus Phayllus fuisse videtur Olympionica, de quo praeter Schol. Aristoph. et Suidam, vid. Zenob. VI. 23. et Eustath. ad Od. *θ'*. p. 302. Valck.

2. *Φάϋλλος*] Egregia viri laus, qui, magnae Graeciae incolis auxilium negantibus, *ἰδιόστολον ἔχων ναῦν ἔπλευσεν εἰς Σαλαμῖνα*, post fata abs magno Alexandro ea propter cultus, in Plut. Alex. p. 685. D. Nimirum suis instruxit inpensis navem, inque eam Crotoniatas, tum in Graecia peregrinantes, inposuit, quemadmodum apud Pausan. X. 9.; Crotoniatas autem Achaeorum colonos describit Strabo VI. p. 402. B = 262. Wess.

48 3. *Ἀριθμὸς — ὁ πᾶς τῶν νεῶν — τριηκόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα καὶ ὀκτώ.*] Nullam his numeris, tametsi in alia omnia abeant cum Valla scripti quidam, litem moveo. Repetuntur ita cap. 82., ut de auctis deminutisve suspicio cesset omnis. Error se tamen in-

plicuit catalogo, quem supra scriptor dedit, navium, non aequante hanc summam. Ubi vero et in cujus populi naves irrepserit, non divino. Wess. Graecorum classis ad Salamina hîc navium fuisse dicitur triremium trecentarum septuaginta et octo; sed si sedeas ad calculos, quidque singulae dederint civitates juxta c. 43. seqq. in unam summam contrahas, conficies in universum duntaxat naves CCCLXVI. Jam vero ex S. nobis hic offeruntur non CCCLXXVIII, sed
971 tantum CCCLVIII, ὀκτὼ καὶ πεντήκοντα καὶ τριηκόσιαι: totidemque repertae sunt in cod. Vallae. Si vel eadem praebent alii codices, habent illa, me judice, speciem tantum, et sunt correctoris. Scripserat Herodotus, ut hic vulgatur, CCCLXXVIII. Venit enim ad ceteras, praeter Lemniam, (VIII. cap. 11.) navis e Teno missa: hae duae numerum CCCLXXX. explesse Nostro dicuntur infra c. 82., *ἐξεπληροῦτο τὸ ναυτικὸν τοῖσι Ἕλλησι ἐς τὰς ὀγδώκοντα καὶ τριηκοσίας νῆας*: ut adeo is numerus suspectus esse nequeat. Ubinam itaque vitii sedes erit quaerenda? nisi fallor, c. 46. in Aeginetis: hi non XXX, sed dedisse naves videntur XLII. Athenienses dederunt naves CLXXX; Corinthii XL; plus quam XL. dederunt Aeginetae; nam post Athenienses maximum dedere navium numerum. En testem, qui legerat Herodotum accurate, Pausaniam, in Corinth. II. 29. scribentem, Aeginetas *ἐν τῷ Μηδικῷ πολέμῳ παρασχέσθαι πλοῖα μετά γε Ἀθηναίους πλεῖστα.* Jam vero numeri postulant Herodotei, ut dederint *duas et quadraginta.* Valck.

Ib. Si Herodotum ipse edidisset Valckenarius, non puto equidem ausurum fuisse virum, ut doctissimum, sic prudentissimum, suam istam conjecturam, quamvis certam sibi visam, contra codicum omnium consensum obtrudere scriptori; satis ille, puto, habiturus fuerat, sententiam suam in adnotatione contextui subjecta declarasse. Jam vero, si vel maxime pro certo sumamus, summam hîc ab Herodoto subductam CCCLXXVIII navium nulla alia ratione intelligi posse, nisi ita ut statuamus Aeginetas ad hoc bellum naves XLII. contulisse; ne sic quidem necesse esse equidem autumo, ut contendamus Herodotum cap. 46. non XXX, sed XLII. scripsisse aut scribere debuisse. Diserte enim ibidem monet scriptor, *praeter XXX triremes, quae pugnae ad Salaminem interfuerunt, alias etiam eosdem habuisse instructas, quibus oram suae insulae tuerentur.* Atqui, quum haud procul a Salamine sita Aegina esset, in quam complures etiam Attici cives uxores suas et liberos deposuerant, jure meritoque naves eae, quae Aeginam custodiebant, perinde atque reliquae in censum hoc loco venire debuerunt, ubi summa Graecanicarum omnium navium adversus Persas instructa-
972 rum subducitur. Quod si igitur illas naves Aeginam custodientes ponamus fuisse duodecim numero, universae summae CCCLXXVIII. constabit ratio, et nihilo minus justus fuerit numerus XXX navium, cap. 46. positus. Schweig.

49 2. *εἰ νικηθέωσι*] Ferri nequit; revocabitur sincerum *ἢν νικηθέωσι.* Perizon. in Aeliani Var. II. 36., ad *εἰ δὲ ἀποθάνω*, quod codices offerunt, *ἐὰν δὲ ἀποθ.* spernit ut *leve et inane;* et est sane

levissimum: sed constans veterum usus sperneret τὸ εἰ ἀποθάνω ut soloecum, alterum ἐὰν ἀποθ. tantum admisit: in his saepe fuit a viris doctis peccatum. Valck. Diversa ratio erat II. 52. aliisque in locis in Adnot. citatis, ubi εἰ non *si*, sed *an, utrum,* significat. Schweig.

Ib. ἐξοίσονται] Similiter ponitur idem illud verbum cap. 76. Schweig.

50 2. αὐτέων ἐκλελοιπότων ἐς Πελοπόννησον] Bene Diodorus de Thespiensibus et Plataeensibus ἐπεφεύγεισαν εἰς Πελοπόννησον πανδημεὶ, haec explicans, XI. 14. Simile superius VI. 100. Mox Θέσπειάν τε καὶ Πλάταιαν more Homerico Iliad. β'. 498. et 504.; de praelio tamen ad Plataeas ἐν τῇ Πλαταιῆσι μάχῃ VII. 231. et IX. 89. Adi Steph. Byz. et L. Holstenium. Wess.

51 1. ἐν τῷ διέβαινον ἐς τὴν Εὐρώπην] Latina *unum mensem trivere in transeundo in Europam* lectores frustrantur, quippe veritati pugnantia: septem enim diebus totidemque noctibus cunctus Persarum exercitus Hellespontum transit VII. 56. Omnia illa si Herodoti fuerint, quod vehementer dubito, id tantummodo indicabunt, eodem mense, quem Persae ad Hellesponti oram contriverunt, idem eos fretum tramisisse. Calliadae, Archontis Attici, memoria apud Diodorum, Dionysium Halic., Diogenem Laertium et alios celebratissima est. Wess.

2. ταμίας] Videantur Pollux, Harpocratio, Suidas Petito citati Legg. Att. p. 338. ed. Wesseling.

Ib. θύρησί] θύραι, *tabulae, asseres*, lib. II. 96. Schweig.

Ib. ὑπ' ἀσθενίης βίου] Sic scribi quoque poterit II. 47., οἱ δὲ πένητες αὐτῶν ὑπ' ἀσθενίης βίου etc. Ionice pronuntiabatur ἀσθενίη, εὐηθίη etc. veteribus Atticis poetis προμηθία· εὐσεβία· etc.
973 Pauperculos Noster vocat χρήμασι ἀσθενεστέρους II. 88. τοῖς ἀσθενέσι τροφῆς est apud Thucyd. I. 5. conf. Philinus apud Harpocr. in Θεωρικὰ, et Lysias p. 3. Valck.

52 1. τὸν καταντίον τῆς ἀκροπόλιος ὄχθον, quem vocabant Ἀρήϊον πάγον, Meurs. hinc attigit in Areopag. c. 1., in ipsa rupe illustranda parce versatus. Illinc manarunt formae loquendi, ἀνιέναι, vel ἀναβαίνειν εἰς Ἄρειον πάγον: εἰς Ἄρειον ἀναχθῆναι πάγον, Diogen. Laërt. II. 101. Cicero de Divin. I. 25. de Sophocle: *Adscendit in Areopagum; detulit rem:* imo *detulit reum*, somnianti divinitus indicatum; non *rem* Areopagitis notissimam, quam ex Hieronymo nobis narrat eruditus scriptor vitae Sophoclis. Valck.

53 2. τῇ δὴ οὔκοτέ τις ἐφύλασσε] His Meurs. usus est in Cecrop. c. 4. et 28. Valck.

Ib. τὸ ἱρὸν τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύρου] Instaurata arce, absolutisque a Pericle ejus Propylaeis, prope ea in praerupta rupe Aglauri templum fuit, Ulpiano ad Demosthen. περὶ Παραπρεσβ. p. 264. testificante. Qua de aede Meursius Athen. Attic. I. 7. uberrime, et vestigia illius premens Petitus Leg. Attic. II. 4. p. 232. Insequens καίτοιπερ non nemini molestum accidit, καίπερ, sicuti in schedis quibusdam, formanti: quo minus adstipuler, fragmen-

tum Eusebii in Stob. Serm. XLIV. p. 310. *καίτοιπερ χρὴ πάντα εἰδέναι τὸν μέλλοντα ἀνθρώπου καταδικᾷν*, inpedit. At hoc momenti non magni. WESS.

4. *τοὺς ἱκέτας ἐφόνευον*] Si Corn. Nepos in Them. c. 4. haec ob oculos habuerit, *protinus Xerxes accessit astu, idque nullis defendentibus, interfectis sacerdotibus quos in arce invenerat, incendio delevit*, suspicio, legisse suo in libro *τοὺς ἱρέας*, nasceretur; quae incerta vagaque, quoniam in multis egregius scriptor dissentit. Librariorum autem solitus in vocibus *οἰκέτας* et *ἱκέτας* lapsus saepe redit. WESS.

Ib. Quos in templo reperiunt supplices, crudeliter Persae *ἐφόνευον· ἐπεὶ δέ σφι πάντες κατέστρωντο*, id est *ἀνῄρηντο*, ut interpretatur Pollux IX. 153. haec advocans Herodoti, quia non in acie caesi, sive *strati*, sed senes inbelles hic *contrucidati sunt*,
974 *ἀνῄρηνται*: colligit enim verba Pollux *ἐπὶ τοῦ ἀναιρεῖν* Atticis usurpata. Hoc cum non animadvertisset hujus forte loci Jungermannus immemor, alium attulit ex Nostro IX. 75. *ὡς δὲ τοῖσι Ἕλλησι ἐν Πλαταιῇσι κατέστρωντο οἱ βάρβαροι*: ubi verbum ponitur more quibusvis satis usitato, de cadaveribus quae per campos Plataïcos *strata* jacebant. VALCK.

54 2. *ὄψιν τινὰ ἰδὼν ἐνυπνίου*] Memini fuisse, cui de conjectura vehementer ridebat *ἰδὼν ἐν ὕπνῳ*. Id enim scriptoris praecipuo usu teri: *ὄψιν εἶδε ὁ Καμβύσης ἐν τῷ ὕπνῳ*, III. 30. et 65. *ὄψιν εἶδον ἐν τῷ ὕπνῳ*: atque ad eum modum frequenter. Verum illud; pariterque, *ὄψιν ἐνυπνίου* ab eo non sperni. Adi VII. 18. et 47. WESS.

55 1. *ἔστι ἐν τῇ ἀκροπόλι* etc.] Ut fieri solet, eundo vires acquisivit narratio; oleam enim Persarum igne crematam postea dicebant Athenienses (ut scribit Pausan. I. p. 64.) *αὐθημερὸν ὅσον τε ἐπὶ δύο βλαστῆσαι πήχεις*. Hoc adeo mirificum nihil erat ad miraculosam istam vitem, de qua suavissimum Sophoclis e Thyeste fragmentum conservavit Schol. in Eurip. Phoen. 235. De olea Minervae, quae semper eadem durare credebatur in arce, egerunt Turneb. ad Ciceron. de Legib. I. 1. Spanhem. ad Callim. Hymn. in Pall. Lav. 26. et Meurs. Cecrop. c. 19., qui Herodoti *θάλασσαν* non omisit: haec aeque ac olea erat *ἐν νηῷ* Erechthei *τοῦ γηγενέος λεγομένου εἶναι*: de quo titulo vid. Wess. ad Diod. I. 29. *Oleam et aquam* in puteo *marinam* curiosis Attici monstrabant periegetae, velut *testimonia litis, qua de solo Athenarum Neptunus et Minerva contenderant*; cujus praeter alios meminerunt in Menexeno Plato p. 237. c. et Quintil. Declam. 323. conf. Plutarch. t. II. p. 489. B. VALCK.

Ib. *ἐλαίη τε καὶ θάλασσα ἔνι*] Vulgatissimam annalibus et Atheniensium gloriatione narrationem Scaliger ad Eus. Chron. Ann. CCCCLXI. p. 27. obiter explicuit, operosius Meursius Cecrop. c. 19. et 20. In puteo, et *aqua* ejus *marina*, namque haec illa *θάλασσα*, non prorsus fortasse, modo jactantia procul esset, aberratur: *stridorem fluctuum*, *ἦχον κυμάτων*, apud Pausan. I. 24. atque alibi,

sicubi auster spiraret, edere perhibebant. Illum Libanius Lament.
975 Nicomed. p. 203. c. quando de Neptuno, *καὶ ἐν ἀκροπόλει τοσοῦτον ἀπεχούσῃ θαλάσσης ῥόθιον δεῖξαι*, innuebat: nullum profecto *procellam*, a Morello temere excitatam. Wess.

2. *ὅσον τε πηχυαῖον*] Auctius in Pausania I. 27. miraculum, neque Meursius reticuit, *αὐθημερὸν ὅσον τε ἐπὶ δύο βλαστῆσαι πήχεις*, *eodem die in duum cubitorum proceritatem repullulasse*. Fidelior, ab illo praeteritus, Liban. Antioch. p. 378. c. *δευτέρᾳ δὲ ἡμέρᾳ βλαστὸς ἀνέδραμεν εἰς πῆχυν ἐκ τοῦ κεκαυμένου*, vocibus hinc repetitis. Wess.

57 1. *Ἐνθαῦτα δὴ Θεμιστοκλῆα* etc.] Hinc orsus Plutarch. t. II. p. 869. D. quae succedunt hoc et seq. capite, paucis omissis, *αὐταῖς λέξεσι* transcripsit, ut hic narrata traduceret, velut in Themistoclem valde injuria; cui consilii saluberrimi gloriam ablatam (*παραιρούμενος* apud Plut. scribendum pro *παραιτούμενος*) in alium transtulerit auctorem Menesiphilum, cujus inventum Themistocles tamen apud Eurybiaden tanquam suum venditasse dicatur Herodoto. Sed cetera Graeciae utilissima consilia soli tribuit in seqq. Herodotus Themistocli; et hìc prudentia magni viri fuisset indignum, consilii, quod ipsemet secum dudum agitaverat, in hoc tanto periculo Mnesiphilum, obscurum Eurybiadi nomen, velut auctorem apud illum ambitiose celebrare. Sed haec in eruditissimo philosopho, cui plurimum debemus, si ferenda sunt aliquo modo; illud, quod addit, vix ferendum: *Θεμιστοκλέα μὲν οὔτε φησὶ φρονῆσαι τὸ συμφέρον, ἀλλὰ παριδεῖν,—Ἀρτεμισίαν δὲ κ. τ. λ.* Valck.

3. *οὔτ' ἄρα—περὶ οὐδεμιῆς*] *Οὐδὲ περὶ μιῆς* obtulit ex Plut. Wesseling. Diss. Herod. p. 127., et ex codicibus *οὗτοι ἄρα ἦν*, lectum Vallae. Hujus inscius lectionis Koenius elegantem vulgatae correctionem mecum communicavit, *Σύ γ' ἄρα* etc. Dederat-ne forsan utrumque Noster? *Σύ γ' ἄρα, οὗτοι ἢν ἀπαίρωσι τὰς νῆας ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεις*: aptum hac in sede esse negari nequit: quid si legerit utrumque Valla? ejus sunt Latina: *si isti* etc. *jam tu pro nulla amplius patria dimicabis.* Valck.

4. *διαχέαι τὰ βεβουλευμένα*] Nihil, si dictionem spectes, differt Dionysii Halic. Ant. Rom. III. p. 141. *νῦν δὲ ἡ διατριβὴ τοῦ πολέ-*
976 *μου—διέχεεν αὐτῶν τὰ βουλεύματα.* Unde, aut hinc, *τὰς ὑποθήκας διαχέαι*, et *τὴν εἰρήνην διαχέαι*, quae Theophylacti Simoc. loca II. 13. III. 9. Abreschius indicavit, fluxerunt. His proximum *μεταβουλεύσασθαι* non sollicito: fixum adhuc haeret, *μετὰ δὴ βουλεύεαι, ὦ Πέρσα*, VII. 12. Wess.

58 1. *ἐκέλευε ἐσβ. λέγειν εἴτι θέλει*] Est in his et in vicinis familiaris quaedam et suavissima *ἀφέλεια*, qualem natura dictabat. Virgilii pastor Ecl. IX. 32., *Incipe si quid habes.* Ecl. III. 52. *Quin age si quid habes:* quibuscum conferre debuerat Ursinus haec Theocriti Eid. V. 78. *Εἶα λέγ' εἴ τι λέγεις.* Luciani Mercurius *εἰπὲ ὅ τι καὶ λέγεις*, t. I. p. 747. Eurip. Iph. in Aul. 817. *Δρᾷ γ'*

εἴ τι δράσεις. In proximis articulo voculam praefero, quam habet Plutarch. t. II. p. 869. E. *ἐνθαῦτα δὲ Θεμιστοκλέης.* VALCK.

59 2. *Ὦ Θεμιστόκλεες* etc.] Memoriae peccato Plutarchus Themist. p. 117. E. Eurybiaden dicti auctorem prodidit. Rectius Apophthegm. p. 185. B. Adimantum Corinthium. Operam eidem, ex Plut. Themist. derivato, insumsit Faber lib. I. Agonist. c. 19., Cruserii Latina, ob *ῥαπίζειν alapis caedere*, jure redarguens. Vallae culpa similis. In stadio citius, quam mos ferebat, *προπηδῶντες, in cursum emicantes,* sive *προεξανιστάμενοι,* sicuti hîc et Strattis in Polluce III. 146., *flagris admonebantur* a *μαστιγονόμοις.* Plutarchus Apophth. ex Adimanti ore, *τοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσι προεξανισταμένους μαστιγοῦσιν ἀεί*: atque ea verbo virtus VII. 223. *οἱ ἡγέμονες — ἔχοντες μάστιγας, ἐῤῥάπιζον πάντα ἄνδρα, flagris percutiebant.* Hoc amplius, *οἱ ἐγκαταλειπόμενοι,* Plutarchique *ἀπολειπόμενοι* et *λειπόμενοι,* non illi profecto, *qui domi relinquuntur,* sed *longe in cursu post tergum relicti, victique* adeo, ex verbi notissimo usu. Haec acute utrimque dicti sententia; quo magis miror eundem eruditissimum virum, damnatis prioribus, Themistoclis *ἀπολειφθέντας* ad agitatores sive aurigas (Agonist. lib. III. 19.) adplicuisse. WESS.

Ib. *ἐν τοῖσι ἀγῶσι οἱ προεξανιστ.*] In Themistocle Plutarchus t.
I. p. 117. D. haec dicentem facit Eurybiadem; sed errorem corrigit
in Apophthegm. t. II. p. 185. A. ubi, *Ἀδειμάντου,* inquit, *ναυμα-
χεῖν μὴ τολμῶντος, εἰπόντος* (τε) *πρὸς Θεμιστοκλέα, — Ὦ Θεμιστό-
κλεις, τοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσιν προεξανισταμένους μαστιγοῦσιν ἀεί· Ναὶ,*
977 *εἶπεν, ὦ Ἀδείμαντε· τοὺς δὲ λειπομένους οὐ στεφανοῦσιν.* Quod
[apud Plutarch.] additur, Aeliano, Aristidi, aliisque memoratum,
Eurybiadi convenit; cui baculum attollenti Themistocles, *πάταξον
μὲν οὖν, εἶπεν, ἄκουσον δέ.* Primum ex hoc loco tollendum *ἀεὶ,*
natum ex vicinis; deinde *μαστιγοῦσιν* illic rectius redditur, *flagris
caedere moris est,* quam in Themist. *ῥαπίζουσι, caedunt alapis.*
Turpis error Vallae haerere tamdiu non debebat in edd Herod. *ῥα-
πίζονται* vertentis *colaphis caeduntur:* hoc erat servile prorsus atque
indignum candidatis certaminum Graecorum, in quae servi non ad-
mittebantur. *Ῥαπίζειν* est *ῥάβδῳ πατάξαι,* vel *παῖσαι*: *colaphum
impingere* vel *alapam ducere,* vulgo *κολαφίζειν,* Atticis erat *κονδύ-
λους ἐντρίψαι*: vid. Hemsterhus. ad Luciani Prometh. c. 10. Dici-
tur et apud Plut. utrobique Eurybiades *ἐπαράμενος τὴν βακτηρίαν
ὡς πατάξων*: nisi scripserit *ἐπαναράμενος,* ut Thucyd. VIII. p. 555,
1. *ἐπανήρατο τὴν βακτηρίαν*: illic *ἐπανετείνατο* legitur in Scholiis:
apud Aelian. Var. XIII. c. 40. Eurybiades *ἀνέτεινεν αὐτῷ τὴν βα-
κτηρίαν.* Sed est insignis et forsan unicus in suo genere locus Thu-
cyd. ad haec Herodoti aptus illuminanda V. 50. illic Lichas Arce-
silae Lacedaemonius Olympiae *ἐν τῷ ἀγῶνι ὑπὸ τῶν ῥαβδούχων
πληγὰς ἔλαβεν, ὅτι — προελθὼν ἐς τὸν ἀγῶνα ἀνέδησε τὸν ἡνίοχον*:
et haec praeter ceteras postea caussa fuit Lacedaemoniis belli Eleis
inferendi, quod Licham *μαστιγοῦντες ἄνδρα γέροντα ἐξήλασαν,* ut
scribit Xenoph. *Ἑλλ.* III. p. 287, 28. Apud Pausan. VI. 2., Licham
μαστιγοῦσιν οἱ Ἑλλανοδίκαι: fecisse dicuntur augustissimi judices,

quod per lictores suos, *ἀλύτας* dictos, fieri jusserunt, vel per his praefectum. Auctor Etymol. M. p. 72, 12. *Ἀλυτάρχης, ὁ τῆς ἐν τῷ Ὀλυμπιακῷ ἀγῶνι εὐκοσμίας ἄρχων· Ἠλεῖοι γὰρ τοὺς ῥαβδοφόρους ἢ μαστιγοφόρους — Ἀλύτας καλοῦσιν.* In modesto Themistoclis responso apud Herod. *οἵ δέ γε ἐγκαταλειπόμενοι οὐ στεφανεῦνται,* hoc ut rarius etiam apud Ionas ex uno codice, ni fallor, recipietur, indicato in Diss. Herod. p. 127. *Ἐγκαταλειπόμενοι* ipsum Paulinum est in Ep. II. ad Cor. IV. 9., ubi, Polybianis omissis, unum hoc aptius attulisset Herodoti Raphelius: hîc sunt *in stadio relicti,* sive *cursu* superati: transtulit illinc, ut multa, felici metaphora Paulus, O. M. Jesum tanquam primum in stadio cursorem conside-
978 rans, qui victor, factus agonotheta, de coelo coronam porrigeret *ἀμάραντον τοῖς οὐκ ἐγκαταλειπομένοις,* et sua vestigia animose legentibus. Valck.

60 2. *οὐδένα κατηγορέειν*] Accusationi nullus erat hic locus; verum *οὐκ ἔφερε οἷ κόσμον οὐδένα κατηγορέειν*: sic corrigendum arbitror: *dedecebat ipsum cuipiam sociorum male dicere.* Saepius idem vitium hinc illinc fuit a viris doctis sublatum; nondum tamen, quod sciam, ex Attica lege apud Demosth. p. 710, 42., *ἔνοχον εἶναι τῇ κατηγορίᾳ* etc. transscripsit ista Petit. in Legib. Att. p. 522. Legendum *τῇ κακηγορίᾳ,* facile liquebit attendenti. Valck. Apud Demosth. *κακηγορίᾳ,* recte jam Hier. Wolfius ediderat, ed. Basil. 1572. p. 539. sub. fin. et sic dein Reiske t. II. p. 1308. Apud Herodotum nihil novandum, ubi *οὐδένα* cum *κόσμον* jungendum, *κατηγορέειν* vero ad *συμμάχων* refertur. Emendationi tamen a viro doctiss. propositae videri potest speciem aliquam conciliare id quod infra c. 61. legitur. Schweig.

4. *ἐν πελάγεϊ ἀναπεπταμένῳ*] Valla *in patenti pelago*, bene. Longus Pastoral. III. pag. 177. *ἡνίκα μὲν οὖν ἀναπεπταμένῃ τῇ θαλάττῃ ταῦτα ἔπραττον, ἠφανίζετο ἡ βοή.* Consequens *ἐς ὃ* immerito in abundantiae suspicionem incidit; quid enim tritius, quam *ἐς* vice *ἐν* poni? *ἱζόμενος ἐς τὸν βασιλήϊον θρόνον*, III. 64. et mox *ἐς τὴν ὑμῖν ὑπέκκειται τέκνα*: ejusdemque structurae cumulum congessit Portus. Wess. Ubi scribitur *ἐς ὃ ἥκιστα ἡμῖν σύμφορόν ἐστι,* primum illud perspicuum est, ad *ἐς ὃ* intelligi verbum *ναυμαχεῖν* vel *ναυμαχήσειν.* Deinde, (de quo commode ad h. l. Schulzius monuit) ubi *ἐς* pro *ἐν* poni videtur, id ea fit ratione, ut non modo significetur *τὸ esse* aut *facere* aliquid *in* eo loco de quo agitur, sed ut simul significetur *τὸ moveri in locum,* quo fit *ut ibi sis.* Itaque h. l. *ἐς ὃ ναυμαχεῖν* vel *ναυμαχήσειν* idem valet ac si dixisset *ἐς ὃ ἰέναι ναυμαχήσοντας,* vel *ἐς ὃ ἰέναι ὥστε ναυμαχεῖν, quo abire ut ibi pugnemus.* Schweig.

Ib. *νῆας ἔχουσι βαρυτέρας*] *Naves Graecorum* hîc *graviores;* in Plut. Themist. p. 119. c. *ἀτενεῖς καὶ ταπεινότεραι,* conparatae ad Persarum naves molis majoris et celsioris; quarum tamen *ἀτενεῖς* in *ἀλιτενεῖς* correctione docti viri abierunt, forte injusta. Noti *τόποι ἀλιτενεῖς, ἄκρα ἀλιτενὴς, θάλασσα ἀλιτενὴς,* quorum humilis
979 situs, aut quod profunditatem non habet mare, docente praeter

alios Victorio ad Cicer. XIV. ad Att. Ep. 10. Ubi vero *ἁλιτενὴς navis*, et qua significatione? Ἀτενεῖς firmiter sunt conpactae ac egregie cohaerentes; sicuti κισσὸς ἀτενὴς in Sophoclis Antig. 842. Wess. Navis κάτωθεν ἁλιτενὴς καὶ πλατεῖα memoratur apud Athen. V. p. 204. e. *inferne depressa et lata.* Schweig.

11. μὴ οἰκότα δὲ βουλευομένοισι] Cato in Sallustii Catill. c. 52. *Vigilando, agendo, bene consulendo, prospere omnia cedunt; ubi socordiae tete atque ignaviae tradideris, nequicquam deos implores; irati infestique sunt:* ubi Wassius et Cortius, inque primis Gatakerus ad Anton. Imp. IX. 40. Wess.

61 1. οὐκ ἐῶν ἐπιψηφίζειν] i. e. *nolens* concilii principem *Eurybiadem duces in suffragia mittere*, sive *sententias rogare*, *in gratiam viri urbe patria carentis.* Sic Herodotea capienda docebunt Kusteri et Hemsterhusii observata in Luciani Timon. 44. Praeter cetera Valesius adscripserat Harpocrationi locum Herodoti, quem alii, quantum memini, non attigerant, verbum tractantes ἐπιψηφίζειν. Abreschius tamen ad Thucyd. I. 87., *declarat*, inquit, (in loco Thucyd. VI. 14.) τὸ γνώμας προτιθέναι *praevium* ἐπιψηφίσαι: *sicuti, quod Herodotus* VIII. 59. προθεῖναι λόγον, id c. 61. ἐπιψηφίζειν. Moleste non feret vir humanissimus, si dixero mihi diversa videri, *sententias varias iterum populo proponere*, et *super illis populum in suffragia mittere.* Apud Herod. c. 59. verba facere coepit ante Themistocles, quam convocatis ducibus proponeret Eurybiades cujus rei causa illos iterum convocasset: hoc significatur utique per πρὶν ἢ τὸν Εὐρυβιάδεα προθεῖναι τὸν λόγον, τῶν εἵνεκα συνήγαγε τοὺς στρατηγούς. Athenis Prytanes comitia solebant indicere *fixa tabula, quae, quid in deliberationem veniret, continebat:* Hemsterhus. ad Lucian. Necromant. 19. In unum coacto populo, qui tum erant inter Prytanes Proedri, vel e Proedris ὁ Ἐπιστάτης iterum proponebat, qua de re esset agendum; excitati voce praeconis oratores in medium prodibant, rem propositam civibus suadentes vel dissuadentes; hi causam quisque suam ubi perorassent, tum populus causa cognita mittebatur in suffragia: Epistates, vel alius
980 ex ordine Prytanum, sententias rogans, dicebatur ἐπιψηφίζειν. Ut postremum cadere nequit in dubitationem, sic et priora certis nituntur testimoniis: de Proedris quod dicebam, loco Demosth. p. 445., §. 31. [Orat. in Timocr. p. 706. extr. ed. Reisk.] et his Ulpiani: οἱ μὲν Πρυτάνεις συνῆγον τὴν ἐκκλησίαν· οἱ δὲ Πρόεδροι ὑπέβαλλον περὶ τίνος συνῆλθον. Eximie tamen Prytanes dicuntur προτιθέναι: vid. Hemsterh. ubi supra, et initium praesertim Philip. I. Demosth. Hic, cum causam suam perorasset Themistocles, jam ante iratus Adimantus nunc *noluit Eurybiadem* ἐπιψηφίζειν ἄπολι ἀνδρί. Intacta quoque, ni fallor, viri docti praetermiserunt haec Xenophontis Ἀναβ. V. p. 204, 7. ἐπεψήφισε μὲν οὐδὲν, τὰς δὲ πόλεις ἑκούσας ἔπεισε ποιεῖν τὰς ὁδούς: *nihil sanxit*, Leunclavius; mirifice vertit ista Hutchinson p. 359. Xenophon de omnibus ante memoratis milites sententiam rogaverat; de hac una re noluit illos in suffragia mittere: unius ferme tantum literae omissione vetusta restitui

poterit scriptura legendo: *ὁ δὲ ὡς ἔγνω τὴν ἀφροσύνην αὐτῶν, ἐπεψήφισε μὲν οὔ· ἐνίας δὲ πόλεις ἑκούσας ἔπεισε.* Xenophonteum illud *μὲν οὔ·* supra jam attigi ad VII. 208. Verbum *Ἐπιψηφίζειν* sic usurpant Xenophon p. 213, 31. p. 219, 36[d]. Antiphon p. 146, 37. Andocides p. 10, 34. Demosth. p. 418, 151. p. 452. 86. 470. §. 235. etc. *Λόγον* autem *προτιθέναι*, et *Ἐπιψηφίζειν* liquido distinguit Aeschines de Falsa leg. p. 36, 26. *γεγραφὼς, τῇ μὲν προτέρᾳ τῶν ἐκκλησιῶν συμβουλεύειν τὸν βουλόμενον, τῇ δ' ὑστεραίᾳ τοὺς προέδρους ἐπιψηφίζειν τὰς γνώμας, λόγον δὲ μὴ προτιθέναι.* Apud Suidam in *Ἐπίτακτοι* loco alienissimo leguntur ista scriptoris incerti: *Σωκράτης δὲ ἦν ἐπιστάτης, καὶ οὔτε ἐψήφιζε, οὔτε κατεχειροτόνει:* hic libenter corrigerem *οὔτ' ἐπεψήφιζε*[e]: sicut in Aeliani Var. Hist. III. 17. corrigit Hemsterhus. *οὔτ' ἐπεψήφισεν Ἀθηναίοις τὸν τῶν δέκα στρατηγῶν θάνατον*: illic rectissime *in gratiam Atheniensium* vertit Abr. Gronov. vid. Xenoph. *Ἑλλ.* I. p. 263, 41. et *Ἀπομν.* IV. p. 468, 5. *ἐν ταῖς ἐκκλησίαις* Socrates *ἐπιστάτης γενόμενος οὐκ ἐπέτρεψε παρὰ τοὺς νόμους ψηφίσασθαι*: quia scilicet *οὐκ ἐπεψήφιζε*, de re adeo indigna *populum mittere nolebat in suffra-*
981 *gia.* Apud Herod. noluit Corinthius summum Imperatorem *ἐπιψηφίζειν ἄπολι ἀνδρί*: ut Socrates Aeliani noluit *ἐπιψηφίζειν Ἀθηναίοις.* VALCK.

Ib. Jure Themistocles Adimanti inportunitatem castigat. Dixerat idem civibus, si Justino fides II. 12., *Patriam municipes esse, non moenia; civitatemque non in aedificiis, sed in civibus positam,* et quidem verissime. Conf. H. Grotium de Jur. B. et Pac. II. 9,7. Ceterum Plutarch. Themist. p. 117. E. Adimanti memoriae pepercit, nescio quem Eretriensem, sed a Themistocle ex virtutibus ornatum, advocans. WESS.

2. *Τότε δὴ*] Scribendum, *Τότε δὲ δὴ* etc. Ad ista namque c. 60., *Τότε μὲν ἠπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο,* haec respondent: *Τότε δὲ δὴ ὁ Θεμ. κεῖνόν τε καὶ τοὺς Κορινθίους πολλά τε καὶ κακὰ ἔλεγε.* Exacerbaverat inprimis Themistoclem Adimanti vox inconsiderata *ἄπολιν ἄνδρα* vocantis, qui *urbem*, ut canit Claudianus, *carinis Vexit, et arsuras Medo subduxit Athenas.* Apud Suidam in *Ἀδείμαντος*, Themistocles, *τίς, εἶπεν, ἄπολις, ἔχων σ' τριήρεις.* Ex historico deperdito descripta quaedam huc spectantia habet egregia Plut. in Themist. p. 117. E. VALCK. Potuerat commode adversativa *δὲ* particula ante *δὴ* adjici: sed ignorant eam libri, ne admodum quidem necessariam, quum praesertim istud *Τότε μὲν* cap. 60. nimis longe hinc absit, ibidemque etiam continuo *δὲ* particula subjiciatur. SCHWEIG.

62 1. *Σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ*] Locum hic invenit ellipsis de elegantioribus: *Σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ καὶ μένων ἔσεαι ἀνὴρ ἀγαθός· . . . εἰ δὲ μὴ, ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα.* *Tu si hic manseris, et manens rem bene gesseris,* sive *virum te praestiteris;* supplendum relinqui-

d Vide Memorab. Socr. I. 1, 18. ibi interpretes. SCHWEIG.

e Ex Xenoph. Memorab. I. 1, 18. SCHWEIG.

tur *σώσεις τὴν Ἑλλάδα*, vel *ὀρθώσεις*, aut, si quis malit, quod plerisque locis veterum congruit, *καλῶς*, vel *εὖ ἂν ἔχοι*: prout hanc ellipsin supplet Tryphon in libello *περὶ Τρόπων* nondum edito. Ellipsin illam quamvis copiose tractaverint H. Steph. Anim. in Corinth. p. 23. seq. in Xenoph. p. 39. et Casaub. in Athen. p. 333.; librorum tamen veterum editores, minus attenti, lectoribus illam suis saepe designare neglexerunt. Unum hic ponam exemplum ex Herodoto de vita Hom. c. 33. ubi velut Eiresiones Homereae posue-
982 runt hos enormes duo versus editores: (de Barnesii nihil hic dico licentia:) *Ἕστηκ᾽ ἐν προθύροισι· καὶ εἰ μέν τοι δώσεις, εἰ δὲ μὴ, Οὐχ ἑστήξομεν· οὐ γὰρ συνοικήσοντε ἐνθάδ᾽ ἤλθομεν.* Ad priora pertinent ista, *Ἕστηκ᾽ ἐν προθύροισι*: tum sequitur aliud fragmen, cujus indicium praebet *καὶ*, constans duobus senariis legitimis, si sic redintegrentur: *Εἰ μέν τι δώσεις, ... εἰ δὲ μὴ, οὐχ ἑστήξομεν, Οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ᾽ ἤλθομεν.* conf. Athen. VIII. p. 360. c. Valck.

2. *ἐς Σίριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ*] Ne confunderetur cum ejusdem nominis urbe Paeoniae, *Σίρι τῆς Παιονίης* c. 115., illa prudenter adjunguntur. Italiae Sirin juris olim, et ante bellum Trojanum quidem, Ionici atque adeo Atheniensium fuisse, Lycophron Alexand. 986. seqq. canit; cujus Scholiastes, ex veterum haud dubie conmentis, super ea possessione plura. Dissidet tamen Strabo VI. p. 405. A = 264. Ionasque, Lydorum dominatum vitantes, Sirin occupasse asseverat. Noster a Lycophrone proxime abest. Nuper vero, post Cluverii et Salmasii sollers studium, Mazochius priscorum paene pugnantes sententias examinavit, Prodromi ad Heracleens. Psephism. pag. 75. Oraculum, quod Themistocles ostentat, labentibus annis Athenienses, ut colonos eam in Italiae partim deducerent, ac Thurios conderent, Siritidi vicinos, inpulit apud Diodor. XII. 10. Wess.

Ib. *κομιεύμεθα ἐς Σίριν*] Urbe non nominata apud Plutarch. Themistocles t. I. p. 117. F. *αὐτίκα πεύσεταί τις Ἑλλήνων, Ἀθηναίους καὶ πόλιν ἐλευθέραν καὶ χώραν οὐ χείρονα κεκτημένους, ἧς ἀπέβαλον*: Siritin videlicet, si fertilitatem spectes, Attica multo meliorem. *Ἀρχίλοχος ὁ ποιητὴς ὑπερτεθαύμακε τὴν χώραν τῶν Σιριτῶν διὰ τὴν εὐδαιμονίαν*, cui dicitur *ἐφίμερος* et *ἐρατὸς χῶρος ὁ ἀμφὶ Σίριος ῥοάς*, apud Athen. XII. p. 523. D. Illic Timaeo regionem istam tenuisse dicuntur etiam Colophonii; aliis Iones in genere nominantur. Cluver. Ital. Ant. IV. p. 1274., de Italiae Siri multis agens, non recordabatur Herodoti, cui Italiota quoque *Σιρίτης* Damasus inter Agaristae procos memoratur VI. 127. Quae Ionas habuerat incolas, de Siri dici poterat Themistocli: *ἡμετέρη ἐστὶ ἐκ παλαιοῦ ἔτι.* Vicina Sybaris, sive Thurium, Atheniensium fuit, ut notum est, nobilissima colonia: ex Hegesandri commentariis narrat Athen.
983 XIV. p. 656. c. et ex Athenaeo Eustath. in Il. *κ*. p. 704. *ὅτι Σάμιοι πλεύσαντες εἰς Σύβαριν, καὶ κατασχόντες τὴν Σιρῖτιν χώραν, a perdicibus ἐκπλαγέντες — ἀπέπλευσαν.* Valck.

63 1. *ἀνεδιδάσκετο Εὐρυβιάδης*] Metu praesertim Atheniensium

μὴ σφέας ἀπολίπωσι. conf. Plutarch. in Themist. p. 117. F. Saepius Eurybiadem rationibus suis movit Themistocles, ut sententiam priorem mutaret; et hic *ἀνεδιδάσκετο*, non *edocebatur*, ut Valla, sed potius *dedocebatur*, sive *dedocendum se dabat* Themistocli; *dedoctus est*, Ciceroni restituit Bentleius Tusc. II. 24. *ἀνεδιδάχθη.* Significat *Ἀναδιδάσκεσθαι sic priora dedoceri*, vel *dedocendum se praebere, ut quis alia discat istis contraria:* hoc sensu cepit *ἀναδιδάξοντας* H. Steph. in Thucyd. VIII. 86. Ad hoc Herodoteum non Suidam in *Ἀναδιδάξαι*, sed eumdem comparare potius debuerant in *Ἀναρᾶσθαι, ἀντὶ τοῦ διαλεύειν τὴν γενομένην ἀράν· οὕτω Καλλισθένης:* ubi commodum Kusterus memorat Cornelii Nepotis *resecrare*, ex Alcib. 6. Eumolpidae et Ceryces ante coacti *ἐπηράσαντο αὐτῷ*, quod legitur apud Suidam in *Ἐπηράσαντο.* Pollux V. 130. *τὸ ἐπαρασαμένους ἀναλύειν τὴν ἀρὰν Ἀναράσασθαι λέγουσι· βιαιότερον γὰρ τὸ Ἀνεύξασθαι:* hoc bis minimum dabit Plato in II. Alcib. p. 148. B. *παλινῳδεῖ— ἀνευχόμενος ἅττα* (lege *ἅττ' ἂν*, ut p. 142. D.) *τὸ πρῶτον εὔξηται.* Valck.

64 1. Suavissimum *ἔπεσι ἀκροβολισάμενοι* sibi geminum ejusdemque figurae habet *λόγων ὠθισμὸν* cap. 78. et IX. 26. Wess.

5. *Αἴαντά τε καὶ Τελαμῶνα*] Schedarum *Αἴαντα τὸν Τελαμῶνος* fulcire videtur c. 121. ubi soli Aianti, nulla patris Telamonis habita ratione, victores triremem ex manubiis mittunt Salaminem et dedicant. Qui voluerint, earum sequi auctoritatem poterunt: mihi non nihil dubii superest. De Aeaco Aeacidisque inploratis atque opitulatum arcessitis quaesitum V. 80. Wess. De Aeaco et Aeacidis consuli insuper possunt Pausanias II. 29. et Apollodor. III. 11, 6. Larchero laudati. Schweig.

65 1. *Ἔφη δὲ Δικαῖος* etc.] Sub uno hoc teste nobis narratae fabellae, praeter Plutarch. t. I. p. 119. E. et Schol. Aristoph. Nub. 301. aliosque, quater mentionem fecit homo valde superstitiosus,
384 sophista tamen *Ἀττικώτατος*, Aristides: primum Orat. in Bacch. t. I. p. 55. *Μόνος*, ait, *τῶν ἱερῶν φασμάτων ἐξεφοίτησεν ἐν τῷ κινδύνῳ τῷ Μηδικῷ· οὕτω, τοῖς ὅλοις φιλάνθρωπος ὤν, ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ῥέπει:* tum in Eleusinia Orat. I. p. 451. *συνιούσης τῆς ναυμαχίας, ἐξεφοίτα μὲν ὁ Ἴακχος συνναυμαχήσων:* in Themistoclis Encom. t. III. p. 350., et in Panathen. t. I. p. 248. ubi multa memorans, quibus sola civitas Atheniensium inter Graecos laudem meruerit, *μόνη*, ait, *φέρεται τὴν τοῦ παντὸς κρίσιν — καὶ — τοῖς ἀπ' Ἐλευσῖνος φάσματι.* Ad ista prostat in cod. ms. haec adnotatio Scholiastae, historiam non adhibito Herodoti volumine memoriter narrantis: *τοῖς ἀπ' Ἐλευσῖνος φάσμασι*] *Ἄκατος καὶ Δημάλατος*, (corrige *Δικαῖος καὶ Δημάρατος:* quae nomina docta manus posuit in ora libri Burm.) *φυγάδες ὄντες καὶ μένοντες παρὰ Ξέρξῃ, ἔφησαν τῷ βασιλεῖ* (Herodoti Demaratus, aulae mores edoctus in Perside, Dicaeo prudenter dixerat, *σίγα·*) *καθ' ὧν ἂν ἔλθῃ ὁ κονιορτὸς οὗτος, πάντως ἐκεῖνοι ἡττῶνται· ἦλθε κατὰ τῶν Περσικῶν τριήρων, καὶ διεσκεδάσθη ἐν αὐταῖς· καὶ τεκμήριον (ἦν) τὸ μέλλειν νικᾶσθαι τὸν βασιλέα· γέγονε τοῦτο· ἦσαν δὲ ἀκούσαντες οἱ τῶν Ἀθηναίων μεμνη-

μένοι ἀφανῶς καὶ ἀπροόπτως ἐκ δαίμονός τινος τὸ ἐπίφθεγμα τὸ λεγόμενον ἐν τοῖς Ἐλευσινίοις. Valck.

1. *τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἴακχον*] Olim mihi facile persuadebam vocem hinc excidisse, sic restituendam: *τὴν φωνὴν εἶναι (ᾀδόντων,* vel *ἐξαγόντων) τὸν Μυστικὸν Ἴακχον.* Nunc paratus sum vulgata tueri. Prior illa conjectura locis nitebatur praesertim a Meursio collectis in Eleusin. c. 27. Solebant initiati certo die mysteriorum Iacchum ex sacello suo, quod habebat in Ceramico, deducere Eleusina, magno clamore et strepitu, Iacchum cantantes, aut hymnum sacrum, qualem, neglectum Meursio, dabit Aristoph. Ran. 401. et seqq. *Ἴακχε πολυτίμητε — Δεῦρο συνακολούθει Πρὸς τὴν θεὸν, καὶ δεῖξον ὡς Ἄνευ πόνου πολλὴν ὁδὸν περαίνεις· Ἴακχε φιλοχορευτὰ συμπρόπεμπέ με.* Tot mystarum vocibus excantatus laetus per viam sacram cum illis procedebat Iacchus, quos ut is *ἐξάγειν* in Aristoph. Ran. 354. sic illum verius *ἐξάγειν* dicebantur: in Schol. ad Ran. 326. Boëdromionis memoratur *ἡ εἰκὰς, ἐν ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξάγουσι*: ter quaterve, *τὸν μυστικὸν Ἴακχον ἐξάγειν*, legitur apud Plutarch. Vid. Casaub. in Athen. V. 14. Nihil
985 interest utrum dicatur dies *ᾗ τὸν μυστικὸν Ἴακχον ἐξάγουσιν*, an *ᾗ τὸν Ἴακχον ᾄδουσι.* Schol. ad Ran. 324. *οἱ μεμυημένοι ᾄδουσι τὸν Ἴακχον*: Hesych. *Ἰακχάζειν*, in voc. *Δι' ἀγορᾶς*, interpretatur *ᾄδειν τὸν Ἴακχον.* Sed Ode sacra, quam cantabant, ipsa quoque dicebatur *Ἴακχος.* Hesychius in *Ἴακχον*: *καὶ ἡ ᾠδὴ, ἣν οἱ μεμυημένοι ᾄδουσι.* Apud Suidam in voc. *ὁ Ἴακχος ἠκούσθη ἐκ τοῦ Θριασίου πεδίου, ὑμνούμενός τε καὶ ᾀδόμενος.* Hoc sensu Herodoti dicebat Dicaeus *οἱ φαίνεσθαι τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἴακχον, clamorem [illum] esse mysticum Iacchum*; quo, ut ait paulo post, *ἐν ταύτῃ τῇ ὁρτῇ ἰακχάζουσι, isthoc utuntur die festo, Iacchum saepius inclamantes.* Valck.

5. *τῇ Μητρὶ*] His inhaereo. *Cererem*, *Μητρὸς* titulo IV. 53. nobilem, describi, dubitabit nemo. Adprime autem opportuna sunt ad annuum majorum mysteriorum tempus stabiliendum, cupideque propterea, neque inutiliter, oppugnando Scaligero, quinquennii spatium illis designanti, a Petavio ad Themistii Or. V. p. 411. et Bullialdo in Theonis Smyrn. Mathemat. p. 218. admota. Ceterum *ἰακχάζουσι* Scholiastes interpretatur, *λέγουσι, φλυαροῦσι*, ob inconditum opinor clamorem, Iacchum saepius resonantem: neque enim pagana superstitione *φλυαρίαν* indicare solebat. In Suida *Ἰακχάζουσι, λέγουσι, φυλάττουσι, Ἡρόδοτος*: et in Lexic. Bib. Coislinianae p. 234.; pro quo olim *φρυάττουσι* malebam; nunc *φλυαροῦσι* ex glossis Herod., quas ambo descripserunt. Hesychio simile se insinuavit peccatum. Wess.

Ib. *τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κόρῃ*] *Matri et Liberae quotannis hos dies festos Athenienses celebrasse*, quod vir summus negaverat, hinc et aliunde Petavius ostendit ad Themist. p. 411. De minoribus aeque ac majoribus Mysteriis eodem anno vertente actis vid. Wesseling. ad Diodor. XX. 110. Hic Gronov. ex M. Ionicam Proserpinae dare potuerat nominis formam *Κούρη.* Loci non recordor scriptoris antiqui, quo junctim *αἱ μεγάλαι θεαὶ*, sive *ἡ πρεσβυτέ-*

ρα θεὸς καὶ ἡ νεωτέρα, dicantur *Mater* et *Libera:* veterem esse opinionem scribit Cicero IV. in Verr. c. 48. *Siciliam totam esse Cereri et Liberae consecratam, — et raptam esse Liberam — ex Ennensium nemore.* *Matrem Ennaeam* attigit I. F. Gronov. in Observ. p. 126.
986 Ceres *μᾶ γᾶ* dicitur Aeschylo Suppl. 897. Ennae praesidii praefectus L. Pinarius apud Livium XXIV. 38. *Vos*, ait, *Ceres mater ac Proserpina, precor.* Harum Dearum, velut ab Eleusiniis ducta, mysteria coluerunt ab antiquissimis usque temporibus Meursio non memorati Messenii sub nomine *τῶν μεγάλων θεῶν*: alibi in Peloponneso *αἱ μεγάλαι θεοὶ* erant *Δημήτηρ* et *Δέσποινα*: haec autem non Jove nata et Cerere, sed filia Neptuni: quia mater hujus quoque puellae multo certior erat, saepius illam *Δηοῦς κόρην* dixerunt; vid. Spanhem. in Callim. Hymn. Cerer. 133. Callimachus fragm. Bentl. 48. dixit illam non *Δηϊώνην*, sed procul dubio *Δηωΐνην*: forma usitata, qua innotuerunt *Ὠκεανίνη*, *Εὐηνίνη*, *Ἀδρηστίνη*, *Θεαντίνη*, *Φαιακοσίνη*: ultimum ex Inscript. Corcyr. in Diar. Ital. Montfauconii p. 422., qui multa reliquit in illis corrigenda, in vicinae pag. Inscript. 7. versum etiam quartum: *Ὀστέα δ' ἐν νάσῳ τᾷδ' ἕταροι κτέρισαν.* VALCK.

7. *ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων*] Abesse non debent Aristidis t. I. p. 258. verba: *νέφος δὲ ὁρμηθὲν ἀπ' Ἐλευσῖνος καὶ ὑψωθὲν ὑπὲρ τῶν τεῶν, ἐγκατέσκηψεν εἰς τὰς τῶν βαρβάρων ναῦς ἅμα τῷ μέλει τῷ μυστικῷ.* Sic Jebbius ex schedis Baroccianis, me judice, inprudenter. Illa *τῶν βαρβάρων* adsciscí non erat ex usu, quippe indocti litteratoris additamentum. Nostri Urania, ad quam amandamur, diligentius inspecta, turpe scholion jugulasset. WESS.

66 1. *Οἱ δὲ ἐς τὸν Ξέρξεω ναυτικὸν* etc.] Cohaerent haec cum superiori cap. 24. SCHWEIG.

2. Numerum Persicae multitudinis ad Sepiadem dedit VII. 186. WESS.

3. *πέντε πολίων*] Insularum, Naxi, Meli, Siphni, Seriphi et Cythni c. 46.; quas *πόλεις*, *civitates*, eo more de quo Harpocration in *Κεῖοι* et Adnotat. ad Itiner. Antonini p. 523., adpellat. Supra III. 139. insula Samus *πολίων πασέων πρώτη*: et I. 144. WESS.

67 1. *τῇ ἀποβήσεται*] Gemino in negotio *καραδοκέοντες τὸν πόλεμον, ᾗ πεσέεται* VII. 163. et 168. At I. 32. *σκοπέειν δὲ χρὴ — κῇ ἀποβήσεται*, sicuti hic scripti. Res momenti videbitur exigui, nec negligenda tamen, neque inprobanda. *Κῇ* sumi poterit ex Etymolog. p. 682. fin. at mox [c. 68.] iterum *τῇ ἀποβήσεσθαι.* Insequens
987 *ἐθέλων σφι συμμίξαι* redituram c. 79., *colloquendi sermonesque miscendi* desiderium indicat. WESS.

68 1. *Εἶπαί μοι*] Nolo obluctari membranarum consensioni morique Herodoteo, qualis *Ὦ ξεῖν' ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις*, VII. 228. et passim alibi. Redundantia pronominis dictioque tota Homereum spirat Iliad. ξ'. 501. *Εἰπέμεναί μοι Τρῶες*: ubi Eustath. *ἐν δὲ τῷ εἰπέμεναί μοι Τρῶες, ἀντὶ τοῦ εἴπατε, περιττὸν δοκεῖ τό μοι κεῖσθαι.* Quo quidem pleonasmo nihil omni in lingua, recte Rittershusio ad Oppiani Cyneget. I. 89. docente, receptius. WESS. Pro *Εἰπέ μοι*

scripsisse Herodotum suspicor cum Koenio *Εἶπαί μοι*, quia *εἰπεῖν* habet M. Sic autem Nostro adhiberi *ἀπαρέμφατα* Portus docebit. Supra II. 90. perperam *κατειπεῖν* ex M. posuerat Gron. pro Ionico *κατεῖπαι*. Ionica certe sunt quae toties apud Herod. recurrunt, *εἶπαι· εἶπα· εἶπαν· εἶπας*. Alexandrinae sunt dialecti, praeter *εἶπα* et *εἶπαν*, *ἦλθαν· ἔφυγαν· ἔλαβαν· ἔλιπαν· ἔπεσαν*: quae frequentata leguntur in Alexandrina versione V. T. et apud perpaucos illos, quos habemus superstites eadem dialecto pura usos: in aliis veterum monumentis quod hic illic tale legitur, corrigi debet. *ἔπεσαν* recte fuit ex Herodoto quoque sublatum VI. 21. ut ex versu Philemonis a Benileio pag. 131. *οὐ γὰρ ἐν χρήσει τὸ ἔπεσα*, vere scribit Schol. in Aristoph. Av. 841. Sed in Orphei qui dicitur Argonaut. ab auctore positum puto 519. *ἐν δ' ἔπεσαν*, sicut 116. *εἶδα*: hic sorex suis se saepe prodit indiciis. VALCK.

5. *ἢν μὲν μὴ ἐπειχθῇς*] Xerxen patruus ante susceptam expeditionem frustra jam monuerat VII. 10. *ἐπειχθῆναι πᾶν πρῆγμα τίκτειν σφάλματα*. Artemisiae providentiam, probabilia dicentis, exagitat asperrime Plutarchus hoc mordaci dicto t. II. p. 870. A. *ταῦτα μὲν οὖν μέτρων ἐνδεῖ τῷ Ἡροδότῳ, Σίβυλλαν ἀποφῆναι τὴν Ἀρτεμισίαν, τὰ μέλλοντα προθεσπίζουσαν οὕτως ἀκριβῶς*. In rebus etiam humanis exercitati, *multa bene ac divinitus invenientes, Ex adyto tanquam cordis responsa dedere Sanctius, et multo certa ratione magis, quam Pythia, Deïphobeve*. VALCK.

6. *οὐ γὰρ οἷοί τε*] Quod sequitur *εἰσί τοι* rectius me judice scriptum legitur apud Plutarchum t. II. p. 869. ult. *ἔσονταί τοι ἀντέχειν*: a minus attento mutari potuit ob sequens *διασκεδᾷς*: sed
988 hoc idem tempus est ac *ἔσονται*, veteri more scriptum, de quo Piersonus egit ad Moer. p. 124. Herodotea dedit rariora H. Steph. in App. Thes. p. 140. Illud autem, *οὐ γὰρ οἷοί τε ἔσονται*, usitatissima scribendi ratione, ponitur pro *οὐ γὰρ δυνήσονται* [f]. Distinguenda, *Οἷος εἶ*, et *Οἷός τε εἶ*, recte discrevit Harpocration, scribens *τὸ σὺν τῷ τε* significare *δύνασαι*. Pro *ποῖοί τε* restituit H. Steph. *τί οἷοί τε ἔσεσθε ἡμῖν συμπρᾶξαι* Xenophonti *Ἀναβ.* V. p. 207, 32. Judicent harum rerum periti recte-ne correxerim *οἷόν τε ὄντα*, pro *οἷον λέοντα*, in his Philostrati p. 812. de Achille loquentis, quem Chiron educator *κολακεύει*, — *οἷόν τε ὄντα πτῶκας ἁρπάζειν, καὶ νεβροῖς συμπέτεσθαι*, *blandis verbis laudat, tanquam qui posset* etc. nam et ille *blandus — Mitibus alloquiis teneros mulcebat alumnos*: Auson. Eid. IV. 20. VALCK.

6. *ἀλλά σφεας διασκεδᾷς*] Dedit fortasse Herodotus, Artemisiam ubique laudibus ferens, aliquid memoriae civis suae. An eandem, ut Plutarchus invidiose, Sibyllae vaticinanti aequiparavit? Graecorum res eo si loco et statu, qualem describi vidimus, fuerint; non opus Sibyllae ad conjectandum ingenio, perituras eas funditus, modo Persa ancipiti praelio supersederet, et bellum, missis ad Peloponnesum copiis, duceret. Id Themistoclem Aristidemque, in

f At perinde etiam commodum praesens tempus. SCHWEIG.

futuris conjiciendis sollertissimos, non fugiebat, neque ignotum reginae Halicarnassi. Verum abstineo. Wess.

8. *ἐς θυμὸν βαλεῦ*] Sic VII. 51. *ἐς θυμὸν ὦν βαλεῦ*. Qui *βάλεο* maluerint, Homereum *σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι* Iliad. ά. 297. adhibebunt. Quod de heris ac servis regina, illi experientia non adversatur. Utile matronis praeceptum Naumachii apud Stob. Serm. LXXI. p. 438. fin. *Μήτε κακὴ δμώεσσι τεοῖς ἔσο· μήτε μάλ' ἐσθλὴ Φαίνεο· ῥηΐτεροι γὰρ ἀεί που πῆμα φέρονται. Θάρσεϊ δειδιότων μάλ' ἐπικρατέουσιν ἄνακτες.* Sed in hac domesticae disciplinae procuratione fines pauci regunt prudenter. Wess.

9. Ubi ab Halicarnassensi regina tanquam imbelles enumerantur cum Xerxe militantes *Αἰγύπτιοί τε, καὶ Κύπριοι, καὶ Κίλικες,*
989 *καὶ Πάμφυλοι*, locum invenit observatio Demetrii *περὶ Ἑρμ.* §. 63. Quod addit bellatrix, *τῶν ὄφελός ἐστι οὐδὲν*, vehemens adparebit maledictum inversam spectanti locutionem. *ὧν τι καὶ ὄφελός ἐστι*, sunt *praestantissimi* poetarum apud Aelian. de Nat. An. XIII. c. 4. non *quorum usus est:* neque Canter. intellexit in Aristid. t. III. p. 686, *διὰ πάντων ἐπιδέδεικται καὶ ποιητῶν καὶ ῥητόρων καὶ στρατηγῶν καὶ ὧν τι ὄφελος ἐν Ἕλλησιν*: vocula scribendum transposita, *ὧν τι καὶ ὄφελος*: *exemplis praestantissimorum apud Graecos poëtarum, oratorum, Imperatorumque fuit demonstratum.* Exquisitas formulas, *ὅ τι περ ὄφελος ἦν*, et *ὅ τι περ ἄνθος ἦν*, illustravit Hemsterhusius in Luciani Timon. c. 55. Paululum diversa miscuit Kuster. in Aristoph. Eccles. 53. Valck.

69 1. *ἀγαιόμενοι*] *Ἀγαιομένους* hos Eustathius ad Iliad. ώ. p. 1363, 9 = 1501, 1. illustravit, multisque aliis commentariorum locis. Vide Valcken. supra ad VI. 61. Wess. Opponuntur *ὅσοι ἔσαν εὔνοοι*. Eustath. l. l. *Ἀγῶ γὰρ* (*Ἀγάομαι* debuerat, forma passiva) *οὐ μόνον τὸ σέβομαι, —ἀλλὰ καὶ τὸ φθονῶ καὶ μέμφομαι· οὗ παράγωγον τὸ ἀγαίω* (*ἀγαίομαι*). Schweig. *in Lex.*

Ib. *τετιμημένης*] Recte monuerat Gronov. solere sic Herodotum absolute loqui, i. e. genitivum absolutum ponere, non observato casu praecedente, cui adaptandus videri poterat casus participii. Sic VIII. 90. *διέβαλλον τοὺς Ἴωνας, — ὡς προδόντων.* Rursus c. 108. *παντὰ τὰ κατὰ Εὐρώπην — ἤτοι ἁλισκομένων γε, ἢ πρὸ τούτου ὁμολογούντων.* Et sic frequenter admodum alibi. Schweig.

Ib. *κρίσι*] *Ἀνάκρισις* nil aliud, quod sciam, significat, nisi *percunctationem, examen, explorationem;* ut apud Nostrum III. 53. si vera ibi scriptura. Cui vocabulo quum non vidissem quo pacto commodus hic esset locus; commodius istud recepi, quod codices nonnulli offerebant. Miror tamen quid sit quod in insolentius illud *ἀνακρίσι* major codicum numerus consentiat. Schweig.

71 2. *ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἵζοντο*] *Sessum ibant in Isthmum:* huc cum venissent mox dicuntur usitata structura *ἱζόμενοι ἐν τῷ Ἰσθμῷ*. Est in talibus etiam Noster accuratissimus: I. 199., *ἱζομένην ἐς ἱρὸν Ἀφροδίτης*, non bene vertit Valla; nec III. 140., *ἵζετο ἐς τὰ πρόθυρα τῶν βασιλῆος οἰκίων.* Apud Thucyd. 75. *καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκούρων ἱερὸν*, et *καθίζουσιν ἐς τὸ Ἡραῖον ἱκέται, tem-*

plum Castorum, et *Junonis ingressi*, *illic sedent supplices.* Xenoph. Ἑλλ. VII. p. 363, 33. οὐδὲ εἰς τὸ συνέδριον ἤθελε καθίζειν,
990 *in synedrium sessum ire nolebat.* Latissime patet loquendi genus, tractatum ad Schol. in Aristoph. Plut. pag. 456. [g]. In Isthmo congregatis praefectus imperator Spartiata Cleombrotus, paulo post mortuus juxta Herod. IX. 10., raro veteribus commemoratur, patrem licet regem habuerit, fratremque nobilissimum Leonidam. VALCK.

3. τὴν Σκειρωνίδα ὁδὸν, quam obstruxerunt Graeci, Pausanias Σκιρώνην dici, atque ex Megaride per Scironias rupes, ad Isthmum ducere, I. 44. et Strabo IX. p. 600. A = 391. monuerunt. WESS.

73 1. Οἰκέει δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔθνεα ἑπτὰ etc.] De his septem Peloponnesi gentibus agens hoc capite Herod. nonnulla tradit, quae vix, ut puto, reperientur apud alios, et ne apud Strabonem quidem vel Pausaniam. Galeus in nota ad septem istas gentes Peloponnesi, *videtur*, ait, *Homerus sex tantum agnoscere.* Totidem occurrent Boeotiam exigenti: sed τὰ Ὁμήρου σκέψεως δεῖται κριτικῆς ποιητικῶς λέγοντος, καὶ οὐ τὰ νῦν, ἀλλὰ τἀρχαῖα, ὧν ὁ χρόνος ἠμαύρωκε τὰ πολλὰ, judice Strabone VIII. pag. 513. A = 332. cui isto libro sex praecipuae regiones enarrantur Peloponnesi, Elis, Messenia, Laconice, Argolis, Achaia et Arcadia: septem alii constituunt et Scymnus Chius 515. et seqq.; quinque Thucydides I. 10. Πελοποννήσου τῶν πέντε τὰς δύο μοίρας νέμονται, (Lacedaemonii, Laconicam nempe et Messeniacam) τῆς τε ξυμπάσης ἡγοῦνται: quae postrema non significant *totius Peloponnesi principatum obtinuisse* Lacedaemonios, sed bello communi ceteris fuisse duces, ἡγεμόνας, ut erant bello Persico ipsis etiam Atheniensibus: minus cogitata scripsit Wasseus ad Thucyd. VIII. 15. Verum hic *non regiones, sed diversas* enumerat Herodotus *Peloponnesi gentes.* Nam una de septem illis, *Dorienses*, quorum hic tantum fuisse dicuntur πολλαί τε καὶ δόκιμοι πόλιες, tres tenebant Peloponnesi partes amplissimas, Argolida, Laconicam, et Messeniam, quarum veteres incolas ejecerunt victores: vid. Isocrat. p. 119, 120. 270. A. 286. A. Pausan. p. 140, 151. Meurs. de Regno Lac. c. 6. Misc. Lac. III. 9. *Arcadas* Dorienses et Heraclidae suis expellere montibus aut non
991 potuerunt, aut religione quadam objecta non sunt ausi: callidum Cypseli regis consilium, Polyaeno traditum I. 7., multis enarrat Scholiastes ined. in Aristid. nisi sola vera fuerit causa, quam attigit Wess. ad Diodor. t. II. p. 635. Velut αὐτόχθονας *Arcadas in avitis sedibus* ab ultima hominum memoria *permansisse*, tres testantur historici principes Herod. II. 171., Thucyd. in prooemio, et Xenoph. Ἑλλ. VII. p. 361, 16. ubi civibus suis animos indit Lycomedes λέγων, ὡς μόνοις μὲν αὐτοῖς Πελοπόννησος πατρίς εἴη· μόνοι γὰρ αὐτόχθονες ἐν αὐτῇ οἰκοῖεν. Hanc tamen honoris praerogativam secundum Herodotum sibi quoque vindicare poterant *Cynurii*, et quodam modo *gens Achaica*, peninsula certe patria non ejecta; nam ἐκ μὲν Πελοποννήσου οὐκ ἐξεχώρησε, ἐκ μέντοι τῆς ἑωϋτῶν·

g Conf. ad c. 60. notata. SCHWEIG.

οἰκέει δὲ τὴν ἀλλοτρίην. Vid. Strabo VIII. p. 514. B. 528. B. Pausan VII. p. 522, 523. Sed initio libri quinti Pausanias, Herodoti vestigia sequutus, *Γένη*, inquit, *οἰκεῖ Πελοπόννησον, Ἀρκάδες μὲν αὐτόχθονες, καὶ Ἀχαιοί· καὶ οἱ μὲν ὑπὸ Δωριέων ἐκ τῆς σφετέρας ἀνέστησαν, οὐ μέντοι Πελοποννήσου γε ἐξεχώρησαν*: tum de quatuor reliquis, quae ἔθνεα dicuntur Herodoto ἐπήλυδα, Pausaniae p. 375. memorantur *Dryopes*, *Dorienses*, et *Aetoli*: *Δρύοπες, καὶ Δωριεῖς· οἱ μὲν ἐκ Παρνασσοῦ, Δωριεῖς δὲ ἐξ Οἴτης ἐς Πελοπόννησον εἰσὶν ἀφιγμένοι· τοὺς δὲ Ἠλείους ἴσμεν ἐκ Καλυδῶνος διαβεβηκότας καὶ Αἰτωλίας τῆς ἄλλης*. *Dryopum* fuisse tradit Herod. quas jungit et Homerus Il. β΄. 559., Ἑρμιόνην, Ἀσίνην τε. Ἑρμιὼν, an Ἑρμιόνη hic primitus scriptum sit, si codices discrepant, decerni vix poterit: Δωδώνη saepe dicitur Nostro, quae Δωδὼν Sophocli aliisque: vid. Wesseling. ad Hierocl. Synecd. p. 647. et ad Diodor. t. I. p. 282. Nec *Lemnios* Pausanias neque memorat *Cynurios*. *Παρεωρῆται πάντες* quum origine fuisse dicantur *Lemnii*, comparari poterunt notata ad IV. 148. Valck.

1. Ἀρκάδες] Habitasse Arcades easdem, quas primitus incoluerunt sedes, itemque Cynurios, et ante quidem Pelasgorum in Peloponnesum colonias, hinc Bouherius Diss. Herod. c. 9. jure conficit. Achaeos autem, a Doriensibus expulsos sedibus, in Ionas irruisse, atque eorundem regionem ad sinum Corinthiacum insedisse, docuit Noster I. 145., et Pausanias fusius lib. VII. 1. Wess.

992 4. ἐκδεδωρίευνται] Ferri posset ἐκδεδωριᾶται, quomodo boni codd., modo contractum recte videretur, ἐκ τοῦ ἐκδεδωριέαται, quae Porti doctrina. Ceterum Cynurii, quorum hic initia Ionica, ab Argivis, si fama apud Pausan. III. 2. non fallit, descenderunt: *Λέγονται δὲ οἱ Κυνουρεῖς*, sic scribit, *Ἀργεῖοι τὸ ἀνέκαθεν εἶναι*. At ea forte propagata late, quoniam a Spartanis pressi, et agro exuti, in Argivorum ditionem deinde una cum Orneatis, quibus ab inimicis divexati videntur se consociasse, venerunt. Ea quidem conjectura est, sed ex Herodoteis fluens. De Orneatis Pausan. II. 25. *Ἀργεῖοι δὲ — Ὀρνεάτας ἀνέστησαν· ἀναστάντες δὲ, σύνοικοι γεγόνασι Ἀργείοις*. Argivi praeterea *agrum Cynurium*, *Κυνουρίαν γῆν*, in confiniis situm, tanquam suum a Spartanis repetunt in Thucydidis V. 41. Itaque Cynurii et Orneatae ἐκδεδωρίευνται, sive *moribus, disciplina dialectoque Dores evaserunt, partim subditi Argivorum imperio*, *ἀρχόμενοι ὑπ' Ἀργείων*, *partim lapsu temporis*, *καὶ ὑπὸ τοῦ χρόνου*. Memini difficultates in his quaesitas et inventas; quas evanidas non attingo. *Ὀρνεῆται* Ionici commatis, ut *Παρωρεῆται, Τεγεῆται* etc., restituti in integrum sunt. Wess.

Ib. ἐκδεδωρίευνται δὲ] Monstrat illud *δὲ*, in vicinia fuisse *μέν*. Ab Herodoto tamen scribi non potuit, *δοκέουσι μέν μοι εἶναι Ἴωνες*, quae viri docti[h] est conjectura; videbantur enim Nostro *αὐτόχθονες* Cynurii. Commode scribi poterit: *οἱ δὲ Κυνούριοι, αὐτόχθονες ἐόντες, δοκέουσι μὲν ἐνίοις εἶναι Ἴωνες· ἐκδεδωρ. δὲ ὑπό τε*

h Reiskii, puto, in Misc. Lips. t. VIII. p. 496. Schweig.

Ἀργείων ἀρχόμενοι: quae tum sequuntur, viris doctis emendanda linquam vel explananda. Quum dixerat Strabo VIII. p. 514. B = 333. C. *λειφθῆναι — ἐν τῇ Πελοποννήσῳ τὰ δύο ἔθνη, τό τε Αἰολικὸν καὶ τὸ Δωρικόν*, causam tradit veram, cur Arcades et Elei purius *Αἰολιστὶ διελέχθησαν*, cum in reliquis civitatibus mixta quadam uterentur dialecto; *δοκοῦσι δὲ*, addit, *Δωρίζειν ἅπαντες διὰ τὴν συμβᾶσαν ἐπικράτειαν.* Verbo Herodoteo *Ἐκδεδωρίευνται* H. Steph. aliique caute abstinuerunt: diversam dat lectionem margo Steph. *ἐκδεδωρίαται*: quae facile verti posset in flexum legitimum *ἐκδεδωρίδαται*: nam, quae Portus fingit, sermonis analogiae repugnant. Sed a verbo *Δωρίζειν*, me judice, neque *ἐκδωρίζειν* neque *ἐκδεδωρίσθαι*
998 formari potuit. Adhiberi forte potuit *Δωριεύεσθαι*: dantur enim et hujus flexus imitativa, sed pro *Δωρίζειν* vel *Δωριάζειν.* Unicum restat, quod hic congruit apte, quodque, a *Δώριος* ductum, analogiae respondet *Ἐκδωριοῦσθαι*: *in Doriensium naturam veluti degenerare; Lingua uti, moribus et institutis Doricis.* Hujus formae verba plurima praebet praeter ceteros Plato: unum de multis nobis sufficiet ad *Ἐκδωριωθῆναι* proximum accedens, *ἐκβαρβαρωθῆναι.* Plato Epist. VIII. p. 353. A. *κίνδυνος ἐγένετο ἔσχατος Σικελίᾳ τῇ τῶν Ἑλλήνων, ὑπὸ Καρχηδονίων ἀνάστατον ὅλην ἐκβαρβαρωθεῖσαν γενέσθαι.* Explicat illud paulo post: *ἥξει σχεδὸν εἰς ἐρημίαν τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς Σικελία πᾶσα, Φοινίκων ἢ Ὀπικῶν μεταβαλοῦσα εἴς τινα δυναστείαν καὶ κράτος*: quae in hunc Herodoti locum conveniunt, quo scribendum arbitror *ἐκδεδωρίωνται.* Euripidis in Oreste versum 485., *Βεβαρβάρωσαι χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις*, sic invertit Apollonius Tyan. Epist. 34. *ἐβαρβαρώθην — χρόνιος ὢν ἐν Ἑλλάδι.* Jocosum hinc facile verbum intelligetur Alexidis *Πεφιλιππίδωσαι*, de quo Kuster. ad Suid. in *Φιλιππίδης.* VALCK.

74 3. *Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Αἰγινῆται*] Hoc sane rationi consentaneum, ut cum Themistocle senserint Aeginetae, maluerintque apud Salamina manere, quam in gratiam Peloponnesiorum versus Isthmum secedere: miror idcirco quod scribit Lycurgus c. Leocr. p. 156, 33. *Ἐτεόνικος μὲν γὰρ ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ Ἀδείμαντος ὁ Κορίνθιος, καὶ τὸ Αἰγινητῶν ναυτικὸν ὑπὸ νύκτα τὴν σωτηρίαν αὑτοῖς ἔμελλον πορίζεσθαι.* Eteonicos etiam novi Lacedaemonios, sed hujus aetatis neminem. Quod addit Lycurgus, oratoris personae congruit, quem semper populus probavit ut popularem: *οἱ πρόγονοι — βίᾳ καὶ τοὺς ἄλλους ἠλευθέρωσαν, ἀναγκάσαντες ἐν Σαλαμῖνι μεθ' αὑτῶν πρὸς τοὺς βαρβάρους ναυμαχεῖν.* Unius Themistoclis laudem sibi libenter populus suisque majoribus audiebat attributam: hac mente Themistocles Libanii t. I. p. 539. A. *πατὴρ οὐκ ἔστι μοι Νεοκλῆς· — ἀλλ' ὁ τὸ μέγα ἔργον ἐργασάμενος, ὁ δῆμος.* Ejusdem Libanii Neocles Themistocli suo ipsius exemplo demonstrat eleganter, invitos utiliter saepe servatos, p. 516. B. *Graecos invitos coegisti ναυμαχεῖν, καὶ οἷς ἔδρων οὐχὶ βουληθέντες ἐνίκων.* VALCK.

75 2. *πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα*] Quod Plutarch.
994 Them. p. 118. B. prodidit, *ἦν δὲ τῷ γένει Πέρσης ὁ Σίκιννος αἰχμάλωτος*, sibi credibile negat Dacerius; neque enim Themistoclem

liberis suis vilem captivum, et Persam genere, paedagogum dedisse. Plutarchum in Herodoteis male legisse *τῶν Μήδων ἄνδρα*, ac Sicinnum ea de caussa Persis inseruisse. Aeschylum sane si audimus, nuncius Graecus erat, *Ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην ἐξ Ἀθηναίων στρατοῦ Ἐλθὼν, ἔλεξε* etc. ea videlicet, quae Themistoclis jussu Sicinnus, in Pers. 355. Personatus Themistocles Epistol. IX. p. 47. ed. Schoettg. *τὸν παιδαγωγὸν οἶσθα τοῦ Κλεοφάντου, ὃς κἀμέ ποτε ἐθεράπευεν· Σίκιννος αὐτῷ τοὔνομα*: ubi de Cleophanto non male. Scripi *Σίκιννος*, uti editi c. 110., et hic scripti, inque Plutarcho, Polyaeno I. 30, 2. Clemente Alex. Paedag. I. 7. p. 130., Etymologo atque aliis. WESS.

2. *ἄνδρα*] Sicinnum, qui *οἰκέτης* fuisse dicitur, et *παιδαγωγὸς* liberorum Themistoclis: ut antiquioris adponam Aeschyli verba e Pers. 355. *Ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην ἐξ Ἀθηναίων στρατοῦ Ἐλθὼν, ἔλεξε παιδὶ σῷ Ξέρξῃ τάδε, Ὡς, εἰ μελαίνης νυκτὸς ἵξεται κνέφας, Ἕλληνες οὐ μένοιεν*. Nuncium Persam facit ita tragicus non absurde loquentem: sed Graecum a Themistocle missum censuisse quoque videtur Frontin. II. 2, 14. *Ἔπεισε τινὰ* scribit Diodor. XI. 17. Optime, *de servis suis, quem habuit fidelissimum, ad regem misisse*, tradit Nepos, Them. c. 4. ubi corrigit Vallam Longolius, in Herod. *οἰκέτην* vocantem *contubernalem*, qui *verna* fuerat dicendus. Infra VIII. 110. relictus in Latinis *Sicinnus contubernalis*; hic *contubernali domesticus* substitutus [a Gronov.] est: alibi apud Herod. *οἰκέται uxor et liberi* dicuntur; sed hic *οἰκέτης* sine dubio *servum* notat, non domi natum et vernam, qualis esse nondum poterat Themistocli liberorum educator, sed quem captivum sibi emerat: vid. Ammon. in *Οἰκότριψ*. Ion Chius *τὸν οἰκέτην ἐπὶ δούλου τέθεικεν* apud Athen. VI. p. 267. D. Absque teste loquenti ne Clementi quidem Alex. fidem adhibuerim ista scribenti Paedagog. I. p. 130, 30. *τῶν Θεμιστοκλέους παίδων ὁ παιδαγωγὸς οἰκέτης ῥάθυμος ἦν*: ubi paulo post, quem Pericles puero dedit Alcibiadi custodem, Thrax Zopyrus *ὠνητὸν* fuisse dicitur *ἀνδράποδον*. *τῶν οἰκετῶν τὸν ἀχρειότατον ὑπὸ γήρως* dixit Plato t. II. p. 122. B. vid.
995 et Diotogenes Stobaei p. 251, 35. Sed tardus Thrax fuerit Zopyrus senecta; Themistoclis, viri in rebus gerendis prompti, Sicinnum nihil minus fuisse quam ignavum monstrant hic atque infra c. 110. narrata. Plutarcho fuisse dicitur *εὔνους Θεμιστοκλεῖ*. Polyaeno I. 30, 2. *εὐνοῦχος, παιδαγωγὸς τοῖν παίδοιν*: ubi nescio qua fide dualis nitatur numerus filiorum. Filios habuit in universum quinque Themistocles, quorum unus puer mortuus est; Dioclem avus adoptavit maternus: ex tribus, quos moriens reliquit teste Plutarcho t. I. p. 128. B. nihil est causae, cur unus eidem t. II. p. 1. B. dictus censeretur *Diophantus*: *Διόφαντον* mutemus in *Κλεόφαντον*: sic suo loco dicitur Plutarcho, et, quem citat, plus semel Platoni in Menone t. II. p. 93. D. E. VALCK.

76 1. *τὸ ἀπ' ἑσπέρης κέρας*] Non celabo, olim mihi prominentem in mare contra Salaminem tractum Megaridis haec ostendere, non classis Persicae cornu. *Κέρας* in *promontoriis* frequens apud Sal-

masium ad Solin. p. 116.; et Strabo IX. p. 604 = 395. A. duo istiusmodi *κέρατα* in Megaridis et Atticae finibus exadversum Salaminem memorat; Plutarchus praeterea, Acestodori fide, (Themist. p. 118. E.) propter illa *κέρατα* Xerxem ex aurea sella navale hoc spectavisse praelium. Sic insulam circumvecti, et *promontorium, κέρας, occidentem spectans*, incingentes, omni ad Isthmum transitu Graecos exclusissent. Quia tamen suspicioni, quae cap. 85. produntur, officere videntur, eam non urgeo. De Cynosura et Ceo res anceps. Pauwius insulas circa Salaminem elegit, et Cynosuram quidem Laconicam, Ceum vero defectu scriptorum ignorari: cui paria non facio. Laconica apud Hesychium Cynosura longissime hinc remota fuit, et situs paene incerti. Ut paucis transigatur, Ceum insulam intelligo contra Sunium Atticae, et Cynosuram, *ἄκραν τοῦ Μαραθῶνος*, promontorium Marathonis, Euboeam spectans, ejusdem Hesychii. Longius in tabulis id Cellarii et aliorum pictis a Sunio, quam Herodotea postulant, disjungitur; male, opinor; vix enim tum una nocte, eaque aestiva, id promontorium flectere, tantumque spatii absolvere quivissent navigando. Nunc, statione circa Ceum et Cynosuram relicta, provehuntur prope Munychiam, ac fretum, ut et hac parte fugae occasio Graecis praecidatur, ob-
996 sepiunt. WESS. Verba ista, *ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ' ἑσπέρης κέρας κυκλούμενοι πρὸς τὴν Σαλαμῖνα*, sic vulgo vertunt: *cornu quod ad occasum spectabat producunt Salaminem versus, eam circumituri*; quasi accusativus *τὸ κέρας* a verbo *ἀνῆγον* penderet, et ad *κυκλούμενοι* intelligeretur *αὐτήν*. Ego verbum *ἀνῆγον* absolute accepi, sicut mox ait scriptor, *ἀνῆγον δὲ οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον*, nempe *ἀνῆγον τὰς νῆας*, ut ait paulo post. Itaque *τὸ ἀπ' ἑσπέρης κέρας* fuerit *pars classis Graecorum* (non Persarum) *ad occidentem spectans*, quam circumituri et interclusuri Persae erant. Sed ad sententiae quidem summam parum interest. SCHWEIG.

3. *ἵνα τοὺς μὲν περιποιῶσι* etc.] Putares in Nostri oculis haec Aeschyli fuisse, *Ἐνθαῦτα πέμπει τούσδ', ὅπως ὅταν νεῶν Φθαρέντες ἐχθροὶ νῆσον ἐκσωζοίατο Κτείνοιεν, — φίλους δ' ὑπεκσώζοιεν*, Pers. 540. Nam gemina planissime sunt. Scholiastes, Psyttaleam Salamine stadiis plus centum removens, in numeris ibi nimius et mendosus. WESS.

77 2. *ὕβριος υἱὸν*] Non *juvenem*, sed *satietatem*, *κόρον κρατερὸν* Bacidis, Portus et Stanleius explicant, injuria fortasse. Pindarus Olymp. Od. XIII. 12. dixit *ὕβριν κόρου ματέρα*, converse tamen, ut volunt. Nam *Τίκτει τοι κόρος ὕβριν*, citantibus ibi ex Homero, sive Theognide potius, Criticis; estque adeo *mater contumeliae* sive *ὕβριος*, non *proles*. Verissimum Pythagorae, in civitates insinuare sese *πρῶτον τρυφὴν, ἔπειτα κόρον, εἶτα ὕβριν, μετὰ δὲ ταῦτα ὄλεθρον*, in Stobaei Serm. XLI. p. 247., et Ecphantae eadem de schola, *ἁ πολυτέλεια μάτηρ τᾶς ἀκρασίας· αὕτα δὲ τᾶς ὕβριος, ἐξ ἇς τῶν ἐν ἀνθρωπίνοις κακῶν τὰ πολλά*, apud eundem Serm. XLVI. p. 335. Haud alius Bacidis *κρατερὸς κόρος juvenis* ac Xerxes, *υἱὸς ὕβριος* ob contumelias injuriasque, quarum ille toti Grae-

ciae auctor, Raphelio ad Epist. Paulli Ephes. c. V. 6. monitore. Vide tamen Stanleium in Aeschyli Agamemn. 768. Wess. Videri potest fatidicus, consulto ambigue loquens, optionem legentibus audientibusve voluisse relinquere, *juvenum* κόρον, an *satietatem*, i. e. *arrogantiam* intelligere malint. Sed, ut posteriori maxime notione h. l. vocab. istud accipiatur, suadet utique simillimum Pindari dictum. Schweig.

Ib. δοκεῦντ' ἀνὰ πάντα πυθέσθαι] Admodum tenebricosum. An *opinantem ubique se auditum iri*, ut in notissimo καὶ ἐσσομέ-
997 νοισι πυθέσθαι? Valla legit ἀνὰ πάντα πιθέσθαι, quorsum P. vergit. Wess. Non tenebricosum modo, sed prorsus mendosum esse istud olim vulgatum ἀνὰ πάντα πυθέσθαι, vix dubitari potest. Equidem unice verum putavi, quod F. nobis servavit, τίθεσθαι. Nempe ἀνὰ πάντα τίθεσθαι, pro ἀνατίθεσθαι πάντα, *omnia mutare*, scilicet omnia *evertere*, et *susque deque vertere*; quasi dixisset ἄνω κάτω τίθεσθαι: conf. III. 3. Nec obstat quod ibi activa verbi forma scribitur, τὰ μὲν ἄνω κάτω θήσω: nam medium verbum τίθεσθαι significat, *suum in commodum omnia evertere, et sibi omnia subjicere.* Fuerint autem viri docti, quibus non repugnem equidem, qui in hanc sententiam ἄνα retracto tono scriptum oportuisse censeant, aut absque accentu, ανα, quemadmodum in eodem nostro codice scriptum video. Schweig. Credo equidem S., quem haec scribens prae manibus non amplius habeo, cum F. consentire. Certe ab editione Schweighaeuseriana, qua in conferendo usus sum, nullam varietatem enotatam reperio.

4. Βάκιδι ἀντιλογίης etc.] Scripta exemplaria consentiunt; quibus (etsi ἀντιλογίας in Dissert. Herodot. maluerim) non pugnabo. Desit oblitterata praepositio; reditura, modo Βάκιδι δι' ἀντιλογίης revocetur. An vero δι' ἀντιλογίης λέγειν, *contradicendo obloqui*, injustum sit, fateri, ob varium in isto genere sermonis usum, erubesco. Aliter qui sentiunt, ut Abreschius, οὔτε αὐτὸς ἐλθεῖν τολμέω refingunt. Quae sane dictio et elegans et trita est, ab ipso Animadv. ad Aeschyl. I. 3. p. 15. et Valcken. in Phoeniss. Euripid. 482. doctissime illustrata. Wess.

Ib. οὕτω ἐναργέως λέγοντι Βάκιδι etc.] Quod sequitur ἀντιλογίης, commode corrigit Wesseling. in Diss. Herod. p. 201. Vel ob hoc unum dictum Herodotus, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα καλὸς κἀγαθὸς, censeri deberet τὰ περὶ μαντείας καὶ χρησμολόγους πάνυ νοσῶν. Sed hinc simul aestimare licet, jam tum homines fuisse vulgo perspicaciores, quibus adparuerit, quod Bacidis esse ferebatur oraculum isthoc articulo temporis, ipsius forte suasu Themistoclis fuisse confictum. Quae bello Peloponnesiaco ad plebem Atticam lactandam ab esurientibus fingebantur demagogis, velut Bacidis aut ipsius Apollinis oracula Athenis decantata, ridet illa magna cum libertate Aristophanes in Avib. 963. seqq. et Equit. 995. etc. Ad veritatis
998 lumen Eusebius istius etiam officinae fraudes retegens lib. IV. Praep. Evang. pleraque fuisse putat oracula γοήτων ἀνδρῶν τεχνάσματα, ut Oenomao certe videbantur Gadareno in libro quem inscripserat

Φωρὰ γοήτων. Sed multa potius fuerunt virorum principium, *ἀνδρῶν τε σοφῶν τεχνάσματα*, ad opinionem imperitorum conficta. Valck.

79 1. *ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι*] Aeschyleum de Amphiarao fortasse spectavit. *Οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει*, sive, uti Plutarch. Arist. p. 320. c. *Οὐ γὰρ δοκεῖν δίκαιος, ἀλλ' εἶναι θέλει*: quo omnis concio in orchestra pronunciato Aristidem praesentem, tanquam soli Athenis conveniente, nutu plausuque signavit. Errat Polyaenus I. 31. Aristidem Themistoclemque *της πόλεως ἔξω προελθόντας* posuisse contentionis studia, gestu adprime notabili, tradens. Redierunt in gratiam ad Salaminem in castris, non Athenis. Wess.

Ib. *ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι*] Timocreon Rhodius in Plutarch. Them. p. 122. d. *εἰ τύγε — Ξάνθιππον αἰνεῖς· — Ἐγὼ δ' Ἀριστείδαν ἐπαινέω, Ἄνδρα ἱερᾶν ἀπ' Ἀθηνᾶν Ἐλθεῖν ἕνα λῷστον.* Quae hoc capite de Aristide scribit Herodotus, illa quoque Plutarchi confutant indignas philosopho criminationes: Aristiden dicit *ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι ἐν Ἀθήνῃσι καὶ δικαιότατον*: et ille ipse tamen adeo propter aequitatem humanissimam collaudatus Aristides *cupide elaboraverat, ut praeter ceteros justus adpellaretur*, Corn. Nep. in Arist. *Δίκαιος μὲν γὰρ ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἀριστείδης, ἄνθρωπος δὲ καὶ αὐτὸς ἦν, καὶ χολὴν εἶχε, καὶ ἠγάπα τινὰς, καὶ ἐμίσει*, quae leguntur apud Lucian. t. III. p. 158. Adversarii *Themistoclis consilium utile, quia non honestum erat*, (Cicero de Off. III. c. 11.) auctoritate sua fecit Aristides, ut a populo repudiaretur; sed idem tamen interdum injusta sciscere debuit, se ad reipublicae statum accommodando, monente Casaub. ad Polyb. p. 140. Absque ulla exceptione Herodotus et Aristiden et quosvis alios virtute praestantes collaudat libentissime, *τοῖς ἀγαθοῖς συνηδόμενος*, qualis dicitur Dionysio Halic. Hic Herodoto tradita Plutarch. enarrat in Themist. p. 118. d. In Aristide idem Plutarch. p. 323. c. missis Herodoteis ex alio nobis historico similia quaedam exhibet Aristidis ad Themistoclem hoc articulo temporis dicta. In Apophthegm. t. II. p. 186.
999 b. cum Themistocle *πρεσβευτὴς ἐκπεμφθεὶς*, ipsi dixisse fertur Aristides: *βούλει, ὦ Θεμιστόκλεις, ἐπὶ τῶν ὅρων τὴν ἔχθραν ἀπολίπωμεν; ἂν γὰρ δοκῇ, πάλιν αὐτὴν ἐπανιόντες ληψόμεθα.* Collega fuit Aristides Themistoclis in illa nobili legatione narrata Nepoti in Themist. c. 7., quod liquet ex Thucyd. I. 91. Sed huic tamen legationi dictum illud minus congruit; verisimillimum, quod scribit Polyaen. I. c. 31. *διετέλεσαν παρὰ πάντα τὸν πόλεμον ὁμονοοῦντες.* Valck.

80 4. *ταῦτα δὴ τὰ*] Si qui *ταῦτα δῆτα* praeoptaverint cum doctissimo viro Miscell. Observ. Vol. III. p. 142., non valde obnitar. Loquendi genus, plenius hoc loco quam plerumque, ejusdem et Casauboni ad Athen. V. 2. sollertia, exemplorum cumulo manifestius, quam pridem, habetur. Wess.

81 1. *Ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν ὁ Ἀριστ.*] Malunt *ταῦτα ἔλεγε Θεμιστοκλέης· παρελθὼν δὲ ὁ Ἀριστείδης* etc. Verum concisus sermo

scriptoris est, respiciens illa, *σήμηνον αὐτὸς παρελθὼν, ὡς ἔχει*: neque enim opinor molestum videri, *ἔλεγε — φάμενος*, cui simillima in Musis conplura. Wess.

2. *ταῦτα εἴπας μετεστήκεε*] Hic et in sequentibus narrata planissime demonstrant, nec ducem hoc bello cum Themistocle fuisse Aristidem, qui decem annis ante unus e decem ducibus cum Miltiade victoriam reportaverat Marathoniam; sed neque pugnae navali prope Salamina interfuisse. Suum tamen forsan auctorem sequutus Nepos in Arist. *interfuisse* scribit *pugnae navali apud Salamina, quae facta est priusquam poena liberaretur*: paulo ante dicitur *sexto fere anno postquam erat expulsus plebiscito in patriam restitutus*. Demosth. Or. II. c. Aristogit. p. 496, 8. *Ἀριστείδην φασὶν ὑπὸ τῶν προγόνων μεταστάθεντα* (hoc e margine reciperem) *ἐν Αἰγίνῃ διατρίβειν, ἕως αὐτὸν ὁ δῆμος κατεδέξατο*. Secundum Plutarch. in Arist. p. 323. B. decennii anno tertio *ἐψηφίσαντο τοῖς μεθεστῶσι κάθοδον, μάλιστα — φοβούμενοι τὸν Ἀριστείδην*: quae deinceps narrat nihil minus monstrant, quam ante revocatum huic interfuisse pugnae: nam quod ad Nepot. Lambinus putat, idem ex Herodoto liquere, errat mea quidem sententia. Ad victoriam ille multum tamen attulit momenti, dum illi pugnabant e navibus, utiliter haerens in insula Psyttalia; vid. Herod. c. 95. Demetrius *περὶ Ἑρμ.* §. 248. *Ὥσπερ τὶς Ἀριστείδου κατηγορῶν, ὅτι οὐκ ἀφίκετο εἰς τὴν*
1000 *ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, ἀλλὰ αὐτόκλητος, ἔφη, ὅτι ἡ μὲν Δημήτηρ ἦλθε καὶ συνεναυμάχει, Ἀριστείδης δὲ οὔ*: quae, cujuscunque sint, sunt certe sophistae satis inepta, per Cererem mysticum Iacchum intelligentis, et Herodoto narrata c. 65. Valck.

82 1. *τριήρης ἀνδρῶν Τηνίων*] In Themist. Plut. p. 118. E. *ἐφάνη Τενεδία μία τριήρης αὐτόμολος*: nescio unde. Hinc si sumsit, *Τηνία* fuit, quae et Palmerii divinatio. *Tripodem Delphis dedicatum*, inscriptumque eorum nominibus qui Persas ad Salaminem et Plataeas debellarunt, Thucyd. I. 132. et Auctor Or. in Neaer. p. 740. describunt. Wess.

Ib. *ἐν τοῖσι τὸν βαρβ. κατελοῦσι*] *Inter nomina earum civitatum, quarum auxilio Persae erant victi*, (Nepos in Pausan. c. 1.) Delphico tripodi nomen etiam insculptum fuit *Τηνίων*. Olympiae quoque Jovis erat statua a Graecis dedicata, qui apud Plataeas pro libertate pugnaverant, in cujus basi praeter ceteros memorabantur etiam *Τήνιοι*, Pausan. V. 23. Hoc satis est ad Herodoti *Τηνίους* hic adfirmandos. Quem hic memorat *aureum tripoda*, eum Delphis (teste Thucyd. I. 132.) *ἀνέθεσαν οἱ Ἕλληνες, ἀπὸ τῶν Μήδων ἀκροθίνιον*: quodque nimis superbe Pausanias inscribi curaverat, Lacedaemonii *ἐξεκόλαψαν· καὶ ἐπέγραψαν ὀνομαστὶ τὰς πόλεις, ὅσαι ξυγκατελοῦσαι τὸν βάρβαρον ἐστήσαντο* (cur non ex codd. receptum *ἔστησαν τὸ*) *ἀνάθημα*: mutatis Lacedaemoniis *τὸν τρίποδα τὸν ἐν Δελφοῖς* objiciunt miseri Plataeenses apud eumdem III. 57. Secundum Auctorem Or. c. Neaer. p. 740, 153. in Amphictyonum concilio causa dicta Plataeenses coëgere Lacedaemonios, *ἐκκόψαντας τὰ ἐλεγεῖα, ἐπιγράψαι τὰς πόλεις, τὰς κοινωνούσας τοῦ ἔργου*:

Q 2

in quibus ἐκκόψαντας ego quoque retinuerim; vid. Wess. ad Diodor. II. p. 100. Eustath. in Il. ξ'. p. 990, 17. Valck.

83 1. ἠώς τε διέφαινε etc.] Haec et vicina, perperam conjecturis tentata, nominativi sunt soluti; quorum vice scribi potuerat, ἠοῦς τε διαφαινούσης, καὶ τούτων σύλλογον τῶν ἐπιβατέων ποιησαμένων, paucis Themistocles populares suos ad pugnam inflammavit. Qualia tum probabiliter dicta sunt, dedit Aeschyl. in Pers. 402., ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε, Ἐλευθεροῦτε πατρίδ', ἐλευθεροῦτε δὴ Παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρῴων ἕδη, Θήκας τε προγόνων· νῦν ὑπὲρ πάντων
1001 ἀγών. Audiebantur ista, secundum tragicum, ἐπεί γε μέντοι λευκόπωλος ἡμέρα Πᾶσαν κατέσχε γαῖαν: juxta Herodotum, *prima luce*; simul atque ἠὼς διέφαινε. Frequentius legitur ὑπέφαινε: Herodoteum est, ἅμα ἡμέρῃ διαφαυσκούσῃ, vid. ad III. 86. ἅμα ἕῳ et ἅμα τῇ ἕῳ leguntur apud Thucydid. IV. 106. 125. VI. 30. Haec ad manum si fuissent Dukero IV. 103., ne dubitasset quidem, quin C in Ε mutato, πρόσω corrigi deberet in πρὸ ἕω: ut ἐξ ἕω, sic πρὸς ἕω, recte leguntur in Aristoph. Eccles. 85. et 312. et εἰς ἕω, apud Isaeum Or. VI. p. 71, 28. Huc spectabat Harpocration in Εἰς ἕω, ἀντὶ τοῦ ἀρχομένην ἡμέραν: non alium Isaei locum, quo referens ista H. Vales. illic sincerum εἴσω sollicitabat. Valck.

84 1. ὤκελλον τὰς νῆας] Vallae Latina *cessim irent*, rem si consideres, non absurda; non item, si dictionem. Puto *littus versus cursum flexisse*; nam naves in terram inpegisse, quod ὀκέλλειν τὰς ναῦς Philostrato Heroic. II. p. 688. 689. male ab Oleario sollicitatum, nulla suadet ratio. Eurip. Iph. Taur. 1379. δεινὸς γὰρ κλύδων ὤκειλε ναῦν πρὸς γῆν. Non dissimile Nicandri Ther. 295. Ceterum Aminias, Aeschyli frater, hic Παλληνεὺς, in Plutarcho Themist. p. 119. D. Δεκελεὺς, qui populares in Attica civitate utique diversi. Aeschyli fratrem fuisse, Diodorus XI. 27. non negat. Pertinet autem huc Aeschyli Pers. 410., ubi quae de Lycomede Critici, fortasse ex Plutarcho sumta. Vid. supra c. 11. Wess.

Ib. ἐπὶ πρύμνην ἀνεκρούοντο etc.] In Lexico Herod. sic probabiliter scripta recepit Suidas: Ἐπὶ πρύμνην ἀνεκρούοντο, καὶ ὤκελλον τὰς ναῦς] Κατὰ πρύμναν ὑπεχώρουν οὐχὶ ἐπιστραφέντες, καὶ ἐξέκλιναν τῶν πολεμίων τὰς ἐπιούσας ναῦς. Graecam locutionem, πρύμναν κρούεσθαι vel ἀνακρούεσθαι, et Latinam *inhibere remis*, illuminarunt praesertim observata I. F. Gronovii [Observ. lib. IV.] quibuscum illa Bessii conf. et Hemsterh. ad Luciani Nigrin. c. 8. et Bentleii ad Horat. Epod. IX. 20. Hinc mutuari licebit verba Themistoclis ad Ionas ex Justini II. 12. *at vos commisso praelio ite cessim, inhibete remis, et a bello discedite*: ὑποχωρεῖτε πρύμναν ἀνακρουόμενοι. Quando apud Herod. paulo legitur inferius, μέχρι κόσου ἔτι πρύμνην ἀνακρούεσθε; *quo usque tandem remis inhibendo retro cedetis?* priori quoque sede sic scribendum arbitror, non ἐπὶ,
1002 sed ἔτι πρύμνην ἀνεκρούοντο, quia ἐπὶ non adhibetur apud veteres in phrasi πρύμναν ἀνακρούεσθαι. Hoc facere dicebantur eximie qui navale praelium detrectabant; sed et remiges, cum naves essent in portu statuendae, *quo expeditius rectis proris e portu exirent*,

docente Bentleio l. c. In Schol. ad Aristoph. Vesp. 397., pro ὅπως ἄνευ τροπῆς εἴη, una litera mutata scribendum, ὅπως ἂν εὐτρεπὴς εἴη εἰς ἔξοδον ἡ ναῦς. Primus-ne Pallenensis Aminias νηῒ ἐνέβαλε, an alius, cadere potest in dubitationem: Aeschyli Persa fatente 409., ἦρξεν ἐμβολῆς Ἑλληνικὴ Ναῦς. Plutarcheis in Themist. p. 119. D. satis conveniunt narrata Diodoro XI. 18. ubi in fine cap. naves Persarum πρύμναν μὲν ἀνακρούεσθαι κατέπαυσαν, εἰς τοὐπίσω δὲ πλέουσαι προτροπάδην ἔφευγον. Valck. Quod pro ἐπὶ, ἔτι corrigendum Valck. censuit, id mihi vir doctissimus non persuasit; posteriori loco opportuna est ἔτι particula, priori vero minime opportuna, et ἐπὶ ibi cum codicibus omnibus veteres glossae et Suidas recte agnoscunt: et suis etiam verbis vetus Thucydidis Interpres ad I. 50. ἐπὶ τὴν πρύμνην κωπηλατεῖν dixit. Nempe vulgo quidem nude πρύμνην (vel τὴν πρύμνην) κρούεσθαι aut ἀνακρούεσθαι dicebant; sed est ea elliptica locutio, ex plena locutione ἐπὶ τὴν πρύμνην ἀνακρούεσθαι decurtata. Schweig.

4. πρότερον] Necessitudo nulla, ut πικρότερον aut προθυμότερον [1] formetur. Species illa matronae prius Graecis exprobravit segnitiem, qua remis inhibebant: tum, confidenter in hostes ruerent, fuit auctor. Atque hoc vult, neque latuit Abreschium. Aciei Persicae Graecaeque classis ordinem Diodorus diversiorem dedit XI. 18. Wess.

85 1. κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους] Atheniensibus Lacedaemonios jungit Diodor. XI. 18., et hos et illos navibus opponit Phoenicum; verius juxta Herod. dextrum cornu tenebant Lacedaemonii. Ionum nomina, qui veteris Graeciae ceperint naves, reliqua prudenter reticet Noster. Valck.

4. Phylacus Samius εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφη. Haec propria Graecis erat hac in re locutio de Persarum Orosangis. Illinc transumtam eleganter adhibet Calliclem ludens Socrates in Platonis
1003 Gorgia p. 506. c.; a Platone mutuati sunt sophistae. Graecarum etiam civitatum εὐεργέται saepe publicitus ἀνεκηρύττοντο: vid. Hemst. ad Lucian. Dial. Mort. X. 6. Valck.

Ib. εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφη] Congruunt de Mardochaeo prodita Esther c. VI. ubi docte Grotius; operosior Brissonius Regn. Pers. I. 138. et Heraldus Advers. I. 9. quos Relandus ac Burtonus duces habuerunt. Wess.

86 2. οὐ τεταγμένων ἔτι] Koenio nostro scripsisse de barbaris videbatur: οὐ τεταγμένως τι οὔτε σὺν νόῳ ποιεόντων οὐδέν: de Graecis dixit, σὺν κόσμῳ ναυμαχεόντων κατὰ τάξιν. Suum illi regem aut fortitudinis aut ignaviae spectatorem in litore habituri, καί τοι ἔσαν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωϋτῶν, ἢ πρὸς Εὐβοίῃ. Oratione more suo turbata duo dixit: primum, isthoc die ἀμείνονας fuisse ἢ πρὸς Εὐβοίῃ: sed non tantum isthoc die rem multo melius gessisse, quam ad Artemisium, verum praeterea ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωϋτῶν:

[1] Ita conjecerat Reiskius.

id est, interprete Nostro ἀμείνονες τῆς φύσιος, V. 118. *semet ipsis multo praestantiores, suam velut naturam superantes.* Herodotea quaedam Portus dedit in Ἑωϋτοῦ: alii collegerunt hujus generis plura. Valck.

87 1. κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην etc.] Callidum Artemisiae commentum, indignante Plutarcho nimis verbose narratum, adnotavit etiam Polyaen. VIII. 53, 1. Valck.

4. φέρουσα ἐνέβαλε νηῒ φιλίῃ] Adjuvat hic incitandi ac propellendi vim participium φέρουσα, alibi eleganter redundans. Egregie, his Herodoti non posthabitis, Hemsterhusius ad Luciani Dial. Mort. VI. .p 349. Diodorus, εἰς ἐμβολὴν φέρουσα, ναῦς ἐς ἐμβολὴν φερομένη, de tali inpetu, XX. 16. etc. Facinus autem hoc reginae addidit Polyaenus strategematibus VIII. 53, 2., aliunde, quod accessiones declarant, excerptum. Wess.

88 2. ἐπίσημον] Si Polyaeno fides VIII. 53, 3. Artemisia, uti etiamnum mari belligerantium et piratarum mos fert, signa navis, ubi ad hostes circumscribendos opus erat, variavit, οὐ μόνον τὸ τῶν βαρβάρων, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων σημεῖον εἶχεν. Quorsum tamen ἐπίσημον, sive *insigne navis*, haud refero. Fuit hoc in ejus prora, ut ab aliis discerni posset. Tale Chimaeri, ἔπλει γὰρ πλοίῳ
1004 λέοντα μὲν ἔχοντι πρώραθεν ἐπίσημον, ἐκ δὲ πρύμνης δράκοντα apud Plut. t. II. p. 247. F. Vise et Scheffer. Mil. Nav. lib. III. 1. Wess.

4. οἵ μὲν ἄνδρες γεγόνασί μοι γυναῖκες, etc.] Expressit celebre dictum Polyaenus VIII. 53, 4. paullo aliter; melius Suidas in Ἀρτεμισία, et Eustathius. Ennianum, *Vos etenim juvenes animum geritis muliebrem, Illa virago viri*, hinc optime Gronovius derivat. Wess. Dicti Xerxis vehementiam Trogus infregit, Theopompum forte sequutus: hinc Justin. II. 12. et ex Justino Orosius p. 113. Quod fecisse Xerxes legitur apud Polyaen. VIII. 53, 2. vix fidem inveniet; classis enim praefectus, ipsius Xerxis frater, in hoc conflictu periit λαμπρῶς ἀγωνισάμενος: Diodor. XI. 18. Plut. in Them. p. 119. D. Quae posui Herodotea ubi dedit Eustath. ad Il. η΄. 96., protulit ad hoc regis dictum illustrandum ex Ajace (1201.) Sophoclea non tantum, sed Herodotea quae quidem dari poterant, uno excepto, omnia: Sophoclea legerat et apud Herod. I. 155., γυναῖκας ἀντ' ἀνδρῶν ὄψεαι γεγονότας: memorat de Sesostri narratum II. 102., de Persis IX. 20. et 106. Xerxi praeiverat Artemisia, dicere ausa coram rege, in navali pugna tanto praestare Graecos Persis, ὅσον ἄνδρες γυναικῶν. [supra, c. 68.] Conf. Diogenian. IV. 1. et Plato Leg. I. p. 639. B. Cicero pro Milon. cap. 21., *quamquam paratus in imparatos Clodius, tamen mulier inciderat in viros.* Livius in illa magnifica παρεκβολῇ IX. 19. *cum feminis sibi bellum fuisse dixisset, quod Epiri regem Alexandrum dixisse ferunt.* Praeter alios, Alexandri Molossi dictum habet A. Gellius Noct. Att. XVII. 21., *se quidem ad Romanos ire, quasi in* ἀνδρωνῖτιν, *Macedonem isse ad Persas, quasi in* γυναικωνῖτιν. Valck.

89 1. Ἀριαβίγνης] Qui hic Ariabignes, Darii fil., Plutarcho in

Themist. pag. 119. D. et tom. II. p. 488. F. est Ariamenes, neque alius ac Artobazanes Nostri VII. 2. confusione mira. Wess.

2. *καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ*] Memini Diodoro adscripta IV. 32. Mutavit dictionem auctor libri II. Maccab. 5, 14. quando *tribus*, ait, *diebus octoginta millia διεφθάρησαν, τέσσαρες μὲν ἐν χειρῶν νομαῖς*: et lib. III. cap. 1, 5. *καὶ οὕτω συνέβη τοὺς ἀντιπάλους ἐν*
1005 *χειρονομίαις διαφθαρῆναι*: ubi Grotius *ἐν κρεωνομίαις*, *frustillatim discerpi*, quod nuperrime Houbigantio displicuit vehementer; neque enim pati id Graeca posse: ipse, *quorum quadraginta praeda militum fuere.* Ego vero edoceri gestio, *ἐν χειρῶν νομαῖς διαφθαρῆναι* praedam esse militum posse, quidque verbis *οὐχ ἧττον τῶν ἐσφαγμένων ἐπράθησαν* prioris loci, et posterioris *πολλοὺς δὲ καὶ δορυαλώτους συλληφθῆναι* tum faciendum? illa demum *praedam* ponunt, cetera miserorum *necem*; Grotiique adeo, si quid mutandum, laudabilior opera. Ex Alex. cod. *ἐν χειρῶν νόμοις* utrobique, aut certe *νόμῳ*, recipi potius erit. Wess. *Ἐν χειρῶν νόμῳ διαφθείρεσθαι*, vel *πίπτειν*, Polybio praesertim frequentata dictio: de qua vide Lexicon Polybian. voce *Χείρ*. Schweig.

90 1. *τῶν τινες Φοινίκων*] Quibus ex pluteis et quo codice H. Steph. hoc acceperit, dicere non habeo. Herodoteum est. *Πέμπει τῶν τινας δορυφόρων* VII. 146. Gronovium consule I. 85. Wess. Ad istud, *τῶν τις Περσέων*, I. 85. ingentem cumulum simillimarum dictionum Gronovius congessit ex I. 84. 109. 124. II. 179. VII. 143. etc. Schweig.

Ib. *τῶν τινες Φοίνικες*] *Φοινίκων* corrigendum vidit Koenius; praebet hoc margo Steph., absque codicibus recipiendum: *Τῶν τινα ἑταίρων*, in Pausan. p. 594., Ionicam Sylburg. vocat *ἀναστροφήν*. Nostro frequens, apud alios hic illic observata fuit: vid. Hemsterh. in Lucian. p. 82. et Wessel. in Diss. Herod. p. 137. Qui loquendi saepe figuras usurpat elegantes et rariores, amat Eustathius hanc etiam voculam Herodoteo sic more transponere: hujus immemor Casaub. in Athen. I. p. 22. B. pro *τῶν Ὁμηριδῶν τις*, p. 56., *verius* judicabat *et elegantius*, *τῶν τις Ὁμηριδῶν*: quod praebet Eustath. in Od. *θ'*. pag. 316, 47. Sed centenis forte locis sic scribit Eustathius, semel Athenaeus. Valck.

4. *ἀπήῤῥαξαν*] Verbum illud onerat hoc loco litera superflua: apud Suidam etiam *Ἀπαράξειεν*, et *Ἀπήραξεν*, *ἀπέκοψεν*, scribendum; non litera ρ duplicata. Recte scribuntur alibi apud Nostrum *ἀρασσόμενοι*, *συναράσσονται*, etc. Eustathius ad Il. *ε'*. 81. *ἀπὸ δὲ ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν· τὸ Ἀπέξεσεν*, ait, *ἀντὶ τοῦ ῥᾷστα ἀπέκοψεν εἴληπται· τοῦτο δὲ καὶ Ἀπαράσσειν λέγεται* Il. *π'*. 116. Optime: significat eximie *Ἀπαράσσειν*, *decutere*. Livii verbo Valer. Max.
1006 VII. 4, 2. *altissima papaverum capita baculo decussit*; *ἀπήραξε*. Hesychius: *Ῥάκτρια, τὰ ῥαβδία, ἐν οἷς τοὺς καρποὺς ἀπαράσσουσιν*, *bacilli, quibus fructus decutiunt.* Qui eadem facilitate caput alterius vel manum pedesve ense *decutiebant*, hi quoque dicuntur *ἀπαράξαι κρᾶτα*, Sophocl. Trach. 1032. *χεῖρα*, Philostr. p. 827. f. Apud Herod. V. 112., *ὁ Κὰρ δρεπάνῳ πλήξας ἀπαράσσει τοῦ ἵππου*

τοὺς πόδας: *equi pedes falce decutit*, ut segetes *decutiuntur*, ἀπαράσσονται. Valck.

5. καὶ πάντας αἰτιώμενος] *Αἰτιώμενος πάντας*, *omnes* Phoenices, quorum ἀρξάντων τῆς φυγῆς αἰτιωτάτους ἀπέκτεινε, Diodor. XI. 19. Wess. Equidem πάντας αἰτιώμενος (quod facere solent tristes et praesentem fortunam moleste ferentes) *quoslibet accusans* intellexeram: si quis tamen cum Wesselingio commodius *cunctos Phoenices* existimaverit intelligi, ne cum eo quidem magnopere contendam. Schweig.

6. κατήμενος ὑπὸ τῷ οὔρεϊ] Athenis in arce sella fuit dedicata, δίφρον τὸν ἀργυρόποδα dixit Demosth. c. Timocr. p. 466. in qua ἐκαθέζετο ὁ Ξέρξης ἐν τῷ Αἰγαλέῳ ὄρει τῆς Ἀττικῆς, θεωρῶν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν. Ut ad ista Demosthenis scribit Ulpianus, montis nomen sic ibi scribendum monuerunt Vales. in Harp. p. 184. et Meurs. in Paralip. ad lib. de Pop. Att., valde dissita confundens *Aegiliam* pagum et montem *Aegaleon*; errore detecto situm utriusque determinavit Heringa in Miscell. Obs. Nov. tom. IX. p. 693. vid. Wasse in Add. Dukeri Thucydidi subjectis p. 667. [II. 19.] Legitur apud Suid. Ἀγαλέον, ὄνομα ὄρους: ubi codicum lectio Ἀγαλεὼν Suidae debetur; veram, Αἰγάλεων, ex Thucyd. II. 19. grammaticus antiquior enotaret. Valck.

Ib. τὸ καλέεται Αἰγάλεως] Veteres in loco, unde Xerxes spectaverit dimicantes, dissident. Phanodemus ὑπὲρ τὸ Ἡράκλειον, ubi fretum artissimum; Acestodorus in Megaridis confinio, superque colles, quibus Κεράτων nomen apud Plutarch. t. II. pag. 118. e.; qui quidem dissensus ex locorum colliumque Aegaleo vicinorum [i] situ, Wasse docente ad Thucydid. Add. p. 667. Sequuntur Herodoti finitionem Schol. Aeschyli, Tzetzes in Lycophr. p. 142.,
1007 Ulpianus ad Demosth. Timocrat. p. 466., ubi ἐν τῷ Ἀυγαλέῳ, voce leviter turpata, ὄρει τῆς Ἀττικῆς. Scholiorum, in quis Istri super Aegaleo monte et vicinis fragmentum, Wassius oblitus non fuit, sed situs hujus Aegalei Casaubon. ad Strabon. VIII. p. 550 = 359. c. Wess.

92 2. ἐπεκερτόμησε] Nisi egregie fallor, Polycritus Themistoclem dicto momordit, quod superioribus annis omnes Aeginetae et in his Crius, ipsius pater, sinistra Atheniensium criminatione studii erga Medos fuerant arcessiti. Si dubitas, redi ad VI. 49. In hunc ergo Aeginetarum μηδισμὸν ipso in conflictus fervore ὀνειδίζει, seu non sine probro invehitur et objicit Atheniensium imperatori, quippe, quod res ostendebat, fictissimum, Polycritus. Mox, νηῒ ἐμβαλὼν Sidoniae, de qua paullo superius. Wess.

93 1. ἤκουσαν Ἑλλήνων ἄριστα Αἰγινῆται] Honoris amplissimi, velut ab Herodoto Aeginetis attributi, ter meminit ineditus in Aristiden Scholiasta: in Panathen. t. I. p. 183. Ἀνταγωνιστὰς, inquit,

i Excidisse videtur nonnihil in edit. Wess. praeter illud *situ*, quod a Schweighaeusero neglectum ex corrigendis inseruimus; neque enim procedit sententia.

φησὶ τοὺς τὴν ὁμοίαν ἐσχηκότας τέχνην, λέγοι δ' ἂν Αἰγινήτας· αὐτοὶ γὰρ μετ' αὐτοὺς ᾔδεσαν τὰ ναυτικά· ὁ γοῦν Ἡρόδοτος ἐν τοῖς Περσικοῖς καὶ τὰ πρωτεῖα αὐτοῖς δίδωσι. Quando scribit Sophista doctissimus p. 239. *οἱ Ἕλληνες — τὰ ἀριστεῖα τῶν ναυμαχιῶν ἀπέδοσαν τῇ πόλει*: Schol. *τὰ ἀριστεῖα* primum intelligit de spoliis eximiis, sella Xerxis, et acinace Mardonii: *τινὲς δὲ*, ait, *λέγουσιν ὅτι νῦν πρὸς χάριν τῶν Ἀθηναίων λέγει, ὁ γὰρ Ἡρόδοτος λέγει τῆς ναυμαχίας ἐπεν. (ἀπενέγκασθαι) δόξαν τοὺς Αἰγινήτας.* Hos ubi vocat Aristides p. 268. *τὰ ναυτικὰ πρώτους: καὶ ὁ Ἡρόδοτος*, inquit Schol. *αὐτοῖς δίδωσι τὰ πρωτεῖα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας, ὡς ναυτικοῖς· ἔπαινος οὖν Ἀθηναίων ἐστὶ, ὅτι τοὺς ναυτικοὺς ἐνίκησαν.* Ut ex opere inedito, nec a quopiam absque alterius codicis adjumento facile edendo, paulo plura descripsi lectu digna, qualia codex iste Burmanni multa continet ad historiam Graecam illustrandam eximia. Plutarchus etiam in Them. cujus meminit Perizon. ad Aelian. Var. Hist. XII. 10., camdem in rem citat Herodotum, quem (in lib. de Herod. Malign. p. 871. D.) aegerrime fert abuti persona Dei Delphici; hic enim Aeginetas *ἀπαίτεε τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης*, teste Herodoto infra c. 122. ubi cap. seq. 123. Graecorum principes Corinthum ablegat, illic judicaturos quis unus
1008 prae ceteris hoc praelio fuisset excellentissimus. In hoc concilio, publico ducum judicio Aeginetas velut isthoc praelio praestantissimos fuisse declaratos, quod nusquam tradit Herodotus, testatur Diodor. Sicul. XI. 27. *κρίσεως προτεθείσης περὶ τῶν ἀριστείων, χάριτι κατισχύσαντες* (Lacedaemonii) *ἐποίησαν κριθῆναι, πόλιν μὲν ἀριστεῦσαι τὴν Αἰγινητῶν, ἄνδρα δὲ Ἀμεινίαν Ἀθηναῖον*: de invidia, qua erga Athenienses affecti fuerint *οἱ κύριοι τῆς ψήφου*, clarius etiam loquitur c. 55. Istam Graeciae principum invidiam verisimillimam posterorum forte memoriae subtrahere studuit Herodotus; qui hîc ex vulgi judicio primas inter privatos propugnatores defert Aeginetae Polycrito, et Atheniensibus Eumeni atque Aminiae; e quibus Aminiam hoc honore plures dignantur: vid. Perizon. in Aeliani Var. Hist. V. 19. VALCK.

94 1. *Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορινθ.* etc.] De Corinthiis et Adimanto hîc tantum narrat, quid Athenienses dixerint; atque huic rumori testimonium opponit universae Graeciae; sed hoc ille testimonium velut in transcursu tribus verbis commemorat; famam Athenis sparsam eleganter enarrat atque explicate. Saepius etiam alibi talia scribit de Corinthiis, quae Atheniensibus multo quam illis lectu videri debuerint jucundiora. Huc adde Dionis Chrysostomi, qui Herodotum admirabatur, testimonium, in Corinth. p. 456. c. Corinthum Nostrum venisse narrantis, et pro laude Corinthiis jure contributa voluisse *μισθὸν ἄρνυσθαι*: mercede negata, *μετεσκεύασεν*, inquit, *ἐκεῖνα, ἃ πάντες ἐπιστάμεθα τὰ περὶ τὴν Σαλαμῖνα καὶ τὸν Ἀδείμαντον.* Dionis locum adhibuerunt Wess. etiam in Diss. Herod. p. 128. et Reiskius Animadv. II. p. 527. Haec tandem exigantur Plutarchi t. II. p. 862. B. *ὅτι μέντοι δέκα τάλαντα δωρεὰν ἔλαβεν ἐξ Ἀθηνῶν, Ἀνύτου τὸ ψήφισμα γράψαντος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος*

οὐ τῶν παρημελημένων ἐν ἱστορίᾳ Δίυλλος εἴρηκεν. Haec si vera sunt, neque gratiae nec simultatis historicus noster effugiet suspicionem: nota est, quam *primam esse historiae legem* scribit Cicero de Orat II. c. 15. Atheniensium rumori, sive ipsius potius Herodoti malevolentiae, Plutarch. t. II. p. 870. et seq. opponit Thucydidae silentium; donarium Delphicum; votum mulierum Corinthiarum; epigrammata Simonidis aliorumque; quae omnem tollere vi-
1009 dentur dubitationem, quaeque Herodoto non ignota persuadere debuerant, rumorem, quem ab hostibus Corinthiorum Atheniensibus acceperat, involvendum silentio, non posterorum esse memoriae tradendum. De quatuor epigrammatis, quae praebet Plutarch. duo leguntur etiam in Anthol. ined.; duo habet Dion Chrys. p. 459. velut Simonidis, ex quo *Νῦν δὲ μετ' Αἴαντος* viri docti restituendum monuerunt apud Plutarch., pro *Νῦν δὲ ἀνάματος*. Illa Dionis non esset deterior lectio, Plutarcheam certe propior: *Ὦ ξεῖν' εὔυδρόν ποτ' ἐναίομεν ἄστυ Κορίνθου· Νῦν δ' ἄμμ' Αἴαντος νᾶσος ἔχει Σαλαμίς.* In Doriensium reliquiis *τὸ ἡμᾶς* scribitur *ἄμμε*, vel *ἄμε*: *τὸ γῆρας ἄμμε μαραῖνον ταριχεύει*, Sophronis est in Schol. ad Aeschyl. Choëph. vs. 294. In Ocelli Doricis apud Stobaeum in Ecl. pag. 45, 25. *ποθ' ἄμε* scribendum: *πρὸς ἡμᾶς* est in edito libello: *ποθ' ἄμμε* apud Diog. Laert. I. 113. *ποθ' ἄμε* in Aristoph. Lysist. vs. 95. Valck.

1. *ἐκπλαγέντα καὶ ὑπερδείσαντα*] Non aliter legisse Plutarchus videtur, sed interpretis malevoli perfunctus officio. Quae praetoriam accessit triremem, *θείῃ πομπῇ*, *divinitus missa*, remulis mota celox irridetur illa philosopho velut *οὐρανοπετής*, qui acerbe, *τί γάρ*, ait, *ἔδει τίθεσθαι* (forte legendum *τητᾶσθαι*, *privari*:) *μηχανῆς τραγικῆς, ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις ὑπερπαίοντα τοὺς τραγῳδοὺς ἀλαζονείᾳ*: illum talia dedecent, qui alium argueret malignitatis. Valck.

2. *ἱρὸν Ἀθηναίης Σκιράδος*] Minervae, cui similis Athenis titulus, id fanum in extima erat Salamine, *περὶ τὰ λήγοντα τῆς Σαλαμῖνος* in Plutarcho. Wess.

95 2. *παραλαβὼν πολλοὺς τῶν ὁπλιτέων*] Plutarch. Aristid. p. 323. F. *τοὺς προθυμοτάτους καὶ μαχιμωτάτους τῶν πολιτῶν*, ubi ex correctione Bryani speciosa *τῶν ὁπλιτῶν*, sed non necessaria: quos enim in insulam duxit Aristides, Athenienses et cives erant. Persarum in Psyttalea calamitatem tragice Aeschylus Pers. 457. coloravit. Constat autem hinc, *interfuisse* Aristidem *pugnae navali apud Salaminem, quae facta est prius, quam poena liberaretur*, in Corn. Nepotis Aristid. c. 2., adfuisse tamen *αὐτόκλητον*, *sponte sua*, nullo civitatis aut populi scito; unde nescio cui, ansa criminandi, *ὅτι οὐκ ἀφίκετο εἰς τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν*, et verbis
1010 quidem inficetis, proptereaque a Demetrio Phalereo, ut prave adpellatur, notatis *περὶ Ἑρμην.* c. 248. Wess. Conf. Valcken. ad cap. 81.

2. *ἐς τὴν Ψυττάλειαν*] In hanc insulam, inter terram continentem et Salamina interjectam, (de qua vid. Steph. Byz.) ante

pugnam *πολλοὺς τῶν Περσέων ἀπεβίβασαν*: sic supra scripsisse videtur c. 76. ut saepius illic etiam verbo syllaba sequens perperam adhaesit. Persas in insula Psyttalia contrucidatos multis lamentatur Aeschyli Persa 447—464., *παίουσι, κρεωκοποῦσι δυστήνων μέλη, Ἕως ἁπάντων ἐξαπέφθειραν βίον*. Quos de nobilissimis Persarum hic vivos cepit Aristides, ad Themistoclem misisse dicitur Plutarcho in Aristid. p. 323. F. ex inhumano autem vatis Euphrantidis suasu Themistocles immolasse *ὠμηστῇ Διονύσῳ*, *Baccho crudas carnes voranti*. ὁ τὰ δέρματα ἐσθίων, vel ἔδων, est *Δερμηστής*. Cujus alias nomen forsan ignorassemus, parvam insulam haec una Persarum clades nobilitavit: vid. Pausan. IV. p. 373. De illa hic egisset Bergler. ut liquet ex Notis in Alciphr. p. 233. Schol. ined. in Aristid. Panathen. p. 345. *Τὴν πρὸ τῆς Σαλαμ. νῆσον*] *τὴν Ψυττάλειαν λέγει· ἐκεῖ γάρ τινες τῶν Περσῶν ἀπέβησαν, ἵνα, ὅσοι τῶν Ἑλλήνων τὴν ναυμαχίαν ἐκφεύγουσι, περιτυγχάνοντες αὐτοῖς διαφθείρωνται. Ἐνταῦθα οὖν Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, συστρατηγὸς Θεμιστοκλέους, μετὰ τὴν νίκην τῆς ναυμαχίας ἀποβὰς μετὰ τῶν γερόντων τῶν Ἀθηναίων ἀνεῖλε τὸ Περσικόν*: ut cetera taceam, Themistocli non fuit Aristides *συστρατηγός*. Valck.

97 2. *χῶμα ἐπειρᾶτο διαχοῦν*] Fretum, ubi rex aggerem moliebatur, artum maxime erat, *ὅσον διστάδιον*, *duorum circiter stadiorum*, in Strabon. IX. p. 605. A = 395. B. arbitrato, id consilii regem animo ante navale praelium agitasse, quae et Ctesiae Pers. c. 26. opinio. Wess.

98 1. *θνητὸν ἐόν*] Siccine vero *nunciis* his *Persicis nihil mortale* celerius? an ne columbae quidem velociores essent censendae, quibus et olim ad domesticos deportandas litteras alligabant; qua de re Casaub. egit in Athen. IX. c. 11. Levissima mutatione pro *θνητὸν* libenter corrigerem *ἀνηΐον*, sive *ἀνθρωπήϊον ἐόν*. Unius ponam, aliis omissa, de iisdem loquentis Xenophontis verba *Κυρ.*
1011 *Παιδ.* VIII. p. 137, 35. *ὅτι γε τῶν ἀνθρωπίνων πεζῇ πορειῶν αὕτη ταχίστη τοῦτο εὔδηλον*. Aliorum de his loca dederunt Brisson. de Regn. Pers. p. 190. et Stanlei. ad Aeschyli Pers. 247. Herodotus saepius *ἀνθρωπήϊον* scripsit, quam *ἀνθρώπινον*. Cum his Persicis cursores in ludis Atticis, facem ardentem, sive lampada, sibi invicem tradentes, comparat Herod. cujus verba dedit Meurs. in Gr. Fer. voc. *Λαμπάς*. Valck. Nil opus erat cur vocab. *θνητὸν* hic sollicitaretur; quum praesertim dubitari merito possit, an Herodoti jam aetate columbis ad transportandas literas usi sint nonnulli. Schweig.

2. *ἵπποι τε καὶ ἀνὴρ τεταγμένος*] Videndus Brisson. Regn. Pers. I. 238. et M. Paullus Venetus lib. II. Region. Orient. c. 23., non dissimilem vehicularem apud Tartaros cursum enarrans. Unde vero Cleomedes II. p. 169 = 73. mutuatus fuerit, Xerxem *διαστῆσαι ἀνθρώπους ἀπὸ Σούσων μέχρις Ἀθηνῶν*, qui clamore quid ageretur significarent, et sic *διὰ δύο νυχθημέρων* ex Graecia ad interiorem Persidem nuncios perlatos, dicere non valeo. Sequens *τοὺς οὔτε* haud moveo: in distributione, ut dicere amant, numeri soleus

saepe mutatio. Wess. Scil. pro τοὺς Reiskius correxerat τὸν ob sequens ἑαυτῷ.

3. τὴν τῷ Ἡφαίστῳ ἐπιτελέουσι] Themistium adumbrasse, Petavio observatur, Or. XIX. p. 230. c. Pertinent huc Aeschyli versus cultissimi Agam. 320. seqq. Sed adi Erasmum Chiliad. pag. 574. ed. Francof. Wess.

99 1. ἔσαν ἐν θυσίῃσι] De Graecis si loqueretur, sola mihi forma loquendi nova videretur, εἶναι ἐν θυσίῃσι. In Graecia saepe τὴν θυσίαν θάλεια sequebatur, *convivium sacrorum causa fieri solitum*, interprete Casaub. in Athen. p. 745. Θεῶν θυσίαι, θαλίαι τε, junguntur in Aristoph. Nub. 328., qui in Pacis 780. Ἀνδρῶν τε δαῖτας dixit, καὶ θαλίας μακάρων. Quando vero de Persis verba facit, Herodotum scripsisse suspicor: ἔσαν ἐν θαλίῃσι τε καὶ εὐπαθίῃσι: quorum prius juxta Nostrum notat χαρμόσυνα ἐποίεον, vel κεχαρηκότες ἑόρταζον, *laeti velut festos dies agitabant*. θάλειαν ἑορτὴν ἄγειν et θάλειαν ἄγειν Graecis etiam dicebatur: Eustath. in Od. φ'. p. 759, 6. Epist. Socr. p. 43, 18. Jam vide Herod. III. 27. in Apidis natalibus Aegyptii ἔσαν ἐν θαλίῃσι. Festo die bonarum
1012 rerum affluentes copia dicuntur ἐν εὐπαθίῃσι ὄντες. Herodot. I. 22. et 191. ubi χορεύειν καὶ ἐν εὐπαθίῃσι εἶναι, ut πίνειν καὶ εὐπαθέειν, II. 133. et 174. Nusquam juncta reperi θύειν καὶ εὐπαθέειν: sed cum istis bene conveniunt, quod laeti Persae τάς τε ὁδοὺς μυρσίνῃσι πάσας ἐστόρεσαν, καὶ ἐθυμίων θυμιήματα. vid. Brisson. de Regn. Pers. p. 340. Mox ab illis mutati ad tristem nuncium Persae vestes sibi discindebant, βοῇ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο ἀπλέτῳ. Postrema Hemsterhus. adhibuit in Adnot. ad Callimachum Ernesti p. 103. Valck. Cur pro ἐν θυσίῃσι contra librorum omnium fidem suspicaremur ἐν θαλίῃσι potius scripsisse Herodotum, nulla prorsus suberat ratio. Etenim θυσία et *sacrificium* intelligitur, et *universa festi diei solennitas*, et sigillatim *convivium quod peracto sacrificio instituitur*. Vide Athen. XIII. 573. c. ibique notata. Schweig.

2. τοὺς κιθῶνας κατεῤῥήξαντο] Hoc illud est, πάντες τά τε ἐσθῆτος ἐχόμενα εἶχον, ταῦτα κατηρείκοντό τε καὶ οἰμωγῇ ἀφθόνῳ διεχρέωντο Persae III. 66.; hoc Aeschyli de eorum matronis, πολλαὶ δ' ἁπαλαῖς χερσὶ καλύπτρας κατερεικόμεναι, Pers. 537. Vide Berglerum ad Alciphron. p. 130. Wess.

100 1. ὑπὲρ μεγάλων αἰωρηθέντα] Nimium sese ac insolenter extulerat Mardonius, φυσώμενος καὶ μετέωρον ἠωρηκὼς ἑαυτὸν uti Philo Jud.; nam, quod nunc (de Insomn. p. 1110. e.) ἑωρακὼς, ferri non posse, Mangeius agnovit. Tali ingenio homines ἄνθρωποι κεναῖς αἰωρούμενοι δόξαις in ejusdem libro de Temul. p. 245. c. Proximum πλέον praestantius est. Hinc vero robur et auctoritas codicibus, quorum VI. 110. τῶν ἡ γνώμη ἔφερε συμβάλλειν haud immerito laudatum fuit. Wess.

4. οὐ γάρ ἐστι Ἕλλησι οὐδ. ἔκδυσις] Id est ἀμήχανόν ἐστιν Ἕλλησι: vel ἔστιν οὐδεμία μηχανή. Eadem structura II. 181. ἐστί τοι οὐδεμίη μηχανὴ μὴ οὐκ ἀπολωλέναι: III. 51. et 209. II. 160.

Lucian. II. p. 503., *οὐδεμία μηχανὴ μὴ οὐχὶ καὶ αὐτὸν σὺν ἐμοὶ ἁλῶναι.* Valck.

6. *ἐν Πέρσῃσι τοῖσι δεδήληται*] Positura vocis *τοῖσι* multis molesta. Maluit *σοῖσι*, quamquam fluctuans, Pauwius, *τοίσιδε* Reiskius; immutatam qui relinquit Abreschius, *τοῖσι δεδήληται ab illis* explicat *Graecis.* Mihi ordo ex S. enotatus placet. Negat Mardonius, *Persarum rebus damnum allatum.* Classe quidem victores
1013 Graecos abiisse: at ibi *ξύλων ἀγὼν, οὐκ ἀνδρῶν καὶ ἵππων. Aegyptios, Cyprios, Cilices et Phoenices superatos esse; Persas minime.* Unde idem in epistola ad Graecos, *νενικήκατε θαλασσίοις ξύλοις χερσαίους ἀνθρώπους* in Plut. Arist. p. 324. c. Wess. Duarum literarum mutatione incommodum ex *τοῖσι* natum evitari poterit, et apta enascetur sententia: *Οὐ μὲν γὰρ ἐν Πέρσῃσί τοί τι δεδήληται τῶν πρηγμάτων· εἰ δὲ Φοίνικες* etc. *non enim Persarum culpa quidquam rebus tuis allatum est detrimenti. Δηλήσασθαι* significat *βλάψαι*: sed *δεδηλῆσθαι* notat *βεβλάφθαι*, *laesum esse.* Hinc fluxerunt omissa lexicographis, *Κεντροδάλητος, πανδάλητος*, et *ξιφοδήλητος*, Hipponactis et Aeschyli vocabula. *Δεδήληται* in Eurip. Hippol. 175. ms. Paris. redditur *βέβλαπται.* Nihil vetat *ἐν Πέρσῃσι* hic interpretari *διὰ Περσῶν*: ut apud Thucyd. VII. 8. *ἐν τῷ ἀγγέλῳ.* Valck. Equidem, si Valckenarii *τοί τι* reciperetur, istud *ἐν Πέρσῃσι* non intelligerem *Persarum culpa;* sed universam locutionem in eamdem sententiam interpretarer quam in Latina versione expressi: *nullum res tuae in Persis* (in Persarum personis, ad Persas quod adtinet,) *detrimentum acceperunt:* neque huic interpretationi obstare puto, quod paulo post adjicit, *ἐπειδὴ οὐ Πέρσαι τοι αἴτιοί εἰσι.* Schweig.

101 1. *Ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης* etc.] Non aliter ab Herod. scripta, sic suo situ verba quoque potuerant collocari: *ἥσθη τε ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης, καὶ ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη*: ut lib. III. c. 34. *ἥσθη τε ταῦτα ἀκούσας Καμβύσης, καὶ* etc. ubi ejectum rediit in suam sedem *ἀκούσας.* Illud *ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη, tanquam ex malis gavisus est,* non purum fuisse gaudium indicat, sed quantulumcunque post inopinatam adeo cladem a rege superbo sentiri poterat. Valck.

3. De militibus Persis dixit Mardonius, *ὡς βουλομένοισί σφι γένοιτ' ἂν ἀπόδεξις*: *lubenter hujus rei se documentum esse daturos,* ut explicuit H. Steph. In his *βουλομένοισι* tentari non debebat. Notissimum Graecismum, praeter aliis citatos, frequenter expressit Macrobius, *si volentibus vobis erit,* p. 214., etc. Sic saepe loquuntur Thucydid. Plato, Xenophon, et oratores; raro poëtae, ut Sophocl. Oed. Tyr. 1358. *θέλοντι κἀμοὶ τοῦτ' ἂν ἦν*: *hoc et ego vo-*
1014 *luissem.* Leopardus, H. Steph. Wasseus, D'Orvillius, aliique eam in rem plura dederunt. Valck.

102 1. *συμβουλευομένῳ τυχεῖν τὰ ἄριστα* etc.] H. Stephani Latina, *me tibi consulenti optimum dare consilium*, veriora opinor: *τυχεῖν εἴπασαν* non discrepat ab *εἶπαι.* De se regina c. 67. *τὰ τυγχάνω φρονέουσα ἄριστα ἐς πρήγματα τὰ σά*: quibus passim similia. Wess.

4. *καὶ ἐκείνων τῶν πρηγμάτων*] Ultimam harum vocum abrasam Reiskius cupit: ego ad *ἐκείνων* allidor, et *εὖ κειμένων* relingo. Lapsus *ΕΚΕΙΝΩΝ* et *ΕΥ ΚΕΙΜΕΝΩΝ* facilis; sententia probior: *te salvo, et bene habentibus domus tuae rebus.* Par Philostrati (Vit. Apoll. VIII. 7. p. 352.) *ὁδ' εὖ κείσεσθαι τὰ ἑαυτοῦ ἔφασκεν: ille rem suam bene se habere dicebat.* Sequens *ἤν τι πάθῃ* valide, Isaeo frequentatum, *εἴ τι πάθοι*, et Latinorum *si quid illi accidisset*, tuebuntur, ac Callini de forti viro *τὸν δ' ὀλίγος στενάχει καὶ μέγας, ἤν τι πάθῃ*, apud Stob. Serm. XLIX. p. 356. Wess.

104 1. *Οἱ δὲ Πηδασέες* etc.] Quae sequuntur de Pedasensibus, hìc mihi videntur adulterina, atque a mala manu ex marginis scholio interjecta Herodoteis; quae, rejectis istis, hoc modo coibunt: *παρὰ βασιλέϊ, τῷ μεγίστη τίσις ἤδη* etc. Hanc vellem conjecturam, supra jam memoratam, codices comprobarent, ut illam firmarunt VI. 122. Jam primum ponam Herodotea ex I. 175., paulo *Ἰωνικώτερον*, quod hìc licebit, scripta: *Ἔσαν δὲ Πηδασέες οἰκέοντες ὑπὲρ Ἁλικαρνησσοῦ μεσόγαιαν· τοῖσι ὅκως τι μέλλοι ἀνεπιτήδειον ἔσεσθαι, αὐτοῖσί τε καὶ τοῖσι περιοίκοισι ἡ ἱρηΐη τῆς Ἀθηναίης πώγωνα μέγαν ἴσχει· τρὶς (δέ) σφι τοῦτο ἐγένετο.* Sensum si spectes, hìc eadem paene narrantur. His usus Dounaeus in Demosth. p. 124. *Hoc*, ait, *videtur unum esse e splendidioribus Herodoti mendaciis.* Barbae tamen muliebri patronus citatur Aristoteles: vid. Leopard. Em. VII. 11. et XV. 24. Hìc tradita spuria videntur: primum, quod insunt nonnulla ab Herodotea scribendi facie diversa; deinde, quia libro primo posita tantum legisse videtur Strabo; tandem, quia ex Herodoti consuetudine illic suo leguntur loco, ubi Pedasensium fit e Caria mentio: ista talia denique sic non solet Noster eadem repe-
1015 tere. Si adeo erant digna quae repeterentur, cur non illa reposuisset potius VI. 20., ubi Pedasenses e Caria iterum commemorantur. Quod primum dicebam, me judice rem conficit: interpolator suo fraudem prodit indicio. Herodotea, *τοῖσι ὅκως τι μέλλοι ἀνεπιτήδεον ἔσεσθαι*, sic lecta Straboni, Noster interpretatur: *ἐπεὰν τοῖσι — μέλλῃ τι ἐντὸς χρόνου ἔσεσθαι χαλεπόν. Τὸ ἔσεσθαι* videlicet! requirebat adjectum *ἐντὸς χρόνου*. Velut grammaticus, *Ἀνεπιτήδεον, χαλεπόν. Ἴσχει πώγωνα* reddidit *φύει*. Priora missa facio, *ἐν τοῖσι Πηδασέοισι*: et *τοιόνδε φέρεται πρῆγμα γίνεσθαι*: *fertur*, Vallae; quod mutari postea potuit in *συμφέρεται πρῆγμα*. Sed quibus tandem hoc ostento malum portendebatur? an non ipsis etiam Pedasensibus barba suae sacerdotis portentum erat expiandum? hoc utique significatum voluit Herodotus. Et quid tandem interpolator? quam malum immineret *τοῖσι ἀμφικτίοσι πᾶσι τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος*: quae sane non eleganter sunt tornata; Vallae reddita, *Amphictyensibus, qui circa eam urbem habitant:* Palmerius, *Amphictyonas*, ait, *a Pylaea sua in mediam Cariam sine navi transfretavit.* Suspicor primum, hujus notae auctorem pro *περιοίκοισι*, I. 175., legisse in suo cod. *περικτίοσι*: noverat magister ex Hom. Od. β΄. 65., *περικτίονας ἀνθρώπους Οἱ περιναιετάουσι*: jam vide quam docte scripserit, ad exemplar Homeri propemodum,

ἀμφικτίοσι — τοῖσι ἀμφὶ — οἰκέουσι. Ubi meminit Thucyd. III. 104. Deli *τῶν περικτιόνων νησιωτῶν*: Schol. *Περικτίονες*, inquit, *εἰσὶ καὶ ἀμφικτίονες, οἱ περιοικοῦντες.* Usus rarioris vocis *ἀμφικτίονες* exemplum requirenti succurret Androtion apud Pausan. X. pag. 815., adjutus a Sylburgio. *Conterminos ἀμφικτίονας* vocans Tzetzes juxta Vales. in Harpocr. p. 276., Scaligerum in errorem induxit; qualis Grotium etiam decepit (Stobaei sui Florileg. p. 197.) in istis incerti poetae; *πότ' ἄλκιμον ἕξετε θυμὸν, Ὦ νέοι, οὐδ' αἰδεῖσθ' ἀμφιπεριτίονας*: *neque vicinos, juvenes, reveremini.* Valck. Mihi totius hujus pericopae color, sive ipsius rei prodigiosae hoc loco factam mentionem, sive sermonis spectem habitum, haud dubie Herodoteus esse videtur: imprudenti autem accidisse arbitror scriptori, ut, parum recordatus alio loco jam a se narratam esse fabulam, eam-
1016 dem hoc loco iterum commemoraret. Schweig. Cum Valckenaerio fere concordant Wesseling. et Larcher.

105 2. *εἶδεος ἐπαμμένους*] A natura *egregiam* totius corporis *formam adeptos*, neque adeo tantum *εὐπροσώπους*, sed *εὐειδεῖς*, sive *κατὰ πᾶν τὸ ἐκτὸς εἴδους καὶ φυῆς εὖ ἔχοντας.* Chius iste Panionius *exsectos ἀγινέων ἐπώλεε ἐς Σάρδις τε καὶ Ἔφεσον χρημάτων μεγάλων*: in quibus ordinem nativum verborum invertit suo more; neque enim alibi vendebat Ephesum abducendos, sed Sardibus et Ephesi, mittendos in Persida, ubi *πίστιος εἵνεκα* secundum Herod. viris *οὐκ ἄνδρες* anteponebantur. Cur autem Persae *εὐνούχους ἐποίουν τοὺς καλοὺς*, rationem reddit Dion Chrys. Or. XX. p. 270. B. vid. Herod. VI. 32. Brisson. de Regn. Pers. II. p. 295. In hac historia vera, propter crudelissimam, quam de Panionii liberis sumsit, vindictam lectoribus nulla dignus adparebit Hermotimus misericordia, quam in ficta Xenophontis Cyropaedia facile movebit Gadatas. Valck.

106 3. *ἤδη μάλιστα*] Cum *ἤδη* et *δὴ* in codd. alternentur, posterius eligebam. Verum Abreschius *ἤδη* rariore accipit notione pro *μέχρι νῦν*, *huc usque*, qua Pausan. Achaic. cap. 22., ipso observante, *πυθέσθαι μὲν ἤδη τὰ ὀνόματα αὐτῶν οὐκ εἴχομεν* [k]. Wess.

Ib. *τὸ μηδὲν εἶναι*] Culte *τὸ μηδὲν ὄντες*, *viles*, *ignavi* et *nulli rei homines*, Sophocli Ajac. 779., Dioni Chrys. Or. XXXVIII. p. 480. A. et LXVI. p. 611. D. Aliud Hermotimus, calamitatem suam, qua *nec vir nec femina* evaserat, exprobrans nequissimo Panionio. Adi Salvagnio observata ad Ovidii Ibim 457. Wess.

107 1. *Ξέρξης — τοὺς παῖδας*] Artemisiae quia commisisse dicitur pueros Ephesum ducendos, frigide jocatur Plutarch. t. II. p. 870. A. Paulo post fugientes Persas terrebant, ac si naves essent hostiles, in mare prominentia Attices promontoria: admovit ista Casaubon. Theophrasti *Ἠθ. Χαρ.* c. 25. ubi *ὁ δειλὸς τοιοῦτός τις οἷος πλέων τὰς ἄκρας φάσκειν ἡμιολίας εἶναι.* Valck.

1017 3. *Ζωστῆρος*] Zosterem, Atticae nobilem locum ex Pausania

k Itaque accipiendum illud *ἤδη* fuerit, quasi dixisset *πάντων ἀνδρῶν οἳ ἤδη γεγόνασι.* Schweig.

I. 31. et Scholiaste Hermogenis p. 389. illuminarunt viri doctissimi ad Steph. Byz. Wess.

108 3. *γνώμην ἀπεδείκνυτο*] Hanc Themistocles opinionem, si credimus Plutarcho, cum Aristide communicavit, eam valde et iisdem fere de caussis, quibus Eurybiades, inprobante, Themist. p. 120. A. Wess.

4. *τοῦτ' — σφεῖς — ἐργάσαιντο*] Animum multiplex in schedis variatio percussit: quid ea intendatur, non adfirmavero. Ubi pronomine, vario in omnibus, ablato, *ἐργάσαιτο*, probaveris, res solvendi pontis in consideratione erit, universae Graeciae ingens allatura damnum. Si *σφέας* malueris, addendum erit *καὶ τὴν Ἑλλ.*, quorum equidem neutrum ausim, vulgato contentus, nec plane aversatus S. *κακὸν*, cui par cap. 75. et IX. 36. Wess.

109 1. *ὁ Θεμιστοκλέης μεταβαλὼν* etc.] Themistocles *mutatus* ab illo, qui in concilio ducum auctor fuerat *πλώειν ἰθέως ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον*, nunc suos cives, istius etiam cupidine laudis inconsiderate flagrantes, retrahit ab incoepto; atque hic veram pandit animi sui sententiam, dignam magni imperatoris providentia. Nec vetus interpres, neque Latinorum correctores vim animadverterunt verbi *μεταβάλλειν*, *mutari*, similiter usurpati V. 75. *Κορίνθιοι, — σφὶ αὐτοῖσι δόντες λόγον ὡς οὐ ποιοῖεν τὰ δίκαια, μετέβαλλόν τε καὶ ἀπαλλάσσοντο.* Velut oculatus testis et auritus Atticis suis contestatur Themistocles, *saepius ἄνδρας, ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας, νενικημένους ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέρην κακότητα.* Horum prioribus, *ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας*, nuper mirum in modum abusus est vir doctissimus. Herodoteum *ἀπειλέειν*, in istam classem referendum verborum, de quibus egit Hemsterhus. in nota Ruhnkenii ad Tim. Lex. p. 52 = 71. nihil utique commune habet cum *ἀπειλεῖν*, *minari*, praeter fortuitam literarum *συνέμπτωσιν*. *In angustias detrusum, nesciumque quo se verteret*, *ἐν ἀπορίῃσι ἐχόμενον*, IV, 131., *ἐς ἀπορίην ἀπιγμένον*, I. 79., dixit etiam Herod. *ἐς ἀπορίην ἀπειλημένον*, II. 141. et *ἀπειληθέντα ἐς ἀπορίην*, I. 24. hic *necessitatis velut vinculis adstrictos*, *ἀναγκαίῃ ἐνδεδεμένους*, sive *necessitate coactos*, *ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας*. Tales victos saepe Themistocles ait *ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέρην κακό-*
1018*τητα*: hoc quid sit docebunt Spanhem. ad Julian. p. 178. et Abresch. Diluc. Thucyd. p. 710. Apud Polyaen. I. 30, 3. Themistocles aliis *ἀντιβουλεύεται λέγων, βασιλεὺς ἀποληφθεὶς ἀναμαχεῖται τάχα· πολλάκις δὲ ἀπόνοια δίδωσιν ὅσα μὴ ἔδωκεν ἀνδρεία.* Frontini II. c. 6, 8., *Themistocles, victo Xerxe, volentes suos pontem rumpere prohibuit, quum docuisset, cautius esse eum expelli ex Europa, quam cogi ex desperatione pugnare.* Themistoclis consilium postea magni saepe sunt imperatores sequuti: praebet isthoc capite quaedam exempla Frontinus, et Africani Scipionis dictum, *viam hostibus qua fugiant esse muniendam*; cujus simile dat Agesilai Polyaen. II. 1, 6. qui factis illud suis saepe comprobavit. Conferri poterunt idem Polyaen. III. 9, 14. Pausan. IV. p. 333. Diodor. Sicul. XIV. 27. et Xenoph. Ἑλλ. VII. p. 376, 15. Valck.

3. *ἀνωσάμενοι*] Sic *ἀνωσάμενοι* VII. 139., *ὠσάμενοι τὸν Πέρσεα* VIII. 3., et, Berglero indice, Plut. Mar. p. 414. C. *ἀλλ' ὅπως νέφος τοσοῦτον πολέμου καὶ σκηπτὸν ὠσάμενοι, διασώσουσι τὴν Ἰταλίαν.* Restat *εὕρημα γὰρ εὑρήκαμεν*, *nacti enim insperato sumus lucro nosmet ipsos et Graeciam*, ita vertendum. *Εὕρημα lucrum praeter spem oblatum* exposuerunt Budaeus et H. Stephanus, estque in VII. 190. [et 155.] *Εὕρεμα νομίζειν* et *λογίζεσθαι* pariter Siracides c. xxix. 4. et 6. Wess.

4. *ἐμπιπρὰς*] Inflammata Graecorum a Persis templa, post Brissonii, Menagii ad Diogen. I. 9., et Davisii in Ciceron. II. Leg. cap. 11. sollertem operam, praetereo. Wess.

Ib. *πέδας τε κατῆκε*] Ob vicinas duae forte literae perierunt, ut scripserit *ἐγκατῆκε*, nempe *τῇ θαλάσσῃ*. Diogen. Laërt. Prooem. §. 9. dixit *εἰς τὴν θάλασσαν πέδας καθεῖναι. κατεῖναι ἐς τὸ πέλαγος πεδέων ζεῦγος*, Herodot. VII. 35. Paulo post probarem quae margo dat Steph. *καταμείναντας ἡμέων τε αὐτέων ἐπιμεληθῆναι*: quam casuum *ἀκαταλληλίαν* amat Herod., adpellatione *τῶν οἰκετέων uxores* intelligens et *liberos*; ut c. 105. *τοὺς οἰκέτας* explicat *τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα*, hinc Thomas M. voc. *Οἰκέται*. Valck. At verum erat *καταμείναντες*. Similiter nominativum casum cum infinitivo jungere amat Noster. Vide I. 56. IV. 15. I. 63. IV. 137. et saepius alibi. Schw.

5. Ista, *καί τις οἰκίην ἀναπλασάσθω καὶ σπόρου ἀνακῶς ἐχέτω*,
019 significant *et unusquisque reficiat aedes suas, curetque sementem fieri.* Est enim *ἀνακῶς ἐχέτω* idem ac *ἐπιμελείτω*: (Pierson. ad Moer. Att. p. 43.) et Homeri more ponitur *τις*, pro *πᾶς τις*, vel *εἷς ἕκαστος*. Eustath. in Od. *γ'*. p. 123, 25. *τὸ Τὶς πολλάκις — δηλοῖ — πάντας, ληφθὲν ἀντὶ τοῦ εἷς ἕκαστος· οὕτως παρὰ Σοφοκλεῖ λέγουσιν ὁ χορὸς οἱ Σαλαμίνιοι* (in Aj. 245.) *ὡς νῦν καιρός τινι Ποδοῖν κλοπὰν ἀρέσθαι.* Sophoclea citat idem in eam rem bis terve alibi. Versus Alcaei apud Athen. X. p. 430. C. sic distingui debent: *Νῦν χρὴ μεθύσκειν, καί τινα πρὸς βίαν Πίνειν, ἐπειδὴ κάτθανε Μυρσίλος.* Poëtae sententiam Alcaïco etiam versu Horat. expressit Carm. I. 37. sed Alcaei apud Athen. proxima duabus adjectis literis sic suo modulo restitui poterunt: *Μηδέν γ' ἄλλο φυτεύσῃς πρότερον δένδρεον ἀμπέλω. Nullam, Vare, sacra vite prius severis arborem:* Horat. I, 18. Rarissimum arbitror illud Herodoti, *οἰκίην ἀναπλασάσθω*. *Nidum fingere, πλάσαι δόμον* dixit incertus poëta apud Lycurg. pag. 166, 35., *Οὐδ' ἀγρία γὰρ ὄρνις, ἣν πλάσῃ δόμον, Ἄλλῃ νεοσσοὺς ἠξίωσεν ἐντεκεῖν.* Qui Sophoclea cognoverunt, ista Sophoclis esse suspicabuntur, scripta prout illa vulgavit Taylor. Valck.

6. *ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι*] Sequentia cum his arbitror jungenda, *ἐς τὸν Πέρσεα, ἵνα (ἤν ἄρα τί μιν καταλαμβάνῃ πρὸς Ἀθηναίων πάθος) ἔχῃ ἀποστροφήν*: ita tamen, ut partim etiam ad illa pertineant, *τὸν Πέρσεα, Persam enim facturus* erat *ἀποθήκην, ad illum ut haberet receptum*, vel *refugium*, si qua urgeret necessitas; amicum ad certum tempus velut sepositum, aliquando usui futurum, eleganter vocat *ἀποθήκην*. Ad *ἀπόθετον φίλον* in Lysiae p. 158., vid. Markland. et, qui hic *ἀποθήκην* egregie tuetur, Abresch.

Diluc. Thucyd. p. 654. Ad *ἀποστροφὴν* conf. Xenoph. *Κυρ. Παιδ.* p. 73, 18. *Ἀναβ.* VII. p. 244, 23. Isocr. Epist. II. p. 410. B. Wessel. ad Diodor. I. p. 207. et Toup. Em. in Suid. voc. *Ἀποστροφή*. Beneficiorum in regem regiamque familiam hac opera sua collatorum, ob quae *εὐεργεσίαν* sibi scribit *ὀφείλεσθαι*, meminit Themistocles in illa nobili Epistola ad Artaxerxen data apud Thucyd. I. 138. VALCK. At non *Persam* (ut ait vir doctissimus) *facturus erat ἀποθήκην*: sed hoc ipsum quod nunc agebat, nempe quod Athenienses a consilio in
1020 Hellespontum navigandi pontesque rumpendi deterruit, hoc, inquam, facturus erat *ἀποθήκην ἐς τὸν Πέρσεα*: ubi per metonymiam *ἀποθήκη* dicitur id quod est *ἀπόθετον*, *thesaurus repositus*; intelligiturque *beneficium in regem collatum* et in futuros usus apud eum collocatum, *gratia apud regem in futurum tempus inita.* Est enim, ut scite poëta ait, *Καλόν γε θησαύρισμα, κειμένη χάρις.* SCHWEIG.
110 3. *ἄνδρας ἀπέπεμπε* etc.] *Misit viros jussos tacere*, Valla: *τοῖσι ἐπέτελλε σιγᾶν*. Melior mihi lectio videtur marg. Steph. *τοῖσι ἐπίστευε σιγᾶν ἐς πᾶσαν βάσανον ἀπικνεομένοισι τὰ αὐτὸς ἐνετείλατο βασιλέϊ φράσαι*: *quos, utcunque tormentis excruciarentur, fideli credebat occultaturos silentio, quae regi mandasset dicenda.* Hos inter, quos a longo tempore fideles fuerat expertus, fuisse quoque dicitur Sicinnus: hunc Polyaeno p. 60. ante pugnam, post pugnam p. 61. dicitur misisse *Ἀρσάκην*: *Ἀρνάκην* vocat Plutarch. in Aristid. p. 324. B. Quando autem, ut res ipsa suadet, non scripta epistola, sed vel per amicum vel *per servum fidum*, ut Justin. II. 12., ista Xerxi Themistocles indicavit; non tam miror quod apud Nepot. Them. c. 9. *literis*, ait, *eum* (patrem tuum) *certiorem feci*, *id agi ut pons — dissolveretur*; sed in Thucydide miror I. 138., cur et quomodo Themistocles dicatur *γράψας τήν τε ἐκ Σαλαμῖνος προάγγελσιν τῆς ἀναχωρήσεως, καὶ τὴν τῶν γεφυρῶν — οὐ διάλυσιν.* Scriptam a cauto imperatore epistolam negabit Herod. nec sane fit credibile. VALCK.

Ib. *τοῖσι ἐπίστευσε σιγᾶν*] *Credidisse* indicatur et confisum fuisse Themistoclem, *nuncios, etsi tormentis omnibus vexarentur, mandata tacita habituros*; plana utique sententia, et simillima Pausaniae VII. p. 589. Si vero Nostri fidem laudamus, (et quidni?) *αὖτις iterum* ad Persam Sicinnus missus abiit. Plutarchus aliunde Arnacem, regium eunuchum et captivum accepit, ad Xerxem ablegatum, Themist. p. 120. C., deditque Polyaeno, sed Arsacem adpellanti I. 30, 3. WESS.

4. *πρὸς τὴν Ἀττικὴν*] Mittitur navis in Atticam, ubi haerebat adhuc Xerxes; neque enim hic cum classis aufugit reliquiis; sed cum exercitu suo secedens ex Attica, Graecia peragrata, rediit in
1021 Asiam cap. 119., *ὁδῷ χρεώμενος ἅμα τῷ ἄλλῳ στρατῷ ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην.* conf. cap. 113. 126. 130. VALCK.
111 2. *Πειθώ τε καὶ Ἀναγκαίην*] Admovet Andriis *τὴν καλουμένην ὑπὸ τῶν πολλῶν Πειθανάγκην* Synesii (Or. de Regn. p. 26. A.) Themistocles; blandiorem quidem illam, quam *Ἀνάγκη καὶ Βία*, quibus Corinthi olim fanum in Pausan. II. 4. aeque tamen liberis et sui juris hominibus acerbam et detestabilem. Muliebres autem deas *με-*

γάλους utroque sermone recte dici, Elsnerus Sched. Crit. p. 39. commonstravit. Wess.

Ib. Πειθώ τε καὶ Ἀναγκαίην etc.] Duabus his Deabus, quas suae habendi cupidini Themistocles προέτεινε, eleganti responso sapienter opposuerunt Andrii, quas insulam suam semper colere dicebant Πενίην τε καὶ Ἀμηχανίην: quarum etiam fideli praesidio feroces Themistoclem et Graecos re coëgerunt infecta illuc recedere unde venerant, c. 121. ἐπεί τε οὐκ οἷόν τε ἐγένοντο ἐξελεῖν τὴν Ἄνδρον — ἀπαλλάσσοντο ἐς Σαλαμῖνα. Quam Noster, hinc paucis rem narrat Plutarch. in Themist. p. 122. c. δύο καὶ ἥκειν ἔφη θεοὺς κομίζων Πειθὼ καὶ Βίαν· οἱ δ' ἔφασαν εἶναι καὶ παρ' αὐτοῖς θεοὺς μεγάλους δύο, Πενίαν καὶ Ἀπορίαν, ὑφ' ὧν κωλύεσθαι δοῦναι χρήματα ἐκείνῳ. Nomina Ἀναγκαίης et Ἀμηχανίης in magis usitata convertit Βίας et Ἀπορίας. Amor in ala Simmiae; Οὔτι γὰρ ἔκραινα βίαφι, πραΰνῳ δὲ πειθοῖ: et ante: Τᾶμος ἐγὼ γὰρ γενόμαν ἁνίκ' ἔκραιν' Ἀνάγκα. Hujus Necessitatis imperio lene suum Amor opponit blanda vi persuadentis: apud Xenoph. Ἀναβ. VII. p. 247. οἱ νῦν σοὶ ὑπήκοοι γενόμενοι οὐ φιλίᾳ τῇ σῇ ἐπείσθησαν ὑπὸ σοῦ ἄρχεσθαι, ἀλλ' ἀνάγκῃ. Hanc a veri nominis rege longe removet Ecphantus Stobaei p. 335., qui pro sectae severitate τὸ πειθοῦς τινος δέεσθαι considerat (vs. 10.) veluti τᾶς ἐπιγήῳ φαυλότατος λείψανον, quia πειθὼ ἔργον τι ἐντὶ παροικέον ἀνάγκᾳ. Hinc sua quaedam Plato derivavit in Politicum: conf. Dion. Chrys. p. 79. F. et 366. B. Non solum τὴν Πειθώ, μειλίχιον ὅπλον, sed mitibus verbis minas addens paene regaliter Themistocles Andriis ostentabat τὴν Πειθανάγκην· καί, ὡς οἷον εἰπεῖν, θατέρᾳ μὲν δόρυ, θατέρᾳ δὲ κηρύκειον προϊσχόμενος, ὃ δὴ παροιμία ἦν, ὥς φησὶ Πανσανίας, ἐπὶ τῶν ἅμα μὲν παρακαλούντων καὶ ἀπειλούντων, ut scribit Eustath. in Hom. Il. γ'. p. 309, 14. Valck.

1022 3. ἐπεὶ Ἀνδρίους] De accusativo post ἐπεὶ vid. H. Stephanus de Dialect. p. 138. Ceterum noti satis sunt γεωπεῖναι II. 6., et ἐπήβολοι, bonae malaeve rei *compotes*, ex Aeschyli Agam. 551., Porphyrioque Quaest. Homeric. prima. Wess. — De formula Nostro usitata εὖ ἥκειν vide ad I. 30. et VII. 157. notata. Caeterum mordaci ironia haec dicta videntur: *magnae et beatae Athenae* scilicet! nempe urbs eversa cremataque, et terra omnis vastata: *propitiis inprimis utuntur diis* scilicet, qui nec urbem, nec templa tutati sunt! Ad ἐς τὰ μέγιστα, ex praecedenti vocabulo γεωπείνας, intelligi par est genitivum γεωπεινίης. Schweig.

112 1. οὐ γὰρ ἐπαύετο πλεονεκτέων] Ista de Themistocle dicta qui vituperat Plutarch. t. II. p. 871. C. ipse tamen in Them. t. I. p. 122. C. haec posuerat tanquam indubia: ἦν δὲ περιπλέων τὰς νήσους καὶ χρηματιζόμενος ἀπ' αὐτῶν, *et ex insulis sibi pecunias corradens.* Ibidem acerbissimum adversarii Themistoclis Timocreontis nobis carmen servavit, illum traducentis, ut ψεύσταν, ἄδικον, προδόταν, quippe qui amicum prodiderit ἀργυρίοισι σκυβαλικοῖσι πεισθείς· Λαβὼν δὲ τρί' ἀργυρίου τάλαντ' ἔβα πλέων εἰς ὄλεθρον: in his τρία forte videbuntur in τριάκοντα mutanda Herodotum comparanti VIII. 4. Illic narrata si quam admittunt excusationis veniam, haec certe

magni viri memoriam dedecorant; quem, gloria satiatum, auri fames videtur agitasse; neque tamen idcirco velut Atheniensium ditissimus Socrati potuit et Aristidi opponi: horum probe recordabar scribens quae leguntur ad VI. 121. Valck.

4. ὑπερβολὴ] Hoc etiam ut Herodoteum referri debuerat in Porti Lexicon, quum ἡ ἀναβολὴ vel ὑπέρθεσις[1] vix alibi dicatur ὑπερβολή. Ad eamdem pertinet classem in seq. cap. ἀνωρίῃ τοῦ ἔτεος, et χειμερίσαι: quorum prius quid sit docebunt Hemsterhusii observata ad Thomam M. in Ἀωρὶ νυκτός [m]. Alterum χειμερίσαι,
1028 pro vulgari χειμάσαι vel παραχειμάσαι positum VI. 31. infra recurrit c. 126. et 130., ubi classis reliqua Persarum ἐχειμέρισε ἐν Κύμῃ. Formatum illud, ut θερίζειν, *aestatem transigere*; et rarius ἐαρίζειν, *tempus vernum*. Ἐχειμέριζε forte dederat Noster etiam c. 133. pro ἐχείμαζε, quod in alium usum adhibet VII. 191., ἡμέρας γὰρ δὴ ἐχείμαζε τρεῖς, *tertio demum die tempestas sedavit*. Loca tamen memorat II. 22., in quae se conferunt grues ἐς χειμασίην: sic codd. exhibent pro χειμαδίην. Dixit Demosth. p. 35. ὑπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίῳ μὲν χρῆσθαι Λήμνῳ: sic legendum puto ejecta voce δυνάμει ex vicinis repetita, ut dederit χειμαδίῳ, nempe τόπῳ. Illuc refero quod habet Etymol. p. 810, 1. Χειμαδίῳ, τόπῳ ἐφ' οὗ ἄν τις δύναιτο χειμῶνος ἐγκαθορμίσασθαι: eadem dat Suidas, ex Rhetorico Lex. ut puto, descripta. Valck.

3. κατ' ὀλίγους] Sic Thucyd. III. 111. ὑπαπῄεσαν κατ' ὀλίγους: et IV. 11. κατ' ὀλίγας ναῦς διελόμενοι. Vide supr. II. 93. et Duker. ad Thucyd. VI. 34. Wess. cf. infra IX. 102.

Ib. τοῖσι εἴδεά τε ὑπῆρχε] Sunt, ni fallor, εἴδεος εὖ ἔχοντες, sive σωμάτων ἔχοντες ἄριστα, atque adeo εὐεκτικοί. Hos dicitur Mardonius e ceterorum turba διαλέγων, *secernens*, καὶ εἴ τέοισι etc., ubi forte lectio non esset deterior, καὶ ὁτέοισί τι χρηστὸν συνῄδεε πεποιημένον. Est illud ὁτέοισι Homericum et Herodoteum; Sophocleum ὅτοισι. Ad Homeri Il. ο΄. 491. Eustathio adnotantur Ὁτέοισι, ὅτου, ὅτῳ, ὅτων, ἀντὶ τοῦ ὧντινων, καὶ ὅτοισι: de quibus unum restitui poterit Aeliano de Nat. An. V. 39., *ad praedam a leone relictam* τὰ ἄλλα ζῶα ἥκοντα καὶ αἰσθανόμενα, ὅπου (scribendum, ὅτου) λείψανόν ἐστι τὸ κείμενον, *cujus ista sint reliquiae*. Valck. Mireris vero sollicitari a viro doctiss. vulgatum εἴ τέοισι (Ion. pro εἴ τισι,) quum nihil solennius sit Graecis, quam εἴ τις, εἴ τινες dicere, ubi perinde ὅς τις, οἵ τινες dici potuerat. Schweig.

113 4. ἐν δὲ, πλεῖστον ἔθνος etc.] Illud ἐν δὲ non ad proxime

1 Verbo ὑπερβάλλεσθαι *differendi* notione usus est Noster VII. 206. IX. 51. Vocabulo ὑπερβολὴ eodem, quo Herodotus, significatu semel usum Polybium memini, XIV. 9, 8. Schweig.

m Ubi tamen inobservatum hunc Herodoti locum Hemsterhusius praetermisit. Caeterum, quod ἀνωρίῃ cum subscripto iota hic scripsit Valckenarius, id nusquam ita pictum reperi. ἀνωρίην, quod ex editis ante Med. revocaverat Wess. tenui cum Schaef. ἀνωρίη absque iota subscripto praeferebat M. cum F. et aliis. Quin immo verum videtur ἀνωρίη in nominativo, certe haud deterius quam ἀνωρίην. Nominativum casum cum infinitivo libenter construere Nostrum, haud multo etiam ante observavimus, ad cap. 109. Schweig.

praecedens ἐκ δὲ τῶν ἄλλων συμμάχων refertur, sed ad universum numerum eorum, quos de Xerxis exercitu sibi delegit Mardonius: quare in latina nostra versione, loco verborum *in horum autem numero*, haec reposita velim, *In universo autem numero selectorum*; nisi forte, pro ἐν δὲ, rectius ἓν δὲ legeris, quae quidem scriptura non nisi ex uno codice nostro Pd. adnotata est. Schweigh. *in Lex.*

114 1. τὸ διδόμενον ἐξ ἐκείνου δέκεσθαι] *Accipere omen, et, quidquid rex diceret, sibi sumere*, bene Pavius. Itaque Laco, cum
1024 Xerxes Mardonium poenas daturum ambigue respondisset, δεξάμενος τὸ ῥηθὲν abiit. Tale δεκόμεθα, ὦ βασιλεῦ, τὰ διδοῖς inf. c. 137. δέκομαι τὸν οἰωνὸν, *accipio omen*, IX. 90. et comici Δέχου τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ Plut. 63. Wess.

115 1. τῆς στρατιῆς οὐδὲν μέρος] Innuit *exiguum militum numerum*, quem *salvum* ex immani illa multitudine VII. 184. in Asiam reduxerit. Caussas fami pestilentiaeque acceptas fert. Non ex falso nuncius ad Atossam, Ἥκουσιν ἐκφυγόντες, οὐ πολλοί τινες Ἐφ᾽ ἑστιοῦχον γαῖαν, Aeschyl. Pers. 510., qui de regiis per Thessaliam properantibus copiis 490. ἔνθα δὴ πλεῖστοι θάνον Δίψῃ τε λιμῷ τε, Nostro ferme consentiens. Wess.

4. λοιμός τε τὸν στρατὸν etc.] Nihil est in his quod fictum videatur aut rationi disconveniens: quae habet Justin. II. 13., pleraque sophistam potius decent quam historicum. Verum esse potuit quod scribit Tzetzes Chil. I. 995., plerosque qui cum rege secesserant, mortuos κρυμῷ, λιμῷ, πορείᾳ. *Labore, fame, ac metu distabuerunt*, Orosius p. 114. Herodoto prior Aeschylus, Pers. 482., Στρατὸς δ᾽ ὁ λοιπὸς ἔν τε Βοιωτῶν χθονὶ Διώλλυθ᾽, οἱ μὲν ἀμφὶ κρηναῖον γάνος Δίψει πονοῦντες, οἱ δ᾽ ὑπ᾽ ἄσθματος κενοὶ Διεκπερῶμεν ἔς τε Φωκέων χθόνα, Καὶ Δωρίδ᾽ αἶαν: tandem γῆς Ἀχαιΐδος πέδον Καὶ Θεσσαλῶν πόλισμ᾽ ὑπεσπανισμένους Βορᾶς ἐδέξαντ᾽, ἔνθα δὴ πλεῖστοι θάνον Δίψῃ τε, Λιμῷ τ᾽, ἀμφότερα γὰρ ἦν τάδε: absurde Schol. τόπος, ait, Βοιωτίας ἡ Κρήνη: hinc *aquas* nobis *Crenaeas* vocant, quae *fontanae* fuerant dicendae. In Atticae pestis descriptione Lucret. VI. 1262. *Multa siti prostrata viam per, proque voluta Corpora silanos ad aquarum strata jacebant, Interclusa anima nimia ab dulcedine aquaï.* Thucydid. II. 52. ἐκαλινδοῦντο καὶ περὶ τὰς κρήνας ἁπάσας ἡμιθνῆτες τῇ τοῦ ὕδατος ἐπιθυμίᾳ. Valck.

5. νεμομένας ἁρπαχθῆναι] Praecessit ἅρμα Jovis sacrum, cui juncti equi fuerunt, *pascentes*, ut Paeones ferebant, *furto abducti.* Supra VII. 55. οἵ τε ἵπποι οἱ ἱροὶ καὶ τὸ ἅρμα τὸ ἱρόν. Wess.

116 1. ἔργον ὑπερφυὲς] *Rem* fecit *atrocissimam* rex Bisaltarum. Ab humana natura patrisque nomine prorsus abhorrens facinus hinc enarrans Aelianus Var. Hist. V. 11., illum scribit fuisse φιλέλ-
1025 ληνα: quod mihi quidem obsequium Xerxi negatum non manifestat; sed idem digna scribit mansueta Graecorum humanitate, quando Thrax ob tantillam rem sex filiis oculos crudeliter eruens dicitur μὴ ποιήσας Ἑλληνικά. Valck.

3. *ἐξώρυξε αὐτέων ὁ πατὴρ τοὺς ὀφθ.*] Sumsit hinc Aelianus Var. V. 11. verbis paullum mutatis. Addit de patre, *μὴ ποιήσας Ἑλληνικά*, quod verum; sed regulus ille, quantumvis *φιλέλλην*, ut ait, origine Thrax erat; a cujus gentis atrocitate oculorum eruendorum supplicium haud fuisse alienum, damno visus experti infelices Phinei liberi et ipse tetri auctor sceleris feruntur in Scholiis ad Apollonii Rh. lib. II. 178. Alia Perizonius. Wess.

118 1. *νηὸς Φοινίσσης ἐπιβὰς*] Haec ut possent *ἐκτραγῳδῆσαι*, rerumque humanarum lamentari vicissitudinem, Phoenissae navi scapham substituerunt piscatoriam; ex Trogo Justinus II. 13. hinc Orosius II. 10. Ferebant, *πλέοντά μιν ἄνεμον Στρυμονίην ὑπολαβεῖν μέγαν καὶ κυματίην.* Adfinis Atheniensium et fautor Boreas superbum regem illaesum dimittere non poterat: ventus Boreas a sua velut sede eximie *Στρυμονίας* dicebatur: *Στρυμονίου Βορέαο* meminit Callim. Hymn. in Del. 26. ubi notat Spanh. qui plura dederat ad Hymn. in Dian. 114. quo loco respicit Callim. Epigramma Simonidis ab Athen. servatum III. p. 125. c. ubi pro *Ὠκὺς* libenter corrigerem, *Ὀξὺς ἀπὸ Θρήκης ὀρνύμενος Βορέης*: sic *Boreae penetrabile frigus* indicaretur. Quae hic praeterea traduntur, Graecorum illa videntur commenta, Herodoto minime probata; quod observare debuerat Brissonius hinc illa narrans, de Regn. Pers. I. p. 33. Vera videbantur Tzetzae Chil. I. 996. *Ἀπὸ Στρυμόνος δ' ἐπιβὰς νηὸς αὐτὸς Φοινίσσης, Σὺν τοῖς ἀρίστοις τῶν Περσῶν, κλύδωνος γεγονότος, Κέλευσε τούτους ἐκπηδᾶν εἰς θάλασσαν τοῦ πλοίου· Ὅπερ δὴ καὶ δεδράκασιν, ἐκεῖνον προσκυνοῦντες, Ὅπως τὸ πλοῖον κουφισθὲν σώσῃ τὸν βασιλέα.* Valck.

5. *ἐκπηδᾶν*] Perplacet *ἐκπηδέειν*, ut *ἐνδιαιτέεσθαι*, *καταμαργέειν*, et *χρέεσθαι.* Quae praecedunt, obiter Dio Chrys. attigit Or. XIV. p. 231. b. In proximis *χρυσέῃ στεφάνῃ*, etsi mss. vulgatius praebeant, vim non facio. Homerum hic sequitur, *στεφάνας* praecipue (Eustathio ad Iliad. σ'. 597. docente) probantem: adde illi Casaubon. in Athen. V. 8. Valck.

119 2. *τῶν δὲ ἐρετέων* etc.] Ad id quod famae illi, de qua hîc
1026 agitur, opponit Herodotus, responderi poterat: At remigum, qui in navi erant, nautarumque cunctorum opera opus fuit gubernatori, qua per vim tempestatis ad optatum littus eluctaretur. Schweig.

120 1. *δωρησάμενος αὐτοὺς* etc.] Donasse dicitur Abderitanos aureo acinace, *καὶ τιήρῃ χρυσοπάστῳ*: quod ex codd. revocabitur. Tiaram tamen infrequens fuisse puto regium donum: Acanthios eodem quo Abderitanos honore rex dignatus VII. 116., *ἐδωρήσατο ἐσθῆτι Μηδικῇ.* Nusquam etiam *auro distinctam χρυσόπαστον* memoratam legi *tiaram;* de qua praeter Brisson. multa Gataker Adv. Misc. posth. c. 24. sed alibi reperias *χρυσόπαστον ἐσθῆτα*, et *τὰ χρυσόπαστα τῶν ἐνδυμάτων.* Abderitanos splendido Xerxen ejusque exercitum excepisse convivio constat ex Herod. VII. 120. Nescio an alibi tradatur quod nobis narrat Philostr. de Vit. Soph. p. 494. de Protagorae patre Maeandrio Abderitano: *δεξάμενος τὸν Ξέρξην οἰκίᾳ τε καὶ δώροις, τὴν ξυνουσίαν τῶν Μάγων τῷ παιδὶ*

παρ' αὐτοῦ εὕρετο. De Protagorae praeceptore Democrito, hujusque patre, paria prodidit Diogen. Laërt. IX. 34. testem citans Herodotum, de cujus nomine in aliud convertendo alibi conjecturam proposui. Valck.

121 1. τὴν μὲν ἐς Ἰσθμὸν ἀναθεῖναι] Priscae pietatis istam partem ostendit magis Thomasinus, Donar. c. 19., quam explicuit. Ad rem significantissimae fuissent dedicatae hae triremes, nec minus a Phormione et popularibus consecrata Neptuno ad Rhium Aetoliae apud Thucydidem II. 84.; tum Jovi Casio in Corcyra insula, ex solidiore tamen materia, in Procopii Bel. Goth. IV. 22., ut alias ne tangam. Wess.

122 1. εἰ λελάβηκε] Hic quoque nunc scribi malim εἰ λελαβήκεε, *num accepisset:* quod supra codices dederunt III. 42. Vulgatam praefert, ubi haec describit, Plutarch. de Herod. Mal. p. 871. c. aegerrime ferens, huic de Aeginetis judicio Delphicum Deum hic auctorem inscribi; is enim juxta Herod. ἀπαίτεε αὐτοὺς τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης. Acerbe Plutarch. Οὐκ ἔτι Σκύθαις, ait, οὐδὲ Πέρσαις, οὐδ' Αἰγυπτίοις τοὺς ἑαυτοῦ λόγους ἀνατίθησι πλάττων· (ὥσπερ Αἴσωπος κόραξι καὶ πιθήκοις·) ἀλλὰ τῷ τοῦ Πυθίου
1027 προσώπῳ χρώμενος, ἀπωθεῖ τῶν Σαλαμῖνι πρωτείων τὰς Ἀθήνας. Quem toties criminose traducit tanquam ad voluntatem Atheniensium loquutum, cur illis hic sponte sua praetulisset Aeginetas? Si de Aeginetis scripta falsa fuissent, aut Athenis negata, jussus et illa potuisset μετασκευάσαι: adeo neque huic criminationi species adest probabilitatis. Valck.

1. τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι etc.] Animadvertit Plutarchus liquida in his malignitatis indicia, sed iratior: posito animi aestu (Vit. Themist. p. 120. c.) Nostro, neque illaudato, accedit. Aeginetis, sive astu id evenerit Spartanorum, seu reapse ad Salaminem ceteros gloria anteierint, palmam inter civitates fuisse contributam, priscorum consensus est, Diodori XI. 27., Aeliani Variar. XII. 10. etc. Wess.

123 2. διένεμον] Ἔφερον, quod duobus in codicibus, adstipulatores Aristidem t. II. p. 218. et Plutarch. Them. p. 120. d. nanciscitur: hic enim ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τὴν ψῆφον ἔφερον οἱ στρατηγοί; plenius ille, καὶ φερόντων τὴν ψῆφον ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Ποσειδῶνος περὶ τῶν ἀριστείων: unde Canterus Chaeronensis arae Neptuni, Ποσειδῶνος, titulum instauratum voluit, Nostro praeeunte. Ambo vero in latis sententiis ab Herodoto abeunt, et *sumtas ex ara tabellas*, sive ψήφους, significant; nec prave, pro diverso respectu. Insequens δεύτερα δὲ accipiendum pro δεύτερον δέ. Aristides, ἕκαστος γὰρ ἑαυτὸν πρῶτον φέρων, δεύτερον συνέξεπιπτον ἅπαντες φέροντες Θεμιστοκλέα, Herodotea adumbrans; in quibus συνεξέπιπτον, sollemne in *tabellis et sortibus, urna cadentibus*, I, 206. V. 22. oppido venustum. Wess.

Ib. διένεμον] Revocarem rejectum διενέμοντο. Athenis, causa utrimque dicta, qui judicibus distribuebant singulis τὰς δύο ψήφους, hi dici poterant διανέμειν τὰς ψήφους. Sed apud Herod. Graeci

duces *inter se calculos dividentes*, quibus ferrent suffragia, *διενέμοντο τὰς ψήφους*: et quidem *ἐπὶ τοῦ Ποσειδέωνος τῷ βωμῷ*, *ad altare* Isthmii *Neptuni*; ut Dei majestate moti sancte judicarent, *τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον κρίνοντες* (sive *κρινέοντες*, *judicaturi*) *ἐκ πάντων*. Herodotea Plutarch. interpretatur in Them. p. 120. D. *ἀναχωρήσαντες εἰς τὸν Ἰσθμὸν ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τὴν ψῆφον ἔφερον οἱ στρατηγοί*. Hoc Athenis etiam nonnunquam factum liquet ex De-
1028 mosth. de Cor. p. 162., ubi *ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου* dicitur *ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέρουσα τὴν ψῆφον*. Or. c. Macart. p. 601., *τὴν ψῆφον, καιομένων τῶν ἱερῶν, ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέροντες τοῦ Διὸς τοῦ φρατρίου, — ἐψηφίσαντο τὰ δίκαια*. Mera iterum est cavillatio, quod scribit Plutarch. t. II. p. 871. D. qui ipsemet dixerat in Themist. p. 120. D. *Θεμιστοκλεῖ δὲ (καίπερ ἄκοντες ὑπὸ φθόνου) τὸ πρωτεῖον ἀπέδοσαν ἅπαντες*. VALCK.

124 2. *ἐς Λακεδ. ἀπίκετο, θέλων τιμηθῆναι*] Verisimilius mihi videtur quod Plutarch. narrat in Themist. p. 120. D. Spartam vocatum deductumque a Lacedaemoniis fuisse Themistoclem, sibi nempe metuentibus nunc tandem, *μή ποτε Θεμιστοκλῆς, ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι, κακὸν μέγα βουλεύσηται κατ᾽ αὐτῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων*, ut scribit Diodor. XI. 27. idcirco tum *ἐτίμησαν αὐτὸν διπλασίοις δωρεαῖς τῶν τὰ ἀριστεῖα εἰληφότων*. Juxta Libanium t. I. p. 14. C. illum *ἐστεφάνουν, τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας ἀφορμὴν ποιούμενοι τὴν ἐκείνου διάνοιαν*. Multiplicem honorem ipsi tum tributum a Lacedaemoniis enarrat et Plutarch. In Herod. legerem ex marg. Stephani *προέπεμψαν ἀπιόντα τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες*: quo honore neminem alium dicuntur prosequuti. Hoc apud Thucydid. I. 74., Spartanis in memoriam revocat orator Atticus: Themistocles, ait, *αἰτιώτατος ἐν τῷ στενῷ ναυμαχῆσαι ἐγένετο, ὅπερ σαφέστατα ἔσωσε τὰ πράγματα· καὶ αὐτοὶ διὰ τοῦτο δὴ μάλιστα ἐτιμήσατε ἄνδρα ξένον τῶν ὡς ὑμᾶς ἐλθόντων*: sic scripta codices exhibent. VALCK.

4. *ἀπιόντα*] Non nescio patrocinium veteri *ἀνιόντα* paratum. Praestat ex scriptis exemplis depromtum, estque apud Aristidem t. II. p. 219. in memorabili hoc Atticum imperatorem deducentium et prosequentium comitatu: memorabili inquam; nihil sane ad honorem amplius et ad gloriam magnificentius publice a Spartanis laudato accedere potuit, quam a trecentis equitibus, primae nobilitatis, et regum stipatoribus VI. 56.,[n] ad Laconicae fines honorifice deduci. Praedicant hoc ejus decus Aristides, Plutarchus, Atheniensiumque legati, ad Spartanos perorantes in Thucydidis I. 74. WESS.

125 1. *Τιμόδημος Ἀφιδναῖος*] Vallae *Ἀφιδναῖον* haud agnoscenti,
1029 nedum *Ἀθηναῖον*, modo plures adforent suffragatores, adsensum cupide praeberem. Timodemus *Belbinita* fuit. Memini pulcre, Meursium insulam Belbinam Atticae populis sive pagis sine teste inseruisse, et Sponii meruisse censuram, errantis tamen longe ob negatos insulae incolas. Alia omnia Strabo VIII. p. 576 = 575. c.

n Conf. Adn. ad VII. 205. SCHWEIG.

et IX. p. 611=398. D. Jam Belbinita si Timodemus, quomodo *Aphidnaeus?* Nam Ἀθηναῖος S. ex sequentibus, quoniam librarius, sicuti in Valla, aliquid deesse suspicabatur, huc venisse videtur. Fuisse vero *Belbinitanum*, acre Themistoclis responsum arguit. Simile Platonis de Rep. I. p. 330. A. et Plutarchi Them. p. 121. A., quo Seriphio obtrectatori Themistocles, *ἀλλ᾽ οὔτ᾽ ἂν ἐγὼ Σερίφιος ὢν, ἐγενόμην ἔνδοξος, οὔτε σὺ Ἀθηναῖος.* Qui quidem ex insula Seripho, hic ergo ex Belbina, insula ex adverso Atticae obscuriore, cujus habitatores ob vilitatem adeo contemtibiles, ut *Βελβινίτης* Graecorum conviciis celebraretur. Testis est Teles philosophus apud Stob. Serm. XXXVIII. p. 233., ubi nunc *Βελβινθείτης*, sed ad Nostri praescriptum de Ortelii sententia reformandus. Si boni tamen commatis *Ἀφιδναῖος*, quod valde metuo, quippe dicto Themistocleo nervos incidens, solum superest, ut Timodemus, domo Belbinita, jus civitatis Athenis ob nescio quae merita, qualis Pauwii divinatio, consecutus fuerit et Aphidnaeis additus. WESS. Nihil profecto rationi magis consentaneum videtur, quam Pavii haec interpretatio. SCHWEIG.

Ib. *Τιμόδημος Ἀφιδναῖος*] Adversarium in administranda republica saepius expertus Aristiden, habuit et Alcmaeonem Themistocles, teste Plutarcho t. II. p. 805. Hic memoratus virtutis Themistoclis ignobilis obtrectator Timodemus demo censebatur *Aphidnaeus*, ut supra Callimachus fuisse dicitur Polemarchus VI. 109. H. Steph. ad h. l. *Valla*, inquit, *Ἀφιδναῖος omisit, aut potius non legit, quod certe suspectum etiam reddunt quae sequuntur.* Vallae potius suspectam fuisse puto codicis scriptionem *Ἀθηναῖος*, in S. etiam inventam, atque illum omittendum censuisse quod emendare non poterat. Kuhnius in Pausania, et van Staveren in Apollodoro, corrigunt *Ἀφίδνας* pro *Ἀθήνας*: vid. Miscell. Obs. X. p. 382.
1030 Vereor ne correctiones istas labefactet epigramma Cypselidarum ad eamdem pertinens Castorum historiam apud Pausan. V. p. 425. *Τυνδαρίδα Ἑλέναν φέρετον, Αἴθραν δ᾽ Ἀθέναθεν Ἕλκετον*: et quidni canere potuit de Therapnaeis fratribus Alcman, *ὡς Ἀθήνας ἕλοιεν.* VALCK.

1. *καταμαργέων*] *καταμαργᾶν*, et more Ionico *καταμαργέειν*, protervi hominis et invidia rumpentis *insaniam* egregie declarat. Quo qui ingenio *μεμαργωμένοι κυνοθρασεῖς* Aeschylo Suppl. 766. WESS.

2. *οὔτ᾽ ἂν ἐγὼ ἐὼν Βελβινίτης*] Unius Herodoto Platonis opponi potest testimonium (nam a Platone sumserunt Cicero ceterique) lib. I. de Rep. p. 329. seq. *Τὸ τοῦ Θεμιστοκλέους εὖ ἔχει, ὃς τῷ Σεριφίῳ λοιδορουμένῳ καὶ λέγοντι, ὅτι οὐ δι᾽ αὐτὸν, ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν, εὐδοκιμοῖ, ἀπεκρίνατο, ὅτι οὔτ᾽ ἂν αὐτὸς Σερίφιος ὢν ὀνομαστὸς ἐγένετο, οὔτ᾽ ἂν ἐκεῖνος Ἀθηναῖος.* Velut Seriphio cuidam dictum habet et Plutarch. t. I. p. 121. A. et t. II. p. 185. C. qui dictum etiam Stratonici nobis servavit ad hospitem quemdam suum Seriphium, t. II. p. 602. A. Ciceronis de Senect. c. 3. verba compararunt ad illa Platonis, praeter illius interpretes, Leopardus

Em. XVIII. 23. et Dounaeus in Demosth. p. 34. Herodotei Themistoclis *Βελβινίτης*, sive potius *Βελβινήτης*, obscurae cujusdam insulae Belbinae civis fuit, quae ab Attices promontorio Sunio non longe remota Scylaci p. 45. memoratur et Straboni; vid. Pinedo et Berkel. ad Steph. Byz. in *Βέλβινα*: hinc *Βελβινήτης* formatum praeter Berkel. et Holsten. vidit Meurs. Misc. Lacon. IV. c. 4. qui, istius insulae non recordatus, insulanum tamen sensit debuisse designari Teleti apud Stobaeum p. 233, 5. *καὶ ὀνειδίζουσι μὲν, ὅτι Κύπριος, ὁ Μυκώνιος, ὁ Βελβινθείτης*, corrigens *Βελβινήτης*: sed, qui tam multa de nobilissima insula Cypro collegerat, mirari certe debuit, hic tanquam convitium poni si quis dicatur Cyprius: libenter ista sic corrigerem; *καὶ ὀνειδίζουσι μὲν ὅτι Κύθνιος, ὅτι Μυκώνιος, ὅτι Βελβινήτης*. Valck.

126 1. *στρατοῦ, τὸν Μαρδόνιος ἐξελέξατο*] Nimiae doctissimorum virorum in re, me judice, aperta fluctuationes. Mardonius legerat sibi, Xerxe largiente, ex immanibus ejus copiis ccc. millia; quo de
1031 Mardonii exercitu Artabazus adscitis LX. millibus abeuntem regem stipavit atque ad Hellespontum comitatus est, reductis iisdem Thessaliam versus. Ex copia itaque discrepantis scripturae *τὸν Μαρδ. ἐξελέξατο* selegi. Wess.

127 2. *Κριτοβούλῳ Τορωναίῳ ἐπιτροπεύειν*] Non ausim hinc quidquam auferre aut demutare: non *ἐπιτροπεύειν*, in *cura et administratione civitatis* frequens, III. 15. et 82.: non *Τορωναίῳ*, siquidem Toronaei is generis. De Valla sileo. Recte castigatur, ad unum Critobulum adplicans, quod toti Chalcidicae genti concessum. Confer Casaubonum in Strabon. X. p. 685 = 447. Wess.

128 1. *Τιμόξεινος ὁ τῶν Σκιωναίων στρατηγὸς* etc.] Cum Artabazo dicitur egisse de urbe Potidaea prodenda, *ὅντινα μὲν τρόπον ἀρχὴν, ἔγωγε οὐκ ἔχω εἶπαι, — τέλος μέντοι τοιάδε ἐγίνετο.* Ista opinor recte Vallam cepisse, *incertum mihi quonam modo ab initio; — ad extremum ita actum est.* Opponi enim hic *ἀρχὴν* et *τέλος* recte Koenius animadvertit; mirorque cur non nominati Bossii ex Obs. Crit. p. 59. novam versionem veteri substituerit Gronov. Quod hic narrat Noster, velut Artabazi commentum retulit Polyaen. VII. 33, 1. ubi Timoxenus dicitur *Σικυώνιος*. Herodoti tum forte immemor, *Σκιωναῖος* tamen illic legendum sensit Heringa Observ. c. 15. p. 130. Varios modos enarrans epistolas occulte mittendi Aeneas in Poliorcet. c. 31. velut modum quintum decimum haec habet de Timoxeno et Artabazo Herodoti, quem paene ad verbum descripsisse Aeneam monuit Casaubon. Valck.

Ib. Polyaeno, iisdem (VII. 33, 1.) uso, proditor Timoxenus *Σικυώνιος*, in cod. Florentino *Σκιωναῖος*, cui primas Maasvicius cur negavit, idem Berglerus miratur. Wess.

2. *τοξεύματος παρὰ τὰς γλυφίδας*] Haec minus recte conversa egent levi correctione, *τοξεύματος περὶ τὰς γλυφίδας περιειλίξαντες*: verbis adjectas sic solet Noster repetere praepositiones: ad eam rationem Aeneae suo Casaubonus restituit: *οἱ δὲ τοῦ τοξεύματος περὶ τὰς γλυφίδας ἑλίξαντες τὸ βιβλίον*, *circa sagittae crenas epi-*

stolam volventes. Sequentia ferme describens Herodoti τὸ ἐπάϊστος interpretatur καταφανής. Ubi Nostro Persa duntaxat dicitur ἄμαρτὼν τοῦ χωρίου, ad ista haec adduntur apud Aeneam, διὰ πνεῦμα
1032 καὶ φαύλην πτέρωσιν, quae Casaubonus omisit in versione: istorum tandem loco, τὸν δὲ βληθέντα περιέδραμε ὅμιλος, Aeneas dedit, πρὸς ὃν βληθέντα περιέδραμεν ὄχλος: ubi proxima totidem sunt verba Herodoti. In Timoxeni scelere tegendo collegarum providentiam illam in exemplum laudabile Noster lectori suo commendatam voluit. Valck.

129 1. ἄμπωτις] Ad Longinum Tollio p. 70. hic ἄμπωτις dici videtur, quam mox πλημμυρίδα vocat Herodotus: ubi paulo post nostris in exemplaribus mentio fit τῆς τε ῥηχίης καὶ τῆς πλημμυρίδος, forte disputari posset idem-ne voces illic denotent an diversa; sed hoc dubium esse nequit, quin et hic opposita sint, ut apud alios, ἄμπωτις et πλημμυρίς· ἄμπωτις *maris* est *recessus*, ἀναποθέντος τοῦ ὕδατος, *quum aqua* velut *resorbetur*; πλημμυρὶς, *aestus*, vel aestuantis aquae *accessus*. Homeri Charybdis τρίς τ᾽ ἀνίησιν ἐπ᾽ ἤματι, τρὶς δ᾽ ἀναῤῥοιβδεῖ, Od. μ΄. 105. Demosthenes Thrax in sua paraphrasi posuerat, Eustathio teste: ἡ ὀνομαζομένη μὲν Χάρυβδις, αὐτὸ δὲ τοῦτο ἄμπωτις τοῦ πελάγους βιαιοτάτη, καὶ αὖθις πλημμύρα. Quae aliis πλημμύρα, πλημμυρὶς, vel πλήμμη, Ionibus et Herodoto dicta fuit ῥηχίη. Errantem Suidam in voc. Ῥαχίαν recte corrigit Kuster.; sed aptiora dare potuerat eam in rem istis paulo post hoc capite lectis; quae sola dedit et in Indice suo Portus: conf. Wasse ad Thucyd. IV. 10. et H. Steph. Thes. Ling. Gr. III. p. 671. D. Herodotus VII. 198. *in Maliaeo*, inquit, *sinu* ἄμπωτίς τε καὶ ῥηχίη ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται, *quotidie maris sunt recessus et accessus.* De sinu Arabico Noster II. 11., ῥηχίη ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται: sed hujus sinus accolae barbari, juxta Diodor. Sicul. III. 40., memoriam servabant μεγάλης τινὸς γενομένης ἀμπώτεως, qua sic mare refugerat, ut fieret τοῦ κόλπου ξηρὸς πᾶς ὁ τόπος: postea tamen aiebant πάλιν ἐπελθοῦσαν ἐξαίσιον πλήμμην (ῥηχίην Herodoto) ἀποκαταστῆσαι τὸν πόρον εἰς τὴν προϋπάρξασαν τάξιν. In istis solito longe major *aquarum recessus accessusque* μεγάλη τις ἄμπωτις et ἐξαίσιος πλήμμη dicuntur: nostro quoque loco Herodoti res narratur illic inexspectata et ad eum modum invisitata; ut adeo poena videretur a Neptuno Persis immissa: nam fuisse dicitur ἄμπωτις τῆς θαλάσσης μεγάλη, et ἐπελθεῖν πλημμυρὶς με-
1033 γάλη, ὅση οὐδαμᾶ κω. Jam rationem exputare nequeo, cur voces idem significantes, quibus facile quis in errorem induceretur, jungi voluisset Herodotus: suspicor adeo, quam primum πλημμυρίδα dixerat, hic iterum suo more ῥηχίην dixisse, atque ista καὶ τῆς πλημμυρίδος ab alia manu invecta, ut Noster tantum dederit: αἴτιον δὲ λέγουσι Ποτιδαιῆται τῆς τε ῥηχίης καὶ τοῦ Περσικοῦ πάθεος γενέσθαι τόδε: *hanc vero causam fuisse tradunt Potidaeatae maris in tantam altitudinem exaestuantis istiusque Persarum cladis.* Valck.

4. τῆς τε ῥηχίης καὶ τῆς πλημμυρίδος] Merito Kusterus mira-

tur Suidam in Ῥαχίαν scribere. Ionibus Ῥηχίην candem esse ac τὴν ἄμπωτιν καὶ τὴν ἀναχώρησιν τῆς θαλάττης, h. e. *maris recessum*: siquidem *aestus* illius est maris, sive ejus accessus: certe Herodoto ἄμπωτις καὶ ῥηχίη semper de *recessu* et *aestu*, II. 11. VII. 198. et ῥηχίη eodem libro cap. 37. Quare et hic, nisi cui de glossa suspicio veniat, ῥηχίη καὶ πλημμυρὶς rem candem συνωνύμως ex Porti opinione indicant. Docte Nonnus, prudentior Suida, de utriusque vocabuli notione ad Gregor. Naz. Stelit. II. p. 163. Wess.

5. οὕτω ἔπρηξαν] Supra lib. 25. ὁ μὲν ἐπ' Αἰθίοπας στόλος οὕτω ἔπρηξε. IV. 77. οὗτος μέν νυν οὕτω δὴ ἔπρηξε. VI. 44. ὁ μὲν δὲ ναυτικὸς στρατὸς οὕτω ἔπρηξε. Wess.

130 2. ἔαρος δὲ ἐπιλάμψαντος] Codices etiam praebent I. 190. ἔαρ ὑπέλαμπε: hic si darent ἔαρος δὲ ὑπολάμψαντος, praeferrem ut usitatius. Hoc ubi habet Chariton III. p. 51. 9. dedit Herodotea D'Orvillius, ex ἐπιλάμψαντος hoc in loco majus incrementum colligens: sed confutat illud vox adjecta πρωΐος: paulo etiam post memoratur τὸ ἔαρ γινόμενον, opposite ad ἔαρ ὑπολάμπον, vel ὑποφαῖνον. Nusquam apud Xenophontem invenietur, ut puto, ἔαρ ἐπέφαινε: sed ἔαρ ὑπέφαινε p. 292. 27. 303. 17. et alibi. Sic Livius orditur librum XXII. *Jam ver appetebat, et Hannibal ex hibernis movit:* ista codicum lectio ceteris videtur anteponenda. Hic Herodoto scribi quoque potuerat, ut alibi solet, ἅμα τε ἔαρ ὑπέλαμπε, καὶ ὁ ναυτικὸς συνελέγετο ἐς Σάμον: eleganter nunc ponitur, πρώϊος συνελέγετο, *maturus*, pro πρωΐ. Pro ὀψὲ, *sero*, ut Latinis *serus*, non usurpatur (quod sciam) ὄψιμος, sed ὀψίζων: pro σκότους ὄντος, σκοταῖος adhibetur, ut *vespertinus*. Valck.

131 Ib. Λευτυχίδης ὁ Μενάρεος etc.] Leutychidae pater et avus
1034 memorantur etiam supra VI. 65. Proavus, abavus, ceterique majores, ad Theopompum usque, aliunde ferme sunt ignoti, quippe qui Spartae non regnaverint. Sed, si septem isti, qui post Leutychidem primi memorantur, non fuere reges, scribi non potuit hoc capite, οὗτοι πάντες πλὴν τῶν δυῶν: corrigendum videtur, οὗτοι πάντες, πλὴν τῶν ἑπτὰ τῶν μετὰ Λευτυχίδεα πρώτων καταλεχθέντων, οἱ ἄλλοι βασιλῆες ἐγένοντο Σπάρτης. Levissima correctio, quae Palmerio debetur, fit unius literae mutatione; reliqua Palmerii molimina probari nequeunt. Reges Proclidas enumerans Herod. forsan in generis auctore Procle substitit, aut in primo potius juxta Lacedaemonios rege Aristodemo; atque hunc etiam ultimum posuerat recensens Eurysthenidas VII. 204. Ab aliis dissentientes Lacedaemonii (VI. 52.) λέγουσι αὐτὸν Ἀριστόδημον τὸν Ἀριστομάχου, τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Ὕλλου, βασιλεύοντα ἀγαγεῖν σφεας. Quantillum jam fuit exemplaria Herodotea corrigentibus illinc repetitos Aristomachum, Cleodaeum, Herculem, ad utramque seriem adjicere, aut in margine memoratos in contextum recipere. Septem istis omissis, hic (si vera suspicor) decem reges memorarentur Leutychidae progenitores ex Heraclidis sati, Aristodemus, Procles, Sous (hunc recte, opinor, Meurs. interserit reliquis, Euryphontis patrem, de R. Lacon. cap. 15.) Euryphon, Prytanis, Eunomus,

Polydectes, Charillus, Nicander, Theopompus: hic, Herodoto decimus, alias regum dicitur ex ista familia nonus, quia non Aristodemus, sed primus rex statuitur Procles. In his nostris, Ionice scriptis, mirari licet formam nominis *Εὐρυφῶντος*, illam quidem instar aliorum ex *άων* contractorum legitimam, sed in hoc nomine inauditam; in quo scribendo nota non nostrorum tantum exemplarium sed et veterum est inconstantia; quam exposuit Sylburg. ad Pausan. III. 2. Hinc incerti fluctuant recentiores Faber Agon. III. 18. Palmer. Exerc. p. 381. Cragius, Meursius, Spanhem. ad Julian. p. 129. *Εὐρυφῶν*, hoc loco positum, commendat, quam genuinam puto, scriptionem *Εὐρυπῶν*, Pausaniae, me judice, tribuendam et Plutarcho, in cujus t. I. p. 662. E. pro *Εὐρυτίωντι δὲ*, scribendum *Εὐρυπωντίδαι*. Rarissimam formam patronymicam nobis servavit
1035 Etymol. p. 397, 12. *Εὐρυπώδης*, quae non sane censeri debet ex *Εὐρυποντιδης κατὰ συγκοπὴν* nata, sed potius ex *οἴδης* contracta, sicut *Μινώδης* et similia. VALCK.

2. *τοῦ Ἡγησίλεω* etc.] Ex Eurysthenidarum familia *Ἡγησίλεως* VII. 204. leniore est spiritu: idem VI. 65. *Ἆγις*, non sine lite. Reliqua Proclidarum series, ubi scriptores priscos in consilium miseris, multis premetur difficultatibus. *Omnes*, ait, *reges* fuisse, *exceptis duobus primis post Leutychiden depositis*. Ubi vero Anaxandridae regis, filii Theopompi, nepotisque ejusdem Archidami, pronepotis Anaxilai et abnepotis Leutychidae, inter Spartanos reges mentio? Pausanias III. 7. Proclidarum successionem multo digessit aliter; habetque sibi suffragatores magnae in talibus auctoritatis. Ista ad incommoda cum Palmerius animum attenderet, nossetque, Aristodemum, Aristomachum, Cleodaeum, Hyllum, in Spartanorum regibus haud censeri; scriptum fuisse decrevit, *πλὴν τῶν δ' ὑστάτων καὶ τῶν ζ' μετὰ Λευτυχίδεα πρώτων καταλεχθέντων*, *exceptis quatuor ultimis, et iis septem, qui post Leutychiden recensiti sunt*, Exercit. in Gr. Auctor. pag. 39. Quae optimi viri medicina modum excedit, nec pravis sanitatem reddit. Prava reliquit, quae sic fingi debebant, *Χαρίλλου, τοῦ Πολυδέκτεος, τοῦ Εὐνόμου*: nam *Charillus Polydectis* fuit *filius*, *Eunomi nepos*, sicuti Meursius Regn. Lacedaem. c. 16. et Simsonius Chr. An. M. 3107. docuerunt. Perperam praeterea abest Sous, Euryphontis pater, Proclis filius, eodem Meursio cap. 15. monstrante. Omnes hae turbae et errores injuriae temporum et librariorum debentur; expeditu, silentibus codicibus, inextricabiles. Amplexus *Χαρίλλου* sum nomen, obtemperans Pausaniae pluribusque aliis; inde *Χαριλάου* apud Plutarch. in Lycurg. frequentatur titulus. WESS.

132 3. *τὸ γὰρ προσωτέρω πᾶν* etc.] Formido urgebat ex Persarum maximo potentatu, tum etiam, quod Graecorum multi accurata ulteriorum locorum notitia deficerentur. De multis loquor: nam Atheniensibus ora Asiae et Thraciae ad Hellespontum navigationibus in Sigeum, Ephesum, Chersonesumque exploratissima erat; neque Spartanis ignotus Sami viciniaeque situs III. 46. Haud districte ergo haec sumenda, nec de omnibus omnino Graecis, sicuti

1036 accepisse videtur Libanius Or. XIX. p. 480. ubi *ὑπερενεχθῆναι Δήλου φοβερὸν* fuisse olim *τοῖς Ἕλλησι* adseverat. Quam quidem sophistae aberrationem D'Orvillius Miscell. Obs. Vol. VII. p. 11. redarguit. Wess.

133 1. *ἄνδρα Εὐρωπέα γένος*] Ex Cariae Europo apud Steph. Byz. fuisse Myn istum, credibile fit. Habent in Syria, Euphrati proxima, aliam Europum plures, adscripti ad Hieroclis Synecdem. pag. 713.; quae, Macedonicae post Alexandrum originis, nihil ad haec tempora. Tzetzes Myn, Samium domo, offert ad Lycophron. p. 141., Atheniensibus regis Persae litteras interpretantem, haud scio unde acceptum. Wess.

Ib. *ἄνδρα Εὐρωπέα γένος*] Carem hunc bis c. 135. vocat *Εὐρωπέα*: juxta Palmerium, *ab Europo Idriade dicta.* Notae sunt aliunde Macedoniae Syriaeque urbes dictae *Εὐρωπός*: hujus nominis urbem fuisse Cariae unus scribit Steph. Byz. illinc tamen gentile deducens *Εὐρώπιος*: ab *Εὔρωμος* eidem flectitur *Εὐρωμεύς*: et solius Cariae fuit *Εὔρωμος*, variis memorata in nota Berkelii ad Steph.; saepius etiam, ut Polybio, sic Livio XXXIII. 30. cui incolae sunt *Euromenses* XXXII. c. 23. *Myn* tamen *Europensem*, *ἄνδρα Εὐρωπέα Μῦν*, ex his Herodoti habet in Phocicis Pausan. p. 755. Hominem e Caria, cur Persa miserit Mardonius ad oracula Graecorum, illi non erit obscurum, qui Cares fuisse noverit minimum *διγλώσσους*: Graece intelligentes non tantum, sed etiam Persis Graeca interpretantes. Apud Thucydid. VIII. 85. Spartano Mindaro Tissaphernes *ξυνέπεμψε πρεσβευτὴν τῶν παρ' ἑαυτοῦ, Γαυλείτην ὄνομα, Κᾶρα δίγλωσσον.* Cum Graecis ducibus agens Cyrus minor Caribus utitur interpretibus in Xenophontis *Κύρου Ἀναβάσει*: quumque ventitabant in aulam Persicam Graeci, tales et illic habuerunt interpretes. In Aeliani Var. I. 21. legendum arbitror, *ἔλεγε δὲ ταῦτα, φράζων δι' ἑρμηνέως*, pro *παίζων*: ubi vir clar. aliena comminiscitur: illud aptum isthoc loco vel hoc declarat Xenophontis *Ἀναβ.* II. p. 168, 10. *φράζουσιν ἃ λέγει.* In proximis Herodoti minus accommodum *σφὶ*, scribique mallet Koenius *τῶν οἷά τε ἦν οἱ ἀποπειρήσασθαι.* Valck.

134 1. Trophonium adgressus Europensis Car Lebadiae dicitur *κα-*
1037 *ταβῆναι παρὰ Τροφώνιον*: quod rarius altero *καταβαίνειν εἰς Τρο-*
φωνίου judicat Hemsterhus. ad Lucian. Dial. Mort. III. 2. Valck.

2. *κατάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱροῖσι αὐτόθι χρηστηριάζεσθαι*] Corrigens errorem Vallae Portus in hunc ista sensum reddidit: *ut enim Olympiae, sic enim illic sacris* (ante factis, et immolatis victimis) *oraculum consulere licet.* Ad hujus mentem *ἱρηΐοισι* scribit vir doctus. [Reisk. in Miscell. Lips.] Isthoc modo si essent capienda, hîc forte locus fuisset *χρηστηρίοις*, quae velut ex Herodoto memorantur Ammonio in *ἱερεῖον*. Sed, quae leguntur illic, alterius esse suspicor; hoc autem Herodoti loco quid requiri peculiare, quod locum habuerit in oraculo Jovis Olympiae, et Apollinis Ismenii Thebis; nam neque Delphis Deum adhibere licebat, nisi ante victimis immolatis, quibus esurientium fames sublevabatur: *Δελφὸς*

ἀνὴρ στέφανον μὲν ἔχει, δίψει δ' ἀπόλωλε, Diogenian. IV. 26. vid. Lucian. Phalar. II. 8. Literas aliquot a vicinis absorptas suspicor, et pro κατάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱροῖσι etc. restitui commode posse, κατάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἐμπύροισι αὐτόθι χρηστηριάζεσθαι, *ignem victimarum vaticinum illic* (in Ismenii Apollinis Thebis) *consulere licet, ut Olympiae.* De multis pauca sufficient: Pindar. Ol. VIII. 3., Ὀλυμπία Δέσποιν' ἀλαθείας, ἵνα μάντιες ἄνδρες Ἐμπύροις τεκμαιρόμενοι παραπει-ρῶνται Διὸς ἀργικεραύνου. Schol. in Ol. VI. 112. Μαντεῖον ἦν ἐν Ὀλυμπίᾳ, οὗ ἀρχηγὸς γέγονεν Ἴαμος τῇ διὰ τῶν ἐμπύρων μαντείᾳ, ᾗ καὶ μέχρι τοῦ νῦν οἱ Ἰαμίδαι χρῶνται. De oraculo Apollinis Ismenii Thebis, Schol. ad Soph. Oed. Tyr. 21. Ἐπ' Ἰσμηνοῦ τε μαντείᾳ σποδῷ] Ἀντὶ τοῦ βωμῷ, ὅτι διὰ τῶν ἐμπύρων ἐμαντεύοντο οἱ ἱερεῖς, ὥς φησὶ Φιλόχορος. Valck. Vallae Latina *in templis* dudum Portus proscripsit. Χρηστηριάζονται αἰξὶ μάλιστα, *capris mactatis responsa petunt* Delphis, in Diodor. lib. XVI. 26., ὑσὶ μαντεύεσθαι apud Pausan. VI. 2., de quibus alias, dicendi genus patefaciunt. Quid Olympiae fieret, est in Pausan. V. 15. et criticis ad Pindari Olymp. VI. 112. Wess. Ἐμπύροισι utique cum Valck. malles: at, quum in vulgatum consentiant libri, non obtrudendum istud Herodoto erat. ἱροῖσι χρηστηριάζεσθαι est
1038 *oracula ex victimis petere.* conf. ad II. 57. notata. Aliorum oraculorum responsa alio modo edebantur: *Thebis*, ait *Herodotus*, *quemadmodum Olympiae, per victimas.* Nec vero hîc *extispicium* solum aut maxime intelligi par est, quippe quo quilibet vates ubique utebantur. Sed *Olympiae ex flamma ardentium victimarum* (ἐμπύροις, id est, Hesychio interprete, καιομένοις ἱεροῖς) capta fuisse dei responsa, docent veterum testimonia a viris doctis citata: quod quoniam Herodoti aetate in vulgus notum esse debuit, consentaneum videtur, ut, quae is h. l. ἱρὰ dicit, illa καιόμενα ἱερὰ vel ἔμπυρα intelligantur. Schweig.

2. ξεῖνόν τινα καὶ οὐ Θηβαῖον] Ille ξεῖνος, qui pecunia victus in Amphiarai templo indormiit, genere Lydus, Plutarcho Arist. p. 330. c. teste, erat. Ergo vitiose in ejusdem t. II. pag. 412. A. ὁ δὲ πεμφθεὶς εἰς Ἀμφιάρεω δοῦλος ἔδοξε κατὰ τοὺς ὕπνους. Quale peccatum frequens, neque abs doctis hominibus, Rutgersio, Pavio, Bergleroque, sine virgula praeteritum. Wess.

Ib. κατεκοίμισε] Scribi malim κατεκοίμησε ἐς Ἀμφιάρεω, sive casus censeatur secundus atque usitatior in talibus, seu potius quartus et rarior, quia legebatur ante εἰς Ἀμφιάραον: *cubitum ivit in aedem Amphiarai.* Triclin. ad Soph. Oed. Tyr. 114. ἀπῆλθεν — εἰς Ἀπόλλω. Apollod. III. p. 203. εἰς Πυθίαν ἦλθε. Lucaneum in Act. Ap. xvi. 40., εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν, est et illud ad Atticam normam, Aristoph. Plut. 237. Demosth. p. 733, 79. Lysiae p. 339, 7. In fine capitis non rejicerem si plures darent codd. lectionem marg. Steph. ἐγκατακοιμηθῆναι. In Amphiarai templo ἐγκοιμησόμενοι qua solerent abstinentia praeparari ad somnium fatidicum accipiendum, tradit Philostr. de Vit. Apoll. II. 37. Propria erant de his verba ἐγκοιμᾶσθαι, ἐγκαθεύδειν, *incubare:* vid. Wess. ad

Diodor. I. 53. et Davis. ad Ciceron. de Div. I. c. 43. ubi vulgatum *excubabant* forte tuebitur Xenophontis ἐξεκάθευδον, p. 278, 37. In Aesculapii fanis, suo quisque ordine ἐγκοιμησόμενοι, interim circa templa excubabant aegroti: tales intelligendi sunt περὶ τὸν θεὸν θεραπευταὶ apud Aristiden t. I. p. 531. vid. Hemsterh. ad Schol. in Arist. Plut. p. 450. tales etiam latent in voce perverse scripta
1039 apud Pausan. II. p. 136. περιοικοῦσι μὲν δὴ καὶ ἄλλοι, καὶ τὸ πολὺ οἰκεῖται (lege ἱκέται) τοῦ θεοῦ. Caeterum a Mardonio missus εἰς Ἀμφιάρεω δοῦλος quid in somnio videretur expertus, Plutarchus nobis narrat de Orac. Def. p. 412. A. Valck.

3. αὐτόθι ἐγκατακοιμηθῆναι] Amphiaraus τῆς δι' ὀνειράτων μαντικῆς censebatur auctor, Pausan. I. 34. Cujus in fano propterea sciscitaturi pellibus incumbebant stratis, somnosque petebant. Illud autem ἐγκοιμᾶσθαι dicere quum soleant, remque ipsam ἐγκοίμησιν ἐν τοῖς ἱεροῖς Diodor. I. 53., cur pro rejiculo ἐγκατακοιμηθῆναι praestantium schedarum censebimus? Superius μαντεύεσθαι recte Leopardus Emend. VIII. 1. explicuit. Wess.

135 1. ἐς τοῦ Πτώου Ἀπόλλ.] Hunc etiam Apollinem Πτῷον (sive Πτῶον, Etymol. p. 413, 28.) ante pugnam Leuctricam adhibuisse dicuntur Pausaniae Thebani IV. 32., in Asii veterrimi poëtae carminibus jam laudatum, secundum eumdem IX. 23. ubi ex Herod. nobis enarrat quid evenerit Myi; hunc Deum interrogasse τῇ φωνῇ τῇ σφετέρᾳ· καί οἱ χρῆσαι τὸν θεὸν, οὐχ ἑλληνίσαντα οὐδὲ αὐτὸν, διαλέκτῳ τῇ βαρβαρικῇ. Juxta Herod. aderant Cari ἀπογραψόμενοι τὰ θεσπιεῖν ἔμελλε Deus: tales ταχυγραφοῦντες καὶ τὰ μαντικὰ ἔπη μεταλαμβάνοντες Eustathio memorantur ad Od. θ'. p. 323, 35. Hi boni Thebani, solam intelligentes, ut istis temporibus plerique omnes, linguam patriam, mirabantur procul dubio lingua Carica respondentem: neque enim verisimile, Deorum in oraculis administros diversis linguis respondisse, prout quaeque consulentibus esset patria; et figmentum arbitror grammaticorum, quod nobis narratur in Schol. ad Soph. Trach. 1184. Hic narrata respexisse Plutarchus videtur, de Orac. Def. p. 412. A. loco lacunoso; in Gryllo p. 990. E. narrans quid ἐν τῇ θόλῳ τοῦ Πτώου Ἀπόλλωνος suo etiam aevo inscriptum manserit. Valck.

2. καλέεται μὲν Πτῷον] Reponunt Πτώου, scriptis non addicentibus. Fabulabantur veteres, Latonam conspecto apro ἀναπτοηθῆναι, *perterritam:* inde filio Πτώου cognomen, monti quoque, ad quem hoc fanum, Πτώου venisse titulum, in Plut. Pelopid. pag. 286. c., cujus in commentario de Orac. Defect. pag. 414. A. περὶ
1040 τὸ Πτῷον tam templum quam montem signare potest. Excidit autem ibid. p. 412. A. oraculi Πτώου mentio: quae enim isthic, Amphiarai et Ptoi responsa, huc unice pertinentia, manifesto requirunt. Ulcus loci Bryanus ad Plut. Pelopid. p. 216. prudenter tractavit; neque medicam illi manum, operae Bryani ignarus, Reiskius negavit; sed vel sic metuo, ut sanata sint cuncta. Ceterum in aedis collisque situ Strabo IX. p. 633 = 413. cum Casauboni observatione consentit. Wess.

4. *τὴν πρόμαντιν*] Proba haec si sunt, habuit Ptous Apollo aeque ac Delphicus suam *πρόμαντιν*, suum *προφήτην*, nullaque necessitas *ὑπὸ τῆς προφήτιδος* in vicinis ex Reiskii voluntate fingendi; quae quidem, improba ista si fuerint, nulla tamen aderit. Ostentant scripta exemplaria *τὸν πρόμαντιν*. Strabo solum *προφήτην τοῦ μαντείου* Ptoi IX. p. 633. novit, itidem Plutarch. t. II. p. 412. A., atque erronee aut corrupte *φωνῇ Αἰολίδι* respondentem, loco *Καρικῇ*, quam in Vit. Aristid., lapsus nonnihil, illi tribuit, h. e. *βαρβαρικῇ διαλέκτῳ*, qualis Carum, non Aeolensium, I. 171., Pausaniae, haec excerpentis IX. 23., justo judicio. Hinc manare videtur, *τὸν πρόμαντιν* Ptoi Apollinis et *προφήτην*, quorsum insequentia vergunt, unum eundemque fuisse. Talis Amphicaeae *πρόμαντις δὲ ὁ ἱερεύς ἐστι· χρᾷ δὲ ἐκ τοῦ θεοῦ κάτοχος*, Pausan. X. 33. Wess.

36 1. *προσκηδέες*] Spretum male Pollucis interpretamentum est, cui *προσκηδέες* hujus loci *adfinitate conjuncti:* quales ob nuptias Gygaeae et Bubaris Persae [coll. V. 21.] Macedonum regum familiae atque Alexandro fuerunt, optimo monitore Leopardo, Emend. VIII, 1. Ipse Alexander *πρόξενος καὶ εὐεργέτης* Atheniensium; adeoque utraque de caussa aptissimus ad legationis officium Mardonio ad Athenienses obeundum. Regi certe Athenienses c. 143. *Nolumus,* aiunt, *te quidpiam ingrati παθέειν, ἐόντα πρόξεινόν τε καὶ φίλον.* De *Alabandis,* Amyntae a Persiae rege donatis, lis perseverabit. Stephanum Byz. *Ἀλάβαστρα* hic invenisse, negari non potest. Cariae *Alabanda* nemo ignorat, Phrygiae vero, quis tandem. At ubi *Alabastra* ejusdem Phrygiae? Quis praeter Stephanum Alabastra *πόλιν μεγάλην* Phrygiae attigit? Bene memini virorum egregiorum Hostenii, Salmasii, Gronovii, Pavii, conjectationes; incertos, nisi Ste-
041 phano schedae sese fideliores, quod optem, junxerint, relinquentes. Wess.

37 1. *τούτου ἕβδομος γενέτωρ Περδίκκης*] Seriem successionis, generisque priscam nobilitatem, haec et cap. 139. ac Thucydides II. 99. egregie illuminant. Sumserunt sua hinc Marshamus, Canon. Chronol. p. 447., et Spanhemius de Usu et Pr. Numism. Diss. VII. p. 372. Urbs *Λεβαίη*, in quam Perdiccas cum fratribus devenit, non alia fortasse ac Hesychii *Λέβα, πόλις ὑπὸ Θρακῶν*. Equidem aliam non novi. Wess. Generis successionem si spectes, quae mox cap. 139. inde a primo Perdicca usque ad Alexandrum hunc singulatim exponitur; ex nostro loquendi more non *septimum*, sed *sextum* diceres Alexandri progenitorem Perdiccam fuisse. Sed de ratione, qua in computando progenitorum numero et in similibus aliis computis uti consuevere Graeci, vide ad I. 91. notata. Schweig.

3. *τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων*] *Oves, caprasque;* Pausaniae, *τὰ λεπτότερα τῶν προβάτων*, IX. 3. Connexa de antiquissimorum regum ac tyrannorum tenui conditione observatio veritate nititur. *Intra suam cuique patriam regna finiebantur,* scribit Justinus. Reges regumque filii armenta pascere haud dedignabantur. Hectoris Andromaches querela super fratribus, dum armentis ovibusque pascentibus

attenderent, trucidatis, ex Iliad. ζ. 422. in luce versatur; notissima quoque regum Palaestinae vetustissimorum in sacris Pandectis tenuitas. Wess.

Ib. seq. ἔσαν γὰρ καὶ αἱ τυραννίδες] Moris Herodotei non recordabatur H. Steph. ista scribens; *Hoc Herodotus subjungit, ne cui mirum videatur, quod rex ipse illos pascendis suis armentis et gregibus praefecerit.* Imo contra sequentium praebent rationem: *ipsa regis uxor mercenariis panes coquebat*, pro veteris aevi simplicitate; sive, ut Herod. *quod ipsi olim reges*, (οἱ τύραννοι hîc dicuntur τυραννίδες, ut legati, *legationes* etc.) ἔσαν ἀσθενέες χρήμασι. Ne narrationis simplicitate langueret oratio, structuris verborum elegantissimis lectorem excitat Herodotus, quaeque in sermone quotidiano subjicienda erat, causam ceteris praeponit; exempla II. 53. I. 85. 114. 155. V. 111. VI. 58. Paulo hinc diversa sunt et velut
1041 per parenthesin interjecta, cum vocula καὶ vel ἀλλὰ praemittitur, ut VI. 57. IV. 96. 83. Hyperbata vocat Longinus, qualis ipse praebet exemplum [sect. 22.] in ed. Toll. p. 172. Vid. Dounaeus in Demosth. p. 91. et seqq. Saepius in talibus fuit erratum. Valck. Conf. quae ad I. 24. notavimus. Schweig.

3. αὐτὴ τὰ σιτία σφι ἔπεσσε] *Ipsa cibos illis coquebat*, sive *panem*; nam sequitur, ὅκως δὲ ὀπτῷτο ὁ ἄρτος τοῦ παιδὸς τοῦ θητὸς τοῦ Περδίκκεω: in quibus primum miror tot superflua cur accumulet: satis erat dixisse ὁ ἄρτος τοῦ Περδίκκεω: hic fratrum natu majorum respectu παῖς etiam dicitur infra: sed magis etiam miror cur ὀπτῴη posuerit Gronov. pro ὀπτῷτο, sincero instar ἀνιῷτο, κοιμῷτο, similiumque apud Herod. Ὅκως δὲ ὀπτῷτο ὁ ἄρτος, *dum coqueretur*° *panis.* ἄρτους ὀπτωμένους dixit Alexis Athenaei III. p. 114. D. In M. Antonin. III. 2. ἄρτον ὀπτωμένον, Latine dicendum *panis cum coquitur* docuit erudite Gataker. Est autem ὀπτᾶν eximie *torrere; coquere*, vulgo πέπτειν, Aeolico more dicitur et Ionibus πέσσειν: hoc saepius attigerunt ut Aeolicum grammatici: ἡμιάρτια πέσσει Sophronis est apud Athen. III. p. 110. C. πέττειν ἄρτους frequentius occurrit. Valck.

4. διπλήσιος ἐγίνετο] *Panis in furno duplo major factus Perdiccae regnum Macedoniae attulit:* I. F. Gronovius ad Livii XXI. 62. Valck.

138 1. ὡς σὺν νόῳ] *Quam prudenter fratrum natu minimus accepisset quod rex illis dedisset.* Ita Schweighaeuserus. Male acceperunt alii.

2. τῷ θύουσι οἱ τουτέων — ἀπόγονοι Σωτῆρι] Certum vocabulorum delectum habere saepe difficile: τῷ θύουσι — σωτήρια videtur adpositum. Alexander ubi a vulnere convaluerat, θύσας θεοῖς σωτήρια, μεγάλας ἑστιάσεις τῶν φίλων ἐποιεῖτο, Diodor. XVII. 100. Crebro alii, beneficiorum et salutis inpetratae memores; convocati ab Heraldo Advers. I. 5. Pejusne vero τῷ θύουσι — Σωτῆρι, *tan-*

° Immo, *quando* (vel *quoties*) *coquebatur.* Schweig.

quam deo Sospitatori? Negabunt, quibus notus vocabuli est usus, a Spanhemio Diss. VII. de Praest. Num. p. 416. clara in luce positus; eoque magis quod *ΣΩΤΗΡΟΣ* titulus latissimo porrigitur, et fluvii deorum olim in numero, sua sibi templa, aras atque imagines habentes, Pausan. VIII. 24. Offert praeterea τῷ θύουσι — Σωτῆρι, de Temenidarum posteris, amplius quid et signatius. Huc itaque inclino. Wess.

4. *Μίδεω, τοῦ Γορδίεω*] Midae hujus, inter superstitionis auctores cum Orpheo et Eumolpo principis, fata, mores artesque in Vossii lib. I. de Idolol. c. 24. et Bouherii Diss. Herodot. c. 8. Fixerat sedes, ante Brigum coloniam in Asiam deductam, ad Thraciae Macedoniaeque montem Bermium, Conone Narrat I. consentiente. Propter eum montem horti, notabiles *sexagenum foliorum rosis*, quae Tertulliano de Coron. c. 14. *centenariae rosae de horto Midae lectae*, sed confundenti, si tamen primam vocem Beat. Rhenanus et Rigaltius recte formarint, *centifolias*, ῥόδα ἑκατοντάφυλλα Pangaei Thraciae montis in Theophrasti Hist. Plant. VI. 6. Illis autem in hortis ἥλω, *captus*, non *exceptus*, uti Valla, Silenus, et coactus ad ea fuit explicanda, quae Theopompi fide, ista in fabula, indicibus Dionysio Halic. t. II. p. 132. et Theone Progymn. c. 2., cui suum reddidit Valckenarius supra IV. 168., mire luxuriantis, Virgilius, Ovidius, Aelianus, nobis prodidere. Wess.

Ib. *ῥόδα, ἓν ἕκαστον ἔχον ἑξήκοντα φύλλα*] *Sexagenum foliorum rosas* in campis Emathiis nasci canit Nicander in Georgicis apud Athen. XV. p. 683. B. (ῥόδα vocans ᾶ) κλήροισιν ἀνετρέφετ' Ἠμαθίοισιν, Αἰὲν ἐν ἑξήκοντα πέριξ κομάοντα πετήλοις: vicinis abstineo, quibus non sum corrigendis. Adde notata in Diss. Herod. Wess. p. 130. De Sileno in his Midae hortis capto vid. Davis. in Max. Tyr. XI. 1. et Bouhier *Diss. sur l'Histoire d'Herod.* c. 8., de hoc Mida aliisque agens cognominibus. Hortis istis Midae mons imminebat, οὖρος, Βέρμιον οὔνομα, ἄβατον ὑπὸ χειμῶνος: ubi ὑπὸ χιόνος legendum suspicabatur Koenius. Valck.

139 1. *Ἀμύντεω παῖς ἦν Ἀλέξανδρος*] Recte Harpocr. *Ἀλέξανδρος — ὁ ἐπικαλούμενος Φιλέλλην, υἱὸς μὲν Ἀμύντου, πατὴρ δὲ Περδίκκου, ἐστρατεύετο ὑπὸ Μαρδονίῳ.* In Herod. πατὴρ, quod est in marg. Steph. pro παῖς, sine ulla controversia rejiciendum: dubium forsan esse poterit, sit-ne natum ex errore librarii ad vicina aberran-
1044 tis; an ex erudituli nota, qui in ora libri ad παῖς posuerit καὶ πατὴρ, memor Alexandro filium quoque dari, praeter Perdiccam successorem, Amyntam, qui privata sorte contentus filium reliquerit Aridaeum: vid. quae tanquam ex Eusebii Chron. vulgavit Scaliger p. 57, 26. Sed Amyntas Alexandri fuit nepos ex filio Philippo: docente Wess. ad Diod. XII. c. 50. n. 9. quem Philippum velut fratrem Perdiccae, τοῦ Ἀλεξάνδρου, aliquoties Thucyd. commemorat I. 57. 59. II. c. 95. etc. conf. Scholia quae Duker. edidit ex cod. Cass. p. 637. quaeque praefationi subjecit ex Basil. p. 161, 76. Unus autem inter veteres Thucydides in hac Macedoniae regum serie Herodoto consentit; nam Perdiccae filio Archelao octo reges priores statuit II.

100. Perdiccae patri Alexandro primus Perdiccas, et primus itidem regum Macedoniae ex Heraclidis genitorum, juxta Herodoti seriem hoc c. 139. et cap. 137., fuit ἕβδομος γενέτωρ. Hunc in re controversa consensum historiae principum agnoverunt Marsham. Can. Chron. p. 447., quique pro doctrinae copia hanc materiem pertractavit Spanhem. de Usu et Praest. Num. t. I. p. 371. et seqq. Ex Justino Macedoniae reges enumeranti septimus etiam occurret hic Herodoti Alexander; sed primus tamen, qui toti Macedoniae imperaverit, ut aliis, illi statuitur Caranus; omittitur illic in Herodoti serie quintus, Alcetas, et aliis memoratus et Satyro apud Theophil. Antioch. II. p. 98. apud quem non fit mentio Argaei, cui nomen legitimum hic ex Herodoti codd. restituit Wess. Caranum prorsus ignorat Herodot. ceterosque qui huic subjungi solent; Caranum tamen etiam apud Nostrum quaesivit Spanhem. p. 374. conjecturam proponens, quae nemini facile probabitur. Valck.

1. Ἀργαῖος] Damnatur in Temenidarum successione Ἀραῖος. *Argaeus*, Ἀργαῖος, Justino VII. 2. atque Eusebio in Chron. est. Alius eadem ex gente Ἀργαῖος Diodori XVI. 2. Si Goltzii tamen numus *ΑΡΓΕΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ* ingenuus, qualis magno visus Scaligero ad Euseb. an. MDCXXIV. p. 122., Ἀργεῖος, *Argeus*, scribendus et adpellandus erit. Wess.

140 1. Ὡς δὲ ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας] Igitur tunc quidem in urbem
104 5 se rursus contulerant Athenienses: sed paulo post, quum versus urbem duceret Mardonius, denuo eam deseruere. conf. IX. 5. et 6. Schweig.

2. τὴν γῆν σφι ἀπόδος] Regem scribit in Aristide Plutarch. p. 324. C. τήν τε πόλιν αὐτοῖς ἀναστήσειν ἐπαγγελλόμενον, καὶ χρήματα πολλὰ δώσειν, καὶ τῶν Ἑλλήνων κυρίους καταστήσειν. Quae Noster, eadem pollicitum narrat Diodor. XI. 28. Atheniensium constantiam merito laudant oratores et sophistae, repellentium Ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα: prae ceteris Demosth. Phil. II. p. 45. Valck.

3. ἢν μὴ τὸ ὑμέτερον] Hic lector attentus exspectabat κωλύσῃ, *impedimento fuerit*, vel simile quid: neque enim bene cohaerent, *mihi necessitas incumbit istis vos beneficiis ornare*, ἢν μὴ τὸ ὑμέτερον αἴτιον γένηται: una lineola adjecta scribamus ἀντίον γένηται, id est ἀντιωθῇ. Herodotea sunt ἀντίος et ἀντιοῦσθαι. Eleganter τὸ ὑμέτερον, *vestrum*, dixit, pro ὑμεῖς. Sic τὸ ἐμὸν, τὸ σὸν, et similia frequentantur Platoni praesertim; cujus sunt ista, τό γ᾽ ἐμὸν ἕτοιμον, ἐὰν οὗτος ἐθέλῃ, t. I. p. 128. B. τό γ᾽ ἐμὸν οὐδὲν κωλύει ἐπάδεσθαι ὑπὸ σοῦ ὅσαι ἡμέραι, *me quidem quod attinet nihil impedit quominus* etc. p. 176. τὰ μὲν ὑμέτερα ἀκούειν, ὡς ἔοικεν, ἕτοιμ᾽ ἂν εἴη t. II. p. 643. A. etc. Plura dabit H. Steph. App. de Dial. Att. p. 115. seq. Valck.

4. παρ᾽ ἐμὲ] Solet plerumque παρὰ casui tertio adjungi ἐπὶ ἐμψύχου, h. e. quoties de re animata sermo. Homerus, Thucydides, Plato, Lucianus, quartum, et Poëtae exemplo Noster, adstruxerunt. Vide Thom. M. in Παρά. Wess.

Ib. Paulo rarius illud παρ᾽ ἐμέ: supra VI. 86. ex codd. recte

receptum θέσθαι παρά σε, quae lectio altera παρὰ σοὶ non debuerat dici deterior. Lexicon Coislin. p. 483., Παρ' ἡμᾶς οἰκεῖ, ἀντὶ τοῦ παρ' ἡμῖν· Ἄλεξις Φιλαθηναίῳ. Soph. Elect. 184. ὁ παρὰ τὸν Ἀχέροντα θεὸς ἀνάσσων: ubi vere Schol. καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ἐν χρήσει αὕτη ἡ σύνταξις τῆς παρὰ προθέσεως. Isaeus p. 70, 25. καθήμενοι παρ' αὐτόν. Thucyd. III. c. 3. τριήρεις — βοηθοὶ παρὰ σφᾶς παροῦσαι: ubi vid. Abresch. Quo apud Thucyd. significatu, Herodoto paulo post usurpatur καταλύσασθαι: ubi mihi quoque placet ἀλλὰ
1046 καταλύεσθε, et ἀλλὰ πείθεσθε: in quibus suam habet ἀλλὰ vim obsecrandi, qua saepius usurpatur in talibus δὴ et ἀξιῶ. Valck.

8. ἐνώρων τοῦτο ἐν ὑμῖν] Potuisset τοῦτο ἐνὸν ἐν ὑμῖν, uti c. 60, 2. καὶ τόδε ἐν αὐτοῖσι ἔνεστι. Noluisse membranae docent. Χεὶρ ὑπερμήκης regis ab Ovidio expressa est, *An nescis longas regibus esse manus?* Heroid. XVII. 166. ubi Ciofanus. Wess.

10. ἐν τρίβῳ τε μάλιστα οἰκημένων] Tales, quod Porto observatum, Dionysio Halic. Ant. VI. p. 368. et XI. p. 730. ἐν τρίβῳ τοῦ πολέμου κείμενοι. Qualium quidem *in belli via*, mediorumque inter inimicas gentes, regio ancipiti plerumque periculo premitur, uti tunc Attica. Sequens ἐξαίρετον μεταίχμιόν τε codices egregii scriptum desiderant, fortasse haud improbe. Certe si ἐξαίρετόν τε μεταίχμιον praebuissent, quis sperneret? Quid autem proprie μεταίχμιον, indicavit VII. 77. et Euripid. Phoeniss. 1370. et Heraclid. 802. Wess.

142 3. περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρχῆς ὁ ἀγὼν ἐγένετο] Haec Spartani, qui Graeciae ἡγεμονίην et principatum sibi vindicabant, ad Athenienses? Arbitror reliquisse scriptorem, περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρχῆθεν ὁ ἀγὼν ἐγένετο, *de vestra regione primum decertatum fuit*; tum sequetur opportune νῦν δὲ φέρει κ. τ. λ. Simile Themistoclis c. 22. ὅτι ἀρχῆθεν ἡ ἔχθρη πρὸς τὸν βάρβαρον ἀπ' ὑμέων ἡμῖν γέγονε: et cap. 2. περὶ τῆς ἐκείνου ἤδη τὸν ἀγῶνα ἐποιεῦντο. Sed esto conjectura. In vicinis ἄλλως τε, τουτέων ἁπάντων, labat sententia, ad quam instaurandam variantur suspicionum tumultus. D'Orvillius, ut schedae ejus testantur, ἐκτός τε τουτέων ἁπάντων *praeter ea omnia Athenienses* etc. Reiskius consimiliter ἄλλως τε, ἄνευ τουτέων ἁπάντων. Ambo ad dictionis principium, cui molestiam non crearem, adhaeserunt. H. Stephanus ejusdem medio manum implicuit, ἡγεῖσθαι δουλοσύνης, *primos ex Graecis jugum servitutis subire*, reparans; quod vereor, ut Graece doctis doctissimus ipse probaverit; ἡγεῖται ἡδονῶν, *illis imperans*, non earum auctor: pariliter ἡγεῖται δουλοσύνης, illi imperium inhibens. Vide IX. 1. Idem animadvertit Pauwius; cujus de opinione τουτέων ἁπάντων αἰτίους, αἰτίους γενέσθαι δουλοσ. aut addita copula γενέσθαι καὶ δουλοσύνης, oratio melius procedet. Et procederet profecto, si priori ex msstis auxi-
1047 lium nasceretur. Simillimam certe iteratae vocis omissionem lib. IX. 54. dabit. Sed desino, ne aestus augescant. Wess.

4. τουτέων ἁπάντων] In his vocula videtur deesse. Koenius legebat τουτέων ἁπάντων ἐκτὸς, αἰτίους γενέσθαι. Reiskio καὶ post γενέσθαι videbatur inserendum: dare quoque potuissent, duabus

tantum literis repetitis, *ἄλλως τε τουτέων ἁπάντων, αἰτίους τε γενέσθαι δουλοσύνης τοῖσι Ἕλλησι Ἀθηναίους, οὐδαμῶς ἀνασχετόν.* Quod mox Lacedaemonium Noster facit dicentem, erat Atheniensibus, quibus semper favet, *ἥδιστον*, ut arbitror, *ἀκρόαμα*: *οἵτινες αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι φαίνεσθε* (vel *ἐφαίνεσθε*: supra VIII. 73., *νῦν τε καὶ τὸ πάλαι οἴκεον*·) *πολλοὺς ἐλευθερώσαντες ἀνθρώπων.* Eam in rem exempla quoque vetera, Herodoto nota, atque illo recentiora collegerunt in Panathenaicis suis Isocrates et Aristides; quorum ille mores suorum popularium moribus opponens Lacedaemoniorum a p. 240., tandem concludit p. 283. B. Athenienses veteres fuisse *εἰρηνικοὺς, καὶ φιλέλληνας, καὶ τῆς ἰσότητος τῆς ἐν ταῖς πολιτείαις ἡγεμόνας· Σπαρτιάτας δὲ ὑπεροπτικοὺς, καὶ πολεμικοὺς, καὶ πλεονεκτικούς.* Valck.

5. *πιεζευμένοισι*] Formae est Ionicae. *Πιεζεύμενοι δὲ οἱ ἐπίκουροι* III. 146., *πιεζεύμενοι ὑπὸ Θηβαίων* VI. 108. Porro *οἰκοφθόρησθε*, *domos dirutas*, ipsum in primis *rei familiaris interitum*, (*οἰκοφθορίαν* Platonis Phaedon. p. 82. c.) latiore ambitu conprehendit. Adi ad V. 29. et Uraniae finem. Wess.

6. *τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετέων ἐχόμενα*] *Bello inutiles*, impuberes, puellae, senes servique describuntur; *ἄχρηστα οἰκετέων ἐχόμενα* Nostri more *οἱ ἄχρηστοι οἰκέται*, *domestici.* Explicat Aristides t. II. p. 217. *ὑπισχνουμένων Spartanorum, παῖδας καὶ γυναῖκας αὐτοῖς, καὶ τοὺς ἔξω τῆς ἡλικίας θρέψειν, ἕως ἂν ὁ πόλεμος ᾖ.* Vide I. 120. adposita. Wess.

143 1. *πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ὑπεκρίναντο*] Hoc Aristide justo dignum auctore hujusque aetatis Atheniensibus responsum merito miratur Aristides Soph. in Panathen. p. 251. *Ταύτην*, inquit, *ἐγὼ τὴν ἀπόκρισιν τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας καὶ τῶν τροπαίων οὐχ ἧττον ἀξίαν ἡγοῦμαι θαυμάσαι.* Responsi dignitatem oratione nimis protracta nonnihil imminuit Plutarch. Aristid. p. 324. D. In his *ἐλευθερίην σκεπτόμενοι*, *libertatis considerantes commoda*, vel *prae-*
1048 *rogativas* sincerum videtur. Quod praebent alii codices, *ἐλευθερίης* (sive *τῆς ἐλευθερίης*) *γλιχόμενοι*, non interpretamentum adeo, sed nota videtur marginalis a studioso lectore repetita ex II. 102., ubi sic ille scriptum invenit in suo cod. *δεινῶς γλιχομένοισι τῆς ἐλευθερίης*, quod mihi nunc ob hanc lectionem msstorum illic probandum videtur. Valck.

2. *ἐλευθερίην σκεπτόμενοι*] Si morbus his absit, quid aliud, quam *libertatis considerationem*, ostendent? Interpretis Latina ex *σκεπόμενοι* fluxerunt. Fallor autem, aut *γλιχόμενοι ἐλευθερίης*, *desiderio libertatis accensi*, praestant. Fundus est in bonae notae exemplaribus et Herodoto lib. II. 102. Wess.

3. *ἔστ' ἂν ὁ ἥλιος* etc.] In concionem introductis, quos Mardonius miserat, Aristides ex plebiscito *τὸν ἥλιον δείξας, ἄχρις ἂν οὗτος, ἔφη, ταύτην πορεύηται τὴν πορείαν, Ἀθηναῖοι πολεμήσουσι Πέρσαις ὑπὲρ τῆς δεδῃωμένης χώρας καὶ τῶν ἠσεβημένων καὶ κατακεκαυμένων ἱερῶν*, apud Plutarch. I. p. 324. E. quorum priora vim habent majorem Herodoteis; sed rectius Noster dixisse scribit *μή-*

κοτε ὁμολογήσειν Ξέρξῃ, quam *semper πολεμήσειν.* Interposita mox litera scribi poterit in his: *Diis adjutoribus πίσυνοί μιν ἐπέξιμεν ἀμυνεόμενοι, καὶ τοῖσι ἥρωσι, τῶν ἐκεῖνος οὐδεμίην ὄπιν ἔχων ἐνέπρησε τούς τε οἴκους* etc. Hinc *οἴκους* et ex proximis Deorum *οἰκήματα* Herald. attigit Advers. II. 9. Valck. Teneri debuit *ἀμυνόμενοι*, constans librorum scriptura, praesens notione futuri. Schw.

Ib. *τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴῃ τῇπερ* etc.] Animosae responsionis auctor Aristides, *τὸν ἥλιον δείξας, Ἄχρις ἂν οὗτος, ἔφη, ταύτην πορεύηται τὴν πορείαν, Ἀθηναῖοι πολεμήσουσι Πέρσαις*, sic Plutarchus p. 324. E. Similes in foederum sanctionibus formulae frequentantur; cujusmodi Romanos inter et Latinos, *μέχρις ἂν οὐρανός τε καὶ γῆ τὴν αὐτὴν στάσιν ἔχωσι*, in Dionysii Halic. VI. p. 415. Negligo plures. Wess.

4. *ἀθέμιστα ἔρδειν*] Supra VII. 33. *ἀθέμιστα ἔρδεσκε*, ubi plura. Alexandrum *διὰ τὸ σχῆμα τῆς προξενίας* sine noxa dimissum sophista Aristides t. II. p. 217. fatetur; Lycurgus vero in Leocrat. p. 156., parum abfuisse, quin lapidibus cooperiretur, *μικροῦ δεῖν κατέλευσαν*, nimis oratorie. Wess.

44 2. *οὔτε χρυσός ἐστι*] Pauca satis superbe Lacedaemoniis, tan-
049 quam memores injuriae, sed ista Persis respondisse feruntur apud Diodorum XI. 28., *ὡς οὔτε χώρα τοῖς Πέρσαις ἐστὶ τοιαύτη, οὔτε χρυσὸς τοσοῦτος, ὃν Ἀθηναῖοι δεξάμενοι τοὺς Ἕλληνας ἐγκαταλείψουσι.* Iratos Lacedaemoniis, tanquam qui Atheniensibus indigna metuerent, faciunt Plutarch. in Arist. p. 324. D. et Aristid. t. III. p. 357. Eleganter Herod. *αἰσχρῶς γε οἴκατε, ἐξεπιστάμενοι τὸ Ἀθηναίων φρόνημα, ἀῤῥωδῆσαι: cum Atheniensium animi magnitudinem habeatis exploratam, turpiter sane vereri videmini.* Valck.

6. *ὡς οὕτω ἐχόντων*, Sophocli fuit inprimis frequentatum Sophoclea colligentes viri docti abstinuerunt Ai. 915., *Ὡς ὧδε τοῦτ' ἔχοντος, αἰάζειν πάρα*: turpis inde menda tolletur una litera mutata: *Ὡς ὧδε τοῦδ' ἔχοντος*: nihil interest, utrum *ὡς ὧδ' ἐχόντων τῶνδ'*, an dicatur *ὡς ὧδ' ἐχόντων*: sed *τοῦτο* ferri nequit in talibus. Satis exemplorum dederunt H. Steph. in App. de Dial. Att. p. 166. Stolberg. in Aj. Soph. p. 151, 205. et Abresch. Anim. in Aesch. lib. I. c. 25. Valck.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM NONUM.

1 1. ΘΩΡΗΞ ὁ Ληρισσαῖος] Gentis Aleuadarum fuit quae Larissae dominatum exercuit. *Larissaeus Aleuas* propterea Ovidio in Ibin 325. Bene Aristoteles Polit. V. 6. ὥσπερ συνέβη ἐν Λαρίσσῃ ἐπὶ τῆς τῶν Ἀλευαδῶν ἀρχῆς καὶ τῶν περὶ Σάμον. Sic enim reliquisse videtur. Non nescio Conringianum, *quid vetat eosdem Aleuadas et alibi eminuisse?* Vetant profecto vetusti scriptores, de Aleuadarum in Samios imperio tacentes: vetat Philosophus, tyrannidem Polycratis, Maeandrii, Sylosontis signans. Ceterum Thorax una cum fratribus Eurypylo et Thrasydaeo Xerxi et Mardonio vehementer studuit, c. 57. hujus libri. Wess.

2 2. κατελάμβανον] Mallem in Latinis *cohibuerunt*, pergendique in Atticam *impetum represserunt;* uti III. 36. ἀλλ' ἴσχε καὶ καταλάμβανε σεωϋτόν: et ibid. c. 52. Περίανδρος μὲν τούτοισι αὐτὸν κατελάμβανε. Porro, οὐκ ἔων ἰέναι ἑκατέρω idem saepius esse, ac *dissuadebant ulterius progredi*, recte Abreschius admonuit, et ad II. 30. Valckenarius. In proximis κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἰσχυρὸν Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας — χαλεπὰ εἶναι περιγίνεσθαι, ordo verborum insolentior. Succurrebat Reiskii sollertia Ἑλλήνων ὁμοφρονεόντων — περιγίνεσθαι, cui scripta exemplaria pugnant valide. Potius erit, Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας, (siquidem vis abesse debet) accusativos arbitrari consequentiae, quales Gronov. tuetur II. 66.; videlicet, quantum ad Graecos attinet, concordes si maneant, qua illi et ante sententia fuerant, subigi vix posse. Par opinio Abreschii. Wess. —
1051 Libro II. 66. aliisque locis ibi a Gronov. citatis nominativi sunt absoluti. Hoc loco est accusativus absolute positus, qualis infra cap. 42. quem ad locum Schulzius provocavit, tum III. 99. V. 103. et II. 141. ubi vide notata. Similes cum ex Nostro, tum ex aliis auctoribus, locos collegit eidem Schulzio laudatus Fischer, Animadv. ad Welleri Gramm. Specim. III. Part. I. p. 387. seq. qui quidem quod in eumdem censum Herod. V. 86. retulerit, non video quid spectarit. Schweig.

2. οὐδὲ ἔων ἰέναι] Si vel codices praeberent ὦν, quod hic ponendum censebat Reiskius, ego tamen vulgatum, οὐδὲ ἔων, om-

nino retinuerim. In proximis *ἀλλ' αὐτοῦ* etc. more satis usitato *ἐκέλευον*, vel simile quid, relinquitur lectori supplendum [a]: plene Sosicrates in Schol. ad Aristoph. Av. 521., *λέγεται αὐτὸν πρῶτον οὐδένα ἐᾶν ὅρκους ποιεῖσθαι κατὰ τῶν θεῶν, ἀλλ' ὀμνύναι κελεῦσαι χῆνα, καὶ κύνα* etc. Sicut hoc in loco, supra Herodot. VII. 104., *οὐκ ἐῶν φεύγειν — ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξι ἐπικρατέειν, ἢ ἀπόλλυσθαι*: ubi hujus generis alia quaedam leguntur adscripta. VALCK.

3 1. *ὁ δὲ οὐκ ἐπείθετο*] A Mardonio missus itaque non est famosissimus apud oratores Atticos, Demosthenem, Aeschinem, Dinarchum, Arthmius Zelites ad pecuniam Peloponnesiis, quo a popularium societate avellerentur, dividundam. Vide Demosth. Philipp. III. p. 70. WESS.

4 2. *προέχων — γνώμας*] *Προέχων*, usu rariore, non aliud, ac *πρότερον ἔχων*, *cum jam antea haberet*, nosse tque adeo, *Atheniensium consulta, haud sane amica.* *Φιλίους λόγους* ad eum modum VII. 163. et VIII. 106. Confer Abreschii Animadv. in Aesch. II. 32. WESS.

5 3. *Λυκίδεα κατέλευσαν*] Idem si fatum ante decem menses subierat Cyrsilus, mirum est hujus exemplo non fuisse Lycidam deterritum. Ignotum Herodoto, plures Cyrsilum commemorant; cum Themistoclis suasu statuerent Athenienses, *ut urbe relicta — naves conscenderent, — Cyrsilum quemdam, suadentem ut in urbe manerent, Xerxenque reciperent, lapidibus obruerunt*: sic scribit Cicero de Off. III. XI. secutus Demosthenem de Cor. p. 174.; ex quo Cyr-
1052 silus innotuit Harpocrationi, Hermogeni p. 448., aliis. Caute Aristides neque Cyrsilum nominat nec Lycidam, duo tamen diversos, ut puto, designans, qui non simillimo mortis genere perierint: de illo, qui Demostheni dicitur Cyrsilus, in Panathen. t. I. p. 243., *ἐπειδή τις ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ὡς χρὴ συγχωρεῖν, αὐτοὶ μὲν αὐτὸν, αἱ δὲ γυναῖκες τὴν γυναῖκα ἐπελθοῦσαι διέφθειραν ἐκ χειρός*: illic in Schol. ms. Cyrsilus vocatur. De Athenis agens Aristides secunda vice captis, missoque ad Athenienses in Salamina nuncio t. III. p. 356. *ἐπειδή τις εἶπεν ἐν τῇ βουλῇ δέχεσθαι, συλλεγέντες πάντες κατέλευσαν αὐτοὶ μὲν αὐτὸν, αἱ δὲ γυναῖκες τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.* Hoc ibi Scholion praebet cod. ms. ad *Ἐπειδή τις εἶπε*] *Κυρσῖλος κατὰ Δημοσθένην· ὁ γὰρ Ἡρόδοτος Λυκίδην αὐτὸν καλεῖ.* Demosthenes quidem et Herod. de diversis loquuntur temporum articulis; non tanta tamen apud me auctoritas est Aristidae, ut Demosthenem in re tum notissima erroris ausim arguere, quod fecit G. Canter. Nov. Lect. VII. 4. VALCK.

4. *αὐτοκελέες*] *Αὐτοκελέες*, Sophocli Trachin. 395. *αὐτόκλητοι.* Adprime autem *αὐτομολέες* Fragm. Paris. notabiles. Nostro *αὐτόμολοι*, *transfugae*, aliis subinde omnes, *qui sua sponte adveniunt*; Oppianus *κλητοί τ', αὐτόμολοί τε*, Halieut. III. 360. At schedis istis, contentus novae in Graecia vocis indicio, non obtempero. Aristides

a Plene Pausanias IX. 13, 3. *συμ· ὡς πολιορκησομένους αὐτοὺς παραβάλλειν μὲν οὐκ εἴων, ἐκέλευον δὲ — σκευάζεσθαι.*

atrox hoc marium et matronarum Atticarum facinus neglectui non habuit t. II. p. 217. Wess.

6 2. προεῖπαι in προεῖπαν mutandam suspicabatur Koenius: *praeterea denuntiarunt, ni venirent Atheniensibus auxilio, hos sibi ipsos tutamen quoddam paraturos:* sic redderem Herodotea, ὡς καὶ αὐτοί τινα ἀλεωρὴν εὑρήσονται, id est ἀποστροφὴν ἑτοιμάσονται, vel ἐκποριέσονται Hoc significatu *sibi parandi*, vel *adipiscendi*, veteribus frequentatum εὑρέσθαι adhibuit aliquoties Herod. infra bis c. 26. et c. 28. Ἄδειαν εὑρέσθαι, vel εἰρήνην, vel ἀγαθόν τι, locutiones sunt usitatissimae: εὑρέσθαι παρὰ τῶν θεῶν τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγὴν, dixit Isocrat. in Evag. p. 191. e. vid. Dawes in Misc. Crit. p. 258. Valck.

7 1. καί σφι ἦν Ὑακίνθια] Hyacinthiorum apud Spartanos festivum tempus operose, oblitus tamen Euripidis Helen. 1485., Meursius ultimo Feriatae Graec. libro exposuit. Wess.

1053 2. περὶ πλείστου δ' ἦγον] Laudabiliter supra Lacedaemonii V. 63. τὰ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν: sed hac tempestate Hyacinthia domi celebrantes jure displicebant Atheniensibus. Sic VII. 206. Κάρνειά σφι ἦν ἐμποδών. Attigit Plut. t. II. p. 873. e. Valck.

4. *Δία τε Ἑλλήνιον*] *Jovem Graecis communem reveriti.* Ἑλλάνιος Ζεὺς ubi memoratur Aristophani in Eq. 1250., et Pindaro Nem. V. 19., adpellationis originem ab Aeaco recte repetunt Scholiastae. Aeaci precibus malorum, quibus tota Graecia premebatur, levamen adepti, ἱερὸν ἐν Αἰγίνῃ κατεστήσαντο κοινὸν τῶν Ἑλλήνων, οὗπερ ἐκεῖνος ἐποιήσατο τὴν εὐχήν, Isocrat. p. 191. e., Jovis scilicet Ἑλλανίου, vel Πανελλανίου. Huic Aeacus sacra fecisse dicitur Pausaniae I. p. 108. et II. p. 179., τῷ Πανελληνίῳ Διῒ θύσας καὶ εὐξάμενος, τὴν Ἑλλάδα γῆν ἐποίησεν ὕεσθαι. A templo Jovis Πανελληνίου mons, in quo statutum erat, Πανελλήνιον ὄρος dicebatur, eodem teste p. 181. Fortasse scripserat Clemens Alex. VI. p. 753, 14. Αἰακὸς, ἀνελθὼν ἐπ' ὄρος, — τὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ κοινὸν ἐπικαλέσας θεὸν ηὔξατο. Valck.

5. νέμεται ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας *in Graecos inpenditur* sive *distribuitur*, bene Portus. Wess.

Ib. τεῖχος — ἐν τέλεϊ ἐστι] Litem non moveo membranis, quarum ἐν τέλει ἐστὶ haud aliud ac πρὸς τέλει c. 8. et Dionis Chryst. Or. LXI. p. 583. d. Platonis ἐπὶ τέλει Menex. pr., aequatque adeo vulgatum [b]. Mox τῷ Πέρσῃ ἀντιώσεσθαι tritius, aut πρὸς τὸν Πέρσην, uti non male Reiskius voluit. Habet tamen illud, [τὸν Πέρσην ἀντιωσ.], quod alias significatum, suum in Musis locum. Wess. Verbum ἀντιοῦσθαι nusquam quidem alibi in Musis, quod meminerim aut adnotaverim, cum quarto casu, sed constanter cum tertio construitur: sed, sicut illud h. l. communi consensu veteres libri omnes cum quarto jungunt, sic cognatum verbum ἀντιάζειν, non solum cum dativo casu, sed saepius etiam cum accusativo junctum

b De munitione illa vide VIII. 71. Schweig.

reperitur, ut II. 141. IV. 80. 118. 121. Et hoc loco ratio suberat, cur *ἀντιοῦσθαι* eodem modo construeretur, scil. ne duo diversi dativi, *ἡμῖν*, et *τῷ Πέρσῃ*, in eadem phrasi concurrerent. Schweig. *ἡμῖν* manifeste ad *συνθέμενοι* refertur, non (ut Aem. Porto visum erat) ad *ἀντιώσεσθαι*. Gailius *τὸν Πέρσην ἀντιώσεσθαι* interpretatur Persam *coacturos ut nobis occurrat*, Philolog. T. IV. p. 245. *Idem in Lex.*

54 1. *ἐντελές ἐστι*] Herodoteum videtur *ἐν τέλεϊ ἐστι*, quod est in marg. Steph. ut paulo legitur inferius *ἦν πρὸς τέλεϊ*, prope finem. Tum vicina scripserim partim cum Reiskio: *συνθέμενοί τε ἡμῖν τῷ Πέρσῃ ἀντιώσεσθαι ἐς τὴν Βοιωτίην.* Saepius in Musis obvium *ἀντιοῦσθαι* sollicitari non debet. In fine lib. VIII. pro *ἡμέας* legerem, *ὑμέας καιρός ἐστι προβοηθῆσαι ἐς τὴν Βοιωτίην.* Valck.

7. *ἐπιτηδεώτατόν ἐστι*] Etsi *ἐπιτηδέστατον* S. et V. optime ex *ἐπιτηδὴς* manet, et *ἐπιτηδειέστατον* Democriti apud Eustath. in Od. p. 1441, 16 = 89, 46. fere sit geminum, eo non utar. Mire vero adblanditur *ἐμμαχέσασθαι*, rarioris quidem formae, sed legitimae, qua *ἐνστρατοπεδεύεσθαι*, *castra in loco metari*, supra c. 2. et *χῶρος ἐπιτήδεος ἐνδιατάξαι τε καὶ ἐναριθμῆσαι*, ut mss., *τὸν στρατὸν*, *aptus locus ad exercitum in eo ordinandum et numerandum*, VII. 59. Tale *πεδίον ἐναγωνίσασθαι καλὸν* Appiani Bell. Civil. IV. 106., rariusque Philonis Jud. lib. II. Vit. Mosis p. 659. B. *ἐπιτηδειότατον εἶναι τὸν τόπον ἐνησυχάσαι καὶ ἐνημερῆσαι*: et de Numer. Septen. p. 1187. A. *πεδία ἐπιτηδειότατα ἐμβόσκεσθαι.* Negligo alia. Constat verbo justa compositio, et probanti ratio. Wess. Qui *ἐπιτηδέστατον* rejicit, *ἐμμαχέσασθαι* tuetur Valckenaerius, citans Suidam in *Εὐήλατον*: *πεδίον — ἐπιτήδειον ἵππῳ ἐμμάχεσθαι.* Thucydid. II. 20. *χῶρος ἐπιτήδειος ἐφαίνετο ἐνστρατοπεδεῦσαι*: Herod. IX. 25., *χῶρος ἐπιτηδεώτερος ἐνστρατοπεδεύεσθαι.*

9 1. *Χίλεος οὐνόματι, ἀνὴρ Τεγεήτης*] In Plutarchi Them. p. 114. F. legere etiam licet *Χίλεον τὸν Ἀρκάδα*: sed rectius nomen apud eumdem scribitur t. II. p. 871. F. *Χείλεως*, et pag. 872. A. ubi acerbe, *εἰ δέ τι*, ait, *κατέσχεν οἰκεῖον ἐν Τεγέᾳ πρᾶγμα τὸν Χείλεων ἐκεῖνον, οὐκ ἂν ἡ Ἑλλὰς περιεγένετο.* *Χίλιος* est in Polyaen. V. 30. Arcadis sententiam paucis expressit Plutarch. *τοῦ διατειχίσματος οὐδὲν ὄφελός ἐστι Πελοποννήσῳ, ἂν Ἀθηναῖοι Μαρδονίῳ προσγένωνται.* Illud Polyaeni, *πολλὰς διαβάσεις ἕξουσιν εἰς τὴν Πελοπόννησον οἱ βάρβαροι*, propius accedit Herodotea, *μεγάλαι κλισιάδες ἀναπεπτέαται ἐς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρσῃ.* Valck.

2. *μεγάλαι κλισιάδες*] Polyaeni *πολλαὶ διαβάσεις εἰς τὴν Πελοπόννησον* cultu et elegantia multo sunt inferiores. Nostri ad prae-
55 scriptum Plutarch. t. II. p. 360. A. *μεγάλας μὲν τῷ ἀθέῳ λεῷ κλισιάδας ἀνοίγοντες*: quae Philosophi et conplura alia Wetstenium in Epist. S. Pauli prior. ad Cor. XVI. 9. occupasse conperio. Wess.

10 1. *ἑπτὰ περὶ ἕκαστον* etc.] Eosdem memorat Plutarch. in Aristide p. 325. A. et tom. II. p. 871. E. ubi *ἐξῆλθον ἐς Πλαταιὰς πεντακισχίλιοι Σπαρτιᾶται περὶ αὑτὸν ἔχων ἀνὴρ ἕκαστος ἑπτὰ εἵλωτας*: atque adeo legit hoc in loco, quae nonnullis in codicibus perperam omit-

tuntur. Tot numero *Εἵλωτας* ad Plataeas cum Spartiatis stetisse certum est ex cap. 28. et bello Peloponnesiaco saepe cum Lacedaemoniis militasse *τοὺς Εἵλωτας* novimus ex Thucydid. IV. 80. V. 57. et 64. VII. 19. VALCK.

4. *θυομένῳ οἱ ἐπὶ τῷ Πέρσῃ*] Alibi *θυομένῳ ἐπὶ Κρότωνα* lib. V. 44. De Cleombroto, exercitus ad Isthmum imperatore, superius lib. VIII. 71.; de Solis vero eclipsi, qua rex territus copias domum reduxit, praeclare Dionys. Petavius, Doctr. Temp. lib. X. c. 25. WESS. — De illo solis defectu videsis quae Petavio apud Larcherum Parisiensis olim Academicus Pingré opposuit. Caeterum *territum* fuisse illo phaenomeno Cleombrotum, non profitetur Herodotus: ac videndum, ne significare potius voluerit, fausto accepto omine illum copias ab Isthmo abduxisse. Eodem enim tempore, quo ad Salamina pugnatum est, cum exercitu ad Isthmum Cleombrotus erat, munitionem Isthmi urgens: videturque, accepto jam de felici pugnae exitu nuncio, *sacra*, quae hîc memorantur, *adversus Persas* fecisse; scilicet experturus, an a pedestri Xerxis exercitu, qui Peloponnesum versus progrediebatur, (VIII. 71.) revera timenda esset invasio Peloponnesi. Jam ex defectu solis debuit ille, puto, faustum Peloponneso capere omen, quippe exercitui regis portendente exitium. Itaque tanto fidentior Cleombrotus, quoniam paucis post pugnam diebus Thessaliam versus se recepit Barbarorum exercitus, reduxit suos ab Isthmo, utpote nullo amplius periculo imminente Peloponnesiis. Atque ita ad finem non perducta est Isthmi munitio, et intermissum opus; donec, adlato nuncio redire Mardonium cum exercitu, denuo Isthmum repetierunt Lace-
1056 daemonii cum aliis Peloponnesiis, et summo studio manus perficiendo operi admoverunt. IX. 8. seqq. SCHWEIG.

11 4. *ἐν Ὀρεστείῳ*] Memorat Pausanias Orestae tumulum, *τάφον*, Lacedaemone III. 11. qualem illi publice datum Argis et Mycenis Lucianus infitiatur, Toxar. c. 5. Nec eum tamen hîc innui statuo; sed *τὸ Ὀρέστειον Μαιναλίας* Thucyd. V. 64., vicinum Tegeatum finibus, quo de ibi Wasse et Dukerus. Ad sequentia Hesychii glossa, *Ξένοι, οἱ πολέμιοι, οἱ δὲ τοὺς Πέρσας*, recte refertur. Bene Servius ad Aeneid. IV. 424. *Herodotus Persas, qui erant Graecorum hostes, ξένους a Lacedaemoniis appellatos refert.* Similia ex Idomeneo in Aristid. pag. 325. A. Plutarchus. Priscis ita Latinis *hostem* peregrinum indicasse, leges XII. Tab., Plautus, Varro, Cicero testificantur. Vide Scaligerum ad Festum in *Hostis*. WESS.

Ib. *εἶναι ἐν Ὀρεστείῳ*] Arcadiae sic regio quaedam ab Oreste fertur denominata. Apud Steph. Byz. in *Ὀρέσται*: Orestes *θνήσκει εἰς χωρίον τῆς Ἀρκαδίας τὸ λεγόμενον Ὀρέστειον. Ὀρέστειον τῆς Μαιναλίας* dixit Thucyd. V. 64. Ab Euripide scribi non potuit, quod Salmasium sequuti Berkel. et Holstenius velut Euripideum excitant ex hujus Oreste 1684. Tragicum scripsisse suspicor: *Κεκλήσεται δὲ σῆς φυγῆς ἐπώνυμον, Ἀζᾶσιν Ἀρκασίν τ' Ὀρέστειον πέδον.* In ejusdem Electra Castores ad Oresten 1273., *Σὲ δ' Ἀρκά-*

δων χρὴ πόλιν ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς Οἰκεῖν, Λυκαίου πλησίον σηκώματος. Ἐπώνυμος δέ σου πόλις κεκλήσεται. Valck.

5. τῶν περιοίκων Λακεδαιμ.] Quum in rebus Laconicis frequentissima fiat mentio τῶν περιοίκων, incertos fluctuare miror viros eruditissimos, quinam per illos sint intelligendi. Duker. ad Thucyd. p. 510. in Addendis, *Heinsius*, inquit, *scribit* (in Notis ad Max. Tyr. p. 65.) *eosdem esse περιοίκους Lacedaemoniorum et Εἵλωτας: sed nondum mihi persuadet.* Prorsus diversi generis fuisse vel ex hoc liquet Herodoti loco, ubi quinque millia τῶν περιοίκων distinguuntur a quinque millibus Σπαρτιητέων, qui circa se singuli haberent septem τῶν εἱλώτων. Infra c. 28. in acie stetisse dicuntur Λακεδαιμονίων μύριοι: quorum dimidiam partem, ἐόντας Σπαρτιή-
57 τας, ἐφύλασσον ista quinque et triginta millia τῶν εἱλώτων, ut levis armaturae milites. Erant itaque Lacedaemonii οἱ περίοικοι, non εἵλωτες: hi servitutem serviebant; liberi erant οἱ περίοικοι. Εἵλωτες, si bello heris operam suam adprobassent, libertate donati Νεοδαμώδεις dicebantur: ab his etiam distinguuntur οἱ περίοικοι. Xenoph. Ἑλλ. I. pag. 256, 15., σὺν αὐτῷ τῶν περιοίκων τινὲς, καὶ τῶν νεοδαμωδῶν οὐ πολλοί. Ubicunque in historia Graeca περίοικοι vel junguntur vel opponuntur Spartiatis, Lacedaemonii sunt intelligendi, cujuscunque fuerint urbis Laconicae cives, excepta Sparta, Spartiatarum imperio parentes. Scholiastae Aristides MS. οἱ περίοικοι esse dicuntur οἱ περιοικοῦντες Σπάρτην τὴν μητρόπολιν. Τοὺς ἐκ τῶν περιοικίδων πόλεων dixit Xenoph. Ἑλλ. III. p. 294, 43. τὰ ἐν κύκλῳ τῆς Σπάρτης πολίσματα Pausan. VII. p. 555. Hae civitates, ut olim erant Spartiatarum ὑπήκοοι, sic aevo quoque fuerunt recentiori εἰς Σπάρτην συντελοῦσαι, nisi quod ex istis decem et octo Augustus jusserit esse αὐτονόμους, Pausan. III. p. 265. Qui περίοικοι, iidem dicebantur et Λακεδαιμόνιοι et Λακωνικοί. Thucyd. IV. 8. οἱ Σπαρτιάται αὐτοὶ μὲν καὶ οἱ ἐγγύτατα τῶν περιοίκων εὐθὺς ἐβοήθουν ἐπὶ τὴν Πύλον· τῶν δὲ ἄλλων Λακεδαιμονίων βραδυτέρα ἐγίγνετο ἡ ἔφοδος: quo loco οἱ ἐγγύτατα τῶν περιοίκων sunt utique Lacedaemonii. Cecidisse scribit in pugna Leutrica Xenophon Ἑλλ. VI. p. 349, 7. τῶν συμπάντων Λακεδαιμονίων ἐγγὺς χιλίους, — αὐτῶν Σπαρτιατῶν περὶ τετρακοσίους: ubi αὐτοὶ Σπαρτιάται *genuini* sunt *Spartiatae*, τὸ καθαρῶς Σπαρτιατικὸν Maximo Tyrio p. 347. Thucydidi Lacedaemoniorum duces memorantur, VIII. 22., Εὐάλας Σπαρτιάτης et Δεινιάδας περίοικος: id est Λακεδαιμόνιος, ut eidem, praeter alios, Theramenes dicitur Λακεδαιμόνιος, Dercyllas autem ἀνὴρ Σπαρτιάτης. Qui saepe dicitur Ἀσιναῖος Xenophonti in Κύρου Ἀναβάσει, Neon est Λακωνικὸς, VII. p. 235, 31. conf. V. p. 204, 9. Valck. De Perioecis Lacedaemoniorum nonnihil dictum ad VI. 58, 14. Schweig.

12 2. Hic Argis missus ad Mardonium nuncius adfirmat lib. VII. 150. conmemorata. Wess.

13 1. διὰ παντὸς τοῦ χρόνου] *Omni illo tempore*, quo in Attica armatus consederat. Necessum enim non puto, διὰ παντὸς cum Reiskio in διάγοντος aut προϊόντος converti. Immo, si S. consen-

1058 taneos nancisceretur, διὰ παντὸς sufficeret. Aeschylus Prometh. 283. τοὺς σοὺς δὲ πόνους χρήζω διὰ παντὸς ἀκοῦσαι, quod in scholiis δι' ὅλου, sed idem ac *omni modo*. Wess.

14 2. ἐβουλεύετο, θέλων,] θέλων, damnatum a Brit. et docto viro, geminum habere videtur S. Paulli Epist. ad Coloss. c. 2, 18. μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω θέλων, i. e. *cupide*. Θέλων sane *cupiditatem* et *lubentiam* quandam in Aeschyli fabulis ostentat saepe numero. Θέλων δὲ τῶνδε πεύσεται λόγων, *cupide libenterque audiet*, Choëph. 791. Plura apud Abreschium Anim. in Tragicum illum lib. II. 14. Quare ἐβουλεύετο θέλων, *cupide consultabat*. Wess. "Θέλων suspectum: dixerat Reiskius: Ego quidem quid sibi velit non intelligo." Et Schulzius, Wesselingii Notam respiciens; "Quid vero est, inquit, ἐβουλεύετο θέλων? Num potest μὴ „θέλων quisquam βουλεύεσθαι? Nemo unquam, opinor, ita dixit." Itaque ille, ut nos, Schaefero calculum adponens, verbum illud, quod uno codice excepto alii omnes constanti consensu exhibent, ejecit. Quod ego, denuo hunc locum expendens, factum nollem: et θέλων omnino restitutum auctori velim. Scilicet, non juncta debebant intelligi ἐβουλεύετο θέλων: quod perspecte videns H. Stephanus, verba θέλων commatibus utrimque intercepto, sic ediderat: ἐβουλεύετο, θέλων, εἴ κως etc. quam distinctionem orationis ipse etiam Wesselingius cum aliis post Stephanum editoribus tenuit. Et nonnihil quidem impeditum videri poterat hoc dicendi genus, nec tamen incongruum Herodoti stylo: valetque idem ac si dixisset, θέλων τούτους πρῶτον ἑλεῖν, ἐβουλεύετο εἴ κως etc. *cupiens hos primum capere, deliberavit quo pacto id efficeret*. Schweig.

15 2. ἐν Σφενδαλέας] Hujus pagi, quem [monente Stephano Byz.] tribus fuisse novimus Hippothoontidis, nusquam alibi fit apud historicos veteres aut oratores mentio. In proximis nomen urbis Boeotiae non tam diu haerere debuerat perverse scriptum: *Scolon* recte dederat Valla, cujus ductu pro ἐς Κῶλον scribendum ἐς Σκῶλον. Urbis aliunde notissimae ubi meminit Polyaenus II. 1, 11. ista primum dederat Casaub. Ἀγησίλαος δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἀνύσας τὴν κατὰ Σκῶλον πάροδον — διῆλθε: absurdam nobis lectionem ex mss. vulgavit Maasvicius: δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἀνύσας ἡμέραις δύο: tri-
1059 bus duntaxat literis repetitis prior lectio hunc in modum fuerat adjuvanda: δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἐν ᾱ (id est ἐν μιᾷ) ἀνύσας: certam praestat emendationem in eadem historia Xenoph. Ἑλλ. V. p. 336, 13. δυοῖν ἡμέραιν ὁδὸν ἐν μιᾷ κατανύσας — ἔφθασεν ὑπερβὰς τὸ κατὰ Σκῶλον σταύρωμα. Paulo post apud Herod. scribendum suspicor, τῶν Θηβαίων — ἔκειρε τοὺς χώρους, οὐκὶ κατὰ ἔχθος αὐτέων. Valck. Neutiquam sollicitari vulgatum consentientibus libris οὔ τι debuit, quod idem ac οὐ vel οὐχὶ aut οὐκὶ valet. Sic II. 46. III. 36. IV. 148. et saepius alibi. Schweig.

6. Illud τεῖχος τετράγωνον, inpedimentis rebusque pretiosioribus servandis munivisse Mardonium, Plutarchus adseverat. Wess.

7. Ἀτταγῖνος ὁ Φρύνωνος] Constituunt Graeci libertatis vindices infra c. 86., a Thebanis exposcere τοὺς μηδίσαντας, in primis

Τιμηγενίδην καὶ Ἀτταγῖνον: qui duo hinc in catalogo proditorum Graeciae locum invenerunt apud Pausan. VII. 10. ubi merito Sylburgius vulgato nomini *Ἀτταγῖλος* rectius judicat *Ἀτταγῖνος*: quod similis formae nomina satis tuebuntur, *Ἀνθρωπῖνος· Ἀγαθῖνος· Φιλῖνος· Ἀρχῖνος· Εὐπαλῖνος·* Χαρωπῖνος: duo postrema praebet Herod. III. 60. V. 99. Attagini nomen Casaubonus Athenaeo restituit huc spectanti IV. p. 148. r. *Μαρδόνιον εἱστίασε μετὰ τῶν ἄλλων πεντήκοντα Περσῶν Ἀτταγῖνος ὁ Φρύνωνος, ὅν φησιν Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἐννάτῃ μεγάλως πλούτῳ παρεσκευάσθαι*: in quibus Athenaeum memoria lapsum putat vir magnus, cum Nostro dicatur Attaginus *παρεσκευασμένος μεγάλως*, *se magnifice rebus instruxisse necessariis*, ut Persas posset *δέξασθαι μεγαλωστί*. Valck.

16 7. *ἀμήχανον ἀποτρέψαι*] Repetit ex oratione Cambysis lib. III. 65. *ἐν γὰρ τῇ ἀνθρωπηΐῃ φύσει οὐκ ἐνῆν ἄρα τὸ μέλλον γίνεσθαι ἀποτρέπειν*. In quam sententiam Joseph. Bell. Jud. VI. 5. 4. *Ἀλλὰ οὐ δυνατὸν ἀνθρώποις τὸ χρεὼν διαφυγεῖν, οὐδὲ προορωμένοις*. Aeschylus Suppl. vs. 1055., Euripides, Sophoclesque abs Rittershusio laudantur ob similia dicta ad Phaedri Fabul. lib. II. finem. Wess.

Ib. *ἀμήχανον ἀποτρέψαι ἀνθρώπῳ*] Hinc ista Stobaeus retulit in tit. CV. p. 567. Homericam Persae tribuit Herodotus sententiam, cujus auctor fertur Apollo Pythius Aeliano *περὶ Προνοίας*
060 apud Eustath. in Il. ζ. pag. 522, 53. Hanc suo quisque more saepius expresserunt poëtae. Velut vulgare dictum mulieribus ubi tribuit M. Antonin. VII 46., *ὅτι τὴν εἱμαρμένην οὐδεὶς ἂν ἐκφύγοι*: multa notat Gataker. Valck.

9. Miror quod legitur de Thersandro, *ὡς αὐτὸς αὐτίκα λέγει ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους*: cur enim obsecro *πρὸς ἀνθρώπους?* Frequens et hic suspicor haerere vitium, corrigendumque *πρὸς ἄλλους*, ut *aliis ista narrasse* dicatur ante Thersander, quam apud Plataeas decertaretur. Inter voces *ἄλλους* et *ἄνους*, sive *ἀνθρώπους*, perexigua fuit olim scribendi differentia: videtur Valla illud ipsum in suo quoque cod. reperisse; vertit enim: *ipsum haec statim aliis enarrasse.* Quod in ed. Gronov. his fuit substitutum, *per homines sparsisse*, nunquam, ut equidem puto, dici potuit *λέγειν πρὸς ἀνθρώπους*. Hinc valde discrepant locutiones *ἐκφέρειν εἰς τοὺς πολλούς*, vel *εἰπεῖν*, vel *λέγειν εἰς πάντας*, similesque. Rarius illud Sophoclis apud Stob. pag. 579, 1. *Μὴ σπεῖρε πολλοῖς τὸν παρόντα δαίμονα*, pro *εἰς πολλούς*: ut ibidem vs. 11. legitur consueto more, *Ἐκμαρτυρεῖν γὰρ ἄνδρα τὰς αὑτοῦ τύχας Εἰς πάντας ἀμαθές*. Valck. Quidni vero *πρὸς ἀνθρώπους* feramus, quod communi consensu libri praeferunt omnes? Schweig.

17 2. Consentiunt in *σφόδρα* et Wesselingii et Stephani codices, itemque nostri omnes: ut merito mireris, undenam Aldus *μεγάλως* arripuerit. Sed, utrum istorum verborum praeferas, parum refert. Equidem in re ipsa et in totius pericopae sententia adhaesi. Nec enim video quo pacto haec cohaereant, *μοῦνοι δὲ Φωκέες οὐ συνεσέβαλον, ἐμήδισαν γὰρ δὴ σφόδρα* (sive *μεγάλως*) *καὶ οὗτοι*, praesertim si post *οὗτοι* intercidatur oratio. Saltem *ἐμήδιζον μὲν*

γὰρ exspectasses, et dein οὐκ ἑκόντες δὲ, quod in Vallae Latinis est, *non tamen voluntarii.* Denique et illud omnino mirum accidit, quo pacto, quos ait scriptor *castra Mardonii, unos ex omnibus, non esse secutos, et invitos cum eo fecisse*; eosdem tamen dicat σφόδρα aut μεγάλως *Medis studuisse:* quod si abesset adverbium, nulla admodum difficultas superesset. Schweig.

3. ἐπ' ἑωϋτῶν] Nostri Amazones IV. 114. οἰκέωμεν ἐπ' ἡμέων αὐτέων, *habitemus seorsum*; et IX. 37. εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ' ἑωϋτῶν μάντιν. Wess.

18 1. ἀντίοι ἔστασαν] Ferre possum, non pugnaturus, si cui ἀν-
1061 τίοι ἔστησαν blandientur. Euripides Orest. 1460. Ὡς κάπροι δ' ὀρέστεροι Γυναικὸς ἀντίοι σταθέντες. Ferre autem minime queo, πάντη συστρέψαντες mutari. *Conglobarunt se* Phocenses, inpetum irruentium excepturi. Tales fere συστραφέντες εἰς ἱκανὸν πλῆθος Diodor. III. 36., et infra c. 61. συστρεφόμενοι. Vide Valcken. ad I. 101. Wess. Intactum relinqui debuerat συστρέψαντες ἑωϋτούς: *quum se in unum conglobassent*, Livio VIII. 11. Valck.

19 2. καλλιερησάντων τῶν ἱρῶν] Frustra τῶν ἱρέων corrigitur, Latinis *victima caesa litat*, ut Martiali X. 73. *Victima diti patri caesa litavit*, recte Graevius in Suetonii Oth. c. 8. Vide Oudendorpium ad Lucan. VI. 524. Graecis itidem, quoties fausta exta ostentat, καλλιερεῖ. Noster c. 37. ὡς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρεε — οὔτε αὐτοῖσι Πέρσῃσι, videlicet τὰ ἱρά: et c. 95. τοῖς δὲ Ἕλλησι ὡς οὐκ ἐκαλλιέρησε. Docte super verbo Scholiastes in Gregor. Nazianz. Stelit. II. p. 87. Sequens ἱρὰ ποιήσαντες consimile habet ἢν θυσίην τις δημοτελῆ ποιέηται VI. 57. et IV. 60. θυσίη ἐρδομένη. Alia hoc de genere Casaubon. Animadv. in Athen. XIV. 23. [ad p. 660. a.] Wess. Vide ad VII. 134. notata. Schweig.

4. ὡς — ἀπίκοντο — ἐς Ἐρυθράς] Huc antequam cum ceteris Graecis venirent Athenienses, in Isthmo jusjurandum jurasse perhibentur libertatis defensores, cujus formulam exhibet Diodor. Sicul. XI. 29. Sed, ab Atheniensibus illam fuisse confictam, non immerito credidisse videtur Theopompus: vid. Wessel. ad Diodor. quaeque ad Herod. notata sunt V. 102. Valck.

20 1. Si Μακίστιον adpellarint, quomodo meliores schedae, spectarunt fortasse suum μάκιστος, ad viri magnitudinem indicandam: verum arduum hoc definitu. Memorant hominem Pausanias, Plutarchus, alii, Μασίστιον adpellantes, Tzetzes quoque Chiliad. I. 993., turpiter tamen eundem ac Xerxis fratrem Masistam, quo de c. 110., arbitratus. Wess.

21 3. δέκεσθαι μοῦνοι, ἔχοντες etc.] Haec ita nexuit Aldus et Valla, commodius, me judice, vulgata interpunctione post δέκεσθαι. *Soli Megarenses equitum inpressionem sustinere haud valebant*, hinc nuncius ad Pausaniam. Atque hoc Diodorus XI. 30. et Plut.
1062 Aristid. p. 326. E. clarissime. Falsum praeterea, solos tum Megarenses stationem, sibi principio contributam, tutatos. Wess.

22 2. προέχων τῶν ἄλλων] *Prae aliis eminens* in Latinis: melius quae et Pavii observatio, *prae aliis longius provectus:* sequentia

suadent; nam si in media suorum turma Masistius cecidisset, illud ignorare ipsius equites non potuissent: et ignorarunt tamen. Talem, ceteros praeeuntem, equum Poëta Iliad. ψ'. vs. 453. ἵππον ἀριπρεπέα προὔχοντα dixit. Inspice Eustathium, προελαύνοντα explicantem, p. 1303, 37=1417, 32. Wess.

Ib. ἵσταται ὀρθὸς καὶ ἀποσείεται] Ut VII. 88. *equus* στὰς ὀρθὸς ἀπεσείσατο τὸν Φαρνούχεα. Proprium hac in re verbum adhibuerunt Xenoph. et Clemens Alex. loco quem eleganter H. Steph. emendavit Schediasm. V. 19. Talis equus Platoni obversabatur in Gorgia p. 484. A., cui φύσιν ἱκανὴν ἔχων ἀνὴρ dicitur πάντα ταῦτα ἀποσεισάμενος καὶ διαῤῥήξας, etc. respicit enim in istis Homerica ex Il. ζ'. 507. Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος — Δεσμὸν ἀποῤῥήξας θείει πεδίοιο κροαίνων: ubi legebatur olim Δεσμὰ διαῤῥήξας, ut liquet ex Etymol. p. 51, 12. Valck.

4. ὀφθαλμὸν] Plutarchus Aristid. p. 327. B. τοῦτον μὲν ᾗ τὸ κράνος ὑπέφαινε τὸν ὀφθαλμὸν ἀκοντίου στύρακι παίων τις ἀνεῖλεν. Wess.

6. ἐπόθεσαν] Hanc verbi scripturam cuncti offerunt codices. Sermonis genius postulabat ἐπόθησαν: a quo deflecti posse, sicuti in similibus subinde, Porti doctrina fert. Macula si sese nulla adspersit, *absentis desiderio tacti* fuerunt. De Cambyse III. 36. ἐπόθησέ τε δὴ τὸν Κροῖσον οὐ πολλῷ μετέπειτα χρόνῳ. Estque istud sanequam praestantius invento Gronoviano ἐπύθεσαν, quod valde metuo ut Graecae habeatur monetae, et unquam *intra mare Ionium et Thessalium*, uti alia in re notatum memini, *auditum sit.* Wess.

23 1. ἀλλὰ πάντας] Elisam a vicina ἀλλὰ voculam ἅμα plures forte codices hic dabunt, ἀλλὰ ἅμα πάντας, ut in Anglicanis invenit Wasse: vid. ad Thucyd. III. 24. Eandem hic a Valla lectam vidit Koenius; requirit illam oppositum, οὐκ ἔτι κατὰ τέλεα προσελαύνοντας τοὺς ἱππέας *videbant Athenienses*, ἀλλὰ ἅμα πάντας,
368 *omnes simul irruentes*; non, ut ante, κατὰ τέλεα. Inter varios significatus vocis τέλος Eustathius ad Il. κ'. 56. primum ponit τὸ στρατιωτικὸν σύνταγμα, *turmam militarem:* τοὺς ταξιάρχους τῶν τελέων ex Herod. IX. 41. excitat Thom. M. in Τέλη. Libro VII. 211. Persae dicuntur καὶ κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες. Vid. Wasse ad Thucyd. II. 81. Valck.

4. ἀποστήσαντες ὦν] Reiskius scribi jussit ἀποστάντες, aut ἀπονοστήσαντες: satis pro imperio. Adsciveris ἑωϋτοὺς, idem erit ac ἀποστάντες, quae Abreschii quoque mens. Diodorus I. 56. ὁ δὲ Σεσόωσις ἀποστήσας τὰ πλήθη etc. Wess. De peditatu fortasse non dicturus fuerat ἀποστήσαντες. Equites, ut ἐλαύνοντες et προσελαύνοντες vulgo dicuntur, subintellecto nomine τοὺς ἵππους: sic etiam ἀποστήσοντες dici potuerunt. Schweig.

24 1. πένθος ἐποιήσαντο Μασιστίου etc.] Luctum barbaricum super Masistio hinc et ex Plutarchi Arist. p. 327. descripsit Brisson. Regn. Pers. lib. II. 206. et Perizon. ad Aeliani Var. VII. 8. Wess.

25 2. τῶνδε εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐποίεον] Lacunae nulla supererit suspicio, neque supplementis egebimus, si, voce καὶ, quam ejecit

Gronov. reposita suo loco, sic ista legantur: τῶνδε δὲ εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐποίεον, καὶ ἐκλείποντες τὰς τάξις, ἐφοίτεον θεησόμενοι Μασίστιον. Τῶνδε, id est μεγάθεος εἵνεκα καὶ κάλλεος: ταῦτα ἐποίεον, nempe τὸν νεκρὸν παρὰ τὰς τάξις ἐκόμιζον. In Homeri Il. χ'. 369., Hectoris cadaver περίδραμον υἷες Ἀχαιῶν, Οἳ καὶ θηήσαντο φυὴν καὶ εἶδος ἀγητὸν Ἕκτορος: ubi quae proxima succedunt, nec Graecis videntur neque Homero digna, lecta tamen et Dioni Chrys. p. 180. D. conf. p. 273. C. D. VALCK. Ut τοῦ δὲ VIII. 85. idem valet ac τούτου δὲ, sic h. l. τῶν δὲ idem ac τούτων δέ. Sententiam commode Valla his verbis expressit: *Quod ideo faciebant, quia cuncti relictis stationibus ad intuendum Masistium pergebant.* Nempe caussa, cur id fecerint, verbis illis ἐκλείποντες τὰς τάξις etc. continetur: ac potuerat, si explicatius loqui voluisset, dicere ὅτι ἐκλείποντες, quemadmodum VIII. 85. τοῦ δὲ μέμνημαι τουτέων μόνων, ὅτι etc. sed omissa, ut saepius alibi, conjunctiva particula, major quaedam vis ac vividior color accedit narrationi. SCHWEIG.

1064 5. παρὰ Ὑσιὰς etc.] Ductus itineris *praeter Hysias* in agrum Plataeensem ferebat: recte proin scripti libri. Vide V. 74. VI. 108. et Thucydid. III. 24.; ubi Wasseus τῶν Νυσίων πλησίον in Plut. Aristid. p. 325. E. praeclare integravit, heroëm Androcratem ejusque fanum docte illustrans. WESS.

26 2. αὐτέων ἑκατ.] Nihil interest, sic legatur, an ex cod. Steph. αὐτοὶ ἑκάτεροι ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας. Scripserat, opinor, Plutarch. t. I. p. 326. A. Ἀθηναίοις δὲ Τεγεᾶται περὶ τάξεως ἐρίσαντες ἠξίουν, ὥσπερ ἀεὶ Λακεδαιμονίων τὸ δεξιὸν ἐχόντων κέρας, αὐτοὶ τὸ εὐώνυμον ἔχειν. *Sinistrum*, ut ἀριστερὸν et εὐώνυμον, sic per εὐφημισμὸν saepius etiam ἕτερον dicebant. VALCK. At ἕτερον κέρας utrumlibet intelligitur, sive sinistrum, sive dextrum. Vide infra. SCHWEIG.

3. ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς τάξιος.] Sic Tegeatae postea ἀξιονικότεροί εἰμεν Ἀθην. ταύτην τὴν τάξιν ἔχειν: et Athenienses, c. 27. ἆρ' οὐ δίκαιοί εἰμεν ἔχειν ταύτην τὴν τάξιν. Hinc in Plutarchi Aristide p. 326. A. Ἀθηναῖοι Τεγεάταις περὶ τάξεως ἐρίσαντες. Lis erat non adeo de loco, quem obtinerent, sed *utri cornu alterum in hostem ducerent.* WESS.

Ib. τὸ παλαιὸν] Anceps electio est. Scriptor τὸ πάλαι deposuit IV. 180. VII. 142. IX. 73.; τὸ παλαιὸν VII. 129. Similis discordia VII. 74. electurum frustratur. WESS. — Ubi alii codices nude πάλαι, alii τὸ πάλαι exhibent, ut VII. 74., ibi Herodoteum τὸ πάλαι censeri debet. Ubi vero, uti hoc loco, plures τὸ παλαιὸν, et alii τὸ πάλαι, ibi istud, utpote paulo rarius, scriptori videtur acceptum ferendum. SCHWEIG.

Ib. ἐπεί τε Ἡρακλεῖδαι ἐπειρῶντο] ἐπεί τε plenius, et plane Ἰακὸν, teste Eustathio ad Hom. p. 1158, 39. WESS. Utique Ionicum et Herodoteum est ἐπεί τε pro nudo ἐπεί: at de ea voce apud Eustath. loco citato (Iliad. p. 1215, 33.) non agitur, sed de Ionico εἶτεν et ἔπειτεν, pro communi εἶτα vel ἔπειτα. SCHWEIG.

4. τότε ὦν λόγος Ὕλλον ἀγορεύσασθαι etc.] Quae de Hyllo

narrantur Heraclida, certis sub conditionibus ad singulare certamen Peloponnesiorum praestantissimum provocante, comparari po-
1065 terunt cum Diod. Sic. IV. 58. Sed juxta Diodorum, Hyllo cadente, intra annos quinquaginta non reverterentur in Peloponnesum Heraclidae: verius ille scripsisset cum Herodoto, ἐντὸς ἐτῶν ἑκατὸν, judice viro summo ad Diodor. Conf. Meurs. de Regno Laced. cap. 7. Hyllum occidisse dicitur apud Herodotum Tegeatarum rex Ἔχεμος ὁ Ἠερόπου τοῦ Φηγέος: ultimo nomini Κηφέος substituendum ex Pausania aliisque monuit Palmerius. Valck.

5. ἑκατόν τε ἐτέων] Errat aut corruptus est Diodorus IV. 58., convenisse adfirmans, μὴ κατιέναι τοὺς Ἡρακλείδας εἰς Πελοπόννησον ἐντὸς ἐτῶν πεντήκοντα. In centum annis, uti ibi docui, aliorum congruit consensio, ipseque eventus. Ceterum Echemus, qui Hyllum ex provocatione dejecit, Aëropi filius, perperam Φηγέος Phegei nepos perhibetur. Avus erat Κηφεὺς apud Pausan. VIII. 4. Quod quidem librariorum delictum viri doctissimi, Palmerius, Th. Rykius, P. Burmannus et alii redarguerunt. Wess.

10. ἡμέας δίκαιον ἔχειν — ἤπερ Ἀθηναίους] Maluit δικαιότερον Pavius, ut ἀξιονικότεροι antea, et postea c. 28. ἀξιονικοτέρους εἶναι ἔχειν τὸ κέρας ἤπερ Ἀρκάδας. Quae sane frequentior in talibus norma. Contingit tamen, ut absolutum conparati et vicissim sedem teneat. Sic στιβαρώτερον loco στιβαροῦ in Apollon. Rh. III. 1056. Δικαιότερον ἀντὶ δικαιοτάτου Diodor. XIII. 30., ἀλλοτριώτατος Musa III. 119., nec fugit magnum Animadversorem in Athen. XIII. 1. Wess. Superlativum pro comparativo positum notavit Casaub. l. c. ad Athen. XIII. p. 558. A. quo genere enallages Noster, quum alibi, tum mox c. 27. utitur. Hic est positivus loco comparativi, nempe subintellecto ante ἢ particulam (sicut frequenter in Graeco sermone) adverbio comparativo μᾶλλον: sive, in eamdem quidem sententiam, ita intelligere malis, quasi dixissent ἡμέας δίκαιον ἔχειν, καὶ δικαιότερον ἢ Ἀθηναίους. Schweig.

27 1. σύνοδον τήνδε μάχης εἵνεκα — ἀλλ' οὐ λόγων] Apud Plutarch. t. I. p. 326. B. ἥκομεν, inquit Aristides, οὐ τοῖς συμμάχοις στασιάσοντες, ἀλλὰ μαχούμενοι τοῖς πολεμίοις. Hic σύνοδον aiunt μάχης εἵνεκα συλλεγῆναι, ἀλλ' οὐ λόγων. Livii XXXII. 34. *Phaeneas, non in verbis rem verti, ait.* Cleonnis Diodori t. II. p. 638,
1066 66. πρόκειται ἀγὼν οὐ λόγων, ἀλλ' ἔργων. Euripidis Eteocles Phoen. 591. Μῆτερ, οὐ λόγων ἀγών ἐστ'. Quod illic monitum, in istis loquendi formulis promiscue propemodum usurpari voces ἀγὼν, καιρὸς et ἔργον, monstrat Agesilai laudator p. 78., cui dicitur ille καρτερίᾳ μὲν πρωτεύων, ἔνθα πονεῖν καιρὸς, ἀλκῇ δὲ, ὅπου ἀνδρείας ἀγὼν, γνώμῃ δὲ, ὅπου βουλῆς ἔργον: quae sophistam multo magis decent quam Xenophontem, in cujus scriptis nihil invenietur simile. Valck.

2. ἀναγκαίως ἡμῖν ἔχει δηλῶσαι etc.] Laudabilia, quae multis hic enarrant Athenienses, majorum suorum facinora, hinc paucis commemorat Plutarch. de Herod. Malign. p. 872. A., illos scribens Ἡρακλειδῶν τε μεμνῆσθαι, καὶ τὰ πρὸς Ἀμαζόνας πραχθέντα προφέ

ρειν, ταφάς τε Πελοποννησίων τῶν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ πεσόντων. Eadem illa magna cum laude celebrantur ab oratoribus; ab Isocrate in Panegyr. p. 51. et seqq., in Aristidae Panathen. p. 201. etc. in *Ἐπιταφίοις* etiam *λόγοις*, quibus nomina praefiguntur Demosthenis et Lysiae. Valck.

3. *ἐξελαυνομένους ὑπὸ πάντων* etc.] Demosthenem *Λόγου Ἐπιταφ.* p. 746. *πολλοὺς τῶν συγγραφέων ὑποθέσεις τὰ ἐκείνων ἔργα τῆς αὐτῶν μουσικῆς πεποιῆσθαι*, haec Musae Herodoteae spectare, non injusta suspicio est. Wess.

4. *ἀνελέσθαι τε τοὺς νεκρούς φαμεν*] *ἀνελέσθαι τοὺς τετελευτηκότας* sive *τοὺς νεκροὺς* saepe hac ipsa in re Isocrati Panegyr. p. 52. a., Plataic. pag. 306. d.; haec *νεκρῶν ἀναίρεσις* Panath. p. 269. a. Praeclare Lysias in *Ἐπιταφ.* p. 33. *τοὺς Ἀργείων νεκροὺς ἔθαψαν* Athenienses *ἐν τῇ αὐτῶν Ἐλευσῖνι*, ubi Taylor. Wess.

Ib. *τῆς ἡμετέρης ἐν Ἐλευσῖνι*] Auctor Orationis inter Lysiacas secundae p. 33., *τοὺς Ἀργείων*, inquit, *νεκροὺς ἔθαψαν εν τῇ αὐτῶν Ἐλευσῖνι*: et hic et apud Herodot. non templum designatur Eleusiniae Cereris, sed *ipsa Eleusis* est intelligenda, pagus Attices nobilissimus; in locis etiam reliquis, quae Taylor in alium putat sensum accipienda ad Lys. p. 105. Lysiam illic, vocibus aliter collocatis, scripsisse suspicor partim cum Palmerio: *sacra faciet rex, τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε Ἐλευσινίῳ ἱερῷ, τὰ δὲ ἐν Ἐλευσῖνι· καὶ τῆς ἑορτῆς ἐπιμελήσεται μυστηρίοις.* Lex fuit Solonis, teste Ando-
1067 cide de Myst. p. 15. *τῇ ὑστεραίᾳ τῶν μυστηρίων ἕδραν ποιεῖν ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ*, apud Petitum in Legib. Att. p. 37. Meurs. Eleusin. cap. 15. Utrobique templum intelligitur, quod Athenis erat, isthoc nomine saepe designatum, de quo Meurs. egit in Ceram. Gem. c. 15. Valck.

5. *ἐν τοῖσι Τρωϊκοῖσι πόνοισι*] *Τρωϊκοῖσι* non sollicito, tametsi Cicero Nat. Deor. III. 21. *Heroicis temporibus*, et *ἐν τοῖς Ἡρωϊκοῖς χρόνοις* Diodorus XV. 79. Tu vide VII. 20. Wess.

6. Ista, *οὐ γάρ τι προύχει* (*τουτέων ἐπιμεμνῆσθαι*) explanavit A. Dounaeus in Demosth. p. 29. Valck. — Respondet fere Latinorum *nihil promovet. Οὔ τι προέχει*, proprie *non praestat*, *non melius est*, i. e. *nil juvat*, *inutile est.* Similiter comparativo utuntur, *οὐ γὰρ ἄμεινον*, pro *οὐκ ἀγαθόν*: et *πλέον τι ποιεῖν*, *utile quidpiam facere*, *proficere.* Item *οὐδὲν προὔργου* (et *προὐργιαίτερον*) *ἐστί.* Schweig.

7. *ὥσπερ ἐστὶ*] Corrigit Abreschius *οἷσπέρ ἐστι*, leni, sed parum necessaria, medicina. Mox *Μαραθῶνι* sine praepositione (ad Aristophanis Acharn. 697. *ἄνδρ' ἀγαθὸν ὄντα Μαραθῶνι* et *εἶτα Μαραθῶνι μὲν ὅτ' ἦμεν*, exemplum) unae schedae, quas jubeo valere. Wess.

Ib. *ἀπὸ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἔργου*] Campus Marathonius praecipua semper fuit Atheniensibus gloriandi materies, quia hanc de Persis victoriam soli reportaverant. Ea de re loquenti Lycurgo c. Leocr. p. 162, 13. dicuntur *οὐκ ἐπὶ τῇ δόξῃ μέγα φρονοῦντες, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ταύτης ἄξια πράττειν.* Aristoph. Equit. 1331. *Τῆς γὰρ*

πόλεως ἄξια πράττεις, καὶ τοῦ ν Μαραθῶνι τροπαίου. De Aeschylo morti vicino vid. Pausan. I. p. 35. Apud Thucydidem I. 73. Athenienses, φαμὲν Μαραθῶνι μόνοι προκινδυνεῦσαι τῷ βαρβάρῳ: ubi notat Wasseus. Hoc titulo Critiae designatur urbs Athenarum apud Athen. I. p. 28. c. Ἡ τὸ καλὸν Μαραθῶνι καταστήσασα τρόπαιον. Nomen itaque Μαραθωνομάχων Atticis erat auribus jucundissimum; sed depravatis suae aetatis moribus saepius istius temporis Μαραθωνομάχους opposuit Aristophanes, et in Nub. 982. Acerbe Athen. VI. p. 253. F. ταῦτ', inquit, ᾖδον οἱ Μαραθωνομάχοι. Valck.

Ib. ἐνικήσαμεν ἔθνεα ἓξ τε καὶ τεσσεράκοντα] Satis gloriose.
968 Annumerantur nobis nationes, Dario vectigales, III 90 seqq., isto numero plures. Illae-ne vero Marathonium in campum contra Athenienses, et navibus quidem sexcentis, (VI. 95.) venerunt? Justius adjungitur, non profecto decere τάξιος εἵνεκα στασιάζειν: adesse enim, οὐ τοῖς συμμάχοις στασιάσοντας, ἀλλὰ μαχουμένους τοῖς πολεμίοις, uti Plutarch. Aristid. pag. 326. B. Wess.

8. ἵνα δοκέῃ] Scribendum arbitror ἵν' ἂν δοκέῃ: vel ἵνα δοκέει: jungitur enim ἵνα, significans *ubi*, ut apud alios, sic apud Herodotum, indicativo modo. In eamdem sententiam Aristides loquitur Plutarchi t. I. pag. 326. B. Τὴν ἀρετὴν οὐκ ἀφαιρεῖται τόπος, οὐδὲ δίδωσιν· ἣν δ' ἂν ὑμεῖς ἡμῖν τάξιν ἀποδῶτε, πειρασόμεθα κοσμοῦντες καὶ φυλάττοντες μὴ καταισχύνειν τοὺς προηγωνισμένους ἀγῶνας. Apud eumdem t. II. p. 208. D. Agesilaus, δείξω, inquit, ὅτι οὐχ οἱ τόποι τοὺς ἄνδρας ἐντίμους, ἀλλ' οἱ ἄνδρες τοὺς τόπους ἐπιδεικνύουσι. Valck.

28 2. In septenis Helotis, singulos Spartiatas stipantibus Plutarch. Malign. p. 871. E. et Aristid. p. 325. A. nihil discordat. Vide supra c. 10. Wess.

4. παρὰ δέ σφι εὕροντο — ἑστάναι Ποτιδαιητέων etc.] *Corinthii a Pausania impetrarunt, ut juxta ipsos starent Potidaeenses.* Nempe Corinthiorum colonia Potidaea erat. Vide Thucyd. I. 56. Schweig.

7. Παλέες οἱ ἐκ Κεφαλληνίης] Justissime. Vallae *Pallenenses* in Cephallenia nulli. Quarta urbium insulae *Πάλη*, cives Thucydidi *Παλῆς* Attica dialecto I. 27., aliis *Παλεῖς*, Ionibus *Παλέες*. Lege Palmerii Graec. Ant. IV. p. 528. Pausanias catalogo Graecorum, contra Mardonium ad Plataeas consistentium, Palenses non inseruit, sed alios, hic neglectos, V. 23. Wess.

29 1. σύμπαντες ἐόντες ἀριθμὸν τρεῖς τε μυριάδες etc.] In hoc numero gravis armaturae militum 38700. nihil inesse vitii liquet e sequentibus; primum enim praeter illos ψιλοὶ memorantur cum Spartiatis missi Helotes 35000, tum ceterorum Graecorum ψιλοὶ 34500. hi universi conficiunt 108200., quibus adjuncti tandem 1800 Thespienses summam implebant 110000. Herodotus infra: [cap. 30.] σὺν Θεσπιέων τοῖσι παρεοῦσι ἐξεπληροῦντο αἱ ἕνδεκα μυριάδες. De his Graeciae libertatis statoribus intelligo Diodor. Sic.
969 XI. 30. ἦν δὲ ὁ σύμπας ἀριθμὸς τῶν Ἑλλήνων εἰς δέκα μυριάδας: qui forsan etiam scripserat εἰς ἕνδεκα: sed, quod addit, τῶν δὲ βαρ-

βάρων εἰς πεντήκοντα, longius etiam ab Herodoto recedit; juxta quem [c. 32.] illic *βαρβάρων ἔσαν τριήκοντα μυριάδες*, praeter Graecos Persarum partes sequutos, quorum ad Plataeas fuisse Noster suspicatur *πέντε μυριάδας*. Nostro loco memoratos *ὁπλίτας* 38700 ego quidem in capite superiori memoratis non reperio, verum duntaxat 29700. Utrum in Aeginetarum numero, an et alibi vitium haereat, si codices vulgatis congruunt, non facile definiri poterit. Ad ista Herodoti Pausaniae catalogum V. 23. comparanti occurrent inter illos, qui *Πλαταιάσιν ἐμαχέσαντο ἐναντία Μαρδονίου τε καὶ Μήδων*, quorum nulla fit in hac Herodoti recensione mentio, *Κεῖοι, καὶ Μήλιοι, — Τήνιοι, — καὶ Νάξιοι καὶ Κύθνιοι.* Valck. Quod in superiori capite se nonnisi 29700. *ὁπλίτας* memoratos reperisse vir doctissimus ait; si recte subduxisset calculos, eamdem summam 38700, quam praeferunt Herodotei libri omnes, reperturus fuerat. Schweig.

3. *ὡς εἷς περὶ ἕκαστον ἐὼν ἄνδρα, πεντακόσιοι* etc.] *Unus fere circa quemque virum, fuere* 34500. Si absolute et sine exceptione dixisset, *unus circa quemque virum*, numerus istorum leviter armatorum nonnisi 33700 fuisset. Nunc intelligi par est, (quod etiam alioquin credibile erat) nonnullis ex numero *ὁπλιτῶν*, de quibus hic agitur, duo aut plures leviter armatos, aliis vero nullum fortasse, praesto fuisse. Schweig.

4. *καὶ ἐννέα χιλιάδες*] Utrum scribarum socordia, an alia culpa, haec in codicibus paucis non adpareant, quaerere nolo. Absunt male, si *τῶν ψιλῶν* praescriptus numerus labe caret. Potest disputari, cum Spartani (erant autem ad quinque millia) septenos, et Graeci reliqui singulos juxta se *ψιλοὺς* viderint, amplior-ne levis armaturae militum catalogus poni debuerit? Nihil tamen membranae isthic innovant. Wess. Vide proximo ante a nobis notata. Schweig.

30 3. *ὅπλα δὲ οὐδ' οὗτοι εἶχον*] *Qui nec ipsi arma habebant* interpres; cui quidem *arma* si *clypei* fuerint, uti nonnunquam Latinis, monente Salmasio ad Fl. Vopisci Aurel. c. 7., insons erit. Re-
1070 vera hi Thespienses in *levi* erant *armatura*, *οὐκ ἐν ὅπλοις*, quales in Heliodori Aeth. IX. p. 428. Pausanias illos *ὅσον τῶν ὅπλων τῇ σκευῇ κοῦφον* lib. IV. 29., hos Polybius crebro *τὰ βαρέα τῶν ὅπλων* I. 76. adpellat. Conf. ad Diodor. XIV. 23. Wess.

31 1. *ὡς ἀπεκήδευσαν Μασίστιον*] *Cum Masistii mortem lugere desierant.* Publicum Persarum luctum supra narravit c. 24. Verbum *Ἀπεκήδευσαν*, Porto non intellectum, omissum in H. Stephan. Thes. recte Gronovius vertit *eluxerunt*. Istam multis verbis vim indit praepositio *ἀπό*. In Thucyd. II. 61. *ἀπαλγήσαντας* recte *παυσαμένους ἀλγεῖν* e scholiis interpretatur Suidas, qui conferri poterit in *Ἀποπεπόνηκας· Ἀποκεκραιπαλισμένος· Ἀπομηνίσας·* et in *Ἀποσπουδάζειν*: horum primum *Ἀποπεπόνηκας* ex Aristoph. est Thesmoph. 252. Luciani Lexiphanes §. 4. *ἀπερυθριάσαι ποιήσει τοὺς ὀφθαλμούς*. Menander, *Ἀπερυθριᾷ πᾶς, ἐρυθριᾷ δ' οὐδεὶς ἔτι*, apud

Stobaeum p. 212, 50., in cujus p. 585. sic scribendi videntur Alexidis senarii: *Πολλή γ' ἀνάγκη καὶ τὸν ἄνδρ' ἀποξέσαι Πρώτιστον, ἀφυβρίσαι τ'· ἀπανθήσαντα δὲ Σκληρὸν γενέσθαι, καὶ καταστῆναι πάλιν.* Valck. De Alexidis versiculis conf. Athen. lib. II. p. 36. c. Schweig.

3. *τι μὲν ἦν αὐτοῦ δυνατώτατον*] Sermo de Persis; quorum *quod robustissimum* contra Lacedaemonios Mardonius opposuit, quod infirmius vero contra Tegeatas. Nonne ergo *ὅ τι μὲν ἦν αὐτῶν* etc. quae elegans Pauwii conjectio? Alioqui *τὸ δυνατώτατον τοῦ στρατοῦ* VIII. 34. Wess.

6. *Ἀμπρακιήτας*] Recte hic et c. 28. ex Ionum ore, quo et *Μαιῆται, Μαιῆτις*, aliorum *Μαιῶται* ac *Μαιῶτις*, IV. 123. Scio Stephani Byz. decretum in *Ἀμβρακία* probari ab S. et V., quod in Ionia invalidum justius sprevissent. Wess.

8. *περὶ τὸν Παρνησσὸν κατειλημένοι*] Solet montis nomen ita scribere; participium, postulante sermonis indole, itidem. Vertebant, *apud Parnassum deprehensi:* a quibus tandem? *Κατειλημένοι, conclusi conpulsique* erant. Supra VIII. 27. *ἐπεί τε γὰρ κατειλήθησαν* Phocenses *ἐς τὸν Παρνησσὸν*, et cap. 32. Error est librariorum, *ἀπειλημμένους, κατειλημμένους*, et *ἀπειλημένους, κατειλημένους*, confundentium. Vide lib. II. 141. IX. 69. etc. Wess.

32 2. *οἵ τε Ἑρμοτύβιες* etc.] De his II. 164. *οἳ δὲ μάχιμοι αὐτέων*
1071 *καλέονται μὲν Καλασίριες τε καὶ Ἑρμοτύβιες.* Profecto non illi *μαχαιροφόροι*, quod vetus interpunctio volebat, nuncupabantur, sed armatura erant tali. Rem vidit G. Cuperus Epist. ad N. Heinsium, Syllog. Epist. Burmanni t. II. p. 690. Wess.

4. *ἐπεικάσαι*] Dubitabam in Diss. Herodot., hoccine, an pristinum *ἀπεικάσαι*, amplecterer? Caussa ampliata, Gronovii in partes ivi. Inconcinnum huic certe loco *ἀπεικάσαι*, in assimilando et conparando solens: opportunius omnino videtur, ex melioribus advocatum membranis. Aeschyl. Choëph. 976. *φίλοι τε καὶ νῦν, ὡς ἐπεικάσαι πάθη*: et Supplic. 252. *καὶ τἄλλα πόλλ' ἐπεικάσαι δίκαιον ἦν.* Sophocles Oed. Colon. 17. *χῶρος δ' ὅδ' ἱερὸς, ὡς ἐπεικάσαι, βρύων Δάφνης*: namque sic mss. H. Stephano notante. Eadem in fabula 147. *δυσαίων, μακραίων τ' ἔθ', ὡς ἐπεικάσαι.* In Trachin. tamen 144. *Πεπυσμένη μὲν, ὡς ἀπεικάσαι, πάρει*, nec citra codicum discordiam, qualis et in aliis. Illa vero Sophoclea absentiam *τοῦ ἐστὶ* ab S. legitimam declarant. Numerum autem exercitus Persici auctum qui cupit, Diodorum XI. 30. adeat. Wess.

33 2. *καὶ γένεος τοῦ Ἰαμιδέων Κλυτιάδην*] F. Ursinus, ad Ciceron. Divin. I. 41. *τοῦ Ἰαμιδέων καὶ Κλυτιαδῶν* citat, haud scio unde. Cicero ex P. Victorii, Ursini, P. Leopardi excellente auxilio: *Elis in Peloponneso familias duas certas habet, Iamidarum unam, alteram Clytidarum, haruspicinae nobilitate praestantes.* Jam si Tisamenus fuerit Clytiades et *τῶν Ἰαμιδῶν*, quemadmodum apud Pausan. III. 11. oportet, adfinitate nexae fuerint familiae, paterque ejus ex Clytiadis. Vide sis Pet. Victorium Var. Lect. XIII. 15. et P. Leopardum Emend. IV. 18.; neque *λεωσφέτερον* praeter–

vide, h. e. *πολιήτην σφέτερον*, uti deinceps. Reisk. disjuncta voce, *λεῶ σφέτερον*, alii conponunt Hesychii *λεώλεθρος ἢ λεωκόρητος, παντελῶς ἐξωλοθρευμένος*, quae, modo *λέως* Ionibus et Hippocrati de Galeni et Erotiani opinione fuerit *παντελῶς*, aliorsum pertinebunt. Wess.

Ib. *γένεος τοῦ Ἰαμιδέων* etc.] Quum Elis in Peloponneso familias duas certas habuerit, Jamidarum unam, alteram Clytidarum, haruspicinae nobilitate praestantes, ut scribit Cicero de Divin. I.
1072 41., Tisamenum *ἐόντα Ἠλεῖον, καὶ γένεος τοῦ Ἰαμιδέων*, meo quidem arbitratu dicere non potuit Herodotus *Κλυτιάδην*: ut mirer de Clytidis et Iamidis agenti Leopardo Em. lib. IV. c. 18. hunc Herodoti locum mendae non fuisse suspectum. Ad ista, *γένεος τοῦ Ἰαμιδέων*, adscribi potuit a lectore, *οὐ Κλυτιάδην*, sive *ἢ Κλυτιάδην*. Sed Iamidam fuisse Tisamenum liquet ex Pausan. III. p. 232.; qui, Herodotum in his sequutus, *Τισαμενῷ*, ait, *ὄντι Ἠλείῳ τῶν Ἰαμιδῶν, λόγιον ἐγένετο*: memorans item IV. p. 317. *Εὔμαντιν ὄντα Ἠλεῖον τῶν Ἰαμιδῶν*: VI. p. 454. Thrasybulum ex eadem familia, et p. 495. vatem Eperastum *τοῦ Κλυτιδῶν γένους*. Infra Herodoto, c. 37., Graecum vatem secum habuisse dicitur Mardonius Hegesistratum, *ἄνδρα Ἠλεῖον τε καὶ τῶν Τελλιαδέων ἐόντα*. Triplex hoc genus, *οἱ Ἰαμίδαι, καὶ οἱ Τελλιάδαι, καὶ οἱ Κλυτιάδαι* ubi memorantur Philostrato de Vit. Apoll. V. 25. infelix prostat Olearii conjectura, nescientis veram lectionem jam demonstrasse Kuhnium ad Pausan. p. 800. Valck.

4. *παρὰ ἓν πάλαισμα ἔδραμε* etc.] Lucta victus abiit, ceteroqui quinquertio superaturus Hieronymum Andrium, Pausania testificante lib. III. 11. Vallae in his lapsum indicavit Pavius, correxit Gronovius. *παρὰ* in talibus excludere, ex G. Budaei praecepto, Casaubonus ad Strabon. X. p. 700 = 456. docuit; quod Palmerium, nimium hic anxium, videtur (Exercit. ad Graec. Auctor. p. 40.) latuisse. Ecce tibi Demosth. in Aristocrat. p. 331. ed. Tayl. *Κίμωνα — παρὰ τρεῖς μὲν ἀφῆκαν ψήφους, τὸ μὴ θανάτῳ ζημιῶσαι*: *tribus exceptis calculis, ne capite lueret, Cimonem dimiserunt.* Accommodatissime, neque fugit Berglerum, Dio Chrysost. Or. IX. p. 141. D. *ὥστε, ἔφη, παρ' ἓν μόνον βῆμα εὐδαίμων γέγονας*: *uno gradu, quominus beatus censeare, vinceris.* Wess. Rariori hoc usu praepositionem *παρὰ* adhibuerunt Isaeus et Demosthenes: ille p. 41, 36. *παρὰ τέτταρας ψήφους μετέσχε τῆς πόλεως*, hic c. Aristocr. p. 436., *Κίμωνα — παρὰ τρεῖς μὲν ἀφῆκαν ψήφους τὸ μὴ θανάτῳ ζημιῶσαι*: hoc ante dixerat p. 430., *τρεῖς δὲ μόνοι ψῆφοι διήνεγκαν τὸ μὴ θανάτου τιμῆσαι*. Herodoti Tisamenus *Olympiacam quinquertii palmam* reportasset, nisi lucta fuisset ab Andrio Hieronymo superatus: *παρ' ἓν πάλαισμα*, *una lucta excepta.* He-
1073 rodotea Pausanias explanavit p. 232., cujus verba huc commode retulit Palmerius, frustra dubitans de loci integritate, quem non male Portus tractavit. Valck. Eadem fere praepositionis *παρὰ* vis et ratio est in pervulgata formula *παρ' ὀλίγον*, *propemodum*, nempe *excepto minuto momento.* Schweig.

6. ἀνετίμα] Verbum de mercatoribus eximie adhibitum *qui annonam incendebant*, Vallae minus intellectum, recte jam ceperat Portus: ab Herodoto transsumsit Dion Cass. apud Suidam in Ἀνετίμων. Dionis enim esse locum monuit nuper Toupius Em. in Suid. p. 42. Apud eumdem Dionem XXXVIII. 5. Pompejus dicitur ἀνατιμῶν τε καὶ ἀποσεμνύνων ἑαυτόν. Idem illud frequentius dicebatur ἐπιτιμᾶν. vid. Ruhnken. ad Timaei Lex. p. 84. VALCK.

7. δεινὰ ἐποιεῦντο] Hoc multo tritius. Vid. c. 52. et 93. WESS. At vidimus tamen etiam III. 24. κλαιόντων καὶ δεινὰ ποιεύντων: et VII. 1. πολλῷ δεινότερα ἐποίεε. Quare videndum ne et h. l. ἐποίεε potuerit ferri, et hoc ipso, quod minus tritum est, debuerit etiam. SCHWEIG.

Ib. μετίεσαν τῆς χρησμοσύνης] Χρησμοσύνην interpretantur *oraculum*, quo jure, nescio. Spartani profecto Delphico vati longe erant addictiores, quam ejus ut responsa flocci facerent. Potius arbitror, usuram Tisameni, auxiliique ejus insuper habuisse, cum nimia sibi expeteret. Scito Heracliteae philosophiae quid κόρος καὶ χρησμοσύνη, *satias et indigentia*, fuerit, obiter Philo Jud. explicat lib. II. Allegor. p. 62. A., ubi Mangeius. WESS. Suffragatur Wesselingio Schneider in Lex. crit., citans etiam Plutarchi libellum de *EI* delphico c. 9. monensque *desiderium* etiam intelligi posse. Equidem hic χρησμοσύνην, ut apud Poëtam μαντοσύνην, intelligendam putavi *vaticinandi artem*. Alteri tamen interpretationi patrocinari videtur quod ineunte cap. 35. legitur, Σπαρτιῆται, ἐδέοντο γὰρ δεινῶς τοῦ Τισαμενοῦ. SCHWEIG. Vide Matthiae Gr. gr. 367. cum observ. editoris Britanni p. XLV.

Ib. μετιόντες] μετιέντες, *de sua pertinacia remittentes*, ex opinione Porti. Malui, codicibus monstrantibus, μετιόντες, *illum arcessentes*, siculi III. 15., nec discrepat Abreschii conjectura. WESS.

074 8. οὐδ' οὕτω, ἔφη, ἔτι ἀρκέεσθαι] Hunc locum supra attigi ad lib. VII. c. 160. VALCK.

Ib. τὸν ἀδελφεὸν ἑωϋτοῦ Ἡγίην] Memorat Ἁγίαν, sive Ἀγίαν, μαντευσάμενον Λυσάνδρῳ in praelio ad Aegos flumen, nepotem Tisameni, Pausan. III. 11., unde usitatum familiae id cognomen: hinccine vero Ἁγίαν τὸν ἡγούμενόν τινος Timaeus Lexico suo p. 8. addiderit, in ambiguo Ruhnkenius jure reliquit. WESS.

34 1. ὡς εἰκάσαι βασιληΐην τε καὶ πολιτηΐην, αἰτεόμενος, *ut regnum et jus civitatis conparem, rogans*. Tisamenus jus Spartanae civitatis quaerebat, Melampus partem regni Argivorum: pares ambo cupiditate habendi, valde dispares in re desiderata. WESS.

4. τὸ τριτημόριον τῆς βασιλείας] Largiti sunt Melampodi, gratiam rependentes, Argivi τὰ δύο μέρη τῆς βασιλείας, Melampus vero cum fratre Biante portionem suam communicavit: haec Diodorus IV. 68. Clarius Critici ad Pindari Nemeon. Od. IX. 30. purgasse Melampodem Proetidas ceterasque furore agitatas μισθῷ τῶν δυοῖν μερῶν τῆς βασιλείας. Sibi servasse τὸ ἥμισυ, alterum dimidiatum Bianti ultro concessisse, ὥστε γενέσθαι τὴν ὅλην βασιλείαν

τριμερῆ, Melampodidas, Biantidas, Proetidas. Tot illic deinceps regiae familiae, sed legitimae. Vid. Pausan. II. 18. Wess. Praeter *dimidium regni*, quod sibi Melampus postulaverat, insuper fratri suo postulavit *tertiam regni partem*, nempe tertiam partem dimidiati regni quod Argivis superesset, adeoque sextam partem totius. Igitur, quandoquidem conditioni subscripserunt Argivi, accepit Melampus cum fratre quatuor sextas partes, id est duas de tribus partibus totius regni, ut Diodorus Sic. ait et Pindari Scholiastes. Schweig.

35 1. *μοῦνοι δὲ δὴ πάντων* etc.] Neminem habuit Cragius, quem jure opponeret Herodoto, ut egregie Meurs. ostendit Misc. Lac. IV. x. Tisamenus et frater ejus Hegias sic in Laconicam fuere civitatem recepti, ut eodem uterentur jure, iisdemque gauderent privilegiis, quibus prae reliquis Lacedaemoniis fruebantur Spartiatae. *Quibus Lacedaemonii victoriam reportarunt, quinque praelia* hinc
1075 eodem ordine recensuit Pausanias III. p. 233. In ceteris nihil est difficultatis; quarto loco memoratum exercuit Kuhnium et Palmerium; hujus mihi in Herodoto verisimilis videtur conjectura, corrigentis *Μεσσηνίων ὁ πρὸς τῇ Ἰθώμῃ*: sed in Pausania neutrius placet tentamen. Valck.

2. *ὁ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ*] Bellum Spartanis Messenii una cum Helotis, occupata Ithome, conflarant: isthic res gesta in decem annos, longissime ab Isthmo. Thucydides I. 101. et Diodorus XI. 64. testes sunt. Ergo *ὁ πρὸς τῇ Ἰθώμῃ*, *ad Ithomen*, veritati, Palmerio Pavioque observantibus, congrueret. Pausanias, haec Herodotea apertissime aemulatus, nonnihil inpedit, Laconic. c. 11. *τέταρτον δὲ ἠγωνίσατο* Tisamenus *πρὸς τοὺς ἐξ Ἰσθμοῦ Ἰθώμην ἀποστήσαντας ἀπὸ τῶν εἱλώτων*. Isthmum enim Ithomenque paene conjungit, nec sine suspicione reperti in Herodoto *Ἰσθμοῦ*, *Isthmi*. Sic maculae origo Pausaniam anteverteret; namque mendam esse, nullus dubito. Illa vero Pausaniae an extra labis culpam? Palmerius Exercit. ad Gr. Auct. p. 41. negat, scribendum opinatus, *ἐξ Αἰθέου Ἰθώμην ἀποστησ.* quoniam inter rebellantes, qui Ithomen occuparunt, apud Thucydidem *Αἰθεεῖς*, sive, uti Steph. Byz. citavit, *Αἰθαιεῖς*. At illorum *Αἰθαία*, *Aethaea*, oppidum, Ethnicographo auctore, non *Αἴθεος*. Pavius, cui Pausanias itidem vitio notabilis, fingebat *πρὸς τοὺς ἐς Ἰσθμοῦ Ἰθώμην ἀποστήσαντας τῶν εἱλώτων*. Ithomen Isthmi, quippe in Peloponneso atque intra Isthmum positam, discretamque tali notatione ab Ithome Thessaliae. Bene ego memini, Ithomen montium (*ὀρῶν ὁπόσα ἐντός ἐστιν Ἰσθμοῦ*) nulli magnitudine concedere, ex Messeniac. c. 9.; Ithomen Isthmi non reminiscor. Si Pausaniae voces *ἐς Ἰσθμοῦ*, ex corruptis Herodoteis fortasse additae, abessent, in Pavii correctionem studio inclinarem. Alia Kuhnius. Quomodo autem cunque de Pausania statuetur, hic *πρὸς τῇ Ἰθώμῃ*, *ad Ithomen*, oportuerat. Wess. Quum articulum ignorent probati libri, paullo erat proclivior aberratio a *πρὸς Ἰθώμῃ* in *πρὸς Ἰσθμῷ*, quam a *πρὸς τῇ Ἰθώμῃ* in *πρὸς τῷ Ἰσθμῷ*. Quod si aliunde constaret, non solum *Ἰθώμην*,

sed et *Ἴθωμον* nomen fuisse oppido, de quo agitur, aut saltem monti, cui illud adstructum erat; in promtu foret ut suspicaremur,
1076 *ἐν Ἰθώμῳ* scripsisse Herodotum: quo posito, multo etiam proclivior futurus fuisset librariorum lapsus. SCHWEIG.

37 1. *ἐχρέετο* perperam mutabatur. *Ἐχρέατο* numeri multitudinis est, sicuti *ἐκτέατο* VIII. 113. *παρηγορέατο* V. 104, bonis, uti arbitror, avibus instaurata. WESS.

Ib. *Ἡγησίστρατον, ἄνδρα Ἠλεῖον*] Mirum valde, Hegesistratum *Ἀρκαδικὸν μάντιν* Plutarcho dici t. II. p. 479. B., quem Elide ortum et Telliae vaticini (lib. VIII. 27.) filium, aut nepotem certe, novimus. WESS.

3. *πεισόμενος πολλὰ*] Pristinum *πησόμενος* non abjiciebam in Diss. Herodot. ob Aeschyli versum, *πρὸς κέντρα μὴ λάκτιζε, μὴ πήσας μογῇς*, Agamemn. 1633. et *πήσασκε* Etymologi p. 624, 50. Dicta non urgeo, quoniam *πησόμενος* ex *πείσομενος* scribarum saepe peccato progignitur. Exempla in Heliodoro monstravi, nec repeto, hic meliores codd. secutus. WESS.

4. *ἐδέδετο ἐν ξύλῳ σιδηροδέτῳ*] *Ξύλον σιδηρόδετον*, cui vatis inserti innexique pedes, illustrat Petitus ad Leg. Attic. IV. 9. p. 461. et ad Act. Apostol. XVI. 24. Wetstenius aliique. WESS.

6. *προσποιησάμενος ξύλινον πόδα*] *Quum ligneum sibi pedem adscivisset.* Plutarch. de Frat. Amore p. 479. B. *ὁ Ἀρκαδικὸς μάντις ἀναγκαίως πόδα ξύλινον προσεποιήσατο καθ' Ἡρόδοτον, τοῦ οἰκείου στερηθείς*: sed Eleus fuit Hegesistratus vates, non Arcas. Hinc vero verbi medii potestas clarissime liquet: *alteri quid attribuere*, vel *acquirere*, Pausaniae frequenter dicitur aliisque *προσποιεῖν*. VALCK.

7. *συγκεκυρημένον*] Portus *ἔχθος συγκεκυρημένον* idem esse, ac *odium casu fortuito susceptum*, patefecit. WESS. At nil opus est ut *fortuitum casum* urgeamus; quae notio nec per se verbo huic inest, nec huic loco admodum congruit: satis fuerit intelligi *odium quod illi acciderat*, id est, *quod ille conceperat*. Possit tamen fortasse, nec incommode, cum Reiskio fere intelligi *odium quocumque demum casu ipsum inter et Lacedaemonios conflatum.* SCHWEIG.

8. *κατά τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων*] Est idem *ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους*, de quo paulo ante: quo alia in re modo Diodorus Sic. XVII. 24. *τὴν εὐεργεσίαν τῆς γυναικὸς*, *benivolentiam erga*
1077 *mulierem*, ubi observata vide. WESS. Similiter apud Nostrum III. 136. *ἐκ ῥηστώνης τῆς Δημοκήδους*, *indulgentia adversus Democedem.* Conf. Valck. ad VIII. 30. SCHWEIG.

39 2. *αἳ ἐπὶ Πλαταιέων φέρουσι*] Aditum ex Cithaerone Plataeas versus Pausanias IX. 2. patefecit: *Δρυὸς κεφαλὰς*, *Capita quercus*, et fabulosam tituli originem Philostratus Icon. II. 19. fin. post Thucydid. III. 24. *Τρεῖς κεφαλὰς* non memini. Plura Boeotiae loca sunt, raro apud alios obvia. Livii XXXV. 50. *Hermaeum*, modo tamen bene habeat, ubi reperitur? Nam *Ἕρμαιον ἐν Κορωνείᾳ τῆς Βοιωτίας τόπος* Eustratii, aut anonymi potius in Ethic. Aristotelis III.

p. 46. a Liviano remotior. Ibidem ex Cephissodori lib. XII. *περὶ τοῦ Ἱεροῦ πολέμου* et Anaximenis IV. Rerum Philippi, Ephorique lib. XXX. dicuntur Coronenses cum Boeotiis *ἐκ τοῦ μετὰ τοίχου* in Phocenses pugnasse. Quale vero id oppidum? *Μετάτοιχον* nemo novit. Sit *Μετάχοιον*: quis illi testis, praeter Steph. Byz. ex eodem Ephori lib. XXX.? Insunt illi narrationi historiam sacri belli et Onomarchum, qui semel ibi atque iterum mendosissime *ὁ μόναρχος ὁ Φωκεὺς*, spectanti, memorabilia conplura, sed aliena et nunc negligenda. Wess.

3. *καὶ ἀνθρώπους*] *Servos* qui intelligunt, fruantur arbitrio. Quem Galenus Praecognit. p. 458. suum dixerat *οἰκέτην*, de eodem *μηδὲ ὁρῶντες τὸν ἐμὸν ἄνθρωπον ἐν Ῥώμῃ*. Consimiliter alii, a doctis ad S. Lucae Evang. c. XII. 36. advocati. Hic nec excluduntur, neque soli in periculum veniunt. Wess.

5. *ὡς δὲ ἄδην εἶχον*] Excitat ista Suidas in *Ἄδην*, verbis subjecta Platonis e Charmide p. 153. C. *ἐπειδὴ δὲ τῶν τοιούτων ἄδην εἴχομεν*: cujus haec sunt in fine lib. VII. de Rep. *ἄδην ἤδη ἔχουσιν ἡμῖν οἱ λόγοι περί τε τῆς πόλεως ταύτης καὶ τοῦ ὁμοίου ταύτῃ ἀνδρός*. Frequenter obvia phrasis propria legitur potestate apud Athen. IV. p. 128. E. *ὡς ἄδην εἴχομεν βρώσεως*. Utitur Herodoteis Hemsterhusius ad Lucian. Nigrin. c. 13. Valck.

41 1. *οὐδὲν ἐπὶ πλεῦν*] Recte, ni fallor, corrigit in litteris ad me datis Koenius, *οὐδὲν ἔτι πλεῦν ἐγίνετο τουτέων*: quae eadem infra leguntur c. 107; et c. 121.; nisi quod *πλέον* ibi sit pro *πλεῦν*.
1078 Valck. At Vide V. 120. et VI. 42. ibique notata. Schweig.

1. *ὡς δὲ ἑνδεκάτη ἐγεγόνεε ἡμέρη ἀντικατημένοισι ἀλλήλοισι*] Duo forte postrema aliis etiam aberunt codicibus, Vallae non lecta: jam ante dixerat c. 38., *ἡμέραι δέ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγεγόνεσαν ὀκτώ*. Paulo post Mardonius *περιημέκτεε τῇ ἕδρῃ*, *moram istam ferebat impatienter*; ut milites apud Thucyd. dicuntur *ἀχθόμενοι τῇ ἕδρᾳ*, V. 7. ubi notat Wasseus. Valck.

2. *Ἀναζεύξαντας — τὸν στρατὸν*] Unicum talis structurae exemplum in H. Stephani Thes. t. I. 1395. ex Musae VIII. 60. *μηδὲ — ἀναζεύξῃς πρὸς τὸν Ἰσθμὸν τὰς νῆας*. Adstrui hoc potuerat, et cap. 57. *ἀναζεύξαντας τὸ στρατόπεδον ἰέναι ἐς τὸ* etc. Quem post paucissima videbimus *χόρτον τοῖσι ὑποζυγίοισ*, eundem parili forma *τοῖς ἵπποις χόρτον* Diodorus XVI. 41. *χιλὸν κτήνεσι* Philo Jud. Quod omnis Prob. Liber, p. 870. A. et Heliodorus Aeth. VIII. p. 398. scripserunt. Wess.

4. *καὶ Θηβαίων γνώμη*] Adi ad cap. 2. Calliopes. Putes ex praecedente consultatione, et Artabazi (laudatissimi viri lib. VIII. 121.) sententia, uberem jam tum proditorum in Graeciae urbibus pullulasse proventum: qui quidem succrevit laetissime Philippi Macedonis aevo, quando Demosthenes Or. pro Coron. p. 145. *παρὰ γὰρ τοῖς Ἕλλησιν, οὐ τισὶν, ἀλλὰ πᾶσιν ὁμοίως, φορὰν προδοτῶν, καὶ δωροδόκων, καὶ θεοῖς ἐχθρῶν ἀνθρώπων, συνέβη γενέσθαι* etc.; ubi Orator non diffitetur, superiore memoria haud paucos fuisse. Quin Herodoto horum aliquid subolucrit, haud negaverim. Wess.

5. *ἐᾷν χαίρειν, μηδὲ βιάζεσθαι*] Postremum, frustra forte tentatum, vir quidam doctus in *φράζεσθαι* censet mutandum. Sententiae, fateor, satisfaceret, vulgatas literas prope accedens, *μηδὲ φράζεσθαι*: neque *considerare*, sive *neque ad illa animum advertere*; sic usitato *παραλληλισμῷ* duo propemodum *ἰσοδυναμοῦντα* hic quoque conjunxisset: *τὰ σφάγια — ἐᾷν χαίρειν, μηδὲ φράζεσθαι.* Ut extispicinam Mardonius, sic Euripidis Theseus, in Hippol. vs. 1058. *τοὺς ὑπὲρ κάρα φοιτῶντας ὄρνις πόλλ' ἐγὼ χαίρειν λέγω.* Incertus Poeta in Stobaei Supplem. (Missc. Obs. VII. p. 190.) *τὰς θνητῶν δ'*
1079 *ἐγὼ χαίρειν κελεύω θεῶν ἄτερ προμηθίας*: sic enim legendum est. Ipsum illud Herodoti *χαίρειν ἐᾷν*, legitur eodem sensu in Critone Platonis p. 45. A. Isocratis Trapez. p. 364. C. Xenoph. *Ἀναβ.* VII. p. 237, 40. et frequenter apud alios. Lucian. t. I. p. 727., *τὸ μακρὰν χαίρειν φράσαι τὸ μηκέτι φροντιεῖν δηλοῖ.* Valck. Mardonii, *nolentis τὰ σφάγια βιάζεσθαι*, *ut invita litarent*, mentem intellexit interpres, Abreschio plausore. Alia in re Plutarchus Virt. Mulier. p. 244. C. *εἰ δὲ μή, χαίρειν ἐᾷν, καὶ μὴ προσβιάζεσθαι.* Wess. Commode Valla, *nec eis* (scil. *auspiciis*) *vim inferre*: atque hoc repositum malim pro eo quod a nobis positum, *nec instituta violanda Persarum.* Schweig.

42 2. *ὡς διαφθαρέονται*] Oblatum ex scriptis *διαφθορεῦνται* forma commendatur Ionica, at locus illi in Musis nullus: quem enim occuparat I. 88. et VII. 10. extremo, inde codicum imperio decidit. Stephano praeterea vix credibile fit, *διαφθορέειν* Herodoti seculo in usu fuisse, Prolegom. p. 737., fortasse nullo jure. Amplexus tamen sum, quod VIII. 108. integrabatur. Wess. Si quis cum Wess. *διαφθαρέονται* praeoptaverit, neutiquam ei equidem obluctabor. Conf. Var. Lect. in lib. V. 51. Schweig.

6. *ὡς περιεσομένους ἡμέας Ἑλλήνων*] Quaerit vir doctus, unde regantur hi accusandi casus? An participium vice *περιέσεσθαι* fungatur? quo citra caussam spreto, *ὡς περιεσόμενοι ἡμέες Ἑλλήνων* pro certo putat. Quas equidem fluctuationes demiror; sive enim quod ille aspernabatur eligas, sive absolutam malis structuram, qua de supra c. 2. et Gronovius ad II. 66., quae haesitandi ratio? Proximum *εὐκρινέα ποιέεσθαι* Eustathius ad Iliad. p. 961, 6=942, 49. illuminat. Wess.

43 3. *καὶ Γλίσαντος*] Homerus Catal. 11. *Γλίσσαντα*, itidemque Steph. Byz. Eustath. et Plinius scribunt. Ad Nostri scripturam Pausanias sese accommodavit IX, 19. Papin. Statius Theb. VII. 306. *hi deseruisse feruntur Exilem Glisanta, Coroniamque, feracem Messe Coroniam, Baccho Glisanta colentes.* Variatur et in vocabuli tono; quem Sylburgius ad Pausan. p. 722. et Holstenius in
1080 Steph. Byz. non negligunt. Wess. Nempe acute *Γλισάς* aut *Γλισσάς*, *Γλισάντος* aut *Γλισσάντος* scribunt alii. Schweig.

44 2. *ὡς δὲ πρόσω τῆς νυκτὸς προελήλατο*] Arrisit *προσελήλατο* cod. S. Pavio, vertenti, *ut prima pars noctis advenerat*; esse enim *πρόσω* aut *τὸ πρόσω primam partem* hoc loco. At istud lib. II. 121, 4. considera, *ὡς πρόσω ἦν τῆς νυκτός*: et III. 56. *ἐς τὸ*

πρόσω τε οὐδὲν προεκόπτετο: neutrubi *primam partem* indicabit. Notae etiam admodum formulae: ἡ νὺξ προέκοψεν S. Paul. Epist. ad Rom. c. 13, 12. Heliodori Aeth. I. p. 26. τό τε γὰρ πολὺ τῆς νυκτὸς προέβη: Sallustii Jugurth. c. 21. *ubi plerumque noctis processit*, etc. Wess. Sincerum est προελήλατο: vitiosa scriptio cod. S. Supra II. 121, 4. ὡς πρόσω ἦν τῆς νυκτός. Idem illud aliis dicitur πολλῆς νυκτὸς, et περὶ μέσας νύκτας, vel μεσούσης νυκτός: postremum in eadem hac habet historia pro Herodoteis Plutarch. t. I. p. 327. D. Plato t. III. p. 217. D. διελεγόμην πόῤῥω τῶν νυκτῶν. Xenophon Ἑλλ. VII. p. 367, 15. ἐκάθευδον μέχρι πόῤῥω τῆς ἡμέρας. Deinceps narratum Macedonis Alexandri, Graecis faventis, beneficium respicit auctor Epist. 28. inter Socrat. p. 60., memorans τὴν ἐν Πλαταιαῖς ἐπὶ Μαρδονίου γεγενημένην εὐεργεσίαν. Similia quaedam Herodoteis Aristidi dicentem facit Alexandrum Plutarchus in Arist. p. 327. E. Valck.

45 1. ἀπόῤῥητα ποιεύμενος] Redibit c. 93. οἱ δὲ Ἀπολλωνιῆται ἀπόῤῥητα ποιησάμενοι, videlicet τὰ χρηστήρια, occulta habentes oracula. Vult Alexander, sua ἔπεα, *dicta, occuli*, ne propalam divulgentur. Fufetius ad Albanos apud Dionysium Ant. Rom. III. p. 161. ἱκετεύω δὲ ὑμᾶς ἀπόῤῥητα ποιήσασθαι, *rogo vos, ut ea tacita habeatis*; quod priori propius. Aliis ἐν ἀποῤῥήτῳ aut ἐν ἀποῤῥήτοις ἐπισκῆψαι et γράψαι parili in negotio, uti Appiani Iberic. p. 433. Wess.

2. οὐκ ἂν ἐθέλοιμι ὁρᾶν] Codicis lectio ἕλοιμι, quam non malam judicat Galeus, in censum venire nequit: ἑλοίμην si scriberetur in aliis, hoc vulgato non esset deterius, ἀντ' ἐλευθέρης δεδουλωμένην οὐκ ἂν ἑλοίμην ὁρᾶν τὴν Ἑλλάδα: sic τὸ χεῖρον ἀντὶ τοῦ βελτίονος αἱρεῖσθαι, et similia reperiuntur plurima. Valck.

3. πάλαι γὰρ ἂν ἐμάχεσθε] Vir eruditus, quem Canterum fe-
1081 runt, margini Aldinae alleverat, *mendum videtur, forte ἐμάχετο, pugnasset*; quod libris invitis non obtrudendum. Pugnasset utique Mardonius, si sacra addixissent, ne minus ipsi Graeci, ad quos Alexandri oratio. Wess.

6. Ad ista, ὃς Ἑλλήνων εἵνεκα οὕτω ἔργον παράβολον ἔργασμαι, quae mihi quoque sic scripta placent, haec respondent Plutarchi t. I. p. 327. E. ἥκω ἐκ κινδύνων τὸν μέγιστον εὐνοίᾳ τῇ πρὸς ὑμᾶς αἰρούμενος. Valck.

46 2. ὑμέας μὲν — τοὺς Ἀθηναίους etc.] Priora si certa fide nituntur, sequentibus tamen insunt nimis Atheniensibus honorifica, quaeque cum Spartanorum superbia minime conveniant. Herodoti fide referens ista Plutarchus in Aristid. p. 328. A. quid de his sentiat aperit in lib. de Herod. Malign. p. 872. B., tanquam rem ridiculam traducens praeter cetera, αὐτοῖς Παυσανίαν καὶ Σπαρτιάτας τῆς ἡγεμονίας ὑφίεσθαι, — ὡς ἀηθείᾳ τὴν πρὸς τοὺς βαρβάρους μάχην ἀπολογουμένους: quorum postremum in ἀπωθουμένους forsan erit mutandum. Valck.

3. ἡμεῖς δὲ ἄπειροι etc.] Mira Pausaniae mora et tergiversatio. Ad Thermopylas Spartanorum plures non inulti occubuerant: patriae decus, quod Xerxi Demaratus VII. 102. ostentarat, nullo modo

dedecorantes. Adeo-ne, quod eorum evaserint nulli, Medi terribiles? Haud praeter veritatem Isocrates Panathen. p. 272. E. de bello adversus Xerxem, *ἐν ᾧ πλέον διήνεγκαν* Athenienses *Λακεδαιμονίων ἐν ἅπασι τοῖς κινδύνοις, ἢ κεῖνοι τῶν ἄλλων.* Magna certe Atheniensium gloria, cum Medorum nomen Graecis omnibus auditu esset formidolosum, eorum impetum et arma repressisse, lib. VI. 112. Adde Plutarch. Aristid. p. 328. C. WESS.

48 4. *μούνοισι Πέρσῃσι*] Aptius mihi videtur ante vulgatum, *βουβόμενοι μοῦνοι Πέρσῃσι μάχεσθαι:* utrumque hic ab Herodoto positum Koenius suspicabatur, *βουλόμενοι μοῦνοι μούνοισι Π. μ.* excitans inscriptionem Iliadis Hom. *ή. Ἧτα δ' Αἴας πολέμιζε μόνῳ μόνος Ἕκτορι δίῳ.* Euripides Heracl. 808. *ἐμοὶ μόνος μόνῳ Μάχην συνάψας, ἢ κτανὼν ἄγου λαβὼν Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας, ἢ θανὼν ἐμοὶ Τιμὰς πατρῴους καὶ δόμους ἔχειν ἄφες.* VALCK.

49 2. *ψυχρῇ νίκῃ*, *frigida*, (i. e. *vana*) *victoria*. Vide VI, 108. et ibi notata. SCHWEIG.

1082 3. *προσφέρεσθαι ἄποροι*] In equis erant, unde jaculis sagittisque incessebant, *ὡς ἱπποτοξόται*, pariter ac *Παρθυαίων* et *Μήδων ἱπποτοξόται* Appiani Bell. Civil. IV. p. 1001. et 1024. mox cessim euntes apud Plutarch. in Crass. p. 558. B. WESS. *Ἄποροι*, Vallae lectum et in S. recte restituit Gronovius. Lib. IV. 46. Scythae dicuntur *ἄμαχοί τε καὶ ἄποροι προσμίσγειν.* VALCK.

3. *τὴν κρήνην τὴν Γαργαφίην — συνετάραξαν καὶ συνέχωσαν*] Respicit haec Pausan. IX 4. ubi, *τὴν κρήνην*, ait, *τὴν Γαργαφίην Μαρδόνιος καὶ ἡ ἵππος συνέχεεν ἡ Περσῶν.* Apud eundem etiam alibi legitur *συγχέαι κρήνην*, X. p. 840. quod *συγχῶσαι* dicitur Herodoto IV. 120. *τὰ φρέατα καὶ τὰς κρήνας συγχοῦν*, *aggesta terra puteos et fontes obstruere*, ut hostes aqua destituantur. VALCK.

50 2. Habent *ὀπέωνες* quidpiam sibi singulare, a Porto ex dialecto derivatum, cui simile nihil. H. Stephano propterea Thes. t. II. p. 1360. *ὀπάονες* probantur, ad quem modum *ὀπάων* V. 111. et in Homero, Aeschylo, Euripide atque aliis. Consentiet, modo leviter adjutetur, S., me nihil dissentiente. WESS. Iterum vero cap. 51. in eamdem vocabuli formam libri omnes consentiunt: neque profecto caussa idonea subest, cur Herodotum, qui (ut hoc uno utar) pro Homerico *Ποσειδάων* et *Ποσειδαῶνος*, *Ποσειδέων* et *Ποσειδέωνος* dicit, non item, pro communi *ὀπάων*, suo idiomate *ὀπέων*, *ὀπέωνος*, dicere potuisse credamus, quamvis idem alibi communem formam *ὀπάων* tenuerit. SCHWEIG.

51 2. *οὔνομα δέ οἱ Ὠερόη*] In duodecim filiabus Asopi nulla Oeroë apud Diodor. IV. 72.; eandem Apollodorus, qui viginti Asopo dat lib. III. 11, 5., nominatim negligit. Pausanias vero, *θυγατέρα δὲ εἶναι τὴν Περόην τοῦ Ἀσώπου λέγουσι*, IX. 4., quod ego nomen hinc corrigendum arbitror. WESS.

52 3. *ἔθεντο πρὸ τοῦ ἱροῦ τὰ ὅπλα*] *Castra metati* fuerunt, sive, ut sequitur, *ἐστρατοπεδεύοντο.* Tale lib. I. 62. *καὶ ἀντία ἔθεντο ὅπλα*, *et castra ex adverso posuerunt.* Tale Dionysii Antiq. lib. III. p. 193. *ἀγχοῦ Φιδήνης τίθενται τὰ ὅπλα*, pluraque alia. Non

repeto de usu dictionis vario adposita Diodoro XII. 66., quibus optima Vigeri adnotatio ad Eusebii Praep. Evang. lib. XIII. 68. accedere poterit. Wess. Ἔθεντο τὰ ὅπλα, id est ἐστρατοπεδεύσαντο.
1033 Hoc sensu phrasin θέσθαι τὰ ὅπλα frequentat inprimis Xenophon: Ἑλλ. V. p. 329, 40. ἔθεντο πρὸς τῇ πόλει τῶν Ὀλυνθίων τὰ ὅπλα. VI. p. 349, 2. ἔθεντο τὰ ὅπλα κατὰ χώραν ἔνθεν ὥρμηντο. De vario hujus locutionis significatu egerunt P. Leopard. et H. Vales. vid. Wess. ad Diodor. XII. 65. et XX. 31. Est in his τὸ ἱρὸν, Junonis Cithaeroniae, Ἡραῖον saepe dictum in sequentibus. Apud Plutarch. in Arist. p. 329. E. Pausanias, vultu ad τὸ Ἡραῖον converso, εὔξατο Κιθαιρωνίᾳ Ἥρᾳ καὶ θεοῖς ἄλλοις, οἳ Πλαταιΐδα γῆν ἔχουσιν. Valck.

53 2. Ἀμομφάρετος] In Aristide Plutarchi p. 328. E. Amomphaaretus, ἀνὴρ θυμοειδὴς καὶ φιλοκίνδυνος, ἔκπαλαι πρὸς τὴν μάχην σπαργῶν, οὐκ ἔφη λείψειν τὴν τάξιν, ἀλλ' αὐτόθι μένων μετὰ τῶν ἑαυτοῦ λοχιτῶν ὑποστήσεσθαι Μαρδόνιον. Valck.

Ib. λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λόχου] Adstipulor Gronovio, et Herodoto λοχηγέειν c. 21. usurpanti. Nec decerno tamen λοχηγετέων, ut Aldus et pauci, Graeciae finibus expellendum. Λοχηγέτην (qui vitiose in Onati fragmento apud Stob. Eclog. Phys. p. 4. λοχαρχέτας) usus non spernit, nedum Sophoclis ἀρχηγετεῖν, Strabonis pluriumque κυνηγετεῖν, Philonis Jud. ποδηγετεῖν: quibus adprime λοχηγετεῖν convenire, quid diffitemur? Vellem subsidium λόχῳ Πιτανητέων in promtu adesset. De illo Hesychius, ὁ Πιτανάτης λόχος αὐτοσχεδιάζεται, οὐκ ὢν ταῖς ἀληθείαις, legens vestigia Thucydidis I. 20., diserte cohortem Pitanaten in Spartanorum militia unquam fuisse negantis. Quid Nostrum in errorem conjecerit, an tribus φυλὴ Πιτάνη, qua de Hesychius, an aliud, prorsus ignoro. Rem Meursius docte tractavit Lect. Att. I. 15. Wess. Dictus-ne Amompharetus fuerit Herodoto λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λόχου, an τοῦ Πιτανήτεω λόχου, si variant codices, vix decerni poterit: Πιτανήτεω Koenio placebat, quia paulo post scribit τὸν λόχον τὸν Πιτανήτην: atque ita Thucydides, Herodotea respiciens, τὸν Πιτανάτην λόχον fuisse negat Lacedaemoniis lib. I. c. 20. Hac de re notatis in Att. Lect. I. 16., quaedam Meursius adjecit in Miscell. Lacon. p. 100. Μόρας et Λόχους non distinguentis Meursii errorem corrigit H. Vales., cui suffragatur Hemsterh. ad Lucian. Tim. c. 50. Ex Thucydid. V. 68. in Schol. ad Aristoph. Lys. 454. pro
1034 Νικηριτῶν scribi poterit nomen Σκιριτῶν: quod favet vulgatae apud Herodot. lectioni Πιτανητέων. Valck. Πιτάνη, Laconiae oppidum satis notum: quod cur silentio praeterierit Stephanus Byz. nescio; sed de eo consuli possunt quae memoravit Holstenius ad Stephanum, et Cellarius Geogr. Antiq. t. I. p. m. 1207. Hoc ex oppido, cujus incolas Πιτανήτας (sive dorico idiomate Πιτανάτας) dictos fuisse ex hoc Herodoti loco intelligi videtur, credibile est fuisse in Lacedaemoniorum exercitu manipulum, quem perinde et Πιτανητέων λόχον et Πιτανήτην λόχον Herodotus dixit, cui manipulo Amompharetus fuerit praefectus. Jam, quod Thucydides di-

serte negat fuisse unquam apud Lacedaemonios *Πιτανάτην λόχον*, non continuo inde conficitur errasse Herodotum. Potuerat etiam Thucydides aliquatenus in errorem induci: potuerat ille ex Spartano quodam quaerere, sit-ne in exercitu Lacedaemoniorum *λόχος* aliquis, qui *Πιτανάτης* proprio nomine adpelletur; cui respondere potuerat Spartanus, nec sua aetate esse talem, nec, quoad ipsi compertum, umquam fuisse. Quod quidem non evincit, falsum Herodotum, quum scriberet Amompharetum ductorem fuisse manipuli Pitanatarum; quod ille sive e literarum monumento quodam, sive ex hominum illius aetatis fide haud indignorum testimonio potuerat accipere. Schweig.

3. *νενωμένου*] Excellenter S. atque ex vetere dialecto. Hesychius: *Νένωται, ἐν νῷ ἔχει*, ex Sophocle, cui Etymologus in *Νένωται* adscribit; ubi et hoc Anacreontis, *ὁ δ' ὑψηλὰ νενωμένος*, *sublimia animo agitans*. Cognita et Nostri sunt *ἁλίσας δὴ τούτους*, —*ἐνένωτο, τὸν χειμῶνα παρεὶς* etc. I. 77. et *ὁ δὲ ἐννώσας τὰ λεγόμενα* ibid. c. 68. Sint-ne vero ex *ἐννοήσας* et *ἐνενόητο* contracta, an ex vetere *νόω*, unde *νῶσαι* ex Nostro Eustath. ad Od. p. 1424, 31 = 66, 1. anceps in Grammaticorum dissidio controversia. Contra insurgit Dawes Miscell. Critic. p. 102. Negat sibi posse persuaderi, Herodotum verborum illorum formam talem in modum commutasse, cum ne Attici quidem in illis crasin adhibuerint. Quid ergo *τῷ βώσας, ἀμβώσας, βωθήσας, προσβωθήσας*, similibusque fiet? *Νωσάμενος* Callimachi est in Suida. *Νώσασθαι* redire reddique debet Perictionae apud Stob. Serm. LXXXIII. p. 487. *τὴν ἁρμονίην ΓΥΝΑ*
35 *ΙΚΑΝΩΣΑΣΘΑΙ δεῖ φρονήσιός τε καὶ σωφροσύνης πλέην*. Sunt enim, ut praescripta vides, incodita et sine sensu. Voluit doctissima matrona *τὴν ἁρμονίην ΓΥΝΑΙΚΑ ΝΩΣΑΣΘΑΙ δεῖ κ. λ. Harmoniam nosse oportet mulierem, prudentia et modestia plenam*; quae elegantissima Valckenarii loci instauratio. Haec olim in Dissert. Herodot. p. 156., quibus meritissimo Ernesti Excursus ad Callimachi Hymn. in Jov. 87. aptabitur. Wess.

3. *ταῦτ' ἀναινομένου*] Nusquam alibi Nostro usurpatum hinc etiam jure verbum auferetur *ἀναίνομαι*: atque unius auctoritate codicis optima lectio restituetur, *ταῦτα νενωμένου*, egregie firmata in Diss. Herodot. p. 156.; ubi meam quoque vir summus conjecturam memorat in fragmento Perictiones Ionico corrigentis, *τὴν ἁρμονίην γυναῖκα νώσασθαι δεῖ φρονήσιός τε καὶ σωφροσύνης πλείην*, apud Stobaeum p. 487, 18. In eodem fragmento p. 488, 25. scribi poterit *ἐννενωμένην*: et vs. 31., *ἀνδράσι μὲν γὰρ ἐπιχωρέεται ἁμαρτίη αὕτη, γυναιξὶ δὲ οὐκέτι, τιμωρίη δ' ἐφέστηκε· νώσασθαι οὖν τὸν νόμον δεῖ, καὶ μὴ ζηλοτυπέειν*. In his postremis, pro *ἐφέστηκεν· ὤσασθαι*, sic legendum vidit etiam Koenius. Praeter alia hujus generis dabit Hesychius: *Νώσασθαι, αἰσθέσθαι, ἐνθυμηθῆναι, νοῆσαι*. Rariora quaedam servavit Etymol. in *Νένωται*, p. 601. conf. Bentlei. ad Callim. Hymn. in Jov. 87. Valck.

54 1. *τὰ Λακεδαιμονίων φρονήματα, ὡς ἄλλα φρονεόντων καὶ ἄλλα λεγόντων*] Redi ad lib. VI. 108. atque adjunge Euripidea de Spar-

tanis reliqua: *ψευδῶν ἄνακτες, μηχανοῤῥάφοι κακῶν, Ἑλικτὰ, κοὐδὲν ὑγιὲς, ἀλλὰ πᾶν πέριξ Φρονοῦντες*, Androm. 447., ubi Barnesius et Meursius Miscell. Lacon. III. 2. Wess. Athenis Lacedaemonii traducebantur *ὡς ἄλλα φρονέοντες καὶ ἄλλα λέγοντες, tanquam aliter atque animo gerebant loquentes.* Talem Achilles Homeri mortis instar oderat in Il. *ί.* 313. *Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει*: sive qui *Νοεῖ μὲν ἕτερα, ἕτερα δὲ τῇ γλώττῃ λέγει*, ut loquitur Plato Comicus in Schol. ad Aristoph. Av. 168. De Spartiatis testimonium est Euripidis in Androm. 446., *Σπάρτης ἔνοικοι, δόλια βουλευτήρια, Ψευδῶν ἄνακτες, μηχανοῤῥάφοι κακῶν, Ἑλικτὰ κοὐδὲν ὑγιὲς, ἀλλὰ πᾶν πέριξ Φρονοῦντες*: in quibus, praeter *βουλευτήρια*, postrema quoque sic exhibet MS. Florent. prout illa legit
1086 Plutarch. t. II. p. 1073. c. et p. 1102. c. Sed Euripidis sequentia Herodoteis plane conveniunt; *λέγοντες ἄλλα μὲν Γλώσσῃ, φρονοῦντες δ' ἄλλ' ἐφευρίσκεσθ' ἀεί.* Fraudes et perfidiam Lacedaemoniis saepius objicit Aristophanes, velut in Pace 1065. *Συνθήκας πεποίησθ' ἄνδρες χαροποῖσι πιθήκοις·— ἀλωπεκίοισσι πέπεισθε, Ὧν δόλιαι ψυχαὶ, δόλιαι φρένες.* Omnium acerbissimum est, quod legitur in Acharn. 307. *Οἶσιν οὔτε βωμὸς, οὔτε πίστις, οὔθ' ὅρκος μένει*: quo pertinet Iphicratis de Lacedaemoniis dictum apud Demosth. c. Aristocr. p. 421., quod Laconi perperam tribuit Dion Chrys. pag. 639. c. Valck.

55 3. *λαμβάνει πέτρον* etc.] Juxta Plutarch. in Aristide p. 328. E. *ἀράμενος ταῖν χεροῖν πέτρον μέγαν ὁ Ἀμομφάρετος, καὶ καταβαλὼν πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Παυσανίου, ταύτην, ἔφη, ψῆφον αὐτὸς περὶ τῆς μάχης τίθεσθαι*: hic apud Herod. *ταύτῃ τῇ ψήφῳ ψηφίζεσθαι ἔφη, μὴ φεύγειν τοὺς ξείνους*: his proxima subjecerat, *ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους*: vocem *ξείνους* repetitam ex S. recuperabit Noster: vid. Diss. Herod. pag. 136. Non literae tantum et syllabae, sed integrae voces, quae repeti debuerant, saepe sunt a librariis, ut notum, semel tantum positae: novum praebebit omissionis exemplum, qui ad manum est, Dion Chrys. in cujus Or. LVI. p. 565. c. scribendum *Ἕλλην Ἑλλήνων*: sed gravius ejusdem locus est affectus in Or. LXXIV. p. 642. A. *τὸ αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ πρὸς ἀνθρώπους πεπόνθασιν οἱ πολλοί· τῷ μὲν ἐκ γυναικὸς* etc. Voces *οἱ πολλοί· τῷ* absorpserunt nomen *Ἱππολύτῳ*: corrigendum sine controversia, *οἱ πολλοί· Ἱππολύτῳ μὲν ἐκ γυναικὸς* etc. nam quae subjicit Dion, Euripidei sunt Hippolyti verba 616. Valck.

4. *ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους*] Repetitam vocem ex schedis revocavi. Supra cap. 11. *καὶ δὴ δοκέειν εἶναι — στείχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους· ξείνους γὰρ ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους.* Suntque similium passim iterationes, III. 12. VI. 109. Amomphareti, *ἀνδρὸς θυμοειδοῦς καὶ φιλοκινδύνου, ἔκπαλαι πρὸς τὴν μάχην σπαργῶντος*, audax facinus Plutarchus Aristid. p. 323. E. haud contemsit. Wess.

57 1. *ἰθείῃ τέχνῃ ἀπολιπεῖν αὐτὸν*] In nuperis Reiskii, haec intelligere negantis, conjecturis, *εἰ ἠθείῃ ἡ τέχνῃ ἀπολιπεῖν, si deseri prae stultitia, aut callida fraudis dissimulatione.* Quale equidem
1087 consilium Amompharetum, tametsi animosissimum, de suo impe-

ratore mente agitasse, non dixero. Potius erit, *ἰθείῃ τέχνῃ industriam rectamque disciplinae artem* accipere, sicuti *ἰθείην δίκην* in Suida et Etymologo. Non nego, pellexisse olim voluntatem S. *θείῃ τέχνῃ*, h. e. *excellenti et divina*. Namque Spartani, *ὅταν τινὰ μεγαλοπρεπῶς ἐπαινῶσι*, *θεῖον*, sive suo sermone, *σεῖον*, testibus Platone et Aeschine Dial. I. 13. praedicabant. Lege magnum Animadversorem ad Athen. VIII. 16. Neque his tamen blandimentis abripior. Wess. Commodius Hoogeveen ad Viger. II. ix. 2. *recta arte*, id est, *non dissimulanter, et palam*, interpretatur: *ratus se palam ab illis deseri*. Jamque olim Portus in Lexic. Ion. "*Ἰθείην* "*τέχνην*, inquit, Herodotus hic videtur appellare, si verba spectes, "*rectam artem, apertam, et qua quis sine ambagibus utitur.*" Est autem hoc loco plena locutio, pro qua alias *ἐκ τῆς ἰθείης* vel *ἰθέης*, subintellecto vocab. *τέχνης*, utitur scriptor, quum significare vult *non subdola arte et dissimulanter* factum esse quidpiam, sed *recta, aperte, manifesto, ex professo.* Vide supra, cap. 37. et III. 127. Parique ratione II. 161 extr. quod ait *ἀπέστησαν ἐκ τῆς ἰθείης*, pro eo quod nostra Latina habent, *e vestigio*, repositum Gronovianum velim, *palam desciverunt*: nec vero inscitum videri debuit, quod ibi Valla posuerat, *ingenue desciverunt*. Schweig.

2. *Μολόεντα*] Alibi hunc torrentem invenisse non recordor. Conparaverat Ortelius *τὸ Μόλου ῥεῖθρον* Plutarchi Vit. Sullae p. 464., quod dubiae sanitatis, quippe *τὸ ῥεῦμα τοῦ Μωρίου* ibid. p. 463. A., agrum radebat Chaeronensem, hinc haud paullo seductiorem. Adverte vero *decem* ista *stadia*, quae culpa librariorum ubi vacarint, Lacedaemonii oportet viarum conpendia, montium et clivorum anfractus ingressi, neglexerint: ad insulam enim Oeroen, quorsum iter destinabatur, decem duntaxat stadia c. 50. Wess.

58 1. *Θρασυδήϊον*] Scriba cod. S. *Θρασυδαῖον*, quo nomine Theronis F., Himerae inpositus, in Diodori XI. 49., et Philippi Macedonis legatus apud Plutarch. Demosth. pag. 854. B., in mente videtur habuisse. Facio cum Gronovio, opinorque hunc fratresque ejusdem, ac nominatim Thoracem, a Pindaro Pyth. Od. X. fin. laudibus ferri. Wess.

58 3. *ὅτι οὐδένες ἄρα ἐόντες*] Sophocli aliisque usitato more scribi potuisset, *ὅτι οὐδὲν ἄρα ἐόντες*. Plurali numero quidem *οὐδένες* reperitur apud scriptores optimos, Euripidem, Xenophontem, Isaeum, Demosthenem; sed nusquam apud illos, quantum memini, *homines nullius pretii* dicuntur *οὐδένες*. Semel Sophocles dixit in Ai. 1133., *οὐ γὰρ ἠξίου τοὺς μηδένας*, id est, *τοὺς μηδὲν ὄντας*, sive *τοὺς οὐδαμινοὺς*, interpretatur Schol. Valck.

4. *συνηδέαται*] Ad Aleuadas Mardonius, *Vos*, inquit, *excuso, quod laudatis Lacedaemonios, τοῖσί τι καὶ συνηδέαται.* Postremum frustra, ni fallor, versavit Portus, in *συνῄδεατε* leviter mutandum; *quibus quid inesse* virtutis bellicae *noveratis*: idem paene Reiskio placuit. Thessalis, quos excusationis venia dignatur, opponit Artabazum, sine ulla ratione metuentem Lacedaemonios. Valck.

59 3. *βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ*] Frequentius *βοῇ τε καὶ πατάγῳ χρεώ-*

μενοι III. 79. Sentio hic *inconditum clamorem et turbam* Homereo more exprimi. *Κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν* Trojani, inordinati atque inconpositi, in Ulyssem ruentes, Iliad. λ'. 460. WESS.

Ib. *βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ*] Hoc si sincerum est, positum videtur *ὁμίλῳ* pro *ὁμιλαδόν*. *ὁμιλαδὸν ἐστιχόωντο* est apud Apollon. Rhod. IV. 81. ex Hom. Il. β'. 93., *ἐστιχόωντο ἰλαδόν*. Sed, me judice, *βοῇ τε καὶ κόμπῳ*, aptius hac in sede convenirent; et videri posset aliam hic vocem legisse Plutarchus in Arist. p. 329. A. ubi Mardonius *ἐπεφέρετο τοῖς Λακεδαιμονίοις βοῇ πολλῇ καὶ πατάγῳ τῶν βαρβάρων, ὡς οὐ μάχης ἐσομένης, ἀλλὰ φεύγοντας ἀναρπασομένων τοὺς Ἕλληνας*: quae certe sunt ex his expressa Herodoti; cui supra VIII. cap. 28. Thessali dicuntur, *ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκέας, φερόμενοι*. Urbs uno velut impetu capta frequenter dicitur *ἀναρπασθῆναι*. VALCK.

60 2. *δέδοκται τὸ ἐνθεῦτεν τὸ ποιητέον ἡμῖν*] Videri poterat recte posterius *τὸ* S. abesse. Sed fallit illa species. *τὸ ἐνθεῦτεν* Herodoto idem ac nudum *ἐνθεῦτεν* valet: quare deinde iterum vocula *τὸ* requiritur, sive naturalem verborum seriem hanc intelligas, *τὸ ποιητέον δέδοκται ἡμῖν*, sive (quod scriptoris stylo convenientius) *δέδοκται τὸ* (Ionice pro *ὅ*) *ποιητέον* (*ἐστὶ*) *ἡμῖν τὸ ἐνθεῦτεν*. SCHW.

1089 3. *δίκαιοί ἐστε — ἰέναι*] De H. Stephani sententia, quamquam male citantis Thes. t. I. p. 1014., probe interpres. Strabo VI. p. 407. A = 265. C. *δίκαιοι ἐσμὲν φυλάξαι τὴν αὐτὴν τάξιν*: *par est eundem nos ordinem servare.* Saepe Plato: cujus in Criton. p. 45. A. *ἡμεῖς γάρ που δίκαιοι ἐσμὲν, σώσαντές σε, κινδυνύειν τοῦτον τὸν κίνδυνον.* Euripides etiam Suppl. 186., ubi Barnesiana sane quam jejuna. WESS. Satis nota formula; qua jam supra usus est Noster VIII. 137. *τὸν μισθὸν, ἔφασαν, δίκαιοι εἶναι λάβοντες οὕτω ἐξιέναι, dicebant, justum esse ut ita abeant, si mercedem accepissent,* i. e. *par esse ut mercedem accipiant, priusquam abeant.* SCHWEIG.

61 2. *Λακεδαιμόνιοι — ἐόντες σὺν ψιλοῖσι ἀριθμὸν — πεντακισμύριοι*] Huic numero ita ratio constat, coll. c. 29. seq.

Spartani	5000
Hilotae	35000
Reliqui Lacedaemonii	5000
Levis armatura his adtributa	5000
	50000 SCHW.

4. *φράξαντες τὰ γέῤῥα*] Persarum aliorumque *γέῤῥα*, *clypeos ex viminibus*, multa luce Brissonius Regn. Pers. III. 13. et Taylor ad Demosth. Or. in Neaer. p. 596. adsperserunt. Hic *scutorum* illa *congeriem*, et *σκεπάσματα*, Graecis ingruentibus objecta, requirunt. Quorsum enim, pugnatur *πρὸς τὰ γέῤῥα· ὡς δὲ ταῦτα ἐπεπτώκεε* capitis sequentis nisi huc? et Plut. Aristid. p. 329. F. *καὶ προθέμενοι πολλὰ τῶν γέῤῥων* Persae, et statim, *καὶ προσπεσόντες* Graeci *ἐξεώθουν τὰ γέῤῥα.* Addo, Harpocrationem in *Γέῤῥα* Herodotea indicasse, et Suidam in *Γέῤῥοιν* posteriorem etiam excer-

psisse. Sic enim, *καὶ αὖθις Ἡρόδοτος· Κῦρος περιελὼν τὰ πολλὰ* etc.; quae quidem Xenophontis sunt *Κύρ. Παιδ.* lib. II. p. 42. c., Kustero non animadversa, et inde corrigenda. Herodoti verba desunt, exscriptorum stupiditat praetervisa. Wess. De illo Persarum more *vallum e clypeis co ferendi* conf. omnino cap. 99. extr. et cap. 102. Schweig.

62 2. *ὡς δὲ χρόνῳ ποτὲ* *νο*] *Χρόνῳ*, nonnemini suspectum, *tandem* notat: vid. ad Eu d. Phoeniss. 313. In Dionys. Halicarn. t. II. p. 33, 25., scrib ndum: *τὸ χωρίον αἱρεῖ χρόνῳ· φερόμενος δ' ὑπ' ὀργῆς* etc. Ut Herod. precantem Pausaniam sistit [c. 61. 90 extr.], sic Plutarchus tom. I. pag. 329. E. ubi *ἅμα ταῖς εὐχαῖς ἐφάνη τὰ ἱερὰ, καὶ νίκην οἱ μάντεις ἐμήνυον.* Valck.

4. Quod de Persis scribitur *ἄνοπλοι δὲ ἐόντες*, *inermes* reddiderat Valla, nec aliter Gronov. et Wess. Equidem, *leviter erant armati.* Commodius puto redderetur, *clypeis erant nudati.* conf. cap. 63. *Ὅπλον* enim sigillatim *clypeum* intelligi notum est: et, everso a Graecis vallo e clypeis congesto, otium Persis non suppetierat, quo clypeum quisque suum repeteret. Et erant quidem Persae etiam lorica squammata, (VII. 61. et ibi Adnot.) quae eos tutabatur, induti. Sed ea lorica utique non vulgo omnibus ejusdem generis intelligi debet fuisse, cujus fuerat illa Masistii ducis, supra c. 22. descripta, aut qualis cataphractorum equitum thorax apud Heliodor. IX. p. 431. verum ita debuit esse comparata, ut Lacedaemonii, pro sua gladium tractandi dexteritate, (quae illorum *σοφία* paulo post laudatur,) haud aegre in opportunis corporis partibus ferire adversarios potuerint. Atque dubitare etiam licet, revera-ne scriptor noster VII. 61. *ferream loricam* dixerit. Schw.

63 2. *κατέβαλλον πολλοὺς*] Plutarch. Aristid. p. 329. F. *τοῖς δόρασι τύπτοντες πρόσωπα καὶ στέρνα τῶν Περσῶν, πολλοὺς κατέβαλλον.* Wess.

3. *πλεῖστον γάρ σφεας ἐδηλέετο* etc.] Qui criminari gestiunt, plerumque excedunt modum. Carpit Plutarchus, alioqui optime gnarus, *γυμνοὺς καὶ ἀνόπλους*, quos ipse habet t. II. p. 787. F., omnes perhiberi, gravi armatura defectos. Tales Persae, quorum gerra dudum perierant, Graecorum clypeis, si salva fuissent, nunquam conparanda. Hoc amplius, tunicae talares, quo minus expeditius pugnarent Persae, inpedimento erant. Verum his aegrius inmoror. Wess.

64 1. *κατὰ τὸ χρηστήριον*] Vide VIII. c. 114. Schweig.

2. *τῶν δὲ κατύπερθε* etc.] Redi ad lib. VII. c. 204. Schweig.

3. *ὑπὸ Ἀειμνήστου*] Justum nobilis viri nomen non extra certamen. *Ἀριμνήστου* titulum dant illi Valla et S., inque primis Plutarch. Aristid. p. 330. c., ceteris autem codd. receptum in laude versatur. His equidem conspirantibus accederem, eoque promtius, quoniam ex Plutarchi scripto exemplari *ΔΙΑΜΝΗΣΤΟΝ* H. Steph. 91 enotavit, ab *Ἀειμνήστῳ* leviter diversum: idem porro Plut. Malign. p. 873. D., sive insulsi potius scribae, *ΔΕΙΠΝΙΣΤΟΝ* pinxerunt, *ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΝ* utique adpellendum. Jam quae in *Ἀειμνή-*

στου et Ἀριμνήστου scriptura librariorum hic et c. 71. discordia, vitiosior alibi in monumentis sepulchralibus. M. Ant. Boldettus Observ. ad Coemeter. p. 411. titulum exscripsit hunc, *ΞΑΝΘΙΠΠΗΑΕ ΙΜΝΗΣΤΕ ΓΡΗΓΟΡΕΙ.* et p. 418. *ΠΤΟΛΜΑΙC. Α. Ι. ΜΝΗΓΑΙ ΕΝ ΘΕΩ ΠΑΡΘΕΝΟΣ,* et Latine *Ptolmais A. I. hymnos personabat virgo.* Legisset *ΑΕΙΜΝΗΣΤΗ, perpetuae memoriae*, Latina utique adposuisset meliora. At in talibus crebri ejus lapsus. Wess.

3. Ἀειμνήστου] In hoc forte nomine placebit scriptio S. Ἀριμνήστου: quia firmat illam Plutarchus t. I. pag. 330. c. τὸν Μαρδόνιον ἀνὴρ Σπαρτιάτης ὄνομα Ἀρίμνηστος ἀποκτίννυσι, λίθῳ τὴν κεφαλὴν πατάξας. Spartiata, quantum recordor, Arimnestus nusquam Pausaniae memoratur; sed Plataeensium hoc etiam praelio imperator sic illi dicitur IX. p. 718. et Plutarcho in Arist. p. 325. c. quae commendant lectionem Med. apud Herodot. infra c. 72. Ἀρίμνηστον ἄνδρα Πλαταιέα, ubi Ἀείμνηστον dabant editi. Plataeensem Λάκωνα τὸν Ἀειμνήστου memorat Thucyd. III. c. 52. Valck.

65 1. ἐς τὸ τεῖχος τὸ ξύλινον] Conf. c. 15. et 70. Schweig.

3. τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνάκτορον] *Templum primarium et praecipuum* Pauwio, ad cujus formam Δήμητρος Ἐλευσινίης ἱρὸν supra c. 56. Notum mihi adprime τὸ σεμνὸν ἀνάκτορον τοῖν θεοῖν Cereris et Proserpinae apud Athen. lib. V. p. 213. d. [cf. IV. p. 168. f.] verum τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλ. ἀνάκτορον insolentius. Hesychii Ἀνακτόρων, ἱερῶν, congruebat codicum quorundam voluntati; ac sollemnem vocabuli glossam, Herodoto fortasse inculcatam, indicabat. Vide ibi Alberti, et Olearium ad Philostr. Vit. Sophist. II. p. 600. Wess. Herodotus aliique saepe dixerunt ἱρὸν vel ἱερὸν ἅγιον: et, monente Hemsterhusio ad Lucian. Timon. c. 23., proprie Cereris Eleusiniae templum dicebatur τὸ σεμνὸν ἀνάκτορον ταῖν θεοῖν: sed causam non exputo cur Nostro scriberetur τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνάκτορον. Mihi potius Cereris templum, quod fuit Eleusine, dixisse videtur τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνάκτορον: ut ad Ἀνάκτορον quis interpretamenti loco primum adjecerit τὸ ἱρόν. De quorumvis Deorum Dearumve templis vocem ἀνάκτορον prae aliis Euripides frequentavit in Androm. 43. et 1157. Iph. in Taur. 41. et 66. Troad. 15 Ione 55. Sed sacrarium illud a Persis igne violatum ignorasse videtur Aristides, cujus vid. tom. I. p. 451. Valck.

66 1. Ἀρτάβαζος δὲ etc.] Vide supra, cap. 41. Schweig.

2. ὅκως ἂν αὐτὸν ὁρέωσι σπουδῆς ἔχοντα] Sic Aeschyl. Suppl. 844. Σοῦσθε — ὅπως ποδῶν. ὡς ποδῶν εἶχον Nostri lib. VI. 116. ὡς τάχεος εἶχε VIII. 107. et Dionysii Ant. Rom. XI. p. 626. ὡς εἶχον ὀργῆς τε καὶ τάχους: Heliodori Aeth. I. p. 28. ὡς εἶχε δεσμῶν, *ut vinctus erat*, et ibid. p. 56. ἐλθὼν ὡς εἶχε δρόμου. Quorum quidem uberrima passim messis. Wess.

1. In his, ὡς ἐς μάχην ἦγε δῆθεν τὸν στρατὸν, *exercitum ducebat tanquam ad pugnam scilicet:* δῆθεν ponitur ut VI. 1. ὡς οὐδὲν δῆθεν τῶν παρεόντων πρηγμάτων ἐπιστάμενος, et alibi saepius. Valck.

67 2. *οἱ γὰρ μηδίζοντες τῶν Θηβαίων*] Scilicet major quidem et potentior pars Thebanorum cum Medis sentiebant faciebantque, nec vero omnes. Conf. c. 86. et Wess. Adn. ad c. 87. SCHWEIG.

68 1. *δῆλοί τε ἐμοὶ*, intransitive et impersonaliter: *adparet, manifestum fit mihi.* Conf. II. 117. SCHWEIG.

69 1. *ἐν δὲ τούτῳ τῷ γινομένῳ φόβῳ*] Fuit, cum legerem *ἐν δὲ τούτῳ — πόνῳ*: arbitrarerque simillimum *ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ* VI. 114. et VII. 224. Quod quidem utrobique optimum, nec tamen edito probius. Saepe nos blandimentis hujusmodi auferimur; quae, etsi hoc in se naturale habeant, ut placeant etiam rejecta, haud raro futilia evadunt. Multis abhinc annis Ciceronem Tuscul. Disp. III. 27. scripsisse divinabam, *Postquam Cyprum venissent, tum adflictari lamentarique coepisse*, non vero *postquam Tyrum.* Auctorem quippe Livium esse, Corneliam, Pompeii uxorem, et filium Sextum, post Magni necem, *Cyprum* refugisse, Epit. CXII.; paritérque Lucanum, Phars. IX. 117. *Prima ratem Cypros spumantibus accipit undis.* Atque hoc paene probavi Davisio. Verum haec Dionis vide Cassii lib. XLII. p. 234. D. de Caesare Julio, *τά τε ἀναθήματα τοῦ ἐν τῇ Τύρῳ Ἡρακλέους πάντα ἀνείλετο, ὅτι τήν τε γυναῖκα*
1093 *καὶ τὸν παῖδα τοῦ Πομπηΐου ὑπεδέξαντο, ὅτε ἔφυγον.* Hinc inanem ipse suspicionem, ne et aliis fraudi sit, proscribo. Sed ad institutum. WESS.

2. Quemadmodum *οἱ περὶ* vel *ἀμφὶ αὐτὸν* interdum non alii intelliguntur nisi *ipse*, *αὐτός*: sic h. l. *οἱ ἀμφὶ Κορινθίους*, et *οἱ ἀμφὶ Μεγαρέες καὶ Φλιασίους* non alii sunt, nisi *ipsi Κορίνθιοι, Μεγαρέες*, et *Φλιάσιοι.* SCHWEIG.

4. *κατήῤῥαξαν — ἐς τὸν Κιθαιρῶνα*] Perparum arbitror interesse, *κατήῤῥαξαν* scribatur an *κατέῤῥαξαν.* Variabunt hic etiam forte codices, ut apud Thucyd. VII. 6., *τὸ ἄλλο στράτευμα, νικηθὲν ὑπὸ τῶν Συρακοσίων, κατηράχθη ἐς τὰ τειχίσματα*: ubi scribitur in aliis codicibus *κατεῤῥάχθη.* Ex Herodoto sumsit Appian. in Pun. cap. 15. extr. *τοὺς δὲ λοιποὺς ἐς τὰς πέτρας κατήραξαν*, Demosth. c. Aristocr. p. 430., *κατέῤῥαξε δ' εἰς τὴν θάλατταν ἅπαντας, omnes in mare dedit praecipites*: illic ex cod. scripto *κατήῤῥαξε* prostat enotatum: una litera ablata *κατήραξε* potius scribendum. VALCK. Conf. ad VIII. 90. notata. SCHWEIG.

70 3. *Λακεδαιμονίων — οὐκ ἐπισταμένων τειχομαχέειν*] Consimilia Plut. Aristid. p. 330. D.; alibi t. II. pag. 228. D. Lycurgum *τὸ πυργομαχεῖν* civibus prodens prohibuisse. Vicino *τῇ δὴ ἐσεχέοντο* Abreschius contulit Aristidis t. I. p. 241. ed. Cant. *οἱ μὲν ὥσπερ πύλας τεῖχος ῥήξαντες εἰσεχέοντο*: et t. III. 315. *εἰσχεομένων ἀμφοτέρωθεν ἤδη τῶν βαρβάρων.* Jungatur Suidae *Εἰσεχέοντο.* VALCK.

7. *οἷα ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ* etc.] Suum *χώρῳ*, adnotatum in Diss. Herod. p. 205., recipiet ex codicibus Noster; qui, poëtas imitatus *ὀλίγον* posuit *ἐπὶ μεγέθους.* In hoc angusto loco *πολλαὶ μυριάδες* dicuntur *κατειλημμέναι ἀνθρώπων*: ubi Herodoteum dant [c] codices

c *Dabunt*, puto, scripserat aut scribere Valck. voluerat; nam hic quidem non *dant.* SCHWEIG.

κατειλημμέναι. Qui sic *tenentur ut elabi nequeant*, saepe tamen dicuntur ἀπειλημμένοι, et ἀποληφθέντες. Sic V. 101. ὅσοι — ἐνῆσαν ἐν τῇ πόλι ἀπολαμφθέντες πάντοθεν: IX. 50. ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ἀπολελαμμένοι. ἀπειλημμένοι Thucydidi II. cap. 4. et V. cap. 59. Ulysses ἀπειλημμένος dicitur ὑπὸ Καλυψοῦς Demostheni Thraci apud Eustath. in Od. α΄. p. 19, 27. Harpocrationi Ἀποτετειχισμένος red-
1094 ditur ἀπειλημμένος καὶ ἀποκεκλεισμένος τῷ τείχει. Vid. Hemsterh. in Aristoph. Πλ. 935. Valck.

9. *Λακεδαιμονίων δὲ* etc.] Aegre fert Plutarch. de Herod. Malign. p. 872. c. solos Nostro memorari Lacedaemonios, Tegeatas, et Athenienses; quorum hi cum Thebanis pugnaverint, illi cum barbaris: atque ita ceteras omnes civitates hoc honore privari. Idem miratus in Aristide p. 330. F. opponit Herodoto numerum in praelio interfectorum et monumenta publica; atque in universum cecidisse docet Graecos libertatis defensores mille trecentos et sexaginta, e quibus unus et nonaginta fuerint Lacedaemonii; sexdecem Tegeatae; Athenienses duo et quinquaginta; hi quidem omnes juxta Clidemum ἐκ τῆς Αἰαντίδος φυλῆς ἀγωνισαμένης ἄριστα. Valck.

71 5. ὃς γένοιτο αὐτέων ἄριστος] ὃς pro τίς, ut VI. 124. et τὸ (quod Ionice alias ὃ valet) pro τί, VI. 37. Schweig.

6. Aristodemi culpam lib. VII. 231. vidimus. Wess.

Ib. τῶν ἀποθανόντων] Censebat Koenius, verba τῶν ἀποθ. ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ, hac in sede minus accommodata, in suam facile posse restitui, si hunc in modum paulo collocarentur inferius: *Οὗτοι μὲν τῶν ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ ἐν Πλαταιῇσι οὐνομαστότατοι ἐγένοντο.* Valck.

72 1. κατήμενος ἐν τῇ τάξι] Callicrates, sacris dum operabatur Pausanias, *ad arma suo in ordine considebat* more prisca militia non insueto. Euripides Suppl. vs. 357. παρ᾽ ὅπλοις θ᾽ ἥμενος πέμψω λόγους Κρέοντι, et vs. 664. et 674. Commodum Plutarch. Aristid. p. 329. B., ὡς δὲ θυόμενος (Pausanias) οὐκ ἐκαλλιέρει προσέταξε τοῖς Λακεδαιμονίοις, τὰς ἀσπίδας πρὸ ποδῶν θεμένους, ἀτρέμα καθέζεσθαι, continuo subdens, *Callicratem, dum ita ad arma sederetur, sagitta fuisse percussum.* Ceterum κάλλιστος, *formosior*, uti Stephanus voluit, in Latinis praestiterat. Poëta Iliad. β΄. 673. Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε. Wess.

2. ἐδυσθανάτεε *aegre moriebatur*. ἐδυσθανάτει hinc adnotavit ut Herodoteum Pollux III. 106. Utrumque fuit in usu δυσθανατεῖν et δυσθανατᾷν. Moeris Att. Σφαδάζειν, Ἀττικῶς. Δυσθανατᾷν, Ἑλληνικῶς: ubi notat Pierson. Syllaba repetita scripsisse videtur
1095 Athenagoras, de Mort. Resurr. §. 4. πολλὰ μὲν σώματα τῶν ἐν ναυαγίοις καὶ ποταμοῖς δυσθανατησάντων ἰχθύσι γενέσθαι τροφήν. Valck.

73 1. Σωφάνης] In Plut. Malign. p. 873. D. et Cimon. p. 483. B. Σωχάρης ὁ Δεκελεὺς, haud sine lapsu. Proxime a veritate Σωφόνης Δεκελεὺς Pausaniae I. 29. (ubi Sylburgius bene) abiit. Insequens ἐκ δήμου Δεκελῆθεν Pinedo ad Steph. Byz. Δεκελειῆθεν pingebat. At urbs Ionibus Δεκελέη c. 15. et ipso hoc capite, unde Δεκελεῆθεν (praesertim si oppidi et nominis auctor Δεκέλεος) fide

codicum S. et Vallae optime procedet. Wess. Duorum nomina, qui hoc praelio rem optime gesserunt, mendose scripta leguntur apud Plutarch. de Herod. Malig. p. 873. D. *Σωχάρης καὶ Δείπνιστος*: quorum loco reponenda sunt nomina *Σωφάνης καὶ Ἀείμνηστος*. Sed hoc praecepit *ὁ πάνυ* in Diss. Herod. p. 61. Ubi Decelensis Sophanes dicitur *ἐκ δήμου Δεκελῆθεν*, primitus forte scriptum *Δεκελεῆθεν*, ab Ionico *Δεκελέη*. Steph. Byz. in *Δεκέλεια*: *τὸ τοπικὸν Δεκελειᾶθεν· παρὰ δὲ Καλλιμάχῳ Δεκελειόθεν*. Hinc apud Etymologum male distracta concinnavit Bentleius in Callim. Fragm. 234. Valck.

3. *Δεκελέης ἀπέχεσθαι*] Referri solet ad annum Olymp. XCI. 3. quo Agis, Archidami F., Deceleam occupavit et in maximum Atheniensium detrimentum muniit, apud Thucydid. VII. 19. non sine quadam inprudentia. Aliud profecto, *ἀπέχεσθαι Δεκελέης*, *ab ea abstinere*; aliud, occupatam munimentis et praesidio instruere, belloque sedem legere. Contigisse res videtur, quae et Bouherii opinio, belli Peloponnesiaci, quando Archidamus Atticam incursionibus infestam habuit, principio: Thucydid. II. 10. Wess.

74 2. *οἱ πολέμιοι ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξιος, μετακινῆσαι μὴ δυναίατο*:] Ad *μετακινῆσαι* iterum quidem *ἐκ τῆς τάξιος* subintelligi poterat; sed cohaerebant ista, *ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξιος*, idem valentia ac *προεξαΐσσοντες* c. 62. Est autem h. l. praegnans (ut aiunt Grammatici) verbum *ἐκπίπτοντες*, idem valens ac si adjectum esset *καὶ ἐς τὸν αὐτὸν ἐσπίπτοντες*, quod diserte adjectum c. 62.; aut intelligi h. l. debet *ἐκπίπτοντες ἐπὶ αὐτὸν*, *adversus ipsum*. Schweig.

3. Laudo S. Vallamque, verissimum *ἐφόρεε ἐπίσημον ἄγκυραν*
1096 judicans. Convenit adprime narrationi et Graeciae consuetudini, qua Laco *ἐπὶ τῆς ἀσπίδος μυῖαν ἔχων ἐπίσημον* in Plutarchi t. II. p. 234. c. Neque obtrudo tamen; ne interpretamentum, si cui tale absque caussa videatur, inculcasse perhibear. Wess.

75 1. *Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον*] Qui dedit *Eurybiadem*, Valla reperit in suo codice quod Galeus obtulit ex S. *Εὐρυβιάδην*. Hic vulgatum nomen *Εὐρυβάτην* ipse satis tuebitur Herodot. VI. 92., ubi Argivus *Εὐρυβάτης*, ter victor certamine singulari, *ὑπὸ τοῦ τετάρτου Σωφάνεος τοῦ Δεκελέος ἀποθνήσκει*. Herodoto concinit Pausan. I. p. 71. Sequentia respexisse Stephanum Byz. in [h] *Δάτον* primus vidit monuitque Meursius, Att. Lect. VI. c. 31. Leagri filius, *Γλαύκων ὁ Λεάγρου*, memoratur Thucydidi I. 51. Valck.

2. *ἅμα Λεάγρῳ*] Filius Glaucon *Λεάγρου* notus ex Thucydidis I. 51.; pater etiam ex Pausania I. 29., hanc ejus et Sophanis cladem non reticente. Interiit Sophanes Olymp. LXXXI. exeunte, Archonte Athenis Lysicrate, quando altera vice Athenienses colonos occupatum Eionem infelicissime amandarunt. Huc verba Scholiastae in Aeschinis Or. *περὶ Παραπρ.* adplicant Dodwellus et Corsinus, *δεύτερον οἱ μετὰ Λεωγόρου κληροῦχοι ἐπὶ Λυσικράτους*, in

h De clade apud Datum Isocrates de Pace p. 176. E. *ἐν Δάτῳ δὲ μυρίους ὁπλίτας αὐτῶν καὶ τῶν συμμάχων ἀπώλεσαν*. Sic enim ms. Urbinas.

Leogora *Leagrum* invenientes; haud illi, nisi si *Leogoras* Andocidis pater fuerit, absurdi. Wess.

76 1. *Γυνὴ αὐτόμολος* etc.] *Mulier transfuga* ad Graecos victores venisse dicitur *κοσμησαμένη χρυσῷ πολλῷ καὶ αὐτὴ καὶ αἱ ἀμφίπολοι*: articulum in his male omissum restituerunt Reiskius et Koenius. Persas illa dicebat *οὔτε δαιμόνων οὔτε θεῶν ὄπιν ἔχοντας*, *nec daemonum neque Deorum majestatem*, sive *vindictam*, *veritos*; ut supra VIII. 143. Mardonius *Deorum heroumque οὐδεμίην ὄπιν ἔχων, ἐνέπρησε τούς τε οἴκους καὶ τὰ ἀγάλματα*. vid. Salmas. ad Inscript. Herodis Att. p. 20. et Graevius in Hesiodi *Ἔ. καὶ Ἡ.* 187. Tandem *Coa*, *Hegetoridae filia*, *βίῃ δέ με*, inquit, *λαβὼν ἐν Κῷ ἔχε ὁ Πέρσης*, vel *ἔσχε*, *habuit me uxoris loco*: verba *ἔγημε* et *ἔσχε* permutat Herod. III. 31., estque is usus verbi *ἔχειν*, ut Latini *habere*, notissimus. Herodotea de hac muliere paucioribus
1097 enarrans Pausanias III. 3. *Παυσανίου*, ait, *τὸ ἔργον τὸ ἐς τὴν Κώαν γυναῖκα ἐν ἐπαίνῳ τίθεμαι μάλιστα· ἥν τινα, ἀνδρὸς οὐκ ἀδόξου παρὰ Κῴοις θυγατέρα οὖσαν Ἡγητορίδου τοῦ Ἀνταγόρου, Φαρανδάτης ὁ Τεάσπιδος ἀνὴρ Πέρσης παλλακὴν εἶχεν ἄκουσαν*, κ. τ. λ. Valck.

3. *Ὦ βασιλεῦ Σπάρτης*] Condonandum matronae animo prae laetitia perturbato. Rex Pausanias Spartanorum non fuit, regis Plistarchi tantum tutor; cap. 10. et Thucydid. I. 132. Wess.

Ib. *δουλοσύνην*] Hunc ad locum, quod in Var. Lect. adnotavi, *non spernendum esse ibi nomen in Accusativo positum, δουλοσύνην quippe ibi idem ac δούλην posse valere*, dormitasse me, quum illa scriberem, intelligo; nam, alia ut taceam, opinioni isti ab ipso limine obstat adjectus Genitivus *αἰχμαλώτου*. Schweig. *in Lex.*

5. *οἰκημένων*] Saepe contaminarunt librarii hoc vocabuli. Respice III. 96. IX. 31. Illud autem plenum benivolentiae et humanitatis erga Coam mulierem officium merito Pausaniae in laudibus Pausanias III. 4. deposuit. Wess.

77 1. *ἐπ᾽ ἐξεργασμένοισι*, *re jam confecta* Sic supra VIII. 95. post pugnam Salaminiam Adimantum et Corinthios venisse scribit *ἐπ᾽ ἐξεργασμένοισι*. Attigit formulam Taylor ad Lysiam p. 489. explicat illam Noster in proximis, *μαθόντες ὅτι ὕστεροι ἥκουσι τῆς συμβολῆς*. Sic, post pugnam qui venere Marathoniam Lacedaemonii, VI. 120. *ὕστεροι* dicuntur *ἀπικόμενοι τῆς συμβολῆς*. Valck.

Ib. *ἄξιοί τε ἔφασαν εἶναι σφέας ζημιῶσαι*] Non male ceperat Valla, vertens, *sed idoneos se esse ad sumendas de se poenas dixere*: his qui substituit, *ad sumendas de ipsis poenas*, alios in errorem induxit, quem corrigit eruditus scriptor *des Essais de Critique* p. 256. Herodoteis ista respondent, quae dicentem facit Annibalem Livius XXX. 30., *forsitan non indigni simus*, *qui nobismet ipsi mulctam irrogemus*, quae hinc sumta monuit I. Fr. Gronovius. Valck. Mihi Herodotus, si voluisset dicere *digni qui sibimet ipsi poenas irrogarent*, videbatur dicturus fuisse *ἑωυτοὺς ζημιῶσαι*. Nunc illud *ζημιῶσαί σφεας* ita accipiendum ac si *ζημιωθῆναι* dixisset, nempe *ἄξιος* (*τινὰ*, sive *Παυσανίην*, sive *τοὺς Ἑλ-*

λιπεῦσι ζώμ ὅσαί σφεως, quemadmodum v. gr. Graece dicitur *ἄξιός
ἐστι θαυμάσαι*, pro *θαυμασθῆναι*, nempe intelligendo *ἄξιός ἐστι
τοῦ τοὺς ἀνθρώπους θαυμάσαι αὐτόν*. Neque me admodum turba-
vit laudatus Livii locus: primum enim addubitare licebit, voluerit-
ne ibi Romanus scriptor haec ipsa Herodotea verba suum in ser-
monem transferre: deinde, Livio non minus, quam nobis hac ae-
1098 tate, accidere potuit, ut Graecorum scriptorum mentem, quos ob
oculos habuit, non satis recte percéperit; quod quidem subinde
illi usu venisse memini me olim observare, quum Livii Latina cum
Polybii Graecis, e quibus illa translata sunt, de professo exigerem.
Schweig.

2. *τούτους ἐδίωκον μέχρι Θεσσαλίης*] Inter eos, qui Artaba-
zum fugientem insecuti fuerunt, praecipui in Diodori XI. 32. Co-
rinthii, Sicyonii, Phliasii. Wess. Diserte vero adjicit Diodorus
καί τινες ἕτεροι: quorum in numero Mantinenses esse potuerunt.
Larcherus tamen, et qui eum sequitur Schulzius, (puto ob ea quae
continuo subjicit Herodotus, *Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔων φεύγοντας
διώκειν*) verbum *ἐδίωκον* ita accipiunt, ut non ipsa actio significe-
tur, sed cónsilium et conatus agendi, *persequi cupiebant:* coll. I.
68. ibique notatis. De dictione *οὐκ ἐᾶν* vide dicta ad IX. 2. Schw.

78 1. *Αἰγινητέων τὰ πρῶτα*] Saltem dictionis corruptores *τὰ
πρῶτα φερόμενος*, ut postulat mos, elegissent. Dio Cassius XL.
p. 136. de Suella Britanno sive Cassivelano, *τὸν τῶν τὰ πρῶτα ἐν
τῇ νήσῳ δυναστῶν φερόμενον*. Aelianus Anim. XIII. 17. *εὐλοπίας*
(ex thynnorum genere) *ῥώμην τε καὶ ἀλκὴν τὰ πρῶτα φέροιτο ἄν*.
Resecui inportunum, et ab schedis Gronovioque proscriptum, *φέ-
ρων*. Conf. VI. 100. et praeter ceteros Hemsterhusium in Luciani
Timon. c. 35. et Xenophont. Ephesium in Miscell. Observ. vol. V.
p. 30. Wess.

Ib. *Αἰγινητέων τὰ πρῶτα φέρων*] Pro *φέρων* si qui codices da-
rent *φερόμενος*, Lampon censeri posset dictus *Αἰγινητέων τὰ πρῶτα
φερόμενος*, ut Hermotimum scribit *φερόμενον οὐ τὰ δεύτερα τῶν
εὐνούχων παρὰ βασιλέϊ*, VIII. 104., quod commodum excitat Gro-
nov. Dicitur quis *τὰ πρῶτα* et *τὰ δεύτερα φέρεσθαι*, non *φέρειν*.
Lucian. Var. Hist. II. 18., *Οἱ ἀμφ' Ἀρίστιππόν τε καὶ Ἐπίκουρον
τὰ πρῶτα παρ' αὐτοῖς ἐφέροντο*. Dedisse videtur Eunapius in Jambl.
p. 21. *Ἀνατολίῳ τῷ μετὰ Πορφύριον τὰ δεύτερα φερομένῳ*. Mo-
schus Eid. III. 57. *μὴ δεύτερα σεῖο φέρηται*. Callimachus Hymn.
in Del. 4. *Δῆλος δ' ἐθέλει τὰ πρῶτα φέρεσθαι Ἐκ Μουσέων*. Valck.

3. *μὴ ὑπάρχειν ἔργα ἀτάσθαλα ποιέων*] Vidi ad marginem Al-
dinae docti viri manu, *μὴ ὑπάρχων — ποιέειν*, quorum ultimum in
S., sed ejus opera supervacua. Noster VII. 8, 9. *οἵ γε ἐμὲ καὶ
1099 πατέρα τὸν ἐμὸν ὑπῆρξαν ἄδικα ποιεῦντες*: quibus conparia Valcke-
narius ad Euripid. Phoeniss. p. 533. conduxit plurima. Aeginetae
Lamponis consilium Pausanias jure sprevit, laudatus propterea a
Pausania III. 4. Wess.

79 3. *ὅσια μὲν ποιέειν*] Dictum laudabiliter. At *quantum muta-*

tus ab illo Hectore in Thucydidis I. 132. Redi tamen ad Nostri lib. V. 32. Wess.

5. σὺ μέντοι ἔτι ἔχων λόγον τοιόνδε μήτε προσέλθῃς ἔμοί γε] Ore Ionico pronunciata, atque in speciem lenissima, gravem tamen continent comminationem; illis simillima, quae Alexandro Macedoni dixisse feruntur Athenienses VIII. 143. σύ τε τοῦ λοιποῦ λόγους ἔχων τοιούσδε μὴ ἐπιφαίνεο Ἀθηναίοισι, μηδὲ δοκέων χρηστὰ ὑπουργέειν ἀθέμιστα ἔρδειν παραίνεε. Juxta Lycurgum c. Leocr. p. 156, 42. Alexandrum Athenienses μικροῦ δεῖν κατέλευσαν: secundum Aristidem t. I. p. 250. illi dixerunt qualia Medeae Creon Euripidis 352. *si te secundo lumine hic offendero, Moriere.* Lamponis istius consilium repellentis Spartani regis responsum respicit Pausanias III. 4. Valck.

80 2. κλίνας τε ἐπιχρύσους] Non fuerunt ὁλόχρυσοι καὶ ὁλάργυροι, quales in Philon. Jud. de Somn. p. 1115. e., sed *inaurati* et *inargentati.* Ex solido auro et argento memorabuntur c. 80. In talibus et alibi peccatur. Vide I. 50. Wess.

3. ἅτε ἐόντα χαλκὸν δῆθεν] *Quasi vero aes foret.* Rudi simplicitate Helotarum, aurum atque aes vix internoscentium, abusi Aeginetae sunt. Quid victo ad Gransonium Carolo Audace, Burgundiae duce, vasis ejus argenteis, stannum arbitrati, fecerint, quoque modo gemmas, multo rarissimas et pretii ingentis, tanquam vilissima scruta abjecerint Helvetii, durum ab stirpe genus, elegantissime Ph. Comineus Memor. lib. V. 2. exposuit. Wess.

81 1. ἐπὶ τοῦ τρικαρήνου ὄφιος] Durabat in tempora Pausaniae, aureo tripode dudum a Phocensibus interverso et conflato, lib. X. 13. Quam vero Gronovius ex Whelero adposuit tricipitis colubri figuram, eam hujus videri, a Cupero veritati respondere negatur, Epistol. lib. II. p. 177. Litem meam non facio. Si tamen verum amamus, *unus* hic *draco* et *triceps* describitur, δράκων χαλκοῦς
1100 Pausaniae; monumentum autem Constantinopolitanum tres exhibet serpentes, scitissime contortiplicatos: dubium praeterea, Delphisne Byzantium venerit; sed, fieri hoc potuisse, nolo infitiari. Porro Jovis Olympii ex aere statuam copiosius Pausanias expingit V. 23. Wess.

82 1. ὡς Ξέρξης φεύγων etc.] Pro ἀρτοκόπους, ἀρτοποιοὺς praebet Athen., quae duo saepe permutantur in codd. Ut apud Herod., alibi quoque junguntur ἀρτοκόποι et ὀψοποιοί: multa notantur ad Thom. Mag. in Ἀρτοπόπος: dubium quid scripserit Plutarch. t. II. p. 401. e. Valck.

3. ἦν πολλὸν τὸ μέσον] *Amplum discrimen.* Supra I. 126. οἱ δὲ ἔφασαν, πολλὸν εἶναι αὐτέων τὸ μέσον, in simili negotio. Euripides Alcest. 914. οἴμοι πολὺ γὰρ τὸ μέσον. Jo. Chrysostomus Or. de Evangelii Profectu, t. III. p. 302. c. πολὺ δὲ τὸ μέσον τούτων κἀκείνου. Alii, uti Heliodorus Aeth. VII. p. 318. οὐ γὰρ μικρῷ τῷ μέσῳ. Adde Abreschii Lection. Aristaenet. p. 249. Wess.

4. τοῦ Μήδων ἡγεμόνες] Mardonii delicias et superfluum adparatum Pausanias, non absentis Persarum regis, perstringit et ta-

χαί. Additum οὕτω οἰζυρὴν ἔχοντας δίαιταν, irruenti, ut ferocientis impetum sisterent, Carolo Audaci testati de se suaeque regionis habitu Helvetii fuerunt, eodem Comineo lib. V. c. 1. Memor. perhibente. WESS.

83 2. κεφαλὴ οὐκ ἔχουσα ῥαφὴν οὐδεμίην] Pollucis aut alius exemplo respexisse haec Theophilum Protospatharium (de Fabrica Corpor. Hum. lib. IV. 4. in Fabricii Bibl. Gr. t. XII. p. 858.) puto, κεφαλὰς ἀῤῥάφους, *sine omni sutura*, inter ossa praeliis dejectorum et conputrescentium ab scriptoribus reperta adfirmantem memorari. Ὀδόντας μουνοφυέας Pyrrho, Epirotarum regi, et Prusiae, Bithyni regis filio cognomini, tribuit Valerius Maxim. lib. I. 8. Exter. 12. et Festus in *Monodos*. Illud autem paulo impeditius et salebrosius, ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ἐπὶ τουτέων τῶν νεκρῶν. Si esset ἐφάνη δὲ καὶ τότε ὕστερον ἔτι τουτέων, τῶν νεκρῶν περιψιλωθέντων τὰς σάρκας: tum, *postea demum*, *nudatis carne cadaveribus*, *adparuisse* τότε, nempe id, quod de *cranio sine sutura* et de *maxilla* proditur, sententia declararet. Et sic Abreschius. VALCK.

85 1. τοὺς ἰρέας] Suum etiam in expeditionibus habebant μάντιν,
1101 qui per extispicinam Deorum mentem scrutaretur; sed nusquam alibi, opinor, in historia Graeca Spartiatae memorantur ἰρέες, *sacerdotes*, qui praeliis interfuerint. Visus mihi semper est Herod. aliam hic primitus vocem posuisse; sed, quaenam illa fuerit, mihi quidem non liquet. Memoratur in Glossis Herod. Εἰρήν. Quibus alibi nusquam locus est in Musis, hic Grammaticum legisse suspicabar in suo codice ἰρένας et paullo post ἰρένες. Conjecturam memorare dignatus est Wesseling. in Diss. Herod. pag. 206. et removit difficultatem, quae opponi posset. Neutrum fortasse, nec ἰρένας, neque ἰρέας, sed scripsisse potius alicui videbitur Herod. τοὺς ἱππέας, et οἱ ἱππέες: quia destinguuntur a ceteris Spartiatis; Nostro autem memorantur VIII. 124. τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, — οἵπερ ἱππέες καλέονται. VALCK.

Ib. Ποσειδώνιος etc.] De his conf. c. 71. et de Amomphareto sigillatim, c. 53. seq. SCHWEIG.

5. χῶσαι Κλεάδην] Eos non audio, qui Ἀλεάδην obtrudunt, vicinia litterarum Α et Κ lapsos. Praeter alios contra venit Plutarch. Malign. p. 873. A. ubi Κλεάδας ὁ Πλαταιεύς. Χῶσαι in tumulis terra congestis, tritum. Euripides Iphigen. Taur. 703. Τύμβον τε χῶσον: et Aulid. 1443. ἐπεί μοι τύμβος οὐ χωσθήσεται etc. WESS.

86 1. ἐξαιτέειν αὐτέων τοὺς μηδίσαντας] Quia mox sequitur, ἐν πρώτοισι δὲ αὐτέων, vere mihi Koenius correxisse videtur, ἐξαιτέειν ἀστέων τοὺς μηδ. Ἀστέων Ionico flexu legitur infra c. 93. Idem vitium a viris doctis saepe sublatum, velut a Leopardo Em. I. 16. Vossio ad Melam II. 3. Piersono Verisim. p. 38. hic illic veterum scriptis etiam nunc inhaeret. In fragm. Orat. Isaei apud Dionys. Halic. t. II. p. 176, 28. scribendum: ὅτι ἡ μήτηρ ἀστή τέ ἐστι, καὶ ὁ πατήρ: et vs. 39. ἣν οὗτοι ὁμολογοῦσιν ἀστὴν εἶναι, pro vulgatis αὐτὴ et αὐτήν. In Epicharmi loco apud Diogenem Laërt. III. 16. procul omni dubio corrigendum: *nihil mirum*, ἁνδάνειν ἀστοῖσιν ἀστούς. Reli-

quit mendam Grotius in versu Moschionis, Excerpt. ex Stobaei Eclog. p. 147. *Αὔτη δ' ἐπηγρώσαντο*: *urbes* postulare sententiam poëtae unicuique patebit attendenti, atque adeo etiam reponendum,
1102 *Ἄστη δ' ἐπυργώσαντο, καὶ περισκεπεῖς Ἔτευξαν οἴκους*. VALCK. Hoc quidem loco nil magnopere obstabat, quin vulgatum teneretur. conf. c. 67. Potest autem genitivus *αὐτέων* duplici modo accipi, sive ut intelligas *τοὺς μηδίζοντας αὐτέων*, sive ut *ἐξαιτέειν αὐτῶν* idem valeat ac *ἐξαιτέειν ἐξ αὐτῶν* vel *παρ' αὐτῶν*. Ad sententiam quidem nil interest. SCHWEIG.

87 1. *μὴ πρότερον ἀπανιστ. πολιορκέοντας ἢ ἐξέλωσι*] Tale superius [c. 86.] *μὴ ἀπανίστασθαι ἀπὸ τῆς πόλιος πρότερον ἢ ἐξέλωσι*: et cap. 16. *πρότερον ἢ γενέσθαι ἐν Πλαταιῇσι τὴν μάχην*. Aliter, et prius vulgato congruenter, VI. 45. *οὐ γὰρ δὴ πρότερον ἀπανέστη—πρὶν ἤ σφεας ὑποχειρίους ἐποιήσατο*. Junge Gronovio observata V. 118.; cujus in vicinis *μὴ ἀναπλήσῃ* laudabilis opera. WESS. *Πλέω μὴ ἀναπλήσῃ* intellige *πλέω κακά*, et conf. V. 4. et VI. 12. SCHWEIG.

2. *χρήματά σφι δῶμεν ἐκ τοῦ κοινοῦ*] Aequissima postulatio, si professio veritate fulciretur. Qui citra fraudem et dolum reipublicae consulunt, impune illis esse debet, quando res secius cadit. Nam consilii datores ob eventum, quem praestare non possunt, plectere, quamquam tristes istiusmodi poenae in annalibus plures, a consilio dando, ne aliud adponam, merito omnes deterrebit. Egregiae ad hanc rem Bynkershoekii Quaest. Jur. Publ. lib. II. 2. disquisitiones sunt. Sed horum oratio infucata, et caussa dispar est. Civitatem Thebanam paucorum oppresserant dominatu, invitamque in factionem compulerant. Haec fide Pausaniae: *τῆς δὲ αἰτίης ταύτης δημοσίᾳ σφίσιν οὐ μέτεστι, ὅτι ἐν ταῖς Θήβαις ὀλιγαρχία, καὶ οὐχὶ ἡ πάτριος πολιτεία, τηνικαῦτα ἴσχυεν*, lib. IX. 6. WESS.

88 1. *Φὰς τοῦ μηδισμοῦ παῖδας οὐδὲν εἶναι μεταιτίους*.] Delicta scelerum auctores luunt; infantes consilii absolvit innocentia. Cicero verissime: *Ferret-ne civitas ulla latorem istiusmodi legis, ut condemnaretur filius aut nepos, si pater aut avus deliquisset?* Nat. Deor. lib. III. 38. Multa Faber Semest. III. 8. WESS.

89 1. *Ἀρτάβαζος — φεύγων* etc.] Sua hinc sumsisse videtur Polyaenus VII. 33, 3. *Ἀρτάβαζος Φαρνάκου φεύγων ἐκ Πλαταιέων προσῆλθεν εἰς Θετταλίαν*, quaeque sequuntur. Illic Thessalis dixisse
1103 fertur Artabazus: *Μαρδόνιος δὲ νενικηκὼς ἕπεται, καὶ τὰ ἔργα τῆς νίκης αὐτὸς ἀπαγγελεῖ*: prout scribendum vidit Koenius, qui Herodotum infra dedisse suspicabatur: *αὐτὸς δ' ὑμῖν Μαρδόνιος καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ εὐθὺς κατὰ πόδας ἐμεῦ ἐλαύνων προσδόκιμός ἐστι*. VALCK.

3. *ἐλῶν ἐς Θρηΐκην*] Laudatore Gronovio recte hoc gloriatur. *Ἐξ ὅτευ βασιλεὺς Καμβύσης ἤλασε ἐς Αἴγυπτον* III. 63. Artem, qua Artabazus suae exercitusque saluti apud Thessalos consuluit, Polyaenus hinc derivavit VII. 33, 3. Paene autem illud K. *ὠὐτός τε κινδυνεύσει* sine dicto praeterierat. Ionum, vice *αὐτὸς*, adfirmant esse Corinthus et Phavorinus: *ὠὐτὸς ἀντὶ τοῦ αὐτὸς Ἴωνές φασι*. Et

tale judicant. συμφέρεται ὠὐτὸς εἶναι lib. II. 79., cujus loco ὡὐτὸς alibi. Nonnihil addubito. Wess. Equidem haud dubie errasse et Grammaticos istos, et librarios, si qui illorum rationi favent, censeo. Ἑωυτοῦ, ἑωυτῷ etc. Ionicae sunt formae, pro ἑαυτοῦ, ἑαυτῷ: item ὠὐτός, pro ὁ αὐτός: non ὡυτὸς aut ὥυτὸς, pro simplici αὐτός. Schweig.

6. λιμῷ συστάντας καὶ καμάτῳ] Persimiles Persici exercitus aerumnae VIII. 115.; quales, neglecto adparatu, nulla congesta annona, frequentissimae. Consequens διέβη πλοίοισι germanum agnoscit χρῆν πλοίῳ διαβαίνειν I. 186. Auctor vitae Homeri c. 19. ἐχρήιζεν αὐτοῦ συνεξευρεῖν αὐτῷ πλοῖον, ὅπως ἂν εἰς τὴν Χῖον διαβαίη. Nolo plura, uti nec Latina, de quibus Burmannus in Declam. VI. 21. Quinctiliani. Wess. Λιμῷ συστάντας vulgo *fame enectos* interpretantur: nos, ex propria vi verbi, *fame conflictatos.* Vide ad VII. 170. notata. Schweig.

90 2. Ἐπεὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Δήλῳ etc.] Vide lib. VIII. cap. 130—132. Schweig.

91 2. Δέκομαι τὸν οἰωνὸν τὸν Ἡγησιστράτου] Vide lib. VIII. 114., ubi Aristophaneum Δέχου τὸν ἄνδρα, καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ, stabilire τὸν Ἡγησίστρατον S. videtur. In hominis nomine, *exercitus ductor*, bonum omen erat; quale Augusto ad Actium ante aciem asellus cum asinario dedit: *Eutychus homini, bestiae Nicon erat nomen*, inquit Sueton. in August. c. 96. Eadem ex superstitione, rem memorabilem adgressuri, eos potissimum adsciscebant, quibus *fausta*
110 *nomina*; uti Vespasianus, Capitolium dedicaturus, in Taciti Histor. IV. 53. cum Lipsii Nota. Wess.

2. δέκομαι τὸν οἰωνὸν] Non, quod vulgatur τὸν Ἡγησιστράτου, sed τὸν Ἡγησίστρατον Galeus exhibet ex S., neque aliter legit Valla. Hoc si Herodotus adjecit, scripsisset potius me judice, δέκομαι οἰωνὸν τὸν Ἡγησίστρατον, *velut omen accipio nomen Hegesistrati*: ut paulo post dicitur, οἰωνὸν τὸ οὔνομα ποιεύμενος. In Plauti Pseud. II. iv. 22. Χαῖρον οἰωνὸν ποιῶ. Euripid. Phoen. vs. 865. Οἰωνὸν ἐθέμην καλλίνικα σὰ στέφη. Sed e vicinis notissimum forsan ab alia manu nomen fuit adjectum Hegesistrati, ab Herodoto autem scriptum Δέκομαι τὸν οἰωνόν, ὦ ξεῖνε Σάμιε. Romanorum illud, *accipio omen*, sic solet Graecis simpliciter dici: δέχομαι τὸν οἰωνόν, sive τὸν ὄρνιν, τὴν κληδόνα, τὸ μάντευμα, τὸ χρησθέν. Valck.

92 1. Ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε καὶ τὸ ἔργον προσῆγε] Est loquendi forma frequens Euripidi. Dederat forsan ad hanc normam Noster supra VIII. c. 5., ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ πέμπει ἐπὶ τὴν νέα τὴν Ἀδειμάντου: ut c. 97., ταῦτά τε ἅμα — ἐποίεε καὶ ἔπεμπε. Valck.

3. Ἀπολλωνίης δὲ τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ] Ita Pausanias cum alibi, tum VI. 14. Meneptolemus ἐξ Ἀπολλωνίας τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ. De Orico, ad eundem Ionium sinum, Steph. Byz., πόλις ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ. Adjunge Cononis Narrat. XXX., cui Euenius est Πειθήνιος. Montem, unde amnis (fortasse Aous) labebatur, Strabo Λάκμον adpellat lib. VII. p. 486 = 316. Λάκμωνα tamen Steph. Byz. ex Hecataeo. Lege Casaubono observata. Wess.

93 1. κατέλαβε Εὐήνιον] Euenium hunc Apolloniatam aliquoties in Cononis Narrat. XXX. *Πειθήνιον* dici vidit Koenius. Istius erat is Apolloniae civis, quae Nostro ἡ ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ dicitur: τὰν ἐνὶ πόντῳ Ἰονίῳ Φοῖβος ᾤκισ' ἀκερσεκόμας, apud Pausan V. 22. Situs urbis in Excerptis e Conone definitur, et ποταμὸς Ἀῶος διὰ μέσης αὐτῆς ῥέων dicitur ἐκβάλλειν εἰς τὸ Ἰόνιον πέλαγος. Juxta Herodotum flumen ῥέει διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρης ἐν θάλασσαν, παρ' Ὤρικον λιμένα. Portum Oricum hinc attigit Eustathius in Dionys. 398. conf. Strabo VII. p. 486. B. Valck.

1105 1. φυλάσσουσι ἐνιαυτὸν ἕκαστοι] *Custodiunt per annum singuli*, eorum nempe, qui ad illud munus per vices obeundum essent electi, civium opibus et genere potentissimi. In Excerptis e Conone legitur: τῶν δ' ἐπιφανῶν ἦν ὁ Πειθήνιος, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἐκ διαδοχῆς τῶν ἱερῶν εἶχον προβάτων τὴν ἐπιμέλειαν. Valck.

3. Qui *somno sopitus ovium neglexerat custodiam*, eleganter dicitur κατακοιμίσας τὴν φυλακήν: nam pro κατακοιμήσαντος recte mihi rescripsisse Reiskius videtur καί κοτε αὐτοῦ κατακοιμίσαντος τὴν φυλακὴν, et deinceps, ὡς τὴν φυλακὴν κατακοιμίσαντα. Idem illud, vel hinc sumtum, vel ex ipso Hecataeo, praebet Aelianus de Nat. Anim. XIII, 22. λέγει μὲν Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος Ἀμφιάρεων τὸν Ὀϊκλέους κατακοιμίσαι τὴν φυλακήν. Legitur apud Cononem: ἀμελήσαντος τούτου, αὐτῶν (τῶν ἱερῶν τοῦ ἡλίου προβάτων) ἑξήκοντα λύκοι διεσπάραξαν: ut apud Nostrum, λύκοι — διέφθειραν τῶν προβάτων ὡς ἑξήκοντα. Valck.

Ib. κατακοιμήσαντος τὴν φυλακὴν] Consentiunt scripta exemplaria, atque iterum proxime. Rectius tamen cum Reiskio κατακοιμίσαντος τὴν φυλακήν: id enim, ubi *vigiliae dormiendo transmittuntur*, suum sibi locum capessit. Aelian. de Animal. III. 13. Grues ὑπὲρ τοῦ μὴ κατακοιμίσαι τὴν φυλακὴν, ἑστᾶσι μὲν ἀσκωλιάζουσαι, *ne vigiliae tempus edormiant, alternis pedibus nituntur*; et lib. I. 15. προτιμότερον τροφῆς καὶ πρεσβύτερον τὸ μὴ κατακοιμίσαι τὴν φυλακήν: quod alibi τὴν φρουρὰν οὐ κατανυστάζειν scribit. Wess. Similiter Xenoph. Mem. Socr. II. 1, 30. τῆς ἡμέρας τὸ χρησιμώτατον κατακοιμίζουσι. Nec vero ex his exemplis tuto colligitur, non potuisse Herodotum eamdem in sententiam altera verbi forma uti; quum praesertim alioquin etiam idem valeat κατακοιμᾶν atque κατακοιμίζειν. Schweig.

5. ὑπαγαγόντες μιν ὑπὸ δικαστήριον] Herodotei moris est. Alii aliter, de quibus Ruhnkenius ad Timaei Lexic. pag. 188 = 263. Wess. Alias passim dicitur ὑπάγειν εἰς δίκην et εἰς δικαστήριον, ut hic olim legebatur ἐς τὸ δικαστήριον: optimo tamen consilio Gronov. ex M. reposuit ὑπὸ δικαστήριον, quippe Herodoteum. ὑπὸ δικαστήριον ὑπαχθεὶς extat lib. VI. c. 72., et ὑπὸ reperitur in ea-
1106 dem locutione 81. VI. 105. 136., ubi Xanthippus Miltiadem θανάτου ὑπαγαγὼν ὑπὸ τὸν δῆμον ἐδίωκε. Pro ἀπῆγον scribendum ὑπῆγον θανάτου in Xenophontis Ἑλλ. lib. V. p. 333, 27. Valck.

7. πρόφαντα δέ σφι — ἐγίνετο] *Pecora* verterat Valla, expresso, quod scriptus ille liber ostendebat. Consimile in S. et V.; errorem

docti hominis Leopardus Emend. VIII. 1. et Palmerius indicarunt. Ego vero dubito, an *ἱρὰ ἡλίου πρόβατα oves* fuerint an *boves?* Scio in Cononis Narrat. pro *ovibus* ab interprete haberi, sed et laxiorem vocis esse potestatem. Malui in re dubia *pecora*. Confer. Schol. ad Iliad. ξ'. 124. et Eustachium in Erotian. p. 92. [p. 302. seq. ed. Franz.] Wess. Vallae Latina Gronovius sic refinxit: *Erant autem illis praedicta et in Dodona et in Delphis. Interrogati mox prophetae de causa mali praesentis responderunt* etc. quae Wesselingius etiam tenuit, quamvis impedita. Nam *πρόφαντα*, quae dicit scriptor, vix alia intelligi possunt, nisi *responsa* illa prophetarum, quae mox adponuntur. conf. c. 94. Neque necessario *πρόφαντον praedictum* significat, verum etiam quodlibet *oraculi responsum, effatum*, *λόγιον*, *θεοπρόπιον*, ut ait Hesychius. Sic sane apud ipsum Herodot. V. 63. *πρόφαντον* non *praedictum* aliquod est, sed tale *effatum* quo nil aliud nisi *jussum* et *praeceptum* quoddam continebatur. Schweig.

8. *αὐτοὶ γὰρ ἐπορμῆσαι τοὺς λύκους*] Loquuntur prophetae, sed uterque dei nomine, cujus propheta est. *αὐτοὶ* igitur intelliguntur Jupiter Dodonaeus et Apollo Delphicus. Schweig.

94 2. *ἐν θώκῳ*] Lib. VI. 63, 5. *ἐν θώκῳ* cum doctis interpretibus *in consessu* reddidimus: hic satis fuit *in sella, in sedili.* conf. I. 181. Schweig.

3. *ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες*] Intellige *simulatum dolorem*, quo Euenium callide illexerunt et fefellerunt, sive, uti Conon, *τέχνῃ ἱλασάμενοι*. Notus in talibus verbi usus ex Euripid. Androm. 428. *ᾧ σ' ὑπήγαγον*, h. e. *ἐδελέασα καὶ ἐξηπάτησα καὶ προετρεψάμην*, ex Scholiastae doctrina. Appianus Civil. III. 37. *ᾧ δὴ μάλιστα ὑπαχθέντες*, *qua re maxime deliniti*. Errorem Vallae intactum Abreschius Diluc. Thucyd. p. 526. noluit. Wess. Plutarch. Solon.
1107 p. 82, 2. *ὑπαχθέντες οἱ Μεγαρεῖς τῇ ὄψει*, *hac specie decepti Megarenses.* Confer Nostrum infra §. 6. Schweig.

7. *ἔμφυτον μαντικὴν εἶχεν*] *Divinitus insitam*, ut ille Homeri gloriatur, *Θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας Παντοίας ἐνέφυσεν*, Odyss. χ'. 348. Alia Demosthenis *ἔμφυτος αἰσχροκέρδεια καὶ πονηρία*, *penitissime animo* ex toto vitae genere *haerens*, juxta Dinarchi criminationem, Orat. in Demosth. p. 104. Alia Demetrii Phalerei *ἔμφυτος ἀκρασία* in fragmento Duridis apud Athen. XII. p. 542. c. Wess.

95 1. *ἐπιβατεύων τοῦ Εὐηνίου οὐνόματος ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἔργα*] De usu isto verbi *ἐπιβατεύειν* dictum est III. 63. Loci justam sententiam nec Valla, nec Portus, assecutus est. Nulla Deiphono in Graecia molestia ex invaso Euenii nomine: *operas vaticinandi contra Graeciam conduxerat:* hoc verba volunt, neque aut Reiskium aut Abreschium Diluc. Thucyd. III. p. 315. latuit. Prior insuper *ἐπιὼν τὴν Ἑλλάδα*, *Graeciam obiens*, ex suspicione plausibili, si scripti codd. adstipularentur. Decepit Vallam rarior verbi potestas, qua Plutarch. t. II. p. 395. E. *ἐκλαβὼν γὰρ ἵππον ἀλινδούμενον γράψαι*, *cum pingere equum semel volutantem conduxisset:* et in Pelopida p. 291. E. *ἐκλαβὼν παρὰ τῆς πόλεως πί-*

νακα γράψαι μάχης ἑτέρας. Wess. Nempe, ut *ἐκδιδόναι* dicunt Graeci, *opus faciendum elocare*, sic *ἐκλαμβάνειν ἔργον* dicitur *qui opus faciendum conducit*; sive, quod eodem redit, *ἐκδιδοῖ* is, qui *alterius operam conducit*; *ἐκλαμβάνει*, qui *suam operam alteri elocat*. Schweig.

96 1. *ὡς ἐς ναυμαχίην*] Omissam in Med. voculam *ὡς* si praebent alii codices, sede non moverem, qua aptissime haeret: *παρεσκευάζοντο ὡς ἐς ναυμαχίην*: ut Xenoph. *Ἑλλ.* II. p. 267, 33. *πάντα παρασκευασάμενος ὡς ἐς ναυμαχίαν*: p. 269, 4. *ὡς ἐς πολιορκίαν παρασκευάζειν τὴν πόλιν*. Thucyd. VI. c. 67., *παρεσκευάζοντο ὡς ἐς μάχην*: idem saepe dicitur, *ὡς ἐπὶ ναυμαχίαν*. Valck.

97 1. *ἐς Γαίσωνά τε καὶ Σκολοπόεντα*] *Γαίσων* fluvius, ex Ephoro notus apud Athen. VI. p. 311. c. *Gessus* apud Plin. V. xxix. 31. *Gaesus* Melae I. 17. *Σκολοπόεις*, aliunde non cognitus, ex hoc Herodoti loco colligitur amnis fuisse, in Gaesonem haud procul ab ostio aquas suas exonerans. Schweig.

1108 1. *Φίλιστος — Νείλεῳ τῷ Κόδρου ἐπισπόμενος*] De migratione Ionica et condita Mileto, sociisque expeditionis, nulla tamen Philisti mentione, Pausanias VII. 2. etc. Strabo XIV. p. 939 = 633. quorum huic Codri filius *Νηλεὺς*, illi *Νειλεὺς*, sicuti Nostro. Ista Strabonis aliorumque scribendi ratio Perizonio unice ad Aelian. Var. VIII. 5. ob Marmor Arundel. probatur; absque caussa tamen, siquidem in laceris ejus tabulis *ΝΕ . . ΕΥΣΩΙΚΙΣ.*, unde *Νειλεὺς ᾤκισε* formatur tantum. Hoc leve, neque a Valesio ad Ammian. XXVIII. 1. contemtum. Ionicam vocem *κτιστὺν*, quam *κτίσιν* ad Dionys explicuit Eustathius, optime docti viri illustrarunt. Wess.

Ib. *ἐπὶ Μιλήτου κτιστὺν*] *Ἐπὶ τὴν Μιλήτου κτίσιν*, velut Herodoteum, legitur apud Eustath. in Dionys. vs. 823., qui sinceram nobis formam *κτιστὺν* servavit ad Hom. Il. *τ'*. p. 1245, 40. quam illinc Herodoto jam restituit Portus: alia hujus moduli supra prostant ad I. 85. Ad *κτιστὺν* accedit Hesychii *Δωμητύς· κατασκευή*. Eidem *Φραστὺς* est *σκέψις, ἔννοια*: apud Suidam *Ἀφραστύες* sunt *ἀσυνεσίαι*. Ad Hesych. quaedam notata sunt in *Ἀποδαστύς*. *σωφρονιστύος* miror apud Platonem reperiri t. II. p. 933. e. Valck.

98 2. *Ἀποβάθρας*] *Scalae* fuerunt ad descensum nauticae. Thucydides IV. 12. Brasidas *ἐχώρει ἐπὶ τὴν ἀποβάθραν· καὶ πειρώμενος ἀποβαίνειν, ἀνεκόπη*: ubi docte Dukerus, sicuti Hemsterhusius in Luciani Dial. Mort. X. 10. Wess. Latinum nomen *scala* Graeco adposuit Pollux I. 93. *ἀποβάθρα καὶ διαβάθρα ἣν σκάλαν καλοῦσι*: ubi commode Jungermanus: "Videtur autem, inquit, sic "nominandus et *ponticulus* ille qui a nautis in litus vel ripam ejici-"tur, inserviens tam conscendendae navi quam exscendendae." Potuerat adjicere, usos etiam esse similibus pontibus ad transcendendum suis e navibus in naves hostiles; quod quidem ex hoc Herodoti loco satis intelligitur. Schweig.

3. *πρῶτον μὲν ἐν τῇ νηῒ* etc.] Duas literas male repetitas legendumque suspicor, *πρῶτον μὲν τῇ νηῒ παραπλέων, ἐγχρίμψας τῷ αἰγιαλῷ τὰ μάλιστα Λευτυχ.* Valck.

Ib. *κήρυκος*] Praeconis *μεγαλοφωνοτάτου ἐν τῷ στρατοπέδῳ* voce ad Ionas usum Leutychiden, auctor Diodorus est lib. XI. 34., nonnulla ejus ex ore memorans a vero alieniora. Wess.

1109 3. Perculltum *ὑπὸ κήρυκος προηγόρευε*, *voce praeconis.* Tale Theophrasti in Stobaei Serm. XLII. p. 280. *οἱ μὲν ὑπὸ κήρυκος κελεύουσι πωλεῖν.* Xenophontis Laced. Republ. p. 286. c. *ὥσπερ ὑπὸ κήρυκος.* In Aeschyli Choëph. 838. audax videtur *ὑπάγγελος*, vice *ὑπ᾽ ἀγγέλου.* Wess.

6. Per praeconem Ionibus ista Leutychides eadem dicitur mente significasse, qua ad Artemisium Themistocles similia lapidibus incidi curaverat: *ἢ γὰρ δὴ λαθόντα τὰ ῥήματα τοὺς βαρβάρους ἔμελλε τοὺς Ἴωνας πείσειν, ἢ ἔπειτα ἀνενειχθέντα ἐς τοὺς βαρβάρους ποιήσειν ἀπίστους τοῖσι Ἕλλησι*: in quibus scribi mallet Koenius *ἐπεί τε ἀνενειχθῇ*, prout supra legitur VIII. 22. Valck. At, cur mutata h. l. malimus vulgata verba, *ἔπειτα ἀνενειχθέντα*, nullam prorsus caussam exputare equidem possum. Schweig.

99 5. *τοῖσι καὶ κατεδόκεον νεοχμὸν ἄν τι ποιέειν, δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι*] Cuncta Persas cum spectent, de sermonis adsuetudine exspectasses, *τοὺς καὶ κατεδόκεον — ἐπιλαβομένους*: quam etiam in sententiam Diodorus XI. 33. ac Polyaenus VII. 35. abierunt. Valla ad Ionas, res novas animo agitantes, adplicuit, quasi *τοῖσι καὶ κατεδόκεε*, *quibus videbatur;* sequacemque Pavium inpetravit. Equidem Valckenario calculum adposuerim, mancam arbitrato structuram, ope quidem ingenii, sed ob msstorum taciturnitatem dubia, sanandam. Wess.

Ib. *τοῖσι καὶ κατεδόκεον* etc.] Aliud quid requiri videtur, a quo pendeant isti dativi: forsan excidit vox ob praecedentis similem terminationem. Dici, ni fallor, potuit, *τοῖσι καὶ κατεδόκεον ἐνεὸν νεοχμὸν ἄν τι ποιέειν δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι*: *quibus et inesse putabant, ut facultatem adepti nova molirentur.* De Samiis et Milesiis, quos sibi suspectos jusserint Persae *τὰ τῆς Μυκάλης ἄκρα φυλάττειν*, Polyaen. VII. 45. Valck. In Attico scriptore utique non ferendum id esset, quod hîc communi consensu libri omnes exhibent: sed hanc veniam sibi Herodotus postulat. Verbum *καταδοκεῖν* alibi apud Nostrum, vel absolute positum, vel cum accusativo et infinitivo, aut cum nudo accusativo constructum, non aliam fere vim, atque simplex *δοκεῖν*, habet, *existimare.* Hoc loco *κατὰ* praepositio propriam quamdam vim verbo addit,
1110 ut significet *contra aliquem existimare*, i. e. vel *condemnare* vel saltem *suspectum habere.* Atque hac notione videri quidem poterat cum genitivo casu jungendum id verbum: sed, quemadmodum pro eo, quod *καταγελᾶν τινὸς*, et *κατακρίνειν τινὸς* vulgo dicitur, *καταγελᾶν τινὶ* usurpat Noster III. 37. 38. saepiusque alibi, et *κατακρίνειν τινὶ* VII. 146. (conf. Adn. ad VII. 9.) et sic et *καταδοκεῖν τινὶ* usurpavit. Schweig.

5. *συνεφόρησαν τὰ γέῤῥα*] Conf. supra, c. 61. 62. et infra c. 102. Schweig.

100 1. *ἐπὶ τῆς κυματώγης*] Verissime Eustathius, *ἐν ἀκτῇ, ἔνθα τὰ*

κύματα ἄγονται, sive *littoris crepidine, quam verberat unda maris.* Ex qua vocis notione egregie Luciano in Hermotim. c. 84. Graevius subvenit, injuria taxatus ab Elsnero, Schediasm. Critic. c. 1., *fluctus*, uti hic Valla, seu *maris fluctuationes* intelligente. Quid tum de Homero, quem Vitae Auctor c. 19. καθήμενον ἐπὶ τῆς κυματωγῆς, et c. 34. ἐκοιμᾶτο ἐπὶ τῆς κυματωγῆς ἀδυνάτως ἔχων describit, censebimus? Nonne mortalium in stupidissimis, sedente, et, corpore ex valetudine adfecto, decumbente in *fluctuatione aestus marini?* cum citra maris adsperginem in sicco liceret. Vera atque elegans Democritea est observatio apud Sextum Empir. VII. contra Mathem. p. 395. non aves duntaxat, quales columbae et graculi, aggregari, sed et res inanimatas, καθάπερ ὁρᾷν πάρεστι ἐπί τε τῶν κοσκινευομένων σπερμάτων καὶ ἐπὶ τῶν παρὰ ταῖς κυματωγαῖς ψηφίδων: ubi *fluctuationes maris* si volueris, risum debebis, neque emendabere, nisi jucundissimo placidi maris et elegantissimo congestarum concharum et calculorum in littoris crepidine adspectu. Quid multa? Redi ad lib. IV. 196., nec dubitabis. Wess.

2. ἡ δὲ φήμη διῆλθέ σφι] *Famam de victoria ad Plataeas* a Graecis reportata, quam divinitus ortam censuit Herodotus, a Leutychide rei ignaro prudenter confictam verius alii statuerunt. Diodorus Sic. XI. 35. οἱ περὶ τὸν Λεωτυχίδην, οὔπω μὲν πεπυσμένοι περὶ τῆς νίκης, ἀφ' ἑαυτῶν δὲ πλάττοντες τὴν εὐημερίαν, ἐφάνησαν στρατηγήματος ἕνεκεν τοῦτο πεποιηκέναι. vid. Casaubon. ad Polyaenum, Spartiatae strategema commemorantem I. 33. Valck.

3. τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμπιπτούσης τοῦ τε ἐν Πλαταιῇσι etc.]
1111 Inconcinna et impedita videntur. Quid quaeso ἡμέρης συμπιπτούσης, et τῆς αὐτῆς inprimis? Non equidem obliviscor libri VIII. 15. συνέπιπτε δὲ ὥστε ταῖς αὐταῖς ἡμέραις τὰς ναυμαχίας γίνεσθαι ταύτας: sed disconvenit, uti adparet, sicuti quod sequetur mox c. 101. Portus, has verborum difficultates animadvertens, ex arbitratu accessiones adjunxit, quae fastidium movent. Justior ejusdem admonitio, Vallam συμπίπτοντος aut συμπεσόντος legisse videri: vertisse quippe, *etsi tunc eodem die contigit utraque clades, ea, quae ad Plataeas* etc. Idem ego ambabus amplecterer. Belle distincta τῆς αὐτῆς ἡμέρης, συμπίπτοντος τοῦ τε — καὶ τοῦ ἐν Μυκ. μέλλοντος ἔσεσθαι τρώματος, φήμη τοῖσι etc. decurrent, atque *ad Plataeas acceptam et ad Mycalen futurum Persarum cladem, utramque eodem die*, jungent. Qua loci in medela, sive malis conjectura, suffragatores Pavium et Reiskium produco. Res autem ipsa suadet, neque Diodorus XI. 35., aut Polyaenus lib. I. 33. infitiantur, Leotychidae in sparso de parta ad Plataeas victoria rumore imperatoriam eminuisse fraudem. Wess. Ferenda videtur consentiens librorum omnium scriptura. Quod si αὐτῆς abesset, neminem turbatura erat haec locutio, *coincidente die utriusque cladis.* Ferenda vero etiam videtur vocis αὐτῆς abundantia: est enim, quasi dixisset *in eumdem diem utraque clades coincidit.* Schweig.

101 3. μηνός τε τοῦ αὐτοῦ] Mensis Attici Boëdromionis die tertio, teste Plutarcho in Camillo p. 138. A. et de Glor. Ath. p. 348. F.,

nec sibi tamen constante in Aristid. pag. 330. F. Aeliani in sexto Thargelionis die error Var. II. 25. dudum castigatus est. WESS.

5. ἡ κληδὼν αὕτη σφι ἐσέπτατο] In praecedentibus ἰοῦσι δέ σφι φήμη τε ἐσέπτατο. Eadem ergo φήμη ac κληδὼν, sive *omen*, sicuti III. 153. et V. 72. Pertinent huc, admotaque sunt a Berglero, ex Procopii Sophistae Epist. LII. οὐ γὰρ δὴ μόνον Ἡσίοδος θεὸν αὐτὴν ἀνυμνεῖ, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναῖοι, τὴν ἐν Μυκάλῃ μάχην αὐθημερὸν ἐγνωκότες, οὐκ ἀνεκτὸν ἔφασαν, εἰ μὴ θεὸν ἡγοῖντο τὴν Φήμην: valde tamen miraculum augent, cum Athenis victoriam, eadem die, qua ad Mycalen reportata fuit, cognitam produnt. Deam Attica super-
1112 stitione habitam, Φήμῃ δημοσίᾳ θύομεν ὡς θεῷ, testis Aeschines περὶ Παραπρ. p. 47. WESS.

102 5. συνεισέπιπτον] Quod praebuit M. aliis etiam usitato more scribendi posuerat Herod. sive συνεσέπιπτον ἐς τὸ τεῖχος: ut III. 78. οἱ συνεσπίπτουσι, nempe ἐς τὸν ἀνδρεῶνα. Plura dedit Abresch. in Dilucid. Thucyd. p. 656. Hic ante vulgatum ter in eumdem sensum reperitur apud Polyaenum: II. 35., οἱ δὲ κατόπιν ἑπόμενοι συμπεσόντες τῆς πόλεως ἐκράτησαν. III. 9, 45. συνηκολούθησεν αὐτοῖς καὶ συνέπεσεν εἰς τὴν πόλιν. VI. 1, 2. εἰσέδραμε πρὸς τὴν μητέρα, *et duo tresve* αὐτῷ συνέπεσον: hic συνεισέπεσον, Casaubonus; primo loco συνεισπεσόντες, corrigebat Koenius. VALCK. Sic Polyb. IV. 71, 12. συνέπεσον (sc. εἰς τὴν πόλιν) διὰ τῆς πύλης. Idem verbum frequentavit Appianus, cujus loca huc spectantia in Indice Graecitatis olim indicavi. SCHWEIG.

7. κατ' ὀλίγους γενόμενοι, i. q. ὀλίγοι γενόμενοι. Vide Wess. ad VIII. 113. SCHWEIG.

Ib. Ubi Persae ἐμάχοντο τοῖσι αἰεὶ ἐς τὸ τεῖχος ἐσπίπτουσι Ἑλλήνων, eleganter adhibetur αἰεὶ, ut saepius apud veteres. Vid. not. ad IV. 162. VALCK.

103 3. ἑτεραλκέα τὴν μάχην] Nequidquam codices quidam innovant. Vertitur *pertinacior*. Praeferrem, Stephano monitore, *in alteram partem inclinantem*, qualis Ἄρης ἑτεραλκὴς, sive νικοφόρος, uti scholia Aeschyli Pers. 956. Sed relege observata Valckenarii ad lib. VIII. 11. WESS.

104 1. προσετέτακτο μὲν τῶν Περσέων] Superius c. 99. Persae τὰς διόδους — προστάσσουσι τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν. Ergo πρὸς τῶν Περσέων, nisi ex conposito verbo pendere jubeas, praestiterit. Namque διόδους Περσέων quis junxerit? WESS. In istis, Μιλησίοισι δὲ προσετέτακτο μὲν τῶν Περσέων τὰς διόδους τηρεῖν, a praepositione verbi προσετέτακτο genitivus pendere videtur τῶν Περσέων: nisi scripserit, quo modo saepe solet, προσετέτακτο μὲν ἐκ τῶν Περσέων. *Milesiis injunctum fuerat a Persis.* Supra cap. 98. τὰς διόδους τὰς ἐς κορυφὰς τῆς Μυκάλης φερούσας προστάσσουσι τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν. VALCK. Genitivus τῶν Περσέων a verbo προσετέτακτο pendere, mea quidem sententia, nullo pacto potest.
1113 Nec vero opus videtur, ut προσετετ. ἐκ (aut πρὸς) Περσέων corrigendum suspicemur. Proprie dicturus erat scriptor, τοῖς Πέρσῃσι τὰς διόδους τηρεῖν: sed, quoniam alius adest dativus Μιλησίοισι

variandi causa nunc genitivum posuit, et τῶν Περσέων τὰς διόδους, *exitus Persarum*, dixit *exitus viarum quibus se Persae recipere possent*. SCHWEIG.

105 1. Ἑρμόλυκος ὁ Εὐθύνου] Licuit semper in ambiguis, a forte fortuna oblatum arripere. *Εὐθύνου*, sed obscuri hominis, meminit Aristoteles, Rhetor. II. 19. p. 92. *Δεινὸν εἶναι*, inquiebat Isocrates, *εἰ ὁ μὲν Εὔθυνος ἔμαθεν, αὐτὸς δὲ μὴ δυνήσεται εὑρεῖν.* Neque ignotus *Εὐθύνοος* ex vetere responso, *Εὐθύνοος κεῖται μοιριδίῳ θανάτῳ* i. e. Cicerone interpretante, *Euthynous potitur, fatorum numine, letho*, Disp. Tuscul. I. 49. Hermolycum παγκρατιαστὴν non Pausanias I. 23. ignorat. WESS.

106 4. τοῖσι ἐν τέλεϊ ἐοῦσι] Οἱ ἐν τέλει, *qui in magistratu sunt*. Sic III. 18. τιθέναι τὰ κρέα τοὺς ἐν τέλεϊ ἑκάστους ἐόντας, *singulos civium magistratus*. Ismene in Sophoclis Antig. 66. τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι: et Philoct. 384. Οὐκ αἰτιῶμαι κεῖνον ὡς τοὺς ἐν τέλει. Sed abstineo. Vide tamen Schol. ad Gregorii Nazianz. Stelit. I. p. 13. WESS. Magistratus et viri principes, οἱ ἐν ἀξιώματι, saepius etiam dicuntur οἱ ἐν τέλει ὄντες. Meminit Thucyd. V. 27. τῶν ἐν τέλει ὄντων Ἀργείων. Syracusanorum magistratus, οἱ ἐν τέλει ὄντες apud eumdem VII. 73. paulo post vocantur ἄρχοντες. Hinc Philoni Judaeo inter Aegyptios et Persas viri principes sunt Αἰγυπτίων οἱ ἐν τέλει, et οἱ ἐν τέλει Περσῶν, pag. 363. B. et pag. 778. B. Ut Herodoto Πελοποννησίων τοῖσι ἐν τέλεϊ, sic Aeschylus apud Stobaeum p. 63, 31., Κλύειν τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα χρὴ τῶν ἐν τέλει. Sophocl. Phil. 922, τῶν ἐν τέλει κλύειν. VALCK.

107 3. δέννος μέγιστός ἐστι] Explicatur ab Eustathio et Criticis ad Sophoclis Ajac. vs. 243., Lycophronisque Alex. 774. Persarum illud convicium innuebatur cap. 20. hujus Musae, et recentiorum eorundem abs Theophylacto Hist. Mauric. lib. III. 8. Non requiretur, credo, simile aliarum nationum opprobrii virus. Quis Virgiliani obliviscitur, *O vere Phrygiae, neque enim Phryges*, Aeneid. IX. 617. ubi de Persis la Cerda egregie. WESS.

4. ἁρπάζειν μέσον Livii respondet *arripit medium Servium*,
1114 I. 48. et Dionysii in eadem historia, μετέωρον ἐξαρπάσας, *sublimem rapiens*. WESS.

4. φρασθεὶς] Φθὰς si qui dant codices, videri forte poterit utrumque posuisse Herodotus: *καί μιν, ἐπιθέοντα φρασθεὶς, φθὰς Ξειναγόρης — ἁρπάζει μέσον, καὶ ἐξάρας παίει ἐς τὴν γῆν: quem, cum accurrentem cerneret, praevertens Xenagoras — medium arripit, et sublatum in terram statuit*: ut apud Terentium, *sublimem medium arriperem, et capite pronum in terram statuerem*. συναρπάσας ἐξῆρε est in Xenoph. Κυρ. Παιδ. p. 35, 340. Ἄρας μετέωρον εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλῶ, Aristoph. Eq. 1359. VALCK.

108 2. ὥς δέ οἱ προσπέμποντι] Quo sit sensu capiendum hoc verbum, erudite docuit vir clar. in Miscell. Obs. Nov. t. III. p. 7. Ut λόγους προσπέμπειν, sic προσενεγκεῖν λόγους περὶ συνουσίας dixit Xenophon. Κυρ. Παιδ. VI. p. 91, 1. et Lucian. Dial. Deor. VI. 2., ubi τὸ πειρᾶν, in eundem sensum magis frequentatum, tractavit

vir summus. Amorem Xerxis, fratris uxorem frustra sollicitantis, hinc attigit Tzetzes Chiliad. II. 6. Errat, ut saepius in historia, Maximus Tyrius XXVI. 7. ubi Xerxes ἐπὶ Ἄμηστριν ἧξεν τὴν τοῦ παιδὸς γαμετήν: errorem correxerunt Heins. et Davis., quo vocat *Amestrin*, quae *Artaynte* fuerat ex Herodoto dicenda. Valck.

2. βίην προσεφέρετο] Praestabilius videtur προσέφερε, uti in duobus msstis; sic sane ἀναγκαίην προσφέρειν VII. 172. Tzetzes haec ad Lycophron. excerpens p. 142. Xerxes, ait, εἰς ἔρωτα τῆς Μασίστιδος ἐμπέμπτωκε γυναικὸς, confundens inperite Masistium et Masisten, regis fratrem, qui idem error Chiliad. II. 6. Wess. Ferendum fortasse προσεφέρετο erat: quod quum, utpote ex rariore verbi usu, suspectum fuisset docto cuidam librario, facile credas in προσέφερε ab eodem fuisse mutatum. Schweig.

Ib. πρήσσει τὸν γάμον τοῦτον etc.] Haec salebrosa doctis viris. Reiskius addit distinguitque πρήσσει τὸν γάμον τούτων· τῷ παιδὶ— Δαρείῳ μνέεται θυγατέρα. Abreschius vero, πρήσσει τοῦτο, τὸν γάμον λαμβάνει τῷ παιδὶ — θυγατέρος τῆς γυναικὸς ταύτης. Quorum auxilium manu descripti libri aversantur. Sentio, θυγατέρα τῆς γυναικὸς per adpositionem, quam vocant, aptanda ad τὸν γά-
1115 μον, neque adeo sollicitanda esse. Maximi Tyrii (Orat. XXVI. pag. 317.) memoriae in his lapsum D. Heinsius et Davisius fecerunt manifestum. Wess.

109 2. τῇ δὲ κακῶς γὰρ ἔδεε etc.] Sic loqui amat Herodotus, cujus in sermone τῇ δὲ κακῶς γὰρ — πρὸς ταῦτα εἶπε, idem valet ac si dixisset, ἡ δὲ (τῇ γὰρ πανοικίῃ ἔδεε κακῶς γενέσθαι) πρὸς ταῦτα εἶπε. Schweig.

110 2. ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο βασιλεὺς] Intererit parum, sive praepositio [ἐν] accedat, seu tacita relinquatur. Vallae Latina, *die quo rex creatus est*, me arbitro, perperam. Et hinc manavit tamen docta Relandi (Dissert. de Vet. Ling. Pers. p. 257.) originatio vocis ΤΥΚΤΑ, quasi coenae ἐνθρονισμοῦ, inque memoriam regiae inaugurationis celebratae. Nisi errore, quod nolim, in devium exeo, *regis natalis* est *dies*. Viam monstrat Noster I. 133. quando de Persis, Ἡμέρην δὲ ἁπασέων μάλιστα ἐκείνην τιμᾶν νομίζουσι, τῇ ἕκαστος ἐγένετο, *qua eorum quisque natus fuit*: tum Plato, Alcibiad. I. p. 121., exposito natali die, eoque festo, regii principis, εἶτα, adjungens, εἰς τὸν ἄλλον χρόνον ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ βασιλέως γενέθλια πᾶσα θύει καὶ ἑορτάζει ἡ Ἀσία: quibus adprime adcommodis nihil adstruo. ΤΥΚΤΑ explicent, qui poterunt. Wess.

Ib. τὴν κεφαλὴν σμᾶται] Habet et σμᾶται Athenaeus; noster forte scripserat σμέεται. Si in nullo codice legitur κοσμέεται, neque legisse videbitur illud Valla; cujus *ornatur* eam mihi moverat ad III. 148. memoratam conjecturam. Casaubonum σμᾶται hic explanantem sequitur Gronovius. Valck.

Ib. σμᾶται] Omnes ita; nec Vallam suspicor, etsi laxius expresserit, aliud ob oculos habuisse. Magnum Athenaei Animadversorem laudo vehementer, de *smegmate*, nisi *fragrantius oleum* praetuleris, quo regium caput fuerit delibutum et deinde defrictum,

conjectantem. Omnium aptissima sunt, a Gronovio itidem signata, haec de IV. 73., ubi Scythae, a funere recentes, *σμησάμενοι τὰς κεφαλὰς καὶ ἐκπλυνάμενοι*, utique capita, sive foedati antea, seu quomodocunque liti, defricantes atque abluentes. Huc referre mihi posse videor Strabonis verba, *ὅταν δὲ βασιλεὺς*, *Indorum rex*, *λούῃ τὸν τρίχα, μεγάλην ἑορτὴν ἄγουσι, καὶ μεγάλα δῶρα πέμπουσι*, XV. p. 1046. A = 718. habent certe quidem affine aliquid. Wess.

111 5. *μεγάλα μὲν ποιεῦμαι*] Hic certe placet lectio S. *μέγα μὲν*
1116 *ποιεῦμαι*. In istiusmodi formulis *μέγα* ferme tantum reperitur; eadem qua hîc structura positum in Xenophontis *Κυρ. Παιδ.* V. p. 76., *ἐγὼ μέγα ποιοῦμαι φίλον τοῦτο τὸ χωρίον τοῖς ἐνθάδε συμμάχοις καταλιπὼν*, id est in cod. MS., pro *καταλιπεῖν*. Ut *μέγα ποιοῦμαι*, frequentatur et *μέγα ἡγοῦμαι*, et *μέγα τίθεμαι*. Merito tamen dubitat Wesseling. probandum-ne sit apud Herod. III. c. 42., quod vulgatur *μέγα ποιεύμενος ταῦτα*, an, quod offerunt duo codices, *μεγάλα ποιεύμενος ταῦτα*. Valck. Alia Nostri loca a Wess. ad III. 42. citata, perquam probabile mihi faciunt, *μεγάλα* hîc revera ab ipsius scriptoris manu esse. Haud immerito vero mireris, duo illos codices S. et V. qui hîc a cunctis aliis discedentes, *μέγα* pro illorum *μεγάλα* dant, eosdem lib. III. 42. *μεγάλα* dare, ubi reliqui omnes in *μέγα* consentiunt. Ac fieri quidem potest ut fallar, sed etiam atque etiam ego suspicor, eumdem eruditum illum sive lectorem sive librarium, cui multae debentur lectiones, quae commodiores videri poterant, quam hae in quas reliqui omnes consentiunt codices, et hoc loco *μεγάλα*, quod ei insolentius visum esset, suo arbitratu in *μέγα* mutasse, et III. 42. quum *μέγα ποιεύμενος* scripsisset Herodotus, *μεγάλα* posuisse, quod sequenti *ταῦτα* aptius respondere videretur. Schweig.

112 1. *τούς τε μαζοὺς ἀποταμοῦσα*] Dirum inpotentis matronae facinus! Geminum aliud, ex inpia ejus religione susceptum, lib. VII. 114. Et illam tamen, adeo effraenata rabie immanem, exsecrabilem, animo factisque consceleratam, doctorum haud pauci reginam Estheram esse, regis Ahasueri consortem tori (nominis quadam adfinitate, sicuti mihi videtur, delusi) censent. Istud illi viderint; eam enim in caussam nunc non descendo: tu *τούς τε μαστοὺς* ubi volueris, aderit e scriptis facultas, modo ne adscripta lib. IV. 202. flocci feceris. Wess.

113 3. *τὴν στρατιὴν τὴν ἐκείνου*] Suspicor vocem *στρατιὴν*, ex proximis inhaerentem memoriae scribentis, alterius vice male fuisse repetitam. Qui Susis abierat cum liberis, *καὶ δή κου τισὶ καὶ ἄλλοισι*, quique necdum pervenerat ad suam praefecturam, is minus commode dici poterat jam nunc secum habuisse *exercitum*.
1117 Multo mihi videretur accommodatius, si a Xerxe missi in via dicerentur interfecisse *αὐτόν τε ἐκεῖνον, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ τὴν θεραπηΐην τὴν ἐκείνου*, si hoc alicunde firmamentum acciperet. Valck.

114 1. *περὶ Λεκτὸν*] Idae promontorium, contra insulam Lesbon, in Scholiis ad Nicandri Alexiph. 40. et elegantissima correctione

Casauboni apud Athen. XIII. p. 598. c. Saepe illic navigaturos adversi morabantur venti. *Eumenes rex — adversis deinde ventis quum aliquot diebus superare Lecton promontorium non potuisset* etc. apud Livium XXXVII. 37. In proximis, de abitu Spartanorum, et Atheniensium pertinace ad Persas insequendos perseverantia, nihil fere Thucydides I. 89. discordat. Wess. *Lectus* promontorium saepe Straboni memoratum: et ibi quidem aliquoties acute scribitur *Λεκτὸς*, quemadmodum *Λεκτὸν* acute pingitur in Herodoti libris scriptis editisque: rectius vero, quo proprium nomen ab adjectivo verbali *λεκτὸς* distinguatur, penacute scribitur apud eumdem Strabonem XIII. p. 604. a 606. c. etc. ed. Casaub. et sic etiam apud Athenaeum l. c. correxit Casaubonus, *ῥίον εἴσιδε Λέκτον*, ubi mendose *λέκτρον* olim. Schweig.

3. *διαβάντες*] *Διαβαλόντες* ex S. probarem ut aliquoties adhibitum Herodoto VI. 44. V. 33. et 34. In eumdem sensum *διαβάλλειν* posuit Thucydid. II. 83. VI. 30. Aristides t. III. p. 577., *εἰς Φίλας διέβαλον*. Eunapius in Proaeres. p. 129., *διέβαλεν ἐξ Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην*. Valck. Quum verbum *διαβάλλειν trajiciendi* notione alias frequentet Herodotus, scriptura S. *διαβαλόντας* h. l. ejusdem docti olim hominis industriae deberi videtur, cui multa alia, quae ille codex (et qui eum presse sequitur V.) propria habet, accepta ferenda esse et saepius alias monui et proxime etiam ante observavi. Schweig.

116 2. *ἐξ Ἐλαιοῦντος ὑφελόμενος*] Quum Xerxen circumvenit Artayctes, nondum dici poterat Protesilai *τὰ χρήματα ὑφελόμενος*: hoc itaque e sequentibus huc ab alia manu videtur illatum; ab Herodoto autem scriptum *αἰτήσας*, Vallae lectum, dat S. Nomen urbis Chersonesi Thraciae diverse scribitur *Ἐλεοῦς* et *Ἐλαιοῦς*, docente Wesseling. ad Diodor. XIII. c. 39. Mihi quoque legitima 118 scriptio videtur *Ἐλαιοῦντος*. Prope Elaeunta, atque hujus templi Protesilai reliquias, scenam constituit suorum Heroicorum Philostratus, de Artaycte nostro narrata respiciens p. 672., ubi templum memorat, *ἐν ᾧ κατὰ τοὺς πατέρας ὁ Μῆδος ὕβριζε*: juxta Herod. spoliato templo quum Elaeunta veniret Artayctes, *ἐν τῷ ἀδύτῳ γυναιξὶ ἐμίσγετο*. conf. VII. 33. Valck.

6. *καὶ τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος*] Indicatum superius ad I. 4. Hinc audax fluxit et inportunum Artaxerxis, Persarum, victis Parthis, vindicis et regni instauratoris, cedere Imp. Alexandrum Romanosque omni Asia debere, *ἐᾶσαι δὲ ἄρχειν Πέρσας μέχρις Ἰωνίας τε καὶ Καρίας· — εἶναι γὰρ αὐτὰ Περσῶν προγονικὰ κτήματα*: *esse enim Persarum hereditarias atque a majoribus acceptas possessiones*, in Herodiani lib. VI. 3. Proximum *καὶ τὸ τέμενος ἔσπειρε*, *fanumque serit*, obscurius versum; nisi fanum, *locum effatum templo et sacratum* Valla Livii more et hic intellexerit. *τέμενος*, *ager exemtus et consecratus* juxta Protesilai sepulchrum, siculi Noster in praecedentibus. Inpendit et his operam Olearius ad Philostrati Heroic. c. 2. p. 672.; verum istiusmodi, ut noceat magis, quam prosit. Wess.

8. *ἀφύκτως δέ κως αὐτῷ ἐπέπεσον*] Litem primae voci schedae movent. Age, intueamur. *Ἄφυκτον* omne, *quod evitari quitum non est*. *Ἄφυκτος θάνατος* Simonidi, in Consol. ad Apollon. Plutarchi p. 107. B., *ἄφυκτος ἀνάγκη* Philosopho de Pythagorae schola apud Stobaeum Eclog. Phys. p. 8. *τὸ πεπρωμένον ἄφυκτον* Alciphroni lib. I. Epist. 25. Sed Artayctes, modo provide et consulto egisset, aut vitare obsidionem, aut adparatu ad eam tolerandam sese potuerat instruere. Neutrum observavit; unde *ex improviso*, uti Valla, *ἀφυλάκτῳ* (non *ἀφυλάκτως*) S. et V. supervenerunt. Simile Polyaeni VIII. 36. *ἐπιθέσθαι τοῖς πολεμίοις — καθεύδουσι καὶ ἀφυλάκτοις*. Plutarchi t. II. p. 262. G. *καὶ τὸν Ἀριστόδημον ἄοπλον καὶ ἀφύλακτον παρεισπεσόντες διαφθείρουσι*. Herodiani VI. 5. *οὕτω γὰρ ᾤετο — ἀφυλάκτως καὶ ἀπροόπτως αὐτοῖς ἐπελεύσεσθαι*. Quae cuncta ut vetustis libris paria faciam, a me inpetrant: alia opinatis praescribitur nihil. Wess. Habet etiam *ἀφυλάκτως διακεῖσθαι* Polybius IV. 36, 4. Denique perapta utique huic loco scriptura *ἀφυ-*
1119 *λάκτῳ* videri poterat. Quod si tamen vulgatum olim *ἀφύκτως* posset defendi, in alteram scripturam eadem rursus suspicio caderet, qua alias codicum S. et V. quamlibet speciosas lectiones premi modo observavimus. Et quidni tueri locum suum *ἀφύκτως* possit? Non equidem ad Hesychii auctoritatem provocabo, ipsum hoc vocabulum in Lexico suo illustrantis: nam, quae ibi adjecta est interpretatio *ἀνεξαλείπτως*, satis ostendit non ibi Herodoti hunc locum respexisse Lexicographum. Sed, quamvis alibi, si ab hoc Nostri loco discedas, vix usquam hodie adverbium *ἀφύκτως* reperiatur, tamen, ut *ἄφυκτον* dicitur *quod effugere nemo potest*, sic nihil impedit, quo minus *ἀφύκτως αὐτῷ ἐπέπεσον* dixisse Herodotum credamus, *ita de improviso eum adorti sunt Athenienses, ut effugi non potuerint*, id est, *ut ille et qui cum eo erant effugere non potuerint:* nempe, quod ex insequentibus intelligitur, et navibus urbem obsederunt, et exscensione facta eamdem a continente ita circumsederunt, ut effugere nemo posset. Atque haec lectio etiam significantior est: nam, *ἀφύλακτον* fuisse eum ab hostibus invasum satis jam superioribus verbis, *οὔτε παρεσκευασμένος ἐς τὸν πόλεμον, οὔτε προσδεκόμενος τοὺς Ἕλληνας*, declaratum est. Quare, uti nunc quidem stat sententia, vulgatam olim scripturam *ἀφύκτως* restituendam auctori censeo. Schweig.

117 1. Istud *ἔστεργον τὰ παρέοντα* H. Stephanum in jucundissimo Isocratis ad Demonic. p. 8. *Στέργε μὲν τὰ παρόντα, ζήτει δὲ τὰ βελτίω*, offendere non debuerat. Cautior in omni hoc genere Th. Gatakerus ad Antonin. VI. 44. Wess. Quid sit quod H. Stephanum offendisse dicat vir doctissimus haud satis video, nisi hoc spectavit quod ille in Thesaur. Graec. Ling. t. III. p. 1014. E. postquam Isocratis dictum adposuit *στέργε τὰ παρόντα*, *praesentibus acquiesce*, statim adjicit, verbum *στέργειν* hac notione usurpatum frequentius cum dativo casu construi; quum quidem haud minus frequenter accusativo casui jungatur, ut ostendunt exempla a Gatakero l. c. cumulata. Schweig.

118 1. *τόνοι τῶν κλινέων nervi, lectulis et sellis intendendis habiles*, quibus elixis et igne mollitis famem domare nitebantur miseri. Vide Pollucem X. 37. Wess.

120 2. *οἱ Χερσονησῖται* etc.] Vicem Stephano Byz., qui toties auxilio nobis venit, reddemus. Excitaverat haec in *Χεῤῥόνησος*, sed latuerunt eruditos ejus explanatores. Vulgatur, *καὶ τὸν πολίτην* (Hecataeus) *Χεῤῥονήσιόν φησιν. Ἀψινθίοισι πρὸς μεσημβρίαν ὁμορέουσι Χεῤῥονησῖται, ἀπὸ τῶν πύργων ἐσημήναντο τοῖσι Ἀθηναίοισι τὸ γεγονός*: quae minime apta, sed luxata Holstenius cognovit. Ubi scripseris, *Ἀψινθίοισι — ὁμορέουσι Χεῤῥονήσιοι. Χεῤῥονησῖται ἀπὸ τῶν πύργων* etc.; redibit nexus et legitima verbis sententia. Deerit mentio Herodoti, quae liberque ejus IX. adjicietur commode. Ille quaedam aliter exarata hîc animadvertit, *Χερσονησῖται* tamen Nostro VI. 39., et IX. 120. nam *Χερσονησιωτέων* vox exerrat. Wess.

119 1. *ἔθυσαν Πλειστώρῳ ἐπιχωρίῳ θεῷ*] Barbarum et crudele numen aliis relinquo, mihi manet ignotum. De *ὑπὲρ Αἰγὸς ποταμῶν*, egregie prorsus Oudendorpius ad Frontin. II. 1, 18. Wess.

120 1. *καὶ ἔσπαιρον*] Pati possem Athenaei et Eustathii *ἤσπαιρον*, si quae gravis urgeret causa. Simile Apollodori, Bibl. III. 13, 6. *καὶ ἀσπαίροντα τὸν παῖδα ἰδὼν ἐπὶ τοῦ πυρὸς, ἐβόησε.* Aeschyli Pers. vs. 983., Euripidis Iph. Aul. 1587. Sed Apollon. Rhod. IV. 874. *εἰσενόησε Παῖδα φίλον σπαίροντα διὰ φλογός*. Junge Valckenario observata lib. VIII. 5. *Ἰχθύες νεοάλωτοι* rejecti ob vocabuli raritatem videnter. Opportunum adest Dionis Cassii lib. XLIX. p. 473. E. *τῶν τε νεοαλώτων τινὲς καὶ Δαλμάται σὺν αὐτοῖς ἐπανέστησαν*, de recens captis. Wess.

Ib. *ἐπάλλοντό τε καὶ ἔσπαιρον*] Quam verbo formam induit VIII. c. 5., *ἤσπαιρον* hinc excitat Eustath. in Odyss. *μ'*. pag. 497, 30. Valck. Verba *οἱ τάριχοι ἐπάλλοντο* interpretatus Valla est *offa illa salsurae resiliit*, scilicet ex Ionum idiomate *ἐπάλλοντο* pro *ἐφήλλοντο* accipiens: cujus rationem sequens Schulzius in Indicem Graecitatis Herodoteae ex hoc ipso loco verbum *Ἐπάλλεσθαι, resilire*, retulit. At *ἐφάλλομαι* aut *ἐπάλλομαι* non tam *resilire*, quam *insilire* et *irruere in aliquem* significat. Jam olim autem Sylburgius in ora Herodoti Latine Francof. 1595. editi monuerat, esse a verbo *πάλλεσθαι, vibrare* et *concuti* significante: recte vero. Sic sane VII. 140. *δείματι παλλόμενοι* sunt *metu trementes* sive *concussi*. Sic apud Poetam *στήθεσι πάλλεται ἦτορ, in pectore saliens vibrat cor*, Iliad.
121 *χ'*. 452. Sic Plutarch. in Vita Cicer. jungit *παλλόμενος καὶ τρέμων* Denique quid multa? *ἰχθῦς παλλομένους* perspicue memorat idem Noster I. 141. Schweig.

3. Portento, quo censebatur *τὸ τάριχος ἀναβιῶναι*, ut loquitur Philostr. in Heroic. p. 672., sibi significasse Protesilaum Herodoti narrat Artayctes, *ὅτι καὶ τεθνεὼς καὶ τάριχος ἐὼν δύναμιν πρὸς θεῶν ἔχει τὸν ἀδικέοντα τίνεσθαι.* Pro *τίνεσθαι* S. praebet *σίνεσθαι*: quod lectum Eustathio hujus monstrat interpretatio, *ὅτι Πρωτεσίλαος — δύναται βλάψαι τὸν ἀδικοῦντα.* Suum hic *τίννυσθαι*, id est *τιμωρεῖσθαι*, probabiliter posuerat historicus. Huc spectans Pau-

san. III. 4. *Πρωτεσίλαος*, ait, *ἐν Ἐλαιοῦντι, οὐδὲν ἧρως Ἄργου φανερώτερος, ἄνδρα Πέρσην ἐτιμωρήσατο Ἀρταΰκτην.* VALCK. Haereo, servem-ne *τίνεσθαι*, an *σίνεσθαι* praeoptem: hoc Eustathium vidisse, ipsius *βλάψαι* testificatur. Enimvero conspectius inter variantes, quas dicunt, exstet. WESS. Hoc rursus loco vereor ne genuinam auctoris scripturam cum curiosi correctoris invento permutarim. Quemadmodum non modo *τίννυσθαι*, sed multo etiam frequentius *τίσασθαί τινα*, *ulcisci, poenam de aliquo sumere*, dixit scriptor noster: sic constanti probatorum codicum testimonio credi poterat, etiam *τίνεσθαι*, praesentis temporis forma, nunc eumdem scripsisse: quin et percommoda videri debebat formula *τὸν ἀδικέοντα τίνεσθαι.* Sed, quoniam nusquam alibi hoc verbum in praesenti tempore occurrit, suspectum fortasse idcirco fuit olim non nemini, et in *σίνεσθαι* aut *σινέεσθαι* temere mutatum. SCHWEIG.

4. *ἄποινά οἱ τάδε ἐθέλω ἐπιθεῖναι*] Pauwius *ἄποινά με τάδε* etc. quoniam *τίμημα ἐπιθεῖναι* in *mulcta irroganda* teritur; qui mihi quidem oblitus inter conjectandum videtur, *ἄποινα* Nostro *praemia* esse, *quae pro capite penduntur*, VI. 79. De Artayctae scelere et condigna poena Philostratus Heroic. cap. 2. p. 672. WESS. Sunt utique *ἄποινα praemium* vel *pretium vel capite pensum*; sed *pendere* aut *solvere pretium* Graece non *ἐπιτιθέναι*, puto, sonat, verum *διδόναι*, aut *ἐκτίνειν*, ut est apud Nostrum VI. 79. SCHWEIG.

6. *σανίδα προσπασσαλεύοντες*] Cl. Reiskius *σανίδι*. Frustra. Noster lib. VII. 33. *ζῶντα πρὸς σανίδα προσδιεπασσάλευσαν*, quod geminum: considerandum enim, *ἀνεκρέμασαν πρὸς σανίδα πασσαλεύσαντες*. Vide ibi. WESS.

122 2. *καὶ ταύτην τρηχέην*] Paria de ingenio et habitu Persicae re-
122 gionis Plato de Legib. III. p. 695. A. et Herodoti assectator Arrianus Exped. Alex. lib. V. 4. *καὶ γὰρ καὶ Πέρσαι τότε πένητές τε ἦσαν καὶ χώρας τραχείας οἰκήτορες*, nempe principio regis Cyri. WESS.

6. *μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι*] Observatio plerumque vera est, atque excellentissime ab Hippocrate illuminata, de Aër. Aq. et Loc. pag. 289.; in universum tamen fallax. *Fere imperia penes eos fuere populos, qui mitiore coelo utuntur: in frigora septentrionemque vergentibus inmansueta ingenia sunt, ut ait poëta, suoque simillima coelo*, dicto Senecae lib. II. de Ira c. 16. Quid olim quaeso suavius cultiusque Graecia? Quid Caesaris et Taciti aetate asperius et situ magis foedum Germania? At nunc utriusque faciem intuere. *Nemo adeo ferus est, ut non mitescere possit, Si modo culturae patientem commodet aurem*, more oraculi Horatius. WESS.

Ib. *οὐ γάρ τοι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι*] Eamdem Cyri sententiam verbis diversis Plutarchus tradidit in Apophthegm. p. 172. B. ubi Persas Cyrus cupientes *ἀντὶ τῆς ἑαυτῶν, οὔσης ὀρεινῆς καὶ τραχείας, πεδιάδα καὶ μαλακὴν χώραν λαβεῖν, οὐκ εἴασεν, εἰπὼν ὅτι καὶ τῶν φυτῶν τὰ σπέρματα καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ βίοι ταῖς χώραις συνεξομοιοῦνται.* Temporis itaque Cyri Persas velut *τραχείας χώρας ἐκγόνους* laudat Plato de Legib. p. 695. A. cui hac in parte convenit cum Xenophonte *Κυρ. Παιδ.* VII. p. 117, 5. Dantur Cyri dicto

plurima veterum simillima, partim collecta Gatakero ad M. Antonin. IV. 39., quorum nonnulla dederat et Dounaeus in Demosth. p. 131. Unius ponam verba Livii ex XXIX. c. 25. *Fertilissimus ager, eoque abundans omnium copia rerum est regio; et imbelles (quod plerumque in ubere agro evenit) barbari sunt.* Herodoti Cyrus, φιλέειν inquiebat, *ἐκ τῶν μαλακῶν χώρων μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι.* Herodotea non pauca Livius expressit imitando. VALCK.

ʽΗΡΟΔΟΤΟΥ ΛΕΞΕΙΣ[a].

ʽΙστορίας ά.

ʼΑΝΕΔΗι: χρήση[b]. Lib. I. cap. 13.
ʼΕξ ἠθέων: ἐκ τόπων, ἐν οἷς ἀναστρέφονται. 15.

a Cum Herodoti Musae alio sermone ac reliqui Graecorum fabulentur, non illi sollers Grammaticorum cura ad explanandum defuit. Suidas meminit ʽΥπομνημάτων εἰς ʽΗρόδοτον Sallustii Sophistae et Heronis Attici Rhetoris, argumenti, uti suspicor, critici et historici. Philemonem Crammaticum in Συμμίκτοις non dissimilem instituisse operam, Porphyrio Quaest. Homer. VIII. haud temere credimus. Apollonii, itidem Grammatici, ʼΕξηγήσεις γλωσσῶν ʽΗροδότου indicavit et exscripsit Etymologus in Κωφὸς et Σοφιστής. Quae quidem ad nostram si devenissent aetatem, flocci non facerem ʽΗροδότου Λέξεις, ob oculos hic positas; quippe jejunas, saepissime alienas, et non nunquam insulsas et absurdas. Memorantur in indice legati Antonii Eparchi t. I. Var. Sacr. pag. 528. Steph. Monachii Λέξεις ʽΗροδότου ἱστορικαὶ, quas a nostris diversas dicere non audeo. Primus hoc Lexicon ex codice Goldasti vulgavit G. Jungermannus, digestum κατὰ στοιχεῖον sive litterarum ordinem, cujusmodi exempla ex locupletissima Francorum regis bibliotheca et monasterii S. Remigii inter manus sunt. At aliud vir egregius Montefalconius ostentavit Biblioth. Coislin. p. 484., descriptum nulla litterarum primarum serie, sed secundum Librorum, in quorum olim marginibus istae glossae, numerum. Ex oris enim codicum res clamat excerptas esse, et schedae ostendunt Eminent. Cardinalis Passionei. Nactus illud ipsum Cl. Capperonerii humanissima opera ex Biblioth. S. Germani, in quam Coislinianam migrasse notum est; dignumque censui hoc loco, tum quod in priore, ex codice Goldasti, voces ab aliis inperite avulsae cernantur, tum quoniam locupletius adparuerit, et Suidae Hesychioque plerumque conveniat: nam uterque, ille praecipue, simile Λεξικὸν usurparunt; neque ejus usum recusavit Timaeus in suo Platonico, nedum praeter ceteros omnes G. Corinthus, sed saepe turpis socordiae reus. Non libet, nisi ubi quatuorviri in alia eunt, eos operose ad partes vocare. Sectiones librorum, ad quas scholia pertinere videntur, ut quaerendi labor amputaretur, adscripsi. Wess. Adparet, persuasum quidem fuisse Jungermannum, se primum omnium has glossas publici juris fecisse. At, verum si quaeris, sunt eaedem ipsae, quas jam anno MDLXIV. Henr. Stephanus in Dictionario Medico post Erotiani et Galeni Expositiones dictionum Hippocratis, p. 105—109. eodem titulo inscriptas, Λεξικὸν τῶν ʽΗροδοτείων λέξεων, ediderat; quas porro easdem Barth. Eustachius Erotiani et Galeni Glossariis, anno MDLXVI. a se editis, adjecerat Latina versione illustratas. Schw.

b χρήση] χρήσει apud Suidam aberrat. Wess. χρήση recte H. Steph. dedit, quod et alii tenuere. Nihilo

1124 *Πηκτίς*: ὄργανον, ψαλτήριον[c], αὐλὸς εἶδος ἀκολάστου σχήματος. 17.
Διθύραμβος: ὕμνος εἰς Διόνυσον. 23.
Σκευή: ὅπλισις καὶ στολή. 24.
Ἑδώλοισιν: ὑποστρώμασι νηὸς, ζυγαῖς[d], καθέδραις. 24.
Ὄρθιον νόμον Θαμύρα[e]: ὁ κιθαρῳδικὸς τρόπος τῆς μελῳδίας, ἁρμονίαν ἔχων τακτὴν καὶ ῥυθμὸν ὡρισμένον. ἦσαν δὲ ζ. ὧν εἷς ὁ ὄρθιος. 24.
Ἀνακῶς: ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς. 24.
Ξενίην συνεθήκατο: ἀντὶ τοῦ ὡς ξένιον[f] ἐδωρήσατο. 27.
Ἐπιστρεφέως: ἀπατητικῶς ἢ ἐπιμελῶς. 30.
1125 *Ἠκούσης*: ἐχούσης. 30.
Σπερχθείς: ταραχθεὶς, θυμωθείς. 32.
Χρήματος: πράγματος. 33.
Ἀνδρέων: μέγας οἶκος. 34.[g]
Ἐπίστιος: ἔποικος. 35. et 44.
Ἐξηρτυμένοι: κατεσκευασμένοι, ἡτοιμασμένοι. 43.
Ἡμεκτέων[h]: δυσφορῶν. 44.
Ἑταιρεῖος: ὁ Ζεὺς παρὰ Κρησίν. 44.
Συνηλίζοντο: συνηθροίζοντο. 62.
Μετεξέτεροι: ἔνιοι, τινές. 63.
Ἐνωμοτία[i]: τάξις τὶς παρὰ Ἀττικοῖς. 65.

minus, quasi *χρήσει* esset, *Usui* interpretatus est Eustachius, idque et Mercurialis repetiit et Franzius nulla adjecta observatione. Schw.

c *ψαλτήριον, αὐλὸς* etc.] Separatum sibi locum *αὐλὸς* et *πηκτὶς* in priore Lexico occupabant. In cod. S. German. ferme cohaerent. Itaque omnia artissime aptavi, motus auctoritate Scholiastae Aristophanis Thesmoph. 1321., ubi *Πηκτίδας, εἶδος ὀργάνου κιθαρῳδικοῦ, ἢ ἀκολάστου σχήματος*. Gemina Suidas in *Πηκτίς*. Wess.

d *ζυγαῖς*] Haec disjuncta quoque in eodem collocantur. Explicant, quod Suidas et Etymologus indicant, *τὰ ἑδώλια*, quo illi modo et praestantiores Herodoti MSS. vocem pingunt. Alibi Suidas, *Ζυγοί· παρ' Ἡροδότῳ αἱ καθέδραι*. Wess.

e *Ὄρθιον νόμον Θαμύρα*] Suidas in voc. *Νόμος* et *Ὄρθιος* descripsit, verum de Thamyra nihil. Amplius scholion, unde hae reliquiae in schedis S. German., Thamyrin sive Thamyram, celebrem olim in Thracibus Musicum apud Diodor. lib. III. 66., nomi *Ὀρθίου* inventorem, non Terpandrum, ut ceteri solent, perhibuisse videtur. Legendus Plutarch. de Music. pag. 1132. B. D. et Pollux IV. 65. ubi septem illi modi. Wess.

f *ὡς ξένιον*] Sic et Suidas. Olim *ξενίην*, aut *ξένον*, ut MS. S. Remigii. Valde exorbitat Corinthus, cum *ἀντὶ τοῦ ξενίην ἐδωρήσατο*, *ξενίην συνεθήκατο* Ionum perhibet esse in sermone. Wess.

g Paulo plenius F. *μέγας οἶκος ἀνδρῶν*. Schw.

h *Ἡμεκτέων*] Compositum *περιημεκτέων* ibi in Musa. Nec justa tamen ex scholio suspicio, aliter olim obtinuisse. Est in glossatorum more simplex deponere, ubi compositum in ipsa oratione. Tale *χορδεύων* lib. VI. 75. et *αἰωρηθέντες* ibid. 116., pluraque alia. Wess.

i *Ἐνωμοτία*] In schedis S. Germ. *Συνωμοτία*, unde Suidas *Συνωμο-*

Τριηκάδας: δεῖπνα κατὰ δήμους καὶ ἀριθμὸς λ' ἀνδρῶν: ibidem.

Ἐλινύειν: ἡσυχάζειν. 67.

Ἐννώσας: διανοηθείς. 68.

Ἀναξυρίδας: τὰ βαθέα καὶ βασιλικὰ[k] τῶν ὑποδημάτων, ἢ τὰ νῦν βρακία λεγόμενα. 71.

1126 *Ἀβρόν*[l]: καλὸν, αὐθάδες, σεμνὸν, τρυφερόν. ibidem.

Ἀναισιμοῦν: δαπανᾷν, ἀναλίσκειν. 72.

Ἴλη: συστροφὴ, τάξις ὄχλου ἱππικὴ[m]. 73.

Εὐεστώ: εὐημερία, εὐετηρία. ἡ καλλίστη τῶν ἐτῶν διαγωγή. Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ σ γράφει. 85.

Ἀνέγνωσεν: ἀνέπεισεν[n], ἀνεδίδαξεν. 86.

Ἐπίδοξα: ἀντὶ τοῦ προσδόκιμα. 89.

Κνάφος: ἄκανθα ἕλκουσα ἱμάτια. 92.

Οὖροι: ὁροθεσία. 93.

Πεσσοί: ψῆφοι, ἐν αἷς ἔπαιζον. 94.

Φαρμάκοισι: βαφαῖς. 98.

Ἐλόχισεν[o]: εἰς λόχους κατέταξεν. 103.

Κατὰ τέλεα: τὰ ἀναλώματα καὶ τὰ συνέδρια τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ συντελεῖν εἰς τάγμα. ibidem.

σία, τάξις παρὰ Ἀττικοῖς, ubi postrema Herodotum si explanant, sicuti debent, absurda. Et ita tamen tres Lexici codices. Verius Etymologus *Ἐνωμοτὶς*, immo *Ἐνωμοτία*, τάξις τὶς στρατιωτικὴ παρὰ Λακεδαιμονίοις. Priores ergo, nisi si παρὰ τοῖς Τακτικοῖς cum Clar. Ruhnkenio ad Timaeum p. 77. malueris, in errore versantur. Mendosus etiam Suidas in proximo *Τριηκάδας*· παρ' Ἡροδότῳ, δεῖπνα, ἢ δήμους, ἢ ἀριθμὸν τριάκοντα ἡμερῶν: nihil enim, ut alia praeteream, isthic apud Herodotum de triginta diebus. Mendosior multo, ne quid asperius excidat, G. Corinthus, λέγουσι δὲ Iones καὶ τοὺς κατὰ δήμους καὶ ἀριθμὸν τῶν τριάκοντα ἀνδρῶν Δεῖπνα. I nunc et fide istiusmodi λογοθήραις. Wess. Commode Steph. καὶ ἀριθμοὺς ἀνδρῶν λ'. Schw.

k καὶ βασιλικὰ] Eodem Hesychii explicatio tendit in *Ἀναξυρίδες*. Suidas autem et Etymologus καὶ ἄβατα ὑποδήματα: quae hinc propagata facile instaurabuntur. *Ἄβατα ὑποδήματα* equidem non recordor. Confer Salmasium ad Lampridii Alex. Sever. c. 40. Wess. ἢ τὰ νῦν βρακία λεγόμενα om. F.

l *Ἀβρόν*] Recte *Ἁβρόν* F. Spiritum non adposuit Stephan. Mox αὐθάδες scribit etiam F. sed αὔθαδες Steph. Schw.

m ὄχλου ἱππικὴ] In Suida ὄχλου ἱππικοῦ: cui accedo. Vicina *Εὐεστὼ*, εὐετηρία etc. in MS. S. Germ. non leguntur. Quod nunc prostat, ex codice S. Remig. venit: antea εὐεστή· εὐημερία· εὐετερία. Diogenianus vocabulo operam occasione Antiphontis *Ἀειεστὼ* inpendisse videtur. Harpocrationem adi illa in voce et Favorini *Εὐεστώ*. Proximum *Ἐπίδοξα* liber S. Germ. non novit. Wess.

n ἀνέτεινεν F. pro ἀνέπεισεν: utrum vero habuerit ἐδίδαξεν an ἀνεδίδαξεν, in lacera folii parte haud apparet. Schw.

o *Ἐλόχισεν*] Pauci Herodoti codd. et Suidas ἐλόχησε. Idem κατατέλεα junctim recenset et scholiastae nostri verbis interpretatur. Agnoscit et Hesychius in *Τέλεα*, cujus καὶ τὸ συντέμνειν τάγμα ad nostri prae-

Εὔτυκτα: ἕτοιμα, ῥᾴδια, εἰργασμένα[p]. 119.

Ἐπιφορήματα: τραγήματα. 133.

Λευκή: [Λεύκη.] πάθος τὶ περὶ ὅλον τὸ σῶμα. 138.

Πρυτανεῖον: θεσμοθέσιον[q], θόλος, καὶ ἡ τοῦ σίτου θήκη. 146.

127 Ἔπιπλα: ἡ μὴ ἐγγαία κτῆσις[r], ἀλλ' ἐπιπόλαιος. ἔπιπλα καὶ τὰ ἐπάνω τῶν στρωμάτων. 150. 164.

Ἤθεα: τόποι, ἐν οἷς ἀναστρέφονται. 156.

Πρόχυσις: τὸ ἀποσπεῖσαι. 160.

Μύδρον: σίδηρον ἀργόν. 165.

Ἔμβολος: χάλκωμα περιτιθέμενον κατὰ πρώραν ταῖς ναυσίν. 166.

Ἐναγίζειν: τὰς χοὰς ἐπιφέρειν, ἢ θύειν τοῖς κατοιχομένοις, ἢ τὸ διὰ πυρὸς δαπανᾷν. 167.

Ἡβηδόν: μετὰ ἰσχύος[s], μετὰ ἀκολασίας. 172.

Ἀντίξοον: τὸ ἐναντιούμενον. 174.

Ταρσοὶ καλάμων: τρασιὰ[t] ἐν ᾗ ἐξήραινον τὴν πλίνθον. 179.

Φάρσος: τρύφος, κλάσμα, ἀκρωτήριον. 180.

Αἱμασιά: τὸ ἐκ χαλίκων ᾠκοδομημένον ἄνευ πηλοῦ τειχίον, ὃ νῦν ἑρμακίας καλοῦσιν[u]. ibidem.

Λαῦραι: ῥῦμαι, ἄμφοδοι. 180.

128 Ἔλυτρον: σκέπη[y], θήκη, δέρμα. 185.

scriptum reformandum. Explicatur λοχίζειν κατὰ τέλεα, cetera ab Herodoti mente et sententia longissime deflectunt. Wess.

p ῥᾴδια εἰργασμένα] ῥαδίως εἰργασμένα Steph. Schw.

q θεσμοθέσιον] Eum in modum schedae: in Suida θεσμοθέτιον, ubi L. Kusterus pronuntiat, *hoc nihil ad rem;* cui consentio. Scholiastes docere voluit, nonnunquam in Prytaneo legum et plebiscitorum tabulas asservari solitas. Multa Spanhemius in Diatriba de Vesta et Prytan. p. 697. ed. Graev. Nihil tamen accommodatius verbis Plutarchi Sympos. VII. pag. 714. C. ὥσπερ, οἶμαι, καὶ τὸ ἐνθάδε πρυτανεῖον καὶ θεσμοθέσιον. Wess.

r ἐγγαία κτῆσις] Vulgo erat ἡ μὴ βεβαία κτῆσις. Suidae ἔγγειος, quod Kusterus rectissime explicuit, msto accedit. *Bona* sunt *mobilia.* Conmode Isaeus de Agn. Heredit. pag. 88. Κατέλιπεν ἔπιπλα, πρόβατα, κριθὰς, οἶνον, ὀπώρας. Ultima scholii ex Goldasti aliisque sunt libris. Wess.

s μετὰ ἰσχύος] Suidae in Ἡβηδὸν, ἀντὶ τοῦ μετ' αἰσχύνης, hinc vitiose traductum. Utrumque nihil ad Herodotum. Meliora dabit Bos Observ. cap. 6. Quod apud Steph. et sequaces adhaerebat ὀρχηδὸν, in cod. S. Germ. recte desideratur; alienum enim. Ὀρχηδὸν· ἡβηδὸν alibi sese offeret. Wess.

t τρασιὰ] Optime sic ms. S. Remig. Ceteri, Suidas, Corinthus, πρασιά. Mendam et Scholiastae errorem Salmasius detexit ad Solin. p. 869. Τρασιὰ *craticium textum* erat, super quo ficus et casei siccabantur, uti apud Hesychium in voc. Wess.

u ὃ νῦν ἑρμακίας καλοῦσι] Voluit ἕρμακας. Hesychius, Ἕρμακες, αἱ ὕφαλοι πέτραι, ἢ αἱμασιαί: quibus gemina, ut docti viri monuerunt, Critici in Nicandri Ther. vs. 150. Wess. Totam glossam ignorat Steph. Postrema verba ὃ νῦν etc. desunt F. Schw.

y Ἔλυτρον, σκέπη] Absurde Suidas: Σκέπη παρ' Ἡροδότῳ θήκη, δέρμα. Praetervidit τὸ Ἔλυτρον, cui explicando ista erant admota. Pro-

Συμψήσας: συντρίψας. 189.
Καταγωγή: πανδοκεῖον. 181.
Σχοινοτενές: μακρὸν, ὀρθόν. 189. 199.
Ψῆνες: κωνωπεῖα τὰ ἐν τοῖς ὀλύνθοις[z] γινόμενα. 193.
Ἀλεξομένους: ἀμυνομένους. 211.
Σαγάρεις: πελέκεις, τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. 215.
Ἄρδις: φαρέτρας, βέλη. ibidem.
Φάλαρα: τὰ περὶ τὰς γνάθους σκεπάσματα. 215.

Ἱστορ. β'.

Κνυζημάτων: τῶν γοερῶν ἀποφθεγμάτων. II. 2.
Γεωπεῖναι: οἱ γῆς πεινῶντες καὶ ἀπορούμενοι. 6.
Ἀπίσας: ἱκανώσας[a]. 7.
Μυχοί: αἱ καταδύσεις, τὰ ἔνδον, λιμένες[b], κοιλότητες, τὰ ἔσχατα, ἔσω. 11.
Ἐπιεικεστάτη: μετρία, εὐγνώμων, καλῶς ἔχουσα. 22.
Βυσσός: βυθός. 28.
Χοιράδες: πέτραι λεῖαι ἐν θαλάσσῃ. 29.
Εὐμαρέη: ἀπόπατος. 35.
1129 *Πεσσόμενα*: ὀπτώμενα. 37.
Βάρις: ναῦς[c]. ἡ λέξις σημαίνει καὶ τείχη καὶ πύργον, καὶ μεγίστας οἰκίας, καὶ σφαίρας καὶ αὐλὰς, καὶ στοὰς μεγάλας. 41.
Ὄσιρις: ὁ Διόνυσος λέγεται. 42.
Ἐγχρίψαι: ἐμπεσεῖν[d], προσπελάσαι. 60.
Κορύνη: ξύλον ἐπικαμπές. 63.
Πρόπολος: νεωκόρος. μετὰ τοῦ σ̄[e] ὁ δοῦλος. 64.

bior Hesychius in *Ἔλυτρον*. Confer Th. Gatakerum ad Antonin. lib. IX. 3. p. 266. Wess. Vocem *θήκη* non habet Steph. Schw.

z *ἐν τοῖς ὀλύνθοις*] Addunt *Λέξεις* ab H. Steph. et aliis editae *τοῖς ἄρσεσι*, quae duo cod. S. Germ. Suidas et Hesychius non adjungunt. Wess.

a *Ἀπίσας, ἱκανώσας*] Mira in prioris scriptura adparet discordia. *Ἀπήσας* cod. S. Remig., *ἀπόσας* habet Montfauc., *ἀπώσας* in excerptis S. Germ. et Corintho. Propositum venit ex Goldasti Lexico. Videtur ad lib. II. 7., sicuti ibi monitum, referendum. Wess.

b *τὰ ἔνδον, λιμένες*] In schedis haec disjungebantur ita, ac si et *Μυχοὶ* et *Λιμένες* exponerentur. Junxi artius, ut Hesychius et Grammaticorum alii nectunt. Juvandus Suidas est, cum *Μυχαί· παρὰ Ἡροδότῳ, καταδύσεις· τὰ ἔνδον*. Wess. Steph. nil aliud habet, nisi *Μύχοι. καταδύσεις*. Schw.

c *ἡ λέξις σημαίνει* etc.] Haec ex P., in quo *καὶ σφύρας*. Etymologus in *Βάρις* edita adprobat. Wess.

d *προσπελάσαι*] Liber S. Germ. *παραπελάσαι*, unde inquinatum Suidae *παραπολαῦσαι* in *Ἐγχριμφθεῖσα*. Idem *ἐγχρίψαι*, codex S. Germ. *ἐγχρίμψαι*, quae et in Herodoto varietas. Wess.

e *μετὰ τοῦ σ* etc.] Absunt a Suida et codice scripto, neque vera perpetuo sunt. Eustathius ad Homer. p. 642, 36 = 502. consulendus est. Wess.

Μελεδωνοί: *φροντισταί*. 65.

Ἀμφιδέας: *ἁλύσεις. οἱ δὲ ψέλλια*. 69.

Κρέξ: *ὄρνεον δυσοιωνιστὸν τοῖς γαμοῦσιν*. 76.

Συρμαΐζειν: *καθαίρειν πόματι ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος*. 77.

Λίνον: *ᾠδῆς ὄνομα ἢ λύρας χορδή*. 79.

Θύσανοι: *κόρυμβοι, κροσσοί*. 81.

Ἐσηθήσαντες: *ὑλίσαντες*. 87.

Κάπτοντες[f]: *ἀποδεχόμενοι*. 93.

Ῥιπίς[g]: *πλέγμα*. 96.

Καινοῦν: *χρήσασθαι καινῷ λόγῳ*. 100.

Ἀποφορήν: *τὴν τελουμένην τιμὴν ὑπὸ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις*. 109.

Ἤλυσιν: *ἔφοδον, πορείαν*. 123.

130 *Συρμαίην*[h]: *λάχανον σελίνῳ ἐοικὸς, ἢ βρῶμα διὰ στέατος καὶ μέλιτος*. 125.

Ἐνηβητήρια: *ἐνευωχητήρια*. 133.

Ποινή: *ἀντέκτισις, τίσις*. 134.

Βουπόρους: *ὀβελοὺς μεγάλους*[i]. 135.

Ἀμυρταίου: *εἱμαρτοῦ*[k]. 140.

Ὄχανα: *ἀσπίδων πόρπακες καὶ οἱ δεσμοί*. 141.

Τριφάσιοι: *τριπλάσιοι καὶ τρίφωνοι*. 156.

Ἀπεματάϊσεν: *ἐματαιολόγησεν, ἐμώρανεν*. 162.

Ἀποτιμοτέρους: *ἀτίμους*. 167.

Ἀνδρόσφιγγας[l]: *σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ σφιγγὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός*. 175.

Ἱστορ. γ'.

Ἀπηλικέστερον[m]: *πρεσβύτερον*. III. 14.

f *Κάπτοντες*] Corinthus Aldinus *κάμπτοντες* et liber S. Remig. Uberior Hesychii glossa: *Κάπτοντες, ἀποδεχόμενοι, ἐσθίοντες*: cujus praecedens *Κάπτει, καταπέσῃ*, fuisse olim *καταπίνει* videtur. Hemsterhusii Nostri eadem divinatio ad Comici Plut. p. 315. Hic autem iterum simplex verbum vice *ἀνακάπτουσι*, quomodo Euterpe. Wess.

g *Ῥιπὶς*] Haud Suidas aliter in *Ῥιπῆς*. Lexicon Goldasti, H. Steph. Reg. Paris. et S. Remig. *Ῥηπίς*. Omnes prave. Confer G. Arnaldi Animadv. c. 30. Wess.

h *Συρμαίην*] Perperam Corinthus *συρνέην*, Hesychius *Σύρμιον, λάχανόν τι σελίνῳ ἐοικός*, antea in *Συρμαίαν* verum amplexus. Wess.

i Rectius sic scribetur: *Βουπόρους ὀβελούς. μεγάλους*. Schw.

k *εἱμαρτοῦ*] Quid conmune huic cum proprio *Ἀμυρταίου* regis nomine? Est-ne ejus veriloquium? An reconditum aliquid vetere fuit in scholio, quale *Ἀμυρτὸν, ἱμάτιον· Κρῆτες* Hesychii? Wess. Forsan nil aliud est *Εἱμαρτοῦ*, nisi depravatum ipsius *Ἀμυρταίου* nomen, in ora veteris alicujus codicis olim repertum. Schw.

l *Ἀνδρόσφιγγας*] Sedabunt fortasse haec fluctus, quos Hesychiana, *Ἀνδροφῆτες· σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ὑπὸ δημουργοῦ γεγονὸς*, cierunt: manarunt enim hoc fonte. In MS. S. Germ. *γεγονότος* legebatur. Wess.

m *ἀπηλικέστερα*. F.

Ἐπάϊστος: *φανερός*. 15.

Εὐλέων: *σκωλήκων*. 16.

Φρενήρης: *σώφρων*[n]. 25. 30.

Γνωσιμαχεῖν: *τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν, τήν τε τῶν ἐναντίων ἰσχύν*. 25.

1131 *Οὐ καταπροΐξεσθαι*: *προῖκα ποιῆσαι, ἀτιμωρητὶ*[o], *οἷον καταφρονήσας*. 36.

Παταΐκοισι: *θεοὶ οἱ Πατάϊκοι Φοινικικοὶ ἐν ταῖς πρύμναις ἱδρύμενοι*. 37.

Ἐπίλαμπτος[p]: *καταφανής*. 69.

Αἰγυπιῶν: *γυπῶν*. 76.

Ἀμύσσειν: *ταράσσειν*[q]. *ἑλκοῦν, ξέειν*. ibidem.

Φριμάξασθαι: *φρυάξασθαι, φυσῆσαι*. 87.

Φορμός: *πλέγμα ὡς κόφινος*. 98.

Διασφάγες: *αἱ διεστῶσαι πέτραι*. 117.

Γαυλός: *πλοῖον Φοινικικόν*. 136.

Σκυτάλοις: *ῥάβδοις*. ibidem.

Γοργύρῃ[r]: *δεσμωτήριον ὑπόγαιον*. 145.

Διφροφορευμένους: *φορείοις φερομένους*. 146.

Βαλανάγρας: *κλεῖς*. 155.

Οὐ καταπροΐξεται: *προΐκτης. ἡ πρὸ, ἀντὶ τῆς παρά. παρὰ τὸ προϊκνεῖσθαι. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ἵξεσθαι, ὅ ἐστι*[s] *δωρεάν τι λαβεῖν. Ἀρχίλοχος·*

Ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος οὐ καταπροΐξεται.

n *σώφρων*] Adstruit his Corinthus, *λαμβάνουσι δὲ τοῦτο* Iones *ἐπὶ τοῦ ἐναντίου*, ut videlicet *παράφρων* sit, sicuti praeter Suidam voluit Etymologus. Si *οὐ φρενήρης*, uti in Herodoto, ponatur, probe: alioquin fallent isti Grammatici. Wess.

o *ἀτιμωρητὶ*] Suam sibi et distinctam sedem in Goldasti Lexico et aliis possidebat vocab. *Ἀτιμωρητί*: continuatur a S. Germ. schedis, quas duces optavi. Consentiunt Hesychius et Suidas. Wess. Uterque in voc. *Καταπροΐξεται*. Stephanus nonnisi haec pauca habet: *Οὐ καταπροΐζεσθαι*· (rectius *καταπροΐξεσθαι*· Jungerm.) *προῖκα ποιῆσαι*. Schw.

p *Ἐπίλαμπτος*] Ex discorde *ἐπίλαμπος* et *ἐπίλαπτος* in membranis scriptura hoc effinxi. Herodotus atque ad eum adposita excusabunt audaciam. Wess. *Ἐπίλαμπος* habet Steph. Schw.

q *ταράσσειν*] Verum est Jungermanni *σπαράσσειν*. Hesychius *Ἀμύσσειν, ξέειν, σπαράσσειν*. Suidas tamen, corruptum secutus exemplar, *Ἀμύσσειν, ταράσσειν*. Loco proximi *φυσῆσαι* ille *πεφυσῆσθαι* in voc. *Φριμάξασθαι*. Wess.

r *Γοργύρῃ*] Cod. S. Germ. *Γοργύνῃ*. Hinc Suidae *Γοργύνη*· *δεσμωτήριον ὑπόγειον*. Mox tamen veriorem scripturam amans. Wess.

s *ὅ ἐστι δωρεάν τι λαβεῖν*] In scripto *ὥς ἐστι δωρεάν τι* tantum: defectum ex Suida et Criticis ad Comici Equit. vs. 433., qui ambo eadem, explevi. Rectius hic in Archilochi fragmento *Ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος*. Adi eruditam Valckenarii adnotationem in lib. III. Herodoti, c. 36. Wess.

132 ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς ἐν Ἐπιμερισμοῖς παρὰ τὸ ἴσσω φησὶ, ὡς καὶ Ἀρχίλοχος·

Προτείνω χεῖρα καὶ προΐσσομαι. 156.

Ἱστορ. δ΄.

Λάξιν: λῆξιν [t], μερισμὸν, κλῆρον. IV. 21.

Παλάθας: λέγεται καὶ ἐκ τρυγὸς πλάσματα [u]. κυρίως δὲ ἡ τῶν συκῶν ἐπάλληλος θέσις. 23.

Ὀργίσας [x]: μαλάξας. 64.

Ἀνδρόγυνος: ἄνανδρος, ἑρμαφρόδιτος. 67.

Ἐνάριες [y]: οἱ ὁπλῖται. ibidem.

Τόρμον [z]: τὸ τρῆμα καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό. 72.

Σῶστρα: σωτήρια, μήνυτρα, λύτρα [a]. 9.

Σώχουσι: τρίβουσι. 75.

Ἄρδιν: ἀκίδα βέλους, καὶ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. 81.

Σισύρα: βαρβαρικὸς χιτών. 109.

Εὐμάρεια: ἡσυχία καὶ ἀπόπατος [b]. 113.

33 *Ὑβρίζοντες*: σκιρτῶντες. 129.

Κομιδή: ἡ ἀνάσωσις, ἐπιμέλεια. 134.

Ἀμβολάδην: καθ' ὑπερβολήν. 181.

Οἴσπη [c]: ῥυπαρῶν προβάτων ἔρια. 187.

Αἰγίς: ἣν Λίβυες φοροῦσι δοράν. 189.

t *Λάξιν, λῆξιν*] Suidas, *Λάξιν, μίξιν, μερισμὸν*, Ἡρόδοτος, ex scripto glossarum vitioso exemplo, quale S. Germ. et Reg. Paris. Vulgatum bonum esse Ruhnkenius Epist. Crit. II, p. 14. conmonefecit. Ceterum in msto S. Germ. haec et proxima ad Musam tertiam referebantur, non sine lapsu. Wess.

u *καὶ ἐκ τρυγὸς πλάσματα*] Kusterus ad Suidae *Παλάθαι* conjicit *τὰ ἐκ τυροῦ*: cui valde obstant haec scholia, a Suida descripta. Confer Turnebum ad Theophrastum de Odoribus p. 27. et L. Bos Animadvers. c. 44. Wess.

x *Ὀργίσας*] Sic omnes. At *ὀργάσας, μαλάξας*, Hesychius, Timaeus et Suidas. Editum ex *Ὀργήσας* nasci potuit. Wess.

y *Ἐνάριες*] Corinthus exscripsit, quod ad Herodotum confert nihil. Scythicam vocem Grammatici ex Graecorum *ἐνάροις* et *ἐναρίζειν* frustra arcessiverunt. Wess.

z *Τόρμον*] Plerique *τόρνιον*. In S. Germ. schedis *τόρνον*, ad quarum similitudinem Suidas *Τόρνος*· — *τὸ τρῆμα, καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό*. Praescriptum habet Herodotus, et *τόρνον* diversiore notione alibi cap. 36. Wess. Mendosum *Τόρνιον* habet Jungerm. cum Steph. ubi ille in ora notavit: *ἴσως Τόρμον*. IV. 72. Schw.

a *λύτρα*] Membranae S. Germ. *μέτρα*, absurde: verius aliae cum Suida. Sequens *σώχουσι* frustra quaeretur: *Κατασώχουσι* scriptor. Wess.

b Pro *καὶ ἀπόπατος*, quae commode dedere Wesselingii codices, est *εὐκολία* in ed. Steph. Schw.

c *Οἴσπη*] Ita cum Suida codex S. Germ.; in aliis *Οἰσύπη*, *οἰσίπη*. Corinthus de suo adjunxit, *καὶ τὸ διαχώρημα τοῦ προβάτου*. Adi et Hesychii *Οἴσυπος* et Suidam in *Οἰσυπηρός*. Wess. *Οἰσύπη* habet Steph. Dein idem *ῥυπαρὰ*, melius quam *ῥυπαρῶν*. Schw.

Ἀνθερίκων: νῦν τοὺς καυλούς φησι τῶν ἀσφοδέλων. εἰσὶ δὲ εὔθραυστοι. 190.

Σχοίνου συμβολεῖς[d]: οἱ ψιαθοπλόκοι, καὶ σχοῖνος ἡ ψίαθος.

Περιφορητά: ἀκτά. 190.

Στρόφος[e]: τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν στρόφιον, ὅ ἐστιν ἐρεοῦν. 60.

Κυματώγη: ὑπαγωγὴ, αἰγιαλός. 196.

Ἱστορ. ε΄.

Φυλάξαντες: ἐπιτηρήσαντες. V. 12.

Νεοχμῶσαι: νεωστὶ κινῆσαι[f]. 19.

1134 Σπαδίξας: ἐκδείρας[g]. σπάδιξ γὰρ, φλοιὸς ῥίζης πρινίνης· οἱ δὲ, φοίνικος ῥάβδον. σπάδακες δὲ, καὶ οἱ κύνες. καὶ σπάδιξ, ὄργανόν τι κιθαριστικόν. 25.

Φερέγγυος: βεβαιωτής. 30.

Παχέων: τῶν πλουσίων. ibidem et 77.

Ἔφεδρον: ἐπίκληρον[h]. 41.

Σταθμός: στρατιωτικὴ κατάλυσις. ὁδοῦ μέτρον[i]. κατάλυμα. 52.

Ἐπίστιον: ἔποικον κατάλυμα. 72.

Ἀγηλατέειν: διώκειν, φυγαδεύειν[k], ἐπιτάττειν, ὑβρίζειν. 72.

d *Σχοίνου συμβολεῖς*] Eadem omnia Suidas et Corinthus. At frustrantur nos et circumscribunt; nihil enim istiusmodi apud Historiae patrem. Eremitis et Aegypti monachis congruit, quibus tegetes sive *ψιάθους* per otium texere sollemne erat. Vide Du Caugium in Lexic. Med. ad *Ψιάθιον* et *Σχοινοπλόκιον*. Hoc credo in uberiore scholio, occasione *σχοίνου* c. 190. fuerat notatum: manserunt reliquiae, Herodoto nihil lucis adferentes, ut saepissime aliae parum prosunt. Wess. In ed. Steph. nil aliud est, nisi *σχοίνου συμβολεῖς· οἱ ψιαθοπλόκοι*: ubi *ψιαθοπλόκοι* corrigendum monuit Eustachius, et sic edidit Jungerm. Schw.

e *Στρόφος*] Et hoc alienum. In schedis S. Germ. huic praescribebatur vocabulo et sequentibus *Ἱστορίας δ΄*. quod re postulante inmutavi. Wess. Ex uberiore quodam scholio, quod ad IV. 60. spectabat, imperite excerptum. Schw.

f *νεωστὶ κινῆσαι*] Voluisse primum glossae auctorem *νέον τι* opinor. Suidas vulgatum descripsit: Corinthus, *νεωστὶ κινῆσαί τι*. Wess.

g *Σπαδίξας, ἐκδείρας.* etc.] Nihil horum in S. Germ. Egregium scholium Cl. Salmasius illuminavit, Hesychiumque in mendoso *Σπᾳ* eadem voluisse bene docuit ad Solin. p. 291. *Σπάδιξ* Musicum instrumentum a Polluce IV. 59. non praeteritur. Wess.

h *ἐπίκληρον*] Quid voluerit, intenderitque Scholiastes, ex Hesychio adparet: *Ἔφεδρος, ταβλιστὴς, τρίτος ἐνεδρεύων, καὶ ὁ ὑφ᾽ ἡμῶν ἐπίκληρος*. Nimirum aleae lusorem, victis succedaneum, aut gladiatorem, secutoremque, qui sorte victis sufficiebatur et cum victoribus conparabatur. Hoc vero quid ad Herodotum? Wess. Nempe V. 41. *ἔφεδρος βασιλεὺς* dicitur *designatus regni successor*. Schw.

i *ὁδοῦ μέτρον* etc.] Venerunt ex Goldasti, et codd. aliis. Suidas et S. Germ. non adjungunt. Auctius etiam vicinum *Ἀγηλατέειν, διώκειν* est: siquidem accessoria Corinthus et S. Germ. reticent. Wess. Glossam *Ἀῆμα.* ignorat Steph. et sequaces. Schw.

k *φυγαδεύειν* et *ἐπιτάττειν* om. F.

Λῆμα: ἀξία καὶ ἀνδρεία. 72.

Κληρούχους: γεωργούς. 77.

Σινάμωρον: κακόσχολον. 92, 7.

Κρησφύγετον: καταφυγὴ, ὀχύρωμα. 124.

Ἱστορ. ς'.

Ἰθαγενεῖς: οἱ γνήσιοι παῖδες. VI. 53.

Πρόξενοι: οἱ προστάται πόλεων καὶ φροντισταὶ καὶ ξένους ὑποδεχόμενοι. 57.

Ἀρχαιρεσίη[l]: τὸ πρὸς χάριν πολλοῖς ζῆν, καὶ τὸ ἐπιδόσεις χρημάτων ποιεῖσθαι. 58.

1135 *Ψῶσαν*: θάλπουσαν. 61.

Ἔκνιζεν: ἔδακεν, ἀπὸ τῆς πόας. 62.

Οὐχ ἱκνευμένως: οὐ προσηκόντως, οὐ καθηκόντως. 65.

Γυμνοπαιδία: ἑορτὴ ἐν Σπάρτῃ, ἐν ᾗ γυμνοὶ χοροὺς ἱστᾶσιν. 67.

Λάσθη: αἰσχύνη. 67.

Χορδεύων[m]: τέμνων. 75.

Καταγινέων: καταλύων. 75.

Ἄρθμια[n]: φίλια. 83.

Πολέμαρχος: ἄρχων, πρὸς ὃν κατηγγυῶντο τοὺς ξένους[o]. 109.

Ἄφλαστον: τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης. 114.

Αἰωρηθέντες: μετεωρισθέντες. 116.

Ἀναιρεόμενον: τὸ ἐν γαστρὶ συλλαμβανόμενον. 69.

Ἀνακωχεύσαντες[p]: ἀναχωρήσαντες. 116.

Γαῦλος: φρέατος ἀντλητήρ. 119.

Ἐμμέλειαν: χορικὴν ὄρχησιν. 129.

Ζάκορος: νεωκόρος, ἱερεύς. 134.

Πρόκα: εὐθὺς καὶ παραχρῆμα. ibidem.

Ἱστορ. ζ'.

Ἐπικάρσιον: πλάγιον, οὐκ εὐθύ. VII. 36.

l *Ἀρχαιρεσίη*] Quae subduntur, *ἀρχαιρεσιάζειν* ad Hesychii modum in *Ἀρχαιρεσιάζειν* explanant. Ambitiosorum artes, ut egregie ibi Kusterus, innuuntur, qui non vera via, sed donis et fallaciis ad honores contendunt. Suidas, quasi Herodotea haec forent, digna suo Lexico censuit. Sequens *Ψῶσαν* Herodotus *καταψῶσαν* scripsit. Schw.

m *Χορδεύων*] *Καταχορδεύων* Erato. Proximum *Καταγινέων*, *καταλύων*, Suidae haud est ignotum. Ambo verius *κατάγων* explicuissent. Confer Hesychii *κατάγειν*. Wess.

n *Ἀρθμία: φιλία* F.

o *Πρὸς ὃν κατηγγυῶντο* etc.] Suidas eadem. At illa muneris Polemarchi exilis pars. Meliora in Lysiae Or. adv. Pancleonem, et Harpocrationis *Πολέμαρχος* cum Valesii adnotatis. Wess.

p *Ἀνακωχεύσαντες*] Hesychius *ἀνακωχήσαντες*, nullo nisi levi in scriptura discrimine: hic tamen illa ad id Lexicon accessio. Wess. Post

Ἐλῶν: *ἐλάσας*. 33.

Δημιοεργοί: *οἱ εἰς τὸ δημόσιον κάμνοντες*. 31.

1136 *Ὄνος*[q]: *τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπουν καὶ συστρεφόμενον*. 36.

Χυτόν: *χῶμα, καὶ ὁ ξεστὸς λίθος*. 37.

Ῥηχίης[r]: *φραγμὸς, ἢ δεσμοὶ τῶν φραγμάτων*. ibidem.

Σαυρωτήρ: *ξυστὸν*[s], *δόρυ, ἢ στύραξ, ὃν ἔνιοι καλοῦσιν οὐρίαχον*. 41.

Κυρβασίας: *τιάρας*. 64.

Ζειρά[t]: *μίτρα, ταινία, διάδημα, ἱμάτιον, ζώνη, πορφυροῦν ἔνδυμα* 69. 75.

Κέρκουρος: *νεὼς εἶδος*. 97.

Ἱστία[u]: *δεῖπνα*. 135.

Ῥῆχος: *φραγμός*. 142.

Ὀρχηδόν: *ἡβηδόν*. 144.

Καλλιερεῖσθαι: *ἐπὶ τοῦ θύειν ἔντομα λέγεται*. 134. 167.

Τέμπεα: *τὰ στενὰ τῶν ὀρῶν, καὶ οἱ σύνδενδροι τόποι*. 173.

Ναυλόχιον[x]: *λιμένα ἢ εὐδίαν*. 189.

1137 *Ἱστορ. η΄.*

Ταρσούς: *ταρσὸς κυρίως τῶν ὀρνίθων ἡ πτέρωσις, ἀφ᾽ οὗ καὶ ὁ τῶν κωπῶν ὅμοιος σχηματισμός*. VIII. 12.

Ἐπαμησάμενος: *ἀνακινήσας*. 24.

Ἰακχάζουσιν: *λέγουσι, φλυαροῦσι*[y]. 65.

h. gl. F. habet *ἀκανθόπληξ. ὁ πλησσόμενος.*

q *Ὄνος· τὸ περὶ* etc.] Illis ipsis verbis Suidas et Hesychius, quanquam hic *καὶ συστρεφόμενον ὡς κύαμος*, sine ullo ad Herodotum emolumento. Wess.

r *Ῥηχίης.*] Apud Suidam *Ῥαχίας, φραγμὸς, ἢ δέσμαι τῶν φραγμάτων.* Codices Goldast. Steph. S. Remig. et Reg. *φραγμοῦ ἢ δέσμης τῶν φρ.* Amplexus sum quod in S. Germ. Interpretamentum insulsum est, *ῥῆχος*, cui suus mox locus, illustrans. Ineptit et Scholiastes Passion., cui lib. II. 11. *Ῥηχίη, αὐχμὸς, ξηρότης.* Wess.

s *ξυστὸν, δόρυ*] Membranae S. Germ. *ξεστὸν δόρυ.* Ceteri cum Suida ad editum belle conspirant. Wess.

t *Ζειρὰ*] Olim ex Gold. *Εἶρα.* Verissime libri alii; in eo plerique pravi, quod haec tres in portiones divulserint, ac si *Ζειρὰ, Ζώνη* et *Ταινία* exponendae forent. Recte S. Germ. connectit vocabula, *τὴν ζειρὰν* duntaxat explicantia. Liquida res est ex Etymologo in *Ζειρὰ* et Hesychio, ubi erudite Alberti. Suidas tamen *Ζώνη. πορφυροῦν ἱμάτιον. Ἡρόδοτος.* sed deceptus. Wess. Jungerm. cum Steph. *Εἰρὰ·* (non *Εἶρα·*) *μίτρα, ζώνη:* nil amplius: ubi perspecte Jungerm. monuit, *Ζειρὰ* scriptum oportuisse ex Herod. VII. 69. et 75. Schw.

u *Ἱστία. δεῖπνα*] Omnes magno consensu. Herodoti mssti *ὅς σφεας, ξείνια προθέμενος, ἱστία* h. e. *ἐδείπνιζε.* Boni viri ex verbo nomen substantivum procuderunt. Wess.

x *Ναυλόχιον*] Hoc adscripserunt ad Herodoti *ναυλοχοῦντες.* Suidas invenit *ναύλοχος*, in quo *παρὰ δὲ Ἡροδότῳ λιμὴν ἢ εὐδία* fuit et esse debet. Wess.

y *Ἰακχάζουσιν*] Quod additur

Ἱστορ. θ'.

Εἰρήν[z]: παρὰ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ ὁ παῖς ῥωβίδας καλεῖται, τῷ δευτέρῳ προκομιζόμενος, τῷ τρίτῳ μικιζόμενος, τῷ τετάρτῳ πρόπαις, τῷ πέμπτῳ παῖς, τῷ ἕκτῳ μελείρην. Ἐφηβεύει δὲ παρ' αὐτοῖς ὁ παῖς ἀπὸ ἐτῶν ιδ' μέχρι καὶ κ'. Βαρυτόνως δὲ [τὸ] μελείρην, ὥσπερ πυθμὴν, ἀπύθμην· αὐχὴν, ὑψαύχην.

Ἀκανθοπλήξ: ὁ πλησσόμενος[a].

1138 Ἄβιος[b]: ὁ πολύβιος. ὡς ἄξυλος, ὁ πολύξυλος.

Ἑρμίς: ὁ κλινόπους.

φλυαροῦσι, est in Gold. Steph. Reg. Paris. et S. Remig. Suidas φυλάττουσι. Membrana S. Germ. φυλλολογοῦσι. Hinc Hesychianum Ἰακχάζει· φυλλολογεῖ, καταβοᾷ. Quae omnia, ut Ἰακχάζειν cognoscatur, incertissimum dimittunt, sicuti suo loco admonitum, lectorem. Wess.

z Εἰρήν] Ex libro IX. nihil in S. Germ., ne ipsum quidem notabile hoc, quod in aliis obvium negligere non debui, scholium. Praeposui Ἱστορίας θ', arbitratus ad lib. IX. 85. adplicandum videri. Infantem autem subrumum Ῥωβίδαν Spartanorum fuisse dialecto, et secundi anni προκομιζόμενον, an alibi reperiatur, dubito. Si liceret, προμικκιζόμενος et μικκιζόμενος ex Dorico μικκὸς, h. e. μικρὸς, mallem; quomodo πρόπαις et παῖς, quarti quintique anni puelli. Μελείρην, verius μελλείρην erit. Plutarchus Lycurg. pag. 50. d. Εἰρένας δὲ καλοῦσι, τοὺς ἔτος ἤδη δεύτερον ἐκ παίδων γεγονότας. Μελλείρενας δὲ, τῶν παίδων τοὺς πρεσβυτάτους. Quae his longe meliora sentio. Kusteri ad Suidam eadem sententia. Wess.

a Ἀκανθοπλήξ. πλησσόμενος] His quoque et sequentibus S. German. codex caret; nec divino, ubi sedem habuerint. Γνάφος lib. I. 92. de Scholiastae sententia ἄκανθα, ἕλκουσα ἱμάτια. An in uberiore supplicii ejus descriptione insertum ἀκανθοπλήξ olim? an ad Ulyssem spectat, fabula Sophoclis Ἀκανθοπλῆγα celebratum? Ex Eustathii msto., citato a Wetstenio ad S. Lucae Evang. cap. XIII. 9., Σοφοκλῆς ἐν Ἀγαθοπλῆγι prave: dederat Ἀκανθοπλῆγι: plenius Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ Ἀκανθοπλῆγι semel iterumque apud Hesychium. Hoc certum, cetera in conjecturis. Wess. —Ἀκανθόπληξ penacute in F. scribitur. Schw.

b Ἄβιος] Haud scio, adscriptumne fuerit libro IV. 46., ubi de Scytharum natione et moribus. Ad Scythas enim Homeri Iliad. ν'. 6. Ἀβίους adplicabant et varie interpretabantur, uti Nicolaus Damascenus in Stobaei Serm. V. p. 70., cui Harpocrationem in Ἄβιος junge. Wess. Conf. Villoisoni Adnot. ad Apollonii Lexicon Homeric. Quae vero Harpocration habet: ΑΒΙΟΣ. τὸν ἄβιον Ἀντιφῶν ἀντὶ τοῦ πολὺν βίον κεκτημένον ἔταξεν. ὥσπερ Ὅμηρος ἄξυλον ὕλην λέγει τὴν πολύξυλον: eadem (ut supra vidimus) in membr. nostra F. verbotenus descripta leguntur, nisi quod ibi omissa est Auctorum mentio. Caeterum quod apud Hesychium scribitur, Ἄβιος· πλούσιος, ὡς Ἀντιφῶν ἐν Ἀληθείᾳ, immerito videtur Henr. Valesius suspectam vocem πλούσιος habuisse, πολύβιος legendum censens. Perapte sane vox πλούσιος exprimit notionem quam isti ἄβιος Antiphon subjecerat: nisi fortasse utrumque vocabulum adposuerat lexicographus, πολύβιος, πλούσιος: ut posterius explicaret quo sensu πολύβιος diceretur. Denique videndum, ne Glossa ista, quae inter Herodoteas legitur, ducta sit ex uberiore quodam scholio, quod ad verba τοῦ βίου εὖ ἥκοντι I. 30, 22. olim spectarit. Schw.

INDEX

VOCUM ET DICTIONUM GRAECARUM,

DE QUIBUS IN ADNOTATIONIBUS WESSELINGII ET VALCKENAERII TRACTATUR.

B.

Γ.

E.

Z.

M.

Π.

P.

Σ.

T.

INDEX LATINUS

IN NOTAS.

A.

B.

C.

F.

I.

L.

T.

INDEX VETERUM SCRIPTORUM,
QUI IN NOTIS CORRIGUNTUR ET ILLUSTRANTUR.

A.

B.

C.

D.